ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீமத்$_3$வால்மீகீயராமாயணஸ்ய

|| அயோத்$_4$யாகாண்ட$_3$ம் ||

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ஶ்ரீ ரங்க$_3$ராமாநுஜ மஹாதே$_3$ஶிகன்

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

விஷயஸூசீ

1	ப்ரத$_2$ம: ஸர்க$_3$:	**7**
2	த்$_3$விதீய: ஸர்க$_3$:	**16**
3	த்ரு’தீய: ஸர்க$_3$:	**26**
4	சதுர்த$_2$: ஸர்க$_3$:	**35**
5	பஞ்சம: ஸர்க$_3$:	**43**
6	ஷஷ்ட$_2$: ஸர்க$_3$:	**48**
7	ஸப்தம: ஸர்க$_3$:	**54**
8	அஷ்டம: ஸர்க$_3$:	**61**
9	நவம: ஸர்க$_3$:	**68**
10	த$_3$ஶம: ஸர்க$_3$:	**80**
11	ஏகாத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$:	**88**
12	த்$_3$வாத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$:	**94**
13	த்ரயோத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$:	**114**
14	சதுர்த$_3$ஶ: ஸர்க$_3$:	**119**
15	பஞ்சத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$:	**132**
16	ஷோட$_3$ஶ: ஸர்க$_3$:	**141**
17	ஸப்தத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$:	**150**
18	அஷ்டாத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$:	**155**
19	ஏகோநவிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**163**

20	விம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**171**
21	ஏகவிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**181**
22	த்$_3$வாவிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**193**
23	த்ரயோவிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**199**
24	சதுர்விம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**207**
25	பஞ்சவிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**214**
26	ஷட்$_3$விம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**223**
27	ஸப்தவிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**230**
28	அஷ்டாவிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**235**
29	ஏகோநத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**240**
30	த்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**245**
31	ஏகத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**254**
32	த்$_3$வாத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**261**
33	த்ரயஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**270**
34	சதுஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**276**
35	பஞ்சத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**287**
36	ஷட்த்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**294**
37	ஸப்தத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**300**
38	அஷ்டாத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**307**
39	ஏகோநசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**311**

40	சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**319**
41	ஏகசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**328**
42	த்$_3$விசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**332**
43	த்ரிசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**339**
44	சதுஶ்சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**343**
45	பஞ்சசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**349**
46	ஷட்சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**355**
47	ஸப்தசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**362**
48	அஷ்டசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$:	**366**
49	ஏகோநபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$:	**373**
50	பஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$:	**377**
51	ஏகபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$:	**387**
52	த்$_3$விபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$:	**392**
53	த்ரிபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$:	**410**
54	சது:பஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$:	**417**
55	பஞ்சபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$:	**425**
56	ஷட்பஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$:	**432**
57	ஸப்தபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$:	**439**
58	அஷ்டபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$:	**446**
59	ஏகோநஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$:	**453**

60	ஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$:	**460**
61	ஏகஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$:	**465**
62	த்$_3$விஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$:	**470**
63	த்ரிஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$:	**474**
64	சது:ஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$:	**484**
65	பஞ்சஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$:	**498**
66	ஷட்ஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$:	**504**
67	ஸப்தஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$:	**510**
68	அஷ்டஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$:	**517**
69	ஏகோநஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$:	**522**
70	ஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$:	**526**
71	ஏகஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$:	**532**
72	த்$_3$விஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$:	**541**
73	த்ரிஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$:	**551**
74	சது:ஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$:	**557**
75	பஞ்சஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$:	**564**
76	ஷட்ஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$:	**576**
77	ஸப்தஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$:	**581**
78	அஷ்டஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$:	**586**
79	ஏகோநாஶீதிதம: ஸர்க$_3$:	**591**

80	அஶீதிதம: ஸர்க$_3$:	**595**
81	ஏகாஶீதிதம: ஸர்க$_3$:	**600**
82	த்$_3$வ்யஶீதிதம: ஸர்க$_3$:	**604**
83	த்ர்யஶீதிதம: ஸர்க$_3$:	**610**
84	சதுரஶீதிதம: ஸர்க$_3$:	**615**
85	பஞ்சாஶீதிதம: ஸர்க$_3$:	**619**
86	ஷட$_3$ஶீதிதம: ஸர்க$_3$:	**623**
87	ஸப்தாஶீதிதம: ஸர்க$_3$:	**628**
88	அஷ்டாஶீதிதம: ஸர்க$_3$:	**633**
89	ஏகோநநவதிதம: ஸர்க$_3$:	**639**
90	நவதிதம: ஸர்க$_3$:	**644**
91	ஏகநவதிதம: ஸர்க$_3$:	**649**
92	த்$_3$விநவதிதம: ஸர்க$_3$:	**664**
93	த்ரிநவதிதம: ஸர்க$_3$:	**672**
94	சதுர்நவதிதம: ஸர்க$_3$:	**677**
95	பஞ்சநவதிதம: ஸர்க$_3$:	**682**
96	ஷண்ணவதிதம: ஸர்க$_3$:	**686**
97	ஸப்தநவதிதம: ஸர்க$_3$:	**692**
98	அஷ்டநவதிதம: ஸர்க$_3$:	**698**
99	நவநவதிதம: ஸர்க$_3$:	**702**

100	ஶததம: ஸர்க$_3$:	**710**
101	ஏகாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**724**
102	த்$_3$வ்யதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**729**
103	த்ர்யதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**731**
104	சதுரதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**740**
105	பஞ்சாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**746**
106	ஷட$_3$தி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**755**
107	ஸப்தாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**762**
108	அஷ்டாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**766**
109	நவாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**770**
110	த$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**777**
111	ஏகாத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**784**
112	த்$_3$வாத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**790**
113	த்ரயோத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**796**
114	சதுர்த$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**801**
115	பஞ்சத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**807**
116	ஷோட$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**812**
117	ஸப்தத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**817**
118	அஷ்டாத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**823**
119	ஏகோநவிம்ஶத்யதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$:	**833**

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

‖ ப்ரத2ம: ஸர்க3: ‖

ஶ்ரீராமஸத்3கு3ணாநாம் வர்ணநம் ஶ்ரீராமம் யௌவராஜ்யே ஸ்தா2பயிதும் த3ஶரத2ஸ்ய விசாரஸ்தத3ர்த2ம் மந்த்ரணாம் கர்தும் விபி4ந்நநரேஶாநாம் பௌராணாம் ஜாநபதா3நாம் ச ராஜ்ஞா ஸ்வஸம்ஸதி3 ஸமாஹ்வாநம்

க3ச்ச2தா மாதுலகுலம்
    ப4ரதேந ததா3நக4: ।
ஶத்ருக்4நோ நித்யஶத்ருக்4நோ
    நீத: ப்ரீதிபுரஸ்க்ரு'த: ‖ **2.1.1** ‖ 1

ஸ தத்ர ந்யவஸத்3 ப்4ராத்ரா
    ஸஹ ஸத்காரஸத்க்ரு'த: ।
மாதுலேநாஶ்வபதிநா
    புத்ரஸ்நேஹேந லாலித: ‖ **2.1.2** ‖ 2

தத்ராபி நிவஸந்தௌ தௌ
    தர்ப்யமாணௌ ச காமத: ।
ப்4ராதரௌ ஸ்மரதாம் வீரௌ
    வ்ரு'த்3த4ம் த3ஶரத2ம் ந்ரு'பம் ‖ **2.1.3** ‖ 3

ராஜாபி தௌ மஹாதேஜா:
ஸஸ்மார ப்ரோஷிதௌ ஸுதௌ ।
உபௌ$_4$ ப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நௌ
மஹேந்த்$_3$ரவருணோபமௌ ॥ **2.1.4** ॥ 4

ஸர்வ ஏவ து தஸ்யேஷ்டா -
ஶ்சத்வார: புருஷர்ஷபா$_4$: ।
ஸ்வஶரீராத்$_3$ விநிர்வ்ரு'த்தா -
ஶ்சத்வார இவ பா$_3$ஹவ: ॥ **2.1.5** ॥ 5

தேஷாமபி மஹாதேஜா
ராமோ ரதிகர: பிது: ।
ஸ்வயம்பூ$_4$ரிவ பூ$_4$தாநாம்
ப$_3$பூ$_4$வ கு$_3$ணவத்தர: ॥ **2.1.6** ॥ 6

ஸ ஹி தே$_3$வைருதீ$_3$ர்ணஸ்ய
ராவணஸ்ய வதா$_4$ர்தி$_2$பி$_4$: ।
அர்தி$_2$தோ மாநுஷே லோகே
ஜஜ்ஞே விஷ்ணு: ஸநாதந: ॥ **2.1.7** ॥ 7

கௌஸல்யா ஶுஶுபே$_4$ தேந
புத்ரேணாமிததேஜஸா ।
யதா$_2$ வரேண தே$_3$வாநா -
மதி$_3$திர்வஜ்ரபாணிநா ॥ **2.1.8** ॥ 8

ஸ ஹி ரூபோபபந்நஶ்ச
வீர்யவாநநஸூயக: ।
பூ$_4$மாவநுபம: ஸூநு -
ர்கு$_3$ணைர்த$_3$ஶரதோ$_2$பம: ॥ **2.1.9** ॥ 9

ஸ ச நித்யம் ப்ரஶாந்தாத்மா
ம்ரு'து3பூர்வம் ச பா4ஷதே ।
உச்யமானோऽபி பருஷம்
நோத்தரம் ப்ரதிபத்3யதே ॥ **2.1.10** ॥ 10

கதா3சிது3பகாரேண
க்ரு'தேனைகேந துஷ்யதி ।
ந ஸ்மரத்யபகாராணாம்
ஶதமப்யாத்மவத்தயா ॥ **2.1.11** ॥ 11

ஶீலவ்ரு'த்3தை4ர்ஜ்ஞாநவ்ரு'த்3தை4 -
ர்வயோவ்ரு'த்3தை4ஶ்ச ஸஜ்ஜநை: ।
கத2யந்நாஸ்த வை நித்ய -
மஸ்த்ரயோக்3யாந்தரேஷ்வபி ॥ **2.1.12** ॥ 12

பு3த்3தி4மாந் மது4ராபா4ஷீ
பூர்வபா4ஷீ ப்ரியம்வத3: ।
வீர்யவாந்ந ச வீர்யேண
மஹதா ஸ்வேந விஸ்மித: ॥ **2.1.13** ॥ 13

ந சாந்ரு'தகதோ2 வித்3வாந்
வ்ரு'த்3தா4நாம் ப்ரதிபூஜக: ।
அநுரக்த: ப்ரஜாபி4ஶ்ச
ப்ரஜாஶ்சாப்யநுரஜ்யதே ॥ **2.1.14** ॥ 14

ஸாநுக்ரோஶோ ஜிதக்ரோதோ4
ப்3ராஹ்மணப்ரதிபூஜக: ।
தீ3நாநுகம்பீ த4ர்மஜ்ஞோ
நித்யம் ப்ரக்3ரஹவாஞ்சு2சி: ॥ **2.1.15** ॥ 15

குலோசிதமதி: க்ஷாத்ரம்
ஸ்வத$_4$ர்மம் ப$_3$ஹு மந்யதே ।
மந்யதே பரயா ப்ரீத்யா
மஹத் ஸ்வர்க$_3$ப$_2$லம் தத: ॥ **2.1.16** ॥ 16

நாஶ்ரேயஸி ரதோ யஶ்ச
ந விருத்$_3$த$_4$கதா$_2$ருசி: ।
உத்தரோத்தரயுக்தீநாம்
வக்தா வாசஸ்பதிர்யதா$_2$ ॥ **2.1.17** ॥ 17

அரோக$_3$ஸ்தருணோ வாக்$_3$மீ
வபுஷ்மாந் தே$_3$ஶகாலவித் ।
லோகே புருஷஸாரஜ்ஞ:
ஸாது$_4$ரேகோ விநிர்மித: ॥ **2.1.18** ॥ 18

ஸ து ஶ்ரேஷ்டை$_2$ர்கு$_3$ணைர்யுக்த:
ப்ரஜாநாம் பார்தி$_2$வாத்மஜ: ।
ப$_3$ஹிஶ்சர இவ ப்ராணோ
ப$_3$பூ$_4$வ கு$_3$ணத: ப்ரிய: ॥ **2.1.19** ॥ 19

ஸர்வவித்$_3$யாவ்ரதஸ்நாதோ
யதா$_2$வத் ஸாங்க$_3$வேத$_3$வித் ।
இஷ்வஸ்த்ரே ச பிது: ஶ்ரேஷ்டோ$_2$
ப$_3$பூ$_4$வ ப$_4$ரதாக்$_3$ரஜ: ॥ **2.1.20** ॥ 20

கல்யாணாபி$_4$ஜந: ஸாது$_4$ -
ரதீ$_3$ந: ஸத்யவாக்$_3$ரு’ஜு: ।
வ்ரு’த்$_3$தை$_4$ரபி$_4$விநீதஶ்ச
த்$_3$விஜைர்த$_4$ர்மார்த$_2$த$_3$ர்ஶிபி$_4$: ॥ **2.1.21** ॥ 21

த$_4$ர்மகாமார்த$_2$தத்த்வஜ்ஞ:
ஸ்ம்ரு’திமாந் ப்ரதிபா$_4$நவாந் ।
லௌகிகே ஸமயாசாரே
க்ரு’தகல்போ விஶாரத$_3$: ॥ **2.1.22** ॥ 22

நிப்$_4$ரு’த: ஸம்வ்ரு’தாகாரோ
கு$_3$ப்தமந்த்ர: ஸஹாயவாந் ।
அமோக$_4$க்ரோத$_4$ஹர்ஷஶ்ச
த்யாக$_3$ஸம்யமகாலவித் ॥ **2.1.23** ॥ 23

த்$_3$ரு’ட$_4$ப$_4$க்தி: ஸ்தி$_2$ரப்ரஜ்ஞோ
நாஸத்$_3$க்$_3$ராஹீ ந து$_3$ர்வச: ।
நிஸ்தந்த்$_3$ரீரப்ரமத்தஶ்ச
ஸ்வதோ$_3$ஷபரதோ$_3$ஷவித் ॥ **2.1.24** ॥ 24

ஶாஸ்த்ரஜ்ஞஶ்ச க்ரு’தஜ்ஞஶ்ச
புருஷாந்தரகோவித$_3$: ।
ய: ப்ரக்$_3$ரஹாநுக்$_3$ரஹயோ -
ர்யதா$_2$ந்யாயம் விசக்ஷண: ॥ **2.1.25** ॥ 25

ஸத்ஸங்க்$_3$ரஹாநுக்$_3$ரஹணே
ஸ்தா$_2$நவிந்நிக்$_3$ரஹஸ்ய ச ।
ஆயகர்மண்யுபாயஜ்ஞ:
ஸந்த்$_3$ரு’ஷ்டவ்யயகர்மவித் ॥ **2.1.26** ॥ 26

ஶ்ரைஷ்ட்$_2$யம் சாஸ்த்ரஸமூஹேஷு
ப்ராப்தோ வ்யாமிஶ்ரகேஷு ச ।
அர்த$_2$த$_4$ர்மௌ ச ஸங்க்$_3$ரு’ஹ்ய
ஸுக$_2$தந்த்ரோ ந சாலஸ: ॥ **2.1.27** ॥ 27

வைஹாரிகாணாம் ஶில்பாநாம்
விஜ்ஞாதார்த2விபா4க3வித் ।
ஆரோஹே விநயே சைவ
யுக்தோ வாரணவாஜிநாம் ॥ **2.1.28** ॥ 28

த4நுர்வேத3விதா3ம் ஶ்ரேஷ்டோ2
லோகேऽதிரத2ஸம்மத: ।
அபி4யாதா ப்ரஹர்தா ச
ஸேநாநயவிஶாரத3: ॥ **2.1.29** ॥ 29

அப்ரத்4ரு'ஷ்யஶ்ச ஸங்க்3ராமே
க்ருத்3தை4ரபி ஸுராஸுரை: ।
அநஸூயோ ஜிதக்ரோதோ4
ந த்3ரு'ப்தோ ந ச மத்ஸரீ ॥ **2.1.30** ॥ 30

நாவஜ்ஞேயஶ்ச பூ4தாநாம்
ந ச காலவஶாநுக3: ।
ஏவம் ஶ்ரேஷ்டை2ர்கு3ணைர்யுக்த:
ப்ரஜாநாம் பார்தி2வாத்மஜ: ॥ **2.1.31** ॥ 31

ஸம்மதஸ்த்ரிஷு லோகேஷு
வஸுதா4யா: க்ஷமாகு3ணை: ।
பு3த்3த்4யா ப்3ரு'ஹஸ்பதேஸ்துல்யோ
வீர்யே சாபி ஶசீபதே: ॥ **2.1.32** ॥ 32

ததா2 ஸர்வப்ரஜாகாந்தை:
ப்ரீதிஸஞ்ஜநநை: பிது: ।
கு3ணைர்விருருசே ராமோ
தீ3ப்த: ஸூர்ய இவாம்ஶுபி4: ॥ **2.1.33** ॥ 33

தமேவம்வ்ரு'த்தஸம்பந்ந -
மப்ரத்$_4$ரு'ஷ்யபராக்ரமம் ।
லோகநாதோ$_2$பமம் நாத$_2$ -
மகாமயத மேதி$_3$நீ ॥ **2.1.34** ॥ 34

ஏதைஸ்து ப$_3$ஹுபி$_4$ர்யுக்தம்
கு$_3$ணைரநுபமை: ஸுதம் ।
த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா த$_3$ஶரதோ$_2$ ராஜா
சக்ரே சிந்தாம் பரந்தப: ॥ **2.1.35** ॥ 35

அத$_2$ ராஜ்ஞோ ப$_3$பூ$_4$வைவ
வ்ரு'த்$_3$த$_4$ஸ்ய சிரஜீவிந: ।
ப்ரீதிரேஷா கத$_2$ம் ராமோ
ராஜா ஸ்யாந்மயி ஜீவதி ॥ **2.1.36** ॥ 36

ஏஷா ஹ்யஸ்ய பரா ப்ரீதி -
ர்ஹ்ரு'தி$_3$ ஸம்பரிவர்ததே ।
கதா$_3$ நாம ஸுதம் த்$_3$ரக்ஷ்யா -
ம்யபி$_4$ஷிக்தமஹம் ப்ரியம் ॥ **2.1.37** ॥ 37

வ்ரு'த்$_3$தி$_4$காமோ ஹி லோகஸ்ய
ஸர்வபூ$_4$தாநுகம்பக: ।
மத்த: ப்ரியதரோ லோகே
பர்ஜந்ய இவ வ்ரு'ஷ்டிமாந் ॥ **2.1.38** ॥ 38

யமஶக்ரஸமோ வீர்யே
ப்$_3$ரு'ஹஸ்பதிஸமோ மதௌ ।
மஹீத$_4$ரஸமோ த்$_4$ரு'த்யாம்
மத்தஶ்ச கு$_3$ணவத்தர: ॥ **2.1.39** ॥ 39

மஹீமஹமிமாம் க்ரு'த்ஸ்நா -
    மதி$_4$திஷ்ட$_2$ந்தமாத்மஜம் ।
அநேந வயஸா த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
    யதா$_2$ ஸ்வர்க$_3$மவாப்நுயாம் ॥ **2.1.40** ॥ 40

இத்யேவம் விவிதை$_4$ஸ்தைஸ்தை -
    ரந்யபார்தி$_2$வது$_3$ர்லபை$_4$: ।
ஶிஷ்டைரபரிமேயைஶ்ச
    லோகே லோகோத்தரைர்கு$_3$ணை: ॥ **2.1.41** ॥ 41

தம் ஸமீக்ஷ்ய ததா$_3$ ராஜா
    யுக்தம் ஸமுதி$_3$தைர்கு$_3$ணை: ।
நிஶ்சித்ய ஸசிவை: ஸார்த$_4$ம்
    யௌவராஜ்யமமந்யத ॥ **2.1.42** ॥ 42

தி$_3$வ்யந்தரிக்ஷே பூ$_4$மௌ ச
    கோ$_4$ரமுத்பாதஜம் ப$_4$யம் ।
ஸஞ்சசக்ஷே஽த$_2$ மேதா$_4$வீ
    ஶரீரே சாத்மநோ ஜராம் ॥ **2.1.43** ॥ 43

பூர்ணசந்த்$_3$ராநநஸ்யாத$_2$
    ஶோகாபநுத$_3$மாத்மந: ।
லோகே ராமஸ்ய பு$_3$பு$_3$தே$_4$
    ஸம்ப்ரியத்வம் மஹாத்மந: ॥ **2.1.44** ॥ 44

ஆத்மநஶ்ச ப்ரஜாநாம் ச
    ஶ்ரேயஸே ச ப்ரியேண ச ।
ப்ராப்தே காலே ஸ த$_4$ர்மாத்மா
    ப$_4$க்த்யா த்வரிதவாந் ந்ரு'ப: ॥ **2.1.45** ॥ 45

நாநாநக$_3$ரவாஸ்தவ்யாந்
ப்ரு'த$_2$க்$_3$ஜாநபதா$_3$நபி ।
ஸமாநிநாய மேதி$_3$ந்யாம்
ப்ரதா$_4$நாந் ப்ரு'தி$_2$வீபதி: ॥ **2.1.46** ॥ 46

தாந் வேஶ்மநாநாப$_4$ரணை -
ர்யதா$_2$ர்ஹம் ப்ரதிபூஜிதாந் ।
த$_3$த$_3$ர்ஶாலங்க்ரு'தோ ராஜா
ப்ரஜாபதிரிவ ப்ரஜா: ॥ **2.1.47** ॥ 47

ந து கேகயராஜாநம்
ஜநகம் வா நராதி$_4$ப: ।
த்வரயா சாநயாமாஸ
பஶ்சாத்தௌ ஶ்ரோஷ்யத: ப்ரியம் ॥ **2.1.48** ॥ 48

அதோ$_2$பவிஷ்டே ந்ரு'பதௌ
தஸ்மிந் பரபுரார்த$_3$நே ।
தத: ப்ரவிவிஶு: ஶேஷா
ராஜாநோ லோகஸம்மதா: ॥ **2.1.49** ॥ 49

அத$_2$ ராஜவிதீர்ணேஷு விவிதே$_4$ஷ்வாஸநேஷு ச ।
ராஜாநமேவாபி$_4$முகா$_2$ நிஷேது$_3$ர்நியதா ந்ரு'பா: ॥ **2.1.50** ॥ 50

ஸ லப்$_3$த$_4$மாநைர்விநயாந்விதைர்ந்ரு'பை:
புராலயைர்ஜாநபதை$_3$ஶ்ச மாநவை: ।
உபோபவிஷ்டைர்ந்ரு'பதிர்வ்ரு'தோ ப$_3$பௌ$_4$
ஸஹஸ்ரசக்ஷுர்ப$_4$க$_3$வாநிவாமரை: ॥ **2.1.51** ॥ 51

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ப்ரத$_2$ம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ த்3விதீய: ஸர்க3: ॥

த3ஶரத2கர்த்ரு'க: ஸ்ரீராமராஜ்யாபி4ஷேகப்ரஸ்தாவ: ஸம்ஸத்ஸத3ஸ்யை: ஸ்ரீராமகு3ணாநாம் வர்ணநம் குர்வத்3பி4ருக்தப்ரஸ்தாவஸ்ய ஸஹர்ஷம் யுக்தியுக்தம் ஸமர்த2நம்

தத: பரிஷத3ம் ஸர்வா -
    மாமந்த்ர்ய வஸுதா4தி4ப: ।
ஹிதமுத்3த4ர்ஷணம் சைவ -
    முவாச ப்ரதி2தம் வச: ॥ **2.2.1** ॥ 52

து3ந்து3பி4ஸ்வரகல்பேந
    க3ம்பீ4ரேணாநுநாதி3நா ।
ஸ்வரேண மஹதா ராஜா
    ஜீமூத இவ நாத3யந் ॥ **2.2.2** ॥ 53

ராஜலக்ஷணயுக்தேந
    காந்தேநாநுபமேந ச ।
உவாச ரஸயுக்தேந
    ஸ்வரேண ந்ரு'பதிர்ந்ரு'பாந் ॥ **2.2.3** ॥ 54

விதி3தம் ப4வதாமேதத்3
    யதா2 மே ராஜ்யமுத்தமம் ।

பூர்வகைர்மம ராஜேந்த்3ரை:
    ஸுதவத் பரிபாலிதம் ॥ **2.2.4** ॥ 55

ஸோऽஹமிக்ஷ்வாகுபி4: ஸர்வை -
    ர்நரேந்த்3ரை: ப்ரதிபாலிதம் ।
ஶ்ரேயஸா யோக்துமிச்சா2மி
    ஸுகா2ர்ஹமகி2லம் ஜக3த் ॥ **2.2.5** ॥ 56

மயாப்யாசரிதம் பூர்வை:
    பந்தா2நமநுக3ச்ச2தா ।
ப்ரஜா நித்யமநித்3ரேண
    யதா2ஶக்த்யபி4ரக்ஷிதா: ॥ **2.2.6** ॥ 57

இத3ம் ஶரீரம் க்ரு'த்ஸ்நஸ்ய
    லோகஸ்ய சரதா ஹிதம் ।
பாண்டு3ரஸ்யாதபத்ரஸ்ய
    ச்சா2யாயாம் ஜரிதம் மயா ॥ **2.2.7** ॥ 58

ப்ராப்ய வர்ஷஸஹஸ்ராணி
    ப3ஹூந்யாயூம்ஷி ஜீவத: ।
ஜீர்ணஸ்யாஸ்ய ஶரீரஸ்ய
    விஶ்ராந்திமபி4ரோசயே ॥ **2.2.8** ॥ 59

ராஜப்ரபா4வஜுஷ்டாம் ச
    து3ர்வஹாமஜிதேந்த்3ரியை: ।
பரிஶ்ராந்தோऽஸ்மி லோகஸ்ய
    கு3ர்வீம் த4ர்மது4ரம் வஹந் ॥ **2.2.9** ॥ 60

ஸோऽஹம் விஶ்ராமமிச்சா2மி
    புத்ரம் க்ரு'த்வா ப்ரஜாஹிதே ।

ஸந்நிக்ரு’ஷ்டாநிமாந் ஸர்வா -
நநுமாந்ய த்$_3$விஜர்ஷபா$_4$ந் ॥ **2.2.10** ॥ 61

அநுஜாதோ ஹி மாம் ஸர்வை -
ர்கு$_3$ணை: ஶ்ரேஷ்டோ$_2$ மமாத்மஜ: ।
புரந்த$_3$ரஸமோ வீர்யே
ராம: பரபுரஞ்ஜய: ॥ **2.2.11** ॥ 62

தம் சந்த்$_3$ரமிவ புஷ்யேண
யுக்தம் த$_4$ர்மப்$_4$ரு’தாம் வரம் ।
யௌவராஜ்யே நியோக்தாஸ்மி
ப்ராத: புருஷபுங்க$_3$வம் ॥ **2.2.12** ॥ 63

அநுரூப: ஸ வோ நாதோ$_2$
லக்ஷ்மீவாந் லக்ஷ்மணாக்$_3$ரஜ: ।
த்ரைலோக்யமபி நாதே$_2$ந
யேந ஸ்யாந்நாத$_2$வத்தரம் ॥ **2.2.13** ॥ 64

அநேந ஶ்ரேயஸா ஸத்$_3$ய:
ஸம்யோக்ஷ்யேऽஹமிமாம் மஹீம் ।
க$_3$தக்லேஶோ ப$_4$விஷ்யாமி
ஸுதே தஸ்மிந் நிவேஶ்ய வை ॥ **2.2.14** ॥ 65

யதி$_3$த$_3$ம் மேऽநுரூபார்த$_2$ம்
மயா ஸாது$_4$ ஸுமந்த்ரிதம் ।
ப$_4$வந்தோ மேऽநுமந்யந்தாம்
கத$_2$ம் வா கரவாண்யஹம் ॥ **2.2.15** ॥ 66

யத்$_3$யப்யேஷா மம ப்ரீதி -
ர்ஹிதமந்யத்$_3$ விசிந்த்யதாம் ।

அந்யா மத்$_4$யஸ்த$_2$சிந்தா து
விமர்தா$_3$ப்$_4$யதி$_4$கோத$_3$யா ॥ **2.2.16** ॥ 67

இதி ப்$_3$ருவந்தம் முதி$_3$தா:
ப்ரத்யநந்த$_3$ந் ந்ரு'பா ந்ரு'பம் ।
வ்ரு'ஷ்டிமந்தம் மஹாமேக$_4$ம்
நர்த$_3$ந்த இவ ப$_3$ர்ஹிண: ॥ **2.2.17** ॥ 68

ஸ்நிக்$_3$தோ$_4$ऽநுநாத$_3$: ஸஞ்ஜஜ்ஞே
ததோ ஹர்ஷஸமீரித: ।
ஜநௌகோ$_4$த்$_3$கு$_4$ஷ்டஸந்நாதோ$_3$
மேதி$_3$நீம் கம்பயந்நிவ ॥ **2.2.18** ॥ 69

தஸ்ய த$_4$ர்மார்த$_2$விது$_3$ஷோ
பா$_4$வமாஜ்ஞாய ஸர்வஶ: ।
ப்$_3$ராஹ்மணா ப$_3$லமுக்$_2$யாஶ்ச
பௌரஜாநபதை$_3$: ஸஹ ॥ **2.2.19** ॥ 70

ஸமேத்ய தே மந்த்ரயிதும்
ஸமதாக$_3$தபு$_3$த்$_3$த$_4$ய: ।
ஊசுஶ்ச மநஸா ஜ்ஞாத்வா
வ்ரு'த்$_3$த$_4$ம் த$_3$ஶரத$_2$ம் ந்ரு'பம் ॥ **2.2.20** ॥ 71

அநேகவர்ஷஸாஹஸ்ரோ
வ்ரு'த்$_3$த$_4$ஸ்த்வமஸி பார்தி$_2$வ ।
ஸ ராமம் யுவராஜாந -
மபி$_4$ஷிஞ்சஸ்வ பார்தி$_2$வம் ॥ **2.2.21** ॥ 72

இச்சா$_2$மோ ஹி மஹாபா$_3$ஹும்
ரகு$_4$வீரம் மஹாப$_3$லம் ।

க$_3$ஜேந மஹதா யாந்தம்
ராமம் ச$_2$த்ராவ்ரு'தாநநம் ‖ **2.2.22** ‖ 73

இதி தத்$_3$வசநம் ஶ்ருத்வா
ராஜா தேஷாம் மந:ப்ரியம் ।
அஜாநந்நிவ ஜிஜ்ஞாஸு -
ரித$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ‖ **2.2.23** ‖ 74

ஶ்ருத்வைதத்$_3$ வசநம் யந்மே
ராக$_4$வம் பதிமிச்ச$_2$த$_2$ ।
ராஜாந: ஸம்ஶயோऽயம் மே
ததி$_3$த$_3$ம் ப்$_3$ரூத தத்த்வத: ‖ **2.2.24** ‖ 75

கத$_2$ம் நு மயி த$_4$ர்மேண
ப்ரு'தி$_2$வீமநுஶாஸதி ।
ப$_4$வந்தோ த்$_3$ரஷ்டுமிச்ச$_2$ந்தி
யுவராஜம் மஹாப$_3$லம் ‖ **2.2.25** ‖ 76

தே தமூசுர்மஹாத்மாந:
பௌரஜாநபதை$_3$: ஸஹ ।
ப$_3$ஹவோ ந்ரு'ப கல்யாண -
கு$_3$ணா: ஸந்தி ஸுதஸ்ய தே ‖ **2.2.26** ‖ 77

கு$_3$ணாந் கு$_3$ணவதோ தே$_3$வ
தே$_3$வகல்பஸ்ய தீ$_4$மத: ।
ப்ரியாநாநந்த$_3$நாந் க்ரு'த்ஸ்நாந்
ப்ரவக்ஷ்யாமோऽத்$_3$ய தாந் ஶ்ரு'ணு ‖ **2.2.27** ‖ 78

தி$_3$வ்யைர்கு$_3$ணை: ஶக்ரஸமோ
ராம: ஸத்யபராக்ரம: ।

இக்ஷ்வாகுப்$_4$யோऽபி ஸர்வேப்$_4$யோ
ஹ்யதிரிக்தோ விஶாம்பதே ‖ **2.2.28** ‖ 79

ராம: ஸத்புருஷோ லோகே
ஸத்ய: ஸத்யபராயண: ।
ஸாக்ஷாத்$_3$ ராமாத்$_3$ விநிர்வ்ரு'த்தோ
த$_4$ர்மஶ்சாபி ஶ்ரியா ஸஹ ‖ **2.2.29** ‖ 80

ப்ரஜாஸுக$_2$த்வே சந்த்$_3$ரஸ்ய
வஸுதா$_4$யா: க்ஷமாகு$_3$ணை: ।
பு$_3$த்$_3$த்$_4$யா ப்$_3$ரு'ஹஸ்பதேஸ்துல்யோ
வீர்யே ஸாக்ஷாச்ச$_2$சீபதே: ‖ **2.2.30** ‖ 81

த$_4$ர்மஜ்ஞ: ஸத்யஸந்த$_4$ஶ்ச
ஶீலவாநநஸூயக: ।
க்ஷாந்த: ஸாந்த்வயிதா ஶ்லக்ஷ்ண:
க்ரு'தஜ்ஞோ விஜிதேந்த்$_3$ரிய: ‖ **2.2.31** ‖ 82

ம்ரு'து$_3$ஶ்ச ஸ்தி$_2$ரசித்தஶ்ச
ஸதா$_3$ ப$_4$வ்யோऽநஸூயக: ।
ப்ரியவாதீ$_3$ ச பூ$_4$தாநாம்
ஸத்யவாதீ$_3$ ச ராக$_4$வ: ‖ **2.2.32** ‖ 83

ப$_3$ஹுஶ்ருதாநாம் வ்ரு'த்$_3$தா$_4$நாம்
ப்$_3$ராஹ்மணாநாமுபாஸிதா ।
தேநாஸ்யேஹாதுலா கீர்தி -
ர்யஶஸ்தேஜஶ்ச வர்த$_4$தே ‖ **2.2.33** ‖ 84

தே$_3$வாஸுரமநுஷ்யாணாம்
ஸர்வாஸ்த்ரேஷு விஶாரத$_3$: ।

ஸம்யக்3 வித்3யாவ்ரதஸ்நாதோ
யதா2வத் ஸாங்க3வேத3வித் ॥ **2.2.34** ॥ 85

கா3ந்த4ர்வே ச பு4வி ஶ்ரேஷ்டோ2
ப3பூ4வ ப4ரதாக்3ரஜ: ।
கல்யாணாபி4ஜந: ஸாது4 -
ரதீ3நாத்மா மஹாமதி: ॥ **2.2.35** ॥ 86

த்3விஜைரபி4விநீதஶ்ச
ஶ்ரேஷ்டை2ர்த4ர்மார்த2நைபுணை: ।
யதா3 வ்ரஜதி ஸங்க்3ராமம்
க்3ராமார்தே2 நக3ரஸ்ய வா ॥ **2.2.36** ॥ 87

க3த்வா ஸௌமித்ரிஸஹிதோ
நாவிஜித்ய நிவர்ததே ।
ஸங்க்3ராமாத் புநராக3த்ய
குஞ்ஜரேண ரதே2ந வா ॥ **2.2.37** ॥ 88

பௌராந் ஸ்வஜநவந்நித்யம்
குஶலம் பரிப்ரு'ச்ச2தி ।
புத்ரேஷ்வக்3நிஷு தா3ரேஷு
ப்ரேஷ்யஶிஷ்யக3ணேஷு ச ॥ **2.2.38** ॥ 89

நிகி2லேநாநுபூர்வ்யா ச
பிதா புத்ராநிவௌரஸாந் ।
ஶுஶ்ரூஷந்தே ச வ: ஶிஷ்யா:
கச்சித்3 வர்மஸு த3ம்ஶிதா: ॥ **2.2.39** ॥ 90

இதி வ: புருஷவ்யாக்4ர:
ஸதா3 ராமோऽபி4பா4ஷதே ।

வ்யஸநேஷு மநுஷ்யாணாம்
ப்$_4$ரு'ஶம் ப$_4$வதி து$_3$:கி$_2$த: ‖ **2.2.40** ‖ 91

உத்ஸவேஷு ச ஸர்வேஷு
பிதேவ பரிதுஷ்யதி ।
ஸத்யவாதீ$_3$ மஹேஷ்வாஸோ
வ்ரு'த்$_3$த$_4$ஸேவீ ஜிதேந்த்$_3$ரிய: ‖ **2.2.41** ‖ 92

ஸ்மிதபூர்வாபி$_4$பா$_4$ஷீ ச
த$_4$ர்மம் ஸர்வாத்மநாஶ்ரித: ।
ஸம்யக்$_3$யோக்தா ஶ்ரேயஸாம் ச
ந விக்$_3$ரு'ஹ்யகதா$_2$ருசி: ‖ **2.2.42** ‖ 93

உத்தரோத்தரயுக்தௌ ச
வக்தா வாசஸ்பதிர்யதா$_2$ ।
ஸுப்$_4$ரூராயததாம்ராக்ஷ:
ஸாக்ஷாத்$_3$ விஷ்ணுரிவ ஸ்வயம் ‖ **2.2.43** ‖ 94

ராமோ லோகாபி$_4$ராமோऽயம்
ஶௌர்யவீர்யபராக்ரமை: ।
ப்ரஜாபாலநஸம்யுக்தோ
ந ராகோ$_3$பஹததேந்த்$_3$ரிய: ‖ **2.2.44** ‖ 95

ஶக்தஸ்த்ரைலோக்யமப்யேஷ
போ$_4$க்தும் கிம் நு மஹீமிமாம் ।
நாஸ்ய க்ரோத$_4$: ப்ரஸாத$_3$ஶ்ச
நிரர்தோ$_2$ऽஸ்தி கதா$_3$சந ‖ **2.2.45** ‖ 96

ஹந்த்யேஷ நியமாத்$_3$ வத்$_4$யா -
நவத்$_4$யேஷு ந குப்யதி ।

யுநக்த்யர்தை$_2$: ப்ரஹ்ரு’ஷ்டஶ்ச
தமஸௌ யத்ர துஷ்யதி ‖ **2.2.46** ‖ 97

தா$_3$ந்தை: ஸர்வப்ரஜாகாந்தை:
ப்ரீதிஸஞ்ஜநநைர்ந்ரு’ணாம் ।
கு$_3$ணைர்விரோசதே ராமோ
தீ$_3$ப்த: ஸூர்ய இவாம்ஶுபி$_4$: ‖ **2.2.47** ‖ 98

தமேவங்கு$_3$ணஸம்பந்நம்
ராமம் ஸத்யபராக்ரமம் ।
லோகபாலோபமம் நாத$_2$ -
மகாமயத மேதி$_3$நீ ‖ **2.2.48** ‖ 99

வத்ஸ: ஶ்ரேயஸி ஜாதஸ்தே
தி$_3$ஷ்ட்யாஸௌ தவ ராக$_4$வ: ।
தி$_3$ஷ்ட்யா புத்ரகு$_3$ணைர்யுக்தோ
மாரீச இவ கஶ்யப: ‖ **2.2.49** ‖ 100

ப$_3$லமாரோக்$_3$யமாயுஶ்ச
ராமஸ்ய விதி$_3$தாத்மந: ।
தே$_3$வாஸுரமநுஷ்யேஷு
ஸக$_3$ந்த$_4$ர்வோரகே$_3$ஷு ச ‖ **2.2.50** ‖ 101

ஆஶம்ஸதே ஜந: ஸர்வோ
ராஷ்ட்ரே புரவரே ததா$_2$ ।
ஆப்$_4$யந்தரஶ்ச பா$_3$ஹ்யஶ்ச
பௌரஜாநபதோ$_3$ ஜந: ‖ **2.2.51** ‖ 102

ஸ்த்ரியோ வ்ரு’த்$_3$தா$_4$ஸ்தருண்யஶ்ச
ஸாயம் ப்ராத: ஸமாஹிதா: ।

ஸர்வா தே$_3$வாந்நமஸ்யந்தி
ராமஸ்யார்தே$_2$ மநஸ்விந: ।
தேஷாம் தத்$_3$ யாசிதம் தே$_3$வ
த்வத்ப்ரஸாதா$_3$த்ஸம்ரு'த்$_3$த்$_4$யதாம் ॥ **2.2.52** ॥ 103

ராமமிந்தீ$_3$வரஶ்யாமம்
ஸர்வஶத்ருநிப$_3$ர்ஹணம் ।
பஶ்யாமோ யௌவராஜ்யஸ்த$_2$ம்
தவ ராஜோத்தமாத்மஜம் ॥ **2.2.53** ॥ 104

தம் தே$_3$வதே$_3$வோபமமாத்மஜம் தே
ஸர்வஸ்ய லோகஸ்ய ஹிதே நிவிஷ்டம் ।
ஹிதாய ந: க்ஷிப்ரமுதா$_3$ரஜுஷ்டம்
முதா$_3$பி$_4$ஷேக்தும் வரத$_3$ த்வமர்ஹஸி ॥ **2.2.54** ॥ 105

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்$_3$விதீய: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ த்ரு'தீய: ஸர்க3: ॥

வஸிஷ்ட2வாமதே3வௌ ப்ரதி ஸ்ரீராமராஜ்யாபி4ஷேகஸாமக்3ரீஸங்க்3ரஹார்த2ம் ராஜ்ஞோ த3ஶரத2ஸ்யாநுரோத4ஸ்தாப்4யாம் ஸேவகாந் ப்ரதி தத3நுரூபாதே3ஶஸ்ய தா3நம் ராஜாஜ்ஞயா ஸுமந்த்ரேண ஸ்ரீராமஸ்ய ராஜஸபா4யாமாநயநம் ராஜ்ஞா ஸ்ரீராமம் ப்ரதி ஹிதஸ்யோபதே3ஶஶ்ச

தேஷாமஞ்ஜலிபத்3மாநி
ப்ரக்3ரு'ஹீதாநி ஸர்வஶ:।
ப்ரதிக்3ரு'ஹ்யாப்3ரவீத்3 ராஜா
தேப்4ய: ப்ரியஹிதம் வச: ॥ **2.3.1** ॥ 106

அஹோऽஸ்மி பரமப்ரீத:
ப்ரபா4வஶ்சாதுலோ மம।
யந்மே ஜ்யேஷ்ட2ம் ப்ரியம் புத்ரம்
யௌவராஜ்யஸ்த2மிச்ச2த2 ॥ **2.3.2** ॥ 107

இதி ப்ரத்யர்சிதாந் ராஜா
ப்3ராஹ்மணாநித3மப்3ரவீத்।
வஸிஷ்ட2ம் வாமதே3வம் ச
தேஷாமேவோபஶ்ரு'ண்வதாம் ॥ **2.3.3** ॥ 108

சைத்ர: ஶ்ரீமாநயம் மாஸ:
புண்ய: புஷ்பிதகாநந: ।
யௌவராஜ்யாய ராமஸ்ய
ஸர்வமேவோபகல்ப்யதாம் ॥ **2.3.4** ॥ 109

ராஜ்ஞஸ்தூபரதே வாக்யே
ஜநகோ$_{4}$ஷோ மஹாநபூ$_{4}$த் ।
ஶநைஸ்தஸ்மிந் ப்ரஶாந்தே ச
ஜநகோ$_{4}$ஷே ஜநாதி$_{4}$ப: ॥ **2.3.5** ॥ 110

வஸிஷ்ட$_{2}$ம் முநிஶார்தூ$_{3}$லம்
ராஜா வசநமப்$_{3}$ரவீத் ।
அபி$_{4}$ஷேகாய ராமஸ்ய
யத் கர்ம ஸபரிச்ச$_{2}$த$_{3}$ம் ॥ **2.3.6** ॥ 111

தத$_{3}$த்$_{3}$ய ப$_{4}$க$_{3}$வந் ஸர்வ -
மாஜ்ஞாபயிதுமர்ஹஸி ।
தச்ச்$_{2}$ருத்வா பூ$_{4}$மிபாலஸ்ய
வஸிஷ்டோ$_{2}$ முநிஸத்தம: ॥ **2.3.7** ॥ 112

ஆதி$_{3}$தே$_{3}$ஶாக்$_{3}$ரதோ ராஜ்ஞ:
ஸ்தி$_{2}$தாந் யுக்தாந் க்ரு'தாஞ்ஜலீந் ।
ஸுவர்ணாதீ$_{3}$நி ரத்நாநி
ப$_{3}$லீந் ஸர்வௌஷதீ$_{4}$ரபி ॥ **2.3.8** ॥ 113

ஶுக்லமால்யாநி லாஜாம்ஶ்ச
ப்ரு'த$_{2}$க் ச மது$_{4}$ஸர்பிஷீ ।
அஹதாநி ச வாஸாம்ஸி
ரத$_{2}$ம் ஸர்வாயுதா$_{4}$ந்யபி ॥ **2.3.9** ॥ 114

சதுரங்க3ப3லம் சைவ
க3ஜம் ச ஶுப4லக்ஷணம் ।
சாமரவ்யஜநே சோபே4
த்4வஜம் ச2த்ரம் ச பாண்டு3ரம் ॥ **2.3.10** ॥ 115

ஶதம் ச ஶாதகும்பா4நாம்
கும்பா4நாமக்3நிவர்சஸாம் ।
ஹிரண்யஶ்ரு'ங்க3ம்ரு'ஷப4ம்
ஸமக்3ரம் வ்யாக்4ரசர்ம ச ॥ **2.3.11** ॥ 116

யச்சாந்யத் கிஞ்சிதே3ஷ்டவ்யம்
தத் ஸர்வமுபகல்ப்யதாம் ।
உபஸ்தா2பயத ப்ராத -
ரக்3ந்யகா3ரே மஹீபதே: ॥ **2.3.12** ॥ 117

அந்த:புரஸ்ய த்3வாராணி
ஸர்வஸ்ய நக3ரஸ்ய ச ।
சந்த3நஸ்ரக்3பி4ரர்ச்யந்தாம்
தூ4பைஶ்ச க்4ராணஹாரிபி4: ॥ **2.3.13** ॥ 118

ப்ரஶஸ்தமந்நம் கு3ணவத்3
த3தி4க்ஷீரோபஸேசநம் ।
த்3விஜாநாம் ஶதஸாஹஸ்ரம்
யத்ப்ரகாமமலம் ப4வேத் ॥ **2.3.14** ॥ 119

ஸத்க்ரு'த்ய த்3விஜமுக்2யாநாம்
ஶ்வ: ப்ரபா4தே ப்ரதீ3யதாம் ।
க்4ரு'தம் த3தி4 ச லாஜாஶ்ச
த3க்ஷிணாஶ்சாபி புஷ்கலா: ॥ **2.3.15** ॥ 120

ஸூர்யேऽப்4யுதி3தமாத்ரே ஶ்வோ
ப4விதா ஸ்வஸ்திவாசநம் ।
ப்3ராஹ்மணாஶ்ச நிமந்த்ர்யந்தாம்
கல்ப்யந்தாமாஸநாநி ச ॥ **2.3.16** ॥ 121

ஆப3த்4யந்தாம் பதாகாஶ்ச
ராஜமார்க3ஶ்ச ஸிச்யதாம் ।
ஸர்வே ச தாலாபசரா
க3ணிகாஶ்ச ஸ்வலங்க்ரு'தா: ॥ **2.3.17** ॥ 122

கக்ஷ்யாம் த்3விதீயாமாஸாத்3ய
திஷ்ட2ந்து ந்ரு'பவேஶ்மந: ।
தே3வாயதநசைத்யேஷு
ஸாந்நப4க்ஷ்யா: ஸத3க்ஷிணா: ॥ **2.3.18** ॥ 123

உபஸ்தா2பயிதவ்யா: ஸ்யு -
ர்மால்யயோக்3யா: ப்ரு'த2க்ப்ரு'த2க் ।
தீ3ர்கா4ஸிப3த்3த4கோ3தா4ஶ்ச
ஸந்நத்3தா4 ம்ரு'ஷ்டவாஸஸ: ॥ **2.3.19** ॥ 124

மஹாராஜாங்க3நம் ஶூரா:
ப்ரவிஶந்து மஹோத3யம் ।
ஏவம் வ்யாதி3ஶ்ய விப்ரௌ து
க்ரியாஸ்தத்ர விநிஷ்டி2தௌ ॥ **2.3.20** ॥ 125

சக்ரதுஶ்சைவ யச்சே2ஷம்
பார்தி2வாய நிவேத்3ய ச ।
க்ரு'தமித்யேவ சாப்3ரூதா -
மபி4க3ம்ய ஜக3த்பதிம் ॥ **2.3.21** ॥ 126

யதோ2க்தவசநம் ப்ரீதௌ
ஹர்ஷயுக்தௌ த்3விஜோத்தமௌ ।
தத: ஸுமந்த்ரம் த்3யுதிமாந்
ராஜா வசநமப்3ரவீத் ॥ **2.3.22** ॥ 127

ராம: க்ரு'தாத்மா ப4வதா
ஶீக்4ரமாநீயதாமிதி ।
ஸ ததே2தி ப்ரதிஜ்ஞாய
ஸுமந்த்ரோ ராஜஶாஸநாத் ॥ **2.3.23** ॥ 128

ராமம் தத்ராநயாஞ்சக்ரே
ரதே2ந ரதி2நாம் வரம் ।
அத2 தத்ர ஸஹாஸீநா -
ஸ்ததா3 த3ஶரத2ம் ந்ரு'பம் ॥ **2.3.24** ॥ 129

ப்ராச்யோதீ3ச்யா ப்ரதீச்யாஶ்ச
தா3க்ஷிணாத்யாஶ்ச பூ4மிபா: ।
ம்லேச்சா2ஶ்சார்யாஶ்ச யே சாந்யே
வநஶைலாந்தவாஸிந: ॥ **2.3.25** ॥ 130

உபாஸாஞ்சக்ரிரே ஸர்வே
தம் தே3வா வாஸவம் யதா2 ।
தேஷாம் மத்4யே ஸ ராஜர்ஷி -
ர்மருதாமிவ வாஸவ: ॥ **2.3.26** ॥ 131

ப்ராஸாத3ஸ்தோ2 த3ஶரதோ2
த3த3ர்ஶாயாந்தமாத்மஜம் ।
க3ந்த4ர்வராஜப்ரதிமம்
லோகே விக்2யாதபௌருஷம் ॥ **2.3.27** ॥ 132

தீ3ர்க4பா3ஹும் மஹாஸத்த்வம்
மத்தமாதங்க3கா3மிநம் ।
சந்த்3ரகாந்தாநநம் ராம -
மதீவ ப்ரியத3ர்ஶநம் ॥ **2.3.28** ॥ 133

ரூபௌதா3ர்யகு3ணை: பும்ஸாம்
த்3ரு'ஷ்டிசித்தாபஹாரிணம் ।
க4ர்மாபி4தப்தா: பர்ஜந்யம்
ஹ்லாத3யந்தமிவ ப்ரஜா: ॥ **2.3.29** ॥ 134

ந ததர்ப ஸமாயாந்தம்
பஶ்யமாநோ நராதி4ப: ।
அவதார்ய ஸுமந்த்ரஸ்து
ராக4வம் ஸ்யந்த3நோத்தமாத் ॥ **2.3.30** ॥ 135

பிது: ஸமீபம் க3ச்ச2ந்தம்
ப்ராஞ்ஜலி: ப்ரு'ஷ்ட2தோऽந்வகா3த் ।
ஸ தம் கைலாஸஶ்ரு'ங்கா3ப4ம்
ப்ராஸாத3ம் ரகு4நந்த3ந: ॥ **2.3.31** ॥ 136

ஆருரோஹ ந்ரு'பம் த்3ரஷ்டும்
ஸஹஸா தேந ராக4வ: ।
ஸ ப்ராஞ்ஜலிரபி4ப்ரேத்ய
ப்ரணத: பிதுரந்திகே ॥ **2.3.32** ॥ 137

நாம ஸ்வம் ஶ்ராவயந் ராமோ
வவந்தே3 சரணௌ பிது: ।
தம் த்3ரு'ஷ்ட்வா ப்ரணதம் பார்ஶ்வே
க்ரு'தாஞ்ஜலிபுடம் ந்ரு'ப: ॥ **2.3.33** ॥ 138

க்$_3$ரு'ஹ்யாஞ்ஜலௌ ஸமாக்ரு'ஷ்ய
ஸஸ்வஜே ப்ரியமாத்மஜம் ।
தஸ்மை சாப்$_4$யுத்$_3$யதம் ஸம்ய -
ங்மணிகாஞ்சநபூ$_4$ஷிதம் ॥ **2.3.34** ॥ 139

தி$_3$தே$_3$ஶ ராஜா ருசிரம்
ராமாய பரமாஸநம் ।
ததா$_2$ऽऽஸநவரம் ப்ராப்ய
வ்யதீ$_3$பயத ராக$_4$வ: ॥ **2.3.35** ॥ 140

ஸ்வயைவ ப்ரப$_4$யா மேரு -
முத$_3$யே விமலோ ரவி: ।
தேந விப்$_4$ராஜிதா தத்ர
ஸா ஸபா$_4$பி வ்யரோசத ॥ **2.3.36** ॥ 141

விமலக்$_3$ரஹநக்ஷத்ரா
ஶாரதீ$_3$ த்$_3$யௌரிவேந்து$_3$நா ।
தம் பஶ்யமாநோ ந்ரு'பதி -
ஸ்துதோஷ ப்ரியமாத்மஜம் ॥ **2.3.37** ॥ 142

அலங்க்ரு'தமிவாத்மாந -
மாத$_3$ர்ஶதலஸம்ஸ்தி$_2$தம் ।
ஸ தம் ஸுஸ்தி$_2$தமாபா$_4$ஷ்ய
புத்ரம் புத்ரவதாம் வர: ॥ **2.3.38** ॥ 143

உவாசேத$_3$ம் வசோ ராஜா
தே$_3$வேந்த்$_3$ரமிவ கஶ்யப: ।
ஜ்யேஷ்டா$_2$யாமஸி மே பத்ந்யாம்
ஸத்$_3$ரு'ஶ்யாம் ஸத்$_3$ரு'ஶ: ஸுத: ॥ **2.3.39** ॥ 144

உத்பந்நஸ்த்வம் கு3ணஜ்யேஷ்டோ2
மம ராமாத்மஜ: ப்ரிய: ।
த்வயா யத: ப்ரஜாஶ்சேமா:
ஸ்வகு3ணைரநுரஞ்ஜிதா: ॥ **2.3.40** ॥ 145

தஸ்மாத் த்வம் புஷ்யயோகே3ந
யௌவராஜ்யமவாப்நுஹி ।
காமதஸ்த்வம் ப்ரக்ரு'த்யைவ
நிர்ணீதோ கு3ணவாநிதி ॥ **2.3.41** ॥ 146

கு3ணவத்யபி து ஸ்நேஹாத்
புத்ர வக்ஷ்யாமி தே ஹிதம் ।
பூ4யோ விநயமாஸ்தா2ய
ப4வ நித்யம் ஜிதேந்த்3ரிய: ॥ **2.3.42** ॥ 147

காமக்ரோத4ஸமுத்தா2நி
த்யஜஸ்வ வ்யஸநாநி ச ।
பரோக்ஷயா வர்தமாநோ
வ்ரு'த்த்யா ப்ரத்யக்ஷயா ததா2 ॥ **2.3.43** ॥ 148

அமாத்யப்ரப்4ரு'தீ: ஸர்வா:
ப்ரஜாஶ்சைவாநுரஞ்ஜய ।
கோஷ்டா2கா3ராயுதா4கா3ரை:
க்ரு'த்வா ஸந்நிசயாந் ப3ஹூந் ॥ **2.3.44** ॥ 149

இஷ்டாநுரக்தப்ரக்ரு'தி -
ர்ய: பாலயதி மேதி3நீம் ।
தஸ்ய நந்த3ந்தி மித்ராணி
லப்3த்4வாம்ரு'தமிவாமரா: ॥ **2.3.45** ॥ 150

தஸ்மாத் புத்ர த்வமாத்மாநம்
நியம்யைவம் ஸமாசர ।
தச்ச்$_2$ருத்வா ஸுஹ்ரு'த$_3$ஸ்தஸ்ய
ராமஸ்ய ப்ரியகாரிண: ॥ **2.3.46** ॥ 151

த்வரிதா: ஶீக்$_4$ரமாக$_3$த்ய
கௌஸல்யாயை ந்யவேத$_3$யந் ।
ஸா ஹிரண்யம் ச கா$_3$ஶ்சைவ
ரத்நாநி விவிதா$_4$நி ச ॥ **2.3.47** ॥ 152

வ்யாதி$_3$தே$_3$ஶ ப்ரியாக்$_2$யேப்$_4$ய:
கௌஸல்யா ப்ரமதோ$_3$த்தமா ।
அதா$_2$பி$_4$வாத்$_3$ய ராஜாநம்
ரத$_2$மாருஹ்ய ராக$_4$வ: ।
யயௌ ஸ்வம் த்$_3$யுதிமத்$_3$ வேஶ்ம
ஜநௌகை$_4$: ப்ரதிபூஜித: ॥ **2.3.48** ॥ 153

தே சாபி பௌரா ந்ரு'பதேர்வசஸ்த -
ச்ச்$_2$ருத்வா ததா$_3$ லாப$_4$மிவேஷ்டமாஶு ।
நரேந்த்$_3$ரமாமந்த்ர்ய க்$_3$ரு'ஹாணி க$_3$த்வா
தே$_3$வாந் ஸமாநர்சுரபி$_4$ப்ரஹ்ரு'ஷ்டா: ॥ **2.3.49** ॥ 154

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ரு'தீய: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ சதுர்த$_2$: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்வோ ராமாபி$_4$ஷேகம் நிஶ்சித்ய ராஜ்ஞா ஸுமந்த்ரம் ப்ரேஷ்ய தேந ஸமாநீதம் ஶ்ரீராமம் ப்ரதி கிஞ்சிதா$_3$வஶ்யகம் நிவேத்$_3$ய தஸ்ய ஸ்வக்$_3$ரு'ஹே ப்ரஸ்தா$_2$பநம் ஶ்ரீராமேண கௌஸல்யாப$_4$வநம் க$_3$த்வா மாதரம் ப்ரதி ஸ்வாபி$_4$ஷேகவ்ரு'த்தஸ்ய ஸூசநம் மாதுராஶிஷம் ப்ராப்ய லக்ஷ்மணேந ஸஹ ப்ரேமபூர்வகம் வார்தாலாபம் க்ரு'த்வா ஸ்வகீயே ப$_4$வநே தஸ்ய க$_3$மநம்

க$_3$தேஷ்வத$_2$ ந்ரு'போ பூ$_4$ய:
 பௌரேஷு ஸஹ மந்த்ரிபி$_4$: ।
மந்த்ரயித்வா ததஶ்சக்ரே
 நிஶ்சயஜ்ஞ: ஸ நிஶ்சயம் ॥ **2.4.1** ॥ 155

ஶ்வ ஏவ புஷ்யோ ப$_4$விதா
 ஶ்வோऽபி$_4$ஷேச்யஸ்து மே ஸுத: ।
ராமோ ராஜீவபத்ராக்ஷோ
 யுவராஜ இதி ப்ரபு$_4$: ॥ **2.4.2** ॥ 156

அதா$_2$ந்தர்க்$_3$ரு'ஹமாவிஶ்ய
 ராஜா த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ததா$_3$ ।
ஸூதமாமந்த்ரயாமாஸ
 ராமம் புநரிஹாநய ॥ **2.4.3** ॥ 157

ப்ரதிக்$_3$ரு'ஹ்ய து தத்$_3$வாக்யம்
ஸூத: புநருபாயயௌ ।
ராமஸ்ய ப$_4$வநம் ஶீக்$_4$ரம்
ராமமாநயிதும் புந: ॥ **2.4.4** ॥ 158

த்$_3$வா:ஸ்தை$_2$ராவேதி$_3$தம் தஸ்ய
ராமாயாக$_3$மநம் புந: ।
ஶ்ருத்வைவ சாபி ராமஸ்தம்
ப்ராப்தம் ஶங்காந்விதோऽப$_4$வத் ॥ **2.4.5** ॥ 159

ப்ரவேஶ்ய சைநம் த்வரிதோ
ராமோ வசநமப்$_3$ரவீத் ।
யதா$_3$க$_3$மநக்ரு'த்யம் தே
பூ$_4$யஸ்தத்$_3$ப்$_3$ரூஹ்யஶேஷத: ॥ **2.4.6** ॥ 160

தமுவாச தத: ஸூதோ
ராஜா த்வாம் த்$_3$ரஷ்டுமிச்ச$_2$தி ।
ஶ்ருத்வா ப்ரமாணம் தத்ர த்வம்
க$_3$மநாயேதராய வா ॥ **2.4.7** ॥ 161

இதி ஸூதவச: ஶ்ருத்வா
ராமோऽபி த்வரயாந்வித: ।
ப்ரயயௌ ராஜப$_4$வநம்
புநத்$_3$ரஷ்டும் நரேஶ்வரம் ॥ **2.4.8** ॥ 162

தம் ஶ்ருத்வா ஸமநுப்ராப்தம்
ராமம் த$_3$ஶரதோ$_2$ ந்ரு'ப: ।
ப்ரவேஶயாமாஸ க்$_3$ரு'ஹம்
விவக்ஷு: ப்ரியமுத்தமம் ॥ **2.4.9** ॥ 163

ப்ரவிஶந்நேவ ச ஶ்ரீமாந்
ராக$_4$வோ ப$_4$வநம் பிது: |
த$_3$த$_3$ர்ஶ பிதரம் தூ$_3$ராத்
ப்ரணிபத்ய க்ரு'தாஞ்ஜலி: || **2.4.10** || 164

ப்ரணமந்தம் தமுத்தா$_2$ப்ய
ஸம்பரிஷ்வஜ்ய பூ$_4$மிப: |
ப்ரதி$_3$ஶ்ய சாஸநம் சாஸ்மை
ராமம் ச புநரப்$_3$ரவீத் || **2.4.11** || 165

ராம வ்ரு'த்$_3$தோ$_4$ऽஸ்மி தீ$_3$ர்கா$_4$யு -
ர்பு$_4$க்தா போ$_4$கா$_3$ யதே$_2$ப்ஸிதா: |
அந்நவத்$_3$பி$_4$: க்ரதுஶதை -
ர்யதே$_2$ஷ்டம் பூ$_4$ரித$_3$க்ஷிணை: || **2.4.12** || 166

ஜாதமிஷ்டமபத்யம் மே
த்வமத்$_3$யாநுபமம் பு$_4$வி |
த$_3$த்தமிஷ்டமதீ$_4$தம் ச
மயா புருஷஸத்தம || **2.4.13** || 167

அநுபூ$_4$தாநி சேஷ்டாநி
மயா வீர ஸுகா$_2$ந்யபி |
தே$_3$வர்ஷிபித்ரு'விப்ராணா -
மந்ரு'ணோऽஸ்மி ததா$_2$ऽऽத்மந: || **2.4.14** || 168

ந கிஞ்சிந்மம கர்தவ்யம்
தவாந்யத்ராபி$_4$ஷேசநாத் |
அதோ யத்த்வாமஹம் ப்$_3$ரூயாம்
தந்மே த்வம் கர்துமர்ஹஸி || **2.4.15** || 169

அத்$_3$ய ப்ரக்ரு'தய: ஸர்வா -
ஸ்த்வாமிச்ச$_2$ந்தி நராதி$_4$பம் ।
அதஸ்த்வாம் யுவராஜாந -
மபி$_4$ஷேக்ஷ்யாமி புத்ரக ‖ **2.4.16** ‖ 170

அபி சாத்$_3$யாஶுபா$_4$ந் ராம
ஸ்வப்நாந் பஶ்யாமி ராக$_4$வ ।
ஸநிர்கா$_4$தா தி$_3$வோல்காஶ்ச
பதந்தி ஹி மஹாஸ்வநா: ‖ **2.4.17** ‖ 171

அவஷ்டப்$_3$த$_4$ம் ச மே ராம
நக்ஷத்ரம் தா$_3$ருணக்$_3$ரஹை: ।
ஆவேத$_3$யந்தி தை$_3$வஜ்ஞா:
ஸூர்யாங்கா$_3$ரகராஹுபி$_4$: ‖ **2.4.18** ‖ 172

ப்ராயேண ச நிமித்தாநா -
மீத்$_3$ரு'ஶாநாம் ஸமுத்$_3$ப$_4$வே ।
ராஜா ஹி ம்ரு'த்யுமாப்நோதி
கோ$_4$ராம் சாபத$_3$ம்ரு'ச்ச$_2$தி ‖ **2.4.19** ‖ 173

தத்$_3$ யாவதே$_3$வ மே சேதோ
ந விமுஹ்யதி ராக$_4$வ ।
தாவதே$_3$வாபி$_4$ஷிஞ்சஸ்வ
சலா ஹி ப்ராணிநாம் மதி: ‖ **2.4.20** ‖ 174

அத்$_3$ய சந்த்$_3$ரோऽப்$_4$யுபக$_3$மத்
புஷ்யாத் பூர்வம் புநர்வஸூம் ।
ஶ்வ: புஷ்யயோக$_3$ம் நியதம்
வக்ஷ்யந்தே தை$_3$வசிந்தகா: ‖ **2.4.21** ‖ 175

தத்ர புஷ்யேऽபி4ஷிஞ்சஸ்வ
    மநஸ்த்வரயதீவ மாம் ।
ஶ்வஸ்த்வாஹமபி4ஷேக்ஷ்யாமி
    யௌவராஜ்யே பரந்தப ॥ **2.4.22** ॥ 176

தஸ்மாத் த்வயாத்3யப்ரப்4ருதி
    நிஶேயம் நியதாத்மநா ।
ஸஹ வத்4வோபவஸ்தவ்யா
    த3ர்ப4ப்ரஸ்தரஶாயிநா ॥ **2.4.23** ॥ 177

ஸுஹ்ருத3ஶ்சாப்ரமத்தாஸ்த்வாம்
    ரக்ஷந்த்வத்3ய ஸமந்தத: ।
ப4வந்தி ப3ஹுவிக்4நாநி
    கார்யாண்யேவம்விதா4நி ஹி ॥ **2.4.24** ॥ 178

விப்ரோஷிதஶ்ச ப4ரதோ
    யாவதே3வ புராதி3த: ।
தாவதே3வாபி4ஷேகஸ்தே
    ப்ராப்தகாலோ மதோ மம ॥ **2.4.25** ॥ 179

காமம் க2லு ஸதாம் வ்ருத்தே
    ப்4ராதா தே ப4ரத: ஸ்தி2த: ।
ஜ்யேஷ்டா2நுவர்தீ த4ர்மாத்மா
    ஸாநுக்ரோஶோ ஜிதேந்த்3ரிய: ॥ **2.4.26** ॥ 180

கிம் நு சித்தம் மநுஷ்யாணா -
    மநித்யமிதி மே மதம் ।
ஸதாம் ச த4ர்மநித்யாநாம்
    க்ருதஶோபி4 ச ராக4வ ॥ **2.4.27** ॥ 181

இத்யுக்த: ஸோऽப்4யநுஜ்ஞாத:
ஶ்வோபா4விந்யபி4ஷேசநே ।
வ்ரஜேதி ராம: பிதர -
மபி4வாத்3யாப்4யயாத்3 க்3ரு'ஹம் ॥ **2.4.28** ॥ 182

ப்ரவிஶ்ய சாத்மநோ வேஶ்ம
ராஜ்ஞாऽऽதி3ஷ்டேऽபி4ஷேசநே ।
தத்க்ஷணாதே3வ நிஷ்க்ரம்ய
மாதுரந்த:புரம் யயௌ ॥ **2.4.29** ॥ 183

தத்ர தாம் ப்ரவணாமேவ
மாதரம் க்ஷௌமவாஸிநீம் ।
வாக்3யதாம் தே3வதாகா3ரே
த3த்3ர்ஶாயாசதீம் ஶ்ரியம் ॥ **2.4.30** ॥ 184

ப்ராகே3வ சாக3தா தத்ர
ஸுமித்ரா லக்ஷ்மணஸ்ததா2 ।
ஸீதா சாநயிதா ஶ்ருத்வா
ப்ரியம் ராமாபி4ஷேசநம் ॥ **2.4.31** ॥ 185

தஸ்மிந் காலேऽபி கௌஸல்யா
தஸ்தா2வாமீலிதேக்ஷணா ।
ஸுமித்ரயாந்வாஸ்யமாநா
ஸீதயா லக்ஷ்மணேந ச ॥ **2.4.32** ॥ 186

ஶ்ருத்வா புஷ்யே ச புத்ரஸ்ய
யௌவராஜ்யேऽபி4ஷேசநம் ।
ப்ராணாயாமேந புருஷம்
த்4யாயமாநா ஜநார்த3நம் ॥ **2.4.33** ॥ 187

ததா$_2$ ஸநியமாமேவ
ஸோऽபி$_4$க$_3$ம்யாபி$_4$வாத்$_3$ய ச ।
உவாச வசநம் ராமோ
ஹர்ஷயம்ஸ்தாமித$_3$ம் வரம் ॥ **2.4.34** ॥ 188

அம்ப$_3$ பித்ரா நியுக்தோऽஸ்மி
ப்ரஜாபாலநகர்மணி ।
ப$_4$விதா ஶ்வோऽபி$_4$ஷேகோ மே
யதா$_2$ மே ஶாஸநம் பிது: ॥ **2.4.35** ॥ 189

ஸீதயாப்யுபவஸ்தவ்யா
ரஜநீயம் மயா ஸஹ ।
ஏவமுக்தமுபாத்$_4$யாயை:
ஸ ஹி மாமுக்தவாந் பிதா ॥ **2.4.36** ॥ 190

யாநி யாந்யத்ர யோக்$_3$யாநி
ஶ்வோபா$_4$விந்யபி$_4$ஷேசநே ।
தாநி மே மங்க$_3$லாந்யத்$_3$ய
வைதே$_3$ஹ்யாஶ்சைவ காரய ॥ **2.4.37** ॥ 191

ஏதச்ச்$_2$ருத்வா து கௌஸல்யா
சிரகாலாபி$_4$காங்க்ஷிதம் ।
ஹர்ஷபா$_3$ஷ்பாகுலம் வாக்ய -
மித$_3$ம் ராமமபா$_4$ஷத ॥ **2.4.38** ॥ 192

வத்ஸ ராம சிரம் ஜீவ
ஹதாஸ்தே பரிபந்தி$_2$ந: ।
ஜ்ஞாதீந் மே த்வம் ஶ்ரியா யுக்த:
ஸுமித்ராயாஶ்ச நந்த$_3$ய ॥ **2.4.39** ॥ 193

கல்யாணே ப$_3$த நக்ஷத்ரே
    மயா ஜாதோऽஸி புத்ரக ।
யேந த்வயா த$_3$ஶரதோ$_2$
    கு$_3$ணைராராதி$_4$த: பிதா ‖ **2.4.40** ‖ 194

அமோக$_4$ம் ப$_3$த மே க்ஷாந்தம்
    புருஷே புஷ்கரேக்ஷணே ।
யேயமிக்ஷ்வாகுராஜஶ்ரீ:
    புத்ர த்வாம் ஸம்ஶ்ரயிஷ்யதி ‖ **2.4.41** ‖ 195

இத்யேவமுக்தோ மாத்ரா து
    ராமோ ப்$_4$ராதரமப்$_3$ரவீத் ।
ப்ராஞ்ஜலிம் ப்ரஹ்வமாஸீந -
    மபி$_4$வீக்ஷ்ய ஸ்மயந்நிவ ‖ **2.4.42** ‖ 196

லக்ஷ்மணேமாம் மயா ஸார்த$_4$ம்
    ப்ரஶாதி$_4$ த்வம் வஸுந்த$_4$ராம் ।
த்$_3$விதீயம் மேऽந்தராத்மாநம்
    த்வாமியம் ஶ்ரீருபஸ்தி$_2$தா ‖ **2.4.43** ‖ 197

ஸௌமித்ரே பு$_4$ங்க்ஷ்வ போ$_4$கா$_3$ம்ஸ்த்வ -
    மிஷ்டாந் ராஜ்யப$_2$லாநி ச ।
ஜீவிதம் சாபி ராஜ்யம் ச
    த்வத$_3$ர்த$_2$மபி$_4$காமயே ‖ **2.4.44** ‖ 198

இத்யுக்த்வா லக்ஷ்மணம் ராமோ மாதராவபி$_4$வாத்$_3$ய ச ।
அப்$_4$யநுஜ்ஞாப்ய ஸீதாம் ச யயௌ ஸ்வம் ச நிவேஶநம் ‖ **2.4.45** ‖ 199

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ சதுர்த$_2$: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ பஞ்சம: ஸர்க$_3$: ॥

ராஜ்ஞோऽநுரோதே$_4$ந ஸீதாஸஹிதாய ஶ்ரீராமாய வஸிஷ்ட$_2$கர்த்ரு'கமுபவாஸவ்ரததீ$_3$க்ஷாதா$_3$நம் வஸிஷ்டே$_2$ந ராஜாநம் ப்ரதி வ்ரு'த்தஸ்யாஸ்ய நிவேத$_3$நம் ராஜ்ஞ: ஸ்வாந்த:புரே ப்ரவேஶ:

ஸந்தி$_3$ஶ்ய ராமம் ந்ரு'பதி:
ஶ்வோபா$_4$விந்யபி$_4$ஷேசநே ।
புரோஹிதம் ஸமாஹூய
வஸிஷ்ட$_2$மித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.5.1** ॥ 200

க$_3$ச்சோ$_2$பவாஸம் காகுத்ஸ்த$_2$ம்
காரயாத்$_3$ய தபோத$_4$ந ।
ஶ்ரேயஸே ராஜ்யலாபா$_4$ய
வத்$_4$வா ஸஹ யதவ்ரத ॥ **2.5.2** ॥ 201

ததே$_2$தி ச ஸ ராஜாந -
முக்த்வா வேத$_3$விதா$_3$ம் வர: ।
ஸ்வயம் வஸிஷ்டோ$_2$ ப$_4$க$_3$வாந்
யயௌ ராமநிவேஶநம் ॥ **2.5.3** ॥ 202

உபவாஸயிதும் வீரம்
மந்த்ரவிந்மந்த்ரகோவித3ம் ।
ப்3ராஹ்யம் ரத2வரம் யுக்த -
மாஸ்தா2ய ஸுத்4ரு'தவ்ரத: ॥ **2.5.4** ॥ 203

ஸ ராமப4வநம் ப்ராப்ய
பாண்டு3ராப்4ரக4நப்ரப4ம் ।
திஸ்ர: கக்ஷ்யா ரதே2நைவ
விவேஶ முநிஸத்தம: ॥ **2.5.5** ॥ 204

தமாக3தம்ரு'ஷிம் ராம -
ஸ்த்வரந்நிவ ஸஸம்ப்4ரமம் ।
மாநயிஷ்யந் ஸ மாநார்ஹம்
நிஶ்சக்ராம நிவேஶநாத் ॥ **2.5.6** ॥ 205

அப்4யேத்ய த்வரமாணோऽத2
ரதா2ப்4யாஶம் மநீஷிண: ।
ததோऽவதாரயாமாஸ
பரிக்3ரு'ஹ்ய ரதா2த் ஸ்வயம் ॥ **2.5.7** ॥ 206

ஸ சைநம் ப்ரஶ்ரிதம் த்3ரு'ஷ்ட்வா
ஸம்பா4ஷ்யாபி4ப்ரஸாத்3ய ச ।
ப்ரியார்ஹம் ஹர்ஷயந் ராம -
மித்யுவாச புரோஹித: ॥ **2.5.8** ॥ 207

ப்ரஸந்நஸ்தே பிதா ராம
யத்த்வம் ராஜ்யமவாப்ஸ்யஸி ।
உபவாஸம் ப4வாநத்3ய
கரோது ஸஹ ஸீதயா ॥ **2.5.9** ॥ 208

ப்ராதஸ்த்வாமபி$_4$ஷேக்தா ஹி
யௌவராஜ்யே நராதி$_4$ப: ।
பிதா த$_3$ஶரத$_2$: ப்ரீத்யா
யயாதிம் நஹுஷோ யதா$_2$ ॥ **2.5.10** ॥ 209

இத்யுக்த்வா ஸ ததா$_3$ ராம -
முபவாஸம் யதவ்ரத: ।
மந்த்ரவத் காரயாமாஸ
வைதே$_3$ஹ்யா ஸஹிதம் ஶுசி: ॥ **2.5.11** ॥ 210

ததோ யதா$_2$வத்$_3$ ராமேண
ஸ ராஜ்ஞோ கு$_3$ருரர்சித: ।
அப்$_4$யநுஜ்ஞாப்ய காகுத்ஸ்த$_2$ம்
யயௌ ராமநிவேஶநாத் ॥ **2.5.12** ॥ 211

ஸுஹ்ருத்$_3$பி$_4$ஸ்தத்ர ராமோऽபி
ஸஹாஸீந: ப்ரியம்வதை$_3$: ।
ஸபா$_4$ஜிதோ விவேஶாத$_2$
தாநநுஜ்ஞாப்ய ஸர்வஶ: ॥ **2.5.13** ॥ 212

ஹ்ரு'ஷ்டநாரீநரயுதம்
ராமவேஶ்ம ததா$_3$ ப$_3$பௌ$_4$ ।
யதா$_2$ மத்தத்$_3$விஜக$_3$ணம்
ப்ரபு$_2$ல்லநலிநம் ஸர: ॥ **2.5.14** ॥ 213

ஸ ராஜப$_4$வநப்ரக்$_2$யாத்
தஸ்மாத்$_3$ ராமநிவேஶநாத் ।
நிர்க$_3$த்ய த$_3$த்$_3$ரு'ஶே மார்க$_3$ம்
வஸிஷ்டோ$_2$ ஜநஸம்வ்ரு'தம் ॥ **2.5.15** ॥ 214

வ்ரு'ந்த$_3$வ்ரு'ந்தை$_3$ரயோத்$_4$யாயாம்
ராஜமார்கா$_3$: ஸமந்தத: ।
ப$_3$பூ$_4$வுரபி$_4$ஸம்பா$_3$தா$_4$:
குதூஹலஜநைர்வ்ரு'தா: ॥ **2.5.16** ॥ 215

ஜநவ்ரு'ந்தோ$_3$ர்மிஸங்க$_4$ர்ஷ -
ஹர்ஷஸ்வநவ்ரு'தஸ்ததா$_3$ ।
ப$_3$பூ$_4$வ ராஜமார்க$_3$ஸ்ய
ஸாக$_3$ரஸ்யேவ நி:ஸ்வந: ॥ **2.5.17** ॥ 216

ஸிக்தஸம்ம்ரு'ஷ்டரத்$_2$யா ஹி
ததா$_2$ ச வநமாலிநீ ।
ஆஸீத$_3$யோத்$_4$யா தத$_3$ஹ:
ஸமுச்ச்$_2$ரிதக்$_3$ரு'ஹத்$_4$வஜா ॥ **2.5.18** ॥ 217

ததா$_3$ ஹ்யயோத்$_4$யாநிலய:
ஸஸ்த்ரீபா$_3$லாகுலோ ஜந: ।
ராமாபி$_4$ஷேகமாகாங்க்ஷ -
ந்நாகாங்க்ஷந்நுத$_3$யம் ரவே: ॥ **2.5.19** ॥ 218

ப்ரஜாலங்காரபூ$_4$தம் ச
ஜநஸ்யாநந்த$_3$வர்த$_4$நம் ।
உத்ஸுகோऽபூ$_4$ஜநோ த்$_3$ரஷ்டும்
தமயோத்$_4$யாமஹோத்ஸவம் ॥ **2.5.20** ॥ 219

ஏவம் தஜ்ஜநஸம்பா$_3$த$_4$ம்
ராஜமார்க$_3$ம் புரோஹித: ।
வ்யூஹந்நிவ ஜநௌக$_4$ம் தம்
ஶநை ராஜகுலம் யயௌ ॥ **2.5.21** ॥ 220

ஸிதாப்$_4$ரஶிக$_2$ரப்ரக்$_2$யம்
ப்ராஸாத$_3$மதி$_4$ருஹ்ய ச।
ஸமீயாய நரேந்த்$_3$ரேண
ஶக்ரேணேவ ப்$_3$ரு'ஹஸ்பதி: ॥ **2.5.22** ॥ 221

தமாக$_3$தமபி$_4$ப்ரேக்ஷ்ய
ஹித்வா ராஜாஸநம் ந்ரு'ப:।
பப்ரச்ச$_2$ ஸ்வமதம் தஸ்மை
க்ரு'தமித்யபி$_4$வேத$_3$யத் ॥ **2.5.23** ॥ 222

தேந சைவ ததா$_3$ துல்யம்
ஸஹாஸீநா: ஸபா$_4$ஸத$_3$:।
ஆஸநேப்$_4$ய: ஸமுத்தஸ்து$_2$:
பூஜயந்த: புரோஹிதம் ॥ **2.5.24** ॥ 223

கு$_3$ருணா த்வப்$_4$யநுஜ்ஞாதோ
மநுஜௌக$_4$ம் விஸ்ரு'ஜ்ய தம்।
விவேஶாந்த:புரம் ராஜா
ஸிம்ஹோ கி$_3$ரிகு$_3$ஹாமிவ ॥ **2.5.25** ॥ 224

தத$_3$க்$_3$ர்யவேஷப்ரமதா$_3$ஜநாகுலம்
மஹேந்த்$_3$ரவேஶ்மப்ரதிமம் நிவேஶநம்।
வ்யதீ$_3$பயம்ஶ்சாரு விவேஶ பார்தி$_2$வ:
ஶஶீவ தாராக$_3$ணஸங்குலம் நப$_4$: ॥ **2.5.26** ॥ 225

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ பஞ்சம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஷஷ்ட$_2$: ஸர்க$_3$: ॥

ஸஸீதஸ்ய ஶ்ரீராமஸ்ய நியமபராயணதா ஸம்ஹ்ரு’ஷ்டை: புரஜநைர்நக$_3$ரஸ்யாலங்கரணம் ராஜாநம் ப்ரதி க்ரு’தஜ்ஞதாப்ரகடநம் ச புர்ய்யாம் ஜாநபத$_3$ஜநாநாம் ஸமுதா$_3$யஸ்யைகத்ரஸமவாய:

க$_3$தே புரோஹிதே ராம:
ஸ்நாதோ நியதமாநஸ: ।
ஸஹ பத்ந்யா விஶாலாக்ஷ்யா
நாராயணமுபாக$_3$மத் ॥ **2.6.1** ॥ 226

ப்ரக்$_3$ரு’ஹ்ய ஶிரஸா பாத்ரீம்
ஹவிஷோ விதி$_4$வத் தத: ।
மஹதே தை$_3$வதாயாஜ்யம்
ஜுஹாவ ஜ்வலிதாநலே ॥ **2.6.2** ॥ 227

ஶேஷம் ச ஹவிஷஸ்தஸ்ய
ப்ராஶ்யாஶாஸ்யாத்மந: ப்ரியம் ।
த்$_4$யாயந்நாராயணம் தே$_3$வம்
ஸ்வாஸ்தீர்ணே குஶஸம்ஸ்தரே ॥ **2.6.3** ॥ 228

வாக்$_3$யத: ஸஹ வைதே$_3$ஹ்யா
பூ$_4$த்வா நியதமாநஸ: ।
ஸ்ரீமத்யாயதநே விஷ்ணோ:
ஶிஶ்யே நரவராத்மஜ: ॥ **2.6.4** ॥ 229

ஏகயாமாவஶிஷ்டாயாம்
ராத்ர்யாம் ப்ரதிவிபு$_3$த்$_4$ய ஸ: ।
அலங்காரவிதி$_4$ம் ஸம்யக்
காரயாமாஸ வேஶ்மந: ॥ **2.6.5** ॥ 230

தத்ர ஶ்ரு'ண்வந் ஸுகா$_2$ வாச:
ஸூதமாக$_3$த$_4$வந்தி$_3$நாம் ।
பூர்வாம் ஸந்த்$_4$யாமுபாஸீநோ
ஜஜாப ஸுஸமாஹித: ॥ **2.6.6** ॥ 231

துஷ்டாவ ப்ரணதஶ்சைவ
ஶிரஸா மது$_4$ஸூத$_3$நம் ।
விமலக்ஷௌமஸம்வீதோ
வாசயாமாஸ ஸ த்$_3$விஜாந் ॥ **2.6.7** ॥ 232

தேஷாம் புண்யாஹகோ$_4$ஷோऽத$_2$
க$_3$ம்பீ$_4$ரமது$_4$ரஸ்ததா$_2$ ।
அயோத்$_4$யாம் பூரயாமாஸ
தூர்யகோ$_4$ஷாநுநாதி$_3$த: ॥ **2.6.8** ॥ 233

க்ரு'தோபவாஸம் து ததா$_3$
வைதே$_3$ஹ்யா ஸஹ ராக$_4$வம் ।
அயோத்$_4$யாநிலய: ஶ்ருத்வா
ஸர்வ: ப்ரமுதி$_3$தோ ஜந: ॥ **2.6.9** ॥ 234

தத: பௌரஜந: ஸர்வ:
ஶ்ருத்வா ராமாபி$_4$ஷேசநம் ।
ப்ரபா$_4$தாம் ரஜநீம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா
சக்ரே ஶோப$_4$யிதும் புரீம் ‖ **2.6.10** ‖ 235

ஸிதாப்$_4$ரஶிக$_2$ராபே$_4$ஷு
தே$_3$வதாயதநேஷு ச ।
சதுஷ்பதே$_2$ஷு ரத்$_2$யாஸு
சைத்யேஷ்வட்டாலகேஷு ச ‖ **2.6.11** ‖ 236

நாநாபண்யஸம்ரு’த்$_3$தே$_4$ஷு
வணிஜாமாபணேஷு ச ।
குடும்பி$_3$நாம் ஸம்ரு’த்$_3$தே$_4$ஷு
ஶ்ரீமத்ஸு ப$_4$வநேஷு ச ‖ **2.6.12** ‖ 237

ஸபா$_4$ஸு சைவ ஸர்வாஸு
வ்ரு’க்ஷேஷ்வாலக்ஷிதேஷு ச ।
த்$_4$வஜா: ஸமுச்ச்$_2$ரிதா: ஸாது$_4$
பதாகாஶ்சாப$_4$வம்ஸ்ததா$_2$ ‖ **2.6.13** ‖ 238

நடநர்தகஸங்கா$_4$நாம்
கா$_3$யகாநாம் ச கா$_3$யதாம் ।
மந:கர்ணஸுகா$_2$ வாச:
ஶுஶ்ராவ ஜநதா தத: ‖ **2.6.14** ‖ 239

ராமாபி$_4$ஷேகயுக்தாஶ்ச
கதா$_2$ஶ்சக்ருர்மிதோ$_2$ ஜநா: ।
ராமாபி$_4$ஷேகே ஸம்ப்ராப்தே
சத்வரேஷு க்$_3$ரு’ஹேஷு ச ‖ **2.6.15** ‖ 240

பா$_3$லா அபி க்ரீட$_3$மாநா
க்$_3$ரு'ஹத்$_3$வாரேஷு ஸங்க$_4$ஶ: |
ராமாபி$_4$ஷவஸம்யுக்தா -
ஶ்சக்ருரேவ கதா$_2$ மித$_2$: || **2.6.16** || 241

க்ரு'தபுஷ்போபஹாரஶ்ச
தூ$_4$பக$_3$ந்தா$_4$தி$_4$வாஸித: |
ராஜமார்க$_3$: க்ரு'த: ஶ்ரீமாந்
பௌரை ராமாபி$_4$ஷேசநே || **2.6.17** || 242

ப்ரகாஶகரணார்த$_2$ம் ச
நிஶாக$_3$மநஶங்கயா |
தீ$_3$பவ்ரு'க்ஷாம்ஸ்ததா$_2$ சக்ரு -
ரநுரத்$_2$யாஸு ஸர்வஶ: || **2.6.18** || 243

அலங்காரம் புரஸ்யைவம்
க்ரு'த்வா தத் புரவாஸிந: |
ஆகாங்க்ஷமாணா ராமஸ்ய
யௌவராஜ்யாபி$_4$ஷேசநம் || **2.6.19** || 244

ஸமேத்ய ஸங்க$_4$ஶ: ஸர்வே
சத்வரேஷு ஸபா$_4$ஸு ச |
கத$_2$யந்தோ மித$_2$ஸ்தத்ர
ப்ரஶஶம்ஸுர்ஜநாதி$_4$பம் || **2.6.20** || 245

அஹோ மஹாத்மா ராஜாய -
மிக்ஷ்வாகுகுலநந்த$_3$ந: |
ஜ்ஞாத்வா வ்ரு'த்$_3$த$_4$ம் ஸ்வமாத்மாநம்
ராமம் ராஜ்யேऽபி$_4$ஷேக்ஷ்யதி || **2.6.21** || 246

ஸர்வே ஹ்யநுக்$_3$ரு'ஹீதா: ஸ்ம
யந்நோ ராமோ மஹீபதி: ।
சிராய ப$_4$விதா கோ$_3$ப்தா
த்$_3$ரு'ஷ்டலோகபராவர: ॥ **2.6.22** ॥ 247

அநுத்$_3$த$_4$தமநா வித்$_3$வாந்
த$_4$ர்மாத்மா ப்$_4$ராத்ரு'வத்ஸல: ।
யதா$_2$ ச ப்$_4$ராத்ரு'ஷு ஸ்நிக்$_3$த$_4$ -
ஸ்ததா$_2$ஸ்மாஸ்வபி ராக$_4$வ: ॥ **2.6.23** ॥ 248

சிரம் ஜீவது த$_4$ர்மாத்மா
ராஜா த$_3$ஶரதோ$_2$ऽநக$_4$: ।
யத்ப்ரஸாதே$_3$நாபி$_4$ஷிக்தம்
ராமம் த்$_3$ரக்ஷ்யாமஹே வயம் ॥ **2.6.24** ॥ 249

ஏவம்வித$_4$ம் கத$_2$யதாம்
பௌராணாம் ஶுஶ்ருவு: பரே ।
தி$_3$க்$_3$ப்$_4$யோ விஶ்ருதவ்ரு'த்தாந்தா:
ப்ராப்தா ஜாநபதா$_3$ ஜநா: ॥ **2.6.25** ॥ 250

தே து தி$_3$க்$_3$ப்$_4$ய: புரீம் ப்ராப்தா
த்$_3$ரஷ்டும் ராமாபி$_4$ஷேசநம் ।
ராமஸ்ய பூரயாமாஸு:
புரீம் ஜாநபதா$_3$ ஜநா: ॥ **2.6.26** ॥ 251

ஜநௌகை$_4$ஸ்தைர்விஸர்பத்$_3$பி$_4$:
ஶுஶ்ருவே தத்ர நி:ஸ்வந: ।
பர்வஸூதீ$_3$ர்ணவேக$_3$ஸ்ய
ஸாக$_3$ரஸ்யேவ நி:ஸ்வந: ॥ **2.6.27** ॥ 252

ததஸ்ததி3ந்த்3ரக்ஷயஸந்நிப4ம் புரம்
திக்3ரு'க்ஷுபி4ர்ஜாநபதை3ருபாஹிதை: ।
ஸமந்தத: ஸஸ்வநமாகுலம் ப3பௌ4
ஸமுத்3ரயாதோ3பி4ரிவார்ணவோத3கம் ॥ **2.6.28** ॥ 253

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 ஷஷ்ட2: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தம: ஸர்க$_3$: ॥

பா$_4$விந: ஶ்ரீராமாபி$_4$ஷேகஸ்ய வ்ரு'த்தமாகர்ண்ய கி$_2$ந்நயா மந்த$_2$ரயா கைகேய்யா ஹ்ரு'த$_3$யே பே$_4$த$_3$பா$_4$வஸ்யோத்பாத$_3$நம் ப்ரீதயா கைகேய்யா குப்$_3$ஜாயை புரஸ்காரரூபேணாபூ$_4$ஷணஸ்ய தா$_3$நம் வரம் வரயிதும் ப்ரேரணம் ச

ஜ்ஞாதிதா$_3$ஸீ யதோ ஜாதா
கைகேய்யா து ஸஹோஷிதா ।
ப்ராஸாத$_3$ம் சந்த்$_3$ரஸங்காஶ -
மாருரோஹ யத்$_3$ரு'ச்ச$_2$யா ॥ **2.7.1** ॥ 254

ஸிக்தராஜபதா$_2$ம் க்ரு'த்ஸ்நாம்
ப்ரகீர்ணகமலோத்பலாம் ।
அயோத்$_4$யாம் மந்த$_2$ரா தஸ்மாத்
ப்ராஸாதா$_3$த$_3$ந்வவைக்ஷத ॥ **2.7.2** ॥ 255

பதாகாபி$_4$ர்வரார்ஹாபி$_4$ -
ர்த்$_4$வஜைஶ்ச ஸமலங்க்ரு'தாம் ।
ஸிக்தாம் சந்த$_3$நதோயைஶ்ச
ஶிர:ஸ்நாதஜநைர்யுதாம் ॥ **2.7.3** ॥ 256

மால்யமோத$_3$கஹஸ்தைஶ்ச
த்$_3$விஜேந்த்$_3$ரைரபி$_4$நாதி$_3$தாம் ।
ஶுக்லதே$_3$வக்$_3$ரு’ஹத்$_3$வாராம்
ஸர்வவாதி$_3$த்ரநாதி$_3$தாம் ॥ **2.7.4** ॥ 257

ஸம்ப்ரஹ்ரு’ஷ்டஜநாகீர்ணாம்
ப்$_3$ரஹ்மகோ$_4$ஷநிநாதி$_3$தாம் ।
ப்ரஹ்ரு’ஷ்டவரஹஸ்த்யஶ்வாம்
ஸம்ப்ரணர்தி$_3$தகோ$_3$வ்ரு’ஷாம் ॥ **2.7.5** ॥ 258

ஹ்ரு’ஷ்டப்ரமுதி$_3$தை: பௌரை -
ருச்ச்$_2$ரிதத்$_4$வஜமாலிநீம் ।
அயோத்$_4$யாம் மந்த$_2$ரா த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா
பரம் விஸ்மயமாக$_3$தா ॥ **2.7.6** ॥ 259

ஸா ஹர்ஷோத்பு$_2$ல்லநயநாம்
பாண்டு$_3$ரக்ஷௌமவாஸிநீம் ।
அவிதூ$_3$ரே ஸ்தி$_2$தாம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா
தா$_4$த்ரீம் பப்ரச்ச$_2$ மந்த$_2$ரா ॥ **2.7.7** ॥ 260

உத்தமேநாபி$_4$ஸம்யுக்தா
ஹர்ஷேணார்த$_2$பரா ஸதீ ।
ராமமாதா த$_4$நம் கிம் நு
ஜநேப்$_4$ய: ஸம்ப்ரயச்ச$_2$தி ॥ **2.7.8** ॥ 261

அதிமாத்ரம் ப்ரஹர்ஷ: கிம்
ஜநஸ்யாஸ்ய ச ஶம்ஸ மே ।
காரயிஷ்யதி கிம் வாபி
ஸம்ப்ரஹ்ரு’ஷ்டோ மஹீபதி: ॥ **2.7.9** ॥ 262

விதீ3ர்யமாணா ஹர்ஷேண
தா4த்ரீ து பரயா முதா3 ।
ஆசசக்ஷேऽத2 குப்3ஜாயை
பூ4யஸீம் ராக4வே ஶ்ரியம் ॥ **2.7.10** ॥ 263

ஶ்வ: புஷ்யேண ஜிதக்ரோத4ம்
யௌவராஜ்யேந சாநக4ம் ।
ராஜா த3ஶரதோ2 ராம -
மபி4ஷேக்தா ஹி ராக4வம் ॥ **2.7.11** ॥ 264

தா4த்ர்யாஸ்து வசநம் ஶ்ருத்வா
குப்3ஜா க்ஷிப்ரமமர்ஷிதா ।
கைலாஸஶிக2ராகாராத்
ப்ராஸாதா3த3வரோஹத ॥ **2.7.12** ॥ 265

ஸா த3ஹ்யமாநா க்ரோதே4ந
மந்த2ரா பாபத3ர்ஶிநீ ।
ஶயாநாமேவ கைகேயீ -
மித3ம் வசநமப்3ரவீத் ॥ **2.7.13** ॥ 266

உத்திஷ்ட2 மூடே4 கிம் ஶேஷே
ப4யம் த்வாமபி4வர்ததே ।
உபப்லுதமகௌ4கே4ந
நாத்மாநமவபு3த்4யஸே ॥ **2.7.14** ॥ 267

அநிஷ்டே ஸுப4கா3காரே
ஸௌபா4க்3யேந விகத்த2ஸே ।
சலம் ஹி தவ ஸௌபா4க்3யம்
நத்3யா: ஸ்ரோத இவோஷ்ணகே3 ॥ **2.7.15** ॥ 268

ஏவமுக்தா து கைகேயீ
ருஷ்டயா பருஷம் வச:।
குப்3ஜயா பாபத3ர்ஶிந்யா
விஷாத3மக3மத் பரம் ॥ **2.7.16** ॥ 269

கைகேயீ த்வப்3ரவீத் குப்3ஜாம்
கச்சித் க்ஷேமம் ந மந்த2ரே।
விஷண்ணவத3நாம் ஹி த்வாம்
லக்ஷயே ப்4ரு'ஶது3:கி2தாம் ॥ **2.7.17** ॥ 270

மந்த2ரா து வச: ஶ்ருத்வா
கைகேய்யா மது4ராக்ஷரம்।
உவாச க்ரோத4ஸம்யுக்தா
வாக்யம் வாக்யவிஶாரதா3 ॥ **2.7.18** ॥ 271

ஸா விஷண்ணதரா பூ4த்வா
குப்3ஜா தஸ்யாம் ஹிதைஷிணீ।
விஷாத3யந்தீ ப்ரோவாச
பே4த3யந்தீ ச ராக4வம் ॥ **2.7.19** ॥ 272

அக்ஷயம் ஸுமஹத்3 தே3வி
ப்ரவ்ரு'த்தம் த்வத்3விநாஶநம்।
ராமம் த3ஶரதோ2 ராஜா
யௌவராஜ்யேऽபி4ஷேக்ஷ்யதி ॥ **2.7.20** ॥ 273

ஸாஸ்ம்யகா3தே4 ப4யே மக்3நா
து3:க2ஶோகஸமந்விதா।
த3ஹ்யமாநாநலேநேவ
த்வத்3தி4தார்த2மிஹாக3தா ॥ **2.7.21** ॥ 274

தவ து$_3$:கே$_2$ந கைகேயி
மம து$_3$:க$_2$ம் மஹத்$_3$ ப$_4$வேத் ।
த்வத்$_3$வ்ரு’த்$_3$தௌ$_4$ மம வ்ரு’த்$_3$தி$_4$ஶ்ச
ப$_4$வேதி$_3$ஹ ந ஸம்ஶய: ॥ **2.7.22** ॥ 275

நராதி$_4$பகுலே ஜாதா
மஹிஷீ த்வம் மஹீபதே: ।
உக்$_3$ரத்வம் ராஜத$_4$ர்மாணாம்
கத$_2$ம் தே$_3$வி ந பு$_3$த்$_4$யஸே ॥ **2.7.23** ॥ 276

த$_4$ர்மவாதீ$_3$ ஶடோ$_2$ ப$_4$ர்தா
ஶ்லக்ஷ்ணவாதீ$_3$ ச தா$_3$ருண: ।
ஶுத்$_3$த$_4$பா$_4$வேந ஜாநீஷே
தேநைவமதிஸந்தி$_4$தா ॥ **2.7.24** ॥ 277

உபஸ்தி$_2$த: ப்ரயுஞ்ஜாந -
ஸ்த்வயி ஸாந்த்வமநர்த$_2$கம் ।
அர்தே$_2$நைவாத்$_3$ய தே ப$_4$ர்தா
கௌஸல்யாம் யோஜயிஷ்யதி ॥ **2.7.25** ॥ 278

அபவாஹ்ய து து$_3$ஷ்டாத்மா
ப$_4$ரதம் தவ ப$_3$ந்து$_4$ஷு ।
கால்யே ஸ்தா$_2$பயிதா ராமம்
ராஜ்யே நிஹதகண்டகே ॥ **2.7.26** ॥ 279

ஶத்ரு: பதிப்ரவாதே$_3$ந
மாத்ரேவ ஹிதகாம்யயா ।
ஆஶீவிஷ இவாங்கே$_3$ந
பா$_3$லே பரித்$_4$ரு’தஸ்த்வயா ॥ **2.7.27** ॥ 280

யதா2 ஹி குர்யாச்ச2த்ருர்வா
ஸர்போ வா ப்ரத்யுபேக்ஷித: ।
ராஜ்ஞா த3ஶரதே2நாத்3ய
ஸபுத்ரா த்வம் ததா2 க்ரு'தா ॥ **2.7.28** ॥ 281

பாபேநாந்ரு'தஸாந்த்வேந
பா3லே நித்யம் ஸுகோ2சிதா ।
ராமம் ஸ்தா2பயதா ராஜ்யே
ஸாநுப3ந்தா4 ஹதா ஹ்யஸி ॥ **2.7.29** ॥ 282

ஸா ப்ராப்தகாலம் கைகேயி
க்ஷிப்ரம் குரு ஹிதம் தவ ।
த்ராயஸ்வ புத்ரமாத்மாநம்
மாம் ச விஸ்மயத3ர்ஶநே ॥ **2.7.30** ॥ 283

மந்த2ராயா வச: ஶ்ருத்வா
ஶயநாத் ஸா ஶுபா4நநா ।
உத்தஸ்தௌ2 ஹர்ஷஸம்பூர்ணா
சந்த்3ரலேகே2வ ஶாரதீ3 ॥ **2.7.31** ॥ 284

அதீவ ஸா து ஸந்துஷ்டா
கைகேயீ விஸ்மயாந்விதா ।
தி3வ்யமாப4ரணம் தஸ்யை
குப்3ஜாயை ப்ரத3தௌ3 ஶுப4ம் ॥ **2.7.32** ॥ 285

த3த்த்வா த்வாப4ரணம் தஸ்யை
குப்3ஜாயை ப்ரமதோ3த்தமா ।
கைகேயீ மந்த2ராம் ஹ்ரு'ஷ்டா
புநரேவாப்3ரவீதி3த3ம் ॥ **2.7.33** ॥ 286

இத$_3$ம் து மந்த$_2$ரே மஹ்ய -
மாக்$_2$யாதம் பரமம் ப்ரியம் ।
ஏதந்மே ப்ரியமாக்$_2$யாதம்
கிம் வா பூ$_4$ய: கரோமி தே ॥ **2.7.34** ॥ 287

ராமே வா ப$_4$ரதே வாஹம்
விஶேஷம் நோபலக்ஷயே ।
தஸ்மாத் துஷ்டாஸ்மி யத்$_3$ ராஜா
ராமம் ராஜ்யேऽபி$_4$ஷேக்ஷ்யதி ॥ **2.7.35** ॥ 288

ந மே பரம் கிஞ்சிதி$_3$தோ வரம் புந:
ப்ரியம் ப்ரியார்ஹே ஸுவசம் வசோऽம்ரு'தம் ।
ததா$_2$ ஹ்யவோசஸ்த்வமத: ப்ரியோத்தரம்
வரம் பரம் தே ப்ரத$_3$தா$_3$மி தம் வ்ரு'ணு ॥ **2.7.36** ॥ 289

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்தம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

‖ அஷ்டம: ஸர்க$_3$: ‖

மந்த$_2$ரயா புந: ஸ்ரீராமராஜ்யாபி$_4$ஷேகஸ்ய கைகேயீக்ரு’தே ऽநிஷ்டகரத்வே ப்ரதிபாதி$_3$தே கைகேய்யா ஸ்ரீராமகு$_3$ணாந் வர்ணயித்வா ததீ$_3$யாபி$_4$ஷேகஸ்ய ஸமர்த$_2$நம் தத$_3$நுகுப்$_3$ஜயா புந: ஸ்ரீராமராஜ்யஸ்ய ப$_4$ரதாய ப$_4$யோத்பாத$_3$கத்வம் ப்ரதிபாத்$_3$ய கைகேய்யா மநஸி பே$_4$த$_3$பா$_4$வோத்பாத$_3$நம்

மந்த$_2$ரா த்வப்$_4$யஸூய்யைநா -
முத்ஸ்ரு’ஜ்யாப$_4$ரணம் ஹி தத் ।
உவாசேத$_3$ம் ததோ வாக்யம்
கோபது$_3$:க$_2$ஸமந்விதா ‖ **2.8.1** ‖ 290

ஹர்ஷம் கிமர்த$_2$மஸ்தா$_2$நே
க்ரு’தவத்யஸி பா$_3$லிஶே ।
ஶோகஸாக$_3$ரமத்$_4$யஸ்த$_2$ம்
நாத்மாநமவபு$_3$த்$_4$யஸே ‖ **2.8.2** ‖ 291

மநஸா ப்ரஸஹாமி த்வாம்
தே$_3$வி து$_3$:கா$_2$ர்தி$_3$தா ஸதீ ।
யச்சோ$_2$சிதவ்யே ஹ்ரு’ஷ்டாஸி
ப்ராப்ய த்வம் வ்யஸநம் மஹத் ‖ **2.8.3** ‖ 292

ஶோசாமி து$_3$ர்மதித்வம் தே
கா ஹி ப்ராஜ்ஞா ப்ரஹர்ஷயேத் ।
அரே: ஸபத்நீபுத்ரஸ்ய
வ்ரு’த்$_3$தி$_4$ம் ம்ரு’த்யோரிவாக$_3$தாம் ॥ **2.8.4** ॥ 293

ப$_4$ரதாதே$_3$வ ராமஸ்ய
ராஜ்யஸாதா$_4$ரணாத்$_3$ ப$_4$யம் ।
தத்$_3$ விசிந்த்ய விஷண்ணாஸ்மி
ப$_4$யம் பீ$_4$தாத்$_3$தி$_4$ ஜாயதே ॥ **2.8.5** ॥ 294

லக்ஷ்மணோ ஹி மஹாபா$_3$ஹூ
ராமம் ஸர்வாத்மநா க$_3$த: ।
ஶத்ருக்$_4$நஶ்சாபி ப$_4$ரதம்
காகுத்ஸ்த$_2$ம் லக்ஷ்மணோ யதா$_2$ ॥ **2.8.6** ॥ 295

ப்ரத்யாஸந்நக்ரமேணாபி
ப$_4$ரதஸ்யைவ பா$_4$மிநி ।
ராஜ்யக்ரமோ விஸ்ரு’ஷ்டஸ்து
தயோஸ்தாவத்$_3$யவீயஸோ: ॥ **2.8.7** ॥ 296

விது$_3$ஷ: க்ஷத்ரசாரித்ரே
ப்ராஜ்ஞஸ்ய ப்ராப்தகாரிண: ।
ப$_4$யாத் ப்ரவேபே ராமஸ்ய
சிந்தயந்தீ தவாத்மஜம் ॥ **2.8.8** ॥ 297

ஸுப$_4$கா$_3$ கில கௌஸல்யா
யஸ்யா: புத்ரோऽபி$_4$ஷேக்ஷ்யதே ।
யௌவராஜ்யேந மஹதா
ஶ்வ: புஷ்யேண த்$_3$விஜோத்தமை: ॥ **2.8.9** ॥ 298

ப்ராப்தாம் வஸுமதீம் ப்ரீதிம்
ப்ரதீதாம் ஹதவித்$_3$விஷம் ।
உபஸ்தா$_2$ஸ்யஸி கௌஸல்யாம்
தா$_3$ஸீவத் த்வம் க்ரு’தாஞ்ஜலி: ॥ **2.8.10** ॥ 299

ஏவம் ச த்வம் ஸஹாஸ்மாபி$_4$ -
ஸ்தஸ்யா: ப்ரேஷ்யா ப$_4$விஷ்யஸி ।
புத்ரஶ்ச தவ ராமஸ்ய
ப்ரேஷ்யத்வம் ஹி க$_3$மிஷ்யதி ॥ **2.8.11** ॥ 300

ஹ்ரு’ஷ்டா: க$_2$லு ப$_4$விஷ்யந்தி
ராமஸ்ய பரமா: ஸ்த்ரிய: ।
அப்ரஹ்ரு’ஷ்டா ப$_4$விஷ்யந்தி
ஸ்நுஷாஸ்தே ப$_4$ரதக்ஷயே ॥ **2.8.12** ॥ 301

தாம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா பரமப்ரீதாம்
ப்$_3$ருவந்தீம் மந்த$_2$ராம் தத: ।
ராமஸ்யைவ கு$_3$ணாந் தே$_3$வீ
கைகேயீ ப்ரஶஶம்ஸ ஹ ॥ **2.8.13** ॥ 302

த$_4$ர்மஜ்ஞோ கு$_3$ணவாந் தா$_3$ந்த:
க்ரு’தஜ்ஞ: ஸத்யவாஞ்சு$_2$சி: ।
ராமோ ராஜஸுதோ ஜ்யேஷ்டோ$_2$
யௌவராஜ்யமதோऽர்ஹதி ॥ **2.8.14** ॥ 303

ப்$_4$ராத்ரூ’ந் ப்$_4$ரு’த்யாம்ஶ்ச தீ$_3$ர்கா$_4$யு:
பித்ரு’வத் பாலயிஷ்யதி ।
ஸந்தப்யஸே கத$_2$ம் குப்$_3$ஜே
ஶ்ருத்வா ராமாபி$_4$ஷேசநம் ॥ **2.8.15** ॥ 304

ப$_4$ரதஶ்சாபி ராமஸ்ய
த்$_4$ருவம் வர்ஷஶதாத் பரம் ।
பித்ரு'பைதாமஹம் ராஜ்ய -
மவாப்ஸ்யதி நரர்ஷப$_4$: ॥ **2.8.16** ॥ 305

ஸா த்வமப்$_4$யுத$_3$யே ப்ராப்தே
த$_3$ஹ்யமாநேவ மந்த$_2$ரே ।
ப$_4$விஷ்யதி ச கல்யாணே
கிமித$_3$ம் பரிதப்யஸே ॥ **2.8.17** ॥ 306

யதா$_2$ வை ப$_4$ரதோ மாந்ய -
ஸ்ததா$_2$ பூ$_4$யோऽபி ராக$_4$வ: ।
கௌஸல்யாதோऽதிரிக்தம் ச
மம ஶுஶ்ரூஷதே ப$_3$ஹு ॥ **2.8.18** ॥ 307

ராஜ்யம் யதி$_3$ ஹி ராமஸ்ய
ப$_4$ரதஸ்யாபி தத் ததா$_3$ ।
மந்யதே ஹி யதா$_2$ऽऽத்மாநம்
யதா$_2$ ப்$_4$ராத்ரூ'ம்ஸ்து ராக$_4$வ: ॥ **2.8.19** ॥ 308

கைகேய்யா வசநம் ஶ்ருத்வா
மந்த$_2$ரா ப்$_4$ரு'ஶது$_3$:கி$_2$தா ।
தீ$_3$ர்க$_4$முஷ்ணம் விநி:ஶ்வஸ்ய
கைகேயீமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.8.20** ॥ 309

அநர்த$_2$த$_3$ர்ஶிநீ மௌர்க்$_2$யா -
ந்நாத்மாநமவபு$_3$த்$_4$யஸே ।
ஶோகவ்யஸநவிஸ்தீர்ணே
மஜ்ஜந்தீ து$_3$:க$_2$ஸாக$_3$ரே ॥ **2.8.21** ॥ 310

ப$_{4}$விதா ராக$_{4}$வோ ராஜா
ராக$_{4}$வஸ்ய ச ய: ஸுத: ।
ராஜவம்ஶாத்து ப$_{4}$ரத:
கைகேயி பரிஹாஸ்யதே ॥ **2.8.22** ॥ 311

நஹி ராஜ்ஞ: ஸுதா: ஸர்வே
ராஜ்யே திஷ்ட$_{2}$ந்தி பா$_{4}$மிநி ।
ஸ்தா$_{2}$ப்யமாநேஷு ஸர்வேஷு
ஸுமஹாநநயோ ப$_{4}$வேத் ॥ **2.8.23** ॥ 312

தஸ்மாஜ்ஜ்யேஷ்டே$_{2}$ ஹி கைகேயி
ராஜ்யதந்த்ராணி பார்தி$_{2}$வா: ।
ஸ்தா$_{2}$பயந்த்யநவத்$_{3}$யாங்கி$_{3}$
கு$_{3}$ணவத்ஸ்விதரேஷ்வபி ॥ **2.8.24** ॥ 313

அஸாவத்யந்தநிர்ப$_{4}$க்$_{3}$ந -
ஸ்தவ புத்ரோ ப$_{4}$விஷ்யதி ।
அநாத$_{2}$வத் ஸுகே$_{2}$ப்$_{4}$யஶ்ச
ராஜவம்ஶாச்ச வத்ஸலே ॥ **2.8.25** ॥ 314

ஸாஹம் த்வத$_{3}$ர்த$_{2}$ ஸம்ப்ராப்தா
த்வம் து மாம் நாவபு$_{3}$த்$_{3}$த்$_{4}$யஸே ।
ஸபத்நிவ்ரு'த்$_{3}$தௌ$_{4}$ யா மே த்வம்
ப்ரதே$_{3}$யம் தா$_{3}$துமர்ஹஸி ॥ **2.8.26** ॥ 315

த்$_{4}$ருவம் து ப$_{4}$ரதம் ராம:
ப்ராப்ய ராஜ்யமகண்டகம் ।
தே$_{3}$ஶாந்தரம் நாயயிதா
லோகாந்தரமதா$_{2}$பி வா ॥ **2.8.27** ॥ 316

பா$_3$ல ஏவ து மாதுல்யம்
    ப$_4$ரதோ நாயிதஸ்த்வயா।
ஸந்நிகர்ஷாச்ச ஸௌஹார்த$_3$ம்
    ஜாயதே ஸ்தா$_2$வரேஷ்விவ ॥ **2.8.28** ॥ 317

ப$_4$ரதானுவஶாத் ஸோऽபி
    ஶத்ருக்$_4$நஸ்தத்ஸமம் க$_3$த:।
லக்ஷ்மணோ ஹி யதா$_2$ ராமம்
    ததா$_2$யம் ப$_4$ரதம் க$_3$த: ॥ **2.8.29** ॥ 318

ஶ்ரூயதே ஹி த்$_3$ரும: கஶ்சி -
    ச்சே$_2$த்தவ்யோ வநஜீவநை:।
ஸந்நிகர்ஷாதி$_3$ஷீகாபி$_4$ -
    ர்மோசித: பரமாத்$_3$ ப$_4$யாத் ॥ **2.8.30** ॥ 319

கோ$_3$ப்தா ஹி ராமம் ஸௌமித்ரி -
    ர்லக்ஷ்மணம் சாபி ராக$_4$வ:।
அஶ்விநோரிவ ஸௌப்$_4$ராத்ரம்
    தயோர்லோகேஷு விஶ்ருதம் ॥ **2.8.31** ॥ 320

தஸ்மாந்ந லக்ஷ்மணே ராம:
    பாபம் கிஞ்சித் கரிஷ்யதி।
ராமஸ்து ப$_4$ரதே பாபம்
    குர்யாதே$_3$வ ந ஸம்ஶய: ॥ **2.8.32** ॥ 321

தஸ்மாத்$_3$ ராஜக்$_3$ரு'ஹாதே$_3$வ
    வநம் க$_3$ச்ச$_2$து ராக$_4$வ:।
ஏதத்$_3$தி$_4$ ரோசதே மஹ்யம்
    ப்$_4$ரு'ஶம் சாபி ஹிதம் தவ ॥ **2.8.33** ॥ 322

ஏவம் தே ஜ்ஞாதிபக்ஷஸ்ய
ஶ்ரேயஶ்சைவ ப4விஷ்யதி ।
யதி3 சேத்3 ப4ரதோ த4ர்மாத்
பித்ர்யம் ராஜ்யமவாப்ஸ்யதி ॥ **2.8.34** ॥ 323

ஸ தே ஸுகோ2சிதோ பா3லோ
ராமஸ்ய ஸஹஜோ ரிபு: ।
ஸம்ரு'த்3தா4ர்த2ஸ்ய நஷ்டார்தோ2
ஜீவிஷ்யதி கத2ம் வஶே ॥ **2.8.35** ॥ 324

அபி4த்3ருதமிவாரண்யே
ஸிம்ஹேந க3ஜயூத2பம் ।
ப்ரச்சா2த்3யமாநம் ராமேண
ப4ரதம் த்ராதுமர்ஹஸி ॥ **2.8.36** ॥ 325

த3ர்பாந்நிராக்ரு'தா பூர்வம் த்வயா ஸௌபா4க்3யவத்தயா ।
ராமமாதா ஸபத்நீ தே கத2ம் வைரம் ந யாபயேத் ॥ **2.8.37** ॥ 326

யதா3 ச ராம: ப்ரு'தி2வீமவாப்ஸ்யதே
ப்ரபூ4தரத்நாகரஶைலஸம்யுதாம் ।
ததா3 க3மிஷ்யஸ்யஶுப4ம் பராப4வம்
ஸஹைவ தீ3நா ப4ரதேந பா4மிநி ॥ **2.8.38** ॥ 327

யதா3 ஹி ராம: ப்ரு'தி2வீமவாப்ஸ்யதே
த்4ருவம் ப்ரணஷ்டோ ப4ரதோ ப4விஷ்யதி ।
அதோ ஹி ஸஞ்சிந்தய ராஜ்யமாத்மஜே
பரஸ்ய சைவாஸ்ய விவாஸகாரணம் ॥ **2.8.39** ॥ 328

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 அஷ்டம: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ நவம: ஸர்க$_3$: ॥

குப்$_3$ஜாயா: குசக்ரேண கைகேய்யா: கோபப$_4$வநே ப்ரவேஶ:

ஏவமுக்தா து கைகேயீ
    க்ரோதே$_4$ந ஜ்வலிதாநநா।
தீ$_3$ர்க$_4$முஷ்ணம் விநி:ஶ்வஸ்ய
    மந்த$_2$ராமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.9.1** ॥ 329

அத்$_3$ய ராமமித: க்ஷிப்ரம்
    வநம் ப்ரஸ்தா$_2$பயாம்யஹம்।
யௌவராஜ்யேந ப$_4$ரதம்
    க்ஷிப்ரமத்$_3$யாபி$_4$ஷேசயே ॥ **2.9.2** ॥ 330

இத$_3$ம் த்விதா$_3$நீம் ஸம்பஶ்ய
    கேநோபாயேந ஸாத$_4$யே।
ப$_4$ரத: ப்ராப்நுயாத்$_3$ ராஜ்யம்
    ந து ராம: கத$_2$ஞ்சந ॥ **2.9.3** ॥ 331

ஏவமுக்தா து ஸா தே$_3$வ்யா
    மந்த$_2$ரா பாபத$_3$ர்ஶிநீ।
ராமார்த$_2$முபஹிம்ஸந்தீ
    கைகேயீமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.9.4** ॥ 332

ஹந்தேதா$_3$நீம் ப்ரபஶ்ய த்வம்
கைகேயி ஶ்ரூயதாம் வச:।
யதா$_2$ தே ப$_4$ரதோ ராஜ்யம்
புத்ர: ப்ராப்ஸ்யதி கேவலம் ॥ **2.9.5** ॥ 333

கிம் ந ஸ்மரஸி கைகேயி
ஸ்மரந்தீ வா நிகூ$_3$ஹஸே।
யது$_3$ச்யமாநமாத்மார்த$_2$ம்
மத்தஸ்த்வம் ஶ்ரோதுமிச்ச$_2$ஸி ॥ **2.9.6** ॥ 334

மயோச்யமாநம் யதி$_3$ தே
ஶ்ரோதும் ச$_2$ந்தோ$_3$ விலாஸிநி।
ஶ்ரூயதாமபி$_4$தா$_4$ஸ்யாமி
ஶ்ருத்வா சைதத்$_3$ விதீ$_4$யதாம் ॥ **2.9.7** ॥ 335

ஶ்ருத்வைவம் வசநம் தஸ்யா
மந்த$_2$ராயாஸ்து கைகயீ।
கிஞ்சிது$_3$த்தா$_2$ய ஶயநாத்
ஸ்வாஸ்தீர்ணாதி$_3$த$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.9.8** ॥ 336

கத$_2$யஸ்வ மமோபாயம்
கேநோபாயேந மந்த$_2$ரே।
ப$_4$ரத: ப்ராப்நுயாத்$_3$ ராஜ்யம்
ந து ராம: கத$_2$ஞ்சந ॥ **2.9.9** ॥ 337

ஏவமுக்தா ததா$_3$ தே$_3$வ்யா
மந்த$_2$ரா பாபத$_3$ர்ஶிநீ।
ராமார்த$_2$முபஹிம்ஸந்தீ
கைகேயீமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.9.10** ॥ 338

புரா தே$_3$வாஸுரே யுத்$_3$தே$_4$
ஸஹ ராஜர்ஷிபி$_4$: பதி: ।
அக$_3$ச்ச$_2$த் த்வாமுபாதா$_3$ய
தே$_3$வராஜஸ்ய ஸாஹ்யக்ரு'த் ॥ **2.9.11** ॥ 339

தி$_3$ஶமாஸ்தா$_2$ய கைகேயி
த$_3$க்ஷிணாம் த$_3$ண்ட$_3$காந் ப்ரதி ।
வைஜயந்தமிதி க்$_2$யாதம்
புரம் யத்ர திமித்$_4$வஜ: ॥ **2.9.12** ॥ 340

ஸ ஶம்ப$_3$ர இதி க்$_2$யாத:
ஶதமாயோ மஹாஸுர: ।
த$_3$தௌ$_3$ ஶக்ரஸ்ய ஸங்க்$_3$ராமம்
தே$_3$வஸங்கை$_4$ரநிர்ஜித: ॥ **2.9.13** ॥ 341

தஸ்மிந் மஹதி ஸங்க்$_3$ராமே
புருஷாந் க்ஷதவிக்ஷதாந் ।
ராத்ரௌ ப்ரஸுப்தாந் க்$_4$நந்தி ஸ்ம
தரஸாபாஸ்ய ராக்ஷஸா: ॥ **2.9.14** ॥ 342

தத்ராகரோந்மஹாயுத்$_3$த$_4$ம்
ராஜா த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ததா$_3$ ।
அஸுரைஶ்ச மஹாபா$_3$ஹு:
ஶஸ்த்ரைஶ்ச ஶகலீக்ரு'த: ॥ **2.9.15** ॥ 343

அபவாஹ்ய த்வயா தே$_3$வி
ஸங்க்$_3$ராமாந்நஷ்டசேதந: ।
தத்ராபி விக்ஷத: ஶஸ்த்ரை:
பதிஸ்தே ரக்ஷிதஸ்த்வயா ॥ **2.9.16** ॥ 344

துஷ்டேந தேந த$_3$த்தௌ தே
    த்$_3$வௌ வரௌ ஶுப$_4$த$_3$ர்ஶநே ।
ஸ த்வயோக்த: பதிர்தே$_3$வி
    யதே$_3$ச்சே$_2$யம் ததா$_3$ வரம் ॥ **2.9.17** ॥ 345

க்$_3$ரு'ஹ்ணீயாம் து ததா$_3$ ப$_4$ர்த -
    ஸ்ததே$_2$த்யுக்தம் மஹாத்மநா ।
அநபி$_4$ஜ்ஞா ஹ்யஹம் தே$_3$வி
    த்வயைவ கதி$_2$தம் புரா ॥ **2.9.18** ॥ 346

கதை$_2$ஷா தவ து ஸ்நேஹா -
    ந்மநஸா தா$_4$ர்யதே மயா ।
ராமாபி$_4$ஷேகஸம்பா$_4$ரா -
    ந்நிக்$_3$ரு'ஹ்ய விநிவர்தய ॥ **2.9.19** ॥ 347

தௌ ச யாசஸ்வ ப$_4$ர்தாரம்
    ப$_4$ரதஸ்யாபி$_4$ஷேசநம் ।
ப்ரவ்ராஜநம் ச ராமஸ்ய
    வர்ஷாணி ச சதுர்த$_3$ஶ ॥ **2.9.20** ॥ 348

சதுர்த$_3$ஶ ஹி வர்ஷாணி
    ராமே ப்ரவ்ராஜிதே வநம் ।
ப்ரஜாபா$_4$வக$_3$தஸ்நேஹ:
    ஸ்தி$_2$ர: புத்ரோ ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.9.21** ॥ 349

க்ரோதா$_4$கா$_3$ரம் ப்ரவிஶ்யாத்$_3$ய
    க்ருத்$_3$தே$_4$வாஶ்வபதே: ஸுதே ।
ஶேஷ்வாநந்தர்ஹிதாயாம் த்வம்
    பூ$_4$மௌ மலிநவாஸிநீ ॥ **2.9.22** ॥ 350

மா ஸ்மைநம் ப்ரத்யுதீ$_3$க்ஷேதா$_2$
மா சைநமபி$_4$பா$_4$ஷதா$_2$: ।
ருத$_3$ந்தீ பார்தி$_2$வம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா
ஜக$_3$த்யாம் ஶோகலாலஸா ॥ **2.9.23** ॥ 351

த$_3$யிதா த்வம் ஸதா$_3$ ப$_4$ர்து -
ரத்ர மே நாஸ்தி ஸம்ஶய: ।
த்வத்க்ரு’தே ச மஹாராஜோ
விஶேத$_3$பி ஹுதாஶநம் ॥ **2.9.24** ॥ 352

ந த்வாம் க்ரோத$_4$யிதும் ஶக்தோ
ந க்ருத்$_3$தா$_4$ம் ப்ரத்யுதீ$_3$க்ஷிதும் ।
தவ ப்ரியார்த$_2$ம் ராஜா து
ப்ராணாநபி பரித்யஜேத் ॥ **2.9.25** ॥ 353

ந ஹ்யதிக்ரமிதும் ஶக்த -
ஸ்தவ வாக்யம் மஹீபதி: ।
மந்த$_3$ஸ்வபா$_4$வே பு$_3$த்$_4$யஸ்வ
ஸௌபா$_4$க்$_3$யப$_3$லமாத்மந: ॥ **2.9.26** ॥ 354

மணிமுக்தாஸுவர்ணாநி
ரத்நாநி விவிதா$_4$நி ச ।
த$_3$த்$_3$யாத்$_3$ த$_3$ஶரதோ$_2$ ராஜா
மா ஸ்ம தேஷு மந: க்ரு’தா$_2$: ॥ **2.9.27** ॥ 355

யௌ தௌ தே$_3$வாஸுரே யுத்$_3$தே$_4$
வரௌ த$_3$ஶரதோ$_2$ த$_3$தௌ$_3$ ।
தௌ ஸ்மாரய மஹாபா$_4$கே$_3$
ஸோऽர்தோ$_2$ ந த்வா க்ரமேத$_3$தி ॥ **2.9.28** ॥ 356

யதா3 து தே வரம் த3த்3யாத்
ஸ்வயமுத்தா2ப்ய ராக4வ: ।
வ்யவஸ்தா2ப்ய மஹாராஜம்
த்வமிமம் வ்ரு'ணுயா வரம் ॥ **2.9.29** ॥ 357

ராமப்ரவ்ரஜநம் தூ3ரம்
நவ வர்ஷாணி பஞ்ச ச ।
ப4ரத: க்ரியதாம் ராஜா
ப்ரு'தி2வ்யாம் பார்தி2வர்ஷப4 ॥ **2.9.30** ॥ 358

சதுர்த3ஶ ஹி வர்ஷாணி
ராமே ப்ரவ்ராஜிதே வநம் ।
ரூட4ஶ்ச க்ரு'தமூலஶ்ச
ஶேஷம் ஸ்தா2ஸ்யதி தே ஸுத: ॥ **2.9.31** ॥ 359

ராமப்ரவ்ராஜநம் சைவ
தே3வி யாசஸ்வ தம் வரம் ।
ஏவம் ஸேத்ஸ்யந்தி புத்ரஸ்ய
ஸர்வார்தா2ஸ்தவ காமிநி ॥ **2.9.32** ॥ 360

ஏவம் ப்ரவ்ராஜிதஶ்சைவ
ராமோऽராமோ ப4விஷ்யதி ।
ப4ரதஶ்ச க3தாமித்ர -
ஸ்தவ ராஜா ப4விஷ்யதி ॥ **2.9.33** ॥ 361

யேந காலேந ராமஶ்ச
வநாத் ப்ரத்யாக3மிஷ்யதி ।
அந்தர்ப3ஹிஶ்ச புத்ரஸ்தே
க்ரு'தமூலோ ப4விஷ்யதி ॥ **2.9.34** ॥ 362

ஸங்க்3ரு'ஹீதமநுஷ்யஶ்ச
ஸுஹ்ரு'த்3பி4: ஸாகமாத்மவாந் ।
ப்ராப்தகாலம் நு மந்யேऽஹம்
ராஜாநம் வீதஸாத்4வஸா ॥ **2.9.35** ॥ 363

ராமாபி4ஷேகஸங்கல்பா -
ந்நிக்3ரு'ஹ்ய விநிவர்தய ।
அநர்த2மர்த2ரூபேண
க்3ராஹிதா ஸா ததஸ்தயா ॥ **2.9.36** ॥ 364

ஹ்ரு'ஷ்டா ப்ரதீதா கைகேயீ
மந்த2ராமித3மப்3ரவீத் ।
ஸா ஹி வாக்யேந குப்3ஜாயா:
கிஶோரீவோத்பத2ம் க3தா ॥ **2.9.37** ॥ 365

கைகேயீ விஸ்மயம் ப்ராப்ய
பரம் பரமத3ர்ஶநா ।
ப்ரஜ்ஞாம் தே நாவஜாநாமி
ஶ்ரேஷ்டே2 ஶ்ரேஷ்டா2பி4தா4யிநி ॥ **2.9.38** ॥ 366

ப்ரு'தி2வ்யாமஸி குப்3ஜாநா -
முத்தமா பு3த்3தி4நிஶ்சயே ।
த்வமேவ து மமார்தே2ஷு
நித்யயுக்தா ஹிதைஷிணீ ॥ **2.9.39** ॥ 367

நாஹம் ஸமவபு3த்3த்4யேயம்
குப்3ஜே ராஜ்ஞஶ்சிகீர்ஷிதம் ।
ஸந்தி து3:ஸம்ஸ்தி2தா: குப்3ஜா
வக்ரா: பரமபாபிகா: ॥ **2.9.40** ॥ 368

த்வம் பத்3மமிவ வாதேந
ஸந்நதா ப்ரியத3ர்ஶநா ।
உரஸ்தேऽபி4நிவிஷ்டம் வை
யாவத் ஸ்கந்தா4த் ஸமுந்நதம் ॥ **2.9.41** ॥ 369

அத4ஸ்தாச்சோத3ரம் ஶாந்தம்
ஸுநாப4மிவ லஜ்ஜிதம் ।
ப்ரதிபூர்ணம் ச ஜக4நம்
ஸுபீநௌ ச பயோத4ரௌ ॥ **2.9.42** ॥ 370

விமலேந்து3ஸமம் வக்த்ர -
மஹோ ராஜஸி மந்த2ரே ।
ஜக4நம் தவ நிர்முஷ்டம்
ரஶநாதா3மபூ4ஷிதம் ॥ **2.9.43** ॥ 371

ஜங்கே4 ப்4ரு'ஶமுபந்யஸ்தே
பாதௌ3 ச வ்யாயதாவுபௌ4 ।
த்வமாயதாப்4யாம் ஸக்தி2ப்4யாம்
மந்த2ரே க்ஷௌமவாஸிநீ ॥ **2.9.44** ॥ 372

அக்3ரதோ மம க3ச்ச2ந்தீ
ராஜஸேऽதீவ ஶோப4நே ।
ஆஸந் யா: ஶம்ப3ரே மாயா:
ஸஹஸ்ரமஸுராதி4பே ॥ **2.9.45** ॥ 373

ஹ்ரு'த3யே தே நிவிஷ்டாஸ்தா
பூ4யஶ்சாந்யா: ஸஹஸ்ரஶ: ।
ததே3வ ஸ்த2கு3 யத்3 தீ3ர்க4ம்
ரத2கோ4ணமிவாயதம் ॥ **2.9.46** ॥ 374

மதய: க்ஷத்ரவித்3யாஶ்ச
 மாயாஶ்சாத்ர வஸந்தி தே।
அத்ர தேऽஹம் ப்ரமோக்ஷ்யாமி
 மாலாம் குப்3ஜே ஹிரண்மயீம் ॥ **2.9.47** ॥ 375

அபி4ஷிக்தே ச ப4ரதே
 ராக4வே ச வநம் க3தே।
ஜாத்யேந ச ஸுவர்ணேந
 ஸுநிஷ்டப்தேந ஸுந்த3ரி ॥ **2.9.48** ॥ 376

லப்3தா4ர்தா2 ச ப்ரதீதா ச
 லேபயிஷ்யாமி தே ஸ்த2கு3।
முகே2 ச திலகம் சித்ரம்
 ஜாதரூபமயம் ஶுப4ம் ॥ **2.9.49** ॥ 377

காரயிஷ்யாமி தே குப்3ஜே
 ஶுபா4ந்யாப4ரணாநி ச।
பரிதா4ய ஶுபே4 வஸ்த்ரே
 தே3வதேவ சரிஷ்யஸி ॥ **2.9.50** ॥ 378

சந்த்3ரமாஹ்வயமாநேந
 முகே2நாப்ரதிமாநநா।
க3மிஷ்யஸி க3திம் முக்2யாம்
 க3ர்வயந்தீ த்3விஷஜ்ஜநே ॥ **2.9.51** ॥ 379

தவாபி குப்3ஜா: குப்3ஜாயா:
 ஸர்வாப4ரணபூ4ஷிதா:।
பாதௌ3 பரிசரிஷ்யந்தி
 யதை2வ த்வம் ஸதா3 மம ॥ **2.9.52** ॥ 380

இதி ப்ரஶஸ்யமாநா ஸா
கைகேயீமித$_{3}$மப்$_{3}$ரவீத் ।
ஶயாநாம் ஶயநே ஶுப்$_{4}$ரே
வேத்$_{3}$யாமக்$_{3}$நிஶிகா$_{2}$மிவ ॥ **2.9.53** ॥ 381

க$_{3}$தோத$_{3}$கே ஸேதுப$_{3}$ந்தோ$_{4}$
ந கல்யாணி விதீ$_{4}$யதே ।
உத்திஷ்ட$_{2}$ குரு கல்யாணம்
ராஜாநமநுத$_{3}$ர்ஶய ॥ **2.9.54** ॥ 382

ததா$_{2}$ ப்ரோத்ஸாஹிதா தே$_{3}$வீ
க$_{3}$த்வா மந்த$_{2}$ரயா ஸஹ ।
க்ரோதா$_{4}$கா$_{3}$ரம் விஶாலாக்ஷீ
ஸௌபா$_{4}$க்$_{3}$யமத$_{3}$க$_{3}$ர்விதா ॥ **2.9.55** ॥ 383

அநேகஶதஸாஹஸ்ரம்
முக்தாஹாரம் வராங்க$_{3}$நா ।
அவமுச்ய வரார்ஹாணி
ஶுபா$_{4}$ந்யாப$_{4}$ரணாநி ச ॥ **2.9.56** ॥ 384

ததா$_{3}$ ஹேமோபமா தத்ர
குப்$_{3}$ஜாவாக்யவஶங்க$_{3}$தா ।
ஸம்விஶ்ய பூ$_{4}$மௌ கைகேயீ
மந்த$_{2}$ராமித$_{3}$மப்$_{3}$ரவீத் ॥ **2.9.57** ॥ 385

இஹ வா மாம் ம்ரு'தாம் குப்$_{3}$ஜே
ந்ரு'பாயாவேத$_{3}$யிஷ்யஸி ।
வநம் து ராக$_{4}$வே ப்ராப்தே
ப$_{4}$ரத: ப்ராப்ஸ்யதே க்ஷிதிம் ॥ **2.9.58** ॥ 386

ஸுவர்ணேந ந மே ஹ்யர்தோ$_2$
ந ரத்நைர்ந ச போ$_4$ஜநை: ।
ஏஷ மே ஜீவிதஸ்யாந்தோ
ராமோ யத்$_3$யபி$_4$ஷிச்யதே ॥ **2.9.59** ॥ 387

அதோ$_2$ புநஸ்தாம் மஹிஷீம் மஹீக்ஷிதோ
வசோபி$_4$ரத்யர்த$_2$மஹாபராக்ரமை: ।
உவாச குப்$_3$ஜா ப$_4$ரதஸ்ய மாதரம்
ஹிதம் வசோ ராமமுபேத்ய சாஹிதம் ॥ **2.9.60** ॥ 388

ப்ரபத்ஸ்யதே ராஜ்யமித$_3$ம் ஹி ராக$_4$வோ
யதி$_3$ த்$_4$ருவம் த்வம் ஸஸுதா ச தப்ஸ்யஸே ।
ததோ ஹி கல்யாணி யதஸ்வ தத் ததா$_2$
யதா$_2$ ஸுதஸ்தே ப$_4$ரதோऽபி$_4$ஷேக்ஷ்யதே ॥ **2.9.61** ॥ 389

ததா$_2$திவித்$_3$தா$_4$ மஹிஷீதி குப்$_3$ஜயா
ஸமாஹதா வாகி$_3$ஷுபி$_4$ர்முஹுர்முஹு: ।
விதா$_4$ய ஹஸ்தௌ ஹ்ரு'த$_3$யேऽதிவிஸ்மிதா
ஶஶம்ஸ குப்$_3$ஜாம் குபிதா புந: புந: ॥ **2.9.62** ॥ 390

யமஸ்ய வா மாம் விஷயம் க$_3$தாமிதோ
நிஶம்ய குப்$_3$ஜே ப்ரதிவேத$_3$யிஷ்யஸி ।
வநம் க$_3$தே வா ஸுசிராய ராக$_4$வே
ஸம்ரு'த்$_3$த$_4$காமோ ப$_4$ரதோ ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.9.63** ॥ 391

அஹம் ஹி நைவாஸ்தரணாநி ந ஸ்ரஜோ
ந சந்த$_3$நம் நாஞ்ஜநபாநபோ$_4$ஜநம் ।
ந கிஞ்சிதி$_3$ச்சா$_2$மி ந சேஹ ஜீவநம்
ந சேதி$_3$தோ க$_3$ச்ச$_2$தி ராக$_4$வோ வநம் ॥ **2.9.64** ॥ 392

அதை2வமுக்த்வா வசநம் ஸுதா3ருணம்
நிதா4ய ஸர்வாப4ரணாநி பா4மிநீ।
அஸம்ஸ்க்ரு'தாமாஸ்தரணேந மேதி3நீம்
ததா3தி4ஶிஶ்யே பதிதேவ கிந்நரீ ॥ **2.9.65** ॥ 393

உதீ3ர்ணஸம்ரம்ப4தமோவ்ரு'தாநநா
ததா3வமுக்தோத்தமமால்யபூ4ஷணா।
நரேந்த்3ரபத்நீ விமநா ப3பூ4வ ஸா
தமோவ்ரு'தா த்3யௌரிவ மக்3நதாரகா ॥ **2.9.66** ॥ 394

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 நவம: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ த3ஶம: ஸர்க3: ॥

கைகேய்யா: ஸத்3மநி ஸமாக3தஸ்ய த3ஶரத2ஸ்ய தாம் கோபப4வநக3தாமவலோக்ய து3:க2ம் தேந தஸ்யை ஸாந்த்வநாப்ரதா3நம் ச

வித3ர்ஶிதா யதா3 தே3வீ
குப்3ஜயா பாபயா ப்4ரு'ஶம் ।
ததா3 ஶேதே ஸ்ம ஸா பூ4மௌ
தி3க்3த4வித்3தே4வ கிந்நரீ ॥ **2.10.1** ॥ 395

நிஶ்சித்ய மநஸா க்ரு'த்யம்
ஸா ஸம்யகி3தி பா4மிநீ ।
மந்த2ராயை ஶநை: ஸர்வ -
மாசசக்ஷே விசக்ஷணா ॥ **2.10.2** ॥ 396

ஸா தீ3நா நிஶ்சயம் க்ரு'த்வா
மந்த2ராவாக்யமோஹிதா ।
நாக3கந்யேவ நி:ஶ்வஸ்ய
தீ3ர்க4முஷ்ணம் ச பா4மிநீ ॥ **2.10.3** ॥ 397

முஹூர்தம் சிந்தயாமாஸ
மார்க3மாத்மஸுகா2வஹம் ।

ஸா ஸுஹ்ரு'ச்சார்த$_2$காமா ச
தம் நிஶம்ய விநிஶ்சயம் ॥ **2.10.4** ॥ 398

ப$_3$பூ$_4$வ பரமப்ரீதா
ஸித்$_3$தி$_4$ம் ப்ராப்யேவ மந்த$_2$ரா ।
அத$_2$ ஸா ருஷிதா தே$_3$வீ
ஸம்யக்க்ரு'த்வா விநிஶ்சயம் ॥ **2.10.5** ॥ 399

ஸம்விவேஶாப$_3$லா பூ$_4$மௌ
நிவேஶ்ய ப்$_4$ருகுடிம் முகே$_2$ ।
ததஶ்சித்ராணி மால்யாநி
தி$_3$வ்யாந்யாப$_4$ரணாநி ச ॥ **2.10.6** ॥ 400

அபவித்$_3$தா$_4$நி கைகேய்யா
தாநி பூ$_4$மிம் ப்ரபேதி$_3$ரே ।
தயா தாந்யபவித்$_3$தா$_4$நி
மால்யாந்யாப$_4$ரணாநி ச ॥ **2.10.7** ॥ 401

அஶோப$_4$யந்த வஸுதா$_4$ம்
நக்ஷத்ராணி யதா$_2$ நப$_4$: ।
க்ரோதா$_4$கா$_3$ரே ச பதிதா
ஸா ப$_3$பௌ$_4$ மலிநாம்ப$_3$ரா ॥ **2.10.8** ॥ 402

ஏகவேணீம் த்$_3$ரு'டா$_4$ம் ப$_3$த்$_3$த்$_4$வா
க$_3$தஸத்த்வேவ கிந்நரீ ।
ஆஜ்ஞாப்ய து மஹாராஜோ
ராக$_4$வஸ்யாபி$_4$ஷேசநம் ॥ **2.10.9** ॥ 403

உபஸ்தா$_2$நமநுஜ்ஞாப்ய
ப்ரவிவேஶ நிவேஶநம் ।

அத்3ய ராமாபி4ஷேகோ வை
ப்ரஸித்3த4 இதி ஜஜ்ஞிவாந் ॥ **2.10.10** ॥ 404

ப்ரியார்ஹோ ப்ரியமாக்2யாதும்
விவேஶாந்த:புரம் வஶீ ।
ஸ கைகேய்யா க்3ரு'ஹம் ஶ்ரேஷ்ட2ம்
ப்ரவிவேஶ மஹாயஶா: ॥ **2.10.11** ॥ 405

பாண்டு3ராப்4ரமிவாகாஶம்
ராஹுயுக்தம் நிஶாகர: ।
ஶுகப3ர்ஹிஸமாயுக்தம்
க்ரௌஞ்சஹம்ஸருதாயுதம் ॥ **2.10.12** ॥ 406

வாதி3த்ரரவஸங்கு4ஷ்டம்
குப்3ஜாவாமநிகாயுதம் ।
லதாக்3ரு'ஹைஶ்சித்ரக்3ரு'ஹை -
ஶ்சம்பகாஶோகஶோபி4தை: ॥ **2.10.13** ॥ 407

தா3ந்தராஜதஸௌவர்ண -
வேதி3காபி4: ஸமாயுதம் ।
நித்யபுஷ்பப2லைர்வ்ரு'க்ஷை -
ர்வாபீபி4ருபஶோபி4தம் ॥ **2.10.14** ॥ 408

தா3ந்தராஜதஸௌவர்ணை:
ஸம்வ்ரு'தம் பரமாஸநை: ।
விவிதை4ரந்நபாநைஶ்ச
ப4க்ஷ்யைஶ்ச விவிதை4ரபி ॥ **2.10.15** ॥ 409

உபபந்நம் மஹார்ஹைஶ்ச
பூ4ஷணைஸ்த்ரிதி3வோபமம் ।

ஸ ப்ரவிஶ்ய மஹாராஜ:
    ஸ்வமந்த:புரம்ரு'த்$_3$தி$_4$மத் ‖ **2.10.16** ‖ 410

ந த$_3$த$_3$ர்ஶ ஸ்த்ரியம் ராஜா
    கைகேயீம் ஶயநோத்தமே ।
ஸ காமப$_3$லஸம்யுக்தோ
    ரத்யர்தீ$_2$ மநுஜாதி$_4$ப: ‖ **2.10.17** ‖ 411

அபஶ்யந் த$_3$யிதாம் பா$_4$ர்யாம்
    பப்ரச்ச$_2$ விஷஸாத$_3$ ச ।
நஹி தஸ்ய புரா தே$_3$வீ
    தாம் வேலாமத்யவர்தத ‖ **2.10.18** ‖ 412

ந ச ராஜா க்$_3$ரு'ஹம் ஶூந்யம்
    ப்ரவிவேஶ கதா$_3$சந ।
ததோ க்$_3$ரு'ஹக$_3$தோ ராஜா
    கைகேயீம் பர்யப்ரு'ச்ச$_2$த ‖ **2.10.19** ‖ 413

யதா$_2$புரமவிஜ்ஞாய
    ஸ்வார்த$_2$லிப்ஸுமபண்டி$_3$தாம் ।
ப்ரதிஹாரீ த்வதோ$_2$வாச
    ஸந்த்ரஸ்தா து க்ரு'தாஞ்ஜலி: ‖ **2.10.20** ‖ 414

தே$_3$வ தே$_3$வீ ப்$_4$ரு'ஶம் க்ருத்$_3$தா$_4$
    க்ரோதா$_4$கா$_3$ரமபி$_4$த்$_3$ருதா ।
ப்ரதீஹார்யா வச: ஶ்ருத்வா
    ராஜா பரமது$_3$ர்மநா: ‖ **2.10.21** ‖ 415

விஷஸாத$_3$ புநர்பூ$_4$யோ
    லுலிதவ்யாகுலேந்த்$_3$ரிய: ।

தத்ர தாம் பதிதாம் பூ₄மௌ
ஶயாநாமததோ₂சிதாம் ॥ **2.10.22** ॥ 416

ப்ரதப்த இவ து₃:கே₂ந
ஸோऽபஶ்யஜ்ஜக₃தீபதி: ।
ஸவ்ரு'த்₃த₄ஸ்தருணீம் பா₄ர்யாம்
ப்ராணேப்₄யோऽபி க₃ரீயஸீம் ॥ **2.10.23** ॥ 417

அபாப: பாபஸங்கல்பாம்
த₃த₃ர்ஶ த₄ரணீதலே ।
லதாமிவ விநிஷ்க்ரு'த்தாம்
பதிதாம் தே₃வதாமிவ ॥ **2.10.24** ॥ 418

கிந்நரீமிவ நிர்தூ₄தாம்
ச்யுதாமப்ஸரஸம் யதா₂ ।
மாயாமிவ பரிப்₄ரஷ்டாம்
ஹரிணீமிவ ஸம்யதாம் ॥ **2.10.25** ॥ 419

கரேணுமிவ தி₃க்₃தே₄ந
வித்₃தா₄ம் ம்ரு'க₃யுநா வநே ।
மஹாக₃ஜ இவாரண்யே
ஸ்நேஹாத் பரமது₃:கி₂தாம் ॥ **2.10.26** ॥ 420

பரிம்ரு'ஜ்ய ச பாணிப்₄யா -
மபி₄ஸந்த்ரஸ்தசேதந: ।
காமீ கமலபத்ராக்ஷீ -
முவாச வநிதாமித₃ம் ॥ **2.10.27** ॥ 421

ந தேऽஹமபி₄ஜாநாமி
க்ரோத₄மாத்மநி ஸம்ஶ்ரிதம் ।

தே$_3$வி கேநாபி$_4$யுக்தாஸி
    கேந வாஸி விமாநிதா ‖ **2.10.28** ‖ 422

யதி$_3$த$_3$ம் மம து$_3$:கா$_2$ய
    ஶேஷே கல்யாணி பாம்ஸுஷு ।
பூ$_4$மௌ ஶேஷே கிமர்த$_2$ம் த்வம்
    மயி கல்யாணசேதஸி ‖ **2.10.29** ‖ 423

பூ$_4$தோபஹததசித்தேவ
    மம சித்தப்ரமாதி$_2$நி ।
ஸந்தி மே குஶலா வைத்$_3$யா -
    ஸ்த்வபி$_4$துஷ்டாஶ்ச ஸர்வஶ: ‖ **2.10.30** ‖ 424

ஸுகி$_2$தாம் த்வாம் கரிஷ்யந்தி
    வ்யாதி$_4$மாசக்ஷ்வ பா$_4$மிநி ।
கஸ்ய வாபி ப்ரியம் கார்யம்
    கேந வா விப்ரியம் க்ரு’தம் ‖ **2.10.31** ‖ 425

க: ப்ரியம் லப$_4$தாமத்$_3$ய
    கோ வா ஸுமஹத$_3$ப்ரியம் ।
மா ரௌத்ஸீர்மா ச கார்ஷீஸ்த்வம்
    தே$_3$வி ஸம்பரிஶோஷணம் ‖ **2.10.32** ‖ 426

அவத்$_4$யோ வத்$_4$யதாம் கோ வா
    வத்$_4$ய: கோ வா விமுச்யதாம் ।
த$_3$ரித்$_3$ர: கோ ப$_4$வேதா$_3$ட்$_4$யோ
    த்$_3$ரவ்யவாந் வாப்யகிஞ்சந: ‖ **2.10.33** ‖ 427

அஹம் ச ஹி மதீ$_3$யாஶ்ச
    ஸர்வே தவ வஶாநுகா$_3$: ।

ந தே கஞ்சித$_3$பி$_4$ப்ராயம்
    வ்யாஹந்துமஹமுத்ஸஹே ‖ **2.10.34** ‖ 428

ஆத்மநோ ஜீவிதேநாபி
    ப்$_3$ரூஹி யந்மநஸி ஸ்தி$_2$தம் ।
ப$_3$லமாத்மநி ஜாநந்தீ
    ந மாம் ஶங்கிதுமர்ஹஸி ‖ **2.10.35** ‖ 429

கரிஷ்யாமி தவ ப்ரீதிம்
    ஸுக்ரு'தேநாபி தே ஶபே ।
யாவதா$_3$வர்ததே சக்ரம்
    தாவதீ மே வஸுந்த$_4$ரா ‖ **2.10.36** ‖ 430

த்$_3$ராவிடா$_3$: ஸிந்து$_4$ஸௌவீரா:
    ஸௌராஷ்ட்ரா த$_3$க்ஷிணாபதா$_2$: ।
வங்கா$_3$ங்க$_3$மக$_3$தா$_4$ மத்ஸ்யா:
    ஸம்ரு'த்$_3$தா$_4$: காஶிகோஸலா: ‖ **2.10.37** ‖ 431

தத்ர ஜாதம் ப$_3$ஹு த்$_3$ரவ்யம்
    த$_4$நதா$_4$ந்யமஜாவிகம் ।
ததோ வ்ரு'ணீஷ்வ கைகேயி
    யத்$_3$ யத் த்வம் மநஸேச்ச$_2$ஸி ‖ **2.10.38** ‖ 432

கிமாயாஸேந தே பீ$_4$ரு
    உத்திஷ்டோ$_2$த்திஷ்ட$_2$ ஶோப$_4$நே ।
தத்த்வம் மே ப்$_3$ரூஹி கைகேயி
    யதஸ்தே ப$_4$யமாக$_3$தம் ।
தத் தே வ்யபநயிஷ்யாமி
    நீஹாரமிவ ரஶ்மிவாந் ‖ **2.10.39** ‖ 433

தேதோ$_2$க்தா ஸா ஸமாஶ்வஸ்தா
வக்துகாமா தத$_3$ப்ரியம் ।
பரிபீட$_3$யிதும் பூ$_4$யோ
ப$_4$ர்தாரமுபசக்ரமே ॥ **2.10.40** ॥ 434

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த$_3$ஶம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர

பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகாத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

கைகேய்யா ராஜாநம் ப்ரதிஜ்ஞயா ப$_3$த்$_3$த்$_4$வா தேந ப்ராக்
ப்ரத$_3$த்தௌ வரௌ ஸ்மாரயித்வா தயோரேகேந
ப$_4$ரதாபி$_4$ஷேகஸ்யாபரேண ச
ஸ்ரீராமகர்த்ரு'கசதுர்த$_3$ஶவர்ஷாவதி$_4$கவநவாஸஸ்ய ச யாசநம்

தம் மந்மத$_2$ஶரைர்வித்$_3$த$_4$ம்
    காமவேக$_3$வஶாநுக$_3$ம் ।
உவாச ப்ரு'தி$_2$வீபாலம்
    கைகேயீ தா$_3$ருணம் வச: ॥ **2.11.1** ॥ 435

நாஸ்மி விப்ரக்ரு'தா தே$_3$வ
    கேநசிந்நாவமாநிதா ।
அபி$_4$ப்ராயஸ்து மே கஶ்சித்
    தமிச்சா$_2$மி த்வயா க்ரு'தம் ॥ **2.11.2** ॥ 436

ப்ரதிஜ்ஞாம் ப்ரதிஜாநீஷ்வ
    யதி$_3$ த்வம் கர்துமிச்ச$_2$ஸி ।
அத$_2$ தே வ்யாஹரிஷ்யாமி
    யதா$_2$பி$_4$ப்ரார்தி$_2$தம் மயா ॥ **2.11.3** ॥ 437

தாமுவாச மஹாராஜ:
கைகேயீமீஷது$_3$த்ஸ்மய: ।
காமீ ஹஸ்தேந ஸங்க்$_3$ரு’ஹ்ய
மூர்த$_4$ஜேஷு பு$_4$வி ஸ்தி$_2$தாம் ॥ **2.11.4** ॥ 438

அவலிப்தே ந ஜாநாஸி
த்வத்த: ப்ரியதரோ மம ।
மநுஜோ மநுஜவ்யாக்$_4$ராத்$_3$
ராமாத$_3$ந்யோ ந வித்$_3$யதே ॥ **2.11.5** ॥ 439

தேநாஜய்யேந முக்$_2$யேந
ராக$_4$வேண மஹாத்மநா ।
ஶபே தே ஜீவநார்ஹேண
ப்$_3$ரூஹி யந்மநஸேப்ஸிதம் ॥ **2.11.6** ॥ 440

யம் முஹூர்தமபஶ்யம்ஸ்து
ந ஜீவே தமஹம் த்$_4$ருவம் ।
தேந ராமேண கைகேயி
ஶபே தே வசநக்ரியாம் ॥ **2.11.7** ॥ 441

ஆத்மநா சாத்மஜைஶ்சாந்யை -
ர்வ்ரு’ணே யம் மநுஜர்ஷப$_4$ம் ।
தேந ராமேண கைகேயி
ஶபே தே வசநக்ரியாம் ॥ **2.11.8** ॥ 442

ப$_4$த்$_3$ரே ஹ்ரு’த$_3$யமப்யேத -
த$_3$நும்ரு’ஶ்யோத்$_3$த$_4$ரஸ்வ மே ।
ஏதத் ஸமீக்ஷ்ய கைகேயி
ப்$_3$ரூஹி யத் ஸாது$_4$ மந்யஸே ॥ **2.11.9** ॥ 443

ப$_3$லமாத்மநி பஶ்யந்தீ
    ந விஶங்கிதுமர்ஹஸி ।
கரிஷ்யாமி தவ ப்ரீதிம்
    ஸுக்ரு'தேநாபி தே ஶபே ॥ **2.11.10** ॥ 444

ஸா தத$_3$ர்த$_2$மநா தே$_3$வீ
    தமபி$_4$ப்ராயமாக$_3$தம் ।
நிர்மாத்$_4$யஸ்த்$_2$யாச்ச ஹர்ஷாச்ச
    ப$_3$பா$_4$ஷே து$_3$ர்வசம் வச: ॥ **2.11.11** ॥ 445

தேந வாக்யேந ஸம்ஹ்ரு'ஷ்டா
    தமபி$_4$ப்ராயமாத்மந: ।
வ்யாஜஹார மஹாகோ$_4$ர -
    மப்$_4$யாக$_3$தமிவாந்தகம் ॥ **2.11.12** ॥ 446

யதா$_2$ க்ரமேண ஶபஸே
    வரம் மம த$_3$தா$_3$ஸி ச ।
தச்ச்$_2$ரு'ண்வந்து த்ரயஸ்த்ரிம்ஶத்$_3$
    தே$_3$வா: ஸேந்த்$_3$ரபுரோக$_3$மா: ॥ **2.11.13** ॥ 447

சந்த்$_3$ராதி$_3$த்யௌ நப$_4$ஶ்சைவ
    க்$_3$ரஹா ராத்ர்யஹநீ தி$_3$ஶ: ।
ஜக$_3$ச்ச ப்ரு'தி$_2$வீ சேயம்
    ஸக$_3$ந்த$_4$ர்வா: ஸராக்ஷஸா: ॥ **2.11.14** ॥ 448

நிஶாசராணி பூ$_4$தாநி
    க்$_3$ரு'ஹேஷு க்$_3$ரு'ஹதே$_3$வதா: ।
யாநி சாந்யாநி பூ$_4$தாநி
    ஜாநீயுர்பா$_4$ஷிதம் தவ ॥ **2.11.15** ॥ 449

ஸத்யஸந்தோ$_4$ மஹாதேஜா
த$_4$ர்மஜ்ஞ: ஸத்யவாக்ஶுசி: ।
வரம் மம த$_3$தா$_3$த்யேஷ
ஸர்வே ஶ்ரு’ண்வந்து தை$_3$வதா: ॥ **2.11.16** ॥ 450

இதி தே$_3$வீ மஹேஷ்வாஸம்
பரிக்$_3$ரு’ஹ்யாபி$_4$ஶஸ்ய ச ।
தத: பரமுவாசேத$_3$ம்
வரத$_3$ம் காமமோஹிதம் ॥ **2.11.17** ॥ 451

ஸ்மர ராஜந் புரா வ்ரு’த்தம்
தஸ்மிந் தே$_3$வாஸுரே ரணே ।
தத்ர த்வாம் ச்யாவயச்ச$_2$த்ரு -
ஸ்தவ ஜீவிதமந்தரா ॥ **2.11.18** ॥ 452

தத்ர சாபி மயா தே$_3$வ
யத் த்வம் ஸமபி$_4$ரக்ஷித: ।
ஜாக்$_3$ரத்யா யதமாநாயா -
ஸ்ததோ மே ப்ரத$_3$தௌ$_3$ வரௌ ॥ **2.11.19** ॥ 453

தௌ த$_3$த்தௌ ச வரௌ தே$_3$வ
நிக்ஷேபௌ ம்ரு’க$_3$யாம்யஹம் ।
தவைவ ப்ரு’தி$_2$வீபால
ஸகாஶே ரகு$_4$நந்த$_3$ந ॥ **2.11.20** ॥ 454

தத் ப்ரதிஶ்ருத்ய த$_4$ர்மேண
ந சேத்$_3$ தா$_3$ஸ்யஸி மே வரம் ।
அத்$_3$யைவ ஹி ப்ரஹாஸ்யாமி
ஜீவிதம் த்வத்$_3$விமாநிதா ॥ **2.11.21** ॥ 455

வாங்மாத்ரேண ததா$_3$ ராஜா
கைகேய்யா ஸ்வவஶே க்ரு'த: ।
ப்ரசஸ்கந்த$_3$ விநாஶாய
பாஶம் ம்ரு'க$_3$ இவாத்மந: ॥ **2.11.22** ॥ 456

தத: பரமுவாசேத$_3$ம்
வரத$_3$ம் காமமோஹிதம் ।
வரௌ தே$_3$யௌ த்வயா தே$_3$வ
ததா$_3$ த$_3$த்தௌ மஹீபதே ॥ **2.11.23** ॥ 457

தௌ தாவத$_3$ஹமத்$_3$யைவ
வக்ஷ்யாமி ஶ்ரு'ணு மே வச: ।
அபி$_4$ஷேகஸமாரம்போ$_4$
ராக$_4$வஸ்யோபகல்பித: ॥ **2.11.24** ॥ 458

அநேநைவாபி$_4$ஷேகேண
ப$_4$ரதோ மேऽபி$_4$ஷிச்யதாம் ।
யோ த்$_3$விதீயோ வரோ தே$_3$வ
த$_3$த்த: ப்ரீதேந மே த்வயா ॥ **2.11.25** ॥ 459

ததா$_3$ தே$_3$வாஸுரே யுத்$_3$தே$_4$
தஸ்ய காலோऽயமாக$_3$த: ।
நவ பஞ்ச ச வர்ஷாணி
த$_3$ண்ட$_3$காரண்யமாஶ்ரித: ॥ **2.11.26** ॥ 460

சீராஜிநத$_4$ரோ தீ$_4$ரோ
ராமோ ப$_4$வது தாபஸ: ।
ப$_4$ரதோ ப$_4$ஜதாமத்$_3$ய
யௌவராஜ்யமகண்டகம் ॥ **2.11.27** ॥ 461

ஏஷ மே பரம: காமோ
    த₃த்தமேவ வரம் வ்ரு'ணே।
அத்₃ய சைவ ஹி பஶ்யேயம்
    ப்ரயாந்தம் ராக₄வம் வநே ॥ **2.11.28** ॥ 462

ஸ ராஜராஜோ ப₄வ ஸத்யஸங்க₃ர:
    குலம் ச ஶீலம் ச ஹி ஜந்ம ரக்ஷ ச।
பரத்ர வாஸே ஹி வத₃ந்த்யநுத்தமம்
    தபோத₄நா: ஸத்யவசோ ஹிதம் ந்ரு'ணாம் ॥ **2.11.29** ॥ 463

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ ஏகாத₃ஶ: ஸர்க₃: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

‖ த்3வாத3ஶ: ஸர்க3: ‖

ராஜ்ஞோ த3ஶரத2ஸ்ய சிந்தா விலாபஶ்ச தேந கைகேய்யா ப4ர்த்ஸநம் ஸாந்த்வநம் தாத்3ரு'ஶவரயாச்ஞாதோ விநிவர்திதுமநுரோத4கரணம் ச

தத: ஶ்ருத்வா மஹாராஜ:
கைகேய்யா தா3ருணம் வச: ।
சிந்தாமபி4ஸமாபேதே3
முஹூர்தம் ப்ரததாப ச ‖ **2.12.1** ‖ 464

கிம் நு மேऽயம் தி3வாஸ்வப்ந -
ஶ்சித்தமோஹோऽபி வா மம ।
அநுபூ4தோபஸர்கோ3 வா
மநஸோ வாப்யுபத்3ரவ: ‖ **2.12.2** ‖ 465

இதி ஸஞ்சிந்த்ய தத்3 ராஜா
நாத்4யக3ச்ச2த் ததா3ஸுக2ம் ।
ப்ரதிலப்4ய தத: ஸம்ஜ்ஞாம்
கைகேயீவாக்யதாபித: ‖ **2.12.3** ‖ 466

வ்யதி2தோ விக்லவஶ்சைவ
வ்யாக்4ரீம் த்3ரு'ஷ்ட்வா யதா2 ம்ரு'க3: ।

அஸம்வ்ரு'தாயாமாஸீநோ
ஜக$_3$த்யாம் தீ$_3$ர்க$_4$முச்ச்$_2$வஸந் ॥ **2.12.4** ॥ 467

மண்ட$_3$லே பந்நகோ$_3$ ருத்$_3$தோ$_4$
மந்த்ரைரிவ மஹாவிஷ: ।
அஹோ தி$_4$கி$_3$தி ஸாமர்ஷோ
வாசமுக்த்வா நராதி$_4$ப: ॥ **2.12.5** ॥ 468

மோஹமாபேதி$_3$வாந் பூ$_4$ய:
ஶோகோபஹததசேதந: ।
சிரேண து ந்ரு'ப: ஸம்ஜ்ஞாம்
ப்ரதிலப்$_4$ய ஸுது$_3$:கி$_2$த: ॥ **2.12.6** ॥ 469

கைகேயீமப்$_3$ரவீத் க்ருத்$_3$தோ$_4$
நிர்த$_3$ஹந்நிவ தேஜஸா ।
ந்ரு'ஶம்ஸே து$_3$ஷ்டசாரித்ரே
குலஸ்யாஸ்ய விநாஶிநி ॥ **2.12.7** ॥ 470

கிம் க்ரு'தம் தவ ராமேண
பாபே பாபம் மயாபி வா ।
ஸதா$_3$ தே ஜநநீதுல்யாம்
வ்ரு'த்திம் வஹதி ராக$_4$வ: ॥ **2.12.8** ॥ 471

தஸ்யைவம் த்வமநர்தா$_2$ய
கிந்நிமித்தமிஹோத்$_3$யதா ।
த்வம் மயாऽऽத்மவிநாஶாய
ப$_4$வநம் ஸ்வம் நிவேஶிதா ॥ **2.12.9** ॥ 472

அவிஜ்ஞாநாந்ந்ரு'பஸுதா
வ்யாலா தீக்ஷ்ணவிஷா யதா$_2$ ।

ஜீவலோகோ யதா$_3$ ஸர்வோ
ராமஸ்யாஹ கு$_3$ணஸ்தவம் ‖ **2.12.10** ‖ 473

அபராத$_4$ம் கமுத்$_3$தி$_3$ஶ்ய
த்யக்ஷ்யாமீஷ்டமஹம் ஸுதம் ।
கௌஸல்யாம் ச ஸுமித்ராம் ச
த்யஜேயமபி வா ஶ்ரியம் ‖ **2.12.11** ‖ 474

ஜீவிதம் சாத்மநோ ராமம்
ந த்வேவ பித்ரு'வத்ஸலம் ।
பரா ப$_4$வதி மே ப்ரீதி -
ர்த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா தநயமக்$_3$ரஜம் ‖ **2.12.12** ‖ 475

அபஶ்யதஸ்து மே ராமம்
நஷ்டம் ப$_4$வதி சேதநம் ।
திஷ்டே$_2$ல்லோகோ விநா ஸூர்யம்
ஸஸ்யம் வா ஸலிலம் விநா ‖ **2.12.13** ‖ 476

ந து ராமம் விநா தே$_3$ஹே
திஷ்டே$_2$த்து மம ஜீவிதம் ।
தத$_3$லம் த்யஜ்யதாமேஷ
நிஶ்சய: பாபநிஶ்சயே ‖ **2.12.14** ‖ 477

அபி தே சரணௌ மூர்த்$_4$நா
ஸ்ப்ரு'ஶாம்யேஷ ப்ரஸீத$_3$ மே ।
கிமர்த$_2$ம் சிந்திதம் பாபே
த்வயா பரமதா$_3$ருணம் ‖ **2.12.15** ‖ 478

அத$_2$ ஜிஜ்ஞாஸஸே மாம் த்வம்
ப$_4$ரதஸ்ய ப்ரியாப்ரியே ।

அஸ்து யத்தத்த்வயா பூர்வம்
வ்யாஹ்ருʼதம் ராக$_4$வம் ப்ரதி ‖ **2.12.16** ‖ 479

ஸ மே ஜ்யேஷ்ட$_2$ஸுத: ஶ்ரீமாந்
த$_4$ர்மஜ்யேஷ்ட$_2$ இதீவ மே ।
தத் த்வயா ப்ரியவாதி$_3$ந்யா
ஸேவார்த$_2$ம் கதி$_2$தம் ப$_4$வேத் ‖ **2.12.17** ‖ 480

தச்ச்$_2$ருத்வா ஶோகஸந்தப்தா
ஸந்தாபயஸி மாம் ப்$_4$ருʼஶம் ।
ஆவிஷ்டாஸி க்$_3$ருʼஹே ஶூந்யே
ஸா த்வம் பரவஶம் க$_3$தா ‖ **2.12.18** ‖ 481

இக்ஷ்வாகூணாம் குலே தே$_3$வி
ஸம்ப்ராப்த: ஸுமஹாநயம் ।
அநயோ நயஸம்பந்நே
யத்ர தே விக்ருʼதா மதி: ‖ **2.12.19** ‖ 482

நஹி கிஞ்சித$_3$யுக்தம் வா
விப்ரியம் வா புரா மம ।
அகரோஸ்த்வம் விஶாலாக்ஷி
தேந ந ஶ்ரத்$_3$த$_3$தா$_4$மி தே ‖ **2.12.20** ‖ 483

நநு தே ராக$_4$வஸ்துல்யோ
ப$_4$ரதேந மஹாத்மநா ।
ப$_3$ஹுஶோ ஹி ஸ்ம பா$_3$லே த்வம்
கதா$_2$: கத$_2$யஸே மம ‖ **2.12.21** ‖ 484

தஸ்ய த$_4$ர்மாத்மநோ தே$_3$வி
வநே வாஸம் யஶஸ்விந: ।

கத$_2$ம் ரோசயஸே பீ$_4$ரு
நவ வர்ஷாணி பஞ்ச ச ॥ **2.12.22** ॥ 485

அத்யந்தஸுகுமாரஸ்ய
தஸ்ய த$_4$ர்மே க்ரு'தாத்மந: ।
கத$_2$ம் ரோசயஸே வாஸ -
மரண்யே ப்$_4$ரு'ஶதா$_3$ருணே ॥ **2.12.23** ॥ 486

ரோசயஸ்யபி$_4$ராமஸ்ய
ராமஸ்ய ஶுப$_4$லோசநே ।
தவ ஶுஶ்ரூஷமாணஸ்ய
கிமர்த$_2$ம் விப்ரவாஸநம் ॥ **2.12.24** ॥ 487

ராமோ ஹி ப$_4$ரதாத்$_3$ பூ$_4$ய -
ஸ்தவ ஶுஶ்ரூஷதே ஸதா$_3$ ।
விஶேஷம் த்வயி தஸ்மாத் து
ப$_4$ரதஸ்ய ந லக்ஷயே ॥ **2.12.25** ॥ 488

ஶுஶ்ரூஷாம் கௌ$_3$ரவம் சைவ
ப்ரமாணம் வசநக்ரியாம் ।
கஸ்து பூ$_4$யஸ்தரம் குர்யா -
த$_3$ந்யத்ர புருஷர்ஷபா$_4$த் ॥ **2.12.26** ॥ 489

ப$_3$ஹூநாம் ஸ்த்ரீஸஹஸ்ராணாம்
ப$_3$ஹூநாம் சோபஜீவிநாம் ।
பரிவாதோ$_3$ऽபவாதோ$_3$ வா
ராக$_4$வே நோபபத்$_3$யதே ॥ **2.12.27** ॥ 490

ஸாந்த்வயந் ஸர்வபூ$_4$தாநி
ராம: ஶுத்$_3$தே$_4$ந சேதஸா ।

க்$_3$ரு'ஹ்ணாதி மநுஜவ்யாக்$_4$ர:
ப்ரியைர்விஷயவாஸிந: ॥ **2.12.28** ॥ 491

ஸத்யேந லோகாஞ்ஜயதி
த்$_3$விஜாந் தா$_3$நேந ராக$_4$வ: ।
கு$_3$ரூஞ்சு$_2$ஶ்ரூஷயா வீரோ
த$_4$நுஷா யுதி$_4$ ஶாத்ரவாந் ॥ **2.12.29** ॥ 492

ஸத்யம் தா$_3$நம் தபஸ்த்யாகோ$_3$
மித்ரதா ஶௌசமார்ஜவம் ।
வித்$_3$யா ச கு$_3$ருஶுஶ்ரூஷா
த்$_4$ருவாண்யேதாநி ராக$_4$வே ॥ **2.12.30** ॥ 493

தஸ்மிந்நார்ஜவஸம்பந்நே
தே$_3$வி தே$_3$வோபமே கத$_2$ம் ।
பாபமாஶம்ஸஸே ராமே
மஹர்ஷிஸமதேஜஸி ॥ **2.12.31** ॥ 494

ந ஸ்மராம்யப்ரியம் வாக்யம்
லோகஸ்ய ப்ரியவாதி$_3$ந: ।
ஸ கத$_2$ம் த்வத்க்ரு'தே ராமம்
வக்ஷ்யாமி ப்ரியமப்ரியம் ॥ **2.12.32** ॥ 495

க்ஷமா யஸ்மிம்ஸ்தபஸ்த்யாக$_3$:
ஸத்யம் த$_4$ர்ம: க்ரு'தஜ்ஞதா ।
அப்யஹிம்ஸா ச பூ$_4$தாநாம்
தம்ரு'தே கா க$_3$திர்மம ॥ **2.12.33** ॥ 496

மம வ்ரு'த்$_3$த$_4$ஸ்ய கைகேயி
க$_3$தாந்தஸ்ய தபஸ்விந: ।

தீ$_3$நம் லாலப்யமாநஸ்ய
    காருண்யம் கர்துமர்ஹஸி ‖ **2.12.34** ‖ 497

ப்ரு'தி$_2$வ்யாம் ஸாக$_3$ராந்தாயாம்
    யத் கிஞ்சித$_3$தி$_4$க$_3$ம்யதே ।
தத் ஸர்வம் தவ தா$_3$ஸ்யாமி
    மா ச த்வம் மந்யுமாவிஶ ‖ **2.12.35** ‖ 498

அஞ்ஜலிம் குர்மி கைகேயி
    பாதௌ$_3$ சாபி ஸ்ப்ரு'ஶாமி தே ।
ஶரணம் ப$_4$வ ராமஸ்ய
    மாத$_4$ர்மோ மாமிஹ ஸ்ப்ரு'ஶேத் ‖ **2.12.36** ‖ 499

இதி து$_3$:கா$_2$பி$_4$ஸந்தப்தம்
    விலபந்தமசேதநம் ।
கூ$_4$ர்ணமாநம் மஹாராஜம்
    ஶோகேந ஸமபி$_4$ப்லுதம் ‖ **2.12.37** ‖ 500

பாரம் ஶோகார்ணவஸ்யாஶு
    ப்ரார்த$_2$யந்தம் புந: புந: ।
ப்ரத்யுவாசாத$_2$ கைகேயீ
    ரௌத்$_3$ரா ரௌத்$_3$ரதரம் வச: ‖ **2.12.38** ‖ 501

யதி$_3$ த$_3$த்த்வா வரௌ ராஜந்
    புந: ப்ரத்யநுதப்யஸே ।
தா$_4$ர்மிகத்வம் கத$_2$ம் வீர
    ப்ரு'தி$_2$வ்யாம் கத$_2$யிஷ்யஸி ‖ **2.12.39** ‖ 502

யதா$_3$ ஸமேதா ப$_3$ஹவ -
    ஸ்த்வயா ராஜர்ஷய: ஸஹ ।

கத2யிஷ்யந்தி த4ர்மஜ்ஞ
தத்ர கிம் ப்ரதிவக்ஷ்யஸி ॥ **2.12.40** ॥ 503

யஸ்யா: ப்ரஸாதே3 ஜீவாமி
யா ச மாமப்4யபாலயத் ।
தஸ்யா: க்ரு'தா மயா மித்2யா
கைகேய்யா இதி வக்ஷ்யஸி ॥ **2.12.41** ॥ 504

கில்பி3ஷம் த்வம் நரேந்த்3ராணாம்
கரிஷ்யஸி நராதி4ப ।
யோ த3த்த்வா வரமத்3யைவ
புநரந்யாநி பா4ஷஸே ॥ **2.12.42** ॥ 505

ஶைப்3ய: ஶ்யேநகபோதீயே
ஸ்வமாம்ஸம் பக்ஷிணே த3தௌ3 ।
அலர்கஶ்சக்ஷுஷீ த3த்த்வா
ஜகா3ம க3திமுத்தமாம் ॥ **2.12.43** ॥ 506

ஸாக3ர: ஸமயம் க்ரு'த்வா
ந வேலாமதிவர்ததே ।
ஸமயம் மாந்ரு'தம் கார்ஷீ:
பூர்வவ்ரு'த்தமநுஸ்மரந் ॥ **2.12.44** ॥ 507

ஸ த்வம் த4ர்மம் பரித்யஜ்ய
ராமம் ராஜ்யேऽபி4ஷிச்ய ச ।
ஸஹ கௌஸல்யயா நித்யம்
ரந்துமிச்ச2ஸி து3ர்மதே ॥ **2.12.45** ॥ 508

ப4வத்வத4ர்மோ த4ர்மோ வா
ஸத்யம் வா யதி3 வாந்ரு'தம் ।

யத்த்வயா ஸம்ஶ்ருதம் மஹ்யம்
தஸ்ய நாஸ்தி வ்யதிக்ரம: ॥ **2.12.46** ॥ 509

அஹம் ஹி விஷமத்$_3$யைவ
பீத்வா ப$_3$ஹு தவாக்$_3$ரத: ।
பஶ்யதஸ்தே மரிஷ்யாமி
ராமோ யத்$_3$யபி$_4$ஷிச்யதே ॥ **2.12.47** ॥ 510

ஏகாஹமபி பஶ்யேயம்
யத்$_3$யஹம் ராமமாதரம் ।
அஞ்ஜலிம் ப்ரதிக்$_3$ரு'ஹ்ணந்தீம்
ஶ்ரேயோ நநு ம்ரு'திர்மம ॥ **2.12.48** ॥ 511

ப$_4$ரதேநாத்மநா சாஹம்
ஶபே தே மநுஜாதி$_4$ப ।
யதா$_2$ நாந்யேந துஷ்யேய -
ம்ரு'தே ராமவிவாஸநாத் ॥ **2.12.49** ॥ 512

ஏதாவது$_3$க்த்வா வசநம்
கைகேயீ விரராம ஹ ।
விலபந்தம் ச ராஜாநம்
ந ப்ரதிவ்யாஜஹார ஸா ॥ **2.12.50** ॥ 513

ஶ்ருத்வா து ராஜா கைகேய்யா
வாக்யம் பரமஶோப$_4$நம் ।
ராமஸ்ய ச வநே வாஸ -
மைஶ்வர்யம் ப$_4$ரதஸ்ய ச ॥ **2.12.51** ॥ 514

நாப்$_4$யபா$_4$ஷத கைகேயீம்
முஹூர்தம் வ்யாகுலேந்த்$_3$ரிய: ।

ப்ரைக்ஷதாநிமிஷோ தே$_3$வீம்
ப்ரியாமப்ரியவாதி$_3$நீம் ॥ **2.12.52** ॥ 515

தாம் ஹி வஜ்ரஸமாம் வாச -
மாகர்ண்ய ஹ்ரு'த$_3$யாப்ரியாம் ।
து$_3$:க$_2$ஶோகமயீம் ஶ்ருத்வா
ராஜா ந ஸுகி$_2$தோऽப$_4$வத் ॥ **2.12.53** ॥ 516

ஸ தே$_3$வ்யா வ்யவஸாயம் ச
கோ$_4$ரம் ச ஶபத$_2$ம் க்ரு'தம் ।
த்$_4$யாத்வா ராமேதி நி:ஶ்வஸ்ய
ச்சி$_2$ந்நஸ்தருரிவாபதத் ॥ **2.12.54** ॥ 517

நஷ்டசித்தோ யதோ$_2$ந்மத்தோ
விபரீதோ யதா$_2$துர: ।
ஹ்ரு'ததேஜா யதா$_2$ ஸர்போ
ப$_3$பூ$_4$வ ஜக$_3$தீபதி: ॥ **2.12.55** ॥ 518

தீ$_3$நயாऽऽதுரயா வாசா
இதி ஹோவாச கைகயீம் ।
அநர்த$_2$மிமமர்தா$_2$ப$_4$ம்
கேந த்வமுபதே$_3$ஶிதா ॥ **2.12.56** ॥ 519

பூ$_4$தோபஹதசித்தேவ
ப்$_3$ருவந்தீ மாம் ந லஜ்ஜஸே ।
ஶீலவ்யஸநமேதத் தே
நாபி$_4$ஜாநாம்யஹம் புரா ॥ **2.12.57** ॥ 520

பா$_3$லாயாஸ்தத் த்விதா$_3$நீம் தே
லக்ஷயே விபரீதவத் ।

குதோ வா தே ப4யம் ஜாதம்
யா த்வமேவம்வித4ம் வரம் ॥ **2.12.58** ॥ 521

ராஷ்ட்ரே ப4ரதமாஸீநம்
வ்ரு'ணீஷே ராக4வம் வநே ।
விரமைதேந பா4வேந
த்வமேதேநாந்ரு'தேந ச ॥ **2.12.59** ॥ 522

யதி3 ப4ர்து: ப்ரியம் கார்யம்
லோகஸ்ய ப4ரதஸ்ய ச ।
ந்ரு'ஶம்ஸே பாபஸங்கல்பே
க்ஷுத்3ரே து3ஷ்க்ரு'தகாரிணி ॥ **2.12.60** ॥ 523

கிம் நு து3:க2மலீகம் வா
மயி ராமே ச பஶ்யஸி ।
ந கத2ஞ்சித்3ரு'தே ராமாத்3
ப4ரதோ ராஜ்யமாவஸேத் ॥ **2.12.61** ॥ 524

ராமாத3பி ஹி தம் மந்யே
த4ர்மதோ ப3லவத்தரம் ।
கத2ம் த்3ரக்ஷ்யாமி ராமஸ்ய
வநம் க3ச்சே2தி பா4ஷிதே ॥ **2.12.62** ॥ 525

முக2வர்ணம் விவர்ணம் து
யதை2வேந்து3முபப்லுதம் ।
தாம் து மே ஸுக்ரு'தாம் பு3த்3தி4ம்
ஸுஹ்ரு'த்3பி4: ஸஹ நிஶ்சிதாம் ॥ **2.12.63** ॥ 526

கத2ம் த்3ரக்ஷ்யாம்யபாவ்ரு'த்தாம்
பரைரிவ ஹதாம் சமூம் ।

கிம் மாம் வக்ஷ்யந்தி ராஜானோ
    நாநாதி3க்3ப்4ய: ஸமாக3தா: ॥ **2.12.64** ॥ 527

பா3லோ ப3தாயமைக்ஷ்வாக -
    ஶ்சிரம் ராஜ்யமகாரயத் ।
யதா3 ஹி ப3ஹவோ வ்ரு'த்3தா4
    கு3ணவந்தோ ப3ஹுஶ்ருதா: ॥ **2.12.65** ॥ 528

பரிப்ரக்ஷ்யந்தி காகுத்ஸ்த2ம்
    வக்ஷ்யாமீஹ கத2ம் ததா3 ।
கைகேய்யா க்லிஶ்யமாநேந
    புத்ர: ப்ரவ்ராஜிதோ மயா ॥ **2.12.66** ॥ 529

யதி3 ஸத்யம் ப்3ரவீம்யேதத்
    தத3ஸத்யம் ப4விஷ்யதி ।
கிம் மாம் வக்ஷ்யதி கௌஸல்யா
    ராக4வே வநமாஸ்தி2தே ॥ **2.12.67** ॥ 530

கிம் சைநாம் ப்ரதிவக்ஷ்யாமி
    க்ரு'த்வா விப்ரியமீத்3ரு'ஶம் ।
யதா3 யதா3 ச கௌஸல்யா
    தா3ஸீவ ச ஸகீ2வ ச ॥ **2.12.68** ॥ 531

பா4ர்யாவத்3 ப4கி3நீவச்ச
    மாத்ரு'வச்சோபதிஷ்ட2தி ।
ஸததம் ப்ரியகாமா மே
    ப்ரியபுத்ரா ப்ரியம்வதா3 ॥ **2.12.69** ॥ 532

ந மயா ஸத்க்ரு'தா தே3வீ
    ஸத்காரார்ஹா க்ரு'தே தவ ।

இதா$_3$நீம் தத்தபதி மாம்
யந்மயா ஸுக்ரு'தம் த்வயி ॥ **2.12.70** ॥ 533

அபத்$_2$யவ்யஞ்ஜநோபேதம்
பு$_4$க்தமந்நமிவாதுரம் ।
விப்ரகாரம் ச ராமஸ்ய
ஸம்ப்ரயாணம் வநஸ்ய ச ॥ **2.12.71** ॥ 534

ஸுமித்ரா ப்ரேக்ஷ்ய வை பீ$_4$தா
கத$_2$ம் மே விஶ்வஸிஷ்யதி ।
க்ரு'பணம் ப$_3$த வைதே$_3$ஹீ
ஶ்ரோஷ்யதி த்$_3$வயமப்ரியம் ॥ **2.12.72** ॥ 535

மாம் ச பஞ்சத்வமாபந்நம்
ராமம் ச வநமாஶ்ரிதம் ।
வைதே$_3$ஹீ ப$_3$த மே ப்ராணாந்
ஶோசந்தீ க்ஷபயிஷ்யதி ॥ **2.12.73** ॥ 536

ஹீநா ஹிமவத: பார்ஶ்வே
கிந்நரேணேவ கிந்நரீ ।
நஹி ராமமஹம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
ப்ரவஸந்தம் மஹாவநே ॥ **2.12.74** ॥ 537

சிரம் ஜீவிதுமாஶம்ஸே
ருத$_3$ந்தீம் சாபி மைதி$_2$லீம் ।
ஸா நூநம் வித$_4$வா ராஜ்யம்
ஸபுத்ரா காரயிஷ்யஸி ॥ **2.12.75** ॥ 538

ஸதீம் த்வாமஹமத்யந்தம்
வ்யவஸ்யாம்யஸதீம் ஸதீம் ।

ரூபிணீம் விஷஸம்யுக்தாம்
பீத்வேவ மதி3ராம் நர: ॥ **2.12.76** ॥ 539

அந்ரு'தைர்ப3த மாம் ஸாந்த்வை:
ஸாந்த்வயந்தீ ஸ்ம பா4ஷஸே ।
கீ3தஶப்3தே3ந ஸம்ருத்4ய
லுப்3தோ4 ம்ரு'க3மிவாவதீ4: ॥ **2.12.77** ॥ 540

அநார்ய இதி மாமார்யா:
புத்ரவிக்ராயகம் த்4ருவம் ।
விகரிஷ்யந்தி ரத்2யாஸு
ஸுராபம் ப்3ராஹ்மணம் யதா2 ॥ **2.12.78** ॥ 541

அஹோ து3:க2மஹோ க்ரு'ச்ச்2ரம்
யத்ர வாச: க்ஷமே தவ ।
து3:க2மேவம்வித4ம் ப்ராப்தம்
புரா க்ரு'தமிவாஶுப4ம் ॥ **2.12.79** ॥ 542

சிரம் க2லு மயா பாபே
த்வம் பாபேநாபி4ரக்ஷிதா ।
அஜ்ஞாநாது3பஸம்பந்நா
ரஜ்ஜுருத்3ப3ந்த4நீ யதா2 ॥ **2.12.80** ॥ 543

ரமமாணஸ்த்வயா ஸார்த4ம்
ம்ரு'த்யும் த்வாம் நாபி4லக்ஷயே ।
பா3லோ ரஹஸி ஹஸ்தேந
க்ரு'ஷ்ணஸர்பமிவாஸ்ப்ரு'ஶம் ॥ **2.12.81** ॥ 544

தம் து மாம் ஜீவலோகோऽயம்
நூநமாக்ரோஷ்டுமர்ஹதி ।

மயா ஹ்யபித்ரு'க: புத்ர:
ஸ மஹாத்மா து3ராத்மநா ‖ **2.12.82** ‖ 545

பா3லிஶோ ப3த காமாத்மா
ராஜா த3ஶரதோ2 ப்4ரு'ஶம் ।
ஸ்த்ரீக்ரு'தே ய: ப்ரியம் புத்ரம்
வநம் ப்ரஸ்தா2பயிஷ்யதி ‖ **2.12.83** ‖ 546

வேதை3ஶ்ச ப்3ரஹ்மசர்யைஶ்ச
கு3ருபி4ஶ்சோபகர்ஶித: ।
போ4க3காலே மஹத்க்ரு'ச்ச்2ரம்
புநரேவ ப்ரபத்ஸ்யதே ‖ **2.12.84** ‖ 547

நாலம் த்3விதீயம் வசநம்
புத்ரோ மாம் ப்ரதிபா4ஷிதும் ।
ஸ வநம் ப்ரவ்ரஜேத்யுக்தோ
பா3ட4மித்யேவ வக்ஷ்யதி ‖ **2.12.85** ‖ 548

யதி3 மே ராக4வ: குர்யாத்3
வநம் க3ச்சே2தி சோதி3த: ।
ப்ரதிகூலம் ப்ரியம் மே ஸ்யா -
ந்ந து வத்ஸ: கரிஷ்யதி ‖ **2.12.86** ‖ 549

ராக4வே ஹி வநம் ப்ராப்தே
ஸர்வலோகஸ்ய தி4க்க்ரு'தம் ।
ம்ரு'த்யுரக்ஷமணீயம் மாம்
நயிஷ்யதி யமக்ஷயம் ‖ **2.12.87** ‖ 550

ம்ரு'தே மயி க3தே ராமே
வநம் மநுஜபுங்க3வே ।

இஷ்டே மம ஜநே ஶேஷே
கிம் பாபம் ப்ரதிபத்ஸ்யஸே ॥ **2.12.88** ॥ 551

கௌஸல்யா மாம் ச ராமம் ச
புத்ரௌ ச யதி3 ஹாஸ்யதி ।
து3:கா2ந்யஸஹதீ தே3வீ
மாமேவாநுக3மிஷ்யதி ॥ **2.12.89** ॥ 552

கௌஸல்யாம் ச ஸுமித்ராம் ச
மாம் ச புத்ரைஸ்த்ரிபி4: ஸஹ ।
ப்ரக்ஷிப்ய நரகே ஸா த்வம்
கைகேயி ஸுகி2தா ப4வ ॥ **2.12.90** ॥ 553

மயா ராமேண ச த்யக்தம்
ஶாஶ்வதம் ஸத்க்ரு'தம் கு3ணை: ।
இக்ஷ்வாகுகுலமக்ஷோப்4ய -
மாகுலம் பாலயிஷ்யஸி ॥ **2.12.91** ॥ 554

ப்ரியம் சேத்3 ப4ரதஸ்யைதத்3
ராமப்ரவ்ராஜநம் ப4வேத் ।
மா ஸ்ம மே ப4ரத: கார்ஷீத்
ப்ரேதக்ரு'த்யம் க3தாயுஷ: ॥ **2.12.92** ॥ 555

ம்ரு'தே மயி க3தே ராமே
வநம் புருஷபுங்க3வே ।
ஸேதா3நீம் வித4வா ராஜ்யம்
ஸபுத்ரா காரயிஷ்யஸி ॥ **2.12.93** ॥ 556

த்வம் ராஜபுத்ரி தை3வேந
ந்யவஸோ மம வேஶ்மநி ।

அகீர்திஶ்சாதுலா லோகே
த்$_4$ருவ: பரிப$_4$வஶ்ச மே ।
ஸர்வபூ$_4$தேஷு சாவஜ்ஞா
யதா$_2$ பாபக்ரு'தஸ்ததா$_2$ ॥ **2.12.94** ॥ 557

கத$_2$ம் ரதை$_2$ர்விபு$_4$ர்யாத்வா
க$_3$ஜாஶ்வைஶ்ச முஹுர்முஹு: ।
பத்$_3$ப்$_4$யாம் ராமோ மஹாரண்யே
வத்ஸோ மே விசரிஷ்யதி ॥ **2.12.95** ॥ 558

யஸ்ய சாஹாரஸமயே
ஸூதா$_3$: குண்ட$_3$லதா$_4$ரிண: ।
அஹம்பூர்வா: பசந்தி ஸ்ம
ப்ரஸந்நா: பாநபோ$_4$ஜநம் ॥ **2.12.96** ॥ 559

ஸ கத$_2$ம் நு கஷாயாணி
திக்தாநி கடுகாநி ச ।
ப$_4$க்ஷயந் வந்யமாஹாரம்
ஸுதோ மே வர்தயிஷ்யதி ॥ **2.12.97** ॥ 560

மஹார்ஹவஸ்த்ரஸம்ப$_3$த்$_3$தோ$_4$
பூ$_4$த்வா சிரஸுகோ$_2$சித: ।
காஷாயபரிதா$_4$நஸ்து
கத$_2$ம் ராமோ ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.12.98** ॥ 561

கஸ்யேத$_3$ம் தா$_3$ருணம் வாக்ய -
மேவம்வித$_4$மபீரிதம் ।
ராமஸ்யாரண்யக$_3$மநம்
ப$_4$ரதஸ்யாபி$_4$ஷேசநம் ॥ **2.12.99** ॥ 562

தி4க3ஸ்து யோஷிதோ நாம
ஶடா2: ஸ்வார்த2பராயணா: ।
ந ப்3ரவீமி ஸ்த்ரிய: ஸர்வா
ப4ரதஸ்யைவ மாதரம் ॥ **2.12.100** ॥ 563

அநர்த2பா4வேऽர்த2பரே ந்ரு'ஶம்ஸே
மமாநுதாபாய நிவேஶிதாஸி ।
கிமப்ரியம் பஶ்யஸி மந்நிமித்தம்
ஹிதாநுகாரிண்யத2வாபி ராமே ॥ **2.12.101** ॥ 564

பரித்யஜேயு: பிதரோऽபி புத்ராந்
பா4ர்யா: பதீம்ஶ்சாபி க்ரு'தாநுராகா3: ।
க்ரு'த்ஸ்நம் ஹி ஸர்வம் குபிதம் ஜக3த் ஸ்யாத்3
த்3ரு'ஷ்ட்வைவ ராமம் வ்யஸநே நிமக்3நம் ॥ **2.12.102** ॥ 565

அஹம் புநர்தே3வகுமாரரூப -
மலங்க்ரு'தம் தம் ஸுதமாவ்ரஜந்தம் ।
நந்தா3மி பஶ்யந்நிவ த3ர்ஶநேந
ப4வாமி த்3ரு'ஷ்ட்வைவ புநர்யுவேவ ॥ **2.12.103** ॥ 566

விநா ஹி ஸூர்யேண ப4வேத் ப்ரவ்ரு'த்தி -
ரவர்ஷதா வஜ்ரத4ரேண வாபி ।
ராமம் து க3ச்ச2ந்தமித: ஸமீக்ஷ்ய
ஜீவேந்ந கஶ்சித்த்விதி சேதநா மே ॥ **2.12.104** ॥ 567

விநாஶகாமாமஹிதாமமித்ராம்
ஆவாஸயம் ம்ரு'த்யுமிவாத்மநஸ்த்வாம் ।
சிரம் ப3தாங்கேந த்4ரு'தாஸி ஸர்பீ
மஹாவிஷா தேந ஹதோऽஸ்மி மோஹாத் ॥ **2.12.105** ॥ 568

மயா ச ராமேண ஸலக்ஷ்மணேந
ப்ரஶாஸ்து ஹீநோ ப₄ரதஸ்த்வயா ஸஹ ।
புரம் ச ராஷ்ட்ரம் ச நிஹத்ய பா₃ந்த₄வாந்
மமாஹிதாநாம் ச ப₄வாபி₄ஹர்ஷிணீ ॥ **2.12.106** ॥ 569

ந்ரு'ஶம்ஸவ்ரு'த்தே வ்யஸநப்ரஹாரிணி
ப்ரஸஹ்ய வாக்யம் யதி₃ஹாத்₃ய பா₄ஷஸே ।
ந நாம தே தேந முகா₂த் பதந்த்யதோ₄
விஶீர்யமாணா த₃ஶநா: ஸஹஸ்ரதா₄ ॥ **2.12.107** ॥ 570

ந கிஞ்சிதா₃ஹாஹிதமப்ரியம் வசோ
ந வேத்தி ராம: பருஷாணி பா₄ஷிதும் ।
கத₂ம் து ராமே ஹ்யபி₄ராமவாதி₃நி
ப்₃ரவீஷி தோ₃ஷாந் கு₃ணநித்யஸம்மதே ॥ **2.12.108** ॥ 571

ப்ரதாம்ய வா ப்ரஜ்வல வா ப்ரணஶ்ய வா
ஸஹஸ்ரஶோ வா ஸ்பு₂டிதாம் மஹீம் வ்ரஜ ।
ந தே கரிஷ்யாமி வச: ஸுதா₃ருணம்
மமாஹிதம் கேகயராஜபாம்ஸநே ॥ **2.12.109** ॥ 572

க்ஷுரோபமாம் நித்யமஸத்ப்ரியம்வதா₃ம்
ப்ரது₃ஷ்டபா₄வாம் ஸ்வகுலோபகா₄திநீம் ।
ந ஜீவிதும் த்வாம் விஷஹேऽமநோரமாம்
தி₃த₄க்ஷமாணாம் ஹ்ரு'த₃யம் ஸப₃ந்த₄நம் ॥ **2.12.110** ॥ 573

ந ஜீவிதம் மேऽஸ்தி குத: புந: ஸுக₂ம்
விநாத்மஜேநாத்மவதாம் குதோ ரதி: ।
மமாஹிதம் தே₃வி ந கர்துமர்ஹஸி
ஸ்ப்ரு'ஶாமி பாதா₃வபி தே ப்ரஸீத₃ மே ॥ **2.12.111** ॥ 574

ஸ பூ4மிபாலோ விலபந்நநாத2வத்
ஸ்த்ரியா க்3ரு'ஹீதோ ஹ்ரு'த3யேऽதிமாத்ரயா ।
பபாத தே3வ்யாஶ்சரணௌ ப்ரஸாரிதா -
வுபா4வஸம்ப்ராப்ய யதா2ऽऽதுரஸ்ததா2 ॥ **2.12.112** ॥ 575

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 த்3வாத3ஶ: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ த்ரயோத3ஶ: ஸர்க3: ॥

ராஜ்ஞோ விலாப: கைகேயீம் ப்ரதி தஸ்யாநுநயோ விநயஶ்ச

அதத3ர்ஹம் மஹாராஜம்
ஶயாநமததோ2சிதம் ।
யயாதிமிவ புண்யாந்தே
தே3வலோகாத் பரிச்யுதம் ॥ **2.13.1** ॥ 576

அநர்த2ரூபாஸித்3தா4ர்தா2
ஹ்யபீ4தா ப4யத3ர்ஶிநீ ।
புநராகாரயாமாஸ
தமேவ வரமங்க3நா ॥ **2.13.2** ॥ 577

த்வம் கத்த2ஸே மஹாராஜ
ஸத்யவாதீ3 த்3ரு'ட4வ்ரத: ।
மம சேத3ம் வரம் கஸ்மாத்3
விதா4ரயிதுமிச்ச2ஸி ॥ **2.13.3** ॥ 578

ஏவமுக்தஸ்து கைகேய்யா
ராஜா த3ஶரத2ஸ்ததா3 ।
ப்ரத்யுவாச தத: க்ருத்3தோ4
முஹூர்தம் விஹ்வலந்நிவ ॥ **2.13.4** ॥ 579

ம்ரு’தே மயி க$_3$தே ராமே
    வநம் மநுஜபுங்க$_3$வே ।
ஹந்தாநார்யே மமாமித்ரே
    ஸகாமா ஸுகி$_2$நீ ப$_4$வ ‖ **2.13.5** ‖ 580

ஸ்வர்கே$_3$ऽபி க$_2$லு ராமஸ்ய
    குஶலம் தை$_3$வதைரஹம் ।
ப்ரத்யாதே$_3$ஶாத$_3$பி$_4$ஹிதம்
    தா$_4$ரயிஷ்யே கத$_2$ம் ப$_3$த ‖ **2.13.6** ‖ 581

கைகேய்யா: ப்ரியகாமேந
    ராம: ப்ரவ்ராஜிதோ வநம் ।
யதி$_3$ ஸத்யம் ப்$_3$ரவீம்யேதத்
    தத$_3$ஸத்யம் ப$_4$விஷ்யதி ‖ **2.13.7** ‖ 582

அபுத்ரேண மயா புத்ர:
    ஶ்ரமேண மஹதா மஹாந் ।
ராமோ லப்$_3$தோ$_4$ மஹாதேஜா:
    ஸ கத$_2$ம் த்யஜ்யதே மயா ‖ **2.13.8** ‖ 583

ஶூரஶ்ச க்ரு’தவித்$_3$யஶ்ச
    ஜிதக்ரோத$_4$: க்ஷமாபர: ।
கத$_2$ம் கமலபத்ராக்ஷோ
    மயா ராமோ விவாஸ்யதே ‖ **2.13.9** ‖ 584

கத$_2$மிந்தீ$_3$வரஶ்யாமம்
    தீ$_3$ர்க$_4$பா$_3$ஹும் மஹாப$_3$லம் ।
அபி$_4$ராமமஹம் ராமம்
    ஸ்தா$_2$பயிஷ்யாமி த$_3$ண்ட$_3$காந் ‖ **2.13.10** ‖ 585

ஸுகா$_2$நாமுசிதஸ்யைவ
து$_3$:கை$_2$ரநுசிதஸ்ய ச ।
து$_3$:க$_2$ம் நாமாநுபஶ்யேயம்
கத$_2$ம் ராமஸ்ய தீ$_4$மத: ॥ **2.13.11** ॥ 586

யதி$_3$ து$_3$:க$_2$மக்ரு'த்வா து
மம ஸங்க்ரமணம் ப$_4$வேத் ।
அது$_3$:கா$_2$ர்ஹஸ்ய ராமஸ்ய
தத: ஸுக$_2$மவாப்நுயாம் ॥ **2.13.12** ॥ 587

ந்ரு'ஶம்ஸே பாபஸங்கல்பே
ராமம் ஸத்யபராக்ரமம் ।
கிம் விப்ரியேண கைகேயி
ப்ரியம் யோஜயஸே மம ॥ **2.13.13** ॥ 588

அகீர்திரதுலா லோகே
த்$_4$ருவம் பரிப$_4$விஷ்யதி ।
ததா$_2$ விலபதஸ்தஸ்ய
பரிப்$_4$ரமிதசேதஸ: ॥ **2.13.14** ॥ 589

அஸ்தமப்$_4$யாக$_3$மத் ஸூர்யோ
ரஜநீ சாப்$_4$யவர்தத ।
ஸா த்ரியாமா ததா$_3$ர்தஸ்ய
சந்த்$_3$ரமண்ட$_3$லமண்டி$_3$தா ॥ **2.13.15** ॥ 590

ராஜ்ஞோ விலபமாநஸ்ய
ந வ்யபா$_4$ஸத ஶர்வரீ ।
ஸதை$_3$வோஷ்ணம் விநி:ஶ்வஸ்ய
வ்ரு'த்$_3$தோ$_4$ த$_3$ஶரதோ$_2$ ந்ரு'ப: ॥ **2.13.16** ॥ 591

விலலாபார்தவத்3 து3:க2ம்
கு3க3நாஸக்தலோசந: ।
ந ப்ரபா4தம் த்வயேச்சா2மி
நிஶே நக்ஷத்ரபூ4ஷிதே ॥ **2.13.17** ॥ 592

க்ரியதாம் மே த3யா ப4த்3ரே
மயாயம் ரசிதோऽஞ்ஜலி: ।
அத2வா க3ம்யதாம் ஶீக்4ரம்
நாஹமிச்சா2மி நிர்க்4ரு'ணாம் ॥ **2.13.18** ॥ 593

ந்ரு'ஶம்ஸாம் கேகயீம் த்3ரஷ்டும்
யத்க்ரு'தே வ்யஸநம் மம ।
ஏவமுக்த்வா ததோ ராஜா
கைகேயீம் ஸம்யதாஞ்ஜலி: ॥ **2.13.19** ॥ 594

ப்ரஸாத3யாமாஸ புந:
கைகேயீம் ராஜத4ர்மவித் ।
ஸாது4வ்ரு'த்தஸ்ய தீ3நஸ்ய
த்வத்3க3தஸ்ய க3தாயுஷ: ॥ **2.13.20** ॥ 595

ப்ரஸாத3: க்ரியதாம் ப4த்3ரே
தே3வி ராஜ்ஞோ விஶேஷத: ।
ஶூந்யே ந க2லு ஸுஶ்ரோணி
மயேத3ம் ஸமுதா3ஹ்ரு'தம் ॥ **2.13.21** ॥ 596

குரு ஸாது4ப்ரஸாத3ம் மே
பா3லே ஸஹ்ரு'த3யா ஹ்யஸி ।
ப்ரஸீத3 தே3வி ராமோ மே
த்வத்3த3த்தம் ராஜ்யமவ்யயம் ॥ **2.13.22** ॥ 597

லப$_4$தாமஸிதாபாங்கே$_3$
யஶ: பரமவாப்ஸ்யஸி।
மம ராமஸ்ய லோகஸ்ய
கு$_3$ரூணாம் ப$_4$ரதஸ்ய ச।
ப்ரியமேதத்$_3$ கு$_3$ருஶ்ரோணி
குரு சாருமுகே$_2$க்ஷணே ॥ **2.13.23** ॥ 598

விஶுத்$_3$த$_4$பா$_4$வஸ்ய ஹி து$_3$ஷ்டபா$_4$வா
தீ$_3$நஸ்ய தாம்ராஶ்ருகலஸ்ய ராஜ்ஞ:।
ஶ்ருத்வா விசித்ரம் கருணம் விலாபம்
ப$_4$ர்துர்ந்ரு'ஶம்ஸா ந சகார வாக்யம் ॥ **2.13.24** ॥ 599

தத: ஸ ராஜா புநரேவ மூர்சி$_2$த:
ப்ரியாமதுஷ்டாம் ப்ரதிகூலபா$_4$ஷிணீம்।
ஸமீக்ஷ்ய புத்ரஸ்ய விவாஸநம் ப்ரதி
க்ஷிதௌ விஸம்ஜ்ஞோ நிபபாத து$_3$:கி$_2$த: ॥ **2.13.25** ॥ 600

இதீவ ராஜ்ஞோ வ்யதி$_2$தஸ்ய ஸா நிஶா
ஜகா$_3$ம கோ$_4$ரம் ஶ்வஸதோ மநஸ்விந:।
விபோ$_3$த்$_4$யமாந: ப்ரதிபோ$_3$த$_4$நம் ததா$_3$
நிவாரயாமாஸ ஸ ராஜஸத்தம: ॥ **2.13.26** ॥ 601

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ரயோத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ சதுர்த$_3$ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

கைகேய்யா ராஜ்ஞ: ஸத்யே த்$_3$ரு'ட$_4$தராவஸ்தா$_2$நாய ப்ரேரணம் நிஜப்ரார்தி$_2$தவரபூர்தயே தம் ப்ரதி து$_3$ராக்$_3$ரஹப்ரகடநம் ச, அந்த:புரத்$_3$வாரமாக$_3$த்ய வஸிஷ்டே$_2$ந ஸுமந்த்ரஸ்ய மஹாராஜஸந்நிதெள$_4$ ப்ரேஷணம் ராஜாஜ்ஞயா ஸுமந்த்ரஸ்ய ஸ்ரீராமமாநேதும் ததோ க$_3$மநம் ச

புத்ரஶோகார்தி$_3$தம் பாபா
    விஸம்ஜ்ஞம் பதிதம் பு$_4$வி।
விசேஷ்டமாநமுத்ப்ரேக்ஷ்ய
    ஐக்ஷ்வாகமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.14.1** ॥ 602

பாபம் க்ரு'த்வேவ கிமித$_3$ம்
    மம ஸம்ஶ்ருத்ய ஸம்ஶ்ரவம்।
ஶேஷே க்ஷிதிதலே ஸந்ந:
    ஸ்தி$_2$த்யாம் ஸ்தா$_2$தும் த்வமர்ஹஸி ॥ **2.14.2** ॥ 603

ஆஹு: ஸத்யம் ஹி பரமம்
    த$_4$ர்மம் த$_4$ர்மவிதோ$_3$ ஜநா:।
ஸத்யமாஶ்ரித்ய ச மயா
    த்வம் த$_4$ர்மம் ப்ரதிசோதி$_3$த: ॥ **2.14.3** ॥ 604

ஸம்ஶ்ருத்ய ஶைப்$_3$ய: ஶ்யேநாய
ஸ்வாம் தநும் ஜக$_3$தீபதி: ।
ப்ரதா$_3$ய பக்ஷிணே ராஜா
ஜகா$_3$ம க$_3$திமுத்தமாம் ॥ **2.14.4** ॥ 605

ததா$_2$ ஹ்யலர்கஸ்தேஜஸ்வீ
ப்$_3$ராஹ்மணே வேத$_3$பாரகே$_3$ ।
யாசமாநே ஸ்வகே நேத்ரே
உத்$_3$த்$_4$ரு'த்யாவிமநா த$_3$தௌ$_3$ ॥ **2.14.5** ॥ 606

ஸரிதாம் து பதி: ஸ்வல்பாம்
மர்யாதா$_3$ம் ஸத்யமந்வித: ।
ஸத்யாநுரோதா$_4$த் ஸமயே
வேலாம் ஸ்வாம் நாதிவர்ததே ॥ **2.14.6** ॥ 607

ஸத்யமேகபத$_3$ம் ப்$_3$ரஹ்ம
ஸத்யே த$_4$ர்ம: ப்ரதிஷ்டி$_2$த: ।
ஸத்யமேவாக்ஷயா வேதா$_3$:
ஸத்யேநாவாப்யதே பரம் ॥ **2.14.7** ॥ 608

ஸத்யம் ஸமநுவர்தஸ்வ
யதி$_3$ த$_4$ர்மே த்$_4$ரு'தா மதி: ।
ஸ வர: ஸப$_2$லோ மேऽஸ்து
வரதோ$_3$ ஹ்யஸி ஸத்தம ॥ **2.14.8** ॥ 609

த$_4$ர்மஸ்யைவாபி$_4$காமார்த$_2$ம்
மம சைவாபி$_4$சோத$_3$நாத் ।
ப்ரவ்ராஜய ஸுதம் ராமம்
த்ரி: க$_2$லு த்வாம் ப்$_3$ரவீம்யஹம் ॥ **2.14.9** ॥ 610

ஸமயம் ச மமார்யேமம்
யதி₃ த்வம் ந கரிஷ்யஸி।
அக்₃ரதஸ்தே பரித்யக்தா
பரித்யக்ஷ்யாமி ஜீவிதம் ॥ **2.14.10** ॥ 611

ஏவம் ப்ரசோதி₃தோ ராஜா
கைகேய்யா நிர்விஶங்கயா।
நாஶகத் பாஶமுந்மோக்தும்
ப₃லிரிந்த்₃ரக்ரு'தம் யதா₂ ॥ **2.14.11** ॥ 612

உத்₃ப்₄ராந்தஹ்ரு'த₃யஶ்சாபி
விவர்ணவத₃நோऽப₄வத்।
ஸ து₄ர்யோ வை பரிஸ்பந்த₃ந்
யுக₃சக்ராந்தரம் யதா₂ ॥ **2.14.12** ॥ 613

விகலாப்₄யாம் ச நேத்ராப்₄யா -
மபஶ்யந்நிவ பூ₄மிப:।
க்ரு'ச்ச்₂ராத்₃ தை₄ர்யேண ஸம்ஸ்தப்₄ய
கைகேயீமித₃மப்₃ரவீத் ॥ **2.14.13** ॥ 614

யஸ்தே மந்த்ரக்ரு'த: பாணி -
ரக்₃நௌ பாபே மயா த்₄ரு'த:।
ஸந்த்யஜாமி ஸ்வயம் சைவ
தவ புத்ரம் ஸஹ த்வயா ॥ **2.14.14** ॥ 615

ப்ரயாதா ரஜநீ தே₃வி
ஸூர்யஸ்யோத₃யநம் ப்ரதி।
அபி₄ஷேகாய ஹி ஜந -
ஸ்த்வரயிஷ்யதி மாம் த்₄ருவம் ॥ **2.14.15** ॥ 616

ராமாபி₄ஷேகஸம்பா₄ரை -
ஸ்தத₃ர்த₂முபகல்பிதை: ।
ராம: காரயிதவ்யோ மே
ம்ரு'தஸ்ய ஸலிலக்ரியாம் ॥ **2.14.16** ॥ 617

ஸபுத்ரயா த்வயா நைவ
கர்தவ்யா ஸலிலக்ரியா ।
வ்யாஹந்தாஸ்யஶுபா₄சாரே
யதி₃ ராமாபி₄ஷேசநம் ॥ **2.14.17** ॥ 618

ந ஶக்தோऽத்₃யாஸ்ம்யஹம் த்₃ரஷ்டும்
த்₃ரு'ஷ்ட்வா பூர்வம் ததா₂முக₂ம் ।
ஹதஹர்ஷம் ததா₂நந்த₃ம்
புநர்ஜநமவாங்முக₂ம் ॥ **2.14.18** ॥ 619

தாம் ததா₂ ப்₃ருவதஸ்தஸ்ய
பூ₄மிபஸ்ய மஹாத்மந: ।
ப்ரபா₄தா ஶர்வரீ புண்யா
சந்த்₃ரநக்ஷத்ரமாலிநீ ॥ **2.14.19** ॥ 620

தத: பாபஸமாசாரா
கைகேயீ பார்தி₂வம் புந: ।
உவாச பருஷம் வாக்யம்
வாக்யஜ்ஞா ரோஷமூர்ச்சி₂தா ॥ **2.14.20** ॥ 621

கிமித₃ம் பா₄ஷஸே ராஜந்
வாக்யம் க₃ரருஜோபமம் ।
ஆநாயயிதுமக்லிஷ்டம்
புத்ரம் ராமமிஹார்ஹஸி ॥ **2.14.21** ॥ 622

ஸ்தா2ப்ய ராஜ்யே மம ஸுதம்
    க்ரு'த்வா ராமம் வநேசரம் ।
நி:ஸபத்நாம் ச மாம் க்ரு'த்வா
    க்ரு'தக்ரு'த்யோ ப4விஷ்யஸி ॥ **2.14.22** ॥ 623

ஸ துந்ந இவ தீக்ஷ்ணேந
    ப்ரதோதே3ந ஹயோத்தம: ।
ராஜா ப்ரசோதி3தோऽபீ4க்ஷ்ணம்
    கைகேய்யா வாக்யமப்3ரவீத் ॥ **2.14.23** ॥ 624

த4ர்மப3ந்தே4ந ப3த்3தோ4ऽஸ்மி
    நஷ்டா ச மம சேதநா ।
ஜ்யேஷ்ட2ம் புத்ரம் ப்ரியம் ராமம்
    த்3ரஷ்டுமிச்சா2மி தா4ர்மிகம் ॥ **2.14.24** ॥ 625

தத: ப்ரபா4தாம் ரஜநீ -
    முதி3தே ச தி3வாகரே ।
புண்யே நக்ஷத்ரயோகே3 ச
    முஹூர்தே ச ஸமாக3தே ॥ **2.14.25** ॥ 626

வஸிஷ்டோ2 கு3ணஸம்பந்ந:
    ஶிஷ்யை: பரிவ்ரு'தஸ்ததா2 ।
உபக்3ரு'ஹ்யாஶு ஸம்பா4ராந்
    ப்ரவிவேஶ புரோத்தமம் ॥ **2.14.26** ॥ 627

ஸிக்தஸம்மார்ஜிதபதா2ம்
    பதாகோத்தமபூ4ஷிதாம் ।
ஸம்ஹ்ரு'ஷ்டமநுஜோபேதாம்
    ஸம்ரு'த்3த4விபணாபணாம் ॥ **2.14.27** ॥ 628

மஹோத்ஸவஸமாயுக்தாம்
ராக$_4$வார்தே$_2$ ஸமுத்ஸுகாம் ।
சந்த$_3$நாகு$_3$ருதூ$_4$பைஶ்ச
ஸர்வத: பரிதூ$_4$மிதாம் ॥ **2.14.28** ॥ 629

தாம் புரீம் ஸமதிக்ரம்ய
புரந்த$_3$ரபுரோபமாம் ।
த$_3$த$_3$ர்ஶாந்த:புரம் ஶ்ரீமாந்
நாநாத்$_4$வஜக$_3$ணாயுதம் ॥ **2.14.29** ॥ 630

பௌரஜாநபதா$_3$கீர்ணம்
ப்$_3$ராஹ்மணைருபஶோபி$_4$தம் ।
யஷ்டிமத்$_3$பி$_4$: ஸுஸம்பூர்ணம்
ஸத$_3$ஶ்வை: பரமார்சிதை: ॥ **2.14.30** ॥ 631

தத$_3$ந்த:புரமாஸாத்$_3$ய
வ்யதிசக்ராம தம் ஜநம் ।
வஸிஷ்ட$_2$: பரமப்ரீத:
பரமர்ஷிபி$_4$ராவ்ரு’த: ॥ **2.14.31** ॥ 632

ஸ த்வபஶ்யத்$_3$ விநிஷ்க்ராந்தம்
ஸுமந்த்ரம் நாம ஸாரதி$_2$ம் ।
த்$_3$வாரே மநுஜஸிம்ஹஸ்ய
ஸசிவம் ப்ரியத$_3$ர்ஶநம் ॥ **2.14.32** ॥ 633

தமுவாச மஹாதேஜா:
ஸூதபுத்ரம் விஶாரத$_3$ம் ।
வஸிஷ்ட$_2$: க்ஷிப்ரமாசக்ஷ்வ
ந்ரு’பதேர்மாமிஹாக$_3$தம் ॥ **2.14.33** ॥ 634

இமே க3ங்கோ3த்3கக4டா:
ஸாக3ரேப்4யஶ்ச காஞ்சநா: ।
ஔது3ம்ப3ரம் ப4த்3ரபீட2 -
மபி4ஷேகார்த2மாஹ்ரு'தம் ॥ **2.14.34** ॥ 635

ஸர்வபீ3ஜாநி க3ந்தா4ஶ்ச
ரத்நாநி விவிதா4நி ச ।
க்ஷௌத்3ரம் த3தி4 க்4ரு'தம் லாஜா
த3ர்பா4: ஸுமநஸ: பய: ॥ **2.14.35** ॥ 636

அஷ்டௌ ச கந்யா ருசிரா
மத்தஶ்ச வரவாரண: ।
சதுரஶ்வோ ரத2: ஸ்ரீமாந்
நிஸ்த்ரிம்ஶோ த4நுருத்தமம் ॥ **2.14.36** ॥ 637

வாஹநம் நரஸம்யுக்தம்
ச2த்ரம் ச ஶஶிஸந்நிப4ம் ।
ஶ்வேதே ச வாலவ்யஜநே
ப்4ரு'ங்கா3ரம் ச ஹிரண்மயம் ॥ **2.14.37** ॥ 638

ஹேமதா3மபிநத்3த4ஶ்ச
ககுத்3மாந் பாண்டு3ரோ வ்ரு'ஷ: ।
கேஸரீ ச சதுர்த3ம்ஷ்ட்ரோ
ஹரிஶ்ரேஷ்டோ2 மஹாப3ல: ॥ **2.14.38** ॥ 639

ஸிம்ஹாஸநம் வ்யாக்4ரதநு:
ஸமித4ஶ்ச ஹுதாஶந: ।
ஸர்வே வாதி3த்ரஸங்கா4ஶ்ச
வேஶ்யாஶ்சாலங்க்ரு'தா: ஸ்த்ரிய: ॥ **2.14.39** ॥ 640

ஆசார்யா ப்₃ராஹ்மணா கா₃வ:
புண்யாஶ்ச ம்ரு'க₃பக்ஷிண: ।
பௌரஜாநபத₃ஶ்ரேஷ்டா₂
நைக₃மாஶ்ச க₃ணை: ஸஹ ॥ **2.14.40** ॥ 641

ஏதே சாந்யே ச ப₃ஹவ:
ப்ரீயமாணா: ப்ரியம்வதா₃: ।
அபி₄ஷேகாய ராமஸ்ய
ஸஹ திஷ்ட₂ந்தி பார்தி₂வை: ॥ **2.14.41** ॥ 642

த்வரயஸ்வ மஹாராஜம்
யதா₂ ஸமுதி₃தேऽஹநி ।
புஷ்யே நக்ஷத்ரயோகே₃ ச
ராமோ ராஜ்யமவாப்நுயாத் ॥ **2.14.42** ॥ 643

இதி தஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா
ஸூதபுத்ரோ மஹாப₃ல: ।
ஸ்துவந் ந்ரு'பதிஶார்தூ₃லம்
ப்ரவிவேஶ நிவேஶநம் ॥ **2.14.43** ॥ 644

தம் து பூர்வோதி₃தம் வ்ரு'த்₃த₄ம்
த்₃வாரஸ்தா₂ ராஜஸம்மதா: ।
ந ஶேகுரபி₄ஸம்ரோத்₃து₄ம்
ராஜ்ஞ: ப்ரியசிகீர்ஷவ: ॥ **2.14.44** ॥ 645

ஸ ஸமீபஸ்தி₂தோ ராஜ்ஞ -
ஸ்தாமவஸ்தா₂மஜஜ்ஞிவாந் ।
வாக்₃பி₄: பரமதுஷ்டாபி₄ -
ரபி₄ஷ்டோதும் ப்ரசக்ரமே ॥ **2.14.45** ॥ 646

தத: ஸூதோ யதா2பூர்வம்
பார்தி2வஸ்ய நிவேஶநே ।
ஸுமந்த்ர: ப்ராஞ்ஜலிர்பூ4த்வா
துஷ்டாவ ஜக3தீபதிம் ॥ **2.14.46** ॥ 647

யதா2 நந்த3தி தேஜஸ்வீ
ஸாக3ரோ பா4ஸ்கரோத3யே ।
ப்ரீத: ப்ரீதேந மநஸா
ததா2 நந்த3ய நஸ்தத: ॥ **2.14.47** ॥ 648

இந்த்3ரமஸ்யாம் து வேலாயா -
மபி4துஷ்டாவ மாதலி: ।
ஸோऽஜயத்3 தா3நவாந் ஸர்வாம் -
ஸ்ததா2 த்வாம் போ3த4யாம்யஹம் ॥ **2.14.48** ॥ 649

வேதா3: ஸஹாங்கா3 வித்3யாஶ்ச
யதா2 ஹ்யாத்மபு4வம் ப்ரபு4ம் ।
ப்3ரஹ்மாணம் போ3த4யந்த்யத்3ய
ததா2 த்வாம் போ3த4யாம்யஹம் ॥ **2.14.49** ॥ 650

ஆதி3த்ய: ஸஹ சந்த்3ரேண
யதா2 பூ4தத4ராம் ஶுபா4ம் ।
போ3த4யத்யத்3ய ப்ரு'தி2வீம்
ததா2 த்வாம் போ3த4யாம்யஹம் ॥ **2.14.50** ॥ 651

உத்திஷ்ட2 ஸுமஹாராஜ
க்ரு'தகௌதுகமங்க3ல: ।
விராஜமாநோ வபுஷா
மேரோரிவ தி3வாகர: ॥ **2.14.51** ॥ 652

ஸோமஸூர்யௌ ச காகுத்ஸ்த$_2$
ஶிவவைஶ்ரவணாவபி ।
வருணஶ்சாக்$_3$நிரிந்த்$_3$ரஶ்ச
விஜயம் ப்ரதி$_3$ஶந்து தே ॥ **2.14.52** ॥ 653

க$_3$தா ப$_4$க$_3$வதீ ராத்ரி:
க்ரு'தம் க்ரு'த்யமித$_3$ம் தவ ।
பு$_3$த்$_4$யஸ்வ ந்ரு'பஶார்தூ$_3$ல
குரு கார்யமநந்தரம் ॥ **2.14.53** ॥ 654

உத$_3$திஷ்ட$_2$த ராமஸ்ய
ஸமக்$_3$ரமபி$_4$ஷேசநம் ।
பௌரஜாநபதா$_3$ஶ்சாபி
நைக$_3$மஶ்ச க்ரு'தாஞ்ஜலி: ॥ **2.14.54** ॥ 655

ஸ்வயம் வஸிஷ்டோ$_2$ ப$_4$க$_3$வாந்
ப்$_3$ராஹ்மணை: ஸஹ திஷ்ட$_2$தி ।
க்ஷிப்ரமாஜ்ஞாப்யதாம் ராஜந்
ராக$_4$வஸ்யாபி$_4$ஷேசநம் ॥ **2.14.55** ॥ 656

யதா$_2$ ஹ்யபாலா: பஶவோ
யதா$_2$ ஸேநா ஹ்யநாயகா ।
யதா$_2$ சந்த்$_3$ரம் விநா ராத்ரி -
ர்யதா$_2$ கா$_3$வோ விநா வ்ரு'ஷம் ॥ **2.14.56** ॥ 657

ஏவம் ஹி ப$_4$விதா ராஷ்ட்ரம்
யத்ர ராஜா ந த்$_3$ரு'ஶ்யதே ।
ஏவம் தஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா
ஸாந்த்வபூர்வமிவார்த$_2$வத் ॥ **2.14.57** ॥ 658

அப்$_4$யகீர்யத ஶோகேந
    பூ$_4$ய ஏவ மஹீபதி: ।
ததஸ்து ராஜா தம் ஸூதம்
    ஸந்நஹர்ஷ: ஸுதம் ப்ரதி ॥ **2.14.58** ॥ 659

ஶோகரக்தேக்ஷண: ஶ்ரீமா -
    நுத்$_3$வீக்ஷ்யோவாச தா$_4$ர்மிக: ।
வாக்யைஸ்து க$_2$லு மர்மாணி
    மம பூ$_4$யோ நிக்ரு'ந்தஸி ॥ **2.14.59** ॥ 660

ஸுமந்த்ர: கருணம் ஶ்ருத்வா
    த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா தீ$_3$நம் ச பார்தி$_2$வம் ।
ப்ரக்$_3$ரு'ஹீதாஞ்ஜலி: கிஞ்சித்
    தஸ்மாத்$_3$ தே$_3$ஶாத$_3$பாக்ரமத் ॥ **2.14.60** ॥ 661

யதா$_3$ வக்தும் ஸ்வயம் தை$_3$ந்யா -
    ந்ந ஶஶாக மஹீபதி: ।
ததா$_3$ ஸுமந்த்ரம் மந்த்ரஜ்ஞா
    கைகேயீ ப்ரத்யுவாச ஹ ॥ **2.14.61** ॥ 662

ஸுமந்த்ர ராஜா ரஜநீம்
    ராமஹர்ஷஸமுத்ஸுக: ।
ப்ரஜாக$_3$ரபரிஶ்ராந்தோ
    நித்$_3$ராவஶமுபாக$_3$த: ॥ **2.14.62** ॥ 663

தத்$_3$ க$_3$ச்ச$_2$ த்வரிதம் ஸூத
    ராஜபுத்ரம் யஶஸ்விநம் ।
ராமமாநய ப$_4$த்$_3$ரம் தே
    நாத்ர கார்யா விசாரணா ॥ **2.14.63** ॥ 664

அஶ்ருத்வா ராஜவசநம்
கத2ம் க3ச்சா2மி பா4மிநி ।
தச்ச்2ருத்வா மந்த்ரிணோ வாக்யம்
ராஜா மந்த்ரிணமப்3ரவீத் ॥ **2.14.64** ॥ 665

ஸுமந்த்ர ராமம் த்3ரக்ஷ்யாமி
ஶீக்4ரமாநய ஸுந்த3ரம் ।
ஸ மந்யமாந: கல்யாணம்
ஹ்ரு'த3யேந நநந்த3 ச ॥ **2.14.65** ॥ 666

நிர்ஜகா3ம ச ஸ ப்ரீத்யா
த்வரிதோ ராஜஶாஸநாத் ।
ஸுமந்த்ரஶ்சிந்தயாமாஸ
த்வரிதம் சோதி3தஸ்தயா ॥ **2.14.66** ॥ 667

வ்யக்தம் ராமாபி4ஷேகார்தே2
இஹாயாஸ்யதி த4ர்மராட் ।
இதி ஸூதோ மதிம் க்ரு'த்வா
ஹர்ஷேண மஹதா புந: ॥ **2.14.67** ॥ 668

நிர்ஜகா3ம மஹாதேஜா
ராக4வஸ்ய தி3த்3ரு'க்ஷயா ।
ஸாக3ரஹ்ரத3ஸங்காஶா -
த்ஸுமந்த்ரோऽந்த:புராச்சு2பா4த் ।
நிஷ்க்ரம்ய ஜநஸம்பா3த4ம்
த3த3ர்ஶ த்3வாரமக்3ரத: ॥ **2.14.68** ॥ 669

தத: புரஸ்தாத் ஸஹஸா விநி:ஸ்ரு'தோ
மஹீபதேர்த்3வாரக3தாந் விலோகயந் ।

த$_3$த$_3$ர்ஶ பௌராந் விவிதா$_4$ந் மஹாத$_4$நா -
நுபஸ்தி$_2$தாந் த்$_3$வாரமுபேத்ய விஷ்டி$_2$தாந் ‖ **2.14.69** ‖ 670

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ சதுர்த$_3$ஶ: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ பஞ்சத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ராஜாஜ்ஞயா ஶ்ரீராமமாநேதும் ஸுமந்த்ரஸ்ய தத்$_3$ப$_4$வநே க$_3$மநம்

தே து தாம் ரஜநீமுஷ்ய
ப்$_3$ராஹ்மணா வேத$_3$பாரகா$_3$: ।
உபதஸ்து$_2$ருபஸ்தா$_2$நம்
ஸஹ ராஜபுரோஹிதா: ॥ **2.15.1** ॥ 671

அமாத்யா ப$_3$லமுக்$_2$யாஶ்ச
முக்$_2$யா யே நிக$_3$மஸ்ய ச ।
ராக$_4$வஸ்யாபி$_4$ஷேகார்தே$_2$
ப்ரீயமாணா: ஸுஸங்க$_3$தா: ॥ **2.15.2** ॥ 672

உதி$_3$தே விமலே ஸூர்யே
புஷ்யே சாப்$_4$யாக$_3$தேऽஹநி ।
லக்$_3$நே கர்கடகே ப்ராப்தே
ஜந்ம ராமஸ்ய ச ஸ்தி$_2$தே ॥ **2.15.3** ॥ 673

அபி$_4$ஷேகாய ராமஸ்ய
த்$_3$விஜேந்த்$_3$ரைருபகல்பிதம் ।
காஞ்சநா ஜலகும்பா$_4$ஶ்ச
ப$_4$த்$_3$ரபீட$_2$ம் ஸ்வலங்க்ரு'தம் ॥ **2.15.4** ॥ 674

ரத$_2$ஶ்ச ஸம்யகா$_3$ஸ்தீர்ணோ
பா$_4$ஸ்வதா வ்யாக்$_4$ரசர்மணா ।
க$_3$ங்கா$_3$யமுநயோ: புண்யாத்
ஸங்க$_3$மாதா$_3$ஹ்ரு'தம் ஜலம் ॥ **2.15.5** ॥ 675

யாஶ்சாந்யா: ஸரித: புண்யா
ஹ்ரதா$_3$: கூபா: ஸராம்ஸி ச ।
ப்ராக்$_3$வஹாஶ்சோர்த்$_4$வவாஹாஶ்ச
திர்யக்$_3$வாஹாஶ்ச க்ஷீரிண: ॥ **2.15.6** ॥ 676

தாப்$_4$யஶ்சைவாஹ்ரு'தம் தோயம்
ஸமுத்$_3$ரேப்$_4$யஶ்ச ஸர்வஶ: ।
க்ஷௌத்$_3$ரம் த$_3$தி$_4$ க்$_4$ரு'தம் லாஜா
த$_3$ர்பா$_4$: ஸுமநஸ: பய: ॥ **2.15.7** ॥ 677

அஷ்டௌ ச கந்யா ருசிரா
மத்தஶ்ச வரவாரண: ।
ஸஜலா: க்ஷீரிபி$_4$ஶ்ச$_2$ந்நா
க$_4$டா: காஞ்சநராஜதா: ॥ **2.15.8** ॥ 678

பத்$_3$மோத்பலயுதா பா$_4$ந்தி
பூர்ணா: பரமவாரிணா ।
சந்த்$_3$ராம்ஶுவிகசப்ரக்$_2$யம்
பாண்டு$_3$ரம் ரத்நபூ$_4$ஷிதம் ॥ **2.15.9** ॥ 679

ஸஜ்ஜம் திஷ்ட$_2$தி ராமஸ்ய
வாலவ்யஜநமுத்தமம் ।
சந்த்$_3$ரமண்ட$_3$லஸங்காஶ -
மாதபத்ரம் ச பாண்டு$_3$ரம் ॥ **2.15.10** ॥ 680

ஸஜ்ஜம் த்$_3$யுதிகரம் ஶ்ரீம -
த$_3$பி$_4$ஷேகபுரஸ்ஸரம் ।
பாண்டு$_3$ரஶ்ச வ்ரு’ஷ: ஸஜ்ஜ:
பாண்டு$_3$ராஶ்வஶ்ச ஸம்ஸ்தி$_2$த: ॥ **2.15.11** ॥ 681

வாதி$_3$த்ராணி ச ஸர்வாணி
வந்தி$_3$நஶ்ச ததா$_2$பரே ।
இக்ஷ்வாகூணாம் யதா$_2$ ராஜ்யே
ஸம்ப்$_4$ரியேதாபி$_4$ஷேசநம் ॥ **2.15.12** ॥ 682

ததா$_2$ஜாதீயமாதா$_3$ய
ராஜபுத்ராபி$_4$ஷேசநம் ।
தே ராஜவசநாத் தத்ர
ஸமவேதா மஹீபதிம் ॥ **2.15.13** ॥ 683

அபஶ்யந்தோऽப்$_3$ருவந் கோ நு
ராஜ்ஞோ ந: ப்ரதிவேத$_3$யேத் ।
ந பஶ்யாமஶ்ச ராஜாந -
முதி$_3$தஶ்ச தி$_3$வாகர: ॥ **2.15.14** ॥ 684

யௌவராஜ்யாபி$_4$ஷேகஶ்ச
ஸஜ்ஜோ ராமஸ்ய தீ$_4$மத: ।
இதி தேஷு ப்$_3$ருவாணேஷு
ஸர்வாம்ஸ்தாம்ஶ்ச மஹீபதீந் ॥ **2.15.15** ॥ 685

அப்$_3$ரவீத் தாநித$_3$ம் வாக்யம்
ஸுமந்த்ரோ ராஜஸத்க்ரு’த: ।
ராமம் ராஜ்ஞோ நியோகே$_3$ந
த்வரயா ப்ரஸ்தி$_2$தோ ஹ்யஹம் ॥ **2.15.16** ॥ 686

பூஜ்யா ராஜ்ஞோ ப$_4$வந்தஶ்ச
ராமஸ்ய து விஶேஷத: ।
அயம் ப்ரு’ச்சா$_2$மி வசநாத்
ஸுக$_2$மாயுஷ்மதாமஹம் ॥ **2.15.17** ॥ 687

ராஜ்ஞ: ஸம்ப்ரதிபு$_3$த்$_3$த$_4$ஸ்ய
சாநாக$_3$மநகாரணம் ।
இத்யுக்த்வாந்த:புரத்$_3$வார -
மாஜகா$_3$ம புராணவித் ॥ **2.15.18** ॥ 688

ஸதா$_3$ ஸக்தம் ச தத்$_3$ வேஶ்ம
ஸுமந்த்ர: ப்ரவிவேஶ ஹ ।
துஷ்டாவாஸ்ய ததா$_3$ வம்ஶம்
ப்ரவிஶ்ய ஸ விஶாம்பதே: ॥ **2.15.19** ॥ 689

ஶயநீயம் நரேந்த்$_3$ரஸ்ய
ததா$_3$ஸாத்$_3$ய வ்யதிஷ்ட$_2$த ।
ஸோऽத்யாஸாத்$_3$ய து தத்$_3$ வேஶ்ம
திரஸ்கரணிமந்தரா ॥ **2.15.20** ॥ 690

ஆஶீர்பி$_4$ர்கு$_3$ணயுக்தாபி$_4$ -
ரபி$_4$துஷ்டாவ ராக$_4$வம் ।
ஸோமஸூர்யௌ ச காகுத்ஸ்த$_2$
ஶிவவைஶ்ரவணாவபி ॥ **2.15.21** ॥ 691

வருணஶ்சாக்$_3$நிரிந்த்$_3$ரஶ்ச
விஜயம் ப்ரதி$_3$ஶந்து தே ।
க$_3$தா ப$_4$க$_3$வதீ ராத்ரி -
ரஹ: ஶிவமுபஸ்தி$_2$தம் ॥ **2.15.22** ॥ 692

பு3த்3த்4யஸ்வ ராஜஶார்தூ3ல
குரு கார்யமநந்தரம் ।
ப்3ராஹ்மணா ப3லமுக்2யாஶ்ச
நைக3மாஶ்சாக3தாஸ்த்விஹ ॥ **2.15.23** ॥ 693

த3ர்ஶநம் தேऽபி4காங்க்ஷந்தே
ப்ரதிபு3த்3த்4யஸ்வ ராக4வ ।
ஸ்துவந்தம் தம் ததா3 ஸூதம்
ஸுமந்த்ரம் மந்த்ரகோவித3ம் ॥ **2.15.24** ॥ 694

ப்ரதிபு3த்3த்4ய ததோ ராஜா
இத3ம் வசநமப்3ரவீத் ।
ராமமாநய ஸூதேதி
யத3ஸ்யபி4ஹிதோ மயா ॥ **2.15.25** ॥ 695

கிமித3ம் காரணம் யேந
மமாஜ்ஞா ப்ரதிவாஹ்யதே ।
ந சைவ ஸம்ப்ரஸுப்தோऽஹ -
மாநயேஹாஶு ராக4வம் ॥ **2.15.26** ॥ 696

இதி ராஜா த3ஶரத2:
ஸூதம் தத்ராந்வஶாத் புந: ।
ஸ ராஜவசநம் ஶ்ருத்வா
ஶிரஸா ப்ரதிபூஜ்ய தம் ॥ **2.15.27** ॥ 697

நிர்ஜகா3ம ந்ரு'பாவாஸா -
ந்மந்யமாந: ப்ரியம் மஹத் ।
ப்ரபந்நோ ராஜமார்க3ம் ச
பதாகாத்4வஜஶோபி4தம் ॥ **2.15.28** ॥ 698

ஹ்ரு'ஷ்ட: ப்ரமுதி$_{3}$த: ஸூதோ
ஜகா$_{3}$மாஶு விலோகயந் ।
ஸ ஸூதஸ்தத்ர ஶுஶ்ராவ
ராமாதி$_{4}$கரணா: கதா$_{2}$: ॥ **2.15.29** ॥ 699

அபி$_{4}$ஷேசநஸம்யுக்தா:
ஸர்வலோகஸ்ய ஹ்ரு'ஷ்டவத் ।
ததோ த$_{3}$த$_{3}$ர்ஶ ருசிரம்
கைலாஸஸத்$_{3}$ரு'ஶப்ரப$_{4}$ம் ॥ **2.15.30** ॥ 700

ராமவேஶ்ம ஸுமந்த்ரஸ்து
ஶக்ரவேஶ்மஸமப்ரப$_{4}$ம் ।
மஹாகபாடபிஹிதம்
விதர்தி$_{3}$ஶதஶோபி$_{4}$தம் ॥ **2.15.31** ॥ 701

காஞ்சநப்ரதிமைகாக்$_{3}$ரம்
மணிவித்$_{3}$ருமதோரணம் ।
ஶாரதா$_{3}$ப்$_{4}$ரக$_{4}$நப்ரக்$_{2}$யம்
தீ$_{3}$ப்தம் மேருகு$_{3}$ஹாஸமம் ॥ **2.15.32** ॥ 702

மணிபி$_{4}$ர்வரமால்யாநாம்
ஸுமஹத்$_{3}$பி$_{4}$ரலங்க்ரு'தம் ।
முக்தாமணிபி$_{4}$ராகீர்ணம்
சந்த$_{3}$நாகு$_{3}$ருபூ$_{4}$ஷிதம் ॥ **2.15.33** ॥ 703

க$_{3}$ந்தா$_{4}$ந் மநோஜ்ஞாந் விஸ்ரு'ஜத்$_{3}$
தா$_{3}$ர்து$_{3}$ரம் ஶிக$_{2}$ரம் யதா$_{2}$ ।
ஸாரஸைஶ்ச மயூரைஶ்ச
விநத$_{3}$த்$_{3}$பி$_{4}$ர்விராஜிதம் ॥ **2.15.34** ॥ 704

ஸுக்ரு'தேஹாம்ரு'கா$_3$கீர்ண -
    முத்கீர்ணம் ப$_4$க்திபி$_4$ஸ்ததா$_2$ ।
மநஶ்சக்ஷுஶ்ச பூ$_4$தாநா -
    மாத$_3$த$_3$த் திக்$_3$மதேஜஸா ॥ **2.15.35** ॥ 705

சந்த்$_3$ரபா$_4$ஸ்கரஸங்காஶம்
    குபே$_3$ரப$_4$வநோபமம் ।
மஹேந்த்$_3$ரதா$_4$மப்ரதிமம்
    நாநாபக்ஷிஸமாகுலம் ॥ **2.15.36** ॥ 706

மேருஶ்ரு'ங்க$_3$ஸமம் ஸூதோ
    ராமவேஶ்ம த$_3$த$_3$ர்ஶ ஹ ।
உபஸ்தி$_2$தை: ஸமாகீர்ணம்
    ஜநைரஞ்ஜலிகாரிபி$_4$: ॥ **2.15.37** ॥ 707

உபாதா$_3$ய ஸமாக்ராந்தை -
    ஸ்ததா$_3$ ஜாநபதை$_3$ர்ஜநை: ।
ராமாபி$_4$ஷேகஸுமுகை$_2$ -
    ருந்முகை$_2$: ஸமலங்க்ரு'தம் ॥ **2.15.38** ॥ 708

மஹாமேக$_4$ஸமப்ரக்$_2$ய -
    முத$_3$க்$_3$ரம் ஸுவிராஜிதம் ।
நாநாரத்நஸமாகீர்ணம்
    குப்$_3$ஜகைரபி சாவ்ரு'தம் ॥ **2.15.39** ॥ 709

ஸ வாஜியுக்தேந ரதே$_2$ந ஸாரதி$_2$:
    ஸமாகுலம் ராஜகுலம் விராஜயந் ।
வரூதி$_2$நா ராஜக்$_3$ரு'ஹாபி$_4$பாதிநா
    புரஸ்ய ஸர்வஸ்ய மநாம்ஸி ஹர்ஷயந் ॥ **2.15.40** ॥ 710

தத: ஸமாஸாத்$_3$ய மஹாத$_4$நம் மஹத்
ப்ரஹ்ரு’ஷ்டரோமா ஸ ப$_3$பூ$_4$வ ஸாரதி$_2$: ।
ம்ரு’கை$_3$ர்மயூரைஶ்ச ஸமாகுலோல்ப$_3$ணம்
க்$_3$ரு’ஹம் வரார்ஹஸ்ய ஶசீபதேரிவ ॥ **2.15.41** ॥ 711

ஸ தத்ர கைலாஸநிபா$_4$: ஸ்வலங்க்ரு’தா:
ப்ரவிஶ்ய கக்ஷ்யாஸ்த்ரித$_3$ஶாலயோபமா: ।
ப்ரியாந் வராந் ராமமதே ஸ்தி$_2$தாந் ப$_3$ஹூந்
வ்யபோஹ்ய ஶுத்$_3$தா$_4$ந்தமுபஸ்தி$_2$தௌ ரதீ$_2$ ॥ **2.15.42** ॥ 712

ஸ தத்ர ஶுஶ்ராவ ச ஹர்ஷயுக்தா
ராமாபி$_4$ஷேகார்த$_2$க்ரு’தாம் ஜநாநாம் ।
நரேந்த்$_3$ரஸூநோரபி$_4$மங்க$_3$லார்தா$_2$:
ஸர்வஸ்ய லோகஸ்ய கி$_3$ர: ப்ரஹ்ரு’ஷ்டா: ॥ **2.15.43** ॥ 713

மஹேந்த்$_3$ரஸத்$_3$மப்ரதிமம் ச வேஶ்ம
ராமஸ்ய ரம்யம் ம்ரு’க$_3$பக்ஷிஜுஷ்டம் ।
த$_3$த$_3$ர்ஶ மேரோரிவ ஶ்ரு’ங்க$_3$முச்சம்
விப்$_4$ராஜமாநம் ப்ரப$_4$யா ஸுமந்த்ர: ॥ **2.15.44** ॥ 714

உபஸ்தி$_2$தைரஞ்ஜலிகாரிபி$_4$ஶ்ச
ஸோபாயநைர்ஜாநபதை$_3$ர்ஜநைஶ்ச ।
கோட்யா பரார்தை$_4$ஶ்ச விமுக்தயாநை:
ஸமாகுலம் த்$_3$வாரபத$_3$ம் த$_3$த$_3$ர்ஶ ॥ **2.15.45** ॥ 715

ததோ மஹாமேக$_4$மஹீத$_4$ராப$_4$ம்
ப்ரபி$_4$ந்நமத்யங்குஶமத்யஸஹ்யம் ।
ராமோபவாஹ்யம் ருசிரம் த$_3$த$_3$ர்ஶ
ஶத்ருஞ்ஜயம் நாக$_3$முத$_3$க்$_3$ரகாயம் ॥ **2.15.46** ॥ 716

ஸ்வலங்க்ரு'தாந் ஸாஶ்வரதா$_2$ந் ஸகுஞ்ஜரா -
நமாத்யமுக்$_2$யாம்ஶ்ச த$_3$த$_3$ர்ஶ வல்லபா$_4$ந் ।
வ்யபோஹ்ய ஸூத: ஸஹிதாந் ஸமந்தத:
ஸம்ரு'த்$_3$த$_4$மந்த:புரமாவிவேஶ ஹ ॥ **2.15.47** ॥ 717

ததோऽத்$_3$ரிகூடாசலமேக$_4$ஸந்நிப$_4$ம்
மஹாவிமாநோபமவேஶ்மஸம்யுதம் ।
அவார்யமாண: ப்ரவிவேஶ ஸாரதி$_2$:
ப்ரபூ$_4$தரத்நம் மகரோ யதா$_2$ர்ணவம் ॥ **2.15.48** ॥ 718

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ பஞ்சத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஷோட3ஶ: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீராமஸத்3மநி ப்ரவிஷ்டேந ஸுமந்த்ரேண ஶ்ரீராமம் ப்ரதி மஹாராஜஸந்தே3ஶஸ்ய ஶ்ராவணம் ஸீதயாநுமதேந ஶ்ரீராமேண ஸலக்ஷ்மணேந ரத2மாருஹ்ய கீ3தவாத்3யஸஹகாரேண பதி2 பௌராணாம் ஸ்த்ரீபுருஷாணாம் விவிதா4 வார்தா ஆகர்ணயதா ப்ரஸ்தா2நம்

ஸ தத3ந்த:புரத்3வாரம்
    ஸமதீத்ய ஜநாகுலம் ।
ப்ரவிவிக்தாம் தத: கக்ஷ்யா -
    மாஸஸாத3 புராணவித் ॥ **2.16.1** ॥ 719

ப்ராஸகார்முகபி3ப்4ரத்3பி4 -
    ர்யுவபி4ர்ம்ரு'ஷ்டகுண்ட3லை: ।
அப்ரமாதி3பி4ரேகாக்3ரை:
    ஸ்வாநுரக்தைரதி4ஷ்டி2தாம் ॥ **2.16.2** ॥ 720

தத்ர காஷாயிணோ வ்ரு'த்3தா4ந்
    வேத்ரபாணீந் ஸ்வலங்க்ரு'தாந் ।
த3த3ர்ஶ விஷ்டி2தாந் த்3வாரி
    ஸ்த்ர்யத்4யக்ஷாந் ஸுஸமாஹிதாந் ॥ **2.16.3** ॥ 721

தே ஸமீக்ஷ்ய ஸமாயாந்தம்
ராமப்ரியசிகீர்ஷவ: ।
ஸஹஸோத்பதிதா: ஸர்வே
ஹ்யாஸநேப்$_4$ய: ஸஸம்ப்$_4$ரமா: ॥ **2.16.4** ॥ 722

தாநுவாச விநீதாத்மா
ஸூதபுத்ர: ப்ரத$_3$க்ஷிண: ।
க்ஷிப்ரமாக்$_2$யாத ராமாய
ஸுமந்த்ரோ த்$_3$வாரி திஷ்ட$_2$தி ॥ **2.16.5** ॥ 723

தே ராமமுபஸங்க$_3$ம்ய
ப$_4$ர்து: ப்ரியசிகீர்ஷவ: ।
ஸஹபா$_4$ர்யாய ராமாய
க்ஷிப்ரமேவாசசக்ஷிரே ॥ **2.16.6** ॥ 724

ப்ரதிவேதி$_3$தமாஜ்ஞாய
ஸூதமப்$_4$யந்தரம் பிது: ।
தத்ரைவாநாயயாமாஸ
ராக$_4$வ: ப்ரியகாம்யயா ॥ **2.16.7** ॥ 725

தம் வைஶ்ரவணஸங்காஶ -
முபவிஷ்டம் ஸ்வலங்க்ரு'தம் ।
த$_3$த$_3$ர்ஶ ஸூத: பர்யங்கே
ஸௌவர்ணே ஸோத்தரச்ச$_2$தே$_3$ ॥ **2.16.8** ॥ 726

வராஹருதி$_4$ராபே$_4$ண
ஶுசிநா ச ஸுக$_3$ந்தி$_4$நா ।
அநுலிப்தம் பரார்க்$_4$யேந
சந்த$_3$நேந பரந்தபம் ॥ **2.16.9** ॥ 727

ஸ்தி$_2$தயா பார்ஶ்வதஶ்சாபி
வாலவ்யஜநஹஸ்தயா ।
உபேதம் ஸீதயா பூ$_4$ய -
ஶ்சித்ரயா ஶஶிநம் யதா$_2$ ॥ **2.16.10** ॥ 728

தம் தபந்தமிவாதி$_3$த்ய -
முபபந்நம் ஸ்வதேஜஸா ।
வவந்தே$_3$ வரத$_3$ம் வந்தீ$_3$
விநயஜ்ஞோ விநீதவத் ॥ **2.16.11** ॥ 729

ப்ராஞ்ஜலி: ஸுமுக$_2$ம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
விஹாரஶயநாஸநே ।
ராஜபுத்ரமுவாசேத$_3$ம்
ஸுமந்த்ரோ ராஜஸத்க்ரு'த: ॥ **2.16.12** ॥ 730

கௌஸல்யா ஸுப்ரஜா ராம
பிதா த்வாம் த்$_3$ரஷ்டுமிச்ச$_2$தி ।
மஹிஷ்யாபி ஹி கைகேய்யா
க$_3$ம்யதாம் தத்ர மா சிரம் ॥ **2.16.13** ॥ 731

ஏவமுக்தஸ்து ஸம்ஹ்ரு'ஷ்டோ
நரஸிம்ஹோ மஹாத்$_3$யுதி: ।
தத: ஸம்மாநயாமாஸ
ஸீதாமித$_3$முவாச ஹ ॥ **2.16.14** ॥ 732

தே$_3$வி தே$_3$வஶ்ச தே$_3$வீ ச
ஸமாக$_3$ம்ய மத$_3$ந்தரே ।
மந்த்ரயேதே த்$_4$ருவம் கிஞ்சி -
த$_3$பி$_4$ஷேசநஸம்ஹிதம் ॥ **2.16.15** ॥ 733

லக்ஷயித்வா ஹ்யபி$_4$ப்ராயம்
ப்ரியகாமா ஸுத$_3$க்ஷிணா ।
ஸஞ்சோத$_3$யதி ராஜானம்
மத$_3$ர்த$_2$மஸிதேக்ஷணா ॥ **2.16.16** ॥ 734

ஸா ப்ரஹ்ரு'ஷ்டா மஹாராஜம்
ஹிதகாமானுவர்திநீ ।
ஜநநீ சார்த$_2$காமா மே
கேகயாதி$_4$பதே: ஸுதா ॥ **2.16.17** ॥ 735

தி$_3$ஷ்ட்யா க$_2$லு மஹாராஜோ
மஹிஷ்யா ப்ரியயா ஸஹ ।
ஸுமந்த்ரம் ப்ராஹிணோத்$_3$ தூ$_3$த -
மர்த$_2$காமகரம் மம ॥ **2.16.18** ॥ 736

யாத்$_3$ரு'ஶீ பரிஷத் தத்ர
தாத்$_3$ரு'ஶோ தூ$_3$த ஆக$_3$த: ।
த்$_4$ருவமத்$_3$யைவ மாம் ராஜா
யௌவராஜ்யேऽபி$_4$ஷேக்ஷ்யதி ॥ **2.16.19** ॥ 737

ஹந்த ஶீக்$_4$ரமிதோ க$_3$த்வா
த்$_3$ரக்ஷ்யாமி ச மஹீபதிம் ।
ஸஹ த்வம் பரிவாரேண
ஸுக$_2$மாஸ்ஸ்வ ரமஸ்வ ச ॥ **2.16.20** ॥ 738

பதிஸம்மாநிதா ஸீதா
ப$_4$ர்தாரமஸிதேக்ஷணா ।
ஆ த்$_3$வாரமநுவவ்ராஜ
மங்க$_3$லாந்யபி$_4$த$_3$த்$_4$யுஷீ ॥ **2.16.21** ॥ 739

ராஜ்யம் த்$_3$விஜாதிபி$_4$ர்ஜுஷ்டம்
ராஜஸூயாபி$_4$ஷேசநம் ।
கர்துமர்ஹதி தே ராஜா
வாஸவஸ்யேவ லோகக்ரு’த் ॥ **2.16.22** ॥ 740

தீ$_3$க்ஷிதம் வ்ரதஸம்பந்நம்
வராஜிநத$_4$ரம் ஶுசிம் ।
குரங்க$_3$ஶ்ரு’ங்க$_3$பாணிம் ச
பஶ்யந்தீ த்வாம் ப$_4$ஜாம்யஹம் ॥ **2.16.23** ॥ 741

பூர்வாம் தி$_3$ஶம் வஜ்ரத$_4$ரோ
த$_3$க்ஷிணாம் பாது தே யம: ।
வருண: பஶ்சிமாமாஶாம்
த$_4$நேஶஸ்தூத்தராம் தி$_3$ஶம் ॥ **2.16.24** ॥ 742

அத$_2$ ஸீதாமநுஜ்ஞாப்ய
க்ரு’தகௌதுகமங்க$_3$ல: ।
நிஶ்சக்ராம ஸுமந்த்ரேண
ஸஹ ராமோ நிவேஶநாத் ॥ **2.16.25** ॥ 743

பர்வதாதி$_3$வ நிஷ்க்ரம்ய
ஸிம்ஹோ கி$_3$ரிகு$_3$ஹாஶய: ।
லக்ஷ்மணம் த்$_3$வாரி ஸோऽபஶ்யத்
ப்ரஹ்வாஞ்ஜலிபுடம் ஸ்தி$_2$தம் ॥ **2.16.26** ॥ 744

அத$_2$ மத்$_4$யமகக்ஷ்யாயாம்
ஸமாக$_3$ச்ச$_2$த் ஸுஹ்ரு’ஜ்ஜநை: ।
ஸ ஸர்வாநர்தி$_2$நோ த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா
ஸமேத்ய ப்ரதிநந்த்$_3$ய ச ॥ **2.16.27** ॥ 745

தத: பாவகஸங்காஶ -
மாருரோஹ ரதோ2த்தமம் ।
வையாக்4ரம் புருஷவ்யாக்4ரோ
ராஜிதம் ராஜநந்த3ந: ॥ **2.16.28** ॥ 746

மேக4நாத3மஸம்பா3த4ம்
மணிஹேமவிபூ4ஷிதம் ।
முஷ்ணந்தமிவ சக்ஷூம்ஷி
ப்ரப4யா மேருவர்சஸம் ॥ **2.16.29** ॥ 747

கரேணுஶிஶுகல்பைஶ்ச
யுக்தம் பரமவாஜிபி4: ।
ஹரியுக்தம் ஸஹஸ்ராக்ஷோ
ரத2மிந்த்3ர இவாஶுக3ம் ॥ **2.16.30** ॥ 748

ப்ரயயௌ தூர்ணமாஸ்தா2ய
ராக4வோ ஜ்வலித: ஶ்ரியா ।
ஸ பர்ஜந்ய இவாகாஶே
ஸ்வநவாநபி4நாத3யந் ॥ **2.16.31** ॥ 749

நிகேதாந்நிர்யயௌ ஶ்ரீமாந்
மஹாப்4ராதி3வ சந்த்3ரமா: ।
சித்ரசாமரபாணிஸ்து
லக்ஷ்மணோ ராக4வாநுஜ: ॥ **2.16.32** ॥ 750

ஜுகோ3ப ப்4ராதரம் ப்4ராதா
ரத2மாஸ்தா2ய ப்ரு'ஷ்ட2த: ।
ததோ ஹலஹலாஶப்3த3 -
ஸ்துமுல: ஸமஜாயத ॥ **2.16.33** ॥ 751

தஸ்ய நிஷ்க்ரமமாணஸ்ய
ஜநௌக4ஸ்ய ஸமந்தத: ।
ததோ ஹயவரா முக்2யா
நாகா3ஶ்ச கி3ரிஸந்நிபா4: ॥ **2.16.34** ॥ 752

அநுஜக்3முஸ்ததா2 ராமம்
ஶதஶோऽத2 ஸஹஸ்ரஶ: ।
அக்3ரதஶ்சாஸ்ய ஸந்நத்3தா4 -
ஶ்சந்த3நாகு3ருபூ4ஷிதா: ॥ **2.16.35** ॥ 753

க2ட்3க3சாபத4ரா: ஶூரா
ஜக்3முராஶம்ஸவோ ஜநா: ।
ததோ வாதி3த்ரஶப்3தா3ஶ்ச
ஸ்துதிஶப்3தா3ஶ்ச வந்தி3நாம் ॥ **2.16.36** ॥ 754

ஸிம்ஹநாதா3ஶ்ச ஶூராணாம்
தத: ஶுஶ்ருவிரே பதி2 ।
ஹர்ம்யவாதாயநஸ்தா2பி4 -
ர்பூ4ஷிதாபி4: ஸமந்தத: ॥ **2.16.37** ॥ 755

கீர்யமாண: ஸுபுஷ்பௌகை4 -
ர்யயௌ ஸ்த்ரீபி4ரரிந்த3ம: ।
ராமம் ஸர்வாநவத்3யாங்க்3யோ
ராமபிப்ரீஷயா தத: ॥ **2.16.38** ॥ 756

வசோபி4ரக்3ர்யைர்ஹர்ம்யஸ்தா2:
க்ஷிதிஸ்தா2ஶ்ச வவந்தி3ரே ।
நூநம் நந்த3தி தே மாதா
கௌஸல்யா மாத்ரு'நந்த3ந ॥ **2.16.39** ॥ 757

பஶ்யந்தீ ஸித்$_3$த$_4$யாத்ரம் த்வாம்
பித்ர்யம் ராஜ்யமுபஸ்தி$_2$தம் ।
ஸர்வஸீமந்திநீப்$_4$யஶ்ச
ஸீதாம் ஸீமந்திநீம் வராம் ॥ **2.16.40** ॥ 758

அமந்யந்த ஹி தா நார்யோ
ராமஸ்ய ஹ்ரு'த்$_3$யப்ரியாம் ।
தயா ஸுசரிதம் தே$_3$வ்யா
புரா நூநம் மஹத் தப: ॥ **2.16.41** ॥ 759

ரோஹிணீவ ஶஶாங்கேந
ராமஸம்யோக$_3$மாப யா ।
இதி ப்ராஸாத$_3$ஶ்ரு'ங்கே$_3$ஷு
ப்ரமதா$_3$பி$_4$ர்நரோத்தம: ।
ஶுஶ்ராவ ராஜமார்க$_3$ஸ்த$_2$:
ப்ரியா வாச உதா$_3$ஹ்ரு'தா: ॥ **2.16.42** ॥ 760

ஸ ராக$_4$வஸ்தத்ர ததா$_3$ ப்ரலாபாந்
ஶுஶ்ராவ லோகஸ்ய ஸமாக$_3$தஸ்ய ।
ஆத்மாதி$_4$காரா விவிதா$_4$ஶ்ச வாச:
ப்ரஹ்ரு'ஷ்டரூபஸ்ய புரே ஜநஸ்ய ॥ **2.16.43** ॥ 761

ஏஷ ஶ்ரியம் க$_3$ச்ச$_2$தி ராக$_4$வோऽத்$_3$ய
ராஜப்ரஸாதா$_3$த்$_3$ விபுலாம் க$_3$மிஷ்யந் ।
ஏதே வயம் ஸர்வஸம்ரு'த்$_3$த$_4$காமா
யேஷாமயம் நோ ப$_4$விதா ப்ரஶாஸ்தா ॥ **2.16.44** ॥ 762

லாபோ$_4$ ஜநஸ்யாஸ்ய யதே$_3$ஷ ஸர்வம்
ப்ரபத்ஸ்யதே ராஷ்ட்ரமித$_3$ம் சிராய ।

ந ஹ்யப்ரியம் கிஞ்சந ஜாது கஶ்சித்
பஶ்யேந்ந து3:க2ம் மநுஜாதி4பேऽஸ்மிந் ॥ **2.16.45** ॥ 763

ஸ கோ4ஷவத்3பி4ஶ்ச ஹயைர்மதங்க3ஜை:
புர:ஸரை: ஸ்வஸ்திகஸூதமாக3தை4: ।
மஹீயமாந: ப்ரவரைஶ்ச வாத3கை -
ரபி4ஷ்டுதோ வைஶ்ரவணோ யதா2 யயௌ ॥ **2.16.46** ॥ 764

கரேணுமாதங்க3ரதா2ஶ்வஸங்குலம்
மஹாஜநௌக4: பரிபூர்ணசத்வரம் ।
ப்ரபூ4தரத்நம் ப3ஹுபண்யஸஞ்சயம்
த3த3ர்ஶ ராமோ விமலம் மஹாபத2ம் ॥ **2.16.47** ॥ 765

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 ஷோட3ஶ: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர
பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தத3ஶ: ஸர்க3: ॥

ராஜமார்க3ஸுஷமாமவலோகயத: ஸுஹ்ரு'தா3ம் வசாம்ஸி ஶ்ரு'ண்வதஶ்ச ஸ்ரீராமஸ்ய பிதுர்ப4வநே ப்ரவேஶ:

ஸ ராமோ ரத2மாஸ்தா2ய
ஸம்ப்ரஹ்ரு'ஷ்டஸுஹ்ரு'ஜ்ஜந: ।
பதாகாத்4வஜஸம்பந்நம்
மஹார்ஹாகு3ருதூ4பிதம் ॥ **2.17.1** ॥ 766

அபஶ்யந்நக3ரம் ஸ்ரீமாந்
நாநாஜநஸமந்விதம் ।
ஸ க்3ரு'ஹைரப்4ரஸங்காஶை:
பாண்டு3ரைருபஶோபி4தம் ॥ **2.17.2** ॥ 767

ராஜமார்க3ம் யயௌ ராமோ
மத்4யேநாகு3ருதூ4பிதம் ।
சந்த3நாநாம் ச முக்2யாநா -
மகு3ரூணாம் ச ஸஞ்சயை: ॥ **2.17.3** ॥ 768

உத்தமாநாம் ச க3ந்தா4நாம்
க்ஷௌமகௌஶாம்ப3ரஸ்ய ச ।

அவித்3தா4பி4ஶ்ச முக்தாபி4 -
ருத்தமை: ஸ்பா2டிகைரபி ॥ **2.17.4** ॥ 769

ஶோப4மாநமஸம்பா3த4ம்
தம் ராஜபத2முத்தமம் ।
ஸம்வ்ரு'தம் விவிதை4: புஷ்பை -
ர்ப4க்ஷ்யைருச்சாவசைரபி ॥ **2.17.5** ॥ 770

த3த3ர்ஶ தம் ராஜபத2ம்
தி3வி தே3வபதிர்யதா2 ।
த3த்4யக்ஷதஹவிர்லாஜை -
ர்தூ4பைரகு3ருசந்த3நை: ॥ **2.17.6** ॥ 771

நாநாமால்யோபக3ந்தை4ஶ்ச
ஸதா3ப்4யர்சிதசத்வரம் ।
ஆஶீர்வாதா3ந் ப3ஹூந் ஶ்ரு'ண்வந்
ஸுஹ்ரு'த்3பி4: ஸமுதீ3ரிதாந் ॥ **2.17.7** ॥ 772

யதா2ர்ஹம் சாபி ஸம்பூஜ்ய
ஸர்வாநேவ நராந் யயௌ ।
பிதாமஹைராசரிதம்
ததை2வ ப்ரபிதாமஹை: ॥ **2.17.8** ॥ 773

அத்3யோபாதா3ய தம் மார்க3 -
மபி4ஷிக்தோऽநுபாலய ।
யதா2 ஸ்ம போஷிதா: பித்ரா
யதா2 ஸர்வை: பிதாமஹை: ।
தத: ஸுக2தரம் ஸர்வே
ராமே வத்ஸ்யாம ராஜநி ॥ **2.17.9** ॥ 774

அலமத்$_3$ய ஹி பு$_4$க்தேந
பரமார்தை$_2$ரலம் ச ந: ।
யதி$_3$ பஶ்யாம நிர்யாந்தம்
ராமம் ராஜ்யே ப்ரதிஷ்டி$_2$தம் ॥ **2.17.10** ॥ 775

ததோ ஹி ந: ப்ரியதரம்
நாந்யத் கிஞ்சித்$_3$ ப$_4$விஷ்யதி ।
யதா$_2$பி$_4$ஷேகோ ராமஸ்ய
ராஜ்யேநாமிததேஜஸ: ॥ **2.17.11** ॥ 776

ஏதாஶ்சாந்யாஶ்ச ஸுஹ்ரு'தா$_3$ -
முதா$_3$ஸீந: ஶுபா$_4$: கதா$_2$: ।
ஆத்மஸம்பூஜநீ: ஶ்ரு'ண்வந்
யயௌ ராமோ மஹாபத$_2$ம் ॥ **2.17.12** ॥ 777

ந ஹி தஸ்மாந்மந: கஶ்சி -
ச்சக்ஷுஷீ வா நரோத்தமாத் ।
நர: ஶக்நோத்யபாக்ரஷ்டு -
மதிக்ராந்தேऽபி ராக$_4$வே ॥ **2.17.13** ॥ 778

யஶ்ச ராமம் ந பஶ்யேத்து
யம் ச ராமோ ந பஶ்யதி ।
நிந்தி$_3$த: ஸர்வலோகேஷு
ஸ்வாத்மாப்யேநம் விக$_3$ர்ஹதே ॥ **2.17.14** ॥ 779

ஸர்வேஷு ஸ ஹி த$_4$ர்மாத்மா
வர்ணாநாம் குருதே த$_3$யாம் ।
சதுர்ணாம் ஹி வய:ஸ்தா$_2$நாம்
தேந தே தமநுவ்ரதா: ॥ **2.17.15** ॥ 780

சதுஷ்பதா2ந் தே3வபதா2ம் -
ஶ்சைத்யாம்ஶ்சாயதநாநி ச ।
ப்ரத3க்ஷிணம் பரிஹர -
ஞ்ஜகா3ம ந்ரு'பதே: ஸுத: ॥ **2.17.16** ॥ 781

ஸ ராஜகுலமாஸாத்3ய
மேக4ஸங்கோ4பமை: ஶுபை4: ।
ப்ராஸாத3ஶ்ரு'ங்கை3ர்விவிதை4:
கைலாஸஶிக2ரோபமை: ॥ **2.17.17** ॥ 782

ஆவாரயத்3பி4ர்க3க3நம்
விமாநைரிவ பாண்டு3ரை: ।
வர்த4மாநக்3ரு'ஹைஶ்சாபி
ரத்நஜாலபரிஷ்க்ரு'தை: ॥ **2.17.18** ॥ 783

தத் ப்ரு'தி2வ்யாம் க்3ரு'ஹவரம்
மஹேந்த்3ரஸத3நோபமம் ।
ராஜபுத்ர: பிதுர்வேஶ்ம
ப்ரவிவேஶ ஶ்ரியா ஜ்வலந் ॥ **2.17.19** ॥ 784

ஸ கக்ஷ்யா த4ந்விபி4ர்கு3ப்தா -
ஸ்திஸ்ரோऽதிக்ரம்ய வாஜிபி4: ।
பதா3திரபரே கக்ஷ்யே
த்3வே ஜகா3ம நரோத்தம: ॥ **2.17.20** ॥ 785

ஸ ஸர்வா: ஸமதிக்ரம்ய
கக்ஷ்யா த3ஶரதா2த்மஜ: ।
ஸந்நிவர்த்ய ஜநம் ஸர்வம்
ஶுத்3தா4ந்த:புரமத்யகா3த் ॥ **2.17.21** ॥ 786

தஸ்மிந் ப்ரவிஷ்டே பிதுரந்திகம் ததா$_3$
ஜந: ஸ ஸர்வோ முதி$_3$தோ ந்ரு'பாத்மஜே।
ப்ரதீக்ஷதே தஸ்ய புந: ஸ்ம நிர்க$_3$மம்
யதோ$_2$த$_3$யம் சந்த்$_3$ரமஸ: ஸரித்பதி: ॥ **2.17.22** ॥ 787

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்தத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ அஷ்டாத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

பிதுஶ்சிந்தாயா: கிம் காரணமிதி கைகேயீம் ப்ரதி ஶ்ரீராமஸ்யாநுயோக$_3$: கைகேய்யா ஸ்வப்ரார்தி$_2$தவரயோரிதிவ்ரு'த்தம் ஶ்ராவயித்வா ஶ்ரீராமஸ்ய வநவாஸாய ப்ரேரணம்

ஸ த$_3$த$_3$ர்ஶாஸநே ராமோ
    விஷண்ணம் பிதரம் ஶுபே$_4$ ।
கைகேய்யா ஸஹிதம் தீ$_3$நம்
    முகே$_2$ந பரிஶுஷ்யதா ॥ **2.18.1** ॥ 788

ஸ பிதுஶ்சரணௌ பூர்வ -
    மபி$_4$வாத்$_3$ய விநீதவத் ।
ததோ வவந்தே$_3$ சரணௌ
    கைகேய்யா: ஸுஸமாஹித: ॥ **2.18.2** ॥ 789

ராமேத்யுக்த்வா து வசநம்
    வாஷ்பபர்யாகுலேக்ஷண: ।
ஶஶாக ந்ரு'பதிர்தீ$_3$நோ
    நேக்ஷிதும் நாபி$_4$பா$_4$ஷிதும் ॥ **2.18.3** ॥ 790

தத3பூர்வம் நரபதே -
ர்த்3ரு’ஷ்ட்வா ரூபம் ப4யாவஹம் ।
ராமோऽபி ப4யமாபந்ந:
பதா3 ஸ்ப்ரு’ஷ்ட்வேவ பந்நக3ம் ॥ **2.18.4** ॥ 791

இந்த்3ரியைரப்ரஹ்ரு’ஷ்டைஸ்தம்
ஶோகஸந்தாபகர்ஶிதம் ।
நி:ஶ்வஸந்தம் மஹாராஜம்
வ்யதி2தாகுலசேதஸம் ॥ **2.18.5** ॥ 792

ஊர்மிமாலிநமக்ஷோப்4யம்
க்ஷுப்4யந்தமிவ ஸாக3ரம் ।
உபப்லுதமிவாதி3த்ய -
முக்தாந்ரு’தம்ரு’ஷிம் யதா2 ॥ **2.18.6** ॥ 793

அசிந்த்யகல்பம் ந்ரு’பதே -
ஸ்தம் ஶோகமுபதா4ரயந் ।
ப3பூ4வ ஸம்ரப்3த4தர:
ஸமுத்3ர இவ பர்வணி ॥ **2.18.7** ॥ 794

சிந்தயாமாஸ சதுரோ
ராம: பித்ரு’ஹிதே ரத: ।
கிம்ஸ்வித3த்3யைவ ந்ரு’பதி -
ர்ந மாம் ப்ரத்யபி4நந்த3தி ॥ **2.18.8** ॥ 795

அந்யதா3 மாம் பிதா த்3ரு’ஷ்ட்வா
குபிதோऽபி ப்ரஸீத3தி ।
தஸ்ய மாமத்3ய ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய
கிமாயாஸ: ப்ரவர்ததே ॥ **2.18.9** ॥ 796

ஸ தீ$_3$ந இவ ஶோகார்தோ
விஷண்ணவத$_3$நத்$_3$யுதி: |
கைகேயீமபி$_4$வாத்$_3$யைவ
ராமோ வசநமப்$_3$ரவீத் || **2.18.10** || 797

கச்சிந்மயா நாபராத்$_3$த$_4$ -
மஜ்ஞாநாத்$_3$ யேந மே பிதா |
குபிதஸ்தந்மமாசக்ஷ்வ
த்வமேவைநம் ப்ரஸாத$_3$ய || **2.18.11** || 798

அப்ரஸந்நமநா: கிம் நு
ஸதா$_3$ மாம் ப்ரதி வத்ஸல: |
விஷண்ணவத$_3$நோ தீ$_3$ந:
நஹி மாம் ப்ரதி பா$_4$ஷதே || **2.18.12** || 799

ஶாரீரோ மாநஸோ வாபி
கச்சிதே$_3$நம் ந பா$_3$த$_4$தே |
ஸந்தாபோ வாபி$_4$தாபோ வா
து$_3$ர்லப$_4$ம் ஹி ஸதா$_3$ ஸுக$_2$ம் || **2.18.13** || 800

கச்சிந்ந கிஞ்சித்$_3$ ப$_4$ரதே
குமாரே ப்ரியத$_3$ர்ஶநே |
ஶத்ருக்$_4$நே வா மஹாஸத்த்வே
மாத்ரூ'ணாம் வா மமாஶுப$_4$ம் || **2.18.14** || 801

அதோஷயந் மஹாராஜ -
மகுர்வந் வா பிதுர்வச: |
முஹூர்தமபி நேச்சே$_2$யம்
ஜீவிதும் குபிதே ந்ரு'பே || **2.18.15** || 802

யதோமூலம் நர: பஶ்யேத்
ப்ராது$_3$ர்பா$_4$வமிஹாத்மந: ।
கத$_2$ம் தஸ்மிந் ந வர்தேத
ப்ரத்யக்ஷே ஸதி தை$_3$வதே ॥ **2.18.16** ॥ 803

கச்சித்தே பருஷம் கிஞ்சி -
த$_3$பி$_4$மாநாத் பிதா மம ।
உக்தோ ப$_4$வத்யா ரோஷேண
யேநாஸ்ய லுலிதம் மந: ॥ **2.18.17** ॥ 804

ஏததா$_3$சக்ஷ்வ மே தே$_3$வி
தத்த்வேந பரிப்ரு'ச்ச$_2$த: ।
கிந்நிமித்தமபூர்வோऽயம்
விகாரோ மநுஜாதி$_4$பே ॥ **2.18.18** ॥ 805

ஏவமுக்தா து கைகேயீ
ராக$_4$வேண மஹாத்மநா ।
உவாசேத$_3$ம் ஸுநிர்லஜ்ஜா
த்$_4$ரு'ஷ்டமாத்மஹிதம் வச: ॥ **2.18.19** ॥ 806

ந ராஜா குபிதோ ராம
வ்யஸநம் நாஸ்ய கிஞ்சந ।
கிஞ்சிந்மநோக$_3$தம் த்வஸ்ய
த்வத்$_3$ப$_4$யாந்நாநுபா$_4$ஷதே ॥ **2.18.20** ॥ 807

ப்ரியம் த்வாமப்ரியம் வக்தும்
வாணீ நாஸ்ய ப்ரவர்ததே ।
தத$_3$வஶ்யம் த்வயா கார்யம்
யத$_3$நேநாஶ்ருதம் மம ॥ **2.18.21** ॥ 808

ஏஷ மஹ்யம் வரம் த3த்த்வா
புரா மாமபி4பூஜ்ய ச।
ஸ பஶ்சாத் தப்யதே ராஜா
யதா2ந்ய: ப்ராக்ரு'தஸ்ததா2 ॥ **2.18.22** ॥ 809

அதிஸ்ரு'ஜ்ய த3தா3நீதி
வரம் மம விஶாம்பதி:।
ஸ நிரர்த2ம் க3தஜலே
ஸேதும் ப3ந்தி4துமிச்ச2தி ॥ **2.18.23** ॥ 810

த4ர்மமூலமித3ம் ராம
விதி3தம் ச ஸதாமபி।
தத் ஸத்யம் ந த்யஜேத்3 ராஜா
குபிதஸ்த்வத்க்ரு'தே யதா2 ॥ **2.18.24** ॥ 811

யதி3 தத்3 வக்ஷ்யதே ராஜா
ஶுப4ம் வா யதி3 வாஶுப4ம்।
கரிஷ்யஸி தத: ஸர்வ -
மாக்2யாஸ்யாமி புநஸ்த்வஹம் ॥ **2.18.25** ॥ 812

யதி3 த்வபி4ஹிதம் ராஜ்ஞா
த்வயி தந்ந விபத்ஸ்யதே।
ததோ஽ஹமபி4தா4ஸ்யாமி
ந ஹ்யேஷ த்வயி வக்ஷ்யதி ॥ **2.18.26** ॥ 813

ஏதத் து வசநம் ஶ்ருத்வா
கைகேய்யா ஸமுதா3ஹ்ரு'தம்।
உவாச வ்யதி2தோ ராம -
ஸ்தாம் தே3வீம் ந்ரு'பஸந்நிதௌ4 ॥ **2.18.27** ॥ 814

அஹோ தி$_4$ங் நார்ஹஸே தே$_3$வி
வக்தும் மாமீத்$_3$ரு’ஶம் வச: ।
அஹம் ஹி வசநாத்$_3$ ராஜ்ஞ:
பதேயமபி பாவகே ॥ **2.18.28** ॥ 815

ப$_4$க்ஷயேயம் விஷம் தீக்ஷ்ணம்
பதேயமபி சார்ணவே ।
நியுக்தோ கு$_3$ருணா பித்ரா
ந்ரு’பேண ச ஹிதேந ச ॥ **2.18.29** ॥ 816

தத்$_3$ ப்$_3$ரூஹி வசநம் தே$_3$வி
ராஜ்ஞோ யத$_3$பி$_4$காங்க்ஷிதம் ।
கரிஷ்யே ப்ரதிஜாநே ச
ராமோ த்$_3$விர்நாபி$_4$பா$_4$ஷதே ॥ **2.18.30** ॥ 817

தமார்ஜவஸமாயுக்த -
மநார்யா ஸத்யவாதி$_3$நம் ।
உவாச ராமம் கைகேயீ
வசநம் ப்$_4$ரு’ஶதா$_3$ருணம் ॥ **2.18.31** ॥ 818

புரா தே$_3$வாஸுரே யுத்$_3$தே$_4$
பித்ரா தே மம ராக$_4$வ ।
ரக்ஷிதேந வரௌ த$_3$த்தௌ
ஸஶல்யேந மஹாரணே ॥ **2.18.32** ॥ 819

தத்ர மே யாசிதோ ராஜா
ப$_4$ரதஸ்யாபி$_4$ஷேசநம் ।
க$_3$மநம் த$_3$ண்ட$_3$காரண்யே
தவ சாத்$_3$யைவ ராக$_4$வ ॥ **2.18.33** ॥ 820

யதி$_3$ ஸத்யப்ரதிஜ்ஞும் த்வம்
பிதரம் கர்துமிச்ச$_2$ஸி ।
ஆத்மாநம் ச நரஶ்ரேஷ்ட$_2$
மம வாக்யமித$_3$ம் ஶ்ருʼணு ॥ **2.18.34** ॥ 821

ஸந்நிதே$_3$ஶே பிதுஸ்திஷ்ட$_2$
யதா$_2$நேந ப்ரதிஶ்ருதம் ।
த்வயாரண்யம் ப்ரவேஷ்டவ்யம்
நவ வர்ஷாணி பஞ்ச ச ॥ **2.18.35** ॥ 822

ப$_4$ரதஶ்சாபி$_4$ஷிச்யேத
யதே$_3$தத$_3$பி$_4$ஷேசநம் ।
த்வத$_3$ர்தே$_2$ விஹிதம் ராஜ்ஞா
தேந ஸர்வேண ராக$_4$வ ॥ **2.18.36** ॥ 823

ஸப்த ஸப்த ச வர்ஷாணி
த$_3$ண்ட$_3$காரண்யமாஶ்ரித: ।
அபி$_4$ஷேகமித$_3$ம் த்யக்த்வா
ஜடாசீரத$_4$ரோ ப$_4$வ ॥ **2.18.37** ॥ 824

ப$_4$ரத: கோஸலபதே:
ப்ரஶாஸ்து வஸுதா$_4$மிமாம் ।
நாநாரத்நஸமாகீர்ணாம்
ஸவாஜிரத$_2$ஸங்குலாம் ॥ **2.18.38** ॥ 825

ஏதேந த்வாம் நரேந்த்$_3$ரோऽயம்
காருண்யேந ஸமாப்லுத: ।
ஶோகை: ஸங்க்லிஷ்டவத$_3$நோ
ந ஶக்நோதி நிரீக்ஷிதும் ॥ **2.18.39** ॥ 826

ஏதத் குரு நரேந்த்$_3$ரஸ்ய
வசநம் ரகு$_4$நந்த$_3$ந ।
ஸத்யேந மஹதா ராம
தாரயஸ்வ நரேஶ்வரம் ॥ **2.18.40** ॥ 827

இதீவ தஸ்யாம் பருஷம் வத$_3$ந்த்யாம்
ந சைவ ராம: ப்ரவிவேஶ ஶோகம் ।
ப்ரவிவ்யதே$_2$ சாபி மஹாநுபா$_4$வோ
ராஜா ச புத்ரவ்யஸநாபி$_4$தப்த: ॥ **2.18.41** ॥ 828

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ அஷ்டாத$_3$ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக₃மாந்தமஹாதே₃ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப₄ரதஶத்ருக்₄நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்₃ர பரப்₃ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகோநவிம்ஶ: ஸர்க₃: ॥

ஶ்ரீராமகைகேயீஸம்வாதோ₃ வநக₃மநமங்கீ₃க்ரு'த்ய ஶ்ரீராமஸ்ய மாதுராஜ்ஞாம் க்₃ரஹீதும் தத்ஸந்நிதௌ₄ க₃மநம்

தத₃ப்ரியமமித்ரக்₄நோ
வசநம் மரணோபமம் ।
ஶ்ருத்வா ந விவ்யதே₂ ராம:
கைகேயீம் சேத₃மப்₃ரவீத் ॥ **2.19.1** ॥ 829

ஏவமஸ்து க₃மிஷ்யாமி
வநம் வஸ்துமஹம் த்வித: ।
ஜடாசீரத₄ரோ ராஜ்ஞ:
ப்ரதிஜ்ஞாமநுபாலயந் ॥ **2.19.2** ॥ 830

இத₃ம் து ஜ்ஞாதுமிச்சா₂மி
கிமர்த₂ம் மாம் மஹீபதி: ।
நாபி₄நந்த₃தி து₃ர்த₄ர்ஷோ
யதா₂பூர்வமரிந்த₃ம: ॥ **2.19.3** ॥ 831

மந்யுர்ந ச த்வயா கார்யோ
தே₃வி ப்₃ரூமி தவாக்₃ரத: ।

யாஸ்யாமி ப$_4$வ ஸுப்ரீதா
வநம் சீரஜடாத$_4$ர: ‖ **2.19.4** ‖ 832

ஹிதேந கு$_3$ருணா பித்ரா
க்ரு'தஜ்ஞேந ந்ரு'பேண ச ।
நியுஜ்யமாநோ விஸ்ரப்$_3$த$_4$:
கிம் ந குர்யாமஹம் ப்ரியம் ‖ **2.19.5** ‖ 833

அலீகம் மாநஸம் த்வேகம்
ஹ்ரு'த$_3$யம் த$_3$ஹதே மம ।
ஸ்வயம் யந்நாஹ மாம் ராஜா
ப$_4$ரதஸ்யாபி$_4$ஷேசநம் ‖ **2.19.6** ‖ 834

அஹம் ஹி ஸீதாம் ராஜ்யம் ச
ப்ராணாநிஷ்டாந் த$_4$நாநி ச ।
ஹ்ரு'ஷ்டோ ப்$_4$ராத்ரே ஸ்வயம் த$_3$த்$_3$யாம்
ப$_4$ரதாய ப்ரசோதி$_3$த: ‖ **2.19.7** ‖ 835

கிம் புநர்மநுஜேந்த்$_3$ரேண
ஸ்வயம் பித்ரா ப்ரசோதி$_3$த: ।
தவ ச ப்ரியகாமார்த$_2$ம்
ப்ரதிஜ்ஞாமநுபாலயந் ‖ **2.19.8** ‖ 836

ததா$_2$ஶ்வாஸய ஹ்ரீமந்தம்
கிந்த்வித$_3$ம் யந்மஹீபதி: ।
வஸுதா$_4$ஸக்தநயநோ
மந்த$_3$மஶ்ரூணி முஞ்சதி ‖ **2.19.9** ‖ 837

க$_3$ச்ச$_2$ந்து சைவாநயிதும்
தூ$_3$தா: ஶீக்$_4$ரஜவைர்ஹயை: ।

ப$_4$ரதம் மாதுலகுலா -
    த$_3$த்$_3$யைவ ந்ரு'பஶாஸநாத் ॥ **2.19.10** ॥ 838

த$_3$ண்ட$_3$காரண்யமேஷோऽஹம்
    க$_3$ச்சா$_2$ம்யேவ ஹி ஸத்வர: ।
அவிசார்ய பிதுர்வாக்யம்
    ஸமா வஸ்தும் சதுர்த$_3$ஶ ॥ **2.19.11** ॥ 839

ஸா ஹ்ரு'ஷ்டா தஸ்ய தத்$_3$ வாக்யம்
    ஶ்ருத்வா ராமஸ்ய கைகயீ ।
ப்ரஸ்தா$_2$நம் ஶ்ரத்$_3$த$_3$தா$_4$நா ஸா
    த்வரயாமாஸ ராக$_4$வம் ॥ **2.19.12** ॥ 840

ஏவம் ப$_4$வது யாஸ்யந்தி
    தூ$_3$தா: ஶீக்$_4$ரஜவைர்ஹயை: ।
ப$_4$ரதம் மாதுலகுலா -
    தி$_3$ஹாவர்தயிதும் நரா: ॥ **2.19.13** ॥ 841

தவ த்வஹம் க்ஷமம் மந்யே
    நோத்ஸுகஸ்ய விலம்ப$_3$நம் ।
ராம தஸ்மாதி$_3$த: ஶீக்$_4$ரம்
    வநம் த்வம் க$_3$ந்துமர்ஹஸி ॥ **2.19.14** ॥ 842

வ்ரீடா$_3$ந்வித: ஸ்வயம் யச்ச
    ந்ரு'பஸ்த்வாம் நாபி$_4$பா$_4$ஷதே ।
நைதத் கிஞ்சிந்நரஶ்ரேஷ்ட$_2$
    மந்யுரேஷோऽபநீயதாம் ॥ **2.19.15** ॥ 843

யாவத்த்வம் ந வநம் யாத:
    புராத$_3$ஸ்மாத$_3$தித்வரம் ।

பிதா தாவந்ந தே ராம
ஸ்நாஸ்யதே போ$_4$க்ஷ்யதேऽபி வா ॥ **2.19.16** ॥ 844

தி$_4$க்கஷ்டமிதி நி:ஶ்வஸ்ய
ராஜா ஶோகபரிப்லுத: ।
மூர்ச்சி$_2$தோ ந்யபதத் தஸ்மிந்
பர்யங்கே ஹேமபூ$_4$ஷிதே ॥ **2.19.17** ॥ 845

ராமோऽப்யுத்தா$_2$ப்ய ராஜாநம்
கைகேய்யாபி$_4$ப்ரசோதி$_3$த: ।
கஶயேவ ஹதோ வாஜீ
வநம் க$_3$ந்தும் க்ரு'தத்வர: ॥ **2.19.18** ॥ 846

தத$_3$ப்ரியமநார்யாயா
வசநம் தா$_3$ருணோத$_3$யம் ।
ஶ்ருத்வா க$_3$தவ்யதோ$_2$ ராம:
கைகேயீம் வாக்யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.19.19** ॥ 847

நாஹமர்த$_2$பரோ தே$_3$வி
லோகமாவஸ்துமுத்ஸஹே ।
வித்$_3$தி$_4$ மாம்ரு'ஷிபி$_4$ஸ்துல்யம்
விமலம் த$_4$ர்மமாஸ்தி$_2$தம் ॥ **2.19.20** ॥ 848

யத் தத்ரப$_4$வத: கிஞ்சி -
ச்ச$_2$க்யம் கர்தும் ப்ரியம் மயா ।
ப்ராணாநபி பரித்யஜ்ய
ஸர்வதா$_2$ க்ரு'தமேவ தத் ॥ **2.19.21** ॥ 849

ந ஹ்யதோ த$_4$ர்மசரணம்
கிஞ்சித$_3$ஸ்தி மஹத்தரம் ।

யதா$_2$ பிதரி ஶுஶ்ரூஷா
தஸ்ய வா வசநக்ரியா ‖ **2.19.22** ‖ 850

அநுக்தோऽப்யத்ரப$_4$வதா
ப$_4$வத்யா வசநாத$_3$ஹம் ।
வநே வத்ஸ்யாமி விஜநே
வர்ஷாணீஹ சதுர்த$_3$ஶ ‖ **2.19.23** ‖ 851

ந நூநம் மயி கைகேயி
கிஞ்சிதா$_3$ஶம்ஸஸே கு$_3$ணாந் ।
யத்$_3$ ராஜாநமவோசஸ்த்வம்
மமேஶ்வரதரா ஸதீ ‖ **2.19.24** ‖ 852

யாவந்மாதரமாப்ரு'ச்சே$_2$
ஸீதாம் சாநுநயாம்யஹம் ।
ததோऽத்$_3$யைவ க$_3$மிஷ்யாமி
த$_3$ண்ட$_3$காநாம் மஹத்$_3$ வநம் ‖ **2.19.25** ‖ 853

ப$_4$ரத: பாலயேத்$_3$ ராஜ்யம்
ஶுஶ்ரூஷேச்ச பிதுர்யதா$_2$ ।
ததா$_2$ ப$_4$வத்யா கர்தவ்யம்
ஸ ஹி த$_4$ர்ம: ஸநாதந: ‖ **2.19.26** ‖ 854

ராமஸ்ய து வச: ஶ்ருத்வா
ப்$_4$ரு'ஶம் து$_3$:க$_2$க$_3$த: பிதா ।
ஶோகாத$_3$ஶக்நுவந் வக்தும்
ப்ரருரோத$_3$ மஹாஸ்வநம் ‖ **2.19.27** ‖ 855

வந்தி$_3$த்வா சரணௌ ராஜ்ஞோ
விஸம்ஜ்ஞஸ்ய பிதுஸ்ததா$_3$ ।

கைகேய்யாஶ்சாப்யநார்யாயா
நிஷ்பபாத மஹாத்3யுதி: ॥ **2.19.28** ॥ 856

ஸ ராம: பிதரம் க்ரு'த்வா
கைகேயீம் ச ப்ரத3க்ஷிணம் ।
நிஷ்க்ரம்யாந்த:புராத் தஸ்மாத்
ஸ்வம் த3த3ர்ஶ ஸுஹ்ரு'ஜ்ஜநம் ॥ **2.19.29** ॥ 857

தம் பா3ஷ்பபரிபூர்ணாக்ஷ:
ப்ரு'ஷ்ட2தோऽநுஜகா3ம ஹ ।
லக்ஷ்மண: பரமக்ருத்3த4:
ஸுமித்ராநந்த3வர்த4ந: ॥ **2.19.30** ॥ 858

ஆபி4ஷேசநிகம் பா4ண்டட3ம்
க்ரு'த்வா ராம: ப்ரத3க்ஷிணம் ।
ஶநைர்ஜகா3ம ஸாபேக்ஷோ
த்3ரு'ஷ்டிம் தத்ராவிசாலயந் ॥ **2.19.31** ॥ 859

ந சாஸ்ய மஹதீம் லக்ஷ்மீம்
ராஜ்யநாஶோऽபகர்ஷதி ।
லோககாந்தஸ்ய காந்தத்வா -
ச்சீ2தரஶ்மேரிவ க்ஷய: ॥ **2.19.32** ॥ 860

ந வநம் க3ந்துகாமஸ்ய
த்யஜதஶ்ச வஸுந்த4ராம் ।
ஸர்வலோகாதிக3ஸ்யேவ
லக்ஷ்யதே சித்தவிக்ரியா ॥ **2.19.33** ॥ 861

ப்ரதிஷித்4ய ஶுப4ம் ச2த்ரம்
வ்யஜநே ச ஸ்வலங்க்ரு'தே ।

விஸர்ஜயித்வா ஸ்வஜநம்
ரத2ம் பௌராம்ஸ்ததா2 ஜநாந் ‖ **2.19.34** ‖ 862

தா4ரயந் மநஸா து3:க2 -
மிந்த்3ரியாணி நிக்3ரு’ஹ்ய ச ।
ப்ரவிவேஶாத்மவாந் வேஶ்ம
மாதுரப்ரியஶம்ஸிவாந் ‖ **2.19.35** ‖ 863

ஸர்வோऽப்யபி4ஜந: ஶ்ரீமாந்
ஶ்ரீமத: ஸத்யவாதி3ந: ।
நாலக்ஷயத ராமஸ்ய
கஞ்சிதா3காரமாநநே ‖ **2.19.36** ‖ 864

உசிதம் ச மஹாபா3ஹு -
ர்ந ஜஹௌ ஹர்ஷமாத்மவாந் ।
ஶாரத3: ஸமுதீ3ர்ணாம்ஶு -
ஶ்சந்த்3ரஸ்தேஜ இவாத்மஜம் ‖ **2.19.37** ‖ 865

வாசா மது4ரயா ராம:
ஸர்வம் ஸம்மாநயஞ்ஜநம் ।
மாது: ஸமீபம் த4ர்மாத்மா
ப்ரவிவேஶ மஹாயஶா: ‖ **2.19.38** ‖ 866

தம் கு3ணை: ஸமதாம் ப்ராப்தோ
ப்4ராதா விபுலவிக்ரம: ।
ஸௌமித்ரிரநுவவ்ராஜ
தா4ரயந் து3:க2மாத்மஜம் ‖ **2.19.39** ‖ 867

ப்ரவிஶ்ய வேஶ்மாதிப்4ரு’ஶம் முதா3 யுதம்
ஸமீக்ஷ்ய தாம் சார்த2விபத்திமாக3தாம் ।

ந சைவ ராமோऽத்ர ஜகா$_{3}$ம விக்ரியாம்
ஸுஹ்ரு'ஜ்ஜநஸ்யாத்மவிபத்திஶங்கயா ‖ **2.19.40** ‖ 868

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_{3}$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_{3}$காவ்யே
அயோத்$_{4}$யாகாண்டே$_{3}$ ஏகோநவிம்ஶ: ஸர்க$_{3}$: ‖

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ விம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ராஜ்ஞோ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்யேதராஸாம் ராஜ்ஞீநாம் விலாப:, ஸ்ரீராமஸ்ய கௌஸல்யாயா ப$_4$வநே க$_3$மநம் தாம் ப்ரதி ஸ்வவநவாஸவ்ரு'த்தாந்தநிவேத$_3$நம் கௌஸல்யாயா மூர்ச்சா$_2$ பு$_4$வி பதநம் ச ஸ்ரீராமேணோத்தா$_2$பிதாயாஸ்தஸ்யாஸ்தமவலோகயந்த்யா விலாப:

தஸ்மிம்ஸ்து புருஷவ்யாக்$_4$ரே
நிஷ்க்ராமதி க்ரு'தாஞ்ஜலௌ।
ஆர்தஶப்$_3$தோ$_3$ மஹாந் ஜஜ்ஞே
ஸ்த்ரீணாமந்த:புரே ததா$_3$ ॥ **2.20.1** ॥ 869

க்ரு'த்யேஷ்வசோதி$_3$த: பித்ரா
ஸர்வஸ்யாந்த:புரஸ்ய ச।
க$_3$திஶ்ச ஶரணம் சாஸீத்
ஸ ராமோऽத்$_3$ய ப்ரவத்ஸ்யதி ॥ **2.20.2** ॥ 870

கௌஸல்யாயாம் யதா$_2$ யுக்தோ
ஜநந்யாம் வர்ததே ஸதா$_3$।
ததை$_2$வ வர்ததேऽஸ்மாஸு
ஜந்மப்ரப்$_4$ரு'தி ராக$_4$வ: ॥ **2.20.3** ॥ 871

ந க்ருத்4யத்யபி4ஶப்தோऽபி
க்ரோத4நீயாநி வர்ஜயந் ।
க்ருத்3தா4ந் ப்ரஸாத3யந் ஸர்வாந்
ஸ இதோऽத்3ய ப்ரவத்ஸ்யதி ॥ **2.20.4** ॥ 872

அபு3த்3தி4ர்ப3த நோ ராஜா
ஜீவலோகம் சரத்யயம் ।
யோ க3திம் ஸர்வபூ4தாநாம்
பரித்யஜதி ராக4வம் ॥ **2.20.5** ॥ 873

இதி ஸர்வா மஹிஷ்யஸ்தா
விவத்ஸா இவ தே4நவ: ।
பதிமாசுக்ருஶுஶ்சாபி
ஸஸ்வநம் சாபி சுக்ருஶு: ॥ **2.20.6** ॥ 874

ஸ ஹி சாந்த:புரே கோ4ர -
மார்தஶப்3த3ம் மஹீபதி: ।
புத்ரஶோகாபி4ஸந்தப்த:
ஶ்ருத்வா வ்யாலீயதாஸநே ॥ **2.20.7** ॥ 875

ராமஸ்து ப்4ரு’ஶமாயஸ்தோ
நி:ஶ்வஸந்நிவ குஞ்ஜர: ।
ஜகா3ம ஸஹிதோ ப்4ராத்ரா
மாதுரந்த:புரம் வஶீ ॥ **2.20.8** ॥ 876

ஸோऽபஶ்யத் புருஷம் தத்ர
வ்ரு’த்3த4ம் பரமபூஜிதம் ।
உபவிஷ்டம் க்3ரு’ஹத்3வாரி
திஷ்ட2தஶ்சாபராந் ப3ஹூந் ॥ **2.20.9** ॥ 877

த்3ரு'ஷ்ட்வைவ து ததா3 ராமம்
தே ஸர்வே ஸமுபஸ்தி2தா: ।
ஜயேந ஜயதாம் ஶ்ரேஷ்ட2ம்
வர்த4யந்தி ஸ்ம ராக4வம் ॥ **2.20.10** ॥ 878

ப்ரவிஶ்ய ப்ரத2மாம் கக்ஷ்யாம்
த்3விதீயாயாம் த3த3ர்ஶ ஸ: ।
ப்3ராஹ்மணாந் வேத3ஸம்பந்நாந்
வ்ரு'த்3தா4ந் ராஜ்ஞாபி4ஸத்க்ரு'தாந் ॥ **2.20.11** ॥ 879

ப்ரணம்ய ராமஸ்தாந் வ்ரு'த்3தா4ம் -
ஸ்த்ரு'தீயாயாம் த3த3ர்ஶ ஸ: ।
ஸ்த்ரியோ பா3லாஶ்ச வ்ரு'த்3தா4ஶ்ச
த்3வாரரக்ஷணதத்பரா: ॥ **2.20.12** ॥ 880

வர்த4யித்வா ப்ரஹ்ரு'ஷ்டாஸ்தா:
ப்ரவிஶ்ய ச க்3ரு'ஹம் ஸ்த்ரிய: ।
ந்யவேத3யந்த த்வரிதம்
ராமமாது: ப்ரியம் ததா3 ॥ **2.20.13** ॥ 881

கௌஸல்யாபி ததா3 தே3வீ
ராத்ரிம் ஸ்தி2த்வா ஸமாஹிதா ।
ப்ரபா4தே சாகரோத் பூஜாம்
விஷ்ணோ: புத்ரஹிதைஷிணீ ॥ **2.20.14** ॥ 882

ஸா க்ஷௌமவஸநா ஹ்ரு'ஷ்டா
நித்யம் வ்ரதபராயணா ।
அக்3நிம் ஜுஹோதி ஸ்ம ததா3
மந்த்ரவத் க்ரு'தமங்க3லா ॥ **2.20.15** ॥ 883

ப்ரவிஶ்ய து ததா$_3$ ராமோ
மாதுரந்த:புரம் ஶுப$_4$ம் ।
த$_3$த$_3$ர்ஶ மாதரம் தத்ர
ஹாவயந்தீம் ஹுதாஶநம் ॥ **2.20.16** ॥ 884

தே$_3$வகார்யநிமித்தம் ச
தத்ராபஶ்யத் ஸமுத்$_3$யதம் ।
த$_3$த்$_4$யக்ஷதக்$_4$ரு'தம் சைவ
மோத$_3$காந் ஹவிஷஸ்ததா$_2$ ॥ **2.20.17** ॥ 885

லாஜாந் மால்யாநி ஶுக்லாநி
பாயஸம் க்ரு'ஸரம் ததா$_2$ ।
ஸமித$_4$: பூர்ணகும்பா$_4$ம்ஶ்ச
த$_3$த$_3$ர்ஶ ரகு$_4$நந்த$_3$ந: ॥ **2.20.18** ॥ 886

தாம் ஶுக்லக்ஷௌமஸம்வீதாம்
வ்ரதயோகே$_3$ந கர்ஶிதாம் ।
தர்பயந்தீம் த$_3$த$_3$ர்ஶாத்$_3$பி$_4$ -
ர்தே$_3$வதாம் வரவர்ணிநீம் ॥ **2.20.19** ॥ 887

ஸா சிரஸ்யாத்மஜம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
மாத்ரு'நந்த$_3$நமாக$_3$தம் ।
அபி$_4$சக்ராம ஸம்ஹ்ரு'ஷ்டா
கிஶோரம் வட$_3$வா யதா$_2$ ॥ **2.20.20** ॥ 888

ஸ மாதரமுபக்ராந்தா -
முபஸங்க்$_3$ரு'ஹ்ய ராக$_4$வ: ।
பரிஷ்வக்தஶ்ச பா$_3$ஹுப்$_4$யா -
மவக்$_4$ராதஶ்ச மூர்த$_4$நி ॥ **2.20.21** ॥ 889

தமுவாச து3ராத4ர்ஷம்
ராக4வம் ஸுதமாத்மந: ।
கௌஸல்யா புத்ரவாத்ஸல்யா -
தி3த3ம் ப்ரியஹிதம் வச: ॥ **2.20.22** ॥ 890

வ்ரு'த்3தா4நாம் த4ர்மஶீலாநாம்
ராஜர்ஷீணாம் மஹாத்மநாம் ।
ப்ராப்நுஹ்யாயுஶ்ச கீர்திம் ச
த4ர்மம் சாப்யுசிதம் குலே ॥ **2.20.23** ॥ 891

ஸத்யப்ரதிஜ்ஞம் பிதரம்
ராஜாநம் பஶ்ய ராக4வ ।
அத்3யைவ த்வாம் ஸ த4ர்மாத்மா
யௌவராஜ்யேऽபி4ஷேக்ஷ்யதி ॥ **2.20.24** ॥ 892

த3த்தமாஸநமாலப்4ய
போ4ஜநேந நிமந்த்ரித: ।
மாதரம் ராக4வ: கிஞ்சித்
ப்ரஸார்யாஞ்ஜலிமப்3ரவீத் ॥ **2.20.25** ॥ 893

ஸ ஸ்வபா4வவிநீதஶ்ச
கௌ3ரவாச்ச ததா2நத: ।
ப்ரஸ்தி2தோ த3ண்ட3காரண்ய -
மாப்ரஷ்டுமுபசக்ரமே ॥ **2.20.26** ॥ 894

தே3வி நூநம் ந ஜாநீஷே
மஹத்3 ப4யமுபஸ்தி2தம் ।
இத3ம் தவ ச து3:கா2ய
வைதே3ஹ்யா லக்ஷ்மணஸ்ய ச ॥ **2.20.27** ॥ 895

க$_3$மிஷ்யே த$_3$ண்ட$_3$காரண்யம்
கிமநேநாஸநேந மே।
விஷ்டராஸநயோக்$_3$யோ ஹி
காலோऽயம் மாமுபஸ்தி$_2$த: ॥ **2.20.28** ॥ 896

சதுர்த$_3$ஶ ஹி வர்ஷாணி
வத்ஸ்யாமி விஜநே வநே।
கந்த$_3$மூலப$_2$லைர்ஜீவந்
ஹித்வா முநிவதா$_3$மிஷம் ॥ **2.20.29** ॥ 897

ப$_4$ரதாய மஹாராஜோ
யௌவராஜ்யம் ப்ரயச்ச$_2$தி।
மாம் புநர்த$_3$ண்ட$_3$காரண்யம்
விவாஸயதி தாபஸம் ॥ **2.20.30** ॥ 898

ஸ ஷட் சாஷ்டௌ ச வர்ஷாணி
வத்ஸ்யாமி விஜநே வநே।
ஆஸேவமாநோ வந்யாநி
ப$_2$லமூலைஶ்ச வர்தயந் ॥ **2.20.31** ॥ 899

ஸா நிக்ரு'த்தேவ ஸாலஸ்ய
யஷ்டி: பரஶுநா வநே।
பபாத ஸஹஸா தே$_3$வீ
தே$_3$வதேவ தி$_3$வஶ்ச்யுதா ॥ **2.20.32** ॥ 900

தாமது$_3$:கோ$_2$சிதாம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
பதிதாம் கத$_3$லீமிவ।
ராமஸ்தூத்தா$_2$பயாமாஸ
மாதரம் க$_3$தசேதஸம் ॥ **2.20.33** ॥ 901

உபாவ்ரு'த்யோத்தி$_2$தாம் தீ$_3$நாம்
வட$_3$வாமிவ வாஹிதாம் ।
பாம்ஸுகு$_3$ண்டி$_2$தஸர்வாங்கீ$_3$ம்
விமமர்ஶ ச பாணிநா ॥ **2.20.34** ॥ 902

ஸா ராக$_4$வமுபாஸீந -
மஸுகா$_2$ர்தா ஸுகோ$_2$சிதா ।
உவாச புருஷவ்யாக்$_4$ர -
முபஶ்ரு'ண்வதி லக்ஷ்மணே ॥ **2.20.35** ॥ 903

யதி$_3$ புத்ர ந ஜாயேதா$_2$
மம ஶோகாய ராக$_4$வ ।
ந ஸ்ம து$_3$:க$_2$மதோ பூ$_4$ய:
பஶ்யேயமஹமப்ரஜா: ॥ **2.20.36** ॥ 904

ஏக ஏவ ஹி வந்த்$_4$யாயா:
ஶோகோ ப$_4$வதி மாநஸ: ।
அப்ரஜாஸ்மீதி ஸந்தாபோ
ந ஹ்யந்ய: புத்ர வித்$_3$யதே ॥ **2.20.37** ॥ 905

ந த்$_3$ரு'ஷ்டபூர்வம் கல்யாணம்
ஸுக$_2$ம் வா பதிபௌருஷே ।
அபி புத்ரே விபஶ்யேய -
மிதி ராமாஸ்தி$_2$தம் மயா ॥ **2.20.38** ॥ 906

ஸா ப$_3$ஹூந்யமநோஜ்ஞாநி
வாக்யாநி ஹ்ரு'த$_3$யச்சி$_2$தா$_3$ம் ।
அஹம் ஶ்ரோஷ்யே ஸபத்நீநா -
மவராணாம் பரா ஸதீ ॥ **2.20.39** ॥ 907

அதோ து$_{3}$:க$_{2}$தரம் கிம் நு
ப்ரமதா$_{3}$நாம் ப$_{4}$விஷ்யதி ।
மம ஶோகோ விலாபஶ்ச
யாத்$_{3}$ரு'ஶோऽயமநந்தக: ॥ **2.20.40** ॥ 908

த்வயி ஸந்நிஹிதேऽப்யேவ -
மஹமாஸம் நிராக்ரு'தா ।
கிம் புந: ப்ரோஷிதே தாத
த்$_{4}$ருவம் மரணமேவ ஹி ॥ **2.20.41** ॥ 909

அத்யந்தம் நிக்$_{3}$ரு'ஹீதாஸ்மி
ப$_{4}$ர்துர்நித்யமஸம்மதா ।
பரிவாரேண கைகேய்யா:
ஸமா வாப்யத$_{2}$வாவரா ॥ **2.20.42** ॥ 910

யோ ஹி மாம் ஸேவதே கஶ்சி -
த$_{3}$பி வாப்யநுவர்ததே ।
கைகேய்யா: புத்ரமந்வீக்ஷ்ய
ஸ ஜநோ நாபி$_{4}$பா$_{4}$ஷதே ॥ **2.20.43** ॥ 911

நித்யக்ரோத$_{4}$தயா தஸ்யா:
கத$_{2}$ம் நு க$_{2}$ரவாதி$_{3}$ தத் ।
கைகேய்யா வத$_{3}$நம் த்$_{3}$ரஷ்டும்
புத்ர ஶக்ஷ்யாமி து$_{3}$ர்க$_{3}$தா ॥ **2.20.44** ॥ 912

த$_{3}$ஶ ஸப்த ச வர்ஷாணி
ஜாதஸ்ய தவ ராக$_{4}$வ ।
அதீதாநி ப்ரகாங்க்ஷந்த்யா
மயா து$_{3}$:க$_{2}$பரிக்ஷயம் ॥ **2.20.45** ॥ 913

தத$_3$க்ஷயம் மஹத்$_3$து$_3$:க$_2$ம்
நோத்ஸஹே ஸஹிதும் சிராத் ।
விப்ரகாரம் ஸபத்நீநா -
மேவம் ஜீர்ணாபி ராக$_4$வ ॥ **2.20.46** ॥ 914

அபஶ்யந்தீ தவ முக$_2$ம்
பரிபூர்ணஶஶிப்ரப$_4$ம் ।
க்ரு'பணா வர்தயிஷ்யாமி
கத$_2$ம் க்ரு'பணஜீவிகா ॥ **2.20.47** ॥ 915

உபவாஸைஶ்ச யோகை$_3$ஶ்ச
ப$_3$ஹுபி$_4$ஶ்ச பரிஶ்ரமை: ।
து$_3$:க$_2$ஸம்வர்தி$_4$தோ மோக$_4$ம்
த்வம் ஹி து$_3$ர்க$_3$தயா மயா ॥ **2.20.48** ॥ 916

ஸ்தி$_2$ரம் நு ஹ்ரு'த$_3$யம் மந்யே
மமேத$_3$ம் யந்ந தீ$_3$ர்யதே ।
ப்ராவ்ரு'ஷீவ மஹாநத்$_3$யா:
ஸ்ப்ரு'ஷ்டம் கூலம் நவாம்ப$_4$ஸா ॥ **2.20.49** ॥ 917

மமைவ நூநம் மரணம் ந வித்$_3$யதே
ந சாவகாஶோऽஸ்தி யமக்ஷயே மம ।
யத$_3$ந்தகோऽத்$_3$யைவ ந மாம் ஜிஹீர்ஷதி
ப்ரஸஹ்ய ஸிம்ஹோ ருத$_3$தீம் ம்ரு'கீ$_3$மிவ ॥ **2.20.50** ॥ 918

ஸ்தி$_2$ரம் ஹி நூநம் ஹ்ரு'த$_3$யம் மமாயஸம்
ந பி$_4$த்$_3$யதே யத்$_3$ பு$_4$வி நோ விதீ$_3$ர்யதே ।
அநேந து$_3$:கே$_2$ந ச தே$_3$ஹமர்பிதம்
த்$_4$ருவம் ஹ்யகாலே மரணம் ந வித்$_3$யதே ॥ **2.20.51** ॥ 919

இத3ம் து து3:க2ம் யத3நர்த2காநி மே
வ்ரதாநி தா3நாநி ச ஸம்யமாஸ்ச ஹி ।
தபஸ்ச தப்தம் யத3பத்யகாம்யயா
ஸுநிஷ்ப2லம் பீ3ஜமிவோப்தமூஷரே ॥ **2.20.52** ॥ 920

யதி3 ஹ்யகாலே மரணம் யத்3ருʼச்ச2யா
லபே4த கஸ்சித்3 கு3ருது3:க2கர்ஶித: ।
க3தாஹமத்3யைவ பரேதஸம்ஸத3ம்
விநா த்வயா தே4நுரிவாத்மஜேந வை ॥ **2.20.53** ॥ 921

அதா2பி கிம் ஜீவிதமத்3ய மே வ்ருʼதா2
த்வயா விநா சந்த்3ரநிபா4நநப்ரப4 ।
அநுவ்ரஜிஷ்யாமி வநம் த்வயைவ கௌ3:
ஸுது3ர்ப3லா வத்ஸமிவாபி4காங்க்ஷயா ॥ **2.20.54** ॥ 922

ப்4ருʼஶமஸுக2மமர்ஷிதா ததா3 ப3ஹு
விலலாப ஸமீக்ஷ்ய ராக4வம் ।
வ்யஸநமுபநிஶாம்ய ஸா மஹத்
ஸுதமிவ ப3த்3த4மவேக்ஷ்ய கிந்நரீ ॥ **2.20.55** ॥ 923

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 விம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

‖ ஏகவிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ‖

லக்ஷ்மணஸ்ய ரோஷோ ப$_3$லாத்$_3$ராஜ்யம் ஸ்வாயத்தீகர்தும் தேந ஶ்ரீராமஸ்ய ப்ரேரணம் ஶ்ரீராமேண பிதுராஜ்ஞாயா: பாலநமேவ த$_4$ர்ம இதி ப்ரதிபாத்$_3$ய மாதுர்ப்$_4$ராதுஶ்ச ப்ரதிபோ$_3$த$_4$நம்

ததா$_2$ து விலபந்தீம் தாம்
    கௌஸல்யாம் ராமமாதரம் ।
உவாச லக்ஷ்மணோ தீ$_3$ந -
    ஸ்தத்காலஸத்$_3$ரு'ஶம் வச: ‖ **2.21.1** ‖ 924

ந ரோசதே மமாப்யேத -
    தா$_3$ர்யே யத்$_3$ ராக$_4$வோ வநம் ।
த்யக்த்வா ராஜ்யஶ்ரியம் க$_3$ச்சே$_2$த்
    ஸ்த்ரியா வாக்யவஶங்க$_3$த: ‖ **2.21.2** ‖ 925

விபரீதஶ்ச வ்ரு'த்$_3$த$_4$ஶ்ச
    விஷயைஶ்ச ப்ரத$_4$ர்ஷித: ।
ந்ரு'ப: கிமிவ ந ப்$_3$ரூயா -
    ச்சோத்$_3$யமாந: ஸமந்மத$_2$: ‖ **2.21.3** ‖ 926

நாஸ்யாபராத$_4$ம் பஶ்யாமி
    நாபி தோ$_3$ஷம் ததா$_2$வித$_4$ம் ।

யேந நிர்வாஸ்யதே ராஷ்ட்ராத்$_3$
வநவாஸாய ராக$_4$வ: ‖ **2.21.4** ‖ 927

ந தம் பஶ்யாம்யஹம் லோகே
பரோக்ஷமபி யோ நர: ।
ஸ்வமித்ரோऽபி நிரஸ்தோऽபி
யோऽஸ்ய தோ$_3$ஷமுதா$_3$ஹரேத் ‖ **2.21.5** ‖ 928

தே$_3$வகல்பம்ரு'ஜும் தா$_3$ந்தம்
ரிபூணாமபி வத்ஸலம் ।
அவேக்ஷமாண: கோ த$_4$ர்மம்
த்யஜேத் புத்ரமகாரணாத் ‖ **2.21.6** ‖ 929

ததி$_3$த$_3$ம் வசநம் ராஜ்ஞ:
புநர்பா$_3$ல்யமுபேயுஷ: ।
புத்ர: கோ ஹ்ரு'த$_3$யே குர்யாத்$_3$
ராஜவ்ரு'த்தமநுஸ்மரந் ‖ **2.21.7** ‖ 930

யாவதே$_3$வ ந ஜாநாதி
கஶ்சித$_3$ர்த$_2$மிமம் நர: ।
தாவதே$_3$வ மயா ஸார்த$_4$ -
மாத்மஸ்த$_2$ம் குரு ஶாஸநம் ‖ **2.21.8** ‖ 931

மயா பார்ஶ்வே ஸத$_4$நுஷா
தவ கு$_3$ப்தஸ்ய ராக$_4$வ ।
க: ஸமர்தோ$_2$ऽதி$_4$கம் கர்தும்
க்ரு'தாந்தஸ்யேவ திஷ்ட$_2$த: ‖ **2.21.9** ‖ 932

நிர்மநுஷ்யாமிமாம் ஸர்வா -
மயோத்$_4$யாம் மநுஜர்ஷப$_4$ ।

கரிஷ்யாமி ஶரைஸ்தீக்ஷ்ணை -
ர்யதி3 ஸ்தா2ஸ்யதி விப்ரியே ॥ **2.21.10** ॥ 933

ப4ரதஸ்யாத2 பக்ஷ்யோ வா
யோ வாஸ்ய ஹிதமிச்ச2தி ।
ஸர்வாம்ஸ்தாம்ஶ்ச வதி4ஷ்யாமி
ம்ரு'து3ர்ஹி பரிபூ4யதே ॥ **2.21.11** ॥ 934

ப்ரோத்ஸாஹிதோऽயம் கைகேய்யா
ஸந்துஷ்டோ யதி3 ந: பிதா ।
அமித்ரபூ4தோ நி:ஸங்க3ம்
வத்4யதாம் வத்4யதாமபி ॥ **2.21.12** ॥ 935

கு3ரோரப்யவலிப்தஸ்ய
கார்யாகார்யமஜாநத: ।
உத்பத2ம் ப்ரதிபந்நஸ்ய
கார்யம் ப4வதி ஶாஸநம் ॥ **2.21.13** ॥ 936

ப3லமேஷ கிமாஶ்ரித்ய
ஹேதும் வா புருஷோத்தம ।
தா3துமிச்ச2தி கைகேய்யை
உபஸ்தி2தமித3ம் தவ ॥ **2.21.14** ॥ 937

த்வயா சைவ மயா சைவ
க்ரு'த்வா வைரமநுத்தமம் ।
காஸ்ய ஶக்தி: ஶ்ரியம் தா3தும்
ப4ரதாயாரிஶாஸந ॥ **2.21.15** ॥ 938

அநுரக்தோऽஸ்மி பா4வேந
ப்4ராதரம் தே3வி தத்த்வத: ।

ஸத்யேந த$_4$நுஷா சைவ
 த$_3$த்தேநேஷ்டேந தே ஶபே ॥ **2.21.16** ॥ 939

தீ$_3$ப்தமக்$_3$நிமரண்யம் வா
 யதி$_3$ ராம: ப்ரவேக்ஷ்யதி ।
ப்ரவிஷ்டம் தத்ர மாம் தே$_3$வி
 த்வம் பூர்வமவதா$_4$ரய ॥ **2.21.17** ॥ 940

ஹராமி வீர்யாத்$_3$ து$_3$:க$_2$ம் தே
 தம: ஸூர்ய இவோதி$_3$த: ।
தே$_3$வீ பஶ்யது மே வீர்யம்
 ராக$_4$வஶ்சைவ பஶ்யது ॥ **2.21.18** ॥ 941

ஹநிஷ்யே பிதரம் வ்ரு'த்$_3$த$_4$ம்
 கைகேய்யாஸக்தமாநஸம் ।
க்ரு'பணம் ச ஸ்தி$_2$தம் பா$_3$ல்யே
 வ்ரு'த்$_3$த$_4$பா$_4$வேந க$_3$ர்ஹிதம் ॥ **2.21.19** ॥ 942

ஏதத் து வசநம் ஶ்ருத்வா
 லக்ஷ்மணஸ்ய மஹாத்மந: ।
உவாச ராமம் கௌஸல்யா
 ருத$_3$தீ ஶோகலாலஸா ॥ **2.21.20** ॥ 943

ப்$_4$ராதுஸ்தே வத$_3$த: புத்ர
 லக்ஷ்மணஸ்ய ஶ்ருதம் த்வயா ।
யத$_3$த்ராநந்தரம் தத்த்வம்
 குருஷ்வ யதி$_3$ ரோசதே ॥ **2.21.21** ॥ 944

ந சாத$_4$ர்ம்யம் வச: ஶ்ருத்வா
 ஸபத்ந்யா மம பா$_4$ஷிதம் ।

விஹாய ஶோகஸந்தப்தாம்
க3ந்துமர்ஹஸி மாமித: ॥ **2.21.22** ॥ 945

த4ர்மஜ்ஞ இதி த4ர்மிஷ்ட2
த4ர்மம் சரிதுமிச்ச2ஸி ।
ஶுஶ்ரூஷ மாமிஹஸ்த2ஸ்த்வம்
சர த4ர்மமநுத்தமம் ॥ **2.21.23** ॥ 946

ஶுஶ்ரூஷுர்ஜநநீம் புத்ர
ஸ்வக்3ரு'ஹே நியதோ வஸந் ।
பரேண தபஸா யுக்த:
காஶ்யபஸ்த்ரிதி3வம் க3த: ॥ **2.21.24** ॥ 947

யதை2வ ராஜா பூஜ்யஸ்தே
கௌ3ரவேண ததா2 ஹ்யஹம் ।
த்வாம் ஸாஹம் நாநுஜாநாமி
ந க3ந்தவ்யமிதோ வநம் ॥ **2.21.25** ॥ 948

த்வத்3வியோகா3ந்ந மே கார்யம்
ஜீவிதேந ஸுகே2ந ச ।
த்வயா ஸஹ மம ஶ்ரேய -
ஸ்த்ரு'ணாநாமபி ப4க்ஷணம் ॥ **2.21.26** ॥ 949

யதி3 த்வம் யாஸ்யஸி வநம்
த்யக்த்வா மாம் ஶோகலாலஸாம் ।
அஹம் ப்ராயமிஹாஸிஷ்யே
ந ச ஶக்ஷ்யாமி ஜீவிதும் ॥ **2.21.27** ॥ 950

ததஸ்த்வம் ப்ராப்ஸ்யஸே புத்ர
நிரயம் லோகவிஶ்ருதம் ।

ப்$_3$ரஹ்மஹத்யாமிவாத$_4$ர்மாத்
ஸமுத்$_3$ர: ஸரிதாம் பதி: ॥ **2.21.28** ॥ 951

விலபந்தீம் ததா$_2$ தீ$_3$நாம்
கௌஸல்யாம் ஜநநீம் தத: ।
உவாச ராமோ த$_4$ர்மாத்மா
வசநம் த$_4$ர்மஸம்ஹிதம் ॥ **2.21.29** ॥ 952

நாஸ்தி ஶக்தி: பிதுர்வாக்யம்
ஸமதிக்ரமிதும் மம ।
ப்ரஸாத$_3$யே த்வாம் ஶிரஸா
க$_3$ந்துமிச்சா$_2$ம்யஹம் வநம் ॥ **2.21.30** ॥ 953

ரு'ஷிணா ச பிதுர்வாக்யம்
குர்வதா வநசாரிணா ।
கௌ$_3$ர்ஹதா ஜாநதாத$_4$ர்மம்
கண்டு$_3$நா ச விபஶ்சிதா ॥ **2.21.31** ॥ 954

அஸ்மாகம் து குலே பூர்வம்
ஸக$_3$ரஸ்யாஜ்ஞயா பிது: ।
க$_2$நத்$_3$பி$_4$: ஸாக$_3$ரைர்பூ$_4$மி -
மவாப்த: ஸுமஹாந் வத$_4$: ॥ **2.21.32** ॥ 955

ஜாமத$_3$க்$_3$ந்யேந ராமேண
ரேணுகா ஜநநீ ஸ்வயம் ।
க்ரு'த்தா பரஶுநாரண்யே
பிதுர்வசநகாரணாத் ॥ **2.21.33** ॥ 956

ஏதைரந்யைஶ்ச ப$_3$ஹுபி$_4$ -
ர்தே$_3$வி தே$_3$வஸமை: க்ரு'தம் ।

பிதுர்வசநமக்லீப$_3$ம்
கரிஷ்யாமி பிதுர்ஹிதம் ॥ **2.21.34** ॥ 957

ந க$_2$ல்வேதந்மயைகேந
க்ரியதே பித்ரு'ஶாஸநம் ।
ஏதைரபி க்ரு'தம் தே$_3$வி
யே மயா பரிகீர்திதா: ॥ **2.21.35** ॥ 958

நாஹம் த$_4$ர்மமபூர்வம் தே
ப்ரதிகூலம் ப்ரவர்தயே ।
பூர்வைரயமபி$_4$ப்ரேதோ
க$_3$தோ மார்கோ$_3$ऽநுக$_3$ம்யதே ॥ **2.21.36** ॥ 959

ததே$_3$தத் து மயா கார்யம்
க்ரியதே பு$_4$வி நாந்யதா$_2$ ।
பிதுர்ஹி வசநம் குர்வந்
ந கஶ்சிந்நாம ஹீயதே ॥ **2.21.37** ॥ 960

தாமேவமுக்த்வா ஜநநீம்
லக்ஷ்மணம் புநரப்$_3$ரவீத் ।
வாக்யம் வாக்யவிதா$_3$ம் ஶ்ரேஷ்ட$_2$:
ஶ்ரேஷ்ட$_2$: ஸர்வத$_4$நுஷ்மதாம் ॥ **2.21.38** ॥ 961

தவ லக்ஷ்மண ஜாநாமி
மயி ஸ்நேஹமநுத்தமம் ।
விக்ரமம் சைவ ஸத்த்வம் ச
தேஜஶ்ச ஸுது$_3$ராஸத$_3$ம் ॥ **2.21.39** ॥ 962

மம மாதுர்மஹத்$_3$ து$_3$:க$_2$ -
மதுலம் ஶுப$_4$லக்ஷண ।

அபி$_4$ப்ராயம் ந விஜ்ஞாய
ஸத்யஸ்ய ச ஶமஸ்ய ச ‖ **2.21.40** ‖ 963

த$_4$ர்மோ ஹி பரமோ லோகே
த$_4$ர்மே ஸத்யம் ப்ரதிஷ்டி$_2$தம் ।
த$_4$ர்மஸம்ஶ்ரிதமப்யேதத்
பிதுர்வசநமுத்தமம் ‖ **2.21.41** ‖ 964

ஸம்ஶ்ருத்ய ச பிதுர்வாக்யம்
மாதுர்வா ப்$_3$ராஹ்மணஸ்ய வா ।
ந கர்தவ்யம் வ்ரு'தா$_2$ வீர
த$_4$ர்மமாஶ்ரித்ய திஷ்ட$_2$தா ‖ **2.21.42** ‖ 965

ஸோऽஹம் ந ஶக்ஷ்யாமி புந -
ர்நியோக$_3$மதிவர்திதும் ।
பிதுர்ஹி வசநாத்$_3$ வீர
கைகேய்யாஹம் ப்ரசோதி$_3$த: ‖ **2.21.43** ‖ 966

ததே$_3$தாம் விஸ்ரு'ஜாநார்யாம்
க்ஷத்ரத$_4$ர்மாஶ்ரிதாம் மதிம் ।
த$_4$ர்மமாஶ்ரய மா தைக்ஷ்ண்யம்
மத்$_3$பு$_3$த்$_3$தி$_4$ரநுக$_3$ம்யதாம் ‖ **2.21.44** ‖ 967

தமேவமுக்த்வா ஸௌஹார்தா$_3$த்$_3$
ப்$_4$ராதரம் லக்ஷ்மணாக்$_3$ரஜ: ।
உவாச பூ$_4$ய: கௌஸல்யாம்
ப்ராஞ்ஜலி: ஶிரஸா நத: ‖ **2.21.45** ‖ 968

அநுமந்யஸ்வ மாம் தே$_3$வி
க$_3$மிஷ்யந்தமிதோ வநம் ।

ஶாபிதாஸி மம ப்ராணை:
குரு ஸ்வஸ்த்யயநாநி மே ‖ **2.21.46** ‖ 969

தீர்ணப்ரதிஜ்ஞஶ்ச வநாத்
புநரேஷ்யாம்யஹம் புரீம் ।
யயாதிரிவ ராஜர்ஷி:
புரா ஹித்வா புநர்தி$_3$வம் ‖ **2.21.47** ‖ 970

ஶோக: ஸந்தா$_4$ர்யதாம் மாத -
ர்ஹ்ரு’த$_3$யே ஸாது$_4$ மா ஶுச: ।
வநவாஸாதி$_3$ஹைஷ்யாமி
புந: க்ரு’த்வா பிதுர்வச: ‖ **2.21.48** ‖ 971

த்வயா மயா ச வைதே$_3$ஹ்யா
லக்ஷ்மணேந ஸுமித்ரயா ।
பிதுர்நியோகே$_3$ ஸ்தா$_2$தவ்ய -
மேஷ த$_4$ர்ம: ஸநாதந: ‖ **2.21.49** ‖ 972

அம்ப$_3$ ஸம்ப்$_4$ரு’த்ய ஸம்பா$_4$ராந்
து$_3$:க$_2$ம் ஹ்ரு’தி$_3$ நிக்$_3$ரு’ஹ்ய ச ।
வநவாஸக்ரு’தா பு$_3$த்$_3$தி$_4$ -
ர்மம த$_4$ர்ம்யாநுவர்த்யதாம் ‖ **2.21.50** ‖ 973

ஏதத்$_3$ வசஸ்தஸ்ய நிஶம்ய மாதா
ஸுத$_4$ர்ம்யமவ்யக்$_3$ரமவிக்லவம் ச ।
ம்ரு’தேவ ஸம்ஜ்ஞாம் ப்ரதிலப்$_4$ய தே$_3$வீ
ஸமீக்ஷ்ய ராமம் புநரித்யுவாச ‖ **2.21.51** ‖ 974

யதை$_2$வ தே புத்ர பிதா ததா$_2$ஹம்
கு$_3$ரு: ஸ்வத$_4$ர்மேண ஸுஹ்ரு’த்தயா ச ।

ந த்வாநுஜாநாமி ந மாம் விஹாய
ஸுது$_3$:கி$_2$தாமர்ஹஸி புத்ர க$_3$ந்தும் ॥ **2.21.52** ॥ 975

கிம் ஜீவிதேநேஹ விநா த்வயா மே
லோகேந வா கிம் ஸ்வத$_4$யாம்ரு'தேந ।
ஶ்ரேயோ முஹூர்தம் தவ ஸந்நிதா$_4$நம்
மமைவ க்ரு'த்ஸ்நாத$_3$பி ஜீவலோகாத் ॥ **2.21.53** ॥ 976

நரைரிவோல்காபி$_4$ரபோஹ்யமாநோ
மஹாக$_3$ஜோ த்$_4$வாந்தமபி$_4$ப்ரவிஷ்ட: ।
பூ$_4$ய: ப்ரஜஜ்வால விலாபமேவம்
நிஶம்ய ராம: கருணம் ஜநந்யா: ॥ **2.21.54** ॥ 977

ஸ மாதரம் சைவ விஸம்ஜ்ஞகல்பா -
மார்தம் ச ஸௌமித்ரிமபி$_4$ப்ரதப்தம் ।
த$_4$ர்மே ஸ்தி$_2$தோ த$_4$ர்ம்யமுவாச வாக்யம்
யதா$_2$ ஸ ஏவார்ஹதி தத்ர வக்தும் ॥ **2.21.55** ॥ 978

அஹம் ஹி தே லக்ஷ்மண நித்யமேவ
ஜாநாமி ப$_4$க்திம் ச பராக்ரமம் ச ।
மம த்வபி$_4$ப்ராயமஸந்நிரீக்ஷ்ய
மாத்ரா ஸஹாப்$_4$யர்த$_3$ஸி மா ஸுது$_3$:க$_2$ம் ॥ **2.21.56** ॥ 979

த$_4$ர்மார்த$_2$காமா: க$_2$லு ஜீவலோகே
ஸமீக்ஷிதா த$_4$ர்மப$_2$லோத$_3$யேஷு ।
யே தத்ர ஸர்வே ஸ்யுரஸம்ஶயம் மே
பா$_4$ர்யேவ வஶ்யாபி$_4$மதா ஸபுத்ரா ॥ **2.21.57** ॥ 980

யஸ்மிம்ஸ்து ஸர்வே ஸ்யுரஸந்நிவிஷ்டா
த$_4$ர்மோ யத: ஸ்யாத் தது$_3$பக்ரமேத ।

த்3வேஷ்யோ ப4வத்யர்த2பரோ ஹி லோகே
காமாத்மதா க2ல்வபி ந ப்ரஶஸ்தா ॥ **2.21.58** ॥ 981

கு3ருஶ்ச ராஜா ச பிதா ச வ்ரு'த்3த4:
க்ரோதா4த் ப்ரஹர்ஷாத3த2வாபி காமாத் ।
யத்3 வ்யாதி3ஶேத் கார்யமவேக்ஷ்ய த4ர்மம்
கஸ்தம் ந குர்யாத3ந்ரு'ஶம்ஸவ்ரு'த்தி: ॥ **2.21.59** ॥ 982

ந தேந ஶக்நோமி பிது: ப்ரதிஜ்ஞா -
மிமாம் ந கர்தும் ஸகலாம் யதா2வத் ।
ஸ ஹ்யாவயோஸ்தாத கு3ருர்நியோகே3
தே3வ்யாஶ்ச ப4ர்தா ஸ க3திஶ்ச த4ர்ம: ॥ **2.21.60** ॥ 983

தஸ்மிந் புநர்ஜீவதி த4ர்மராஜே
விஶேஷத: ஸ்வே பதி2 வர்தமாநே ।
தே3வீ மயா ஸார்த4மிதோऽபி4க3ச்சே2த்
கத2ம்ஸ்வித3ந்யா வித4வேவ நாரீ ॥ **2.21.61** ॥ 984

ஸா மாநுமந்யஸ்வ வநம் வ்ரஜந்தம்
குருஷ்வ ந: ஸ்வஸ்த்யயநாநி தே3வி ।
யதா2 ஸமாப்தே புநராவ்ரஜேயம்
யதா2 ஹி ஸத்யேந புநர்யயாதி: ॥ **2.21.62** ॥ 985

யஶோ ஹ்யஹம் கேவலராஜ்யகாரணாந்
ந ப்ரு'ஷ்ட2த: கர்துமலம் மஹோத3யம் ।
அதீ3ர்க4காலேந து தே3வி ஜீவிதே
வ்ரு'ணேऽவராமத்3ய மஹீமத4ர்மத: ॥ **2.21.63** ॥ 986

ப்ரஸாத3யந்நரவ்ரு'ஷப4: ஸ மாதரம்
பராக்ரமாஜ்ஜிக3மிஷுரேவ த3ண்ட3காந் ।

அதா$_2$நுஜம் ப்$_4$ரு'ஶமநுஶாஸ்ய த$_3$ர்ஶநம்
சகார தாம் ஹ்ரு'தி$_3$ ஜநநீம் ப்ரத$_3$க்ஷிணம் ‖ **2.21.64** ‖ 987

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஏகவிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்$_3$வாவிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

லக்ஷ்மணம் ப்ரபோ$_3$த$_4$யதா ஶ்ரீராமேண ஸ்வீயே வநவாஸே தை$_3$வமேவ காரணமிதி ப்ரதிபாத$_3$நமபி$_4$ஷேகஸாமக்$_3$ரீமபஸாரயிதுமாதே$_3$ஶதா$_3$நம் ச

அத$_2$ தம் வ்யத$_2$யா தீ$_3$நம்
ஸவிஶேஷமமர்ஷிதம் ।
ஸரோஷமிவ நாகே$_3$ந்த்$_3$ரம்
ரோஷவிஸ்பா$_2$ரிதேக்ஷணம் ॥ **2.22.1** ॥ 988

ஆஸாத்$_3$ய ராம: ஸௌமித்ரிம்
ஸுஹ்ரு'த$_3$ம் ப்$_4$ராதரம் ப்ரியம் ।
உவாசேத$_3$ம் ஸ தை$_4$ர்யேண
தா$_4$ரயந் ஸத்த்வமாத்மவாந் ॥ **2.22.2** ॥ 989

நிக்$_3$ரு'ஹ்ய ரோஷம் ஶோகம் ச
தை$_4$ர்யமாஶ்ரித்ய கேவலம் ।
அவமாநம் நிரஸ்யைநம்
க்$_3$ரு'ஹீத்வா ஹர்ஷமுத்தமம் ॥ **2.22.3** ॥ 990

உபக்லு'ப்தம் யதை$_3$தந்மே
அபி$_4$ஷேகார்த$_2$முத்தமம் ।

ஸர்வம் நிவர்தய க்ஷிப்ரம்
குரு கார்யம் நிரவ்யயம் ॥ **2.22.4** ॥ 991

ஸௌமித்ரே யோऽபி4ஷேகார்தே2
மம ஸம்பா4ரஸம்ப்4ரம: ।
அபி4ஷேகநிவ்ரு'த்த்யர்தே2
ஸோऽஸ்து ஸம்பா4ரஸம்ப்4ரம: ॥ **2.22.5** ॥ 992

யஸ்யா மத3பி4ஷேகார்தே2
மாநஸம் பரிதப்யதே ।
மாதா ந: ஸா யதா2 ந ஸ்யாத்
ஸவிஶங்கா ததா2 குரு ॥ **2.22.6** ॥ 993

தஸ்யா: ஶங்காமயம் து3:க2ம்
முஹூர்தமபி நோத்ஸஹே ।
மநஸி ப்ரதிஸஞ்ஜாதம்
ஸௌமித்ரேऽஹமுபேக்ஷிதும் ॥ **2.22.7** ॥ 994

ந பு3த்3தி4பூர்வம் நாபு3த்3த4ம்
ஸ்மராமீஹ கதா3சந ।
மாத்ரூ'ணாம் வா பிதுர்வாஹம்
க்ரு'தமல்பம் ச விப்ரியம் ॥ **2.22.8** ॥ 995

ஸத்ய: ஸத்யாபி4ஸந்த4ஶ்ச
நித்யம் ஸத்யபராக்ரம: ।
பரலோகப4யாத்3 பீ4தோ
நிர்ப4யோऽஸ்து பிதா மம ॥ **2.22.9** ॥ 996

தஸ்யாபி ஹி ப4வேத3ஸ்மிந்
கர்மண்யப்ரதிஸம்ஹ்ரு'தே ।

ஸத்யம் நேதி மநஸ்தாப -
ஸ்தஸ்ய தாபஸ்தபேச்ச மாம் ॥ **2.22.10** ॥ 997

அபி$_4$ஷேகவிதா$_4$நம் து
தஸ்மாத் ஸம்ஹ்ருʼத்ய லக்ஷ்மண ।
அந்வகே$_3$வாஹமிச்சா$_2$மி
வநம் க$_3$ந்துமித: புர: ॥ **2.22.11** ॥ 998

மம ப்ரவ்ராஜநாத$_3$த்$_3$ய
க்ருʼதக்ருʼத்யா ந்ருʼபாத்மஜா ।
ஸுதம் ப$_4$ரதமவ்யக்$_3$ர -
மபி$_4$ஷேசயதாம் தத: ॥ **2.22.12** ॥ 999

மயி சீராஜிநத$_4$ரே
ஜடாமண்ட$_3$லதா$_4$ரிணி ।
க$_3$தேऽரண்யம் ச கைகேய்யா
ப$_4$விஷ்யதி மந: ஸுக$_2$ம் ॥ **2.22.13** ॥ 1000

பு$_3$த்$_3$தி$_4$: ப்ரணீதா யேநேயம்
மநஶ்ச ஸுஸமாஹிதம் ।
தம் நு நார்ஹாமி ஸங்க்லேஷ்டும்
ப்ரவ்ரஜிஷ்யாமி மா சிரம் ॥ **2.22.14** ॥ 1001

க்ருʼதாந்த ஏவ ஸௌமித்ரே
த்$_3$ரஷ்டவ்யோ மத்ப்ரவாஸநே ।
ராஜ்யஸ்ய ச விதீர்ணஸ்ய
புநரேவ நிவர்தநே ॥ **2.22.15** ॥ 1002

கைகேய்யா: ப்ரதிபத்திர்ஹி
கத$_2$ம் ஸ்யாந்மம வேத$_3$நே ।

யதி$_3$ தஸ்யா ந பா$_4$வோ஽யம்
க்ரு’தாந்தவிஹிதோ ப$_4$வேத் ॥ **2.22.16** ॥ 1003

ஜாநாஸி ஹி யதா$_2$ ஸௌம்ய
ந மாத்ரு’ஷு மமாந்தரம் ।
பூ$_4$தபூர்வம் விஶேஷோ வா
தஸ்யா மயி ஸுதே஽பி வா ॥ **2.22.17** ॥ 1004

ஸோ஽பி$_4$ஷேகநிவ்ரு’த்த்யர்தை$_2$:
ப்ரவாஸார்தை$_2$ஶ்ச து$_3$ர்வசை: ।
உக்$_3$ரைர்வாக்யைரஹம் தஸ்யா
நாந்யத்$_3$ தை$_3$வாத் ஸமர்த$_2$யே ॥ **2.22.18** ॥ 1005

கத$_2$ம் ப்ரக்ரு’திஸம்பந்நா
ராஜபுத்ரீ ததா$_2$கு$_3$ணா ।
ப்$_3$ரூயாத் ஸா ப்ராக்ரு’தேவ ஸ்த்ரீ
மத்பீட்$_3$யம் ப$_4$ர்த்ரு’ஸந்நிதௌ$_4$ ॥ **2.22.19** ॥ 1006

யத$_3$சிந்த்யம் து தத்$_3$ தை$_3$வம்
பூ$_4$தேஷ்வபி ந ஹந்யதே ।
வ்யக்தம் மயி ச தஸ்யாம் ச
பதிதோ ஹி விபர்யய: ॥ **2.22.20** ॥ 1007

கஶ்ச தை$_3$வேந ஸௌமித்ரே
யோத்$_3$து$_4$முத்ஸஹதே புமாந் ।
யஸ்ய நு க்$_3$ரஹணம் கிஞ்சித்
கர்மணோ஽ந்யந்ந த்$_3$ரு’ஶ்யதே ॥ **2.22.21** ॥ 1008

ஸுக$_2$து$_3$:கே$_2$ ப$_4$யக்ரோதௌ$_4$
லாபா$_4$லாபௌ$_4$ ப$_4$வாப$_4$வௌ ।

யஸ்ய கிஞ்சித் ததா₂பூ₄தம்
நநு தை₃வஸ்ய கர்ம தத் ॥ **2.22.22** ॥ 1009

ரு'ஷயோऽப்யுக்₃ரதபஸோ
தை₃வேநாபி₄ப்ரசோதி₃தா: ।
உத்ஸ்ரு'ஜ்ய நியமாம்ஸ்தீவ்ராந்
ப்₄ரஶ்யந்தே காமமந்யுபி₄: ॥ **2.22.23** ॥ 1010

அஸங்கல்பிதமேவேஹ
யத₃கஸ்மாத் ப்ரவர்ததே ।
நிவர்த்யாரப்₃த₄மாரம்பை₄ -
ர்நநு தை₃வஸ்ய கர்ம தத் ॥ **2.22.24** ॥ 1011

ஏதயா தத்த்வயா பு₃த்₃த்₄யா
ஸம்ஸ்தப்₄யாத்மாநமாத்மநா ।
வ்யாஹதேऽப்யபி₄ஷேகே மே
பரிதாபோ ந வித்₃யதே ॥ **2.22.25** ॥ 1012

தஸ்மாத₃பரிதாப: ஸம் -
ஸ்த்வமப்யநுவிதா₄ய மாம் ।
ப்ரதிஸம்ஹாரய க்ஷிப்ர -
மாபி₄ஷேசநிகீம் க்ரியாம் ॥ **2.22.26** ॥ 1013

ஏபி₄ரேவ க₄டை: ஸர்வை -
ரபி₄ஷேசநஸம்ப்₄ரு'தை: ।
மம லக்ஷ்மண தாபஸ்யே
வ்ரதஸ்நாநம் ப₄விஷ்யதி ॥ **2.22.27** ॥ 1014

அத₂வா கிம் மயைதேந
ராஜ்யத்₃ரவ்யமயேந து ।

உத்₃த்₄ரு'தம் மே ஸ்வயம் தோயம்
வ்ரதாதே₃ஶம் கரிஷ்யதி ॥ **2.22.28** ॥ 1015

மா ச லக்ஷ்மண ஸந்தாபம்
கார்ஷீர்லக்ஷ்ம்யா விபர்யயே ।
ராஜ்யம் வா வநவாஸோ வா
வநவாஸோ மஹோத₃ய: ॥ **2.22.29** ॥ 1016

ந லக்ஷ்மணாஸ்மிந் மம ராஜ்யவிக்₄நே
மாதா யவீயஸ்யபி₄ஶங்கிதவ்யா ।
தை₃வாபி₄பந்நா ந பிதா கத₂ஞ்சி -
ஜ்ஜாநாஸி தை₃வம் ஹி ததா₂ப்ரபா₄வம் ॥ **2.22.30** ॥ 1017

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ த்₃வாவிம்ஶ: ஸர்க₃: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்ரயோவிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

லக்ஷ்மணஸ்யோஜஸ்விவசநம் தேந தை$_3$வஸ்ய க$_2$ண்ட$_3$நம் புருஷார்த$_2$ஸ்ய மண்ட$_3$நம் ச தஸ்ய ஶ்ரீராமாபி$_4$ஷேகவிரோதி$_4$பி$_4$: ஸஹ யோத்$_3$து$_4$முத்$_3$யமஶ்ச

இதி ப்$_3$ருவதி ராமே து
லக்ஷ்மணோऽவாக்ஶிரா இவ ।
த்$_4$யாத்வா மத்$_4$யம் ஜகா$_3$மாஶு
ஸஹஸா தை$_3$ந்யஹர்ஷயோ: ॥ **2.23.1** ॥ 1018

ததா$_3$ து ப$_3$த்$_3$த்$_4$வா ப்$_4$ருகுடீம்
ப்$_4$ருவோர்மத்$_4$யே நரர்ஷப$_4$: ।
நிஶஶ்வாஸ மஹாஸர்போ
பி$_3$லஸ்த$_2$ இவ ரோஷித: ॥ **2.23.2** ॥ 1019

தஸ்ய து$_3$ஷ்ப்ரதிவீக்ஷ்யம் தத்$_3$
ப்$_4$ருகுடீஸஹிதம் ததா$_3$ ।
ப$_3$பௌ$_4$ க்ருத்$_3$த$_4$ஸ்ய ஸிம்ஹஸ்ய
முக$_2$ஸ்ய ஸத்$_3$ரு'ஶம் முக$_2$ம் ॥ **2.23.3** ॥ 1020

அக்$_3$ரஹஸ்தம் விது$_4$ந்வம்ஸ்து
ஹஸ்தீ ஹஸ்தமிவாத்மந: ।

திர்யகூ$_3$ர்த்$_4$வம் ஶரீரே ச
பாதயித்வா ஶிரோத$_4$ராம் ॥ **2.23.4** ॥ 1021

அக்$_3$ராக்ஷ்ணா வீக்ஷமாணஸ்து
திர்யக்$_3$ப்$_4$ராதரமப்$_3$ரவீத் ।
அஸ்தா$_2$நே ஸம்ப்$_4$ரமோ யஸ்ய
ஜாதோ வை ஸுமஹாநயம் ॥ **2.23.5** ॥ 1022

த$_4$ர்மதோ$_3$ஷப்ரஸங்கே$_3$ந
லோகஸ்யாநதிஶங்கயா ।
கத$_2$ம் ஹ்யேதத$_3$ஸம்ப்$_4$ராந்த -
ஸ்த்வத்$_3$விதோ$_4$ வக்துமர்ஹதி ॥ **2.23.6** ॥ 1023

யதா$_2$ ஹ்யேவமஶௌண்டீ$_3$ரம்
ஶௌண்டீ$_3$ர: க்ஷத்ரியர்ஷப$_4$: ।
கிம் நாம க்ரு'பணம் தை$_3$வ -
மஶக்தமபி$_4$ஶம்ஸஸி ॥ **2.23.7** ॥ 1024

பாபயோஸ்தே கத$_2$ம் நாம
தயோ: ஶங்கா ந வித்$_3$யதே ।
ஸந்தி த$_4$ர்மோபதா$_4$ஸக்தா
த$_4$ர்மாத்மந் கிம் ந பு$_3$த்$_4$யஸே ॥ **2.23.8** ॥ 1025

தயோ: ஸுசரிதம் ஸ்வார்த$_2$ம்
ஶாட்$_2$யாத் பரிஜிஹீர்ஷதோ: ।
யதி$_3$ நைவம் வ்யவஸிதம்
ஸ்யாத்$_3$தி$_4$ ப்ராகே$_3$வ ராக$_4$வ ।
தயோ: ப்ராகே$_3$வ த$_3$த்தஶ்ச
ஸ்யாத்$_3$ வர:ப்ரக்ரு'தஶ்ச ஸ: ॥ **2.23.9** ॥ 1026

லோகவித்3விஷ்டமாரப்3த4ம்
    த்வத3ந்யஸ்யாபி4ஷேசநம் ।
நோத்ஸஹே ஸஹிதும் வீர
    தத்ர மே க்ஷந்துமர்ஹஸி ॥ **2.23.10** ॥ 1027

யேநைவமாக3தா த்3வைத4ம்
    தவ பு3த்3தி4ர்மஹாமதே ।
ஸோऽபி த4ர்மோ மம த்3வேஷ்யோ
    யத்ப்ரஸங்கா3த்3 விமுஹ்யஸி ॥ **2.23.11** ॥ 1028

கத2ம் த்வம் கர்மணா ஶக்த:
    கைகேயீவஶவர்திந: ।
கரிஷ்யஸி பிதுர்வாக்ய -
    மத4ர்மிஷ்ட2ம் விக3ர்ஹிதம் ॥ **2.23.12** ॥ 1029

யத3யம் கில்பி3ஷாத்3 பே4த3:
    க்ரு'தோऽப்யேவம் ந க்3ரு'ஹ்யதே ।
ஜாயதே தத்ர மே து3:க2ம்
    த4ர்மஸங்க3ஶ்ச க3ர்ஹித: ॥ **2.23.13** ॥ 1030

தவாயம் த4ர்மஸம்யோகோ3
    லோகஸ்யாஸ்ய விக3ர்ஹித: ।
மநஸாபி கத2ம் காமம்
    குர்யாத் த்வாம் காமவ்ரு'த்தயோ: ।
தயோஸ்த்வஹிதயோர்நித்யம்
    ஶத்ர்வோ: பித்ரபி4தா4நயோ: ॥ **2.23.14** ॥ 1031

யத்3யபி ப்ரதிபத்திஸ்தே
    தை3வீ சாபி தயோர்மதம் ।

ததா$_2$ப்யுபேக்ஷணீயம் தே
    ந மே தத$_3$பி ரோசதே ॥ **2.23.15** ॥ 1032

விக்லவோ வீர்யஹீநோ ய:
    ஸ தை$_3$வமநுவர்ததே ।
வீரா: ஸம்பா$_4$விதாத்மாநோ
    ந தை$_3$வம் பர்யுபாஸதே ॥ **2.23.16** ॥ 1033

தை$_3$வம் புருஷகாரேண
    ய: ஸமர்த$_2$: ப்ரபா$_3$தி$_4$தும் ।
ந தை$_3$வேந விபந்நார்த$_2$:
    புருஷ: ஸோऽவஸீத$_3$தி ॥ **2.23.17** ॥ 1034

த்$_3$ரக்ஷ்யந்தி த்வத்$_3$ய தை$_3$வஸ்ய
    பௌருஷம் புருஷஸ்ய ச ।
தை$_3$வமாநுஷயோரத்$_3$ய
    வ்யக்தா வ்யக்திர்ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.23.18** ॥ 1035

அத்$_3$ய மே பௌருஷஹதம்
    தை$_3$வம் த்$_3$ரக்ஷ்யந்தி வை ஜநா: ।
யைர்தை$_3$வாதா$_3$ஹதம் தேऽத்$_3$ய
    த்$_3$ரு'ஷ்டம் ராஜ்யாபி$_4$ஷேசநம் ॥ **2.23.19** ॥ 1036

அத்யங்குஶமிவோத்$_3$தா$_3$மம்
    க$_3$ஜம் மத$_3$ஜலோத்$_3$த$_4$தம் ।
ப்ரதா$_4$விதமஹம் தை$_3$வம்
    பௌருஷேண நிவர்தயே ॥ **2.23.20** ॥ 1037

லோகபாலா: ஸமஸ்தாஸ்தே
    நாத்$_3$ய ராமாபி$_4$ஷேசநம் ।

ந ச க்ரு'த்ஸ்நாஸ்த்ரயோ லோகா
விஹந்யு: கிம் புந: பிதா ॥ **2.23.21** ॥ 1038

யைர்விவாஸஸ்தவாரண்யே
மிதோ$_2$ ராஜந் ஸமர்தி$_2$த: ।
அரண்யே தே விவத்ஸ்யந்தி
சதுர்த$_3$ஶ ஸமாஸ்ததா$_2$ ॥ **2.23.22** ॥ 1039

அஹம் ததா$_3$ஶாம் த$_4$க்ஷ்யாமி
பிதுஸ்தஸ்யாஶ்ச யா தவ ।
அபி$_4$ஷேகவிகா$_4$தேந
புத்ரராஜ்யாய வர்ததே ॥ **2.23.23** ॥ 1040

மத்$_3$ப$_3$லேந விருத்$_3$தா$_4$ய
ந ஸ்யாத்$_3$ தை$_3$வப$_3$லம் ததா$_2$ ।
ப்ரப$_4$விஷ்யதி து$_3$:கா$_2$ய
யதோ$_2$க்$_3$ரம் பௌருஷம் மம ॥ **2.23.24** ॥ 1041

ஊர்த்$_4$வம் வர்ஷஸஹஸ்ராந்தே
ப்ரஜாபால்யமநந்தரம் ।
ஆர்யபுத்ரா: கரிஷ்யந்தி
வநவாஸம் க$_3$தே த்வயி ॥ **2.23.25** ॥ 1042

பூர்வராஜர்ஷிவ்ரு'த்த்யா ஹி
வநவாஸோऽபி$_4$தீ$_4$யதே ।
ப்ரஜா நிக்ஷிப்ய புத்ரேஷு
புத்ரவத் பரிபாலநே ॥ **2.23.26** ॥ 1043

ஸ சேத்$_3$ ராஜந்யநேகாக்$_3$ரே
ராஜ்யவிப்$_4$ரமஶங்கயா ।

நைவமிச்ச$_2$ஸி த$_4$ர்மாத்மந்
ராஜ்யம் ராம த்வமாத்மநி ॥ **2.23.27** ॥ 1044

ப்ரதிஜாநே ச தே வீர
மா பூ$_4$வம் வீரலோகபா$_4$க் ।
ராஜ்யம் ச தவ ரக்ஷேய -
மஹம் வேலேவ ஸாக$_3$ரம் ॥ **2.23.28** ॥ 1045

மங்க$_3$லைரபி$_4$ஷிஞ்சஸ்வ
தத்ர த்வம் வ்யாப்ரு'தோ ப$_4$வ ।
அஹமேகோ மஹீபாலா -
நலம் வாரயிதும் ப$_3$லாத் ॥ **2.23.29** ॥ 1046

ந ஶோபா$_4$ர்தா$_2$விமௌ பா$_3$ஹூ
ந த$_4$நுர்பூ$_4$ஷணாய மே ।
நாஸிராப$_3$ந்த$_4$நார்தா$_2$ய
ந ஶரா: ஸ்தம்ப$_4$ஹேதவ: ॥ **2.23.30** ॥ 1047

அமித்ரமத$_2$நார்தா$_2$ய
ஸர்வமேதச்சதுஷ்டயம் ।
ந சாஹம் காமயேऽத்யர்த$_2$ம்
ய: ஸ்யாச்ச$_2$த்ருர்மதோ மம ॥ **2.23.31** ॥ 1048

அஸிநா தீக்ஷ்ணதா$_4$ரேண
வித்$_3$யுச்சலிதவர்சஸா ।
ப்ரக்$_3$ரு'ஹீதேந வை ஶத்ரும்
வஜ்ரிணம் வா ந கல்பயே ॥ **2.23.32** ॥ 1049

க$_2$ட்$_3$க$_3$நிஷ்பேஷநிஷ்பிஷ்டை -
ர்க$_3$ஹநா து$_3$ஶ்சரா ச மே ।

ஹஸ்த்யஶ்வரதி2ஹஸ்தோரு -
ஶிரோபி4ர்ப4விதா மஹீ ॥ **2.23.33** ॥ 1050

க2ட்3க3தா4ராஹதா மேऽத்3ய
தீ3ப்யமாநா இவாக்3நய: ।
பதிஷ்யந்தி த்3விஷோ பூ4மௌ
மேகா4 இவ ஸவித்3யுத: ॥ **2.23.34** ॥ 1051

ப3த்3த4கோ3தா4ங்கு3லித்ராணே
ப்ரக்3ரு'ஹீதஶராஸநே ।
கத2ம் புருஷமாநீ ஸ்யாத்
புருஷாணாம் மயி ஸ்தி2தே ॥ **2.23.35** ॥ 1052

ப3ஹுபி4ஶ்சைகமத்யஸ்ய -
ந்நேகேந ச ப3ஹூஞ்ஜநாந் ।
விநியோக்ஷ்யாம்யஹம் பா3ணா -
ந்ந்ரு'வாஜிக3ஜமர்மஸு ॥ **2.23.36** ॥ 1053

அத்3ய மேऽஸ்த்ரப்ரபா4வஸ்ய
ப்ரபா4வ: ப்ரப4விஷ்யதி ।
ராஜ்ஞஶ்சாப்ரபு4தாம் கர்தும்
ப்ரபு4த்வம் ச தவ ப்ரபோ4 ॥ **2.23.37** ॥ 1054

அத்3ய சந்த3நஸாரஸ்ய
கேயூராமோக்ஷணஸ்ய ச ।
வஸூநாம் ச விமோக்ஷஸ்ய
ஸுஹ்ரு'தா3ம் பாலநஸ்ய ச ॥ **2.23.38** ॥ 1055

அநுரூபாவிமௌ பா3ஹூ
ராம கர்ம கரிஷ்யத: ।

அபி$_4$ஷேசநவிக்$_4$நஸ்ய
கர்த்ரூ'ணாம் தே நிவாரணே ॥ **2.23.39** ॥ 1056

ப்$_3$ரவீஹி கோऽத்$_3$யைவ மயா வியுஜ்யதாம்
தவாஸுஹ்ரு'த் ப்ராணயஶ:ஸுஹ்ரு'ஜ்ஜநை: ।
யதா$_2$ தவேயம் வஸுதா$_4$ வஶா ப$_4$வேத்
ததை$_2$வ மாம் ஶாதி$_4$ தவாஸ்மி கிங்கர: ॥ **2.23.40** ॥ 1057

விம்ரு'ஜ்ய பா$_3$ஷ்பம் பரிஸாந்த்வ்ய சாஸக்ரு'த்
ஸ லக்ஷ்மணம் ராக$_4$வவம்ஶவர்த$_4$ந: ।
உவாச பித்ரோர்வசநே வ்யவஸ்தி$_2$தம்
நிபோ$_3$த$_4$ மாமேஷ ஹி ஸௌம்ய ஸத்பத$_2$: ॥ **2.23.41** ॥ 1058

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ரயோவிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ சதுர்விம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

விலபந்த்யா: கௌஸல்யாயா ஆத்மாநமபி வநம் நேதும் ஶ்ரீராமம் ப்ரத்யாக்$_3$ரஹ:, பத்யு: ஸேவைவ நாரீணாம் த$_4$ர்ம இதி ப்ரதிபாத்$_3$ய ஶ்ரீராமேண தஸ்யா நிவாரணம் ஸ்வகீயவநக$_3$மநே தஸ்யா அநுமதிக்$_3$ரஹணம் ச

தம் ஸமீக்ஷ்ய வ்யவஸிதம்
    பிதுர்நிர்தே$_3$ஶபாலநே ।
கௌஸல்யா பா$_3$ஷ்பஸம்ருத்$_3$தா$_4$
    வசோ த$_4$ர்மிஷ்ட$_2$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.24.1** ॥ 1059

அத்$_3$ரு’ஷ்டது$_3$:கோ$_2$ த$_4$ர்மாத்மா
    ஸர்வபூ$_4$தப்ரியம்வத$_3$: ।
மயி ஜாதோ த$_3$ஶரதா$_2$த்
    கத$_2$முஞ்சே$_2$ந வர்தயேத் ॥ **2.24.2** ॥ 1060

யஸ்ய ப்$_4$ரு’த்யாஶ்ச தா$_3$ஸாஶ்ச
    ம்ரு’ஷ்டாந்யந்நாநி பு$_4$ஞ்ஜதே ।
கத$_2$ம் ஸ போ$_4$க்ஷ்யதே ராமோ
    வநே மூலப$_2$லாந்யயம் ॥ **2.24.3** ॥ 1061

க ஏதச்ச்2ரத்3த3தே4ச்ச்2ருத்வா
கஸ்ய வா ந ப4வேத்3 ப4யம் ।
கு3ணவாந் த3யிதோ ராஜ்ஞ:
காகுத்ஸ்தோ2 யத்3 விவாஸ்யதே ॥ **2.24.4** ॥ 1062

நூநம் து ப3லவாந் லோகே
க்ரு'தாந்த: ஸர்வமாதி3ஶ: ।
லோகே ராமாபி4ராமஸ்த்வம்
வநம் யத்ர க3மிஷ்யஸி ॥ **2.24.5** ॥ 1063

அயம் து மாமாத்மப4வ -
ஸ்தவாத3ர்ஶநமாருத: ।
விலாபது3:க2ஸமிதோ4
ருதி3தாஶ்ருஹுதாஹுதி: ॥ **2.24.6** ॥ 1064

சிந்தாவாஷ்பமஹாதூ4ம -
ஸ்தவாக3மநசிந்தஜ: ।
கர்ஶயித்வாதி4கம் புத்ர
நி:ஶ்வாஸாயாஸஸம்ப4வ: ॥ **2.24.7** ॥ 1065

த்வயா விஹீநாமிஹ மாம்
ஶோகாக்3நிரதுலோ மஹாந் ।
ப்ரத4க்ஷ்யதி யதா2 கக்ஷ்யம்
சித்ரபா4நுர்ஹிமாத்யயே ॥ **2.24.8** ॥ 1066

கத2ம் ஹி தே4நு: ஸ்வம் வத்ஸம்
க3ச்ச2ந்தமநுக3ச்ச2தி ।
அஹம் த்வாநுக3மிஷ்யாமி
யத்ர வத்ஸ க3மிஷ்யஸி ॥ **2.24.9** ॥ 1067

யதா$_2$ நிக$_3$தி$_3$தம் மாத்ரா
தத்$_3$ வாக்யம் புருஷர்ஷப$_4$: ।
ஶ்ருத்வா ராமோऽப்$_3$ரவீத்$_3$ வாக்யம்
மாதரம் ப்$_4$ரு'ஶது$_3$:கி$_2$தாம் ॥ **2.24.10** ॥ 1068

கைகேய்யா வஞ்சிதோ ராஜா
மயி சாரண்யமாஶ்ரிதே ।
ப$_4$வத்யா ச பரித்யக்தோ
ந நூநம் வர்தயிஷ்யதி ॥ **2.24.11** ॥ 1069

ப$_4$ர்து: கில பரித்யாகோ$_3$
ந்ரு'ஶம்ஸ: கேவலம் ஸ்த்ரியா: ।
ஸ ப$_4$வத்யா ந கர்தவ்யோ
மநஸாபி விக$_3$ர்ஹித: ॥ **2.24.12** ॥ 1070

யாவஜ்ஜீவதி காகுத்ஸ்த$_2$:
பிதா மே ஜக$_3$தீபதி: ।
ஶுஶ்ரூஷா க்ரியதாம் தாவத்
ஸ ஹி த$_4$ர்ம: ஸநாதந: ॥ **2.24.13** ॥ 1071

ஏவமுக்தா து ராமேண
கௌஸல்யா ஶுப$_4$த$_3$ர்ஶநா ।
ததே$_2$த்யுவாச ஸுப்ரீதா
ராமமக்லிஷ்டகாரிணம் ॥ **2.24.14** ॥ 1072

ஏவமுக்தஸ்து வசநம்
ராமோ த$_4$ர்மப்$_4$ரு'தாம் வர: ।
பூ$_4$யஸ்தாமப்$_3$ரவீத்$_3$ வாக்யம்
மாதரம் ப்$_4$ரு'ஶது$_3$:கி$_2$தாம் ॥ **2.24.15** ॥ 1073

மயா சைவ ப$_4$வத்யா ச
கர்தவ்யம் வசநம் பிது:।
ராஜா ப$_4$ர்தா கு$_3$ரு: ஶ்ரேஷ்ட$_2$:
ஸர்வேஷாமீஶ்வர: ப்ரபு$_4$: ॥ **2.24.16** ॥ 1074

இமாநி து மஹாரண்யே
விஹ்ரு'த்ய நவ பஞ்ச ச।
வர்ஷாணி பரமப்ரீத்யா
ஸ்தா$_2$ஸ்யாமி வசநே தவ ॥ **2.24.17** ॥ 1075

ஏவமுக்தா ப்ரியம் புத்ரம்
பா$_3$ஷ்பபூர்ணாநநா ததா$_3$।
உவாச பரமார்தா து
கௌஸல்யா ஸுதவத்ஸலா ॥ **2.24.18** ॥ 1076

ஆஸாம் ராம ஸபத்நீநாம்
வஸ்தும் மத்$_4$யே ந மே க்ஷமம்।
நய மாமபி காகுத்ஸ்த$_2$
வநம் வந்யாம் ம்ரு'கீ$_3$மிவ ॥ **2.24.19** ॥ 1077

யதி$_3$ தே க$_3$மநே பு$_3$த்$_3$தி$_4$:
க்ரு'தா பிதுரபேக்ஷயா।
தாம் ததா$_2$ ருத$_3$தீம் ராமோ
ருத$_3$ந் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.24.20** ॥ 1078

ஜீவந்த்யா ஹி ஸ்த்ரியா ப$_4$ர்தா
தை$_3$வதம் ப்ரபு$_4$ரேவ ச।
ப$_4$வத்யா மம சைவாத்$_3$ய
ராஜா ப்ரப$_4$வதி ப்ரபு$_4$: ॥ **2.24.21** ॥ 1079

ந ஹ்யநாதா$_2$ வயம் ராஜ்ஞா
லோகநாதே$_2$ந தீ$_4$மதா ।
ப$_4$ரதஶ்சாபி த$_4$ர்மாத்மா
ஸர்வபூ$_4$தப்ரியம்வத$_3$: ॥ **2.24.22** ॥ 1080

ப$_4$வதீமநுவர்தேத
ஸ ஹி த$_4$ர்மரத: ஸதா$_3$ ।
யதா$_2$ மயி து நிஷ்க்ராந்தே
புத்ரஶோகேந பார்தி$_2$வ: ॥ **2.24.23** ॥ 1081

ஶ்ரமம் நாவாப்நுயாத் கிஞ்சி -
த$_3$ப்ரமத்தா ததா$_2$ குரு ।
தா$_3$ருணஶ்சாப்யயம் ஶோகோ
யதை$_2$நம் ந விநாஶயேத் ॥ **2.24.24** ॥ 1082

ராஜ்ஞோ வ்ரு'த்$_3$த$_4$ஸ்ய ஸததம்
ஹிதம் சர ஸமாஹிதா ।
வ்ரதோபவாஸநிரதா
யா நாரீ பரமோத்தமா ॥ **2.24.25** ॥ 1083

ப$_4$ர்தாரம் நாநுவர்தேத
ஸா ச பாபக$_3$திர்ப$_4$வேத் ।
ப$_4$ர்து: ஶுஶ்ரூஷயா நாரீ
லப$_4$தே ஸ்வர்க$_3$முத்தமம் ॥ **2.24.26** ॥ 1084

அபி யா நிர்நமஸ்காரா
நிவ்ரு'த்தா தே$_3$வபூஜநாத் ।
ஶுஶ்ரூஷாமேவ குர்வீத
ப$_4$ர்து: ப்ரியஹிதே ரதா ॥ **2.24.27** ॥ 1085

ஏஷ த₄ர்ம: ஸ்த்ரியா நித்யோ
வேதே₃ லோகே ஶ்ருத: ஸ்ம்ரு’த: ।
அக்₃நிகார்யேஷு ச ஸதா₃
ஸுமநோபி₄ஶ்ச தே₃வதா: ॥ **2.24.28** ॥ 1086

பூஜ்யாஸ்தே மத்க்ரு’தே தே₃வி
ப்₃ராஹ்மணாஶ்சைவ ஸத்க்ரு’தா: ।
ஏவம் காலம் ப்ரதீக்ஷஸ்வ
மமாக₃மநகாங்க்ஷிணீ ॥ **2.24.29** ॥ 1087

நியதா நியதாஹாரா
ப₄ர்த்ரு’ஶுஶ்ரூஷணே ரதா ।
ப்ராப்ஸ்யஸே பரமம் காமம்
மயி பர்யாக₃தே ஸதி ॥ **2.24.30** ॥ 1088

யதி₃ த₄ர்மப்₄ரு’தாம் ஶ்ரேஷ்டோ₂
தா₄ரயிஷ்யதி ஜீவிதம் ।
ஏவமுக்தா து ராமேண
பா₃ஷ்பபர்யாகுலேக்ஷணா ॥ **2.24.31** ॥ 1089

கௌஸல்யா புத்ரஶோகார்தா
ராமம் வசநமப்₃ரவீத் ।
க₃மநே ஸுக்ரு’தாம் பு₃த்₃தி₄ம்
ந தே ஶக்நோமி புத்ரக ॥ **2.24.32** ॥ 1090

விநிவர்தயிதும் வீர
நூநம் காலோ து₃ரத்யய: ।
க₃ச்ச₂ புத்ர த்வமேகாக்₃ரோ
ப₄த்₃ரம் தேऽஸ்து ஸதா₃ விபோ₄ ॥ **2.24.33** ॥ 1091

புநஸ்த்வயி நிவ்ரு'த்தே து
பவிஷ்யாமி க3தக்லமா ।
ப்ரத்யாக3தே மஹாபா4கே3
க்ரு'தார்தே2 சரிதவ்ரதே ।
பிதுராந்ரு'ண்யதாம் ப்ராப்தே
ஸ்வபிஷ்யே பரமம் ஸுக2ம் ॥ **2.24.34** ॥ 1092

க்ரு'தாந்தஸ்ய க3தி: புத்ர
து3ர்விபா4வ்யா ஸதா3 பு4வி ।
யஸ்த்வாம் ஸஞ்சோத3யதி மே
வச ஆவித்4ய ராக4வ ॥ **2.24.35** ॥ 1093

க3ச்சே2தா3நீம் மஹாபா3ஹோ
க்ஷேமேண புநராக3த: ।
நந்த3யிஷ்யஸி மாம் புத்ர
ஸாம்நா ஶ்லக்ஷ்ணேந சாருணா ॥ **2.24.36** ॥ 1094

அபீதா3நீம் ஸ கால: ஸ்யாத்3
வநாத் ப்ரத்யாக3தம் புந: ।
யத் த்வாம் புத்ரக பஶ்யேயம்
ஜடாவல்கலதா4ரிணம் ॥ **2.24.37** ॥ 1095

ததா2 ஹி ராமம் வநவாஸநிஶ்சிதம்
த3த3ர்ஶ தே3வீ பரமேண சேதஸா ।
உவாச ராமம் ஶுப4லக்ஷணம் வசோ
ப3பூ4வ ச ஸ்வஸ்த்யயநாபி4காங்க்ஷிணீ ॥ **2.24.38** ॥ 1096

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 சதுர்விம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ பஞ்சவிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

கௌஸல்யயா ஶ்ரீராமஸ்ய வநயாத்ராயை மங்க$_3$லகாமநாபுர:ஸரம் ஸ்வஸ்திவாசநகரணம் தாம் ப்ரணம்ய ஶ்ரீராமஸ்ய ஸீதாயா ப$_4$வநம் ப்ரதி க$_3$மநம்

ஸா விநீய தமாயாஸ -
முபஸ்ப்ரு’ஶ்ய ஜலம் ஶுசி।
சகார மாதா ராமஸ்ய
மங்க$_3$லாநி மநஸ்விநீ ॥ **2.25.1** ॥ 1097

ந ஶக்யஸே வாரயிதும்
க$_3$ச்சே$_2$தா$_3$நீம் ரகூ$_4$த்தம।
ஶீக்$_4$ரம் ச விநிவர்தஸ்வ
வர்தஸ்வ ச ஸதாம் க்ரமே ॥ **2.25.2** ॥ 1098

யம் பாலயஸி த$_4$ர்மம் த்வம்
ப்ரீத்யா ச நியமேந ச।
ஸ வை ராக$_4$வஶார்தூ$_3$ல
த$_4$ர்மஸ்த்வாமபி$_4$ரக்ஷது ॥ **2.25.3** ॥ 1099

யேப்$_4$ய: ப்ரணமஸே புத்ர
தே$_3$வேஷ்வாயதநேஷு ச।

தே ச த்வாமபி$_4$ரக்ஷந்து
வநே ஸஹ மஹர்ஷிபி$_4$: ॥ **2.25.4** ॥ 1100

யாநி த$_3$த்தாநி தேऽஸ்த்ராணி
விஶ்வாமித்ரேண தீ$_4$மதா ।
தாநி த்வாமபி$_4$ரக்ஷந்து
கு$_3$ணை: ஸமுதி$_3$தம் ஸதா$_3$ ॥ **2.25.5** ॥ 1101

பித்ரு'ஶுஶ்ரூஷயா புத்ர
மாத்ரு'ஶுஶ்ரூஷயா ததா$_2$ ।
ஸத்யேந ச மஹாபா$_3$ஹோ
சிரம் ஜீவாபி$_4$ரக்ஷித: ॥ **2.25.6** ॥ 1102

ஸமித்குஶபவித்ராணி
வேத்$_3$யஶ்சாயதநாநி ச ।
ஸ்த$_2$ண்டி$_3$லாநி ச விப்ராணாம்
ஶைலா வ்ரு'க்ஷா: க்ஷுபா ஹ்ரதா$_3$: ।
பதங்கா$_3$: பந்நகா$_3$: ஸிம்ஹா -
ஸ்த்வாம் ரக்ஷந்து நரோத்தம ॥ **2.25.7** ॥ 1103

ஸ்வஸ்தி ஸாத்$_4$யாஶ்ச விஶ்வே ச
மருதஶ்ச மஹர்ஷிபி$_4$: ।
ஸ்வஸ்தி தா$_4$தா விதா$_4$தா ச
ஸ்வஸ்தி பூஷா ப$_4$கோ$_3$ऽர்யமா ॥ **2.25.8** ॥ 1104

லோகபாலாஶ்ச தே ஸர்வே
வாஸவப்ரமுகா$_2$ஸ்ததா$_2$ ।
ரு'தவ: ஷட் ச தே ஸர்வே
மாஸா: ஸம்வத்ஸரா: க்ஷபா: ॥ **2.25.9** ॥ 1105

தி$_3$நாநி ச முஹூர்தாஶ்ச
ஸ்வஸ்தி குர்வந்து தே ஸதா$_3$ ।
ஶ்ருதி: ஸ்ம்ரு’திஶ்ச த$_4$ர்மஶ்ச
பாது த்வாம் புத்ர ஸர்வத: ॥ **2.25.10** ॥ 1106

ஸ்கந்த$_3$ஶ்ச ப$_4$க$_3$வாந் தே$_3$வ:
ஸோமஶ்ச ஸப்$_3$ரு’ஹஸ்பதி: ।
ஸப்தர்ஷயோ நாரத$_3$ஶ்ச
தே த்வாம் ரக்ஷந்து ஸர்வத: ॥ **2.25.11** ॥ 1107

தே சாபி ஸர்வத: ஸித்$_3$தா$_4$
தி$_3$ஶஶ்ச ஸதி$_3$கீ$_3$ஶ்வரா: ।
ஸ்துதா மயா வநே தஸ்மிந்
பாந்து த்வாம் புத்ர நித்யஶ: ॥ **2.25.12** ॥ 1108

ஶைலா: ஸர்வே ஸமுத்$_3$ராஶ்ச
ராஜா வருண ஏவ ச ।
த்$_3$யௌரந்தரிக்ஷம் ப்ரு’தி$_2$வீ
வாயுஶ்ச ஸசராசர: ॥ **2.25.13** ॥ 1109

நக்ஷத்ராணி ச ஸர்வாணி
க்$_3$ரஹாஶ்ச ஸஹ தை$_3$வதை: ।
அஹோராத்ரே ததா$_2$ ஸந்த்$_4$யே
பாந்து த்வாம் வநமாஶ்ரிதம் ॥ **2.25.14** ॥ 1110

ரு’தவஶ்சாபி ஷட் சாந்யே
மாஸா: ஸம்வத்ஸராஸ்ததா$_2$ ।
கலாஶ்ச காஷ்டா$_2$ஶ்ச ததா$_2$
தவ ஶர்ம தி$_3$ஶந்து தே ॥ **2.25.15** ॥ 1111

மஹாவநேऽபி சரதோ
முநிவேஷஸ்ய தீ4மத:।
ததா2 தே3வாஶ்ச தை3த்யாஶ்ச
ப4வந்து ஸுக2தா3: ஸதா3 ॥ **2.25.16** ॥ 1112

ராக்ஷஸாநாம் பிஶாசாநாம்
ரௌத்3ராணாம் க்ரூரகர்மணாம்।
க்ரவ்யாதா3நாம் ச ஸர்வேஷாம்
மா பூ4த் புத்ரக தே ப4யம் ॥ **2.25.17** ॥ 1113

ப்லவகா3 வ்ரு'ஶ்சிகா த3ம்ஶா
மஶகாஶ்சைவ காநநே।
ஸரீஸ்ரு'பாஶ்ச கீடாஶ்ச
மா பூ4வந் க3ஹநே தவ ॥ **2.25.18** ॥ 1114

மஹாத்3விபாஶ்ச ஸிம்ஹாஶ்ச
வ்யாக்4ரா ரு'க்ஷாஶ்ச த3ம்ஷ்ட்ரிண:।
மஹிஷா: ஶ்ரு'ங்கி3ணோ ரௌத்3ரா
ந தே த்3ருஹ்யந்து புத்ரக ॥ **2.25.19** ॥ 1115

ந்ரு'மாம்ஸபோ4ஜநா ரௌத்3ரா
யே சாந்யே ஸர்வஜாதய:।
மா ச த்வாம் ஹிம்ஸிஷு: புத்ர
மயா ஸம்பூஜிதாஸ்த்விஹ ॥ **2.25.20** ॥ 1116

ஆக3மாஸ்தே ஶிவா: ஸந்து
ஸித்4யந்து ச பராக்ரமா:।
ஸர்வஸம்பத்தயோ ராம
ஸ்வஸ்திமாந் க3ச்ச2 புத்ரக ॥ **2.25.21** ॥ 1117

ஸ்வஸ்தி தே$_{3}$ऽஸ்த்வாந்தரிக்ஷேப்$_4$ய:
பார்தி$_2$வேப்$_4$ய: புந: புந: ।
ஸர்வேப்$_4$யஶ்சைவ தே$_3$வேப்$_4$யோ
யே ச தே பரிபந்தி$_2$ந: ॥ **2.25.22** ॥ 1118

ஶுக்ர: ஸோமஶ்ச ஸூர்யஶ்ச
த$_4$நதோ$_3$ऽத$_2$ யமஸ்ததா$_2$ ।
பாந்து த்வாமர்சிதா ராம
த$_3$ண்ட$_3$காரண்யவாஸிநம் ॥ **2.25.23** ॥ 1119

அக்$_3$நிர்வாயுஸ்ததா$_2$ தூ$_4$மோ
மந்த்ராஶ்சர்ஷிமுக$_2$ச்யுதா: ।
உபஸ்பர்ஶநகாலே து
பாந்து த்வாம் ரகு$_4$நந்த$_3$ந ॥ **2.25.24** ॥ 1120

ஸர்வலோகப்ரபு$_4$ர்ப்$_3$ரஹ்மா
பூ$_4$தகர்த்ரு' தத$_2$ர்ஷய: ।
யே ச ஶேஷா: ஸுராஸ்தே து
ரக்ஷந்து வநவாஸிநம் ॥ **2.25.25** ॥ 1121

இதி மால்யை: ஸுரக$_3$ணாந்
க$_3$ந்தை$_4$ஶ்சாபி யஶஸ்விநீ ।
ஸ்துதிபி$_4$ஶ்சாநுரூபாபி$_4$ -
ராநர்சாயதலோசநா ॥ **2.25.26** ॥ 1122

ஜ்வலநம் ஸமுபாதா$_3$ய
ப்$_3$ராஹ்மணேந மஹாத்மநா ।
ஹாவயாமாஸ விதி$_4$நா
ராமமங்க$_3$லகாரணாத் ॥ **2.25.27** ॥ 1123

க்$_4$ரு'தம் ஶ்வேதாநி மால்யாநி
ஸமித$_4$ஶ்சைவ ஸர்ஷபாந் ।
உபஸம்பாத$_3$யாமாஸ
கௌஸல்யா பரமாங்க$_3$நா ॥ **2.25.28** ॥ 1124

உபாத்$_4$யாய: ஸ விதி$_4$நா
ஹுத்வா ஶாந்திமநாமயம் ।
ஹுதஹவ்யாவஶேஷேண
பா$_3$ஹ்யம் ப$_3$லிமகல்பயத் ॥ **2.25.29** ॥ 1125

மது$_4$த$_3$த்$_4$யக்ஷதக்$_4$ரு'தை:
ஸ்வஸ்திவாச்யம் த்$_3$விஜாம்ஸ்தத: ।
வாசயாமாஸ ராமஸ்ய
வநே ஸ்வஸ்த்யயநக்ரியாம் ॥ **2.25.30** ॥ 1126

ததஸ்தஸ்மை த்$_3$விஜேந்த்$_3$ராய
ராமமாதா யஶஸ்விநீ ।
த$_3$க்ஷிணாம் ப்ரத$_3$தௌ$_3$ காம்யாம்
ராக$_4$வம் சேத$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.25.31** ॥ 1127

யந்மங்க$_3$லம் ஸஹஸ்ராக்ஷே
ஸர்வதே$_3$வநமஸ்க்ரு'தே ।
வ்ரு'த்ரநாஶே ஸமப$_4$வத்
தத் தே ப$_4$வது மங்க$_3$லம் ॥ **2.25.32** ॥ 1128

யந்மங்க$_3$லம் ஸுபர்ணஸ்ய
விநதாகல்பயத் புரா ।
அம்ரு'தம் ப்ரார்த$_2$யாநஸ்ய
தத் தே ப$_4$வது மங்க$_3$லம் ॥ **2.25.33** ॥ 1129

அம்ரு'தோத்பாத$_3$நே தை$_3$த்யாந்
க்$_4$நதோ வஜ்ரத$_4$ரஸ்ய யத் ।
அதி$_3$திர்மங்க$_3$லம் ப்ராதா$_3$த்
தத் தே ப$_4$வது மங்க$_3$லம் ॥ **2.25.34** ॥ 1130

த்ரிவிக்ரமாந் ப்ரக்ரமதோ
விஷ்ணோரதுலதேஜஸ: ।
யதா$_3$ஸீந்மங்க$_3$லம் ராம
தத் தே ப$_4$வது மங்க$_3$லம் ॥ **2.25.35** ॥ 1131

ரு'ஷய: ஸாக$_3$ரா த்$_3$வீபா
வேதா$_3$ லோகா தி$_3$ஶஶ்ச தே ।
மங்க$_3$லாநி மஹாபா$_3$ஹோ
தி$_3$ஶந்து ஶுப$_4$மங்க$_3$லம் ॥ **2.25.36** ॥ 1132

இதி புத்ரஸ்ய ஶேஷாம்ஶ்ச
க்ரு'த்வா ஶிரஸி பா$_4$மிநீ ।
க$_3$ந்தை$_4$ஶ்சாபி ஸமாலப்$_4$ய
ராமமாயதலோசநா ॥ **2.25.37** ॥ 1133

ஔஷதீ$_4$ம் ச ஸுஸித்$_3$தா$_4$ர்தா$_2$ம்
விஶல்யகரணீம் ஶுபா$_4$ம் ।
சகார ரக்ஷாம் கௌஸல்யா
மந்த்ரைரபி$_4$ஜஜாப ச ॥ **2.25.38** ॥ 1134

உவாசாபி ப்ரஹ்ரு'ஷ்டேவ
ஸா து$_3$:க$_2$வஶவர்திநீ ।
வாங்மாத்ரேண ந பா$_4$வேந
வாசா ஸம்ஸஜ்ஜமாநயா ॥ **2.25.39** ॥ 1135

ஆநம்ய மூர்த்$_4$நி சாக்$_4$ராய
பரிஷ்வஜ்ய யஶஸ்விநீ ।
அவத$_3$த் புத்ரமிஷ்டார்தோ$_2$
க$_3$ச்ச$_2$ ராம யதா$_2$ஸுக$_2$ம் ॥ **2.25.40** ॥ 1136

அரோக$_3$ம் ஸர்வஸித்$_3$தா$_4$ர்த$_2$ -
மயோத்$_4$யாம் புநராக$_3$தம் ।
பஶ்யாமி த்வாம் ஸுக$_2$ம் வத்ஸ
ஸந்தி$_4$தம் ராஜவர்த்மஸு ॥ **2.25.41** ॥ 1137

ப்ரணஷ்டது$_3$:க$_2$ஸங்கல்பா
ஹர்ஷவித்$_3$யோதிதாநநா ।
த்$_3$ரக்ஷ்யாமி த்வாம் வநாத் ப்ராப்தம்
பூர்ணசந்த்$_3$ரமிவோதி$_3$தம் ॥ **2.25.42** ॥ 1138

ப$_4$த்$_3$ராஸநக$_3$தம் ராம
வநவாஸாதி$_3$ஹாக$_3$தம் ।
த்$_3$ரக்ஷ்யாமி ச புநஸ்த்வாம் து
தீர்ணவந்தம் பிதுர்வச: ॥ **2.25.43** ॥ 1139

மங்க$_3$லைருபஸம்பந்நோ
வநவாஸாதி$_3$ஹாக$_3$த: ।
வத்$_4$வாஶ்ச மம நித்யம் த்வம்
காமாந் ஸம்வர்த$_4$ யாஹி போ$_4$: ॥ **2.25.44** ॥ 1140

மயார்சிதா தே$_3$வக$_3$ணா: ஶிவாத$_3$யோ
மஹர்ஷயோ பூ$_4$தக$_3$ணா: ஸுரோரகா$_3$: ।
அபி$_4$ப்ரயாதஸ்ய வநம் சிராய தே
ஹிதாநி காங்க்ஷந்து தி$_3$ஶஶ்ச ராக$_4$வ ॥ **2.25.45** ॥ 1141

அதீவ சாஶ்ருப்ரதிபூர்ணலோசநா
ஸமாப்ய ச ஸ்வஸ்த்யயநம் யதா$_2$விதி$_4$।
ப்ரத$_3$க்ஷிணம் சாபி சகார ராக$_4$வம்
புந: புநஶ்சாபி நிரீக்ஷ்ய ஸஸ்வஜே ॥ **2.25.46** ॥ 1142

தயா ஹி தே$_3$வ்யா ச க்ரு'தப்ரத$_3$க்ஷிணோ
நிபீட்$_3$ய மாதுஶ்சரணௌ புந: புந:।
ஜகா$_3$ம ஸீதாநிலயம் மஹாயஶா:
ஸ ராக$_4$வ: ப்ரஜ்வலிதஸ்தயா ஶ்ரியா ॥ **2.25.47** ॥ 1143

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ பஞ்சவிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஷட்$_3$விம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீராமஸ்யௌதா$_3$ஸீந்யம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா ஸீதயா தம் ப்ரதி தத்காரணஸ்ய ஜிஜ்ஞாஸநம் பிதுராஜ்ஞயா வநம் க$_3$ந்துமாத்மநோ நிஶ்சயம் ப்$_3$ருவதா ஸ்ரீராமேண க்$_3$ரு'ஹேऽவஸ்தா$_2$தும் ஸீதாயா போ$_3$த$_4$நம்

அபி$_4$வாத்$_3$ய து கௌஸல்யாம்
ராம: ஸம்ப்ரஸ்தி$_2$தோ வநம் ।
க்ரு'தஸ்வஸ்த்யயநோ மாத்ரா
த$_4$ர்மிஷ்டே$_2$ வர்த்மநி ஸ்தி$_2$த: ॥ **2.26.1** ॥ 1144

விராஜயந் ராஜஸுதோ
ராஜமார்க$_3$ம் நரைர்வ்ரு'தம் ।
ஹ்ரு'த$_3$யாந்யாமமந்தே$_2$வ
ஜநஸ்ய கு$_3$ணவத்தயா ॥ **2.26.2** ॥ 1145

வைதே$_3$ஹீ சாபி தத் ஸர்வம்
ந ஶுஶ்ராவ தபஸ்விநீ ।
ததே$_3$வ ஹ்ரு'தி$_3$ தஸ்யாஶ்ச
யௌவராஜ்யாபி$_4$ஷேசநம் ॥ **2.26.3** ॥ 1146

தே$_3$வகார்யம் ஸ்ம ஸா க்ரு’த்வா
க்ரு’தஜ்ஞா ஹ்ரு’ஷ்டசேதநா ।
அபி$_4$ஜ்ஞா ராஜத$_4$ர்மாணாம்
ராஜபுத்ரீ ப்ரதீக்ஷதி ॥ **2.26.4** ॥ 1147

ப்ரவிவேஶாத$_2$ ராமஸ்து
ஸ்வவேஶ்ம ஸுவிபூ$_4$ஷிதம் ।
ப்ரஹ்ரு’ஷ்டஜநஸம்பூர்ணம்
ஹ்ரியா கிஞ்சித$_3$வாங்முக$_2$: ॥ **2.26.5** ॥ 1148

அத$_2$ ஸீதா ஸமுத்பத்ய
வேபமாநா ச தம் பதிம் ।
அபஶ்யச்சோ$_2$கஸந்தப்தம்
சிந்தாவ்யாகுலிதேந்த்$_3$ரியம் ॥ **2.26.6** ॥ 1149

தாம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா ஸ ஹி த$_4$ர்மாத்மா
ந ஶஶாக மநோக$_3$தம் ।
தம் ஶோகம் ராக$_4$வ: ஸோடு$_4$ம்
ததோ விவ்ரு’ததாம் க$_3$த: ॥ **2.26.7** ॥ 1150

விவர்ணவத$_3$நம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா
தம் ப்ரஸ்விந்நமமர்ஷணம் ।
ஆஹ து$_3$:கா$_2$பி$_4$ஸந்தப்தா
கிமிதா$_3$நீமித$_3$ம் ப்ரபோ$_4$ ॥ **2.26.8** ॥ 1151

அத்$_3$ய பா$_3$ர்ஹஸ்பத: ஶ்ரீமாந்
யுக்த: புஷ்யேண ராக$_4$வ ।
ப்ரோச்யதே ப்$_3$ராஹ்மணை: ப்ராஜ்ஞை:
கேந த்வமஸி து$_3$ர்மநா: ॥ **2.26.9** ॥ 1152

ந தே ஶதஶலாகேந
ஜலபே$_2$நநிபே$_4$ந ச ।
ஆவ்ரு'தம் வத$_3$நம் வல்கு$_3$
ச்ச$_2$த்ரேணாபி$_4$விராஜதே ॥ **2.26.10** ॥ 1153

வ்யஜநாப்$_4$யாம் ச முக்$_2$யாப்$_4$யாம்
ஶதபத்ரநிபே$_4$க்ஷணம் ।
சந்த்$_3$ரஹம்ஸப்ரகாஶாப்$_4$யாம்
வீஜ்யதே ந தவாநநம் ॥ **2.26.11** ॥ 1154

வாக்$_3$மிநோ வந்தி$_3$நஶ்சாபி
ப்ரஹ்ரு'ஷ்டாஸ்த்வாம் நரர்ஷப$_4$ ।
ஸ்துவந்தோ நாத்$_3$ய த்$_3$ரு'ஶ்யந்தே
மங்க$_3$லை: ஸூதமாக$_3$தா$_4$: ॥ **2.26.12** ॥ 1155

ந தே க்ஷௌத்$_3$ரம் ச த$_3$தி$_4$ ச
ப்$_3$ராஹ்மணா வேத$_3$பாரகா$_3$: ।
மூர்த்$_4$நி மூர்தா$_4$பி$_4$ஷிக்தஸ்ய
த$_3$த$_3$தி ஸ்ம விதா$_4$நத: ॥ **2.26.13** ॥ 1156

ந த்வாம் ப்ரக்ரு'தய: ஸர்வா:
ஶ்ரேணீமுக்$_2$யாஶ்ச பூ$_4$ஷிதா: ।
அநுவ்ரஜிதுமிச்ச$_2$ந்தி
பௌரஜாநபதா$_3$ஸ்ததா$_2$ ॥ **2.26.14** ॥ 1157

சதுர்பி$_4$ர்வேக$_3$ஸம்பந்நை -
ர்ஹயை: காஞ்சநபூ$_4$ஷணை: ।
முக்$_2$ய: புஷ்பரதோ$_2$ யுக்த:
கிம் ந க$_3$ச்ச$_2$தி தேऽக்$_3$ரத: ॥ **2.26.15** ॥ 1158

ந ஹஸ்தீ சாக்$_3$ரத: ஶ்ரீமாந்
    ஸர்வலக்ஷணபூஜித: ।
ப்ரயாணே லக்ஷ்யதே வீர
    க்ரு'ஷ்ணமேக$_4$கி$_3$ரிப்ரப$_4$: ॥ **2.26.16** ॥ 1159

ந ச காஞ்சநசித்ரம் தே
    பஶ்யாமி ப்ரியத$_3$ர்ஶந ।
ப$_4$த்$_3$ராஸநம் புரஸ்க்ரு'த்ய
    யாந்தம் வீர புர:ஸரம் ॥ **2.26.17** ॥ 1160

அபி$_4$ஷேகோ யதா$_3$ ஸஜ்ஜ:
    கிமிதா$_3$நீமித$_3$ம் தவ ।
அபூர்வோ முக$_2$வர்ணஶ்ச
    ந ப்ரஹர்ஷஶ்ச லக்ஷ்யதே ॥ **2.26.18** ॥ 1161

இதீவ விலபந்தீம் தாம்
    ப்ரோவாச ரகு$_4$நந்த$_3$ந: ।
ஸீதே தத்ர ப$_4$வாம்ஸ்தாத:
    ப்ரவ்ராஜயதி மாம் வநம் ॥ **2.26.19** ॥ 1162

குலே மஹதி ஸம்பூ$_4$தே
    த$_4$ர்மஜ்ஞே த$_4$ர்மசாரிணி ।
ஶ்ரு'ணு ஜாநகி யேநேத$_3$ம்
    க்ரமேணாத்$_3$யாக$_3$தம் மம ॥ **2.26.20** ॥ 1163

ராஜ்ஞா ஸத்யப்ரதிஜ்ஞேந
    பித்ரா த$_3$ஶரதே$_2$ந வை ।
கைகேய்யை மம மாத்ரே து
    புரா த$_3$த்தௌ மஹாவரௌ ॥ **2.26.21** ॥ 1164

தயாத்$_3$ய மம ஸஜ்ஜோऽஸ்மி -
ந்நபி$_4$ஷேகே ந்ரு’போத்$_3$யதே ।
ப்ரசோதி$_3$த: ஸ ஸமயோ
த$_4$ர்மேண ப்ரதிநிர்ஜித: ॥ **2.26.22** ॥ 1165

சதுர்த$_3$ஶ ஹி வர்ஷாணி
வஸ்தவ்யம் த$_3$ண்ட$_3$கே மயா ।
பித்ரா மே ப$_4$ரதஶ்சாபி
யௌவராஜ்யே நியோஜித: ॥ **2.26.23** ॥ 1166

ஸோऽஹம் த்வாமாக$_3$தோ த்$_3$ரஷ்டும்
ப்ரஸ்தி$_2$தோ விஜநம் வநம் ।
ப$_4$ரதஸ்ய ஸமீபே தே
நாஹம் கத்$_2$ய: கதா$_3$சந ॥ **2.26.24** ॥ 1167

ரு’த்$_3$தி$_4$யுக்தா ஹி புருஷா
ந ஸஹந்தே பரஸ்தவம் ।
தஸ்மாந்ந தே கு$_3$ணா: கத்$_2$யா
ப$_4$ரதஸ்யாக்$_3$ரதோ மம ॥ **2.26.25** ॥ 1168

அஹம் தே நாநுவக்தவ்யோ
விஶேஷேண கதா$_3$சந ।
அநுகூலதயா ஶக்யம்
ஸமீபே தஸ்ய வர்திதும் ॥ **2.26.26** ॥ 1169

தஸ்மை த$_3$த்தம் ந்ரு’பதிநா
யௌவராஜ்யம் ஸநாதநம் ।
ஸ ப்ரஸாத்$_3$யஸ்த்வயா ஸீதே
ந்ரு’பதிஶ்ச விஶேஷத: ॥ **2.26.27** ॥ 1170

அஹம் சாபி ப்ரதிஜ்ஞாம் தாம்
கு3ரோ: ஸமநுபாலயந் ।
வநமத்3யைவ யாஸ்யாமி
ஸ்தி2ரீப4வ மநஸ்விநி ॥ **2.26.28** ॥ 1171

யாதே ச மயி கல்யாணி
வநம் முநிநிஷேவிதம் ।
வ்ரதோபவாஸபரயா
ப4விதவ்யம் த்வயாநகே4 ॥ **2.26.29** ॥ 1172

கல்யமுத்தா2ய தே3வாநாம்
க்ரு'த்வா பூஜாம் யதா2விதி4 ।
வந்தி3தவ்யோ த3ஶரத2:
பிதா மம ஜநேஶ்வர: ॥ **2.26.30** ॥ 1173

மாதா ச மம கௌஸல்யா
வ்ரு'த்3தா4 ஸந்தாபகர்ஶிதா ।
த4ர்மமேவாக்3ரத: க்ரு'த்வா
த்வத்த: ஸம்மாநமர்ஹதி ॥ **2.26.31** ॥ 1174

வந்தி3தவ்யாஶ்ச தே நித்யம்
யா: ஶேஷா மம மாதர: ।
ஸ்நேஹப்ரணயஸம்போ4கை3:
ஸமா ஹி மம மாதர: ॥ **2.26.32** ॥ 1175

ப்4ராத்ரு'புத்ரஸமௌ சாபி
த்3ரஷ்டவ்யௌ ச விஶேஷத: ।
த்வயா ப4ரதஶத்ருக்4நௌ
ப்ராணை: ப்ரியதரௌ மம ॥ **2.26.33** ॥ 1176

விப்ரியம் ச ந கர்தவ்யம்
    ப$_4$ரதஸ்ய கதா$_3$சந।
ஸ ஹி ராஜா ச வைதே$_3$ஹி
    தே$_3$ஶஸ்ய ச குலஸ்ய ச ॥ **2.26.34** ॥ 1177

ஆராதி$_4$தா ஹி ஶீலேந
    ப்ரயத்நைஶ்சோபஸேவிதா:।
ராஜாந: ஸம்ப்ரஸீத$_3$ந்தி
    ப்ரகுப்யந்தி விபர்யயே ॥ **2.26.35** ॥ 1178

ஔரஸ்யாநபி புத்ராந் ஹி
    த்யஜந்த்யஹிதகாரிண:।
ஸமர்தா$_2$ந் ஸம்ப்ரக்$_3$ரு'ஹ்ணந்தி
    ஜநாநபி நராதி$_4$பா: ॥ **2.26.36** ॥ 1179

ஸா த்வம் வஸேஹ கல்யாணி
    ராஜ்ஞ: ஸமநுவர்திநீ।
ப$_4$ரதஸ்ய ரதா த$_4$ர்மே
    ஸத்யவ்ரதபராயணா ॥ **2.26.37** ॥ 1180

அஹம் க$_3$மிஷ்யாமி மஹாவநம் ப்ரியே
    த்வயா ஹி வஸ்தவ்யமிஹைவ பா$_4$மிநி।
யதா$_2$ வ்யலீகம் குருஷே ந கஸ்யசித்
    ததா$_2$ த்வயா கார்யமித$_3$ம் வசோ மம ॥ **2.26.38** ॥ 1181

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஷட்$_3$விம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தவிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஆத்மாநமபி ஸஹைவ நேதும் ஸீதாயா: ஸ்ரீராமம் ப்ரதி ப்ரார்த$_2$நா

ஏவமுக்தா து வைதே$_3$ஹீ
ப்ரியார்ஹா ப்ரியவாதி$_3$நீ ।
ப்ரணயாதே$_3$வ ஸங்க்ருத்$_3$தா$_4$
ப$_4$ர்தாரமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.27.1** ॥ 1182

கிமித$_3$ம் பா$_4$ஷஸே ராம
வாக்யம் லகு$_4$தயா த்$_4$ருவம் ।
த்வயா யத$_3$பஹாஸ்யம் மே
ஶ்ருத்வா நரவரோத்தம ॥ **2.27.2** ॥ 1183

வீராணாம் ராஜபுத்ராணாம்
ஶஸ்த்ராஸ்த்ரவிது$_3$ஷாம் ந்ரு'ப ।
அநர்ஹமயஶஸ்யம் ச
ந ஶ்ரோதவ்யம் த்வயேரிதம் ॥ **2.27.3** ॥ 1184

ஆர்யபுத்ர பிதா மாதா
ப்$_4$ராதா புத்ரஸ்ததா$_2$ ஸ்நுஷா ।
ஸ்வாநி புண்யாநி பு$_4$ஞ்ஜாநா:
ஸ்வம் ஸ்வம் பா$_4$க்$_3$யமுபாஸதே ॥ **2.27.4** ॥ 1185

ப$_4$ர்துர்பா$_4$க்$_3$யம் து நார்யேகா
ப்ராப்நோதி புருஷர்ஷப$_4$ ।
அதஶ்சைவாஹமாதி$_3$ஷ்டா
வநே வஸ்தவ்யமித்யபி ॥ **2.27.5** ॥ 1186

ந பிதா நாத்மஜோ வாத்மா
ந மாதா ந ஸகீ$_2$ஜந: ।
இஹ ப்ரேத்ய ச நாரீணாம்
பதிரேகோ க$_3$தி: ஸதா$_3$ ॥ **2.27.6** ॥ 1187

யதி$_3$ த்வம் ப்ரஸ்தி$_2$தோ து$_3$ர்க$_3$ம்
வநமத்$_3$யைவ ராக$_4$வ ।
அக்$_3$ரதஸ்தே க$_3$மிஷ்யாமி
ம்ரு'த்$_3$நந்தீ குஶகண்டகாந் ॥ **2.27.7** ॥ 1188

ஈர்ஷ்யாம் ரோஷம் ப$_3$ஹிஷ்க்ரு'த்ய
பு$_4$க்தஶேஷமிவோத$_3$கம் ।
நய மாம் வீர விஸ்ரப்$_3$த$_4$:
பாபம் மயி ந வித்$_3$யதே ॥ **2.27.8** ॥ 1189

ப்ராஸாதா$_3$க்$_3$ரே விமாநைர்வா
வைஹாயஸக$_3$தேந வா ।
ஸர்வாவஸ்தா$_2$க$_3$தா ப$_4$ர்து:
பாத$_3$ச்சா$_2$யா விஶிஷ்யதே ॥ **2.27.9** ॥ 1190

அநுஶிஷ்டாஸ்மி மாத்ரா ச
பித்ரா ச விவிதா$_4$ஶ்ரயம் ।
நாஸ்மி ஸம்ப்ரதி வக்தவ்யா
வர்திதவ்யம் யதா$_2$ மயா ॥ **2.27.10** ॥ 1191

அஹம் து3ர்க3ம் க3மிஷ்யாமி
வநம் புருஷவர்ஜிதம் ।
நாநாம்ரு’க3க3ணாகீர்ணம்
ஶார்தூ3லக3ணஸேவிதம் ॥ **2.27.11** ॥ 1192

ஸுக2ம் வநே நிவத்ஸ்யாமி
யதை2வ ப4வநே பிது: ।
அசிந்தயந்தீ த்ரீந் லோகாம் -
ஶ்சிந்தயந்தீ பதிவ்ரதம் ॥ **2.27.12** ॥ 1193

ஶுஶ்ரூஷமாணா தே நித்யம்
நியதா ப்3ரஹ்மசாரிணீ ।
ஸஹ ரம்ஸ்யே த்வயா வீர
வநேஷு மது4க3ந்தி4ஷு ॥ **2.27.13** ॥ 1194

த்வம் ஹி கர்தும் வநே ஶக்தோ
ராம ஸம்பரிபாலநம் ।
அந்யஸ்யாபி ஜநஸ்யேஹ
கிம் புநர்மம மாநத3 ॥ **2.27.14** ॥ 1195

ஸாஹம் த்வயா க3மிஷ்யாமி
வநமத்3ய ந ஸம்ஶய: ।
நாஹம் ஶக்யா மஹாபா4க3
நிவர்தயிதுமுத்3யதா ॥ **2.27.15** ॥ 1196

ப2லமூலாஶநா நித்யம்
ப4விஷ்யாமி ந ஸம்ஶய: ।
ந தே து3:க2ம் கரிஷ்யாமி
நிவஸந்தீ த்வயா ஸதா3 ॥ **2.27.16** ॥ 1197

அக்$_3$ரதஸ்தே க$_3$மிஷ்யாமி
    போ$_4$க்ஷ்யே பு$_4$க்தவதி த்வயி।
இச்சா$_2$மி பரத: ஶைலாந்
    பல்வலாநி ஸராம்ஸி ச ॥ **2.27.17** ॥ 1198

த்$_3$ரஷ்டும் ஸர்வத்ர நிர்பீ$_4$தா
    த்வயா நாதே$_2$ந தீ$_4$மதா।
ஹம்ஸகாரண்ட$_3$வாகீர்ணா:
    பத்$_3$மிநீ: ஸாது$_4$புஷ்பிதா: ॥ **2.27.18** ॥ 1199

இச்சே$_2$யம் ஸுகி$_2$நீ த்$_3$ரஷ்டும்
    த்வயா வீரேண ஸங்க$_3$தா।
அபி$_4$ஷேகம் கரிஷ்யாமி
    தாஸு நித்யமநுவ்ரதா ॥ **2.27.19** ॥ 1200

ஸஹ த்வயா விஶாலாக்ஷ
    ரம்ஸ்யே பரமநந்தி$_3$நீ।
ஏவம் வர்ஷஸஹஸ்ராணி
    ஶதம் வாபி த்வயா ஸஹ ॥ **2.27.20** ॥ 1201

வ்யதிக்ரமம் ந வேத்ஸ்யாமி
    ஸ்வர்கோ$_3$ऽபி ஹி ந மே மத:।
ஸ்வர்கே$_3$ऽபி ச விநா வாஸோ
    ப$_4$விதா யதி$_3$ ராக$_4$வ।
த்வயா விநா நரவ்யாக்$_4$ர
    நாஹம் தத$_3$பி ரோசயே ॥ **2.27.21** ॥ 1202

அஹம் க$_3$மிஷ்யாமி வநம் ஸுது$_3$ர்க$_3$மம்
    ம்ரு’கா$_3$யுதம் வாநரவாரணைர்யுதம்।

வநே நிவத்ஸ்யாமி யதா$_2$ பிதுர்க்$_3$ரு'ஹே
தவைவ பாதா$_3$வுபக்$_3$ரு'ஹ்ய ஸம்மதா ॥ **2.27.22** ॥ 1203

அநந்யபா$_4$வாமநுரக்தசேதஸம்
த்வயா வியுக்தாம் மரணாய நிஶ்சிதாம் ।
நயஸ்வ மாம் ஸாது$_4$ குருஷ்வ யாசநாம்
நாதோ மயா தே கு$_3$ருதா ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.27.23** ॥ 1204

ததா$_2$ ப்$_3$ருவாணாமபி த$_4$ர்மவத்ஸலாம்
ந ச ஸ்ம ஸீதாம் ந்ரு'வரோ நிநீஷதி ।
உவாச சைநாம் ப$_3$ஹு ஸந்நிவர்தநே
வநே நிவாஸஸ்ய ச து$_3$:கி$_2$தாம் ப்ரதி ॥ **2.27.24** ॥ 1205

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்தவிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ அஷ்டாவிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

வநவாஸே க்லேஶம் வர்ணயதா ஶ்ரீராமேண ஸீதாயாஸ்தத்ர க3மநாந்நிவாரணம்

ஸ ஏவம் ப்3ருவதீம் ஸீதாம்
த4ர்மஜ்ஞாம் த4ர்மவத்ஸல: ।
ந நேதும் குருதே பு3த்3தி4ம்
வநே து3:கா2நி சிந்தயந் ॥ **2.28.1** ॥ 1206

ஸாந்த்வயித்வா ததஸ்தாம் து
பா3ஷ்பதூ3ஷிதலோசநாம் ।
நிவர்தநார்தே2 த4ர்மாத்மா
வாக்யமேதது3வாச ஹ ॥ **2.28.2** ॥ 1207

ஸீதே மஹாகுலீநாஸி
த4ர்மே ச நிரதா ஸதா3 ।
இஹாசரஸ்வ த4ர்மம் த்வம்
யதா2 மே மநஸ: ஸுக2ம் ॥ **2.28.3** ॥ 1208

ஸீதே யதா2 த்வாம் வக்ஷ்யாமி
ததா2 கார்யம் த்வயாப3லே ।

வநே தோ$_3$ஷா ஹி ப$_3$ஹவோ
வஸதஸ்தாந் நிபோ$_3$த$_4$ மே ‖ **2.28.4** ‖ 1209

ஸீதே விமுச்யதாமேஷா
வநவாஸக்ரு’தா மதி: ।
ப$_3$ஹுதோ$_3$ஷம் ஹி காந்தாரம்
வநமித்யபி$_4$தீ$_4$யதே ‖ **2.28.5** ‖ 1210

ஹிதபு$_3$த்$_3$த்$_4$யா க$_2$லு வசோ
மயைதத$_3$பி$_4$தீ$_4$யதே ।
ஸதா$_3$ ஸுக$_2$ம் ந ஜாநாமி
து$_3$:க$_2$மேவ ஸதா$_3$ வநம் ‖ **2.28.6** ‖ 1211

கி$_3$ரிநிர்ஜ$_2$ரஸம்பூ$_4$தா
கி$_3$ரிநிர்த$_3$ரிவாஸிநாம் ।
ஸிம்ஹாநாம் நிநதா$_3$ து$_3$:கா$_2$:
ஶ்ரோதும் து$_3$:க$_2$மதோ வநம் ‖ **2.28.7** ‖ 1212

க்ரீட$_3$மாநாஶ்ச விஸ்ரப்$_3$தா$_4$
மத்தா: ஶூந்யே ததா$_2$ ம்ரு’கா$_3$: ।
த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா ஸமபி$_4$வர்தந்தே
ஸீதே து$_3$:க$_2$மதோ வநம் ‖ **2.28.8** ‖ 1213

ஸக்$_3$ராஹா: ஸரிதஶ்சைவ
பங்கவத்யஸ்து து$_3$ஸ்தரா: ।
மத்தைரபி க$_3$ஜைர்நித்ய -
மதோ து$_3$:க$_2$தரம் வநம் ‖ **2.28.9** ‖ 1214

லதாகண்டகஸங்கீர்ணா:
க்ரு’கவாகூபநாதி$_3$தா: ।

நிரபாஶ்ச ஸுது$_3$:கா$_2$ஶ்ச
மார்கா$_3$ து$_3$:க$_2$மதோ வநம் ॥ **2.28.10** ॥ 1215

ஸுப்யதே பர்ணஶய்யாஸு
ஸ்வயம்ப$_4$க்$_3$நாஸு பூ$_4$தலே ।
ராத்ரிஷு ஶ்ரமகி$_2$ந்நேந
தஸ்மாத்$_3$ து$_3$:க$_2$மதோ வநம் ॥ **2.28.11** ॥ 1216

அஹோராத்ரம் ச ஸந்தோஷ:
கர்தவ்யோ நியதாத்மநா ।
ப$_2$லைர்வ்ரு'க்ஷாவபதிதை:
ஸீதே து$_3$:க$_2$மதோ வநம் ॥ **2.28.12** ॥ 1217

உபவாஸஶ்ச கர்தவ்யோ
யதா$_2$ ப்ராணேந மைதி$_2$லி ।
ஜடாபா$_4$ரஶ்ச கர்தவ்யோ
வல்கலாம்ப$_3$ரதா$_4$ரணம் ॥ **2.28.13** ॥ 1218

தே$_3$வதாநாம் பித்ரூ'ணாம் ச
கர்தவ்யம் விதி$_4$பூர்வகம் ।
ப்ராப்தாநாமதிதீ$_2$நாம் ச
நித்யஶ: ப்ரதிபூஜநம் ॥ **2.28.14** ॥ 1219

கார்யஸ்த்ரிரபி$_4$ஷேகஶ்ச
காலே காலே ச நித்யஶ: ।
சரதாம் நியமேநைவ
தஸ்மாத்$_3$ து$_3$:க$_2$தரம் வநம் ॥ **2.28.15** ॥ 1220

உபஹாரஶ்ச கர்தவ்ய:
குஸுமை: ஸ்வயமாஹ்ரு'தை: ।

ஆர்ஷேண விதி4நா வேத்3யாம்
ஶீதே து3:க2மதோ வநம் ॥ **2.28.16** ॥ 1221

யதா2லப்3தே4ந கர்தவ்ய:
ஸந்தோஷஸ்தேந மைதி2லி ।
யதாஹாரைர்வநசரை:
ஶீதே து3:க2மதோ வநம் ॥ **2.28.17** ॥ 1222

அதீவ வாதஸ்திமிரம்
பு3பு4க்ஷா சாதி நித்யஶ: ।
ப4யாநி ச மஹாந்த்யத்ர
ததோ து3:க2தரம் வநம் ॥ **2.28.18** ॥ 1223

ஸரீஸ்ரு'பாஶ்ச ப3ஹவோ
ப3ஹுரூபாஶ்ச பா4மிநி ।
சரந்தி பதி2 தே த3ர்பாத்
ததோ து3:க2தரம் வநம் ॥ **2.28.19** ॥ 1224

நதீ3நிலயநா: ஸர்பா
நதீ3குடிலகா3மிந: ।
திஷ்ட2ந்த்யாவ்ரு'த்ய பந்தா2ந -
மதோ து3:க2தரம் வநம் ॥ **2.28.20** ॥ 1225

பதங்கா3 வ்ரு'ஶ்சிகா: கீடா
த3ம்ஶாஶ்ச மஶகை: ஸஹ ।
பா3த4ந்தே நித்யமப3லே
ஸர்வம் து3:க2மதோ வநம் ॥ **2.28.21** ॥ 1226

த்3ருமா: கண்டகிநஶ்சைவ
குஶா: காஶாஶ்ச பா4மிநி ।

வநே வ்யாகுலஶாகா$_2$க்$_3$ரா -
ஸ்தேந து$_3$:க$_2$மதோ வநம் ॥ **2.28.22** ॥ 1227

காயக்லேஶாஶ்ச ப$_3$ஹவோ
ப$_4$யாநி விவிதா$_4$நி ச ।
அரண்யவாஸே வஸதோ
து$_3$:க$_2$மேவ ஸதா$_3$ வநம் ॥ **2.28.23** ॥ 1228

க்ரோத$_4$லோபௌ$_4$ விமோக்தவ்யௌ
கர்தவ்யா தபஸே மதி: ।
ந பே$_4$தவ்யம் ச பே$_4$தவ்யே
து$_3$:க$_2$ம் நித்யமதோ வநம் ॥ **2.28.24** ॥ 1229

தத$_3$லம் தே வநம் க$_3$த்வா
க்ஷேமம் நஹி வநம் தவ ।
விம்ரு'ஶந்நிவ பஶ்யாமி
ப$_3$ஹுதோ$_3$ஷகரம் வநம் ॥ **2.28.25** ॥ 1230

வநம் து நேதும் ந க்ரு'தா மதிர்யதா$_3$
ப$_3$பூ$_4$வ ராமேண ததா$_3$ மஹாத்மநா ।
ந தஸ்ய ஸீதா வசநம் சகார தம்
ததோऽப்$_3$ரவீத்$_3$ ராமமித$_3$ம் ஸுது$_3$:கி$_2$தா ॥ **2.28.26** ॥ 1231

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ அஷ்டாவிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகோநத்ரிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ஸீதயா ஶ்ரீராமம் ப்ரதி தேந ஸஹாத்மநோ வநக3மநௌசித்யஸ்ய ப்ரதிபாத3நம்

ஏதத் து வசநம் ஶ்ருத்வா
ஸீதா ராமஸ்ய து3:கி2தா ।
ப்ரஸக்தாஶ்ருமுகீ2 மந்த3 -
மித3ம் வசநமப்3ரவீத் ॥ **2.29.1** ॥ 1232

யே த்வயா கீர்திதா தோ3ஷா
வநே வஸ்தவ்யதாம் ப்ரதி ।
கு3ணாநித்யேவ தாந் வித்3தி4
தவ ஸ்நேஹபுரஸ்க்ரு'தா ॥ **2.29.2** ॥ 1233

ம்ரு'கா3: ஸிம்ஹா க3ஜாஶ்சைவ
ஶார்தூ3லா: ஶரபா4ஸ்ததா2 ।
சமரா: ஸ்ரு'மராஶ்சைவ
யே சாந்யே வநசாரிண: ॥ **2.29.3** ॥ 1234

அத்3ரு'ஷ்டபூர்வரூபத்வாத்
ஸர்வே தே தவ ராக4வ ।

ரூபம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வாபஸர்பேயு -
ஸ்தவ ஸர்வே ஹி பி$_3$ப்$_4$யதி ‖ **2.29.4** ‖ 1235

த்வயா ச ஸஹ க$_3$ந்தவ்யம்
மயா கு$_3$ருஜநாஜ்ஞயா ।
த்வத்$_3$வியோகே$_3$ந மே ராம
த்யக்தவ்யமிஹ ஜீவிதம் ‖ **2.29.5** ‖ 1236

நஹி மாம் த்வத்ஸமீபஸ்தா$_2$ -
மபி ஶக்ரோऽபி ராக$_4$வ ।
ஸுராணாமீஶ்வர: ஶக்த:
ப்ரத$_4$ர்ஷயிதுமோஜஸா ‖ **2.29.6** ‖ 1237

பதிஹீநா து யா நாரீ
ந ஸா ஶக்ஷ்யதி ஜீவிதும் ।
காமமேவம்வித$_4$ம் ராம
த்வயா மம நித$_3$ர்ஶிதம் ‖ **2.29.7** ‖ 1238

அதா$_2$பி ச மஹாப்ராஜ்ஞ
ப்$_3$ராஹ்மணாநாம் மயா ஶ்ருதம் ।
புரா பித்ரு'க்$_3$ரு'ஹே ஸத்யம்
வஸ்தவ்யம் கில மே வநே ‖ **2.29.8** ‖ 1239

லக்ஷணிப்$_4$யோ த்$_3$விஜாதிப்$_4$ய:
ஶ்ருத்வாஹம் வசநம் க்$_3$ரு'ஹே ।
வநவாஸக்ரு'தோத்ஸாஹா
நித்யமேவ மஹாப$_3$ல ‖ **2.29.9** ‖ 1240

ஆதே$_3$ஶோ வநவாஸஸ்ய
ப்ராப்தவ்ய: ஸ மயா கில ।

ஸா த்வயா ஸஹ ப$_4$ர்த்ராஹம்
யாஸ்யாமி ப்ரிய நாந்யதா$_2$ ॥ **2.29.10** ॥ 1241

க்ரு'தாதே$_3$ஶா ப$_4$விஷ்யாமி
க$_3$மிஷ்யாமி த்வயா ஸஹ ।
காலஶ்சாயம் ஸமுத்பந்ந:
ஸத்யவாந் ப$_4$வது த்$_3$விஜ: ॥ **2.29.11** ॥ 1242

வநவாஸே ஹி ஜாநாமி
து$_3$:கா$_2$நி ப$_3$ஹுதா$_4$ கில ।
ப்ராப்யந்தே நியதம் வீர
புருஷைரக்ரு'தாத்மபி$_4$: ॥ **2.29.12** ॥ 1243

கந்யயா ச பிதுர்கே$_3$ஹே
வநவாஸ: ஶ்ருதோ மயா ।
பி$_4$க்ஷிண்யா: ஶமவ்ரு'த்தாயா
மம மாதுரிஹாக்$_3$ரத: ॥ **2.29.13** ॥ 1244

ப்ரஸாதி$_3$தஶ்ச வை பூர்வம்
த்வம் மே ப$_3$ஹுதித$_2$ம் ப்ரபோ$_4$ ।
க$_3$மநம் வநவாஸஸ்ய
காங்க்ஷிதம் ஹி ஸஹ த்வயா ॥ **2.29.14** ॥ 1245

க்ரு'தக்ஷணாஹம் ப$_4$த்$_3$ரம் தே
க$_3$மநம் ப்ரதி ராக$_4$வ ।
வநவாஸஸ்ய ஶௌரஸ்ய
மம சர்யா ஹி ரோசதே ॥ **2.29.15** ॥ 1246

ஶுத்$_3$தா$_4$த்மந் ப்ரேமபா$_4$வாத்$_3$தி$_4$
ப$_4$விஷ்யாமி விகல்மஷா ।

ப4ர்தாரமநுக3ச்ச2ந்தீ
ப4ர்தா ஹி பரதை3வதம் ‖ **2.29.16** ‖ 1247

ப்ரேத்யபா4வே ஹி கல்யாண:
ஸங்க3மோ மே ஸதா3 த்வயா ।
ஶ்ருதிர்ஹி ஶ்ரூயதே புண்யா
ப்3ராஹ்மணாநாம் யஶஸ்விநாம் ‖ **2.29.17** ‖ 1248

இஹலோகே ச பித்ரு’பி4 -
ர்யா ஸ்த்ரீ யஸ்ய மஹாப3ல ।
அத்3பி4ர்த3த்தா ஸ்வத4ர்மேண
ப்ரேத்யபா4வேऽபி தஸ்ய ஸா ‖ **2.29.18** ‖ 1249

ஏவமஸ்மாத் ஸ்வகாம் நாரீம்
ஸுவ்ரு’த்தாம் ஹி பதிவ்ரதாம் ।
நாபி4ரோசயஸே நேதும்
த்வம் மாம் கேநேஹ ஹேதுநா ‖ **2.29.19** ‖ 1250

ப4க்தாம் பதிவ்ரதாம் தீ3நாம்
மாம் ஸமாம் ஸுக2து3:க2யோ: ।
நேதுமர்ஹஸி காகுத்ஸ்த2
ஸமாநஸுக2து3:கி2நீம் ‖ **2.29.20** ‖ 1251

யதி3 மாம் து3:கி2தாமேவம்
வநம் நேதும் ந சேச்ச2ஸி ।
விஷமக்3நிம் ஜலம் வாஹ -
மாஸ்தா2ஸ்யே ம்ரு’த்யுகாரணாத் ‖ **2.29.21** ‖ 1252

ஏவம் ப3ஹுவித4ம் தம் ஸா
யாசதே க3மநம் ப்ரதி ।

நாநுமேநே மஹாபா₃ஹு -
ஸ்தாம் நேதும் விஜநம் வநம் ॥ **2.29.22** ॥ 1253

ஏவமுக்தா து ஸா சிந்தாம்
மைதி₂லீ ஸமுபாக₃தா ।
ஸ்நாபயந்தீவ கா₃முஷ்ணை -
ரஶ்ருபி₄ர்நயநச்யுதை: ॥ **2.29.23** ॥ 1254

சிந்தயந்தீம் ததா₃ தாம் து
நிவர்தயிதுமாத்மவாந் ।
க்ரோதா₄விஷ்டாம் து வைதே₃ஹீம்
காகுத்ஸ்தோ₂ ப₃ஹ்வஸாந்த்வயத் ॥ **2.29.24** ॥ 1255

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ ஏகோநத்ரிம்ஶ: ஸர்க₃: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ த்ரிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ஸீதாயா வநக3மநாய ப்4ரு'ஶமாக்3ரஹம் விலாபம் வ்யாகுலதாம் சாவலோக்ய ஶ்ரீராமேண தஸ்யை ஸ்வேந ஸஹ வநே சலிதுமநுஜ்ஞாப்ரதா3நம் பிதுர்மாதுர்கு3ரூணாம் ச ஸேவாயா மஹத்த்வஸ்ய வர்ணநம் வநக3மநோபக்ரமாய க்3ரு'ஹவஸ்தூநி ப்3ராஹ்மணாதி3ப்4யோ தா3தும் ஸீதாம் ப்ரத்யாதே3ஶதா3நம் ச

ஸாந்த்வ்யமாநா து ராமேண
மைதி2லீ ஜநகாத்மஜா।
வநவாஸநிமித்தார்த2ம்
ப4ர்தாரமித3மப்3ரவீத் ॥ **2.30.1** ॥ 1256

ஸா தமுத்தமஸம்விக்3நா
ஸீதா விபுலவக்ஷஸம்।
ப்ரணயாச்சாபி4மாநாச்ச
பரிசிக்ஷேப ராக4வம் ॥ **2.30.2** ॥ 1257

கிம் த்வாமந்யத வைதே3ஹ:
பிதா மே மிதி2லாதி4ப:।
ராம ஜாமாதரம் ப்ராப்ய
ஸ்த்ரியம் புருஷவிக்3ரஹம் ॥ **2.30.3** ॥ 1258

அந்ரு'தம் ப3த லோகோऽய -
    மஜ்ஞாநாத்3 யதி3 வக்ஷ்யதி ।
தேஜோ நாஸ்தி பரம் ராமே
    தபதீவ தி3வாகரே ॥ **2.30.4** ॥ 1259

கிம் ஹி க்ரு'த்வா விஷண்ணஸ்த்வம்
    குதோ வா ப4யமஸ்தி தே ।
யத் பரித்யக்துகாமஸ்த்வம்
    மாமநந்யபராயணாம் ॥ **2.30.5** ॥ 1260

த்3யுமத்ஸேநஸுதம் வீரம்
    ஸத்யவந்தமநுவ்ரதாம் ।
ஸாவித்ரீமிவ மாம் வித்3தி4
    த்வமாத்மவஶவர்திநீம் ॥ **2.30.6** ॥ 1261

ந த்வஹம் மநஸா த்வந்யம்
    த்3ரஷ்டாஸ்மி த்வத்3ரு'தேऽநக4 ।
த்வயா ராக4வ க3ச்சே2யம்
    யதா2ந்யா குலபாம்ஸநீ ॥ **2.30.7** ॥ 1262

ஸ்வயம் து பா4ர்யாம் கௌமாரீம்
    சிரமத்4யுஷிதாம் ஸதீம் ।
ஶைலூஷ இவ மாம் ராம
    பரேப்4யோ தா3துமிச்ச2ஸி ॥ **2.30.8** ॥ 1263

யஸ்ய பத்2யஞ்சராமாத்த2
    யஸ்ய சார்தே2ऽவருத்4யஸே ।
த்வம் தஸ்ய ப4வ வஶ்யஶ்ச
    விதே4யஶ்ச ஸதா3நக4 ॥ **2.30.9** ॥ 1264

ஸ மாமநாதா3ய வநம்
    ந த்வம் ப்ரஸ்தி2துமர்ஹஸி ।
தபோ வா யதி3 வாரண்யம்
    ஸ்வர்கோ3 வா ஸ்யாத் த்வயா ஸஹ ‖ **2.30.10** ‖ 1265

ந ச மே ப4விதா தத்ர
    கஶ்சித் பதி2 பரிஶ்ரம: ।
ப்ரு'ஷ்ட2தஸ்தவ க3ச்ச2ந்த்யா
    விஹாரஶயநேஷ்விவ ‖ **2.30.11** ‖ 1266

குஶகாஶஶரேஷீகா
    யே ச கண்டகிநோ த்3ருமா: ।
தூலாஜிநஸமஸ்பர்ஶா
    மார்கே3 மம ஸஹ த்வயா ‖ **2.30.12** ‖ 1267

மஹாவாதஸமுத்3பூ4தம்
    யந்மாமவகரிஷ்யதி ।
ரஜோ ரமண தந்மந்யே
    பரார்க்4யமிவ சந்த3நம் ‖ **2.30.13** ‖ 1268

ஶாத்3வலேஷு யதா3 ஶிஶ்யே
    வநாந்தர்வநகோ3சரா ।
குதா2ஸ்தரணயுக்தேஷு
    கிம் ஸ்யாத் ஸுக2தரம் தத: ‖ **2.30.14** ‖ 1269

பத்ரம் மூலம் ப2லம் யத்து
    அல்பம் வா யதி3 வா ப3ஹு ।
தா3ஸ்யஸே ஸ்வயமாஹ்ரு'த்ய
    தந்மேऽம்ரு'தரஸோபமம் ‖ **2.30.15** ‖ 1270

ந மாதுர்ந பிதுஸ்தத்ர
ஸ்மரிஷ்யாமி ந வேஶ்மந: ।
ஆர்தவாந்யுபபு$_4$ஞ்ஜாநா
புஷ்பாணி ச ப$_2$லாநி ச ॥ **2.30.16** ॥ 1271

ந ச தத்ர தத: கிஞ்சித்$_3$
த்$_3$ரஷ்டுமர்ஹஸி விப்ரியம் ।
மத்க்ரு'தே ந ச தே ஶோகோ
ந ப$_4$விஷ்யாமி து$_3$ர்ப$_4$ரா ॥ **2.30.17** ॥ 1272

யஸ்த்வயா ஸஹ ஸ ஸ்வர்கோ$_3$
நிரயோ யஸ்த்வயா விநா ।
இதி ஜாநந் பராம் ப்ரீதிம்
க$_3$ச்ச$_2$ ராம மயா ஸஹ ॥ **2.30.18** ॥ 1273

அத$_2$ மாமேவமவ்யக்$_3$ராம்
வநம் நைவ நயிஷ்யஸே ।
விஷமத்$_3$யைவ பாஸ்யாமி
மா வஶம் த்$_3$விஷதாம் க$_3$மம் ॥ **2.30.19** ॥ 1274

பஶ்சாத$_3$பி ஹி து$_3$:கே$_2$ந
மம நைவாஸ்தி ஜீவிதம் ।
உஜ்ஜி$_2$தாயாஸ்த்வயா நாத$_2$
ததை$_3$வ மரணம் வரம் ॥ **2.30.20** ॥ 1275

இமம் ஹி ஸஹிதும் ஶோகம்
முஹூர்தமபி நோத்ஸஹே ।
கிம் புநர்த$_3$ஶ வர்ஷாணி
த்ரீணி சைகம் ச து$_3$:கி$_2$தா ॥ **2.30.21** ॥ 1276

இதி ஸா ஶோகஸந்தப்தா
விலப்ய கருணம் ப3ஹு ।
சுக்ரோஶ பதிமாயஸ்தா
ப்4ரு'ஶமாலிங்க்3ய ஸஸ்வரம் ॥ **2.30.22** ॥ 1277

ஸா வித்3தா4 ப3ஹுபி4ர்வாக்யை -
ர்தி3க்3தை4ரிவ க3ஜாங்க3நா ।
சிரஸந்நியதம் பா3ஷ்பம்
முமோசாக்3நிமிவாரணி: ॥ **2.30.23** ॥ 1278

தஸ்யா: ஸ்ப2டிகஸங்காஶம்
வாரி ஸந்தாபஸம்ப4வம் ।
நேத்ராப்4யாம் பரிஸுஸ்ராவ
பங்கஜாப்4யாமிவோத3கம் ॥ **2.30.24** ॥ 1279

தத்ஸிதாமலசந்த்3ராப4ம்
முக2மாயதலோசநம் ।
பர்யஶுஷ்யத வாஷ்பேண
ஜலோத்3த்4ரு'தமிவாம்பு3ஜம் ॥ **2.30.25** ॥ 1280

தாம் பரிஷ்வஜ்ய பா3ஹுப்4யாம்
விஸம்ஜ்ஞாமிவ து3:கி2தாம் ।
உவாச வசநம் ராம:
பரிவிஶ்வாஸயம்ஸ்ததா3 ॥ **2.30.26** ॥ 1281

ந தே3வி ப3த து3:கே2ந
ஸ்வர்க3மப்யபி4ரோசயே ।
நஹி மேऽஸ்தி ப4யம் கிஞ்சித்
ஸ்வயம்போ4ரிவ ஸர்வத: ॥ **2.30.27** ॥ 1282

தவ ஸர்வமபி$_4$ப்ராய -
மவிஜ்ஞாய ஶுபா$_4$நநே ।
வாஸம் ந ரோசயேऽரண்யே
ஶக்திமாநபி ரக்ஷணே ॥ **2.30.28** ॥ 1283

யத் ஸ்ரு'ஷ்டாஸி மயா ஸார்த$_4$ம்
வநவாஸாய மைதி$_2$லி ।
ந விஹாதும் மயா ஶக்யா
ப்ரீதிராத்மவதா யதா$_2$ ॥ **2.30.29** ॥ 1284

த$_4$ர்மஸ்து க$_3$ஜநாஸோரு
ஸத்$_3$பி$_4$ராசரித: புரா ।
தம் சாஹமநுவர்திஷ்யே
யதா$_2$ ஸூர்யம் ஸுவர்சலா ॥ **2.30.30** ॥ 1285

ந க$_2$ல்வஹம் ந க$_3$ச்சே$_2$யம்
வநம் ஜநகநந்தி$_3$நி ।
வசநம் தந்நயதி மாம்
பிது: ஸத்யோபப்$_3$ரு'ம்ஹிதம் ॥ **2.30.31** ॥ 1286

ஏஷ த$_4$ர்மஶ்ச ஸுஶ்ரோணி
பிதுர்மாதுஶ்ச வஶ்யதா ।
ஆஜ்ஞாம் சாஹம் வ்யதிக்ரம்ய
நாஹம் ஜீவிதுமுத்ஸஹே ॥ **2.30.32** ॥ 1287

அஸ்வாதீ$_4$நம் கத$_2$ம் தை$_3$வம்
ப்ரகாரைரபி$_4$ராத்$_4$யதே ।
ஸ்வாதீ$_4$நம் ஸமதிக்ரம்ய
மாதரம் பிதரம் கு$_3$ரும் ॥ **2.30.33** ॥ 1288

யத்ர த்ரயம் த்ரயோ லோகா:
பவித்ரம் தத்ஸமம் பு4வி ।
நாந்யத3ஸ்தி ஶுபா4பாங்கே3
தேநேத3மபி4ராத்4யதே ॥ **2.30.34** ॥ 1289

ந ஸத்யம் தா3நமாநௌ வா
யஜ்ஞோ வாப்யாப்தத3க்ஷிண: ।
ததா2 ப3லகரா: ஸீதே
யதா2 ஸேவா பிதுர்மதா ॥ **2.30.35** ॥ 1290

ஸ்வர்கோ3 த4நம் வா தா4ந்யம் வா
வித்3யா புத்ரா: ஸுகா2நி ச ।
கு3ருவ்ரு'த்த்யநுரோதே4ந
ந கிஞ்சித3பி து3ர்லப4ம் ॥ **2.30.36** ॥ 1291

தே3வக3ந்த4ர்வகோ3லோகாந்
ப்3ரஹ்மலோகாம்ஸ்ததா2பராந் ।
ப்ராப்நுவந்தி மஹாத்மாநோ
மாதாபித்ரு'பராயணா: ॥ **2.30.37** ॥ 1292

ஸ மா பிதா யதா2 ஶாஸ்தி
ஸத்யத4ர்மபதே2 ஸ்தி2த: ।
ததா2 வர்திதுமிச்சா2மி
ஸ ஹி த4ர்ம: ஸநாதந: ॥ **2.30.38** ॥ 1293

மம ஸந்நா மதி: ஸீதே
நேதும் த்வாம் த3ண்ட3காவநம் ।
வஸிஷ்யாமீதி ஸா த்வம் மா -
மநுயாதும் ஸுநிஶ்சிதா ॥ **2.30.39** ॥ 1294

ஸா ஹி தி$_3$ஷ்டாநவத்$_3$யாங்கி$_3$
வநாய மதி$_3$ரேக்ஷணே।
அநுக$_3$ச்ச$_2$ஸ்வ மாம் பீ$_4$ரு
ஸஹத$_4$ர்மசரீ ப$_4$வ ॥ **2.30.40** ॥ 1295

ஸர்வதா$_2$ ஸத்$_3$ரு'ஶம் ஸீதே
மம ஸ்வஸ்ய குலஸ்ய ச।
வ்யவஸாயமநுக்ராந்தா
காந்தே த்வமதிஶோப$_4$நம் ॥ **2.30.41** ॥ 1296

ஆரப$_4$ஸ்வ ஶுப$_4$ஶ்ரோணி
வநவாஸக்ஷமா: க்ரியா:।
நேதா$_3$நீம் த்வத்$_3$ரு'தே ஸீதே
ஸ்வர்கோ$_3$ऽபி மம ரோசதே ॥ **2.30.42** ॥ 1297

ப்$_3$ராஹ்மணேப்$_4$யஶ்ச ரத்நாநி
பி$_4$க்ஷுகேப்$_4$யஶ்ச போ$_4$ஜநம்।
தே$_3$ஹி சாஶம்ஸமாநேப்$_4$ய:
ஸந்த்வரஸ்வ ச மா சிரம் ॥ **2.30.43** ॥ 1298

பூ$_4$ஷணாநி மஹார்ஹாணி
வரவஸ்த்ராணி யாநி ச।
ரமணீயாஶ்ச யே கேசித்
க்ரீடா$_3$ர்தா$_2$ஶ்சாப்யுபஸ்கரா: ॥ **2.30.44** ॥ 1299

ஶயநீயாநி யாநாநி
மம சாந்யாநி யாநி ச।
தே$_3$ஹி ஸ்வப்$_4$ரு'த்யவர்க$_3$ஸ்ய
ப்$_3$ராஹ்மணாநாமநந்தரம் ॥ **2.30.45** ॥ 1300

அநுகூலம் து ஸா ப$_4$ர்து -
ர்ஜ்ஞாத்வா க$_3$மநமாத்மந: ।
க்ஷிப்ரம் ப்ரமுதி$_3$தா தே$_3$வீ
தா$_3$துமேவ ப்ரசக்ரமே ॥ **2.30.46** ॥ 1301

தத: ப்ரஹ்ரு'ஷ்டா ப்ரதிபூர்ணமாநஸா
யஶஸ்விநீ ப$_4$ர்துரவேக்ஷ்ய பா$_4$ஷிதம் ।
த$_4$நாநி ரத்நாநி ச தா$_3$துமங்க$_3$நா
ப்ரசக்ரமே த$_4$ர்மப்$_4$ரு'தாம் மநஸ்விநீ ॥ **2.30.47** ॥ 1302

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக₃மாந்தமஹாதே₃ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப₄ரதஶத்ருக்₄நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்₃ர பரப்₃ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகத்ரிம்ஶ: ஸர்க₃: ॥

ஶ்ரீராமலக்ஷ்மணஸம்வாத₃: ஶ்ரீராமஸ்யாதே₃ஶேந லக்ஷ்மணஸ்ய ஸுஹ்ரு’ஜ்ஜநாநாமந்த்ர்ய தி₃வ்யமாயுத₄மாநீய ச வநம் க₃ந்துமுத்₃யம: ஶ்ரீராமேண தம் ப்ரதி ப்₃ராஹ்மணேப்₄யோ த₄நம் விதரிதும் ஸ்வகீயவிசாரஸ்ய ப்ரகடநம்

ஏவம் ஶ்ருத்வா ஸ ஸம்வாத₃ம்
லக்ஷ்மண: பூர்வமாக₃த: ।
பா₃ஷ்பபர்யாகுலமுக₂:
ஶோகம் ஸோடு₄மஶக்நுவந் ॥ **2.31.1** ॥ 1303

ஸ ப்₄ராதுஶ்சரணௌ கா₃ட₄ம்
நிபீட்₃ய ரகு₄நந்த₃ந: ।
ஸீதாமுவாசாதியஶாம்
ராக₄வம் ச மஹாவ்ரதம் ॥ **2.31.2** ॥ 1304

யதி₃ க₃ந்தும் க்ரு’தா பு₃த்₃தி₄ -
ர்வநம் ம்ரு’க₃க₃ஜாயுதம் ।
அஹம் த்வாநுக₃மிஷ்யாமி
வநமக்₃ரே த₄நுர்த₄ர: ॥ **2.31.3** ॥ 1305

மயா ஸமேதோऽரண்யாநி
ரம்யாணி விசரிஷ்யஸி।
பக்ஷிபி4ர்மக3யூதை2ஶ்ச
ஸங்கு4ஷ்டாநி ஸமந்தத: ॥ **2.31.4** ॥ 1306

ந தே3வலோகாக்ரமணம்
நாமரத்வமஹம் வ்ரு’ணே।
ஐஶ்வர்யம் சாபி லோகாநாம்
காமயே ந த்வயா விநா ॥ **2.31.5** ॥ 1307

ஏவம் ப்3ருவாண: ஸௌமித்ரி -
ர்வநவாஸாய நிஶ்சித:।
ராமேண ப3ஹுபி4: ஸாந்த்வை -
ர்நிஷித்3த4: புநரப்3ரவீத் ॥ **2.31.6** ॥ 1308

அநுஜ்ஞாதஸ்து ப4வதா
பூர்வமேவ யத3ஸ்ம்யஹம்।
கிமிதா3நீம் புநரபி
க்ரியதே மே நிவாரணம் ॥ **2.31.7** ॥ 1309

யத3ர்த2ம் ப்ரதிஷேதோ4 மே
க்ரியதே க3ந்துமிச்ச2த:।
ஏததி3ச்சா2மி விஜ்ஞாதும்
ஸம்ஶயோ ஹி மமாநக4 ॥ **2.31.8** ॥ 1310

ததோऽப்3ரவீந்மஹாதேஜா
ராமோ லக்ஷ்மணமக்3ரத:।
ஸ்தி2தம் ப்ராக்3கா3மிநம் தீ4ரம்
யாசமாநம் க்ரு’தாஞ்ஜலிம் ॥ **2.31.9** ॥ 1311

ஸ்நிக்3தோ4 த4ர்மரதோ தீ4ர:
ஸததம் ஸத்பதே2 ஸ்தி2த:।
ப்ரிய: ப்ராணஸமோ வஶ்யோ
விஜேயஶ்ச ஸகா2 ச மே ॥ **2.31.10** ॥ 1312

மயாத்3ய ஸஹ ஸௌமித்ரே
த்வயி க3ச்ச2தி தத்3வநம்।
கோ ப4ஜிஷ்யதி கௌஸல்யாம்
ஸுமித்ராம் வா யஶஸ்விநீம் ॥ **2.31.11** ॥ 1313

அபி4வர்ஷதி காமைர்ய:
பர்ஜந்ய: ப்ரு'தி2வீமிவ।
ஸ காமபாஶபர்யஸ்தோ
மஹாதேஜா மஹீபதி: ॥ **2.31.12** ॥ 1314

ஸா ஹி ராஜ்யமித3ம் ப்ராப்ய
ந்ரு'பஸ்யாஶ்வபதே: ஸுதா।
து3:கி2தாநாம் ஸபத்நீநாம்
ந கரிஷ்யதி ஶோப4நம் ॥ **2.31.13** ॥ 1315

ந ப4ரிஷ்யதி கௌஸல்யாம்
ஸுமித்ராம் ச ஸுது3:கி2தாம்।
ப4ரதோ ராஜ்யமாஸாத்3ய
கைகேய்யாம் பர்யவஸ்தி2த: ॥ **2.31.14** ॥ 1316

தாமார்யாம் ஸ்வயமேவேஹ
ராஜாநுக்3ரஹணேந வா।
ஸௌமித்ரே ப4ர கௌஸல்யா -
முக்தமர்த2மமும் சர ॥ **2.31.15** ॥ 1317

ஏவம் மயி ச தே ப$_4$க்தி -
ர்ப$_4$விஷ்யதி ஸுத$_3$ர்ஶிதா ।
த$_4$ர்மஜ்ஞுகு$_3$ருபூஜாயாம்
த$_4$ர்மஶ்சாப்யதுலோ மஹாந் ॥ **2.31.16** ॥ 1318

ஏவம் குருஷ்வ ஸௌமித்ரே
மத்க்ரு'தே ரகு$_4$நந்த$_3$ந ।
அஸ்மாபி$_4$ர்விப்ரஹீணாயா
மாதுர்நோ ந ப$_4$வேத் ஸுக$_2$ம் ॥ **2.31.17** ॥ 1319

ஏவமுக்தஸ்து ராமேண
லக்ஷ்மண: ஶ்லக்ஷ்ணயா கி$_3$ரா ।
ப்ரத்யுவாச ததா$_3$ ராமம்
வாக்யஜ்ஞோ வாக்யகோவித$_3$ம் ॥ **2.31.18** ॥ 1320

தவைவ தேஜஸா வீர
ப$_4$ரத: பூஜயிஷ்யதி ।
கௌஸல்யாம் ச ஸுமித்ராம் ச
ப்ரயதோ நாஸ்தி ஸம்ஶய: ॥ **2.31.19** ॥ 1321

யதி$_3$ து$_3$:ஸ்தோ$_2$ ந ரக்ஷேத
ப$_4$ரதோ ராஜ்யமுத்தமம் ।
ப்ராப்ய து$_3$ர்மநஸா வீர
க$_3$ர்வேண ச விஶேஷத: ॥ **2.31.20** ॥ 1322

தமஹம் து$_3$ர்மதிம் க்ரூரம்
வதி$_4$ஷ்யாமி ந ஸம்ஶய: ।
தத்பக்ஷாநபி தாந் ஸர்வாம் -
ஸ்த்ரைலோக்யமபி கிம் து ஸா ॥ **2.31.21** ॥ 1323

கௌஸல்யா பி$_3$ப்$_4$ரு'யாதா$_3$ர்யா
ஸஹஸ்ரம் மத்$_3$விதா$_4$நபி ।
யஸ்யா: ஸஹஸ்ரம் க்$_3$ராமாணாம்
ஸம்ப்ராப்தமுபஜீவிநாம் ॥ **2.31.22** ॥ 1324

ததா$_3$த்மப$_4$ரணே சைவ
மம மாதுஸ்ததை$_2$வ ச ।
பர்யாப்தா மத்$_3$விதா$_4$நாம் ச
ப$_4$ரணாய மநஸ்விநீ ॥ **2.31.23** ॥ 1325

குருஷ்வ மாமநுசரம்
வைத$_4$ர்ம்யம் நேஹ வித்$_3$யதே ।
க்ரு'தார்தோ$_2$ऽஹம் ப$_4$விஷ்யாமி
தவ சார்த$_2$: ப்ரகல்ப்யதே ॥ **2.31.24** ॥ 1326

த$_4$நுராதா$_3$ய ஸகு$_3$ணம்
க$_2$நித்ரபிடகாத$_4$ர: ।
அக்$_3$ரதஸ்தே க$_3$மிஷ்யாமி
பந்தா$_2$நம் தவ த$_3$ர்ஶயந் ॥ **2.31.25** ॥ 1327

ஆஹரிஷ்யாமி தே நித்யம்
மூலாநி ச ப$_2$லாநி ச ।
வந்யாநி ச ததா$_2$ந்யாநி
ஸ்வாஹார்ஹாணி தபஸ்விநாம் ॥ **2.31.26** ॥ 1328

ப$_4$வாம்ஸ்து ஸஹ வைதே$_3$ஹ்யா
கி$_3$ரிஸாநுஷு ரம்ஸ்யஸே ।
அஹம் ஸர்வம் கரிஷ்யாமி
ஜாக்$_3$ரத: ஸ்வபதஶ்ச தே ॥ **2.31.27** ॥ 1329

ராமஸ்த்வநேந வாக்யேந
ஸுப்ரீத: ப்ரத்யுவாச தம் ।
வ்ரஜாப்ரு’ச்ச$_2$ஸ்வ ஸௌமித்ரே
ஸர்வமேவ ஸுஹ்ரு’ஜ்ஜநம் ॥ **2.31.28** ॥ 1330

யே ச ராஜ்ஞோ த$_3$தௌ$_3$ தி$_3$வ்யே
மஹாத்மா வருண: ஸ்வயம் ।
ஜநகஸ்ய மஹாயஜ்ஞே
த$_4$நுஷீ ரௌத்$_3$ரத$_3$ர்ஶநே ॥ **2.31.29** ॥ 1331

அபே$_4$த்$_3$யே கவசே தி$_3$வ்யே
தூணீ சாக்ஷய்யஸாயகௌ ।
ஆதி$_3$த்யவிமலாபௌ$_4$ த்$_3$வௌ
க$_2$ட்$_3$கௌ$_3$ ஹேமபரிஷ்க்ரு’தௌ ॥ **2.31.30** ॥ 1332

ஸத்க்ரு’த்ய நிஹிதம் ஸர்வ -
மேததா$_3$சார்யஸத்$_3$மநி ।
ஸர்வமாயுத$_4$மாதா$_3$ய
க்ஷிப்ரமாவ்ரஜ லக்ஷ்மண ॥ **2.31.31** ॥ 1333

ஸ ஸுஹ்ரு’ஜ்ஜநமாமந்த்ர்ய
வநவாஸாய நிஶ்சித: ।
இக்ஷ்வாகுகு$_3$ருமாக$_3$ம்ய
ஜக்$_3$ராஹாயுத$_4$முத்தமம் ॥ **2.31.32** ॥ 1334

தத்$_3$ தி$_3$வ்யம் ராஜஶார்தூ$_3$ல:
ஸத்க்ரு’தம் மால்யபூ$_4$ஷிதம் ।
ராமாய த$_3$ர்ஶயாமாஸ
ஸௌமித்ரி: ஸர்வமாயுத$_4$ம் ॥ **2.31.33** ॥ 1335

தமுவாசாத்மவாந் ராம:
ப்ரீத்யா லக்ஷ்மணமாக$_3$தம் ।
காலே த்வமாக$_3$த: ஸௌம்ய
காங்க்ஷிதே மம லக்ஷ்மண ॥ **2.31.34** ॥ 1336

அஹம் ப்ரதா$_3$துமிச்சா$_2$மி
யதி$_3$த$_3$ம் மாமகம் த$_4$நம் ।
ப்$_3$ராஹ்மணேப்$_4$யஸ்தபஸ்விப்$_4$ய -
ஸ்த்வயா ஸஹ பரந்தப ॥ **2.31.35** ॥ 1337

வஸந்தீஹ த்$_3$ரு'ட$_4$ம் ப$_4$க்த்யா
கு$_3$ருஷு த்$_3$விஜஸத்தமா: ।
தேஷாமபி ச மே பூ$_4$ய:
ஸர்வேஷாம் சோபஜீவிநாம் ॥ **2.31.36** ॥ 1338

வஸிஷ்ட$_2$புத்ரம் து ஸுயஜ்ஞமார்யம்
த்வமாநயாஶு ப்ரவரம் த்$_3$விஜாநாம் ।
அபி ப்ரயாஸ்யாமி வநம் ஸமஸ்தா -
நப்$_4$யர்ச்ய ஶிஷ்டாநபராந் த்$_3$விஜாதீந் ॥ **2.31.37** ॥ 1339

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஏகத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ த்3வாத்ரிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ஸீதயா ஸஹ ஶ்ரீராமேண வாஸிஷ்ட2ம் ஸுயஜ்ஞமாஹூய தஸ்மை தத்பத்ந்யை ச மஹார்ஹாபூ4ஷணரத்நத4நப்ரப்4ரு'தீநாம் தா3நம் ஸலக்ஷ்மணேந ராமேண ப்3ராஹ்மணேப்4யோ வடுப்4யோ நிஜாஶ்ரிதேப்4ய: ஸேவகேப்4ய: த்ரிஜடாக்2யாய விப்ராய ஸுஹ்ரு'ஜ்ஜநேப்4யஶ்ச த4நஸ்ய தா3நம்

தத: ஶாஸநமாஜ்ஞாய
　　ப்4ராது: ப்ரியகரம் ஹிதம் ।
க3த்வா ஸ ப்ரவிவேஶாஶு
　　ஸுயஜ்ஞஸ்ய நிவேஶநம் ॥ **2.32.1** ॥ 1340

தம் விப்ரமக்3ந்யகா3ரஸ்த2ம்
　　வந்தி3த்வா லக்ஷ்மணோऽப்3ரவீத் ।
ஸகே2ऽப்4யாக3ச்ச2 பஶ்ய த்வம்
　　வேஶ்ம து3ஷ்கரகாரிண: ॥ **2.32.2** ॥ 1341

தத: ஸந்த்4யாமுபாஸ்தா2ய
　　க3த்வா ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ।
ரு'த்3த4ம் ஸ ப்ராவிஶல்லப்4யா
　　ரம்யம் ராமநிவேஶநம் ॥ **2.32.3** ॥ 1342

தமாக$_3$தம் வேத$_3$வித$_3$ம்
ப்ராஞ்ஜலி: ஸீதயா ஸஹ ।
ஸுயஜ்ஞமபி$_4$சக்ராம
ராக$_4$வோऽக்$_3$நிமிவார்சிதம் ॥ **2.32.4** ॥ 1343

ஜாதரூபமயைர்முக்$_2$யை -
ரங்க$_3$தை$_3$: குண்ட$_3$லை: ஶுபை$_4$: ।
ஸஹேமஸூத்ரைர்மணிபி$_4$:
கேயூரைர்வலயைரபி ॥ **2.32.5** ॥ 1344

அந்யைஶ்ச ரத்நைர்ப$_3$ஹுபி$_4$:
காகுத்ஸ்த$_2$: ப்ரத்யபூஜயத் ।
ஸுயஜ்ஞம் ஸ ததோ$_3$வாச
ராம: ஸீதாப்ரசோதி$_3$த: ॥ **2.32.6** ॥ 1345

ஹாரம் ச ஹேமஸூத்ரம் ச
பா$_4$ர்யாயை ஸௌம்ய ஹாரய ।
ரஶநாம் சாத$_2$ ஸா ஸீதா
தா$_3$துமிச்ச$_2$தி தே ஸகீ$_2$ ॥ **2.32.7** ॥ 1346

அங்க$_3$தா$_3$நி ச சித்ராணி
கேயூராணி ஶுபா$_4$நி ச ।
ப்ரயச்ச$_2$தி ஸகீ$_2$ துப்$_4$யம்
பா$_4$ர்யாயை க$_3$ச்ச$_2$தீ வநம் ॥ **2.32.8** ॥ 1347

பர்யங்கமக்$_3$ர்யாஸ்தரணம்
நாநாரத்நவிபூ$_4$ஷிதம் ।
தமபீச்ச$_2$தி வைதே$_3$ஹீ
ப்ரதிஷ்டா$_2$பயிதும் த்வயி ॥ **2.32.9** ॥ 1348

நாக$_3$: ஶத்ருஞ்ஜயோ நாம
    மாதுலோऽயம் த$_3$தௌ$_3$ மம ।
தம் தே நிஷ்கஸஹஸ்ரேண
    த$_3$தா$_3$மி த்$_3$விஜபுங்க$_3$வ ‖ **2.32.10** ‖ 1349

இத்யுக்த: ஸ து ராமேண
    ஸுயஜ்ஞ: ப்ரதிக்$_3$ரு'ஹ்ய தத் ।
ராமலக்ஷ்மணஸீதாநாம்
    ப்ரயுயோஜாஶிஷ: ஶிவா: ‖ **2.32.11** ‖ 1350

அத$_2$ ப்$_4$ராதரமவ்யக்$_3$ரம்
    ப்ரியம் ராம: ப்ரியம்வத$_3$ம் ।
ஸௌமித்ரிம் தமுவாசேத$_3$ம்
    ப்$_3$ரஹ்மேவ த்ரித$_3$ஶேஶ்வரம் ‖ **2.32.12** ‖ 1351

அக$_3$ஸ்த்யம் கௌஶிகம் சைவ
    தாவுபௌ$_4$ ப்$_3$ராஹ்மணோத்தமௌ ।
அர்சயாஹூய ஸௌமித்ரே
    ரத்நை: ஸஸ்யமிவாம்பு$_3$பி$_4$: ‖ **2.32.13** ‖ 1352

தர்பயஸ்வ மஹாபா$_3$ஹோ
    கோ$_3$ஸஹஸ்ரேண ராக$_4$வ ।
ஸுவர்ணரஜதைஶ்சைவ
    மணிபி$_4$ஶ்ச மஹாத$_4$நை: ‖ **2.32.14** ‖ 1353

கௌஸல்யாம் ச ய ஆஶீபி$_4$ -
    ர்ப$_4$க்த: பர்யுபதிஷ்ட$_2$தி ।
ஆசார்யஸ்தைத்திரீயாணா -
    மபி$_4$ரூபஶ்ச வேத$_3$வித் ‖ **2.32.15** ‖ 1354

தஸ்ய யாநம் ச தா$_3$ஸீஶ்ச
ஸௌமித்ரே ஸம்ப்ரதா$_3$பய ।
கௌஶேயாநி ச வஸ்த்ராணி
யாவத் துஷ்யதி ஸ த்$_3$விஜ: ‖ **2.32.16** ‖ 1355

ஸூதஶ்சித்ரரத$_2$ஶ்சார்ய:
ஸசிவ: ஸுசிரோஷித: ।
தோஷயைநம் மஹார்ஹைஶ்ச
ரத்நைர்வஸ்த்ரைர்த$_4$நைஸ்ததா$_2$ ‖ **2.32.17** ‖ 1356

பஶுகாபி$_4$ஶ்ச ஸர்வாபி$_4$ -
ர்க$_3$வாம் த$_3$ஶஶதேந ச ।
யே சேமே கட$_2$காலாபா
ப$_3$ஹவோ த$_3$ண்ட$_3$மாணவா: ‖ **2.32.18** ‖ 1357

நித்யஸ்வாத்$_4$யாயஶீலத்வா -
ந்நாந்யத் குர்வந்தி கிஞ்சந ।
அலஸா: ஸ்வாது$_3$காமாஶ்ச
மஹதாம் சாபி ஸம்மதா: ‖ **2.32.19** ‖ 1358

தேஷாமஶீதியாநாநி
ரத்நபூர்ணாநி தா$_3$பய ।
ஶாலிவாஹஸஹஸ்ரம் ச
த்$_3$வே ஶதே ப$_4$த்$_3$ரகாம்ஸ்ததா$_2$ ‖ **2.32.20** ‖ 1359

வ்யஞ்ஜநார்த$_2$ம் ச ஸௌமித்ரே
கோ$_3$ஸஹஸ்ரமுபாகுரு ।
மேக$_2$லீநாம் மஹாஸங்க$_4$:
கௌஸல்யாம் ஸமுபஸ்தி$_2$த: ।

தேஷாம் ஸஹஸ்ரம் ஸௌமித்ரே
ப்ரத்யேகம் ஸம்ப்ரதா$_3$பய ॥ **2.32.21** ॥ 1360

அம்பா$_3$ யதா$_2$ நோ நந்தே$_3$ச்ச
கௌஸல்யா மம த$_3$க்ஷிணாம் ।
ததா$_2$ த்$_3$விஜாதீம்ஸ்தாந் ஸர்வாந்
லக்ஷ்மணார்சய ஸர்வஶ: ॥ **2.32.22** ॥ 1361

தத: புருஷஶார்தூ$_3$ல -
ஸ்தத்$_3$ த$_4$நம் லக்ஷ்மண: ஸ்வயம் ।
யதோ$_2$க்தம் ப்$_3$ராஹ்மணேந்த்$_3$ராணா -
மத$_3$தா$_3$த்$_3$ த$_4$நதோ$_3$ யதா$_2$ ॥ **2.32.23** ॥ 1362

அதா$_2$ப்$_3$ரவீத்$_3$ பா$_3$ஷ்பக$_3$லாம் -
ஸ்திஷ்ட$_2$தஶ்சோபஜீவிந: ।
ஸ ப்ரதா$_3$ய ப$_3$ஹூத்$_3$ரவ்ய -
மேகைகஸ்யோபஜீவநம் ॥ **2.32.24** ॥ 1363

லக்ஷ்மணஸ்ய ச யத்$_3$ வேஶ்ம
க்$_3$ரு'ஹம் ச யதி$_3$த$_3$ம் மம ।
அஶூந்யம் கார்யமேகைகம்
யாவதா$_3$க$_3$மநம் மம ॥ **2.32.25** ॥ 1364

இத்யுக்த்வா து$_3$:கி$_2$தம் ஸர்வம்
ஜநம் தமுபஜீவிநம் ।
உவாசேத$_3$ம் த$_4$நாத்$_4$யக்ஷம்
த$_4$நமாநீயதாம் மம ॥ **2.32.26** ॥ 1365

ததோऽஸ்ய த$_4$நமாஜஹ்ரு:
ஸர்வ ஏவோபஜீவிந: ।

ஸ ராஶி: ஸுமஹாம்ஸ்தத்ர
    த$_3$ர்ஶநீயோ ஹ்யத்$_3$ரு’ஶ்யத ॥ **2.32.27** ॥ 1366

தத: ஸ புருஷவ்யாக்$_4$ர -
    ஸ்தத்$_3$ த$_4$நம் ஸஹலக்ஷ்மண: ।
த்$_3$விஜேப்$_4$யோ பா$_3$லவ்ரு’த்$_3$தே$_4$ப்$_4$ய:
    க்ரு’பணேப்$_4$யோ ஹ்யதா$_3$பயத் ॥ **2.32.28** ॥ 1367

தத்ராஸீத் பிங்க$_3$லோ கா$_3$ர்க்$_3$ய -
    ஸ்த்ரிஜடோ நாம வை த்$_3$விஜ: ।
க்ஷதவ்ரு’த்திர்வநே நித்யம்
    பா$_2$லகுத்$_3$தா$_3$லலாங்க$_3$லீ ॥ **2.32.29** ॥ 1368

தம் வ்ரு’த்$_3$த$_4$ம் தருணீ பா$_4$ர்யா
    பா$_3$லாநாதா$_3$ய தா$_3$ரகாந் ।
அப்$_3$ரவீத்$_3$ ப்$_3$ராஹ்மணம் வாக்யம்
    ஸ்த்ரீணாம் ப$_4$ர்தா ஹி தே$_3$வதா ॥ **2.32.30** ॥ 1369

அபாஸ்ய பா$_2$லம் குத்$_3$தா$_3$லம்
    குருஷ்வ வசநம் மம ।
ராமம் த$_3$ர்ஶய த$_4$ர்மஜ்ஞம்
    யதி$_3$ கிஞ்சித$_3$வாப்ஸ்யஸி ॥ **2.32.31** ॥ 1370

ஸ பா$_4$ர்யாயா வச: ஶ்ருத்வா
    ஶாடீமாச்சா$_2$த்$_3$ய து$_3$ஶ்ச$_2$தா$_3$ம் ।
ஸ ப்ராதிஷ்ட$_2$த பந்தா$_2$நம்
    யத்ர ராமநிவேஶநம் ॥ **2.32.32** ॥ 1371

ப்$_4$ரு’க்$_3$வங்கி$_3$ர:ஸமம் தீ$_3$ப்த்யா
    த்ரிஜடம் ஜநஸம்ஸதி$_3$ ।

ஆபஞ்சமாயா: கக்ஷ்யாயா
நைதம் கஶ்சித₃வாரயத் ॥ **2.32.33** ॥ 1372

ஸ ராமமாஸாத்₃ய ததா₃
த்ரிஜடோ வாக்யமப்₃ரவீத் ।
நிர்த₄நோ ப₃ஹுபுத்ரோऽஸ்மி
ராஜபுத்ர மஹாப₃ல ॥ **2.32.34** ॥ 1373

க்ஷதவ்ரு'த்திர்வநே நித்யம்
ப்ரத்யவேக்ஷஸ்வ மாமிதி ।
தமுவாச ததோ ராம:
பரிஹாஸஸமந்விதம் ॥ **2.32.35** ॥ 1374

க₃வாம் ஸஹஸ்ரமப்யேகம்
ந ச விஶ்ராணிதம் மயா ।
பரிக்ஷிபஸி த₃ண்டே₃ந
யாவத்தாவத₃வாப்ஸ்யஸே ॥ **2.32.36** ॥ 1375

ஸ ஶாடீம் பரித: கட்யாம்
ஸம்ப்₄ராந்த: பரிவேஷ்ட்ய தாம் ।
ஆவித்₄ய த₃ண்ட₃ம் சிக்ஷேப
ஸர்வப்ராணேந வேக₃த: ॥ **2.32.37** ॥ 1376

ஸ தீர்த்வா ஸரயூபாரம்
த₃ண்ட₃ஸ்தஸ்ய கராச்ச்யுத: ।
கோ₃வ்ரஜே ப₃ஹுஸாஹஸ்ரே
பபாதோக்ஷணஸந்நிதௌ₄ ॥ **2.32.38** ॥ 1377

தம் பரிஷ்வஜ்ய த₄ர்மாத்மா
ஆ தஸ்மாத் ஸரயூதடாத் ।

ஆநயாமாஸ தா கா$_3$வ -
ஸ்த்ரிஜடஸ்யாஶ்ரமம் ப்ரதி ॥ **2.32.39** ॥ 1378

உவாச ச ததா$_3$ ராம -
ஸ்தம் கா$_3$ர்க்$_3$யமபி$_4$ஸாந்த்வயந் ।
மந்யுர்ந க$_2$லு கர்தவ்ய:
பரிஹாஸோ ஹ்யயம் மம ॥ **2.32.40** ॥ 1379

இத$_3$ம் ஹி தேஜஸ்தவ யத்$_3$ து$_3$ரத்யயம்
ததே$_3$வ ஜிஜ்ஞாஸிதுமிச்ச$_2$தா மயா ।
இமம் ப$_4$வாநர்த$_2$மதி$_2$ப்ரசோதி$_3$தோ
வ்ரு'ணீஷ்வ கிம் சேத$_3$பரம் வ்யவஸ்யஸி ॥ **2.32.41** ॥ 1380

ப்$_3$ரவீமி ஸத்யேந ந தே ஸ்ம யந்த்ரணாம்
த$_4$நம் ஹி யத்$_3$யந்மம விப்ரகாரணாத் ।
ப$_4$வத்ஸு ஸம்யக்ப்ரதிபாத$_3$நேந தந் -
மயார்ஜிதம் சைவ யஶஸ்கரம் ப$_4$வேத் ॥ **2.32.42** ॥ 1381

தத: ஸபா$_4$ர்யஸ்த்ரிஜடோ மஹாமுநி -
ர்க$_3$வாமநீகம் ப்ரதிக்$_3$ரு'ஹ்ய மோதி$_3$த: ।
யஶோப$_3$லப்ரீதிஸுகோ$_2$பப்$_3$ரு'ம்ஹிணீ -
ஸ்ததா$_3$ஶிஷ: ப்ரத்யவத$_3$ந்மஹாத்மந: ॥ **2.32.43** ॥ 1382

ஸ சாபி ராம: ப்ரதிபூர்ணபௌருஷோ
மஹாத$_4$நம் த$_4$ர்மப$_3$லைருபார்ஜிதம் ।
நியோஜயாமாஸ ஸுஹ்ரு'ஜ்ஜநே சிராத்$_3$
யதா$_2$ர்ஹஸம்மாநவச: ப்ரசோதி$_3$த: ॥ **2.32.44** ॥ 1383

த்$_3$விஜ: ஸுஹ்ரு'த்$_3$ ப்$_4$ரு'த்யஜநோऽத$_2$வா ததா$_3$
த$_3$ரித்$_3$ரபி$_4$க்ஷாசரணஶ்ச யோ ப$_4$வேத் ।

ந தத்ர கஶ்சிந்ந ப$_3$பூ$_4$வ தர்பிதோ
யதா$_2$ர்ஹஸம்மாநநதா$_3$நஸம்ப்$_4$ரமை: ‖ **2.32.45** ‖ 1384

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்$_3$வாத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்ரயஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸீதாலக்ஷ்மணஸஹிதஸ்ய ஶ்ரீராமஸ்ய து$_3$:க$_2$மக்$_3$நபௌரஜநமுகே$_2$ப்$_4$யோ விவிதா$_4$ வார்தா: ஶ்ராவம் ஶ்ராவம் பிதுர்த$_3$ர்ஶநார்த$_2$ம் கைகேய்யா ப$_4$வநே க$_3$மநம்

த$_3$த்த்வா து ஸஹ வைதே$_3$ஹ்யா
ப்$_3$ராஹ்மணேப்$_4$யோ த$_4$நம் ப$_3$ஹு ।
ஜக்$_3$மது: பிதரம் த்$_3$ரஷ்டும்
ஸீதயா ஸஹ ராக$_4$வௌ ॥ **2.33.1** ॥ 1385

ததோ க்$_3$ரு'ஹீதே ப்ரேஷ்யாப்$_4$யா -
மஶோபே$_4$தாம் ததா$_3$யுதே$_4$ ।
மாலாதா$_3$மபி$_4$ராஸக்தே
ஸீதயா ஸமலங்க்ரு'தே ॥ **2.33.2** ॥ 1386

தத: ப்ராஸாத$_3$ஹர்ம்யாணி
விமாநஶிக$_2$ராணி ச ।
அபி$_4$ருஹ்ய ஜந: ஶ்ரீமா -
நுதா$_3$ஸீநோ வ்யலோகயத் ॥ **2.33.3** ॥ 1387

ந ஹி ரத்$_2$யா: ஶுஶக்யந்தே
க$_3$ந்தும் ப$_3$ஹுஜநாகுலா: ।

ஆருஹ்ய தஸ்மாத் ப்ராஸாதா$_3$த்$_3$
தீ$_3$நா: பஶ்யந்தி ராக$_4$வம் ‖ **2.33.4** ‖ 1388

பதா$_3$திம் ஸாநுஜம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
ஸஸீதம் ச ஜநாஸ்ததா$_3$ ।
ஊசுர்ப$_3$ஹுஜநா வாச:
ஶோகோபஹததசேதஸ: ‖ **2.33.5** ‖ 1389

யம் யாந்தமநுயாதி ஸ்ம
சதுரங்க$_3$ப$_3$லம் மஹத் ।
தமேகம் ஸீதயா ஸார்த$_4$ -
மநுயாதி ஸ்ம லக்ஷ்மண: ‖ **2.33.6** ‖ 1390

ஐஶ்வர்யஸ்ய ரஸஜ்ஞ: ஸந்
காமாநாம் சாகரோ மஹாந் ।
நேச்ச$_2$த்யேவாந்ரு'தம் கர்தும்
வசநம் த$_4$ர்மகௌ$_3$ரவாத் ‖ **2.33.7** ‖ 1391

யா ந ஶக்யா புரா த்$_3$ரஷ்டும்
பூ$_4$தைராகாஶகை$_3$ரபி ।
தாமத்$_3$ய ஸீதாம் பஶ்யந்தி
ராஜமார்க$_3$க$_3$தா ஜநா: ‖ **2.33.8** ‖ 1392

அங்க$_3$ராகோ$_3$சிதாம் ஸீதாம்
ரக்தசந்த$_3$நஸேவிநீம் ।
வர்ஷமுஷ்ணம் ச ஶீதம் ச
நேஷ்யத்யாஶு விவர்ணதாம் ‖ **2.33.9** ‖ 1393

அத்$_3$ய நூநம் த$_3$ஶரத$_2$:
ஸத்த்வமாவிஶ்ய பா$_4$ஷதே ।

நஹி ராஜா ப்ரியம் புத்ரம்
விவாஸயிதுமர்ஹதி ॥ **2.33.10** ॥ 1394

நிர்கு₃ணஸ்யாபி புத்ரஸ்ய
கத₂ம் ஸ்யாத்₃ விநிவாஸநம் ।
கிம் புநர்யஸ்ய லோகோऽயம்
ஜிதோ வ்ரு'த்தேந கேவலம் ॥ **2.33.11** ॥ 1395

ஆந்ரு'ஶம்ஸ்யமநுக்ரோஶ:
ஶ்ருதம் ஶீலம் த₃ம: ஶம: ।
ராக₄வம் ஶோப₄யந்த்யேதே
ஷட்₃கு₃ணா: புருஷர்ஷப₄ம் ॥ **2.33.12** ॥ 1396

தஸ்மாத் தஸ்யோபகா₄தேந
ப்ரஜா: பரமபீடி₃தா: ।
ஔத₃காநீவ ஸத்த்வாநி
க்₃ரீஷ்மே ஸலிலஸங்க்ஷயாத் ॥ **2.33.13** ॥ 1397

பீட₃யா பீடி₃தம் ஸர்வம்
ஜக₃த₃ஸ்ய ஜக₃த்பதே: ।
மூலஸ்யேவோபகா₄தேந
வ்ரு'க்ஷ: புஷ்பப₂லோபக₃: ॥ **2.33.14** ॥ 1398

மூலம் ஹ்யேஷ மநுஷ்யாணாம்
த₄ர்மஸாரோ மஹாத்₃யுதி: ।
புஷ்பம் ப₂லம் ச பத்ரம் ச
ஶாகா₂ஶ்சாஸ்யேதரே ஜநா: ॥ **2.33.15** ॥ 1399

தே லக்ஷ்மண இவ க்ஷிப்ரம்
ஸபல்ய: ஸஹபா₃ந்த₄வா: ।

க$_3$ச்ச$_2$ந்தமநுக$_3$ச்சா$_2$மோ
யேந க$_3$ச்ச$_2$தி ராக$_4$வ: ‖ **2.33.16** ‖ 1400

உத்$_3$யாநாநி பரித்யஜ்ய
க்ஷேத்ராணி ச க்$_3$ரு'ஹாணி ச ।
ஏகது$_3$:க$_2$ஸுகா$_2$ ராம -
மநுக$_3$ச்சா$_2$ம தா$_4$ர்மிகம் ‖ **2.33.17** ‖ 1401

ஸமுத்$_3$த்$_4$ரு'தநிதா$_4$நாநி
பரித்$_4$வஸ்தாஜிராணி ச ।
உபாத்தத$_4$நதா$_4$ந்யாநி
ஹ்ரு'தஸாராணி ஸர்வஶ: ‖ **2.33.18** ‖ 1402

ரஜஸாப்$_4$யவகீர்ணாநி
பரித்யக்தாநி தை$_3$வதை: ।
மூஷகை: பரிதா$_4$வத்$_3$பி$_4$ -
ருத்$_3$பி$_3$லைராவ்ரு'தாநி ச ‖ **2.33.19** ‖ 1403

அபேதோத$_3$கதூ$_4$மாநி
ஹீநஸம்மார்ஜநாநி ச ।
ப்ரணஷ்டப$_3$லிகர்மேஜ்யா -
மந்த்ரஹோமஜபாநி ச ‖ **2.33.20** ‖ 1404

து$_3$ஷ்காலேநேவ ப$_4$க்$_3$நாநி
பி$_4$ந்நபா$_4$ஜநவந்தி ச ।
அஸ்மத்த்யக்தாநி கைகேயீ
வேஶ்மாநி ப்ரதிபத்$_3$யதாம் ‖ **2.33.21** ‖ 1405

வநம் நக$_3$ரமேவாஸ்து
யேந க$_3$ச்ச$_2$தி ராக$_4$வ: ।

அஸ்மாபி4ஶ்ச பரித்யக்தம்
புரம் ஸம்பத்3யதாம் வநம் ‖ **2.33.22** ‖ 1406

பி3லாநி த3ம்ஷ்ட்ரிண: ஸர்வே
ஸாநூநி ம்ரு'க3பக்ஷிண: ।
த்யஜந்த்வஸ்மத்3ப4யாத்3பீ4தா
க3ஜா: ஸிம்ஹா வநாந்யபி ‖ **2.33.23** ‖ 1407

அஸ்மத்த்யக்தம் ப்ரபத்3யந்து
ஸேவ்யமாநம் த்யஜந்து ச ।
த்ரு'ணமாம்ஸப2லாதா3நாம்
தே3ஶம் வ்யாலம்ரு'க3த்3விஜம் ‖ **2.33.24** ‖ 1408

ப்ரபத்3யதாம் ஹி கைகேயீ
ஸபுத்ரா ஸஹ பா3ந்த4வை: ।
ராக4வேண வயம் ஸர்வே
வநே வத்ஸ்யாம நிர்வ்ரு'தா: ‖ **2.33.25** ‖ 1409

இத்யேவம் விவிதா4 வாசோ
நாநாஜநஸமீரிதா: ।
ஶுஶ்ராவ ராக4வ: ஶ்ருத்வா
ந விசக்ரேऽஸ்ய மாநஸம் ‖ **2.33.26** ‖ 1410

ஸ து வேஶ்ம புநர்மாது:
கைலாஸஶிக2ரப்ரப4ம் ।
அபி4சக்ராம த4ர்மாத்மா
மத்தமாதங்க3விக்ரம: ‖ **2.33.27** ‖ 1411

விநீதவீரபுருஷம்
ப்ரவிஶ்ய து ந்ரு'பாலயம் ।

த$_3$த$_3$ர்ஶாவஸ்தி$_2$தம் தீ$_3$நம்
ஸுமந்த்ரமவிதூ$_3$ரத: ॥ **2.33.28** ॥ 1412

ப்ரதீக்ஷமாணோऽபி$_4$ஜநம் ததா$_3$ர்த -
மநார்தரூப: ப்ரஹஸந்நிவாத$_2$ ।
ஜகா$_3$ம ராம: பிதரம் தி$_3$த்$_3$ரு'க்ஷு:
பிதுர்நிதே$_3$ஶம் விதி$_4$வச்சிகீர்ஷு: ॥ **2.33.29** ॥ 1413

தத்பூர்வமைக்ஷ்வாகஸுதோ மஹாத்மா
ராமோ க$_3$மிஷ்யந் ந்ரு'பமார்தரூபம் ।
வ்யதிஷ்ட$_2$த ப்ரேக்ஷ்ய ததா$_3$ ஸுமந்த்ரம்
பிதுர்மஹாத்மா ப்ரதிஹாரணார்த$_2$ம் ॥ **2.33.30** ॥ 1414

பிதுர்நிதே$_3$ஶேந து த$_4$ர்மவத்ஸலோ
வநப்ரவேஶே க்ரு'தபு$_3$த்$_3$தி$_4$நிஶ்சய: ।
ஸ ராக$_4$வ: ப்ரேக்ஷ்ய ஸுமந்த்ரமப்$_3$ரவீ -
ந்நிவேத$_3$யஸ்வாக$_3$மநம் ந்ரு'பாய மே ॥ **2.33.31** ॥ 1415

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ரயஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ சதுஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸீதாலக்ஷ்மணஸஹிதேந ஸ்ரீராமேண ஸஸ்த்ரீக$_3$ணஸ்ய ராஜ்ஞ: பார்ஶ்வம் க$_3$த்வா வநவாஸாயாநுஜ்ஞாயா: ப்ரார்த$_2$நம் ராஜ்ஞ: ஶோகோ மூர்ச்சா$_2$ ச ஸ்ரீராமேண தஸ்ய ஸாந்த்வநம் ஸ்ரீராமமுரஸா ऽऽஶ்லிஷ்ய ராஜ்ஞோ பூ$_4$யோ விஸம்ஜ்ஞதா ச

தத: கமலபத்ராக்ஷ:
    ஶ்யாமோ நிருபமோ மஹாந் ।
உவாச ராமஸ்தம் ஸூதம்
    பிதுராக்$_2$யாஹி மாமிதி ॥ **2.34.1** ॥ 1416

ஸ ராமப்ரேஷித: க்ஷிப்ரம்
    ஸந்தாபகலுஷேந்த்$_3$ரியம் ।
ப்ரவிஶ்ய ந்ரு’பதிம் ஸூதோ
    நி:ஶ்வஸந்தம் த$_3$த$_3$ர்ஶ ஹ ॥ **2.34.2** ॥ 1417

உபரக்தமிவாதி$_3$த்யம்
    ப$_4$ஸ்மச்ச$_2$ந்நமிவாநலம் ।
தடாகமிவ நிஸ்தோய -
    மபஶ்யஜ்ஜக$_3$தீபதிம் ॥ **2.34.3** ॥ 1418

ஆபோ$_3$த்$_4$ய ச மஹாப்ராஜ்ஞ:
பரமாகுலசேதநம் ।
ராமமேவாநுஶோசந்தம்
ஸூத: ப்ராஞ்ஜலிரப்$_3$ரவீத் ॥ **2.34.4** ॥ 1419

தம் வர்த$_4$யித்வா ராஜாநம்
பூர்வம் ஸூதோ ஜயாஶிஷா ।
ப$_4$யவிக்லவயா வாசா
மந்த$_3$யா ஶ்லக்ஷ்ணயாப்$_3$ரவீத் ॥ **2.34.5** ॥ 1420

அயம் ஸ புருஷவ்யாக்$_4$ரோ
த்$_3$வாரி திஷ்ட$_2$தி தே ஸுத: ।
ப்$_3$ராஹ்மணேப்$_4$யோ த$_4$நம் த$_3$த்த்வா
ஸர்வம் சைவோபஜீவிநாம் ॥ **2.34.6** ॥ 1421

ஸ த்வாம் பஶ்யது ப$_4$த்$_3$ரம் தே
ராம: ஸத்யபராக்ரம: ।
ஸர்வாந் ஸுஹ்ரு'த$_3$ ஆப்ரு'ச்ச்$_2$ய
த்வாம் ஹீதா$_3$நீம் தி$_3$த்$_3$ரு'க்ஷதே ॥ **2.34.7** ॥ 1422

க$_3$மிஷ்யதி மஹாரண்யம்
தம் பஶ்ய ஜக$_3$தீபதே ।
வ்ரு'தம் ராஜகு$_3$ணை: ஸர்வை -
ராதி$_3$த்யமிவ ரஶ்மிபி$_4$: ॥ **2.34.8** ॥ 1423

ஸ ஸத்யவாக்யோ த$_4$ர்மாத்மா
கா$_3$ம்பீ$_4$ர்யாத் ஸாக$_3$ரோபம: ।
ஆகாஶ இவ நிஷ்பங்கோ
நரேந்த்$_3$ர: ப்ரத்யுவாச தம் ॥ **2.34.9** ॥ 1424

ஸுமந்த்ராநய மே தா$_3$ராந்
யே கேசிதி$_3$ஹ மாமகா: |
தா$_3$ரை: பரிவ்ரு'த: ஸர்வை -
ர்த்$_3$ரஷ்டுமிச்சா$_2$மி ராக$_4$வம் || **2.34.10** || 1425

ஸோऽந்த:புரமதீத்யைவ
ஸ்த்ரியஸ்தா வாக்யமப்$_3$ரவீத் |
ஆர்யோ ஹ்வயதி வோ ராஜா
க$_3$ம்யதாம் தத்ர மா சிரம் || **2.34.11** || 1426

ஏவமுக்தா: ஸ்த்ரிய: ஸர்வா:
ஸுமந்த்ரேண ந்ரு'பாஜ்ஞயா |
ப்ரசக்ரமுஸ்தத்$_3$ ப$_4$வநம்
ப$_4$ர்துராஜ்ஞாய ஶாஸநம் || **2.34.12** || 1427

அர்த$_4$ஸப்தஶதாஸ்தத்ர
ப்ரமதா$_3$ஸ்தாம்ரலோசநா: |
கௌஸல்யாம் பரிவார்யாத$_2$
ஶநைர்ஜக்$_3$முர்த்$_4$ரு'தவ்ரதா: || **2.34.13** || 1428

ஆக$_3$தேஷு ச தா$_3$ரேஷு
ஸமவேக்ஷ்ய மஹீபதி: |
உவாச ராஜா தம் ஸூதம்
ஸுமந்த்ராநய மே ஸுதம் || **2.34.14** || 1429

ஸ ஸூதோ ராமமாதா$_3$ய
லக்ஷ்மணம் மைதி$_2$லீம் ததா$_2$ |
ஜகா$_3$மாபி$_4$முக$_2$ஸ்தூர்ணம்
ஸகாஶம் ஜக$_3$தீபதே: || **2.34.15** || 1430

ஸ ராஜா புத்ரமாயாந்தம்
த்3ரு’ஷ்ட்வா சாராத் க்ரு’தாஞ்ஜலிம் ।
உத்பபாதாஸநாத் தூர்ண -
மார்த: ஸ்த்ரீஜநஸம்வ்ரு’த: ॥ **2.34.16** ॥ 1431

ஸோऽபி4து3த்3ராவ வேகே3ந
ராமம் த்3ரு’ஷ்ட்வா விஶாம்பதி: ।
தமஸம்ப்ராப்ய து3:கா2ர்த:
பபாத பு4வி மூர்ச்சி2த: ॥ **2.34.17** ॥ 1432

தம் ராமோऽப்4யபதத் க்ஷிப்ரம்
லக்ஷ்மணஶ்ச மஹாரத2: ।
விஸம்ஜ்ஞமிவ து3:கே2ந
ஸஶோகம் ந்ரு’பதிம் ததா2 ॥ **2.34.18** ॥ 1433

ஸ்த்ரீஸஹஸ்ரநிநாத3ஶ்ச
ஸஞ்ஜஜ்ஞே ராஜவேஶ்மநி ।
ஹா ஹா ராமேதி ஸஹஸா
பூ4ஷணத்4வநிமிஶ்ரித: ॥ **2.34.19** ॥ 1434

தம் பரிஷ்வஜ்ய பா3ஹுப்4யாம்
தாவுபௌ4 ராமலக்ஷ்மணௌ ।
பர்யங்கே ஸீதயா ஸார்த4ம்
ருத3ந்த: ஸமவேஶயந் ॥ **2.34.20** ॥ 1435

அத2 ராமோ முஹூர்தஸ்ய
லப்3த4ஸம்ஜ்ஞம் மஹீபதிம் ।
உவாச ப்ராஞ்ஜலிர்பா3ஷ்ப -
ஶோகார்ணவபரிப்லுதம் ॥ **2.34.21** ॥ 1436

ஆப்ரு'ச்சே$_2$ த்வாம் மஹாராஜ
ஸர்வேஷாமீஶ்வரோऽஸி ந: |
ப்ரஸ்தி$_2$தம் த$_3$ண்ட$_3$காரண்யம்
பஶ்ய த்வம் குஶலேந மாம் ‖ **2.34.22** ‖ 1437

லக்ஷ்மணம் சாநுஜாநீஹி
ஸீதா சாந்வேது மாம் வநம் |
காரணைர்ப$_3$ஹுபி$_4$ஸ்தத்$_2$யை -
ர்வார்யமாணௌ ந சேச்ச$_2$த: ‖ **2.34.23** ‖ 1438

அநுஜாநீஹி ஸர்வாந் ந:
ஶோகமுத்ஸ்ரு'ஜ்ய மாநத$_3$ |
லக்ஷ்மணம் மாம் ச ஸீதாம் ச
ப்ரஜாபதிரிவாத்மஜாந் ‖ **2.34.24** ‖ 1439

ப்ரதீக்ஷமாணமவ்யக்$_3$ர -
மநுஜ்ஞாம் ஜக$_3$தீபதே: |
உவாச ராஜா ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய
வநவாஸாய ராக$_4$வம் ‖ **2.34.25** ‖ 1440

அஹம் ராக$_4$வ கைகேய்யா
வரதா$_3$நேந மோஹித: |
அயோத்$_4$யாயாம் த்வமேவாத்$_3$ய
ப$_4$வ ராஜா நிக்$_3$ரு'ஹ்ய மாம் ‖ **2.34.26** ‖ 1441

ஏவமுக்தோ ந்ரு'பதிநா
ராமோ த$_4$ர்மப்$_4$ரு'தாம் வர: |
ப்ரத்யுவாசாஞ்ஜலிம் க்ரு'த்வா
பிதரம் வாக்யகோவித$_3$: ‖ **2.34.27** ‖ 1442

ப$_4$வாந் வர்ஷஸஹஸ்ராய
ப்ரு’தி$_2$வ்யா ந்ரு’பதே பதி: ।
அஹம் த்வரண்யே வத்ஸ்யாமி
ந மே ராஜ்யஸ்ய காங்க்ஷிதா ‖ **2.34.28** ‖ 1443

நவ பஞ்ச ச வர்ஷாணி
வநவாஸே விஹ்ரு’த்ய தே ।
புந: பாதௌ$_3$ க்$_3$ரஹீஷ்யாமி
ப்ரதிஜ்ஞாந்தே நராதி$_4$ப ‖ **2.34.29** ‖ 1444

ருத$_3$ந்நார்த: ப்ரியம் புத்ரம்
ஸத்யபாஶேந ஸம்யுத: ।
கைகேய்யா சோத்$_3$யமாநஸ்து
மிதோ$_2$ ராஜா தமப்$_3$ரவீத் ‖ **2.34.30** ‖ 1445

ஶ்ரேயஸே வ்ரு’த்$_3$த$_4$யே தாத
புநராக$_3$மநாய ச ।
க$_3$ச்ச$_2$ஸ்வாரிஷ்டமவ்யக்$_3$ர:
பந்தா$_2$நமகுதோப$_4$யம் ‖ **2.34.31** ‖ 1446

ந ஹி ஸத்யாத்மநஸ்தாத
த$_4$ர்மாபி$_4$மநஸஸ்தவ ।
ஸந்நிவர்தயிதும் பு$_3$த்$_3$தி$_4$:
ஶக்யதே ரகு$_4$நந்த$_3$ந ‖ **2.34.32** ‖ 1447

அத்$_3$ய த்விதா$_3$நீம் ரஜநீம்
புத்ர மா க$_3$ச்ச$_2$ ஸர்வதா$_2$ ।
ஏகாஹம் த$_3$ர்ஶநேநாபி
ஸாது$_4$ தாவச்சராம்யஹம் ‖ **2.34.33** ‖ 1448

மாதரம் மாம் ச ஸம்பஶ்யந்
வஸேமாமத்$_3$ய ஶர்வரீம் ।
தர்பித: ஸர்வகாமைஸ்த்வம்
ஶ்வ: கால்யே ஸாத$_4$யிஷ்யஸி ॥ **2.34.34** ॥ 1449

து$_3$ஷ்கரம் க்ரியதே புத்ர
ஸர்வதா$_2$ ராக$_4$வ ப்ரிய ।
த்வயா ஹி மத்ப்ரியார்த$_2$ம் து
வநமேவமுபாஶ்ரிதம் ॥ **2.34.35** ॥ 1450

ந சைதந்மே ப்ரியம் புத்ர
ஶபே ஸத்யேந ராக$_4$வ ।
ச$_2$ந்நயா சலிதஸ்த்வஸ்மி
ஸ்த்ரியா ப$_4$ஸ்மாக்$_3$நிகல்பயா ॥ **2.34.36** ॥ 1451

வஞ்சநா யா து லப்$_3$தா$_4$ மே
தாம் த்வம் நிஸ்தர்துமிச்ச$_2$ஸி ।
அநயா வ்ரு'த்தஸாதி$_3$ந்யா
கைகேய்யாபி$_4$ப்ரசோதி$_3$த: ॥ **2.34.37** ॥ 1452

ந சைததா$_3$ஶ்சர்யதமம்
யத் த்வம் ஜ்யேஷ்ட$_2$: ஸுதோ மம ।
அபாந்ரு'தகத$_2$ம் புத்ர
பிதரம் கர்துமிச்ச$_2$ஸி ॥ **2.34.38** ॥ 1453

அத$_2$ ராமஸ்ததா$_3$ ஶ்ருத்வா
பிதுரார்தஸ்ய பா$_4$ஷிதம் ।
லக்ஷ்மணேந ஸஹ ப்$_4$ராத்ரா
தீ$_3$நோ வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.34.39** ॥ 1454

ப்ராப்ஸ்யாமி யாநத்$_3$ய கு$_3$ணாந்
    கோ மே ஶ்வஸ்தாந் ப்ரதா$_3$ஸ்யதி।
அபக்ரமணமேவாத:
    ஸர்வகாமைரஹம் வ்ரு'ணே ॥ **2.34.40** ॥ 1455

இயம் ஸராஷ்ட்ரா ஸஜநா
    த$_4$நதா$_4$ந்யஸமாகுலா।
மயா விஸ்ரு'ஷ்டா வஸுதா$_4$
    ப$_4$ரதாய ப்ரதீ$_3$யதாம் ॥ **2.34.41** ॥ 1456

வநவாஸக்ரு'தா பு$_3$த்$_3$தி$_4$ -
    ர்ந ச மேऽத்$_3$ய சலிஷ்யதி।
யஸ்து யுத்$_3$தே$_4$ வரோ த$_3$த்த:
    கைகேய்யை வரத$_3$ த்வயா ॥ **2.34.42** ॥ 1457

தீ$_3$யதாம் நிகி$_2$லேநைவ
    ஸத்யஸ்த்வம் ப$_4$வ பார்தி$_2$வ।
அஹம் நிதே$_3$ஶம் ப$_4$வதோ
    யதோ$_2$க்தமநுபாலயந் ॥ **2.34.43** ॥ 1458

சதுர்த$_3$ஶ ஸமா வத்ஸ்யே
    வநே வநசரை: ஸஹ।
மா விமர்ஶோ வஸுமதீ
    ப$_4$ரதாய ப்ரதீ$_3$யதாம் ॥ **2.34.44** ॥ 1459

நஹி மே காங்க்ஷிதம் ராஜ்யம்
    ஸுக$_2$மாத்மநி வா ப்ரியம்।
யதா$_2$நிதே$_3$ஶம் கர்தும் வை
    தவைவ ரகு$_4$நந்த$_3$ந ॥ **2.34.45** ॥ 1460

அபக$_3$ச்ச$_2$து தே து$_3$:க$_2$ம்
மா பூ$_4$ர்பா$_3$ஷ்பபரிப்லுத: ।
நஹி க்ஷுப்$_4$யதி து$_3$ர்த$_4$ர்ஷ:
ஸமுத்$_3$ர: ஸரிதாம் பதி: ॥ **2.34.46** ॥ 1461

நைவாஹம் ராஜ்யமிச்சா$_2$மி
ந ஸுக$_2$ம் ந ச மேதி$_3$நீம் ।
நைவ ஸர்வாநிமாந் காமாந்
ந ஸ்வர்க$_3$ம் ந ச ஜீவிதும் ॥ **2.34.47** ॥ 1462

த்வாமஹம் ஸத்யமிச்சா$_2$மி
நாந்ரு'தம் புருஷர்ஷப$_4$ ।
ப்ரத்யக்ஷம் தவ ஸத்யேந
ஸுக்ரு'தேந ச தே ஶபே ॥ **2.34.48** ॥ 1463

ந ச ஶக்யம் மயா தாத
ஸ்தா$_2$தும் க்ஷணமபி ப்ரபோ$_4$ ।
ஸ ஶோகம் தா$_4$ரயஸ்வேமம்
நஹி மேऽஸ்தி விபர்யய: ॥ **2.34.49** ॥ 1464

அர்தி$_2$தோ ஹ்யஸ்மி கைகேய்யா
வநம் க$_3$ச்சே$_2$தி ராக$_4$வ ।
மயா சோக்தம் வ்ரஜாமீதி
தத்ஸத்யமநுபாலயே ॥ **2.34.50** ॥ 1465

மா சோத்கண்டா$_2$ம் க்ரு'தா$_2$ தே$_3$வ
வநே ரம்ஸ்யாமஹே வயம் ।
ப்ரஶாந்தஹரிணாகீர்ணே
நாநாஶகுநிநாதி$_3$தே ॥ **2.34.51** ॥ 1466

பிதா ஹி தை$_3$வதம் தாத
தே$_3$வதாநாமபி ஸ்ம்ரு'தம் ।
தஸ்மாத்$_3$ தை$_3$வதமித்யேவ
கரிஷ்யாமி பிதுர்வச: ॥ **2.34.52** ॥ 1467

சதுர்த$_3$ஶஸு வர்ஷேஷு
க$_3$தேஷு ந்ரு'பஸத்தம ।
புநர்த்$_3$ரக்ஷ்யஸி மாம் ப்ராப்தம்
ஸந்தாபோऽயம் விமுச்யதாம் ॥ **2.34.53** ॥ 1468

யேந ஸம்ஸ்தம்ப$_4$நீயோऽயம்
ஸர்வோ பா$_3$ஷ்பகலோ ஜந: ।
ஸ த்வம் புருஷஶார்தூ$_3$ல
கிமர்த$_2$ம் விக்ரியாம் க$_3$த: ॥ **2.34.54** ॥ 1469

புரம் ச ராஷ்ட்ரம் ச மஹீ ச கேவலா
மயா விஸ்ரு'ஷ்டா ப$_4$ரதாய தீ$_3$யதாம் ।
அஹம் நிதே$_3$ஶம் ப$_4$வதோऽநுபாலயந்
வநம் க$_3$மிஷ்யாமி சிராய ஸேவிதும் ॥ **2.34.55** ॥ 1470

மயா விஸ்ரு'ஷ்டாம் ப$_4$ரதோ மஹீமிமாம்
ஸஶைலக$_2$ண்டா$_3$ம் ஸபுரோபகாநநாம் ।
ஶிவாஸு ஸீமாஸ்வநுஶாஸ்து கேவலம்
த்வயா யது$_3$க்தம் ந்ரு'பதே ததா$_2$ஸ்து தத் ॥ **2.34.56** ॥ 1471

ந மே ததா$_2$ பார்தி$_2$வ தீ$_4$யதே மநோ
மஹத்ஸு காமேஷு ந சாத்மந: ப்ரியே ।
யதா$_2$ நிதே$_3$ஶே தவ ஶிஷ்டஸம்மதே
வ்யபைது து$_3$:க$_2$ம் தவ மத்க்ரு'தேऽநக$_4$ ॥ **2.34.57** ॥ 1472

தத$_3$த்$_3$ய நைவாநக$_4$ ராஜ்யமவ்யயம்
ந ஸர்வகாமாந் வஸுதா$_4$ம் ந மைதி$_2$லீம் ।
ந சிந்திதம் த்வாமந்ரு'தேந யோஜயந்
வ்ரு'ணீய ஸத்யம் வ்ரதமஸ்து தே ததா$_2$ ॥ **2.34.58** ॥ 1473

ப$_2$லாநி மூலாநி ச ப$_4$க்ஷயந் வநே
கி$_3$ரீம்ஶ்ச பஶ்யந் ஸரித: ஸராம்ஸி ச ।
வநம் ப்ரவிஶ்யைவ விசித்ரபாத$_3$பம்
ஸுகீ$_2$ ப$_4$விஷ்யாமி தவாஸ்து நிர்வ்ரு'தி: ॥ **2.34.59** ॥ 1474

ஏவம் ஸ ராஜா வ்யஸநாபி$_4$பந்ந -
ஸ்தாபேந து$_3$:கே$_2$ந ச பீட்$_3$யமாந: ।
ஆலிங்க்$_3$ய புத்ரம் ஸுவிநஷ்டஸம்ஜ்ஞோ
பூ$_4$மிம் க$_3$தோ நைவ சிசேஷ்ட கிஞ்சித் ॥ **2.34.60** ॥ 1475

தே$_3$வ்ய: ஸமஸ்தா ருருது$_3$: ஸமேதா -
ஸ்தாம் வர்ஜயித்வா நரதே$_3$வபத்நீம் ।
ருத$_3$ந் ஸுமந்த்ரோऽபி ஜகா$_3$ம மூர்ச்சா$_2$ம்
ஹாஹாக்ரு'தம் தத்ர ப$_3$பூ$_4$வ ஸர்வம் ॥ **2.34.61** ॥ 1476

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ சதுஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

‖ பஞ்சத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ‖

ஸுமந்த்ரேண ப்ரபோ$_3$தி$_4$தாயா ப$_4$ர்த்ஸிதாயாஶ்ச கைகேய்யா அக்ஷேபா$_4$:

ததோ நிதூ$_4$ய ஸஹஸா
    ஶிரோ நி:ஶ்வஸ்ய சாஸக்ரு'த் ।
பாணிம் பாணௌ விநிஷ்பிஷ்ய
    த$_3$ந்தாந் கடகடாய்ய ச ‖ **2.35.1** ‖ 1477

லோசநே கோபஸம்ரக்தே
    வர்ணம் பூர்வோசிதம் ஜஹத் ।
கோபாபி$_4$பூ$_4$த: ஸஹஸா
    ஸந்தாபமஶுப$_4$ம் க$_3$த: ‖ **2.35.2** ‖ 1478

மந: ஸமீக்ஷமாணஶ்ச
    ஸூதோ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ய ச ।
கம்பயந்நிவ கைகேய்யா
    ஹ்ரு'த$_3$யம் வாக்ஶரை: ஶிதை: ‖ **2.35.3** ‖ 1479

வாக்யவஜ்ரைரநுபமை -
    ர்நிர்பி$_4$ந்த$_3$ந்நிவ சாஶுபை$_4$: ।

கைகேய்யா: ஸர்வமர்மாணி
ஸுமந்த்ர: ப்ரத்யபா$_4$ஷத ॥ **2.35.4** ॥ 1480

யஸ்யாஸ்தவ பதிஸ்த்யக்தோ
ராஜா த$_3$ஶரத$_2$: ஸ்வயம் ।
ப$_4$ர்தா ஸர்வஸ்ய ஜக$_3$த:
ஸ்தா$_2$வரஸ்ய சரஸ்ய ச ॥ **2.35.5** ॥ 1481

நஹ்யகார்யதமம் கிஞ்சி -
த்தவ தே$_3$வீஹ வித்$_3$யதே ।
பதிக்$_4$நீம் த்வாமஹம் மந்யே
குலக்$_4$நீமபி சாந்தத: ॥ **2.35.6** ॥ 1482

யந்மஹேந்த்$_3$ரமிவாஜய்யம்
து$_3$ஷ்பகம்ப்யமிவாசலம் ।
மஹோத$_3$தி$_4$மிவாக்ஷோப்$_4$யம்
ஸந்தாபயஸி கர்மபி$_4$: ॥ **2.35.7** ॥ 1483

மாவமம்ஸ்தா$_2$ த$_3$ஶரத$_2$ம்
ப$_4$ர்தாரம் வரத$_3$ம் பதிம் ।
ப$_4$ர்துரிச்சா$_2$ ஹி நாரீணாம்
புத்ரகோட்யா விஶிஷ்யதே ॥ **2.35.8** ॥ 1484

யதா$_2$வயோ ஹி ராஜ்யாநி
ப்ராப்நுவந்தி ந்ரு'பக்ஷயே ।
இக்ஷ்வாகுகுலநாதே$_2$ऽஸ்மிம் -
ஸ்தம் லோபயிதுமிச்ச$_2$ஸி ॥ **2.35.9** ॥ 1485

ராஜா ப$_4$வது தே புத்ரோ
ப$_4$ரத: ஶாஸ்து மேதி$_3$நீம் ।

வயம் தத்ர க3மிஷ்யாமோ
யத்ர ராமோ க3மிஷ்யதி ‖ **2.35.10** ‖ 1486

ந ச தே விஷயே கஶ்சித்3
ப்3ராஹ்மணோ வஸ்துமர்ஹதி ।
தாத்3ரு'ஶம் த்வமமர்யாத3 -
மத்3ய கர்ம கரிஷ்யஸி ‖ **2.35.11** ‖ 1487

நூநம் ஸர்வே க3மிஷ்யாமோ
மார்க3ம் ராமநிஷேவிதம் ।
த்யக்தா யா பா3ந்த4வை: ஸர்வை -
ர்ப்3ராஹ்மணை: ஸாது4பி4: ஸதா3 ‖ **2.35.12** ‖ 1488

கா ப்ரீதீ ராஜ்யலாபே4ந
தவ தே3வி ப4விஷ்யதி ।
தாத்3ரு'ஶம் த்வமமர்யாத3ம்
கர்ம கர்தும் சிகீர்ஷஸி ‖ **2.35.13** ‖ 1489

ஆஶ்சர்யமிவ பஶ்யாமி
யஸ்யாஸ்தே வ்ரு'த்தமீத்3ரு'ஶம் ।
ஆசரந்த்யா ந வித்3ரு'தா
ஸத்3யோ ப4வதி மேதி3நீ ‖ **2.35.14** ‖ 1490

மஹாப்3ரஹ்மர்ஷிஸ்ரு'ஷ்டா வா
ஜ்வலந்தோ பீ4மத3ர்ஶநா: ।
தி4க்3வாக்3த3ண்டா3 ந ஹிம்ஸந்தி
ராமப்ரவ்ராஜநே ஸ்தி2தாம் ‖ **2.35.15** ‖ 1491

ஆம்ரம் சி2த்த்வா குடா2ரேண
நிம்ப3ம் பரிசரேத் து க: ।

யஶ்சைநம் பயஸா ஸிஞ்சே -
    ந்நைவாஸ்ய மது$_4$ரோ ப$_4$வேத் ‖ **2.35.16** ‖ 1492

ஆபி$_4$ஜாத்யம் ஹி தே மந்யே
    யதா$_2$ மாதுஸ்ததை$_2$வ ச ।
ந ஹி நிம்பா$_3$த் ஸ்ரவேத் க்ஷௌத்$_3$ரம்
    லோகே நிக$_3$தி$_3$தம் வச: ‖ **2.35.17** ‖ 1493

தவ மாதுரஸத்$_3$க்$_3$ராஹம்
    வித்$_3$ம பூர்வம் யதா$_2$ ஶ்ருதம் ।
பிதுஸ்தே வரத$_3$: கஶ்சித்$_3$
    த$_3$தௌ$_3$ வரமநுத்தமம் ‖ **2.35.18** ‖ 1494

ஸர்வபூ$_4$தருதம் தஸ்மாத்
    ஸஞ்ஜஜ்ஞே வஸுதா$_4$தி$_4$ப: ।
தேந திர்யக்$_3$க$_3$தாநாம் ச
    பூ$_4$தாநாம் விதி$_3$தம் வச: ‖ **2.35.19** ‖ 1495

ததோ ஜ்ரு'ம்ப$_4$ஸ்ய ஶயநே
    விருதாத்$_3$ பூ$_4$ரிவர்சஸ: ।
பிதுஸ்தே விதி$_3$தோ பா$_4$வ:
    ஸ தத்ர ப$_3$ஹுதா$_4$ஹஸத் ‖ **2.35.20** ‖ 1496

தத்ர தே ஜநநீ க்ருத்$_3$தா$_4$
    ம்ரு'த்யுபாஶமபீ$_4$ப்ஸதீ ।
ஹாஸம் தே ந்ரு'பதே ஸௌம்ய
    ஜிஜ்ஞாஸாமீதி சாப்$_3$ரவீத் ‖ **2.35.21** ‖ 1497

ந்ரு'பஶ்சோவாச தாம் தே$_3$வீம்
    ஹாஸம் ஶம்ஸாமி தே யதி$_3$ ।

தேதோ மே மரணம் ஸத்3யோ
ப4விஷ்யதி ந ஸம்ஶய: ॥ **2.35.22** ॥ 1498

மாதா தே பிதரம் தே3வி
புந: கேகயமப்3ரவீத் ।
ஶம்ஸ மே ஜீவ வா மா வா
ந மாம் த்வம் ப்ரஹஸிஷ்யஸி ॥ **2.35.23** ॥ 1499

ப்ரியயா ச ததோ2க்த: ஸ
கேகய: ப்ரு'தி2வீபதி: ।
தஸ்மை தம் வரதா3யார்த2ம்
கத2யாமாஸ தத்த்வத: ॥ **2.35.24** ॥ 1500

தத: ஸ வரத3: ஸாது4
ராஜாநம் ப்ரத்யபா4ஷத ।
ம்ரியதாம் த்4வம்ஸதாம் வேயம்
மா ஶம்ஸீஸ்த்வம் மஹீபதே ॥ **2.35.25** ॥ 1501

ஸ தச்ச்2ருத்வா வசஸ்தஸ்ய
ப்ரஸந்நமநஸோ ந்ரு'ப: ।
மாதரம் தே நிரஸ்யாஶு
விஜஹார குபே3ரவத் ॥ **2.35.26** ॥ 1502

ததா2 த்வமபி ராஜாநம்
து3ர்ஜநாசரிதே பதி2 ।
அஸத்3க்3ராஹமிமம் மோஹாத்
குருஷே பாபத3ர்ஶிநீ ॥ **2.35.27** ॥ 1503

ஸத்யஶ்சாத்ர ப்ரவாதோ3யம்
லௌகிக: ப்ரதிபா4தி மா ।

பித்ரூ'ந் ஸமநுஜாயந்தே
நரா மாதரமங்க$_3$நா: ॥ **2.35.28** ॥ 1504

நைவம் ப$_4$வ க்$_3$ரு'ஹாணேத$_3$ம்
யதா$_3$ஹ வஸுதா$_4$தி$_4$ப: ।
ப$_4$ர்துரிச்சா$_2$முபாஸ்வேஹ
ஜநஸ்யாஸ்ய க$_3$திர்ப$_4$வ ॥ **2.35.29** ॥ 1505

மா த்வம் ப்ரோத்ஸாஹிதா பாபை -
ர்தே$_3$வராஜஸமப்ரப$_4$ம் ।
ப$_4$ர்தாரம் லோகப$_4$ர்தார -
மஸத்$_3$த$_4$ர்மமுபாத$_3$த$_4$ ॥ **2.35.30** ॥ 1506

நஹி மித்$_2$யா ப்ரதிஜ்ஞாதம்
கரிஷ்யதி தவாநக$_4$: ।
ஸ்ரீமாந் த$_3$ஶரதோ$_2$ ராஜா
தே$_3$வி ராஜீவலோசந: ॥ **2.35.31** ॥ 1507

ஜ்யேஷ்டோ$_2$ வதா$_3$ந்ய: கர்மண்ய:
ஸ்வத$_4$ர்மஸ்யாபி ரக்ஷிதா ।
ரக்ஷிதா ஜீவலோகஸ்ய
ப$_3$லீ ராமோऽபி$_4$ஷிச்யதாம் ॥ **2.35.32** ॥ 1508

பரிவாதோ$_3$ ஹி தே தே$_3$வி
மஹாந் லோகே சரிஷ்யதி ।
யதி$_3$ ராமோ வநம் யாதி
விஹாய பிதரம் ந்ரு'பம் ॥ **2.35.33** ॥ 1509

ஸ்வராஜ்யம் ராக$_4$வ: பாது
ப$_4$வ த்வம் விக$_3$தஜ்வரா ।

நஹி தே ராக$_4$வாத$_3$ந்ய:
க்ஷம: புரவரே வஸந் ॥ **2.35.34** ॥ 1510

ராமே ஹி யௌவராஜ்யஸ்தே$_2$
ராஜா த$_3$ஶரதோ$_2$ வநம் ।
ப்ரவேக்ஷ்யதி மஹேஷ்வாஸ:
பூர்வவ்ரு'த்தமநுஸ்மரந் ॥ **2.35.35** ॥ 1511

இதி ஸாந்த்வைஶ்ச தீக்ஷ்ணைஶ்ச
கைகேயீம் ராஜஸம்ஸதி$_3$ ।
பூ$_4$ய: ஸங்க்ஷோப$_4$யாமாஸ
ஸுமந்த்ரஸ்து க்ரு'தாஞ்ஜலி: ॥ **2.35.36** ॥ 1512

நைவ ஸா க்ஷுப்$_4$யதே தே$_3$வீ
ந ச ஸ்ம பரிதூ$_3$யதே ।
ந சாஸ்யா முக$_2$வர்ணஸ்ய
லக்ஷ்யதே விக்ரியா ததா$_3$ ॥ **2.35.37** ॥ 1513

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ பஞ்சத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஷட்த்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீராமேண ஸஹ ஸைந்யம் கோஷம் ச ப்ரேஷயிதும் ராஜ்ஞோ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்யாதே$_3$ஶ: கைகேயீகர்த்ரு'கஸ்தஸ்ய விரோத$_4$: ஸித்$_3$தா$_4$ர்தே$_2$ந கைகேய்யா: ப்ரபோ$_3$த$_4$நம் ராஜ்ஞா ஸ்வயமபி ஶ்ரீராமேண ஸஹ வநம் க$_3$ந்துமிச்சா$_2$யா: ப்ரகடநம்

தத: ஸுமந்த்ரமைக்ஷ்வாக:
பீடி$_3$தோऽத்ர ப்ரதிஜ்ஞயா ।
ஸபா$_3$ஷ்பமதிநி:ஶ்வஸ்ய
ஜகா$_3$தே$_3$த$_3$ம் புநர்வச: ॥ **2.36.1** ॥ 1514

ஸூத ரத்நஸுஸம்பூர்ணா
சதுர்வித$_4$ப$_3$லா சமூ: ।
ராக$_4$வஸ்யாநுயாத்ரார்த$_2$ம்
க்ஷிப்ரம் ப்ரதிவிதீ$_4$யதாம் ॥ **2.36.2** ॥ 1515

ரூபாஜீவாஶ்ச வாதி$_3$ந்யோ
வணிஜஶ்ச மஹாத$_4$நா: ।
ஶோப$_4$யந்து குமாரஸ்ய
வாஹிநீ: ஸுப்ரஸாரிதா: ॥ **2.36.3** ॥ 1516

யே சைநமுபஜீவந்தி
ரமதே யைஶ்ச வீர்யத:।
தேஷாம் ப3ஹுவித4ம் த3த்த்வா
தாநப்யத்ர நியோஜய ॥ **2.36.4** ॥ 1517

ஆயுதா4நி ச முக்2யாநி
நாக3ரா: ஶகடாநி ச।
அநுக3ச்ச2ந்து காகுத்ஸ்த2ம்
வ்யாதா4ஶ்சாரண்யகோவிதா3: ॥ **2.36.5** ॥ 1518

நிக்4நந் ம்ரு'கா3ந் குஞ்ஜராம்ஶ்ச
பிப3ம்ஶ்சாரண்யகம் மது4।
நதீ3ஶ்ச விவிதா4: பஶ்யந்
ந ராஜ்யம் ஸம்ஸ்மரிஷ்யதி ॥ **2.36.6** ॥ 1519

தா4ந்யகோஶஶ்ச ய: கஶ்சித்3
த4நகோஶஶ்ச மாமக:।
தௌ ராமமநுக3ச்சே2தாம்
வஸந்தம் நிர்ஜநே வநே ॥ **2.36.7** ॥ 1520

யஜந் புண்யேஷு தே3ஶேஷு
விஸ்ரு'ஜம்ஶ்சாப்தத3க்ஷிணா:।
ரு'ஷிபி4ஶ்சாபி ஸங்க3ம்ய
ப்ரவத்ஸ்யதி ஸுக2ம் வநே ॥ **2.36.8** ॥ 1521

ப4ரதஶ்ச மஹாபா3ஹு -
ரயோத்4யாம் பாலயிஷ்யதி।
ஸர்வகாமை: புந: ஶ்ரீமாந்
ராம: ஸம்ஸாத்4யதாமிதி ॥ **2.36.9** ॥ 1522

ஏவம் ப்$_3$ருவதி காகுத்ஸ்தே$_2$
கைகேய்யா ப$_4$யமாக$_3$தம் ।
முக$_2$ம் சாப்யக$_3$மச்சோ$_2$ஷம்
ஸ்வரஶ்சாபி வ்யருத்$_4$யத ॥ **2.36.10** ॥ 1523

ஸா விஷண்ணா ச ஸந்த்ரஸ்தா
முகே$_2$ந பரிஶுஷ்யதா ।
ராஜாநமேவாபி$_4$முகீ$_2$
கைகேயீ வாக்யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.36.11** ॥ 1524

ராஜ்யம் க$_3$தத$_4$நம் ஸாதோ$_4$
பீதமண்டா$_3$ம் ஸுராமிவ ।
நிராஸ்வாத்$_3$யதமம் ஶூந்யம்
ப$_4$ரதோ நாபி$_4$பத்ஸ்யதே ॥ **2.36.12** ॥ 1525

கைகேய்யாம் முக்தலஜ்ஜாயாம்
வத$_3$ந்த்யாமதிதா$_3$ருணம் ।
ராஜா த$_3$ஶரதோ$_2$ வாக்ய -
முவாசாயதலோசநாம் ॥ **2.36.13** ॥ 1526

வஹந்தம் கிம் துத$_3$ஸி மாம்
நியுஜ்ய து$_4$ரி மாஹிதே ।
அநார்யே க்ரு'த்யமாரப்$_3$த$_4$ம்
கிம் ந பூர்வமுபாருத$_4$: ॥ **2.36.14** ॥ 1527

தஸ்யைதத் க்ரோத$_4$ஸம்யுக்த -
முக்தம் ஶ்ருத்வா வராங்க$_3$நா ।
கைகேயீ த்$_3$விகு$_3$ணம் க்ருத்$_3$தா$_4$
ராஜாநமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.36.15** ॥ 1528

தவைவ வம்ஶே ஸக3ரோ
ஜ்யேஷ்ட2புத்ரமுபாருத4த் ।
அஸமஞ்ஜ இதி க்2யாதம்
ததா2யம் க3ந்துமர்ஹதி ॥ **2.36.16** ॥ 1529

ஏவமுக்தோ தி4கி3த்யேவ
ராஜா த3ஶரதோ2ऽப்3ரவீத் ।
வ்ரீடி3தஶ்ச ஜந: ஸர்வ:
ஸா ச தந்நாவபு3த்4யத ॥ **2.36.17** ॥ 1530

தத்ர வ்ரு'த்3தோ4 மஹாமாத்ர:
ஸித்3தா4ர்தோ2 நாம நாமத: ।
ஶுசிர்ப3ஹுமதோ ராஜ்ஞ:
கைகேயீமித3மப்3ரவீத் ॥ **2.36.18** ॥ 1531

அஸமஞ்ஜோ க்3ரு'ஹீத்வா து
க்ரீட3த: பதி2 தா3ரகாந் ।
ஸரய்வாம் ப்ரக்ஷிபந்நப்ஸு
ரமதே தேந து3ர்மதி: ॥ **2.36.19** ॥ 1532

தம் த்3ரு'ஷ்ட்வா நாக3ரா: ஸர்வே
க்ருத்3தா4 ராஜாநமப்3ருவந் ।
அஸமஞ்ஜம் வ்ரு'ணீஷ்வைக -
மஸ்மாந் வா ராஷ்ட்ரவர்த4ந ॥ **2.36.20** ॥ 1533

தாநுவாச ததோ ராஜா
கிந்நிமித்தமித3ம் ப4யம் ।
தாஶ்சாபி ராஜ்ஞா ஸம்ப்ரு'ஷ்டா
வாக்யம் ப்ரக்ரு'தயோऽப்3ருவந் ॥ **2.36.21** ॥ 1534

க்ரீட₃தஸ்த்வேஷ ந: புத்ராந்
பா₃லாநுத்₃ப்₄ராந்தசேதஸ: ।
ஸரய்வாம் ப்ரக்ஷிபந்மௌர்க்₂யா -
த₃துலாம் ப்ரீதிமஶ்நுதே ॥ **2.36.22** ॥ 1535

ஸ தாஸாம் வசநம் ஶ்ருத்வா
ப்ரக்ரு'தீநாம் நராதி₄ப: ।
தம் தத்யாஜாஹிதம் புத்ரம்
தாஸாம் ப்ரியசிகீர்ஷயா ॥ **2.36.23** ॥ 1536

தம் யாநம் ஶீக்₄ரமாரோப்ய
ஸபா₄ர்யம் ஸபரிச்ச₂த₃ம் ।
யாவஜ்ஜீவம் விவாஸ்யோ஽ய -
மிதி தாநந்வஶாத் பிதா ॥ **2.36.24** ॥ 1537

ஸ பா₂லபிடகம் க்₃ரு'ஹ்ய
கி₃ரிது₃ர்கா₃ண்யலோகயத் ।
தி₃ஶ: ஸர்வாஸ்த்வநுசரந்
ஸ யதா₂ பாபகர்மக்ரு'த் ॥ **2.36.25** ॥ 1538

இத்யேநமத்யஜத்₃ ராஜா
ஸக₃ரோ வை ஸுதா₄ர்மிக: ।
ராம: கிமகரோத் பாபம்
யேநைவமுபருத்₄யதே ॥ **2.36.26** ॥ 1539

நஹி கஞ்சந பஶ்யாமோ
ராக₄வஸ்யாகு₃ணம் வயம் ।
து₃ர்லபோ₄ ஹ்யஸ்ய நிரய:
ஶஶாங்கஸ்யேவ கல்மஷம் ॥ **2.36.27** ॥ 1540

அத2வா தே3வி த்வம் கஞ்சித்3
தோ3ஷம் பஶ்யஸி ராக4வே।
தமத்3ய ப்3ரூஹி தத்த்வேந
ததா3 ராமோ விவாஸ்யதே ॥ **2.36.28** ॥ 1541

அது3ஷ்டஸ்ய ஹி ஸந்த்யாக3:
ஸத்பதே2 நிரதஸ்ய ச।
நிர்த3ஹேத3பி ஶக்ரஸ்ய
த்3யுதிம் த4ர்மவிரோத4வாந் ॥ **2.36.29** ॥ 1542

தத3லம் தே3வி ராமஸ்ய
ஶ்ரியா விஹதயா த்வயா।
லோகதோऽபி ஹி தே ரக்ஷ்ய:
பரிவாத3: ஶுபா4நநே ॥ **2.36.30** ॥ 1543

ஶ்ருத்வா து ஸித்3தா4ர்த2வசோ ராஜா ஶ்ராந்ததரஸ்வர:।
ஶோகோபஹதயா வாசா கைகேயீமித3மப்3ரவீத் ॥ **2.36.31** ॥ 1544

ஏதத்3வசோ நேச்ச2ஸி பாபரூபே
ஹிதம் ந ஜாநாஸி மமாத்மநோ வா।
ஆஸ்தா2ய மார்க3ம் க்ரு'பணம் குசேஷ்டா
சேஷ்டா ஹி தே ஸாது4பதா2த3பேதா ॥ **2.36.32** ॥ 1545

அநுவ்ரஜிஷ்யாம்யஹமத்3ய ராமம்
ராஜ்யம் பரித்யஜ்ய ஸுக2ம் த4நம் ச।
ஸர்வே ச ராஜ்ஞா ப4ரதேந ச த்வம்
யதா2ஸுக2ம் பு4ங்க்ஷ்வ சிராய ராஜ்யம் ॥ **2.36.33** ॥ 1546

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 ஷட்த்ரிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸலக்ஷ்மணேந ஶ்ரீராமேண வல்கலவஸ்த்ரஸ்ய தா$_4$ரணம் ஸீதாயா வல்கலதா$_4$ரணேநாந்த:புரஸ்த்ரீணாம் கே$_2$தோ$_3$ கு$_3$ருணா வஸிஷ்டே$_2$ந கைகேயீம் நிர்ப$_4$ர்த்ஸ்ய ஸீதாகர்த்ருகவல்கலதா$_4$ரணஸ்ய விரோத$_4$ஶ்ச

மஹாமாத்ரவச: ஶ்ருத்வா
ராமோ த$_3$ஶரத$_2$ம் ததா$_3$ ।
அப்$_4$யபா$_4$ஷத வாக்யம் து
விநயஜ்ஞோ விநீதவத் ॥ **2.37.1** ॥ 1547

த்யக்தபோ$_4$க$_3$ஸ்ய மே ராஜந்
வநே வந்யேந ஜீவத: ।
கிம் கார்யமநுயாத்ரேண
த்யக்தஸங்க$_3$ஸ்ய ஸர்வத: ॥ **2.37.2** ॥ 1548

யோ ஹி த$_3$த்த்வா த்$_3$விபஶ்ரேஷ்ட$_2$ம்
கக்ஷ்யாயாம் குருதே மந: ।
ரஜ்ஜுஸ்நேஹேந கிம் தஸ்ய
த்யஜத: குஞ்ஜரோத்தமம் ॥ **2.37.3** ॥ 1549

ததா$_2$ மம ஸதாம் ஶ்ரேஷ்ட$_2$
கிம் த்$_4$வஜிந்யா ஜக$_3$த்பதே ।
ஸர்வாண்யேவாநுஜாநாமி
சீராண்யேவாநயந்து மே ॥ **2.37.4** ॥ 1550

க$_2$நித்ரபிடகே சோபே$_4$
ஸமாநயத க$_3$ச்ச$_2$த ।
சதுர்த$_3$ஶ வநே வாஸம்
வர்ஷாணி வஸதோ மம ॥ **2.37.5** ॥ 1551

அத$_2$ சீராணி கைகேயீ
ஸ்வயமாஹ்ரு'த்ய ராக$_4$வம் ।
உவாச பரித$_4$த்ஸ்வேதி
ஜநௌகே$_4$ நிரபத்ரபா ॥ **2.37.6** ॥ 1552

ஸ சீரே புருஷவ்யாக்$_4$ர:
கைகேய்யா: ப்ரதிக்$_3$ரு'ஹ்ய தே ।
ஸூக்ஷ்மவஸ்த்ரமவக்ஷிப்ய
முநிவஸ்த்ராண்யவஸ்த ஹ ॥ **2.37.7** ॥ 1553

லக்ஷ்மணஶ்சாபி தத்ரைவ
விஹாய வஸநே ஶுபே$_4$ ।
தாபஸாச்சா$_2$த$_3$நே சைவ
ஜக்$_3$ராஹ பிதுரக்$_3$ரத: ॥ **2.37.8** ॥ 1554

அதா$_2$த்மபரிதா$_4$நார்த$_2$ம்
ஸீதா கௌஶேயவாஸிநீ ।
ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய சீரம் ஸந்த்ரஸ்தா
ப்ரு'ஷதீ வாகு$_3$ராமிவ ॥ **2.37.9** ॥ 1555

ஸா வ்யபத்ரபமாணேவ
    ப்ரக்$_3$ரு'ஹ்ய ச ஸுது$_3$ர்மநா: ।
கைகேய்யா: குஶசீரே தே
    ஜாநகீ ஶுப$_4$லக்ஷணா ॥ **2.37.10** ॥ 1556

அஶ்ருஸம்பூர்ணநேத்ரா ச
    த$_4$ர்மஜ்ஞா த$_4$ர்மத$_3$ர்ஶிநீ ।
க$_3$ந்த$_4$ர்வராஜப்ரதிமம்
    ப$_4$ர்தாரமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.37.11** ॥ 1557

கத$_2$ம் நு சீரம் ப$_3$த்$_4$நந்தி
    முநயோ வநவாஸிந: ।
இதி ஹ்யகுஶலா ஸீதா
    ஸா முமோஹ முஹுர்முஹு: ॥ **2.37.12** ॥ 1558

க்ரு'த்வா கண்டே$_2$ ஸ்ம ஸா சீர -
    மேகமாதா$_3$ய பாணிநா ।
தஸ்தௌ$_2$ ஹ்யகுஶலா தத்ர
    வ்ரீடி$_3$தா ஜநகாத்மஜா ॥ **2.37.13** ॥ 1559

தஸ்யாஸ்தத் க்ஷிப்ரமாக$_3$த்ய
    ராமோ த$_4$ர்மப்$_4$ரு'தாம் வர: ।
சீரம் ப$_3$ப$_3$ந்த$_4$ ஸீதாயா:
    கௌஶேயஸ்யோபரி ஸ்வயம் ॥ **2.37.14** ॥ 1560

ராமம் ப்ரேக்ஷ்ய து ஸீதாயா
    ப$_3$த்$_4$நந்தம் சீரமுத்தமம் ।
அந்த:புரசரா நார்யோ
    முமுசுர்வாரி நேத்ரஜம் ॥ **2.37.15** ॥ 1561

ஊசுஶ்ச பரமாயத்தா
ராமம் ஜ்வலிததேஜஸம் ।
வத்ஸ நைவம் நியுக்தேயம்
வநவாஸே மநஸ்விநீ ॥ **2.37.16** ॥ 1562

பிதுர்வாக்யாநுரோதே4ந
க3தஸ்ய விஜநம் வநம் ।
தாவத்3 த3ர்ஶநமஸ்யா ந:
ஸப2லம் ப4வது ப்ரபோ4 ॥ **2.37.17** ॥ 1563

லக்ஷ்மணேந ஸஹாயேந
வநம் க3ச்ச2ஸ்வ புத்ரக ।
நேயமர்ஹதி கல்யாணி
வஸ்தும் தாபஸவத்3 வநே ॥ **2.37.18** ॥ 1564

குரு நோ யாசநாம் புத்ர
ஸீதா திஷ்ட2து பா4மிநீ ।
த4ர்மநித்ய: ஸ்வயம் ஸ்தா2தும்
ந ஹீதா3நீம் த்வமிச்ச2ஸி ॥ **2.37.19** ॥ 1565

தாஸாமேவம்விதா4 வாச:
ஶ்ரு’ண்வந் த3ஶரதா2த்மஜ: ।
ப3ப3ந்தை4வ ததா2 சீரம்
ஸீதயா துல்யஶீலயா ॥ **2.37.20** ॥ 1566

சீரே க்3ரு’ஹீதே து தயா
ஸபா3ஷ்போ ந்ரு’பதேர்கு3ரு: ।
நிவார்ய ஸீதாம் கைகேயீம்
வஸிஷ்டோ2 வாக்யமப்3ரவீத் ॥ **2.37.21** ॥ 1567

அதிப்ரவ்ரு'த்தே து$_3$ர்மேதே$_4$
கைகேயி குலபாம்ஸநி ।
வஞ்சயித்வா து ராஜாநம்
ந ப்ரமாணேऽவதிஷ்டட$_2$ஸி ॥ **2.37.22** ॥ 1568

ந க$_3$ந்தவ்யம் வநம் தே$_3$வ்யா
ஸீதயா ஶீலவர்ஜிதே ।
அநுஷ்டா$_2$ஸ்யதி ராமஸ்ய
ஸீதா ப்ரக்ரு'தமாஸநம் ॥ **2.37.23** ॥ 1569

ஆத்மா ஹி தா$_3$ரா: ஸர்வேஷாம்
தா$_3$ரஸங்க்$_3$ரஹவர்திநாம் ।
ஆத்மேயமிதி ராமஸ்ய
பாலயிஷ்யதி மேதி$_3$நீம் ॥ **2.37.24** ॥ 1570

அத$_2$ யாஸ்யதி வைதே$_3$ஹீ
வநம் ராமேண ஸங்க$_3$தா ।
வயமத்ராநுயாஸ்யாம:
புரம் சேத$_3$ம் க$_3$மிஷ்யதி ॥ **2.37.25** ॥ 1571

அந்தபாலாஶ்ச யாஸ்யந்தி
ஸதா$_3$ரோ யத்ர ராக$_4$வ: ।
ஸஹோபஜீவ்யம் ராஷ்ட்ரம் ச
புரம் ச ஸபரிச்ச$_2$த$_3$ம் ॥ **2.37.26** ॥ 1572

ப$_4$ரதஶ்ச ஸஶத்ருக்$_4$ந -
ஶ்சீரவாஸா வநேசர: ।
வநே வஸந்தம் காகுத்ஸ்த$_2$ -
மநுவத்ஸ்யதி பூர்வஜம் ॥ **2.37.27** ॥ 1573

தத: ஶூந்யாம் க$_3$தஜநாம்
வஸுதா$_4$ம் பாத$_3$பை: ஸஹ ।
த்வமேகா ஶாதி$_4$ து$_3$ர்வ்ரு'த்தா
ப்ரஜாநாமஹிதே ஸ்தி$_2$தா ॥ **2.37.28** ॥ 1574

ந ஹி தத்$_3$ ப$_4$விதா ராஷ்ட்ரம்
யத்ர ராமோ ந பூ$_4$பதி: ।
தத்$_3$ வநம் ப$_4$விதா ராஷ்ட்ரம்
யத்ர ராமோ நிவத்ஸ்யதி ॥ **2.37.29** ॥ 1575

ந ஹ்யத$_3$த்தாம் மஹீம் பித்ரா
ப$_4$ரத: ஶாஸ்துமிச்ச$_2$தி ।
த்வயி வா புத்ரவத்$_3$ வஸ்தும்
யதி$_3$ ஜாதோ மஹீபதே: ॥ **2.37.30** ॥ 1576

யத்$_3$யபி த்வம் க்ஷிதிதலாத்$_3$
க$_3$க$_3$நம் சோத்பதிஷ்யஸி ।
பித்ரு'வம்ஶசரித்ரஜ்ஞ:
ஸோऽந்யதா$_2$ ந கரிஷ்யதி ॥ **2.37.31** ॥ 1577

தத் த்வயா புத்ரக$_3$ர்தி$_4$ந்யா
புத்ரஸ்ய க்ரு'தமப்ரியம் ।
லோகே நஹி ஸ வித்$_3$யேத
யோ ந ராமமநுவ்ரத: ॥ **2.37.32** ॥ 1578

த்$_3$ரக்ஷ்யஸ்யத்$_3$யைவ கைகேயி
பஶுவ்யாலம்ரு'க$_3$த்$_3$விஜாந் ।
க$_3$ச்ச$_2$த: ஸஹ ராமேண
பாத$_3$பாம்ஶ்ச தது$_3$ந்முகா$_2$ந் ॥ **2.37.33** ॥ 1579

அதோ$_2$த்தமாந்யாப$_4$ரணாநி தே$_3$வி
தே$_3$ஹி ஸ்நுஷாயை வ்யபநீய சீரம் ।
ந சீரமஸ்யா: ப்ரவிதீ$_4$யதேதி
ந்யவாரயத் தத்$_3$ வஸநம் வஸிஷ்ட$_2$: ॥ **2.37.34** ॥ 1580

ஏகஸ்ய ராமஸ்ய வநே நிவாஸ -
ஸ்த்வயா வ்ரு'த: கேகயராஜபுத்ரி ।
விபூ$_4$ஷிதேயம் ப்ரதிகர்மநித்யா
வஸத்வரண்யே ஸஹ ராக$_4$வேண ॥ **2.37.35** ॥ 1581

யாநைஶ்ச முக்$_2$யை: பரிசாரகைஶ்ச
ஸுஸம்வ்ரு'தா க$_3$ச்ச$_2$து ராஜபுத்ரீ ।
வஸ்த்ரைஶ்ச ஸர்வை: ஸஹிதைர்விதா$_4$நை -
ர்நேயம் வ்ரு'தா தே வரஸம்ப்ரதா$_3$நே ॥ **2.37.36** ॥ 1582

தஸ்மிம்ஸ்ததா$_2$ ஜல்பதி விப்ரமுக்$_2$யே
கு$_3$ரௌ ந்ரு'பஸ்யாப்ரதிமப்ரபா$_4$வே ।
நைவ ஸ்ம ஸீதா விநிவ்ரு'த்தபா$_4$வா
ப்ரியஸ்ய ப$_4$ர்து: ப்ரதிகாரகாமா ॥ **2.37.37** ॥ 1583

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்தத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ அஷ்டாத்ரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸீதாகர்த்ரு'கவல்கலதா$_4$ரணஸ்யாநௌசித்யம் ப்ரதிபாத்$_3$ய ராஜ்ஞா கைகேய்யா ப$_4$ர்த்ஸநம் ஸ்ரீராமஸ்ய ராஜாநம் ப்ரதி கௌஸல்யாயாம் க்ரு'பாத்$_3$ரு'ஷ்டிம் கர்துமநுரோத$_4$ஶ்ச

தஸ்யாம் சீரம் வஸாநாயாம்
    நாத$_2$வத்யாமநாத$_2$வத் ।
ப்ரசுக்ரோஶ ஜந: ஸர்வோ
    தி$_4$க் த்வாம் த$_3$ஶரத$_2$ம் த்விதி ॥ **2.38.1** ॥ 1584

தேந தத்ர ப்ரணாதே$_3$ந
    து$_3$:கி$_2$த: ஸ மஹீபதி: ।
சிச்சே$_2$த$_3$ ஜீவிதே ஶ்ரத்$_3$தா$_4$ம்
    த$_4$ர்மே யஶஸி சாத்மந: ॥ **2.38.2** ॥ 1585

ஸ நி:ஶ்வஸ்யோஷ்ணமைக்ஷ்வாக -
    ஸ்தாம் பா$_4$ர்யாமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ।
கைகேயி குஶசீரேண
    ந ஸீதா க$_3$ந்துமர்ஹதி ॥ **2.38.3** ॥ 1586

ஸுகுமாரீ ச பா$_3$லா ச
    ஸததம் ச ஸுகோ$_2$சிதா ।

நேயம் வநஸ்ய யோக்₃யேதி
ஸத்யமாஹ கு₃ருர்மம ॥ **2.38.4** ॥ 1587

இயம் ஹி கஸ்யாபி கரோதி கிஞ்சித்
தபஸ்விநீ ராஜவரஸ்ய புத்ரீ ।
யா சீரமாஸாத்₃ய ஜநஸ்ய மத்₄யே
ஸ்தி₂தா விஸம்ஜ்ஞா ஶ்ரமணீவ காசித் ॥ **2.38.5** ॥ 1588

சீராண்யபாஸ்யாஜ்ஜநகஸ்ய கந்யா
நேயம் ப்ரதிஜ்ஞா மம த₃த்தபூர்வா ।
யதா₂ஸுக₂ம் க₃ச்ச₂து ராஜபுத்ரீ
வநம் ஸமக்₃ரா ஸஹ ஸர்வரத்நை: ॥ **2.38.6** ॥ 1589

அஜீவநார்ஹேண மயா ந்ரு'ஶம்ஸா
க்ரு'தா ப்ரதிஜ்ஞா நியமேந தாவத் ।
த்வயா ஹி பா₃ல்யாத் ப்ரதிபந்நமேதத்
தந்மா த₃ஹேத்₃ வேணுமிவாத்மபுஷ்பம் ॥ **2.38.7** ॥ 1590

ராமேண யதி₃ தே பாபே
கிஞ்சித்க்ரு'தமஶோப₄நம் ।
அபகார: க இஹ தே
வைதே₃ஹ்யா த₃ர்ஶிதோऽத₄மே ॥ **2.38.8** ॥ 1591

ம்ரு'கீ₃வோத்பு₂ல்லநயநா
ம்ரு'து₃ஶீலா மநஸ்விநீ ।
அபகாரம் கமிவ தே
கரோதி ஜநகாத்மஜா ॥ **2.38.9** ॥ 1592

நநு பர்யாப்தமேவம் தே
பாபே ராமவிவாஸநம் ।

கிமேபி$_4$: க்ரு'பணைர்பூ$_4$ய:
பாதகைரபி தே க்ரு'தை: ‖ **2.38.10** ‖ 1593

ப்ரதிஜ்ஞாதம் மயா தாவத்
த்வயோக்தம் தே$_3$வி ஶ்ரு'ண்வதா ।
ராமம் யத$_3$பி$_4$ஷேகாய
த்வமிஹாக$_3$தமப்$_3$ரவீ: ‖ **2.38.11** ‖ 1594

தத்த்வேதத் ஸமதிக்ரம்ய
நிரயம் க$_3$ந்துமிச்ச$_2$ஸி ।
மைதி$_2$லீமபி யா ஹி த்வ -
மீக்ஷஸே சீரவாஸிநீம் ‖ **2.38.12** ‖ 1595

ஏவம் ப்$_3$ருவந்தம் பிதரம்
ராம: ஸம்ப்ரஸ்தி$_2$தோ வநம் ।
அவாக்ஶிரஸமாஸீந -
மித$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ‖ **2.38.13** ‖ 1596

இயம் தா$_4$ர்மிக கௌஸல்யா
மம மாதா யஶஸ்விநீ ।
வ்ரு'த்$_3$தா$_4$ சாக்ஷுத்$_3$ரஶீலா ச
ந ச த்வாம் தே$_3$வ க$_3$ர்ஹதே ‖ **2.38.14** ‖ 1597

மயா விஹீநாம் வரத$_3$
ப்ரபந்நாம் ஶோகஸாக$_3$ரம் ।
அத்$_3$ரு'ஷ்டபூர்வவ்யஸநாம்
பூ$_4$ய: ஸம்மந்துமர்ஹஸி ‖ **2.38.15** ‖ 1598

புத்ரஶோகம் யதா$_2$ நர்ச்சே$_2$த்
த்வயா பூஜ்யேந பூஜிதா ।

மாம் ஹி ஸஞ்சிந்தயந்தீ ஸா
த்வயி ஜீவேத் தபஸ்விநீ ॥ **2.38.16** ॥ 1599

இமாம் மஹேந்த்₃ரோபம ஜாதக₃ர்தி₄நீம்
ததா₂ விதா₄தும் ஜநநீம் மமார்ஹஸி ।
யதா₂ வநஸ்தே₂ மயி ஶோககர்ஶிதா
ந ஜீவிதம் ந்யஸ்ய யமக்ஷயம் வ்ரஜேத் ॥ **2.38.17** ॥ 1600

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ அஷ்டாத்ரிம்ஶ: ஸர்க₃: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகோநசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ராஜ்ஞோ த3ஶரத2ஸ்ய விலாபஸ்ததா3ஜ்ஞயா ஸுமந்த்ரேண ஸ்ரீராமஸ்ய க்ரு'தே ரத2ஸ்யாநயநம் கோஷாத்4யக்ஷேண ஸீதாயை ப3ஹுமூல்யவஸ்த்ராபூ4ஷணாநாம் ஸமர்பணம் கௌஸல்யாயா: ஸீதாம் ப்ரதி பதிஸேவாயா உபதே3ஶ:, ஸீதயா தஸ்யாங்கீ3கரணம் ஸ்ரீராமஸ்ய மாதரம் ப்ரதி ராஜ்ஞி தோ3ஷத்3ரு'ஷ்டிம் பரித்யக்துமநுரோதோ4ऽந்யா மாத்ரூ'ஶ்ச ஸம்போ3த்4ய வநம் க3ந்துமநுஜ்ஞாப்ரார்த2நம் ச

ராமஸ்ய து வச: ஶ்ருத்வா
முநிவேஷத4ரம் ச தம் ।
ஸமீக்ஷ்ய ஸஹ பா4ர்யாபீ4
ராஜா விக3தசேதந: ॥ **2.39.1** ॥ 1601

நைநம் து3:கே2ந ஸந்தப்த:
ப்ரத்யவைக்ஷத ராக4வம் ।
ந சைநமபி4ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய
ப்ரத்யபா4ஷத து3ர்மநா: ॥ **2.39.2** ॥ 1602

ஸ முஹூர்தமிவாஸம்ஜ்ஞோ
து3:கி2தஶ்ச மஹீபதி: ।

விலலாப மஹாபா3ஹூ
ராமமேவாநுசிந்தயந் ‖ **2.39.3** ‖ 1603

மந்யே க2லு மயா பூர்வம்
விவத்ஸா ப3ஹவ: க்ரு’தா: ।
ப்ராணிநோ ஹிம்ஸிதா வாபி
தந்மாமித3முபஸ்தி2தம் ‖ **2.39.4** ‖ 1604

ந த்வேவாநாக3தே காலே
தே3ஹாச்ச்யவதி ஜீவிதம் ।
கைகேய்யா க்லிஶ்யமாநஸ்ய
ம்ரு’த்யுர்மம ந வித்3யதே ‖ **2.39.5** ‖ 1605

யோऽஹம் பாவகஸங்காஶம்
பஶ்யாமி புரத: ஸ்தி2தம் ।
விஹாய வஸநே ஸூக்ஷ்மே
தாபஸாச்சா2த3மாத்மஜம் ‖ **2.39.6** ‖ 1606

ஏகஸ்யா: க2லு கைகேய்யா:
கதே3ऽயம் கி2த்3யதே ஜந: ।
ஸ்வார்தே2 ப்ரயதமாநாயா:
ஸம்ஶ்ரித்ய நிக்ரு’திம் த்விமாம் ‖ **2.39.7** ‖ 1607

ஏவமுக்த்வா து வசநம்
பா3ஷ்பேண விஹதேந்த்3ரிய: ।
ராமேதி ஸக்ரு’தே3வோக்த்வா
வ்யாஹர்தும் ந ஶஶாக ஸ: ‖ **2.39.8** ‖ 1608

ஸம்ஜ்ஞாம் து ப்ரதிலப்4யைவ
முஹூர்தாத் ஸ மஹீபதி: ।

நேத்ராப்$_4$யாமஶ்ருபூர்ணாப்$_4$யாம்
ஸுமந்த்ரமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.39.9** ॥ 1609

ஔபவாஹ்யம் ரத$_2$ம் யுக்த்வா
த்வமாயாஹி ஹயோத்தமை: ।
ப்ராபயைநம் மஹாபா$_4$க$_3$ -
மிதோ ஜநபதா$_3$த் பரம் ॥ **2.39.10** ॥ 1610

ஏவம் மந்யே கு$_3$ணவதாம்
கு$_3$ணாநாம் ப$_2$லமுச்யதே ।
பித்ரா மாத்ரா ச யத்ஸாது$_4$ -
ர்வீரோ நிர்வாஸ்யதே வநம் ॥ **2.39.11** ॥ 1611

ராஜ்ஞோ வசநமாஜ்ஞாய
ஸுமந்த்ர: ஶீக்$_4$ரவிக்ரம: ।
யோஜயித்வா யயௌ தத்ர
ரத$_2$மஶ்வைரலங்க்ரு'தம் ॥ **2.39.12** ॥ 1612

தம் ரத$_2$ம் ராஜபுத்ராய
ஸூத: கநகபூ$_4$ஷிதம் ।
ஆசசக்ஷேऽஞ்ஜலிம் க்ரு'த்வா
யுக்தம் பரமவாஜிபி$_4$: ॥ **2.39.13** ॥ 1613

ராஜா ஸத்வரமாஹூய
வ்யாப்ரு'தம் வித்தஸஞ்சயே ।
உவாச தே$_3$ஶகாலஜ்ஞோ
நிஶ்சிதம் ஸர்வத: ஶுசி: ॥ **2.39.14** ॥ 1614

வாஸாம்ஸி ச வரார்ஹாணி
பூ$_4$ஷணாநி மஹாந்தி ச ।

வர்ஷாண்யேதாநி ஸங்க்2யாய
வைதே3ஹ்யா: க்ஷிப்ரமாநய ॥ **2.39.15** ॥ 1615

நரேந்த்3ரேணைவமுக்தஸ்து
க3த்வா கோஶக்3ரு'ஹம் தத: ।
ப்ராயச்ச2த் ஸர்வமாஹ்ரு'த்ய
ஸீதாயை க்ஷிப்ரமேவ தத் ॥ **2.39.16** ॥ 1616

ஸா ஸுஜாதா ஸுஜாதாநி
வைதே3ஹீ ப்ரஸ்தி2தா வநம் ।
பூ4ஷயாமாஸ கா3த்ராணி
தைர்விசித்ரைர்விபூ4ஷணை: ॥ **2.39.17** ॥ 1617

வ்யராஜயத வைதே3ஹீ
வேஶ்ம தத் ஸுவிபூ4ஷிதா ।
உத்3யதோம்ஶுமத: காலே
க2ம் ப்ரபே4வ விவஸ்வத: ॥ **2.39.18** ॥ 1618

தாம் பு4ஜாப்4யாம் பரிஷ்வஜ்ய
ஶ்வஶ்ரூர்வசநமப்3ரவீத் ।
அநாசரந்தீம் க்ரு'பணம்
மூர்த்4ந்யுபாக்4ராய மைதி2லீம் ॥ **2.39.19** ॥ 1619

அஸத்ய: ஸர்வலோகே஽ஸ்மிந்
ஸததம் ஸத்க்ரு'தா: ப்ரியை: ।
ப4ர்தாரம் நாநுமந்யந்தே
விநிபாதக3தம் ஸ்த்ரிய: ॥ **2.39.20** ॥ 1620

ஏஷ ஸ்வபா4வோ நாரீணா -
மநுபூ4ய புரா ஸுக2ம் ।

அல்பாமப்யாபத$_3$ம் ப்ராப்ய
துஷ்யந்தி ப்ரஜஹத்யபி ॥ **2.39.21** ॥ 1621

அஸத்யஶீலா விக்ரு'தா
து$_3$ர்கா$_3$ அஹ்ரு'த$_3$யா: ஸதா$_3$ ।
அஸத்ய: பாபஸங்கல்பா:
க்ஷணமாத்ரவிராகி$_3$ண: ॥ **2.39.22** ॥ 1622

ந குலம் ந க்ரு'தம் வித்$_3$யா
ந த$_3$த்தம் நாபி ஸங்க்$_3$ரஹ: ।
ஸ்த்ரீணாம் க்$_3$ரு'ஹ்ணாதி ஹ்ரு'த$_3$ய -
மநித்யஹ்ரு'த$_3$யா ஹி தா: ॥ **2.39.23** ॥ 1623

ஸாத்$_4$வீநாம் து ஸ்தி$_2$தாநாம் து
ஶீலே ஸத்யே ஶ்ருதே ஸ்தி$_2$தே ।
ஸ்த்ரீணாம் பவித்ரம் பரமம்
பதிரேகோ விஶிஷ்யதே ॥ **2.39.24** ॥ 1624

ஸ த்வயா நாவமந்தவ்ய:
புத்ர: ப்ரவ்ராஜிதோ வநம் ।
தவ தே$_3$வஸமஸ்த்வேஷ
நிர்த$_4$ந: ஸத$_4$நோऽபி வா ॥ **2.39.25** ॥ 1625

விஜ்ஞாய வசநம் ஸீதா
தஸ்யா த$_4$ர்மார்த$_2$ஸம்ஹிதம் ।
க்ரு'த்வாஞ்ஜலிமுவாசேத$_3$ம்
ஶ்வஶ்ரூமபி$_4$முகே$_2$ ஸ்தி$_2$தா ॥ **2.39.26** ॥ 1626

கரிஷ்யே ஸர்வமேவாஹ -
மார்யா யத$_3$நுஶாஸ்தி மாம் ।

அபி$_4$ஜ்ஞாஸ்மி யதா$_2$ ப$_4$ர்து -
    ர்வர்திதவ்யம் ஶ்ருதம் ச மே ‖ **2.39.27** ‖ 1627

ந மாமஸஜ்ஜநேநார்யா
    ஸமாநயிதுமர்ஹதி ।
த$_4$ர்மாத்$_3$ விசலிதும் நாஹ -
    மலம் சந்த்$_3$ராதி$_3$வ ப்ரபா$_4$ ‖ **2.39.28** ‖ 1628

நாதந்த்ரீ வாத்$_3$யதே வீணா
    நாசக்ரோ வித்$_3$யதே ரத$_2$: ।
நாபதி: ஸுக$_2$மேதே$_4$த
    யா ஸ்யாத$_3$பி ஶதாத்மஜா ‖ **2.39.29** ‖ 1629

மிதம் த$_3$தா$_3$தி ஹி பிதா
    மிதம் ப்$_4$ராதா மிதம் ஸுத: ।
அமிதஸ்ய து தா$_3$தாரம்
    ப$_4$ர்தாரம் கா ந பூஜயேத் ‖ **2.39.30** ‖ 1630

ஸாஹமேவங்க$_3$தா ஶ்ரேஷ்டா$_2$
    ஶ்ருதத$_4$ர்மபராவரா ।
ஆர்யே கிமவமந்யேயம்
    ஸ்த்ரியா ப$_4$ர்தா ஹி தை$_3$வதம் ‖ **2.39.31** ‖ 1631

ஸீதாயா வசநம் ஶ்ருத்வா
    கௌஸல்யா ஹ்ரு’த$_3$யங்க$_3$மம் ।
ஶுத்$_3$த$_4$ஸத்த்வா முமோசாஶ்ரு
    ஸஹஸா து$_3$:க$_2$ஹர்ஷஜம் ‖ **2.39.32** ‖ 1632

தாம் ப்ராஞ்ஜலிரபி$_4$ப்ரேக்ஷ்ய
    மாத்ரு’மத்$_4$யேऽதிஸத்க்ரு’தாம் ।

ராம: பரமத$_4$ர்மாத்மா
மாதரம் வாக்யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.39.33** ॥ 1633

அம்ப$_3$ மா து$_3$:கி$_2$தா பூ$_4$த்வா
பஶ்யேஸ்த்வம் பிதரம் மம ।
க்ஷயோऽபி வநவாஸஸ்ய
க்ஷிப்ரமேவ ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.39.34** ॥ 1634

ஸுப்தாயாஸ்தே க$_3$மிஷ்யந்தி
நவ வர்ஷாணி பஞ்ச ச ।
ஸமக்$_3$ரமிஹ ஸம்ப்ராப்தம்
மாம் த்$_3$ரக்ஷ்யஸி ஸுஹ்ரு'த்$_3$வ்ரு'தம் ॥ **2.39.35** ॥ 1635

ஏதாவத$_3$பி$_4$நீதார்த$_2$ -
முக்த்வா ஸ ஜநநீம் வச: ।
த்ரய: ஶதஶதார்தா$_4$ ஹி
த$_3$த$_3$ர்ஶாவேக்ஷ்ய மாதர: ॥ **2.39.36** ॥ 1636

தாஶ்சாபி ஸ ததை$_2$வார்தா
மாத்ரூ'ர்த$_3$ஶரதா$_2$த்மஜ: ।
த$_4$ர்மயுக்தமித$_3$ம் வாக்யம்
நிஜகா$_3$த$_3$ க்ரு'தாஞ்ஜலி: ॥ **2.39.37** ॥ 1637

ஸம்வாஸாத் பருஷம் கிஞ்சி -
த$_3$ஜ்ஞாநாத$_3$பி யத் க்ரு'தம் ।
தந்மே ஸமுபஜாநீத
ஸர்வாஶ்சாமந்த்ரயாமி வ: ॥ **2.39.38** ॥ 1638

வசநம் ராக$_4$வஸ்யைதத்$_3$
த$_4$ர்மயுக்தம் ஸமாஹிதம் ।

ஶுஶ்ருவுஸ்தா: ஸ்த்ரிய: ஸர்வா:
ஶோகோபஹததசேதஸ: ॥ **2.39.39** ॥ 1639

ஜஜ்ஞேऽத$_2$ தாஸாம் ஸந்நாத$_3$:
க்ரௌஞ்சீநாமிவ நி:ஸ்வந: ।
மாநவேந்த்$_3$ரஸ்ய பா$_4$ர்யாணா -
மேவம் வத$_3$தி ராக$_4$வே ॥ **2.39.40** ॥ 1640

முரஜபணவமேக$_4$கோ$_4$ஷவத்$_3$
த$_3$ஶரத$_2$வேஶ்ம ப$_3$பூ$_4$வ யத் புரா ।
விலபிதபரிதே$_3$வநாகுலம்
வ்யஸநக$_3$தம் தத$_3$பூ$_4$த் ஸுது$_3$:கி$_2$தம் ॥ **2.39.41** ॥ 1641

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஏகோநசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர

பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

த$_3$ஶரத$_2$ம் பரிக்ரம்ய ஸஸீதாலக்ஷ்மணஸ்ய ஸ்ரீராமஸ்ய கௌஸல்யாப்ரப்$_4$ரு'திமாத்ரூ': ப்ரதி ப்ரணாம:, ஸுமித்ராயா லக்ஷ்மணம் ப்ரத்யுபதே$_3$ஶ:, ரத$_2$ உபவிஶ்ய ராமாதீ$_3$நாம் வநம் ப்ரதி ப்ரஸ்தா$_2$நம் பௌரை ராஜ்ஞீபி$_4$ஶ்ச ஸஹ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ய ஸஶோகாவஸ்தா$_2$

அத$_2$ ராமஶ்ச ஸீதா ச
லக்ஷ்மணஶ்ச க்ரு'தாஞ்ஜலி: ।
உபஸங்க்$_3$ரு'ஹ்ய ராஜாநம்
சக்ருர்தீ$_3$நா: ப்ரத$_3$க்ஷிணம் ॥ **2.40.1** ॥ 1642

தம் சாபி ஸமநுஜ்ஞாப்ய
த$_4$ர்மஜ்ஞ: ஸஹ ஸீதயா ।
ராக$_4$வ: ஶோகஸம்மூடோ$_4$
ஜநநீமப்$_4$யவாத$_3$யத் ॥ **2.40.2** ॥ 1643

அந்வக்ஷம் லக்ஷ்மணோ ப்$_4$ராது:
கௌஸல்யாமப்$_4$யவாத$_3$யத் ।
அபி மாது: ஸுமித்ராயா
ஜக்$_3$ராஹ சரணௌ புந: ॥ **2.40.3** ॥ 1644

தம் வந்த3மாநம் ருத3தீ
மாதா ஸௌமித்ரிமப்3ரவீத் ।
ஹிதகாமா மஹாபா3ஹும்
மூர்த்4ந்யுபாக்4ராய லக்ஷ்மணம் ॥ **2.40.4** ॥ 1645

ஸ்ருʼஷ்டஸ்த்வம் வநவாஸாய
ஸ்வநுரக்த: ஸுஹ்ருʼஜ்ஜநே ।
ராமே ப்ரமாத3ம் மா கார்ஷீ:
புத்ர ப்4ராதரி க3ச்ச2தி ॥ **2.40.5** ॥ 1646

வ்யஸநீ வா ஸம்ருʼத்3தோ4 வா
க3திரேஷ தவாநக4 ।
ஏஷ லோகே ஸதாம் த4ர்மோ
யஜ்ஜ்யேஷ்ட2வஶகோ3 ப4வேத் ॥ **2.40.6** ॥ 1647

இத3ம் ஹி வ்ருʼத்தமுசிதம்
குலஸ்யாஸ்ய ஸநாதநம் ।
தா3நம் தீ3க்ஷா ச யஜ்ஞேஷு
தநுத்யாகோ3 ம்ருʼதே4ஷு ஹி ॥ **2.40.7** ॥ 1648

லக்ஷ்மணம் த்வேவமுக்த்வாஸௌ
ஸம்ஸித்3த4ம் ப்ரியராக4வம் ।
ஸுமித்ரா க3ச்ச2 க3ச்சே2தி
புந: புநருவாச தம் ॥ **2.40.8** ॥ 1649

ராமம் த3ஶரத2ம் வித்3தி4
மாம் வித்3தி4 ஜநகாத்மஜாம் ।
அயோத்4யாமடவீம் வித்3தி4
க3ச்ச2 தாத யதா2ஸுக2ம் ॥ **2.40.9** ॥ 1650

தத: ஸுமந்த்ர: காகுத்ஸ்த2ம்
 ப்ராஞ்ஜலிர்வாக்யமப்3ரவீத் ।
விநீதோ விநயஜ்ஞஶ்ச
 மாதலிர்வாஸவம் யதா2 ॥ **2.40.10** ॥ 1651

ரத2மாரோஹ ப4த்3ரம் தே
 ராஜபுத்ர மஹாயஶ: ।
க்ஷிப்ரம் த்வாம் ப்ராபயிஷ்யாமி
 யத்ர மாம் ராம வக்ஷ்யஸே ॥ **2.40.11** ॥ 1652

சதுர்த3ஶ ஹி வர்ஷாணி
 வஸ்தவ்யாநி வநே த்வயா ।
தாந்யுபக்ரமிதவ்யாநி
 யாநி தே3வ்யா ப்ரசோதி3த: ॥ **2.40.12** ॥ 1653

தம் ரத2ம் ஸூர்யஸங்காஶம்
 ஸீதா ஹ்ரு'ஷ்டேந சேதஸா ।
ஆருரோஹ வராரோஹா
 க்ரு'த்வாலங்காரமாத்மந: ॥ **2.40.13** ॥ 1654

வநவாஸம் ஹி ஸங்க்2யாய
 வாஸாம்ஸ்யாப4ரணாநி ச ।
ப4ர்தாரமநுக3ச்ச2ந்த்யை
 ஸீதாயை ஶ்வஶுரோ த3தௌ3 ॥ **2.40.14** ॥ 1655

ததை2வாயுத4ஜாதாநி
 ப்4ராத்ரு'ப்4யாம் கவசாநி ச ।
ரதோ2பஸ்தே2 ப்ரவிந்யஸ்ய
 ஸசர்ம கடி2நம் ச யத் ॥ **2.40.15** ॥ 1656

அதோ$_2$ ஜ்வலநஸங்காஶம்
    சாமீகரவிபூ$_4$ஷிதம் ।
தமாருருஹதுஸ்தூர்ணம்
    ப்$_4$ராதரௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ **2.40.16** ॥ 1657

ஸீதாத்ரு'தீயாநாரூடா$_4$ந்
    த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா ரத$_2$மசோத$_3$யத் ।
ஸுமந்த்ர: ஸம்மதாநஶ்வாந்
    வாயுவேக$_3$ஸமாஞ்ஜவே ॥ **2.40.17** ॥ 1658

ப்ரயாதே து மஹாரண்யம்
    சிரராத்ராய ராக$_4$வே ।
ப$_3$பூ$_4$வ நக$_3$ரே மூர்ச்சா$_2$
    ப$_3$லமூர்ச்சா$_2$ ஜநஸ்ய ச ॥ **2.40.18** ॥ 1659

தத் ஸமாகுலஸம்ப்$_4$ராந்தம்
    மத்தஸங்குபிதத்$_3$விபம் ।
ஹயஸிஞ்ஜிதநிர்கோ$_4$ஷம்
    புரமாஸீந்மஹாஸ்வநம் ॥ **2.40.19** ॥ 1660

தத: ஸபா$_3$லவ்ரு'த்$_3$தா$_4$ ஸா
    புரீ பரமபீடி$_3$தா ।
ராமமேவாபி$_4$து$_3$த்$_3$ராவ
    த$_4$ர்மார்த: ஸலிலம் யதா$_2$ ॥ **2.40.20** ॥ 1661

பார்ஶ்வத: ப்ரு'ஷ்ட$_2$தஶ்சாபி
    லம்ப$_3$மாநாஸ்தது$_3$ந்முகா$_2$: ।
பா$_3$ஷ்பபூர்ணமுகா$_2$: ஸர்வே
    தமூசுர்ப்$_4$ரு'ஶநி:ஸ்வநா: ॥ **2.40.21** ॥ 1662

ஸம்யச்ச₂ வாஜிநாம் ரஶ்மீந்
ஸூத யாஹி ஶநை: ஶநை: ।
முக₂ம் த்₃ரக்ஷ்யாம ராமஸ்ய
து₃ர்த₃ர்ஶம் நோ ப₄விஷ்யதி ॥ **2.40.22** ॥ 1663

ஆயஸம் ஹ்ரு'த₃யம் நூநம்
ராமமாதுரஸம்ஶயம் ।
யத்₃ தே₃வக₃ர்ப₄ப்ரதிமே
வநம் யாதி ந பி₄த்₃யதே ॥ **2.40.23** ॥ 1664

க்ரு'தக்ரு'த்யா ஹி வைதே₃ஹீ
சா₂யேவாநுக₃தா பதிம் ।
ந ஜஹாதி ரதா த₄ர்மே
மேருமர்கப்ரபா₄ யதா₂ ॥ **2.40.24** ॥ 1665

அஹோ லக்ஷ்மண ஸித்₃தா₄ர்த₂:
ஸததம் ப்ரியவாதி₃நம் ।
ப்₄ராதரம் தே₃வஸங்காஶம்
யஸ்த்வம் பரிசரிஷ்யஸி ॥ **2.40.25** ॥ 1666

மஹத்யேஷா ஹி தே பு₃த்₃தி₄ -
ரேஷ சாப்₄யுத₃யோ மஹாந் ।
ஏஷ ஸ்வர்க₃ஸ்ய மார்க₃ஶ்ச
யதே₃நமநுக₃ச்ச₂ஸி ॥ **2.40.26** ॥ 1667

ஏவம் வத₃ந்தஸ்தே ஸோடு₄ம்
ந ஶேகுர்பா₃ஷ்பமாக₃தம் ।
நராஸ்தமநுக₃ச்ச₂ந்தி
ப்ரியமிக்ஷ்வாகுநந்த₃நம் ॥ **2.40.27** ॥ 1668

அத2 ராஜா வ்ரு'த: ஸ்த்ரீபி4 -
ர்தீ3நாபி4ர்தீ3நசேதந: ।
நிர்ஜகா3ம ப்ரியம் புத்ரம்
த்3ரக்ஷ்யாமீதி ப்3ருவந் க்3ரு'ஹாத் ॥ **2.40.28** ॥ 1669

ஶுஶ்ருவே சாக்3ரத: ஸ்த்ரீணாம்
ருத3தீநாம் மஹாஸ்வந: ।
யதா2 நாத3: கரேணூநாம்
ப3த்3தே4 மஹதி குஞ்ஜரே ॥ **2.40.29** ॥ 1670

பிதா ஹி ராஜா காகுத்ஸ்த2:
ஸ்ரீமாந் ஸந்நஸ்ததா3 ப3பௌ4 ।
பரிபூர்ண: ஶஶீ காலே
க்3ரஹேணோபப்லுதோ யதா2 ॥ **2.40.30** ॥ 1671

ஸ ச ஸ்ரீமாநசிந்த்யாத்மா
ராமோ த3ஶரதா2த்மஜ: ।
ஸூதம் ஸஞ்சோத3யாமாஸ
த்வரிதம் வாஹ்யதாமிதி ॥ **2.40.31** ॥ 1672

ராமோ யாஹீதி தம் ஸூதம்
திஷ்டே2தி ச ஜநஸ்ததா2 ।
உப4யம் நாஶகத் ஸூத:
கர்துமத்4வநி சோதி3த: ॥ **2.40.32** ॥ 1673

நிர்க3ச்ச2தி மஹாபா3ஹௌ
ராமே பௌரஜநாஶ்ருபி4: ।
பதிதைரப்4யவஹிதம்
ப்ரணநாஶ மஹீரஜ: ॥ **2.40.33** ॥ 1674

ருதி$_3$தாஶ்ருபரித்$_3$யூநம்
ஹாஹாக்ரு’தமசேதநம் ।
ப்ரயாணே ராக$_4$வஸ்யாஸீத்
புரம் பரமபீடி$_3$தம் ॥ **2.40.34** ॥ 1675

ஶூஸ்ராவ நயநை: ஸ்த்ரீணா -
மஸ்ரமாயாஸஸம்ப$_4$வம் ।
மீநஸங்க்ஷோப$_4$சலிதை:
ஸலிலம் பங்கஜைரிவ ॥ **2.40.35** ॥ 1676

த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா து ந்ரு’பதி: ஶ்ரீமா -
நேகசித்தக$_3$தம் புரம் ।
நிபபாதைவ து$_3$:கே$_2$ந
க்ரு’த்தமூல இவ த்$_3$ரும: ॥ **2.40.36** ॥ 1677

ததோ ஹலஹலாஶப்$_3$தோ$_3$
ஜஜ்ஞே ராமஸ்ய ப்ரு’ஷ்ட$_2$த: ।
நராணாம் ப்ரேக்ஷ்ய ராஜாநம்
ஸீத$_3$ந்தம் ப்$_4$ரு’ஶது$_3$:கி$_2$தம் ॥ **2.40.37** ॥ 1678

ஹா ராமேதி ஜநா: கேசித்$_3$
ராமமாதேதி சாபரே ।
அந்த:புரஸம்ரு’த்$_3$த$_4$ம் ச
க்ரோஶந்தம் பர்யதே$_3$வயந் ॥ **2.40.38** ॥ 1679

அந்வீக்ஷமாணோ ராமஸ்து
விஷண்ணம் ப்$_4$ராந்தசேதஸம் ।
ராஜாநம் மாதரம் சைவ
த$_3$த$_3$ர்ஶாநுக$_3$தௌ பதி$_2$ ॥ **2.40.39** ॥ 1680

ஸ ப$_3$த்$_3$த$_4$ இவ பாஶேந
கிஶோரோ மாதரம் யதா$_2$।
த$_4$ர்மபாஶேந ஸம்யுக்த:
ப்ரகாஶம் நாப்$_4$யுதை$_3$க்ஷத ॥ **2.40.40** ॥ 1681

பதா$_3$திநௌ ச யாநார்ஹா -
வது$_3$:கா$_2$ர்ஹௌ ஸுகோ$_2$சிதௌ।
த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா ஸஞ்சோத$_3$யாமாஸ
ஶீக்$_4$ரம் யாஹீதி ஸாரதி$_2$ம் ॥ **2.40.41** ॥ 1682

நஹி தத் புருஷவ்யாக்$_4$ரோ
து$_3$:க$_2$ஜம் த$_3$ர்ஶநம் பிது:।
மாதுஶ்ச ஸஹிதும் ஶக்த -
ஸ்தோத்த்ரைர்நுந்ந இவ த்$_3$விப: ॥ **2.40.42** ॥ 1683

ப்ரத்யகா$_3$ரமிவாயாந்தீ
ஸவத்ஸா வத்ஸகாரணாத்।
ப$_3$த்$_3$த$_4$வத்ஸா யதா$_2$ தே$_4$நூ
ராமமாதாப்$_4$யதா$_4$வத ॥ **2.40.43** ॥ 1684

ததா$_2$ ருத$_3$ந்தீம் கௌஸல்யாம்
ரத$_2$ம் தமநுதா$_4$வதீம்।
க்ரோஶந்தீம் ராம ராமேதி
ஹா ஸீதே லக்ஷ்மணேதி ச ॥ **2.40.44** ॥ 1685

ராமலக்ஷ்மணஸீதார்த$_2$ம்
ஸ்ரவந்தீம் வாரி நேத்ரஜம்।
அஸக்ரு'த் ப்ரேக்ஷத ஸ தாம்
ந்ரு'த்யந்தீமிவ மாதரம் ॥ **2.40.45** ॥ 1686

திஷ்டே2தி ராஜா சுக்ரோஶ
    யாஹி யாஹீதி ராக4வ: ।
ஸுமந்த்ரஸ்ய ப3பூ4வாத்மா
    சக்ரயோரிவ சாந்தரா ॥ **2.40.46** ॥ 1687

நாஶ்ரௌஷமிதி ராஜாந -
    முபாலப்3தோ4ऽபி வக்ஷ்யஸி ।
சிரம் து3:க2ஸ்ய பாபிஷ்ட2 -
    மிதி ராமஸ்தமப்3ரவீத் ॥ **2.40.47** ॥ 1688

ஸ ராமஸ்ய வச: குர்வ -
    ந்நநுஜ்ஞாப்ய ச தம் ஜநம் ।
வ்ரஜதோऽபி ஹயாந் ஶீக்4ரம்
    சோத3யாமாஸ ஸாரதி2: ॥ **2.40.48** ॥ 1689

ந்யவர்தத ஜநோ ராஜ்ஞோ
    ராமம் க்ரு'த்வா ப்ரத3க்ஷிணம் ।
மநஸாப்யாஶுவேகே3ந
    ந ந்யவர்தத மாநுஷம் ॥ **2.40.49** ॥ 1690

யமிச்சே2த் புநராயாதம் நைநம் தூ3ரமநுவ்ரஜேத் ।
இத்யமாத்யா மஹாராஜமூசுர்த3ஶரத2ம் வச: ॥ **2.40.50** ॥ 1691

தேஷாம் வச: ஸர்வகு3ணோபபந்ந:
    ப்ரஸ்விந்நகா3த்ர: ப்ரவிஷண்ணரூப: ।
நிஶம்ய ராஜா க்ரு'பண: ஸபா4ர்யோ
    வ்யவஸ்தி2தஸ்தம் ஸுதமீக்ஷமாண: ॥ **2.40.51** ॥ 1692

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீராமஸ்ய வநக$_3$மநேநாந்த:புரஸ்த்ரீணாம் விலாப: புரவாஸிநாம் ஸஶோகாவஸ்தா$_2$ ச

தஸ்மிம்ஸ்து புருஷவ்யாக்$_4$ரே
நிஷ்க்ராமதி க்ரு'தாஞ்ஜலௌ ।
ஆர்தஶப்$_3$தோ$_3$ ஹி ஸஞ்ஜஜ்ஞே
ஸ்த்ரீணாமந்த:புரே மஹாந் ॥ **2.41.1** ॥ 1693

அநாத$_2$ஸ்ய ஜநஸ்யாஸ்ய
து$_3$ர்ப$_3$லஸ்ய தபஸ்விந: ।
யோ க$_3$தி: ஶரணம் சாஸீத்
ஸ நாத$_2$: க்வ நு க$_3$ச்ச$_2$தி ॥ **2.41.2** ॥ 1694

ந க்ருத்$_4$யத்யபி$_4$ஶஸ்தோऽபி
க்ரோத$_4$நீயாநி வர்ஜயந் ।
க்ருத்$_3$தா$_4$ந் ப்ரஸாத$_3$யந் ஸர்வாந்
ஸமது$_3$:க$_2$: க்வ க$_3$ச்ச$_2$தி ॥ **2.41.3** ॥ 1695

கௌஸல்யாயாம் மஹாதேஜா
யதா$_2$ மாதரி வர்ததே ।

ததா2 யோ வர்ததேऽஸ்மாஸு
மஹாத்மா க்வ நு க3ச்ச2தி ॥ **2.41.4** ॥ 1696

கைகேய்யா க்லிஶ்யமாநேந
ராஜ்ஞா ஸஞ்சோதி3தோ வநம் ।
பரித்ராதா ஜநஸ்யாஸ்ய
ஜக3த: க்வ நு க3ச்ச2தி ॥ **2.41.5** ॥ 1697

அஹோ நிஶ்சேதநோ ராஜா
ஜீவலோகஸ்ய ஸங்க்ஷயம் ।
த4ர்ம்யம் ஸத்யவ்ரதம் ராமம்
வநவாஸே ப்ரவத்ஸ்யதி ॥ **2.41.6** ॥ 1698

இதி ஸர்வா மஹிஷ்யஸ்தா
விவத்ஸா இவ தே4நவ: ।
ருருது3ஶ்சைவ து3:கா2ர்தா:
ஸஸ்வரம் ச விசுக்ருஶு: ॥ **2.41.7** ॥ 1699

ஸ தமந்த:புரே கோ4ர -
மார்தஶப்3த3ம் மஹீபதி: ।
புத்ரஶோகாபி4ஸந்தப்த:
ஶ்ருத்வா சாஸீத் ஸுது3:கி2த: ॥ **2.41.8** ॥ 1700

நாக்3நிஹோத்ராண்யஹூயந்த
நாபசந் க்3ருஹமேதி4ந: ।
அகுர்வந் ந ப்ரஜா: கார்யம்
ஸூர்யஶ்சாந்தரதீ4யத ॥ **2.41.9** ॥ 1701

வ்யஸ்ருஜந் கவலாந் நாகா3
கா3வோ வத்ஸாந் ந பாயயந் ।

புத்ரம் ப்ரத$_2$மஜம் லப்$_3$த்$_4$வா
ஜநநீ நாப்$_4$யநந்த$_3$த ॥ **2.41.10** ॥ 1702

த்ரிஶங்குர்லோஹிதாங்க$_3$ஶ்ச
ப்$_3$ரு'ஹஸ்பதிபு$_3$தா$_4$வபி ।
தா$_3$ருணா: ஸோமமப்$_4$யேத்ய
க்$_3$ரஹா: ஸர்வே வ்யவஸ்தி$_2$தா: ॥ **2.41.11** ॥ 1703

நக்ஷத்ராணி க$_3$தார்சீம்ஷி
க்$_3$ரஹாஶ்ச க$_3$ததேஜஸ: ।
விஶாகா$_2$ஶ்ச ஸதூ$_4$மாஶ்ச
நப$_4$ஸி ப்ரசகாஶிரே ॥ **2.41.12** ॥ 1704

காலிகாநிலவேகே$_3$ந
மஹோத$_3$தி$_4$ரிவோத்தி$_2$த: ।
ராமே வநம் ப்ரவ்ரஜிதே
நக$_3$ரம் ப்ரசசால தத் ॥ **2.41.13** ॥ 1705

தி$_3$ஶ: பர்யாகுலா: ஸர்வா -
ஸ்திமிரேணேவ ஸம்வ்ரு'தா: ।
ந க்$_3$ரஹோ நாபி நக்ஷத்ரம்
ப்ரசகாஶே ந கிஞ்சந ॥ **2.41.14** ॥ 1706

அகஸ்மாந்நாக$_3$ர: ஸர்வோ
ஜநோ தை$_3$ந்யமுபாக$_3$மத் ।
ஆஹாரே வா விஹாரே வா
ந கஶ்சித$_3$கரோந்மந: ॥ **2.41.15** ॥ 1707

ஶோகபர்யாயஸந்தப்த:
ஸததம் தீ$_3$ர்க$_4$முச்ச்$_2$வஸந் ।

அயோத்$_4$யாயாம் ஜந: ஸர்வ -
ஶ்சுக்ரோஶ ஜக$_3$தீபதிம் ॥ **2.41.16** ॥ 1708

பா$_3$ஷ்பபர்யாகுலமுகோ$_2$
ராஜமார்க$_3$க$_3$தோ ஜந: ।
ந ஹ்ரு'ஷ்டோ லப்$_4$யதே கஶ்சித்
ஸர்வ: ஶோகபராயண: ॥ **2.41.17** ॥ 1709

ந வாதி பவந: ஶீதோ
ந ஶஶீ ஸௌம்யத$_3$ர்ஶந: ।
ந ஸூர்யஸ்தபதே லோகம்
ஸர்வம் பர்யாகுலம் ஜக$_3$த் ॥ **2.41.18** ॥ 1710

அநர்தி$_2$ந: ஸுதா: ஸ்த்ரீணாம்
ப$_4$ர்தாரோ ப்$_4$ராதரஸ்ததா$_2$ ।
ஸர்வே ஸர்வம் பரித்யஜ்ய
ராமமேவாந்வசிந்தயந் ॥ **2.41.19** ॥ 1711

யே து ராமஸ்ய ஸுஹ்ரு'த$_3$:
ஸர்வே தே மூட$_4$சேதஸ: ।
ஶோகபா$_4$ரேண சாக்ராந்தா:
ஶயநம் நைவ பே$_4$ஜிரே ॥ **2.41.20** ॥ 1712

ததஸ்த்வயோத்$_4$யா ரஹிதா மஹாத்மநா
புரந்த$_3$ரேணேவ மஹீ ஸபர்வதா ।
சசால கோ$_4$ரம் ப$_4$யஶோகதீ$_3$பிதா
ஸநாக$_3$யோதா$_4$ஶ்வக$_3$ணா நநாத$_3$ ச ॥ **2.41.21** ॥ 1713

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஏகசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர

பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்$_3$விசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ராஜ்ஞோ பு$_4$வி நிபதநம் ஶ்ரீராமஸ்ய க்ரு'தே விலபநம் ச, கைகேயீகர்த்ரு'கநிஜாங்க$_3$ஸ்பர்ஶஸ்ய ராஜ்ஞா நிஷேத$_4$: கைகேய்யா: பரித்யாக$_3$ஶ்ச, கௌஸல்யாயா: ஸேவகாநாம் ச ஸஹகாரேண தஸ்ய கௌஸல்யாப$_4$வநே க$_3$மநம் தத்ராபி ஶ்ரீராமஸ்ய க்ரு'தே தேந து$_3$:க$_2$ஸ்யைவாநுப$_4$வகரணம்

யாவத் து நிர்யதஸ்தஸ்ய
    ரஜோரூபமத்$_3$ரு'ஶ்யத ।
நைவேக்ஷ்வாகுவரஸ்தாவத்
    ஸஞ்ஜஹாராத்மசக்ஷுஷீ ॥ **2.42.1** ॥ 1714

யாவத்$_3$ ராஜா ப்ரியம் புத்ரம்
    பஶ்யத்யத்யந்ததா$_4$ர்மிகம் ।
தாவத்$_3$ வ்யவர்த$_4$தேவாஸ்ய
    த$_4$ரண்யாம் புத்ரத$_3$ர்ஶநே ॥ **2.42.2** ॥ 1715

ந பஶ்யதி ரஜோऽப்யஸ்ய
    யதா$_3$ ராமஸ்ய பூ$_4$மிப: ।
ததா$_3$ர்தஶ்ச நிஷண்ணஶ்ச
    பபாத த$_4$ரணீதலே ॥ **2.42.3** ॥ 1716

தஸ்ய த3க்ஷிணமந்வாகா3த்
கௌஸல்யா பா3ஹுமங்க3நா ।
பரம் சாஸ்யாந்வகா3த் பார்ஶ்வம்
கைகேயீ ஸா ஸுமத்4யமா ॥ **2.42.4** ॥ 1717

தாம் நயேந ச ஸம்பந்நோ
த4ர்மேண விநயேந ச ।
உவாச ராஜா கைகேயீம்
ஸமீக்ஷ்ய வ்யதி2தேந்த்3ரிய: ॥ **2.42.5** ॥ 1718

கைகேயி மாமகாங்கா3நி
மா ஸ்ப்ராக்ஷீ: பாபநிஶ்சயே ।
நஹி த்வாம் த்3ரஷ்டுமிச்சா2மி
ந பா4ர்யா ந ச பா3ந்த4வீ ॥ **2.42.6** ॥ 1719

யே ச த்வாமநுஜீவந்தி
நாஹம் தேஷாம் ந தே மம ।
கேவலார்த2பராம் ஹி த்வாம்
த்யக்தத4ர்மாம் த்யஜாம்யஹம் ॥ **2.42.7** ॥ 1720

அக்3ரு'ஹ்ணாம் யச்ச தே பாணி -
மக்3நிம் பர்யணயம் ச யத் ।
அநுஜாநாமி தத் ஸர்வ -
மஸ்மிந் லோகே பரத்ர ச ॥ **2.42.8** ॥ 1721

ப4ரதஶ்சேத் ப்ரதீத: ஸ்யாத்3
ராஜ்யம் ப்ராப்யைதத3வ்யயம் ।
யந்மே ஸ த3த்3யாத் பித்ரர்த2ம்
மா மாம் தத்3த3த்தமாக3மத் ॥ **2.42.9** ॥ 1722

அத$_2$ ரேணுஸமுத்$_3$த்$_4$வஸ்தம்
ஸமுத்தா$_2$ப்ய நராதி$_4$பம் ।
ந்யவர்தத ததா$_3$ தே$_3$வீ
கௌஸல்யா ஶோககர்ஶிதா ॥ **2.42.10** ॥ 1723

ஹத்வேவ ப்$_3$ராஹ்மணம் காமாத்
ஸ்ப்ரு'ஷ்ட்வாக்$_3$நிமிவ பாணிநா ।
அந்வதப்யத த$_4$ர்மாத்மா
புத்ரம் ஸஞ்சிந்த்ய ராக$_4$வம் ॥ **2.42.11** ॥ 1724

நிவ்ரு'த்யைவ நிவ்ரு'த்யைவ
ஸீத$_3$தோ ரத$_2$வர்த்மஸு ।
ராஜ்ஞோ நாதிப$_3$பௌ$_4$ ரூபம்
க்$_3$ரஸ்தஸ்யாம்ஶுமதோ யதா$_2$ ॥ **2.42.12** ॥ 1725

விலலாப ஸ து$_3$:கா$_2$ர்த:
ப்ரியம் புத்ரமநுஸ்மரந் ।
நக$_3$ராந்தமநுப்ராப்தம்
பு$_3$த்$_3$த்$_4$வா புத்ரமதா$_2$ப்$_3$ரவீத் ॥ **2.42.13** ॥ 1726

வாஹநாநாம் ச முக்$_2$யாநாம்
வஹதாம் தம் மமாத்மஜம் ।
பதா$_3$நி பதி$_2$ த்$_3$ரு'ஶ்யந்தே
ஸ மஹாத்மா ந த்$_3$ரு'ஶ்யதே ॥ **2.42.14** ॥ 1727

ய: ஸுகே$_2$நோபதா$_4$நேஷு
ஶேதே சந்த$_3$நரூஷித: ।
வீஜ்யமாநோ மஹார்ஹாபி$_4$:
ஸ்த்ரீபி$_4$ர்மம ஸுதோத்தம: ॥ **2.42.15** ॥ 1728

ஸ நூநம் க்வசிதே3வாத்3ய
வ்ரு'க்ஷமூலமுபாஶ்ரித: ।
காஷ்ட2ம் வா யதி3 வாஶ்மாந -
முபதா4ய ஶயிஷ்யதே ॥ **2.42.16** ॥ 1729

உத்தா2ஸ்யதி ச மேதி3ந்யா:
க்ரு'பண: பாம்ஸுகு3ண்டி2த: ।
விநி:ஶ்வஸந் ப்ரஸ்ரவணாத்
கரேணூநாமிவர்ஷப4: ॥ **2.42.17** ॥ 1730

த்3ரக்ஷ்யந்தி நூநம் புருஷா
தீ3ர்க4பா3ஹும் வநேசரா: ।
ராமமுத்தா2ய க3ச்ச2ந்தம்
லோகநாத2மநாத2வத் ॥ **2.42.18** ॥ 1731

ஸா நூநம் ஜநகஸ்யேஷ்டா
ஸுதா ஸுக2ஸதோ3சிதா ।
கண்டகாக்ரமணக்லாந்தா
வநமத்3ய க3மிஷ்யதி ॥ **2.42.19** ॥ 1732

அநபி4ஜ்ஞா வநாநாம் ஸா
நூநம் ப4யமுபைஷ்யதி ।
ஶ்வபதா3நர்தி3தம் ஶ்ருத்வா
க3ம்பீ4ரம் ரோமஹர்ஷணம் ॥ **2.42.20** ॥ 1733

ஸகாமா ப4வ கைகேயி
வித4வா ராஜ்யமாவஸ ।
நஹி தம் புருஷவ்யாக்4ரம்
விநா ஜீவிதுமுத்ஸஹே ॥ **2.42.21** ॥ 1734

இத்யேவம் விலபந் ராஜா
ஜநௌகே$_4$நாபி$_4$ஸம்வ்ரு’த: |
அபஸ்நாத இவாரிஷ்டம்
ப்ரவிவேஶ க்$_3$ரு’ஹோத்தமம் ॥ **2.42.22** ॥ 1735

ஶூந்யசத்வரவேஶ்மாந்தாம்
ஸம்வ்ரு’தாபணவேதி$_3$காம் |
க்லாந்தது$_3$ர்ப$_3$லது$_3$:கா$_2$ர்தாம்
நாத்யாகீர்ணமஹாபதா$_2$ம் ॥ **2.42.23** ॥ 1736

தாமவேக்ஷ்ய புரீம் ஸர்வாம்
ராமமேவாநுசிந்தயந் |
விலபந் ப்ராவிஶத்$_3$ ராஜா
க்$_3$ரு’ஹம் ஸூர்ய இவாம்பு$_3$த$_3$ம் ॥ **2.42.24** ॥ 1737

மஹாஹ்ரத$_3$மிவாக்ஷோப்$_4$யம்
ஸுபர்ணேந ஹ்ரு’தோரக$_3$ம் |
ராமேண ரஹிதம் வேஶ்ம
வைதே$_3$ஹ்யா லக்ஷ்மணேந ச ॥ **2.42.25** ॥ 1738

அத$_2$ க$_3$த்$_3$க$_3$த$_3$ஶப்$_3$த$_3$ஸ்து
விலபந் வஸுதா$_4$தி$_4$ப: |
உவாச ம்ரு’து$_3$ மந்தா$_3$ர்த$_2$ம்
வசநம் தீ$_3$நமஸ்வரம் ॥ **2.42.26** ॥ 1739

கௌஸல்யாயா க்$_3$ரு’ஹம் ஶீக்$_4$ரம்
ராமமாதுர்நயந்து மாம் |
நஹ்யந்யத்ர மமாஶ்வாஸோ
ஹ்ரு’த$_3$யஸ்ய ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.42.27** ॥ 1740

இதி ப்3ருவந்தம் ராஜாந -
மநயந் த்3வாரத3ர்ஶிந: ।
கௌஸல்யாயா க்3ரு'ஹம் தத்ர
ந்யவேஸ்யத விநீதவத் ॥ **2.42.28** ॥ 1741

ததஸ்தத்ர ப்ரவிஷ்டஸ்ய
கௌஸல்யாயா நிவேஶநம் ।
அதி4ருஹ்யாபி ஶயநம்
ப3பூ4வ லுலிதம் மந: ॥ **2.42.29** ॥ 1742

புத்ரத்3வயவிஹீநம் ச
ஸ்நுஷயா ச விவர்ஜிதம் ।
அபஶ்யத்3 ப4வநம் ராஜா
நஷ்டசந்த்3ரமிவாம்ப3ரம் ॥ **2.42.30** ॥ 1743

தச்ச த்3ரு'ஷ்ட்வா மஹாராஜோ
பு4ஜமுத்3யம்ய வீர்யவாந் ।
உச்சை:ஸ்வரேண ப்ராக்ரோஶ -
த்3தா4 ராம விஜஹாஸி நௌ ॥ **2.42.31** ॥ 1744

ஸுகி2தா ப3த தம் காலம்
ஜீவிஷ்யந்தி நரோத்தமா: ।
பரிஷ்வஜந்தோ யே ராமம்
த்3ரக்ஷ்யந்தி புநராக3தம் ॥ **2.42.32** ॥ 1745

அத2 ராத்ர்யாம் ப்ரபந்நாயாம்
காலராத்ர்யாமிவாத்மந: ।
அர்த4ராத்ரே த3ஶரத2:
கௌஸல்யாமித3மப்3ரவீத் ॥ **2.42.33** ॥ 1746

ந த்வாம் பஶ்யாமி கௌஸல்யே
ஸாது4 மாம் பாணிநா ஸ்ப்ரு’ஶ ।
ராமம் மேऽநுக3தா த்3ரு’ஷ்டி -
ரத்3யாபி ந நிவர்ததே ॥ **2.42.34** ॥ 1747

தம் ராமமேவாநுவிசிந்தயந்தம்
ஸமீக்ஷ்ய தே3வீ ஶயநே நரேந்த்3ரம் ।
உபோபவிஶ்யாதி4கமார்தரூபா
விநி:ஶ்வஸந்தம் விலலாப க்ரு’ச்ச்2ரம் ॥ **2.42.35** ॥ 1748

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 த்3விசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர

பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்ரிசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

கௌஸல்யாயா விலாப:

தத: ஸமீக்ஷ்ய ஶயநே
ஸந்நம் ஶோகேந பார்தி$_2$வம் ।
கௌஸல்யா புத்ரஶோகார்தா
தமுவாச மஹீபதிம் ॥ **2.43.1** ॥ 1749

ராக$_4$வே நரஶார்தூ$_3$லே
விஷம் முக்த்வாஹிஜிஹ்மகா$_3$ ।
விசரிஷ்யதி கைகேயீ
நிர்முக்தேவ ஹி பந்நகீ$_3$ ॥ **2.43.2** ॥ 1750

விவாஸ்ய ராமம் ஸுப$_4$கா$_3$
லப்$_3$த$_4$காமா ஸமாஹிதா ।
த்ராஸயிஷ்யதி மாம் பூ$_4$யோ
து$_3$ஷ்டாஹிரிவ வேஶ்மநி ॥ **2.43.3** ॥ 1751

அதா$_2$ஸ்மிந் நக$_3$ரே ராம -
ஶ்சரந் பை$_4$க்ஷம் க்$_3$ரு'ஹே வஸேத் ।
காமகாரோ வரம் தா$_3$து -
மபி தா$_3$ஸம் மமாத்மஜம் ॥ **2.43.4** ॥ 1752

பாதயித்வா து கைகேய்யா
ராமம் ஸ்தா₂நாத்₃ யதே₂ஷ்டத: ।
ப்ரவித்₃தோ₄ ரக்ஷஸாம் பா₄க₃:
பர்வணீவாஹிதாக்₃நிநா ॥ **2.43.5** ॥ 1753

நாக₃ராஜக₃திர்வீரோ
மஹாபா₃ஹுர்த₄நுர்த₄ர: ।
வநமாவிஶதே நூநம்
ஸபா₄ர்ய: ஸஹலக்ஷ்மண: ॥ **2.43.6** ॥ 1754

வநே த்வத்₃ரு'ஷ்டது₃:கா₂நாம்
கைகேய்யநுமதே த்வயா ।
த்யக்தாநாம் வநவாஸாய
காந்யாவஸ்தா₂ ப₄விஷ்யதி ॥ **2.43.7** ॥ 1755

தே ரத்நஹீநாஸ்தருணா:
ப₂லகாலே விவாஸிதா: ।
கத₂ம் வத்ஸ்யந்தி க்ரு'பணா:
ப₂லமூலை: க்ரு'தாஶநா: ॥ **2.43.8** ॥ 1756

அபீதா₃நீம் ஸ கால: ஸ்யா -
ந்மம ஶோகக்ஷய: ஶிவ: ।
ஸஹபா₄ர்யம் ஸஹ ப்₄ராத்ரா
பஶ்யேயமிஹ ராக₄வம் ॥ **2.43.9** ॥ 1757

ஶ்ருத்வைவோபஸ்தி₂தௌ வீரௌ
கதா₃யோத்₄யா ப₄விஷ்யதி ।
யஶஸ்விநீ ஹ்ரு'ஷ்டஜநா
ஸூச்ச்₂ரிதத்₄வஜமாலிநீ ॥ **2.43.10** ॥ 1758

கதா$_3$ ப்ரேக்ஷ்ய நரவ்யாக்$_4$ரா -
வரண்யாத் புநராக$_3$தௌ ।
ப$_4$விஷ்யதி புரீ ஹ்ரு’ஷ்டா
ஸமுத்$_3$ர இவ பர்வணி ॥ **2.43.11** ॥ 1759

கதா$_3$யோத்$_4$யாம் மஹாபா$_3$ஹு:
புரீம் வீர: ப்ரவேக்ஷ்யதி ।
புரஸ்க்ரு’த்ய ரதே$_2$ ஸீதாம்
வ்ரு’ஷபோ$_4$ கோ$_3$வதூ$_4$மிவ ॥ **2.43.12** ॥ 1760

கதா$_3$ ப்ராணிஸஹஸ்ராணி
ராஜமார்கே$_3$ மமாத்மஜௌ ।
லாஜைரவகரிஷ்யந்தி
ப்ரவிஶந்தாவரிந்த$_3$மௌ ॥ **2.43.13** ॥ 1761

ப்ரவிஶந்தௌ கதா$_3$யோத்$_4$யாம்
த்$_3$ரக்ஷ்யாமி ஶுப$_4$குண்ட$_3$லௌ ।
உத$_3$க்$_3$ராயுத$_4$நிஸ்த்ரிம்ஶௌ
ஸஶ்ரு’ங்கா$_3$விவ பர்வதௌ ॥ **2.43.14** ॥ 1762

கதா$_3$ ஸுமநஸ: கந்யா
த்$_3$விஜாதீநாம் ப$_2$லாநி ச ।
ப்ரதி$_3$ஶந்த்ய: புரீம் ஹ்ரு’ஷ்டா:
கரிஷ்யந்தி ப்ரத$_3$க்ஷிணம் ॥ **2.43.15** ॥ 1763

கதா$_3$ பரிணதோ பு$_3$த்$_3$த்$_4$யா
வயஸா சாமரப்ரப$_4$: ।
அப்$_4$யுபைஷ்யதி த$_4$ர்மாத்மா
ஸுவர்ஷ இவ லாலயந் ॥ **2.43.16** ॥ 1764

நி:ஸம்ஶயம் மயா மந்யே
புரா வீர கத$_3$ர்யயா ।
பாதுகாமேஷு வத்ஸேஷு
மாத்ரூ'ணாம் ஶாதிதா: ஸ்தநா: ॥ **2.43.17** ॥ 1765

ஸாஹம் கௌ$_3$ரிவ ஸிம்ஹேந
விவத்ஸா வத்ஸலா க்ரு'தா ।
கைகேய்யா புருஷவ்யாக்$_4$ர
பா$_3$லவத்ஸேவ கௌ$_3$ர்ப$_3$லாத் ॥ **2.43.18** ॥ 1766

நஹி தாவத்$_3$கு$_3$ணைர்ஜுஷ்டம்
ஸர்வஶாஸ்த்ரவிஶாரத$_3$ம் ।
ஏகபுத்ரா விநா புத்ர -
மஹம் ஜீவிதுமுத்ஸஹே ॥ **2.43.19** ॥ 1767

ந ஹி மே ஜீவிதே கிஞ்சித்
ஸாமர்த்$_2$யமிஹ கல்ப்யதே ।
அபஶ்யந்த்யா: ப்ரியம் புத்ரம்
லக்ஷ்மணம் ச மஹாப$_3$லம் ॥ **2.43.20** ॥ 1768

அயம் ஹி மாம் தீ$_3$பயதே ஸமுத்தி$_2$த -
ஸ்தநூஜஶோகப்ரப$_4$வோ ஹுதாஶந: ।
மஹீமிமாம் ரஶ்மிபி$_4$ருத்$_3$த$_4$தப்ரபோ$_4$
யதா$_2$ நிதா$_3$கே$_4$ ப$_4$க$_3$வாந் தி$_3$வாகர: ॥ **2.43.21** ॥ 1769

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ரிசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக₃மாந்தமஹாதே₃ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப₄ரதஶத்ருக்₄நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்₃ர பரப்₃ரஹ்மணே நம:

॥ சதுஶ்சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க₃: ॥

ஸுமித்ரயா கௌஸல்யாயா ஆஶ்வாஸநம்

விலபந்தீம் ததா₂ தாம் து
 கௌஸல்யாம் ப்ரமதோ₃த்தமாம் ।
இத₃ம் த₄ர்மே ஸ்தி₂தா த₄ர்ம்யம்
 ஸுமித்ரா வாக்யமப்₃ரவீத் ॥ **2.44.1** ॥ 1770

தவார்யே ஸத்₃கு₃ணைர்யுக்த:
 ஸ புத்ர: புருஷோத்தம: ।
கிம் தே விலபிதேநைவம்
 க்ரு'பணம் ருதி₃தேந வா ॥ **2.44.2** ॥ 1771

யஸ்தவார்யே க₃த: புத்ர -
 ஸ்த்யக்த்வா ராஜ்யம் மஹாப₃ல: ।
ஸாது₄ குர்வந் மஹாத்மாநம்
 பிதரம் ஸத்யவாதி₃நம் ॥ **2.44.3** ॥ 1772

ஶிஷ்டைராசரிதே ஸம்ய -
 க்ஶஶ்வத் ப்ரேத்ய ப₂லோத₃யே ।
ராமோ த₄ர்மே ஸ்தி₂த: ஶ்ரேஷ்டோ₂
 ந ஸ ஶோச்ய: கதா₃சந ॥ **2.44.4** ॥ 1773

வர்ததே சோத்தமாம் வ்ரு'த்திம்
லக்ஷ்மணோऽஸ்மிந் ஸதா$_3$நக$_4$: ।
த$_3$யாவாந் ஸர்வபூ$_4$தேஷு
லாப$_4$ஸ்தஸ்ய மஹாத்மந: ॥ **2.44.5** ॥ 1774

அரண்யவாஸே யத்$_3$ து$_3$:க$_2$ம்
ஜாநந்த்யேவ ஸுகோ$_2$சிதா ।
அநுக$_3$ச்ச$_2$தி வைதே$_3$ஹீ
த$_4$ர்மாத்மாநம் தவாத்மஜம் ॥ **2.44.6** ॥ 1775

கீர்திபூ$_4$தாம் பதாகாம் யோ
லோகே ப்$_4$ரமயதி ப்ரபு$_4$: ।
த$_4$ர்ம: ஸத்யவ்ரதபர:
கிம் ந ப்ராப்தஸ்தவாத்மஜ: ॥ **2.44.7** ॥ 1776

வ்யக்தம் ராமஸ்ய விஜ்ஞாய
ஶௌசம் மாஹாத்ம்யமுத்தமம் ।
ந கா$_3$த்ரமம்ஶுபி$_4$: ஸூர்ய:
ஸந்தாபயிதுமர்ஹதி ॥ **2.44.8** ॥ 1777

ஶிவ: ஸர்வேஷு காலேஷு
காநநேப்$_4$யோ விநி:ஸ்ரு'த: ।
ராக$_4$வம் யுக்தஶீதோஷ்ண:
ஸேவிஷ்யதி ஸுகோ$_2$ऽநில: ॥ **2.44.9** ॥ 1778

ஶயாநமநக$_4$ம் ராத்ரௌ
பிதேவாபி$_4$பரிஷ்வஜந் ।
த$_4$ர்மக்$_4$ந: ஸம்ஸ்ப்ரு'ஶஞ்சீ$_2$த -
ஶ்சந்த்$_3$ரமா ஹ்லாத$_3$யிஷ்யதி ॥ **2.44.10** ॥ 1779

த$_3$தௌ$_3$ சாஸ்த்ராணி தி$_3$வ்யாநி
யஸ்மை ப்$_3$ரஹ்மா மஹௌஜஸே ।
தா$_3$நவேந்த்$_3$ரம் ஹதம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா
திமித்$_4$வஜஸுதம் ரணே ॥ **2.44.11** ॥ 1780

ஸ ஶூர: புருஷவ்யாக்$_4$ர:
ஸ்வபா$_3$ஹூப$_3$லமாஶ்ரித: ।
அஸந்த்ரஸ்தோ ஹ்யரண்யேऽஸௌ
வேஶ்மநீவ நிவத்ஸ்யதே ॥ **2.44.12** ॥ 1781

யஸ்யேஷுபத$_2$மாஸாத்$_3$ய
விநாஶம் யாந்தி ஶத்ரவ: ।
கத$_2$ம் ந ப்ரு’தி$_2$வீ தஸ்ய
ஶாஸநே ஸ்தா$_2$துமர்ஹதி ॥ **2.44.13** ॥ 1782

யா ஶ்ரீ: ஶௌர்யம் ச ராமஸ்ய
யா ச கல்யாணஸத்த்வதா ।
நிவ்ரு’த்தாரண்யவாஸ: ஸ்வம்
க்ஷிப்ரம் ராஜ்யமவாப்ஸ்யதி ॥ **2.44.14** ॥ 1783

ஸூர்யஸ்யாபி ப$_4$வேத் ஸூர்யோ
ஹ்யக்$_3$நேரக்$_3$நி: ப்ரபோ$_4$: ப்ரபு$_4$: ।
ஶ்ரியா: ஶ்ரீஶ்ச ப$_4$வேத$_3$க்$_3$ர்யா
கீர்த்யா: கீர்தி: க்ஷமாக்ஷமா ॥ **2.44.15** ॥ 1784

தை$_3$வதம் தே$_3$வதாநாம் ச
பூ$_4$தாநாம் பூ$_4$தஸத்தம: ।
தஸ்ய கே ஹ்யகு$_3$ணா தே$_3$வி
வநே வாப்யத$_2$வா புரே ॥ **2.44.16** ॥ 1785

ப்ரு'தி$_2$வ்யா ஸஹ வைதே$_3$ஹ்யா
ஶ்ரியா ச புருஷர்ஷப$_4$: ।
க்ஷிப்ரம் திஸ்ரு'பி$_4$ரேதாபி$_4$:
ஸஹ ராமோऽபி$_4$ஷேக்ஷ்யதே ॥ **2.44.17** ॥ 1786

து$_3$:க$_2$ஜம் விஸ்ரு'ஜத்யஶ்ரு
நிஷ்க்ராமந்தமுதீ$_3$க்ஷ்ய யம் ।
அயோத்$_4$யாயாம் ஜந: ஸர்வ:
ஶோகவேக$_3$ஸமாஹத: ॥ **2.44.18** ॥ 1787

குஶசீரத$_4$ரம் வீரம்
க$_3$ச்ச$_2$ந்தமபராஜிதம் ।
ஸீதேவாநுக$_3$தா லக்ஷ்மீ -
ஸ்தஸ்ய கிம் நாம து$_3$ர்லப$_4$ம் ॥ **2.44.19** ॥ 1788

த$_4$நுர்க்$_3$ரஹவரோ யஸ்ய
பா$_3$ணக$_2$ட்$_3$கா$_3$ஸ்த்ரப்$_4$ரு'த் ஸ்வயம் ।
லக்ஷ்மணோ வ்ரஜதி ஹ்யக்$_3$ரே
தஸ்ய கிம் நாம து$_3$ர்லப$_4$ம் ॥ **2.44.20** ॥ 1789

நிவ்ரு'த்தவநவாஸம் தம்
த்$_3$ரஷ்டாஸி புநராக$_3$தம் ।
ஜஹி ஶோகம் ச மோஹம் ச
தே$_3$வி ஸத்யம் ப்$_3$ரவீமி தே ॥ **2.44.21** ॥ 1790

ஶிரஸா சரணாவேதௌ
வந்த$_3$மாநமநிந்தி$_3$தே ।
புநர்த்$_3$ரக்ஷ்யஸி கல்யாணி
புத்ரம் சந்த்$_3$ரமிவோதி$_3$தம் ॥ **2.44.22** ॥ 1791

புந: ப்ரவிஷ்டம் த்3ரு’ஷ்ட்வா த -
    மபி4ஷிக்தம் மஹாஶ்ரியம் ।
ஸமுத்ஸ்ரக்ஷ்யஸி நேத்ராப்4யாம்
    ஶீக்4ரமாநந்த3ஜம் ஜலம் ॥ **2.44.23** ॥ 1792

மா ஶோகோ தே3வி து3:க2ம் வா
    ந ராமே த்3ரு’ஷ்யதேऽஶிவம் ।
க்ஷிப்ரம் த்3ரக்ஷ்யஸி புத்ரம் த்வம்
    ஸஸீதம் ஸஹலக்ஷ்மணம் ॥ **2.44.24** ॥ 1793

த்வயாஶேஷோ ஜநஶ்சாயம்
    ஸமாஶ்வாஸ்யோ யதோऽநகே4 ।
கிமிதா3நீமித3ம் தே3வி
    கரோஷி ஹ்ரு’தி3 விக்லவம் ॥ **2.44.25** ॥ 1794

நார்ஹா த்வம் ஶோசிதும் தே3வி
    யஸ்யாஸ்தே ராக4வ: ஸுத: ।
நஹி ராமாத் பரோ லோகே
    வித்3யதே ஸத்பதே2 ஸ்தி2த: ॥ **2.44.26** ॥ 1795

அபி4வாத3யமாநம் தம்
    த்3ரு’ஷ்ட்வா ஸஸுஹ்ரு’த3ம் ஸுதம் ।
முதா3ஶ்ரு மோக்ஷ்யஸே க்ஷிப்ரம்
    மேக4ரேகே2வ வார்ஷிகீ ॥ **2.44.27** ॥ 1796

புத்ரஸ்தே வரத3: க்ஷிப்ர -
    மயோத்4யாம் புநராக3த: ।
கராப்4யாம் ம்ரு’து3பீநாப்4யாம்
    சரணௌ பீட3யிஷ்யதி ॥ **2.44.28** ॥ 1797

அபி$_4$வாத்$_3$ய நமஸ்யந்தம்
ஶூரம் ஸஸுஹ்ரு’த$_3$ம் ஸுதம் ।
முதா$_3$ஸ்ரை: ப்ரோக்ஷஸே புத்ரம்
மேக$_4$ராஜிரிவாசலம் ॥ **2.44.29** ॥ 1798

ஆஶ்வாஸயந்தீ விவிதை$_4$ஶ்ச வாக்யை -
ர்வாக்யோபசாரே குஶலாநவத்$_3$யா ।
ராமஸ்ய தாம் மாதரமேவமுக்த்வா
தே$_3$வீ ஸுமித்ரா விரராம ராமா ॥ **2.44.30** ॥ 1799

நிஶம்ய தல்லக்ஷ்மணமாத்ரு’வாக்யம்
ராமஸ்ய மாதுர்நரதே$_3$வபத்ந்யா: ।
ஸத்$_3$ய: ஶரீரே விநநாஶ ஶோக:
ஶரத்$_3$க$_3$தோ மேக$_4$ இவால்பதோய: ॥ **2.44.31** ॥ 1800

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ சதுஶ்சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ பஞ்சசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ப4ரதே மஹாராஜே த3ஶரதே2 ச ப்ரணயம் ரக்ஷிதுமநுருந்த4த: ஸ்ரீராமஸ்ய புரவாஸிந: ப்ரதி புரே நிவர்தநாய ப்ரார்த2நா, பௌராணாம் வ்ரு'த்3த4ப்3ராஹ்மணாநாம் ராமம் ப்ரதி புரே நிவர்திதுமாக்3ரஹஸ்தை: ஸஹ ஸ்ரீராமஸ்ய தமஸாதடே க3மநம்

அநுரக்தா மஹாத்மாநம்
ராமம் ஸத்யபராக்ரமம் ।
அநுஜக்3மு: ப்ரயாந்தம் தம்
வநவாஸாய மாநவா: ॥ **2.45.1** ॥ 1801

நிவர்திதேऽதீவ ப3லாத்
ஸுஹ்ரு'த்3த4ர்மேண ராஜநி ।
நைவ தே ஸந்ந்யவர்தந்த
ராமஸ்யாநுக3தா ரத2ம் ॥ **2.45.2** ॥ 1802

அயோத்4யாநிலயாநாம் ஹி
புருஷாணாம் மஹாயஶா: ।
ப3பூ4வ கு3ணஸம்பந்ந:
பூர்ணசந்த்3ர இவ ப்ரிய: ॥ **2.45.3** ॥ 1803

ஸ யாச்யமாந: காகுத்ஸ்த2 -
ஸ்தாபி4: ப்ரக்ரு’திபி4ஸ்ததா3 ।
குர்வாண: பிதரம் ஸத்யம்
வநமேவாந்வபத்3யத ॥ **2.45.4** ॥ 1804

அவேக்ஷமாண: ஸஸ்நேஹம்
சக்ஷுஷா ப்ரபிப3ந்நிவ ।
உவாச ராம: ஸஸ்நேஹம்
தா: ப்ரஜா: ஸ்வா: ப்ரஜா இவ ॥ **2.45.5** ॥ 1805

யா ப்ரீதிர்ப3ஹுமாநஶ்ச
மய்யயோத்4யாநிவாஸிநாம் ।
மத்ப்ரியார்த2ம் விஶேஷேண
ப4ரதே ஸா விதீ4யதாம் ॥ **2.45.6** ॥ 1806

ஸ ஹி கல்யாணசாரித்ர:
கைகேய்யாநந்த3வர்த4ந: ।
கரிஷ்யதி யதா2வத்3 வ:
ப்ரியாணி ச ஹிதாநி ச ॥ **2.45.7** ॥ 1807

ஜ்ஞாநவ்ரு’த்3தோ4 வயோபா3லோ
ம்ரு’து3ர்வீர்யகு3ணாந்வித: ।
அநுரூப: ஸ வோ ப4ர்தா
ப4விஷ்யதி ப4யாபஹ: ॥ **2.45.8** ॥ 1808

ஸ ஹி ராஜகு3ணைர்யுக்தோ
யுவராஜ: ஸமீக்ஷித: ।
அபி சாபி மயா ஶிஷ்டை:
கார்யம் வோ ப4ர்த்ரு’ஶாஸநம் ॥ **2.45.9** ॥ 1809

ந ஸந்தப்யேத்$_3$ யதா$_2$ சாஸௌ
    வநவாஸம் க$_3$தே மயி ।
மஹாராஜஸ்ததா$_2$ கார்யோ
    மம ப்ரியசிகீர்ஷயா ॥ **2.45.10** ॥ 1810

யதா$_2$ யதா$_2$ தா$_3$ஶரதி$_2$ -
    ர்த$_4$ர்மமேவாஶ்ரிதோ ப$_4$வேத் ।
ததா$_2$ ததா$_2$ ப்ரக்ரு'தயோ
    ராமம் பதிமகாமயந் ॥ **2.45.11** ॥ 1811

பா$_3$ஷ்பேண பிஹிதம் தீ$_3$நம்
    ராம: ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ।
சகர்ஷேவ கு$_3$ணைர்ப$_3$த்$_3$த$_4$ம்
    ஜநம் புரநிவாஸிநம் ॥ **2.45.12** ॥ 1812

தே த்$_3$விஜாஸ்த்ரிவித$_4$ம் வ்ரு'த்$_3$தா$_4$
    ஜ்ஞாநேந வயஸௌஜஸா ।
வய:ப்ரகம்பஶிரஸோ
    தூ$_3$ராதூ$_3$சுரித$_3$ம் வச: ॥ **2.45.13** ॥ 1813

வஹந்தோ ஜவநா ராமம்
    போ$_4$ போ$_4$ ஜாத்யாஸ்துரங்க$_3$மா: ।
நிவர்தத்$_4$வம் ந க$_3$ந்தவ்யம்
    ஹிதா ப$_4$வத ப$_4$ர்தரி ॥ **2.45.14** ॥ 1814

கர்ணவந்தி ஹி பூ$_4$தாநி
    விஶேஷேண துரங்க$_3$மா: ।
யூயம் தஸ்மாநிவர்தத்$_4$வம்
    யாசநாம் ப்ரதிவேதி$_3$தா: ॥ **2.45.15** ॥ 1815

த4ர்மத: ஸ விஶுத்3தா4த்மா
வீர: ஶுப4த்3ரு'ட4வ்ரத: ।
உபவாஹ்யஸ்து வோ ப4ர்தா
நாபவாஹ்ய: புராத்3 வநம் ॥ **2.45.16** ॥ 1816

ஏவமார்தப்ரலாபாம்ஸ்தாந்
வ்ரு'த்3தா4ந் ப்ரலபதோ த்3விஜாந் ।
அவேக்ஷ்ய ஸஹஸா ராமோ
ரதா2த3வததார ஹ ॥ **2.45.17** ॥ 1817

பத்3ப்4யாமேவ ஜகா3மாத2
ஸஸீத: ஸஹலக்ஷ்மண: ।
ஸந்நிக்ரு'ஷ்டபத3ந்யாஸோ
ராமோ வநபராயண: ॥ **2.45.18** ॥ 1818

த்3விஜாதீந் ஹி பதா3தீம்ஸ்தாந்
ராமஶ்சாரித்ரவத்ஸல: ।
ந ஶஶாக க்4ரு'ணாசக்ஷு:
பரிமோக்தும் ரதே2ந ஸ: ॥ **2.45.19** ॥ 1819

க3ச்ச2ந்தமேவ தம் த்3ரு'ஷ்ட்வா
ராமம் ஸம்ப்4ராந்தமாநஸா: ।
ஊசு: பரமஸந்தப்தா
ராமம் வாக்யமித3ம் த்3விஜா: ॥ **2.45.20** ॥ 1820

ப்3ராஹ்மண்யம் க்ரு'த்ஸ்நமேதத் த்வாம்
ப்3ரஹ்மண்யமநுக3ச்ச2தி ।
த்3விஜஸ்கந்தா4தி4ரூடா4ஸ்த்வா -
மநயோऽப்யநுயாந்த்வமீ ॥ **2.45.21** ॥ 1821

வாஜபேயஸமுத்தா2நி
ச்ச2த்ராண்யேதாநி பஶ்ய ந: ।
ப்ரு'ஷ்ட2தோऽநுப்ரயாதாநி
மேகா4நிவ ஜலாத்யயே ॥ **2.45.22** ॥ 1822

அநவாப்தாதபத்ரஸ்ய
ரஶ்மிஸந்தாபிதஸ்ய தே ।
ஏபி4ஶ்சா2யாம் கரிஷ்யாம:
ஸ்வைஶ்ச2த்ரைர்வாஜபேயகை: ॥ **2.45.23** ॥ 1823

யா ஹி ந: ஸததம் பு3த்3தி4 -
ர்வேத3மந்த்ராநுஸாரிணீ ।
த்வத்க்ரு'தே ஸா க்ரு'தா வத்ஸ
வநவாஸாநுஸாரிணீ ॥ **2.45.24** ॥ 1824

ஹ்ரு'த3யேஷ்வவதிஷ்ட2ந்தே
வேதா3 யே ந: பரம் த4நம் ।
வத்ஸ்யந்த்யபி க்3ரு'ஹேஷ்வேவ
தா3ராஶ்சாரித்ரரக்ஷிதா: ॥ **2.45.25** ॥ 1825

புநர்ந நிஶ்சய: கார்ய -
ஸ்த்வத்3க3தௌ ஸுக்ரு'தா மதி: ।
த்வயி த4ர்மவ்யபேக்ஷே து
கிம் ஸ்யாத்3 த4ர்மபதே2 ஸ்தி2தம் ॥ **2.45.26** ॥ 1826

யாசிதோ நோ நிவர்தஸ்வ
ஹம்ஸஶுக்லஶிரோருஹை: ।
ஶிரோபி4ர்நிப்4ரு'தாசார
மஹீபதநபாம்ஸுலை: ॥ **2.45.27** ॥ 1827

ப$_3$ஹூநாம் விததா யஜ்ஞா
த்$_3$விஜாநாம் ய இஹாக$_3$தா: ।
தேஷாம் ஸமாப்திராயத்தா
தவ வத்ஸ நிவர்தநே ॥ **2.45.28** ॥ 1828

ப$_4$க்திமந்தீஹ பூ$_4$தாநி
ஜங்க$_3$மாஜங்க$_3$மாநி ச ।
யாசமாநேஷு தேஷு த்வம்
ப$_4$க்திம் ப$_4$க்தேஷு த$_3$ர்ஶய ॥ **2.45.29** ॥ 1829

அநுக$_3$ந்துமஶக்தாஸ்த்வாம்
மூலைருத்$_3$த$_4$தவேகி$_3$ந: ।
உந்நதா வாயுவேகே$_3$ந
விக்ரோஶந்தீவ பாத$_3$பா: ॥ **2.45.30** ॥ 1830

நிஶ்சேஷ்டாஹாரஸஞ்சாரா
வ்ரு'க்ஷைகஸ்தா$_2$நநிஶ்சிதா: ।
பக்ஷிணோऽபி ப்ரயாசந்தே
ஸர்வபூ$_4$தாநுகம்பிநம் ॥ **2.45.31** ॥ 1831

ஏவம் விக்ரோஶதாம் தேஷாம் த்$_3$விஜாதீநாம் நிவர்தநே ।
த$_3$த்$_3$ரு'ஶே தமஸா தத்ர வாரயந்தீவ ராக$_4$வம் ॥ **2.45.32** ॥ 1832

தத: ஸுமந்த்ரோऽபி ரதா$_2$த்$_3$ விமுச்ய
ஶ்ராந்தாந் ஹயாந் ஸம்பரிவர்த்ய ஶீக்$_4$ரம் ।
பீதோத$_3$காம்ஸ்தோயபரிப்லுதாங்கா$_3$ -
நசாரயத்$_3$ வை தமஸாவிதூ$_3$ரே ॥ **2.45.33** ॥ 1833

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ பஞ்சசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஷட்சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸீதாலக்ஷ்மணாப்$_4$யாம் ஸஹ ஶ்ரீராமஸ்ய ராத்ரௌ தமஸாதடே நிவாஸஸ்தத்ர மாது: பிதுரயோத்$_4$யாயாஶ்ச க்ரு'தே ததீ$_3$யா சிந்தா, ஸுப்தாந் பௌரஜநாந் விஹாய தஸ்ய வநம் ப்ரதி க$_3$மநம்

ததஸ்து தமஸாதீரம்
ரம்யமாஶ்ரித்ய ராக$_4$வ: ।
ஸீதாமுத்$_3$வீக்ஷ்ய ஸௌமித்ரி -
மித$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.46.1** ॥ 1834

இயமத்$_3$ய நிஶா பூர்வா
ஸௌமித்ரே ப்ரஹிதா வநம் ।
வநவாஸஸ்ய ப$_4$த்$_3$ரம் தே
ந சோத்கண்டி$_2$துமர்ஹஸி ॥ **2.46.2** ॥ 1835

பஶ்ய ஶூந்யாந்யரண்யாநி
ருத$_3$ந்தீவ ஸமந்தத: ।
யதா$_2$ நிலயமாயத்$_3$பி$_4$ -
ர்நிலீநாநி ம்ரு'க$_3$த்$_3$விஜை: ॥ **2.46.3** ॥ 1836

அத்$_3$யாயோத்$_4$யா து நக$_3$ரீ
ராஜதா$_4$நீ பிதுர்மம ।

ஸஸ்த்ரீபும்ஸா க$_3$தாநஸ்மாஞ் -
ஶோசிஷ்யதி ந ஸம்ஶய: ॥ **2.46.4** ॥ 1837

அநுரக்தா ஹி மநுஜா
ராஜாநம் ப$_3$ஹுபி$_4$ர்கு$_3$ணை: ।
த்வாம் ச மாம் ச நரவ்யாக்$_4$ர
ஶத்ருக்$_4$நப$_4$ரதௌ ததா$_2$ ॥ **2.46.5** ॥ 1838

பிதரம் சாநுஶோசாமி
மாதரம் ச யஶஸ்விநீம் ।
அபி நாந்தௌ$_4$ ப$_4$வேதாம் நௌ
ருத$_3$ந்தௌ தாவபீ$_4$க்ஷ்ணஶ: ॥ **2.46.6** ॥ 1839

ப$_4$ரத: க$_2$லு த$_4$ர்மாத்மா
பிதரம் மாதரம் ச மே ।
த$_4$ர்மார்த$_2$காமஸஹிதை -
ர்வாக்யைராஶ்வாஸயிஷ்யதி ॥ **2.46.7** ॥ 1840

ப$_4$ரதஸ்யாந்ரு'ஶம்ஸத்வம்
ஸஞ்சிந்த்யாஹம் புந: புந: ।
நாநுஶோசாமி பிதரம்
மாதரம் ச மஹாபு$_4$ஜ ॥ **2.46.8** ॥ 1841

த்வயா கார்யம் நரவ்யாக்$_4$ர
மாமநுவ்ரஜதா க்ரு'தம் ।
அந்வேஷ்டவ்யா ஹி வைதே$_3$ஹ்யா
ரக்ஷணார்த$_2$ம் ஸஹாயதா ॥ **2.46.9** ॥ 1842

அத்$_3$பி$_4$ரேவ ஹி ஸௌமித்ரே
வத்ஸ்யாம்யத்$_3$ய நிஶாமிமாம் ।

ஏதத்3தி4 ரோசதே மஹ்யம்
வந்யேऽபி விவிதே4 ஸதி ॥ **2.46.10** ॥ 1843

ஏவமுக்த்வா து ஸௌமித்ரிம்
ஸுமந்த்ரமபி ராக4வ: ।
அப்ரமத்தஸ்த்வமஶ்வேஷு
ப4வ ஸௌம்யேத்யுவாச ஹ ॥ **2.46.11** ॥ 1844

ஸோऽஶ்வாந் ஸுமந்த்ர: ஸம்யம்ய
ஸூர்யேऽஸ்தம் ஸமுபாக3தே ।
ப்ரபூ4தயவஸாந் க்ரு'த்வா
ப3பூ4வ ப்ரத்யநந்தர: ॥ **2.46.12** ॥ 1845

உபாஸ்ய து ஶிவாம் ஸந்த்4யாம்
த்3ரு'ஷ்ட்வா ராத்ரிமுபாக3தாம் ।
ராமஸ்ய ஶயநம் சக்ரே
ஸூத: ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ॥ **2.46.13** ॥ 1846

தாம் ஶய்யாம் தமஸாதீரே
வீக்ஷ்ய வ்ரு'க்ஷத3லைர்வ்ரு'தாம் ।
ராம: ஸௌமித்ரிணா ஸார்த4ம்
ஸபா4ர்ய: ஸம்விவேஶ ஹ ॥ **2.46.14** ॥ 1847

ஸபா4ர்யம் ஸம்ப்ரஸுப்தம் து
ஶ்ராந்தம் ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய லக்ஷ்மண: ।
கத2யாமாஸ ஸூதாய
ராமஸ்ய விவிதா4ந் கு3ணாந் ॥ **2.46.15** ॥ 1848

ஜாக்3ரதோரேவ தாம் ராத்ரிம்
ஸௌமித்ரேருதி3தோ ரவி: ।

ஸூதஸ்ய தமஸாதீரே
ராமஸ்ய ப்$_3$ருவதோ கு$_3$ணாந் ‖ **2.46.16** ‖ 1849

கோ$_3$குலாகுலதீராயா -
ஸ்தமஸாயா விதூ$_3$ரத: ।
அவஸத் தத்ர தாம் ராத்ரிம்
ராம: ப்ரக்ரு'திபி$_4$: ஸஹ ‖ **2.46.17** ‖ 1850

உத்தா$_2$ய ச மஹாதேஜா:
ப்ரக்ரு'தீஸ்தா நிஶாம்ய ச ।
அப்$_3$ரவீத்$_3$ ப்$_4$ராதரம் ராமோ
லக்ஷ்மணம் புண்யலக்ஷணம் ‖ **2.46.18** ‖ 1851

அஸ்மத்$_3$வ்யபேக்ஷாந் ஸௌமித்ரே
நிர்வ்யபேக்ஷாந் க்$_3$ரு'ஹேஷ்வபி ।
வ்ரு'க்ஷமூலேஷு ஸம்ஸக்தாந்
பஶ்ய லக்ஷ்மண ஸாம்ப்ரதம் ‖ **2.46.19** ‖ 1852

யதை$_2$தே நியமம் பௌரா:
குர்வந்த்யஸ்மந்நிவர்தநே ।
அபி ப்ராணாந் ந்யஸிஷ்யந்தி
ந து த்யக்ஷ்யந்தி நிஶ்சயம் ‖ **2.46.20** ‖ 1853

யாவதே$_3$வ து ஸம்ஸுப்தா -
ஸ்தாவதே$_3$வ வயம் லகு$_4$ ।
ரத$_2$மாருஹ்ய க$_3$ச்சா$_2$ம:
பந்தா$_2$நமகுதோப$_4$யம் ‖ **2.46.21** ‖ 1854

அதோ பூ$_4$யோऽபி நேதா$_3$நீ -
மிக்ஷ்வாகுபுரவாஸிந: ।

ஸ்வபேயுரநுரக்தா மா
    வ்ரு'க்ஷமூலேஷு ஸம்ஶ்ரிதா: ॥ **2.46.22** ॥ 1855

பௌரா ஹ்யாத்மக்ரு'தாத்$_3$ து$_3$:கா$_2$த்$_3$
    விப்ரமோச்யா ந்ரு'பாத்மஜை: ।
ந து க$_2$ல்வாத்மநா யோஜ்யா
    து$_3$:கே$_2$ந புரவாஸிந: ॥ **2.46.23** ॥ 1856

அப்$_3$ரவீல்லக்ஷ்மணோ ராமம்
    ஸாக்ஷாத்$_3$ த$_4$ர்மமிவ ஸ்தி$_2$தம் ।
ரோசதே மே ததா$_2$ ப்ராஜ்ஞ
    க்ஷிப்ரமாருஹ்யதாமிதி ॥ **2.46.24** ॥ 1857

அத$_2$ ராமோऽப்$_3$ரவீத் ஸூதம்
    ஶீக்$_4$ரம் ஸம்யுஜ்யதாம் ரத$_2$: ।
க$_3$மிஷ்யாமி ததோऽரண்யம்
    க$_3$ச்ச$_2$ ஶீக்$_4$ரமித: ப்ரபோ$_4$ ॥ **2.46.25** ॥ 1858

ஸூதஸ்தத: ஸந்த்வரித:
    ஸ்யந்த$_3$நம் தைர்ஹயோத்தமை: ।
யோஜயித்வா து ராமஸ்ய
    ப்ராஞ்ஜலி: ப்ரத்யவேத$_3$யத் ॥ **2.46.26** ॥ 1859

அயம் யுக்தோ மஹாபா$_3$ஹோ
    ரத$_2$ஸ்தே ரதி$_2$நாம் வர ।
த்வரயாऽऽரோஹ ப$_4$த்$_3$ரம் தே
    ஸஸீத: ஸஹலக்ஷ்மண: ॥ **2.46.27** ॥ 1860

தம் ஸ்யந்த$_3$நமதி$_4$ஷ்டா$_2$ய
    ராக$_4$வ: ஸபரிச்ச$_2$த$_3$: ।

ஶீக்4ரகா3மாகுலாவர்தாம்
தமஸாமதரந்நதீ3ம் ॥ **2.46.28** ॥ 1861

ஸ ஸந்தீர்ய மஹாபா3ஹு:
ஶ்ரீமாஞ்ஶிவமகண்டகம் ।
ப்ராபத்3யத மஹாமார்க3 -
மப4யம் ப4யத3ர்ஶிநாம் ॥ **2.46.29** ॥ 1862

மோஹநார்த2ம் து பௌராணாம்
ஸூதம் ராமோऽப்3ரவீத்3 வச: ।
உத3ங்முக2: ப்ரயாஹி த்வம்
ரத2மாருஹ்ய ஸாரதே2 ॥ **2.46.30** ॥ 1863

முஹூர்தம் த்வரிதம் க3த்வா
நிவர்தய ரத2ம் புந: ।
யதா2 ந வித்3யு: பௌரா மாம்
ததா2 குரு ஸமாஹித: ॥ **2.46.31** ॥ 1864

ராமஸ்ய து வச: ஶ்ருத்வா
ததா2 சக்ரே ச ஸாரதி2: ।
ப்ரத்யாக3ம்ய ச ராமஸ்ய
ஸ்யந்த3நம் ப்ரத்யவேத3யத் ॥ **2.46.32** ॥ 1865

தௌ ஸம்ப்ரயுக்தம் து ரத2ம் ஸமாஸ்தி2தௌ
ததா3 ஸஸீதௌ ரகு4வம்ஶவர்த4நௌ ।
ப்ரசோத3யாமாஸ ததஸ்துரங்க3மாந்
ஸ ஸாரதி2ர்யேந பதா2 தபோவநம் ॥ **2.46.33** ॥ 1866

தத: ஸமாஸ்தா2ய ரத2ம் மஹாரத2:
ஸஸாரதி2ர்தா3ஶரதி2ர்வநம் யயௌ ।

உத$_3$ங்முக$_2$ம் தம் து ரத$_2$ம் சகார ஸ
ப்ரயாணமாங்க$_3$ல்யநிமித்தத$_3$ர்ஶநாத் ‖ **2.46.34** ‖ 1867

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஷட்சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ‖

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர
பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ப்ராத: ப்ரபு3த்3தா4நாம் பௌராணாம் விலாபோ நிராஶாநாம் ச தேஷாம் நக3ரே நிவர்தநம்

ப்ரபா4தாயாம் து ஶர்வர்யாம்
    பௌராஸ்தே ராக4வம் விநா ।
ஶோகோபஹதநிஶ்சேஷ்டா
    ப3பூ4வுர்ஹதசேதஸ: ॥ **2.47.1** ॥ 1868

ஶோகஜாஶ்ருபரித்3யூநா
    வீக்ஷமாணாஸ்ததஸ்தத: ।
ஆலோகமபி ராமஸ்ய
    ந பஶ்யந்தி ஸ்ம து3:கி2தா: ॥ **2.47.2** ॥ 1869

தே விஷாதா3ர்தவத3நா
    ரஹிதாஸ்தேந தீ4மதா ।
க்ரு'பணா: கருணா வாசோ
    வத3ந்தி ஸ்ம மநீஷிண: ॥ **2.47.3** ॥ 1870

தி4க3ஸ்து க2லு நித்3ராம் தாம்
    யயாபஹதசேதஸ: ।

நாத்$_3$ய பஶ்யாமஹே ராமம்
ப்ரு'தூ$_2$ரஸ்கம் மஹாபு$_4$ஜம் ॥ **2.47.4** ॥ 1871

கத$_2$ம் ராமோ மஹாபா$_3$ஹு:
ஸ ததா$_2$விதத$_2$க்ரிய: ।
ப$_4$க்தம் ஜநமபி$_4$த்யஜ்ய
ப்ரவாஸம் தாபஸோ க$_3$த: ॥ **2.47.5** ॥ 1872

யோ ந: ஸதா$_3$ பாலயதி
பிதா புத்ராநிவௌரஸாந் ।
கத$_2$ம் ரகூ$_4$ணாம் ஸ ஶ்ரேஷ்ட$_2$ -
ஸ்த்யக்த்வா நோ விபிநம் க$_3$த: ॥ **2.47.6** ॥ 1873

இஹைவ நித$_4$நம் யாம
மஹாப்ரஸ்தா$_2$நமேவ வா ।
ராமேண ரஹிதாநாம் நோ
கிமர்த$_2$ம் ஜீவிதம் ஹிதம் ॥ **2.47.7** ॥ 1874

ஸந்தி ஶுஷ்காணி காஷ்டா$_2$நி
ப்ரபூ$_4$தாநி மஹாந்தி ச ।
தை: ப்ரஜ்வால்ய சிதாம் ஸர்வே
ப்ரவிஶாமோऽத$_2$வா வயம் ॥ **2.47.8** ॥ 1875

கிம் வக்ஷ்யாமோ மஹாபா$_3$ஹு -
ரநஸூய: ப்ரியம்வத$_3$: ।
நீத: ஸ ராக$_4$வோऽஸ்மாபி$_4$ -
ரிதி வக்தும் கத$_2$ம் க்ஷமம் ॥ **2.47.9** ॥ 1876

ஸா நூநம் நக$_3$ரீ தீ$_3$நா
த்$_3$ரு'ஷ்ட்வாஸ்மாந் ராக$_4$வம் விநா ।

ப$_4$விஷ்யதி நிராநந்தா$_3$
ஸஸ்த்ரீபா$_3$லவயோऽதி$_4$கா ‖ **2.47.10** ‖ 1877

நிர்யாதாஸ்தேந வீரேண
ஸஹ நித்யம் மஹாத்மநா ।
விஹீநாஸ்தேந ச புந:
கத$_2$ம் த்$_3$ரக்ஷ்யாம தாம் புரீம் ‖ **2.47.11** ‖ 1878

இதீவ ப$_3$ஹுதா$_4$ வாசோ
பா$_3$ஹுமுத்$_3$யம்ய தே ஜநா: ।
விலபந்தி ஸ்ம து$_3$:கா$_2$ர்தா
ஹ்ரு'தவத்ஸா இவாக்$_3$ர்யகா$_3$: ‖ **2.47.12** ‖ 1879

ததோ மார்கா$_3$நுஸாரேண
க$_3$த்வா கிஞ்சித் தத: க்ஷணம் ।
மார்க$_3$நாஶாத்$_3$ விஷாதே$_3$ந
மஹதா ஸமபி$_4$ப்லுதா: ‖ **2.47.13** ‖ 1880

ரத$_2$மார்கா$_3$நுஸாரேண
ந்யவர்தந்த மநஸ்விந: ।
கிமித$_3$ம் கிம் கரிஷ்யாமோ
தை$_3$வேநோபஹதா இதி ‖ **2.47.14** ‖ 1881

ததா$_3$ யதா$_2$க$_3$தேநைவ
மார்கே$_3$ண க்லாந்தசேதஸ: ।
அயோத்$_4$யாமக$_3$மந் ஸர்வே
புரீம் வ்யதி$_2$தஸஜ்ஜநாம் ‖ **2.47.15** ‖ 1882

ஆலோக்ய நக$_3$ரீம் தாம் ச
க்ஷயவ்யாகுலமாநஸா: ।

ஆவர்தயந்த தேऽஶ்ரூணி
நயநை: ஶோகபீடி$_3$தை: ॥ **2.47.16** ॥ 1883

ஏஷா ராமேண நக$_3$ரீ
ரஹிதா நாதிஶோப$_4$தே ।
ஆபகா$_3$ க$_3$ருடே$_3$நேவ
ஹ்ரதா$_3$து$_3$த்$_3$த்$_4$ரு'தபந்நகா$_3$ ॥ **2.47.17** ॥ 1884

சந்த்$_3$ரஹீநமிவாகாஶம்
தோயஹீநமிவார்ணவம் ।
அபஶ்யந் நிஹதாநந்த$_3$ம்
நக$_3$ரம் தே விசேதஸ: ॥ **2.47.18** ॥ 1885

தே தாநி வேஶ்மாநி மஹாத$_4$நாநி
து$_3$:கே$_2$ந து$_3$:கோ$_2$பஹதா விஶந்த: ।
நைவ ப்ரஜக்$_3$மு: ஸ்வஜநம் பரம் வா
நிரீக்ஷ்யமாணா: ப்ரவிநஷ்டஹர்ஷா: ॥ **2.47.19** ॥ 1886

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்தசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ அஷ்டசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க$_3$: ॥

புரவாஸிநீநாம் ஸ்த்ரீணாம் விலாப:

தேஷாமேவம் விஷண்ணாநாம்
 பீடி$_3$தாநாமதீவ ச ।
பா$_3$ஷ்பவிப்லுதநேத்ராணாம்
 ஸஶோகாநாம் முமூர்ஷயா ॥ **2.48.1** ॥ 1887

அபி$_4$க$_3$ம்ய நிவ்ரு'த்தாநாம்
 ராமம் நக$_3$ரவாஸிநாம் ।
உத்$_3$க$_3$தாநீவ ஸத்த்வாநி
 ப$_3$பூ$_4$வுரமநஸ்விநாம் ॥ **2.48.2** ॥ 1888

ஸ்வம் ஸ்வம் நிலயமாக$_3$ம்ய
 புத்ரதா$_3$ரை: ஸமாவ்ரு'தா: ।
அஶ்ரூணி முமுசு: ஸர்வே
 பா$_3$ஷ்பேண பிஹிதாநநா: ॥ **2.48.3** ॥ 1889

ந சாஹ்ரு'ஷ்யந் ந சாமோத$_3$ந்
 வணிஜோ ந ப்ரஸாரயந் ।
ந சாஶோப$_4$ந்த பண்யாநி
 நாபசந் க்$_3$ரு'ஹமேதி$_4$ந: ॥ **2.48.4** ॥ 1890

நஷ்டம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா நாப்$_4$யநந்த$_3$ந்
விபுலம் வா த$_4$நாக$_3$மம் ।
புத்ரம் ப்ரத$_2$மஜம் லப்$_3$த்$_4$வா
ஜநநீ நாப்யநந்த$_3$த ॥ **2.48.5** ॥ 1891

க்$_3$ரு’ஹே க்$_3$ரு’ஹே ருத$_3$த்யஶ்ச
ப$_4$ர்தாரம் க்$_3$ரு’ஹமாக$_3$தம் ।
வ்யக$_3$ர்ஹயந்த து$_3$:கா$_2$ர்தா
வாக்$_3$பி$_4$ஸ்தோத்த்ரைரிவ த்$_3$விபாந் ॥ **2.48.6** ॥ 1892

கிம் நு தேஷாம் க்$_3$ரு’ஹை: கார்யம்
கிம் தா$_3$ரை: கிம் த$_4$நேந வா ।
புத்ரைர்வாபி ஸுகை$_2$ர்வாபி
யே ந பஶ்யந்தி ராக$_4$வம் ॥ **2.48.7** ॥ 1893

ஏக: ஸத்புருஷோ லோகே
லக்ஷ்மண: ஸஹ ஸீதயா ।
யோऽநுக$_3$ச்ச$_2$தி காகுத்ஸ்த$_2$ம்
ராமம் பரிசரந் வநே ॥ **2.48.8** ॥ 1894

ஆபகா$_3$: க்ரு’தபுண்யாஸ்தா:
பத்$_3$மிந்யஶ்ச ஸராம்ஸி ச ।
யேஷு யாஸ்யதி காகுத்ஸ்தோ$_2$
விகா$_3$ஹ்ய ஸலிலம் ஶுசி ॥ **2.48.9** ॥ 1895

ஶோப$_4$யிஷ்யந்தி காகுத்ஸ்த$_2$ -
மடவ்யோ ரம்யகாநநா: ।
ஆபகா$_3$ஶ்ச மஹாநூபா:
ஸாநுமந்தஶ்ச பர்வதா: ॥ **2.48.10** ॥ 1896

காநநம் வாபி ஶைலம் வா
யம் ராமோऽநுக₃மிஷ்யதி ।
ப்ரியாதிதி₂மிவ ப்ராப்தம்
நைநம் ஶக்ஷ்யந்த்யநர்சிதும் ॥ **2.48.11** ॥ 1897

விசித்ரகுஸுமாபீடா₃
ப₃ஹுமஞ்ஜரிதா₄ரிண: ।
ராக₄வம் த₃ர்ஶயிஷ்யந்தி
நகா₃ ப்₄ரமரஶாலிந: ॥ **2.48.12** ॥ 1898

அகாலே சாபி முக்₂யாநி
புஷ்பாணி ச ப₂லாநி ச ।
த₃ர்ஶயிஷ்யந்த்யநுக்ரோஶாத்₃
கி₃ரயோ ராமமாக₃தம் ॥ **2.48.13** ॥ 1899

ப்ரஸ்ரவிஷ்யந்தி தோயாநி
விமலாநி மஹீத₄ரா: ।
வித₃ர்ஶயந்தோ விவிதா₄ந்
பூ₄யஶ்சித்ராம்ஶ்ச நிர்ஜ₂ராந் ॥ **2.48.14** ॥ 1900

பாத₃பா: பர்வதாக்₃ரேஷு
ரமயிஷ்யந்தி ராக₄வம் ।
யத்ர ராமோ ப₄யம் நாத்ர
நாஸ்தி தத்ர பராப₄வ: ॥ **2.48.15** ॥ 1901

ஸ ஹி ஶூரோ மஹாபா₃ஹு:
புத்ரோ த₃ஶரத₂ஸ்ய ச ।
புரா ப₄வதி நோऽதூ₃ரா -
த₃நுக₃ச்சா₂ம ராக₄வம் ॥ **2.48.16** ॥ 1902

பாத3ச்சா2யா ஸுக2ம் ப4ர்து -
ஸ்தாத்3ரு'ஶஸ்ய மஹாத்மந: ।
ஸ ஹி நாதோ2 ஜநஸ்யாஸ்ய
ஸ க3தி: ஸ பராயணம் ॥ **2.48.17** ॥ 1903

வயம் பரிசரிஷ்யாம:
ஸீதாம் யூயம் ச ராக4வம் ।
இதி பௌரஸ்த்ரியோப4ர்த்ரூ'ந்
து3:கா2ர்தாஸ்தத்தத3ப்3ருவந் ॥ **2.48.18** ॥ 1904

யுஷ்மாகம் ராக4வோऽரண்யே
யோக3க்ஷேமம் விதா4ஸ்யதி ।
ஸீதா நாரீஜநஸ்யாஸ்ய
யோக3க்ஷேமம் கரிஷ்யதி ॥ **2.48.19** ॥ 1905

கோ ந்வநேநாப்ரதீதேந
ஸோத்கண்டி2தஜநேந ச ।
ஸம்ப்ரீயேதாமநோஜ்ஞேந
வாஸேந ஹ்ரு'தசேதஸா ॥ **2.48.20** ॥ 1906

கைகேய்யா யதி3 சேத்3 ராஜ்யம்
ஸ்யாத3த4ர்ம்யமநாத2வத் ।
ந ஹி நோ ஜீவிதேநார்த2:
குத: புத்ரை: குதோ த4நை: ॥ **2.48.21** ॥ 1907

யயா புத்ரஶ்ச ப4ர்தா ச
த்யக்தாவைஶ்வர்யகாரணாத் ।
கம் ஸா பரிஹரேத3ந்யம்
கைகேயீ குலபாம்ஸநீ ॥ **2.48.22** ॥ 1908

கைகேய்யா ந வயம் ராஜ்யே
ப்$_4$ரு’தகா ஹி வஸேமஹி ।
ஜீவந்த்யா ஜாது ஜீவந்த்ய:
புத்ரைரபி ஶபாமஹே ॥ **2.48.23** ॥ 1909

யா புத்ரம் பார்தி$_2$வேந்த்$_3$ரஸ்ய
ப்ரவாஸயதி நிர்க்$_4$ரு’ணா ।
கஸ்தாம் ப்ராப்ய ஸுக$_2$ம் ஜீவே -
த$_3$த$_4$ர்ம்யாம் து$_3$ஷ்டசாரிணீம் ॥ **2.48.24** ॥ 1910

உபத்$_3$ருதமித$_3$ம் ஸர்வ -
மநாலம்ப$_4$மநாயகம் ।
கைகேய்யாஸ்து க்ரு’தே ஸர்வம்
விநாஶமுபயாஸ்யதி ॥ **2.48.25** ॥ 1911

நஹி ப்ரவ்ரஜிதே ராமே
ஜீவிஷ்யதி மஹீபதி: ।
ம்ரு’தே த$_3$ஶரதே$_2$ வ்யக்தம்
விலோபஸ்தத$_3$நந்தரம் ॥ **2.48.26** ॥ 1912

தே விஷம் பிப$_3$தாலோட்$_3$ய
க்ஷீணபுண்யா: ஸுது$_3$:கி$_2$தா: ।
ராக$_4$வம் வாநுக$_3$ச்ச$_2$த்$_4$வ -
மஶ்ருதிம் வாபி க$_3$ச்ச$_2$த ॥ **2.48.27** ॥ 1913

மித்$_2$யாப்ரவ்ராஜிதோ ராம:
ஸபா$_4$ர்ய: ஸஹலக்ஷ்மண: ।
ப$_4$ரதே ஸந்நிப$_3$த்$_3$தா$_4$: ஸ்ம:
ஸௌநிகே பஶவோ யதா$_2$ ॥ **2.48.28** ॥ 1914

பூர்ணசந்த்$_3$ராநந: ஶ்யாமோ
கூ$_3$ட$_4$ஜத்ருரரிந்த$_3$ம: ।
ஆஜாநுபா$_3$ஹு: பத்$_3$மாக்ஷோ
ராமோ லக்ஷ்மணபூர்வஜ: ॥ **2.48.29** ॥ 1915

பூர்வாபி$_4$பா$_4$ஷீ மது$_4$ர:
ஸத்யவாதீ$_3$ மஹாப$_3$ல: ।
ஸௌம்யஶ்ச ஸர்வலோகஸ்ய
சந்த்$_3$ரவத் ப்ரியத$_3$ர்ஶந: ॥ **2.48.30** ॥ 1916

நூநம் புருஷஶார்தூ$_3$லோ
மத்தமாதங்க$_3$விக்ரம: ।
ஶோப$_4$யிஷ்யத்யரண்யாநி
விசரந் ஸ மஹாரத$_2$: ॥ **2.48.31** ॥ 1917

தாஸ்ததா$_2$ விலபந்த்யஸ்து
நக$_3$ரே நாக$_3$ரஸ்த்ரிய: ।
சுக்ருஶுர்து$_3$:க$_2$ஸந்தப்தா
ம்ரு'த்யோரிவ ப$_4$யாக$_3$மே ॥ **2.48.32** ॥ 1918

இத்யேவம் விலபந்தீநாம்
ஸ்த்ரீணாம் வேஶ்மஸு ராக$_4$வம் ।
ஜகா$_3$மாஸ்தம் தி$_3$நகரோ
ரஜநீ சாப்$_4$யவர்தத ॥ **2.48.33** ॥ 1919

நஷ்டஜ்வலநஸந்தாபா
ப்ரஶாந்தாத்$_4$யாயஸத்கதா$_2$ ।
திமிரேணாநுலிப்தேவ
ததா$_3$ ஸா நக$_3$ரீ ப$_3$பௌ$_4$ ॥ **2.48.34** ॥ 1920

உபஶாந்தவணிக்பண்யா
 நஷ்டஹர்ஷா நிராஶ்ரயா ।
அயோத்4யா நக3ரீ சாஸீ -
 ந்நஷ்டதாரமிவாம்ப3ரம் ॥ **2.48.35** ॥ 1921

ததா3 ஸ்த்ரியோ ராமநிமித்தமாதுரா
 யதா2 ஸுதே ப்4ராதரி வா விவாஸிதே ।
விலப்ய தீ3நா ருருது3ர்விசேதஸ:
 ஸுதைர்ஹிதாஸாமதி4கோऽபி ஸோऽப4வத் ॥ **2.48.36** ॥ 1922

ப்ரஶாந்தகீ3தோத்ஸவந்ரு'த்யவாத்3நா
 விப்4ரஷ்டஹர்ஷா பிஹிதாபணோத3யா ।
ததா3 ஹ்யயோத்4யா நக3ரீ ப3பூ4வ ஸா
 மஹார்ணவ: ஸங்க்ஷபிதோத3கோ யதா2 ॥ **2.48.37** ॥ 1923

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 அஷ்டசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர

பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகோநபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

க்$_3$ராம்யாணாம் வார்தாம் ஶ்ரு’ண்வத: ஶ்ரீராமஸ்ய கோஸலஸீமாநமதிக்ரம்ய க$_3$மநம் வேத$_3$ஶ்ருதிகோ$_3$மதீஸ்யந்தி$_3$காக்$_2$யா: ஸரித: ஸமுத்தீர்ய்ய தஸ்ய ஸுமந்த்ரம் ப்ரதி கிஞ்சிந்நிவேத$_3$நம்

ராமோऽபி ராத்ரிஶேஷேண
    தேநைவ மஹத$_3$ந்தரம் ।
ஜகா$_3$ம புருஷவ்யாக்$_4$ர:
    பிதுராஜ்ஞாமநுஸ்மரந் ॥ **2.49.1** ॥ 1924

ததை$_2$வ க$_3$ச்ச$_2$தஸ்தஸ்ய
    வ்யபாயாத்$_3$ ரஜநீ ஶிவா ।
உபாஸ்ய து ஶிவாம் ஸந்த்$_4$யாம்
    விஷயாநத்யகா$_3$ஹத ॥ **2.49.2** ॥ 1925

க்$_3$ராமாந் விக்ரு’ஷ்டஸீமாந்தாந்
    புஷ்பிதாநி வநாநி ச ।
பஶ்யந்நதியயௌ ஶீக்$_4$ரம்
    ஶநைரிவ ஹயோத்தமை: ॥ **2.49.3** ॥ 1926

ஶ்ரு'ண்வந் வாசோ மநுஷ்யாணாம்
க்$_3$ராமஸம்வாஸவாஸிநாம் ।
ராஜாநம் தி$_4$க்$_3$ த$_3$ஶரத$_2$ம்
காமஸ்ய வஶமாஸ்தி$_2$தம் ॥ **2.49.4** ॥ 1927

ஹா ந்ரு'ஶம்ஸாத்$_3$ய கைகேயீ
பாபா பாபாநுப$_3$ந்தி$_4$நீ ।
தீக்ஷ்ணா ஸம்பி$_4$ந்நமர்யாதா$_3$
தீக்ஷ்ணகர்மணி வர்ததே ॥ **2.49.5** ॥ 1928

யா புத்ரமீத்$_3$ரு'ஶம் ராஜ்ஞ:
ப்ரவாஸயதி தா$_4$ர்மிகம் ।
வநவாஸே மஹாப்ராஜ்ஞம்
ஸாநுக்ரோஶம் ஜிதேந்த்$_3$ரியம் ॥ **2.49.6** ॥ 1929

கத$_2$ம் நாம மஹாபா$_4$கா$_3$
ஸீதா ஜநகநந்தி$_3$நீ ।
ஸதா$_3$ ஸுகே$_2$ஷ்வபி$_4$ரதா
து$_3$:கா$_2$ந்யநுப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.49.7** ॥ 1930

அஹோ த$_3$ஶரதோ$_2$ ராஜா
நி:ஸ்நேஹ: ஸ்வஸுதம் ப்ரதி ।
ப்ரஜாநாமநக$_4$ம் ராமம்
பரித்யக்துமிஹேச்ச$_2$தி ॥ **2.49.8** ॥ 1931

ஏதா வாசோ மநுஷ்யாணாம்
க்$_3$ராமஸம்வாஸவாஸிநாம் ।
ஶ்ரு'ண்வந்நதியயௌ வீர:
கோஸலாந் கோஸலேஶ்வர: ॥ **2.49.9** ॥ 1932

ததோ வேத3ஶ்ருதிம் நாம
ஶிவவாரிவஹாம் நதீ3ம் ।
உத்தீர்யாபி4முக2: ப்ராயா -
த3க3ஸ்த்யாத்4யுஷிதாம் தி3ஶம் ॥ **2.49.10** ॥ 1933

க3த்வா து ஸுசிரம் காலம்
தத: ஶீதவஹாம் நதீ3ம் ।
கோ3மதீம் கோ3யுதாநூபா -
மதரத் ஸாக3ரங்க3மாம் ॥ **2.49.11** ॥ 1934

கோ3மதீம் சாப்யதிக்ரம்ய
ராக4வ: ஶீக்4ரகை3ர்ஹயை: ।
மயூரஹம்ஸாபி4ருதாம்
ததார ஸ்யந்தி3காம் நதீ3ம் ॥ **2.49.12** ॥ 1935

ஸ மஹீம் மநுநா ராஜ்ஞா
த3த்தாமிக்ஷ்வாகவே புரா ।
ஸ்பீ2தாம் ராஷ்ட்ரவ்ரு'தாம் ராமோ
வைதே3ஹீமந்வத3ர்ஶயத் ॥ **2.49.13** ॥ 1936

ஸூத இத்யேவ சாபா4ஷ்ய
ஸாரதி2ம் தமபீ4க்ஷ்ணஶ: ।
ஹம்ஸமத்தஸ்வர: ஸ்ரீமா -
நுவாச புருஷோத்தம: ॥ **2.49.14** ॥ 1937

கதா3ஹம் புநராக3ம்ய
ஸரய்வா: புஷ்பிதே வநே ।
ம்ரு'க3யாம் பர்யடிஷ்யாமி
மாத்ரா பித்ரா ச ஸங்க3த: ॥ **2.49.15** ॥ 1938

நாத்யர்த$_2$மபி$_4$காங்க்ஷாமி
ம்ரு'க$_3$யாம் ஸரயூவநே ।
ரதிர்ஹ்யேஷாதுலா லோகே
ராஜர்ஷிக$_3$ணஸம்மதா ॥ **2.49.16** ॥ 1939

ராஜர்ஷீணாம் ஹி லோகே஽ஸ்மிந்
ரத்யர்த$_2$ம் ம்ரு'க$_3$யா வநே ।
காலே க்ரு'தாம் தாம் மநுஜை -
ர்த$_4$ந்விநாமபி$_4$காங்க்ஷிதாம் ॥ **2.49.17** ॥ 1940

ஸ தமத்$_4$வாநமைக்ஷ்வாக:
ஸூதம் மது$_4$ரயா கி$_3$ரா ।
தம் தமர்த$_2$மபி$_4$ப்ரேத்ய
யயௌ வாக்யமுதீ$_3$ரயந் ॥ **2.49.18** ॥ 1941

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஏகோநபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ பஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

**மார்கே$_3$ ஸ்ரீராமேணாயோத்$_4$யாபுரீதோ
வநவாஸாயாநுஜ்ஞாப்ரார்த$_2$நம் ஶ்ரு'ங்க$_3$வேரபுரே க$_3$ங்கா$_3$தடே
ஸமுபஸ்தா$_2$ய தத்ர ராத்ரௌ தஸ்ய நிவாஸோ நிஷாத$_3$ராஜேந
கு$_3$ஹேந தஸ்ய ஸத்காரஶ்ச**

விஶாலாந் கோஸலாந் ரம்யாந்
யாத்வா லக்ஷ்மணபூர்வஜ: ।
அயோத்$_4$யாமுந்முகோ$_2$ தீ$_4$மாந்
ப்ராஞ்ஜலிர்வாக்யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.50.1** ॥ 1942

ஆப்ரு'ச்சே$_2$ த்வாம் புரிஶ்ரேஷ்டே$_2$
காகுத்ஸ்த$_2$பரிபாலிதே ।
தை$_3$வதாநி ச யாநி த்வாம்
பாலயந்த்யாவஸந்தி ச ॥ **2.50.2** ॥ 1943

நிவ்ரு'த்தவநவாஸஸ்த்வா -
மந்ரு'ணோ ஜக$_3$தீபதே: ।
புநர்த்$_3$ரக்ஷ்யாமி மாத்ரா ச
பித்ரா ச ஸஹ ஸங்க$_3$த: ॥ **2.50.3** ॥ 1944

ததோ ருசிரதாம்ராக்ஷோ
புஜமுத்3யம்ய த3க்ஷிணம் ।
அஶ்ருபூர்ணமுகோ2 தீ3நோ -
ऽப்3ரவீஜ்ஜாநபத3ம் ஜநம் ॥ **2.50.4** ॥ 1945

அநுக்ரோஶோ த3யா சைவ
யதா2ர்ஹம் மயி வ: க்ரு'த: ।
சிரம் து3:க2ஸ்ய பாபீயோ
க3ம்யதாமர்த2ஸித்3த4யே ॥ **2.50.5** ॥ 1946

தேऽபி4வாத்3ய மஹாத்மாநம்
க்ரு'த்வா சாபி ப்ரத3க்ஷிணம் ।
விலபந்தோ நரா கோ4ரம்
வ்யதிஷ்ட2ம்ஶ்ச க்வசித் க்வசித் ॥ **2.50.6** ॥ 1947

ததா2 விலபதாம் தேஷா -
மத்ரு'ப்தாநாம் ச ராக4வ: ।
அசக்ஷுர்விஷயம் ப்ராயாத்3
யதா2ர்க: க்ஷணதா3முகே2 ॥ **2.50.7** ॥ 1948

ததோ தா4ந்யத4நோபேதாந்
தா3நஶீலஜநாந் ஶிவாந் ।
அகுதஶ்சித்3ப4யாந் ரம்யாம் -
ஶ்சைத்யயூபஸமாவ்ரு'தாந் ॥ **2.50.8** ॥ 1949

உத்3யாநாம்ரவணோபேதாந்
ஸம்பந்நஸலிலாஶயாந் ।
துஷ்டபுஷ்டஜநாகீர்ணாந்
கோ3குலாகுலஸேவிதாந் ॥ **2.50.9** ॥ 1950

ரக்ஷணீயாந் நரேந்த்$_3$ராணாம்
ப்$_3$ரஹ்மகோ$_4$ஷாபி$_4$நாதி$_3$தாந் ।
ரதே$_2$ந புருஷவ்யாக்$_4$ர:
கோஸலாநத்யவர்தத ॥ **2.50.10** ॥ 1951

மத்$_4$யேந முதி$_3$தம் ஸ்பீ$_2$தம்
ரம்யோத்$_3$யாநஸமாகுலம் ।
ராஜ்யம் போ$_4$ஜ்யம் நரேந்த்$_3$ராணாம்
யயௌ த்$_4$ரு'திமதாம் வர: ॥ **2.50.11** ॥ 1952

தத்ர த்ரிபத$_2$கா$_3$ம் தி$_3$வ்யாம்
ஶீததோயாமஶைவலாம் ।
த$_3$த$_3$ர்ஶ ராக$_4$வோ க$_3$ங்கா$_3$ம்
ரம்யாம்ரு'ஷிநிஷேவிதாம் ॥ **2.50.12** ॥ 1953

ஆஶ்ரமைரவிதூ$_3$ரஸ்தை$_2$:
ஶ்ரீமத்$_3$பி$_4$: ஸமலங்க்ரு'தாம் ।
காலேऽப்ஸரோபி$_4$ர்ஹ்ரு'ஷ்டாபி$_4$:
ஸேவிதாம்போ$_4$ஹ்ரதா$_3$ம் ஶிவாம் ॥ **2.50.13** ॥ 1954

தே$_3$வதா$_3$நவக$_3$ந்த$_4$ர்வை:
கிந்நரைருபஶோபி$_4$தாம் ।
நாக$_3$க$_3$ந்த$_4$ர்வபத்நீபி$_4$:
ஸேவிதாம் ஸததம் ஶிவாம் ॥ **2.50.14** ॥ 1955

தே$_3$வாக்ரீட$_3$ஶதாகீர்ணாம்
தே$_3$வோத்$_3$யாநயுதாம் நதீ$_3$ம் ।
தே$_3$வார்த$_2$மாகாஶக$_3$தாம்
விக்$_2$யாதாம் தே$_3$வபத்$_3$மிநீம் ॥ **2.50.15** ॥ 1956

ஜலாகா$_4$தாட்டஹாஸோக்$_3$ராம்
பே$_2$நநிர்மலஹாஸிநீம் ।
க்வசித்$_3$ வேணீக்ரு’தஜலாம்
க்வசிதா$_3$வர்தஶோபி$_4$தாம் ॥ **2.50.16** ॥ 1957

க்வசித் ஸ்திமிதக$_3$ம்பீ$_4$ராம்
க்வசித்$_3$ வேக$_3$ஸமாகுலாம் ।
க்வசித்$_3$ க$_3$ம்பீ$_4$ரநிர்கோ$_4$ஷாம்
க்வசித்$_3$ பை$_4$ரவநி:ஸ்வநாம் ॥ **2.50.17** ॥ 1958

தே$_3$வஸங்கா$_4$ப்லுதஜலாம்
நிர்மலோத்பலஸங்குலாம் ।
க்வசிதா$_3$போ$_4$க$_3$புலிநாம்
க்வசிந்நிர்மலவாலுகாம் ॥ **2.50.18** ॥ 1959

ஹம்ஸஸாரஸஸங்கு$_4$ஷ்டாம்
சக்ரவாகோபஶோபி$_4$தாம் ।
ஸதா$_3$மத்தைஶ்ச விஹகை$_3$ -
ரபி$_4$பந்நாமநிந்தி$_3$தாம் ॥ **2.50.19** ॥ 1960

க்வசித் தீரருஹைர்வ்ரு’க்ஷை -
ர்மாலாபி$_4$ரிவ ஶோபி$_4$தாம் ।
க்வசித் பு$_2$ல்லோத்பலச்ச$_2$ந்நாம்
க்வசித் பத்$_3$மவநாகுலாம் ॥ **2.50.20** ॥ 1961

க்வசித் குமுத$_3$க$_2$ண்டை$_3$ஶ்ச
குட்$_3$மலைருபஶோபி$_4$தாம் ।
நாநாபுஷ்பரஜோத்$_4$வஸ்தாம்
ஸமதா$_3$மிவ ச க்வசித் ॥ **2.50.21** ॥ 1962

வ்யபேதமலஸங்கா4தாம்
மணிநிர்மலத3ர்ஶநாம் ।
தி3ஶாக3ஜைர்வநக3ஜை -
ர்மத்தைஶ்ச வரவாரணை: ॥ **2.50.22** ॥ 1963

தே3வராஜோபவாஹ்யைஶ்ச
ஸந்நாதி3தவநாந்தராம் ।
ப்ரமதா3மிவ யத்நேந
பூ4ஷிதாம் பூ4ஷணோத்தமை: ॥ **2.50.23** ॥ 1964

ப2லபுஷ்பை: கிஸலயை -
ர்வ்ரு'தாம் கு3ல்மைர்த்3விஜைஸ்ததா2 ।
விஷ்ணுபாத3ச்யுதாம் தி3வ்யா -
மபாபாம் பாபநாஶிநீம் ॥ **2.50.24** ॥ 1965

ஶிம்ஶுமாரைஶ்ச நக்ரைஶ்ச
பு4ஜங்கை3ஶ்ச ஸமந்விதாம் ।
ஶங்கரஸ்ய ஜடாஜூடாத்3
ப்4ரஷ்டாம் ஸாக3ரதேஜஸா ॥ **2.50.25** ॥ 1966

ஸமுத்3ரமஹிஷீம் க3ங்கா3ம்
ஸாரஸக்ரௌஞ்சநாதி3தாம் ।
ஆஸஸாத3 மஹாபா3ஹு:
ஶ்ரு'ங்க3வேரபுரம் ப்ரதி ॥ **2.50.26** ॥ 1967

தாமூர்மிகலிலாவர்தா -
மந்வவேக்ஷ்ய மஹாரத2: ।
ஸுமந்த்ரமப்3ரவீத் ஸூத -
மிஹைவாத்3ய வஸாமஹே ॥ **2.50.27** ॥ 1968

அவிதூ$_3$ராத$_3$யம் நத்$_3$யா
ப$_3$ஹுபுஷ்பப்ரவாலவாந் ।
ஸுமஹாநிங்கு$_3$தீ$_3$வ்ரு'க்ஷோ
வஸாமோऽத்ரைவ ஸாரதே$_2$ ॥ **2.50.28** ॥ 1969

ப்ரேக்ஷாமி ஸரிதாம் ஶ்ரேஷ்டா$_2$ம்
ஸம்மாந்யஸலிலாம் ஶிவாம் ।
தே$_3$வமாநவக$_3$ந்த$_4$ர்வ -
ம்ரு'க$_3$பந்நக$_3$பக்ஷிணாம் ॥ **2.50.29** ॥ 1970

லக்ஷ்மணஶ்ச ஸுமந்த்ரஶ்ச
பா$_3$ட$_4$மித்யேவ ராக$_4$வம் ।
உக்த்வா தமிங்கு$_3$தீ$_3$வ்ரு'க்ஷம்
ததோ$_3$பயயதுர்ஹயை: ॥ **2.50.30** ॥ 1971

ராமோऽபி$_4$யாய தம் ரம்யம்
வ்ரு'க்ஷமிக்ஷ்வாகுநந்த$_3$ந: ।
ரதா$_2$த$_3$வதரத் தஸ்மாத்
ஸபா$_4$ர்ய: ஸஹலக்ஷ்மண: ॥ **2.50.31** ॥ 1972

ஸுமந்த்ரோऽப்யவதீர்யாத$_2$
மோசயித்வா ஹயோத்தமாந் ।
வ்ரு'க்ஷமூலக$_3$தம் ராம -
முபதஸ்தே$_2$ க்ரு'தாஞ்ஜலி: ॥ **2.50.32** ॥ 1973

தத்ர ராஜா கு$_3$ஹோ நாம
ராமஸ்யாத்மஸம: ஸகா$_2$ ।
நிஷாத$_3$ஜாத்யோ ப$_3$லவாந்
ஸ்த$_2$பதிஶ்சேதி விஶ்ருத: ॥ **2.50.33** ॥ 1974

ஸ ஶ்ருத்வா புருஷவ்யாக்4ரம்
ராமம் விஷயமாக3தம் ।
வ்ரு'த்3தை4: பரிவ்ரு'தோऽமாத்யை -
ர்ஜ்ஞாதிபி4ஶ்சாப்யுபாக3த: ॥ **2.50.34** ॥ 1975

ததோ நிஷாதா3தி4பதிம்
த்3ரு'ஷ்ட்வா தூ3ராது3பஸ்தி2தம் ।
ஸஹ ஸௌமித்ரிணா ராம:
ஸமாக3ச்ச2த்3 கு3ஹேந ஸ: ॥ **2.50.35** ॥ 1976

தமார்த: ஸம்பரிஷ்வஜ்ய
கு3ஹோ ராக4வமப்3ரவீத் ।
யதா2யோத்4யா ததே2த3ம் தே
ராம கிம் கரவாணி தே ॥ **2.50.36** ॥ 1977

ஈத்3ரு'ஶம் ஹி மஹாபா3ஹோ
க: ப்ராப்ஸ்யத்யதிதி2ம் ப்ரியம் ।
ததோ கு3ணவத3ந்நாத்3ய -
முபாதா3ய ப்ரு'த2க்3வித4ம் ॥ **2.50.37** ॥ 1978

அர்க்4யம் சோபாநயச்சீ2க்4ரம்
வாக்யம் சேத3முவாச ஹ ।
ஸ்வாக3தம் தே மஹாபா3ஹோ
தவேயமகி2லா மஹீ ॥ **2.50.38** ॥ 1979

வயம் ப்ரேஷ்யா ப4வாந் ப4ர்தா
ஸாது4 ராஜ்யம் ப்ரஶாதி4 ந: ।
ப4க்ஷ்யம் போ4ஜ்யம் ச பேயம் ச
லேஹ்யம் சைதது3பஸ்தி2தம் ।

ஶயநாநி ச முக்$_2$யாநி
வாஜிநாம் கா$_2$த$_3$நம் ச தே ॥ **2.50.39** ॥ 1980

கு$_3$ஹமேவம் ப்$_3$ருவாணம் து
ராக$_4$வ: ப்ரத்யுவாச ஹ ।
அர்சிதாஸ்சைவ ஹ்ரு’ஷ்டாஸ்ச
ப$_4$வதா ஸர்வதா$_3$ வயம் ॥ **2.50.40** ॥ 1981

பத்$_3$ப்$_4$யாமபி$_4$க$_3$மாச்சைவ
ஸ்நேஹஸந்த$_3$ர்ஶநேந ச ।
பு$_4$ஜாப்$_4$யாம் ஸாது$_4$வ்ரு’த்தாப்$_4$யாம்
பீட$_3$யந் வாக்யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.50.41** ॥ 1982

தி$_3$ஷ்ட்யா த்வாம் கு$_3$ஹ பஶ்யாமி
ஹ்யரோக$_3$ம் ஸஹ பா$_3$ந்த$_4$வை: ।
அபி தே குஶலம் ராஷ்ட்ரே
மித்ரேஷு ச வநேஷு ச ॥ **2.50.42** ॥ 1983

யத் த்வித$_3$ம் ப$_4$வதா கிஞ்சித்
ப்ரீத்யா ஸமுபகல்பிதம் ।
ஸர்வம் தத$_3$நுஜாநாமி
நஹி வர்தே ப்ரதிக்$_3$ரஹே ॥ **2.50.43** ॥ 1984

குஶசீராஜிநத$_4$ரம்
ப$_2$லமூலாஶநம் ச மாம் ।
வித்$_3$தி$_4$ ப்ரணிஹிதம் த$_4$ர்மே
தாபஸம் வநகோ$_3$சரம் ॥ **2.50.44** ॥ 1985

அஶ்வாநாம் கா$_2$த$_3$நேநாஹ -
மர்தீ$_2$ நாந்யேந கேநசித் ।

ஏதாவதாத்ர ப$_4$வதா
பு$_4$விஷ்யாமி ஸுபூஜித: ‖ **2.50.45** ‖ 1986

ஏதே ஹி த$_3$யிதா ராஜ்ஞ:
பிதுர்த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ய மே ।
ஏதை: ஸுவிஹிதைரஶ்வை -
ர்ப$_4$விஷ்யாம்யஹமர்சித: ‖ **2.50.46** ‖ 1987

அஶ்வாநாம் ப்ரதிபாநம் ச
கா$_2$த$_3$நம் சைவ ஸோऽந்வஶாத் ।
கு$_3$ஹஸ்தத்ரைவ புருஷாம் -
ஸ்த்வரிதம் தீ$_3$யதாமிதி ‖ **2.50.47** ‖ 1988

ததஶ்சீரோத்தராஸங்க$_3$:
ஸந்த்$_4$யாமந்வாஸ்ய பஶ்சிமாம் ।
ஜலமேவாத$_3$தே$_3$ போ$_4$ஜ்யம்
லக்ஷ்மணேநாஹ்ரு'தம் ஸ்வயம் ‖ **2.50.48** ‖ 1989

தஸ்ய பூ$_4$மௌ ஶயாநஸ்ய
பாதௌ$_3$ ப்ரக்ஷால்ய லக்ஷ்மண: ।
ஸபா$_4$ர்யஸ்ய ததோऽப்$_4$யேத்ய
தஸ்தௌ$_2$ வ்ரு'க்ஷமுபாஶ்ரித: ‖ **2.50.49** ‖ 1990

கு$_3$ஹோऽபி ஸஹ ஸூதேந
ஸௌமித்ரிமநுபா$_4$ஷயந் ।
அந்வஜாக்$_3$ரத் ததோ ராம -
மப்ரமத்தோ த$_4$நுர்த$_4$ர: ‖ **2.50.50** ‖ 1991

ததா$_2$ ஶயாநஸ்ய ததோ யஶஸ்விநோ
மநஸ்விநோ தா$_3$ஶரதே$_2$ர்மஹாத்மந: ।

அத்$_3$ரு'ஷ்டது$_3$:க$_2$ஸ்ய ஸுகோ$_2$சிதஸ்ய ஸா
ததா$_3$ வ்யதீதா ஸுசிரேண ஶர்வரீ ‖ **2.50.51** ‖ 1992

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ பஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

நிஷாத$_3$ராஜகு$_3$ஹஸமக்ஷே லக்ஷ்மணஸ்ய விலாப:

தம் ஜாக்$_3$ரதமத$_3$ம்பே$_4$ந
ப்$_4$ராதுரர்தா$_2$ய லக்ஷ்மணம் ।
கு$_3$ஹ: ஸந்தாபஸந்தப்தோ
ராக$_4$வம் வாக்யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.51.1** ॥ 1993

இயம் தாத ஸுகா$_2$ ஶய்யா
த்வத$_3$ர்த$_2$முபகல்பிதா ।
ப்ரத்யாஶ்வஸிஹி ஸாத்$_4$வஸ்யாம்
ராஜபுத்ர யதா$_2$ஸுக$_2$ம் ॥ **2.51.2** ॥ 1994

உசிதோऽயம் ஜந: ஸர்வ:
க்லேஶாநாம் த்வம் ஸுகோ$_2$சித: ।
கு$_3$ப்த்யர்த$_2$ம் ஜாக$_3$ரிஷ்யாம:
காகுத்ஸ்த$_2$ஸ்ய வயம் நிஶாம் ॥ **2.51.3** ॥ 1995

நஹி ராமாத் ப்ரியதமோ
மமாஸ்தே பு$_4$வி கஶ்சந ।
ப்$_3$ரவீம்யேவ ச தே ஸத்யம்
ஸத்யேநைவ ச தே ஶபே ॥ **2.51.4** ॥ 1996

அஸ்ய ப்ரஸாதா$_3$தா$_3$ஶம்ஸே
லோகேऽஸ்மிந் ஸுமஹத்$_3$ யஶ: |
த$_4$ர்மாவாப்திம் ச விபுலா -
மர்த$_2$காமௌ ச புஷ்கலௌ || **2.51.5** || 1997

ஸோऽஹம் ப்ரியஸக$_2$ம் ராமம்
ஶயாநம் ஸஹ ஸீதயா |
ரக்ஷிஷ்யாமி த$_4$நுஷ்பாணி:
ஸர்வதா$_2$ ஜ்ஞாதிபி$_4$: ஸஹ || **2.51.6** || 1998

ந மேऽஸ்த்யவிதி$_3$தம் கிஞ்சித்$_3$
வநேऽஸ்மிம்ஶ்சரத: ஸதா$_3$ |
சதுரங்க$_3$ம் ஹ்யதிப$_3$லம்
ஸுமஹத் ஸந்தரேமஹி || **2.51.7** || 1999

லக்ஷ்மணஸ்து ததோ$_3$வாச
ரக்ஷ்யமாணாஸ்த்வயாநக$_4$ |
நாத்ர பீ$_4$தா வயம் ஸர்வே
த$_4$ர்மமேவாநுபஶ்யதா || **2.51.8** || 2000

கத$_2$ம் தா$_3$ஶரதௌ$_2$ பூ$_4$மௌ
ஶயாநே ஸஹ ஸீதயா |
ஶக்யா நித்$_3$ரா மயா லப்$_3$து$_4$ம்
ஜீவிதம் வா ஸுகா$_2$நி வா || **2.51.9** || 2001

யோ ந தே$_3$வாஸுரை: ஸர்வை:
ஶக்ய: ப்ரஸஹிதும் யுதி$_4$ |
தம் பஶ்ய ஸுக$_2$ஸம்ஸுப்தம்
த்ரு'ணேஷு ஸஹ ஸீதயா || **2.51.10** || 2002

யோ மந்த்ரதபஸா லப்$_3$தோ$_4$
விவிதை$_4$ஶ்ச பராக்ரமை: ।
ஏகோ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்யைஷ
புத்ர: ஸத்$_3$ரு’ஶலக்ஷண: ॥ **2.51.11** ॥ 2003

அஸ்மிந் ப்ரவ்ரஜிதே ராஜா
ந சிரம் வர்தயிஷ்யதி ।
வித$_4$வா மேதி$_3$நீ நூநம்
க்ஷிப்ரமேவ ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.51.12** ॥ 2004

விநத்$_3$ய ஸுமஹாநாத$_3$ம்
ஶ்ரமேணோபரதா: ஸ்த்ரிய: ।
நிர்கோ$_4$ஷோபரதம் தாத
மந்யே ராஜநிவேஶநம் ॥ **2.51.13** ॥ 2005

கௌஸல்யா சைவ ராஜா ச
ததை$_2$வ ஜநநீ மம ।
நாஶம்ஸே யதி$_3$ ஜீவந்தி
ஸர்வே தே ஶர்வரீமிமாம் ॥ **2.51.14** ॥ 2006

ஜீவேத$_3$பி ஹி மே மாதா
ஶத்ருக்$_4$நஸ்யாந்வவேக்ஷயா ।
தத்$_3$ து$_3$:க$_2$ம் யதி$_3$ கௌஸல்யா
வீரஸூர்விநஶிஷ்யதி ॥ **2.51.15** ॥ 2007

அநுரக்தஜநாகீர்ணா
ஸுகா$_2$லோகப்ரியாவஹா ।
ராஜவ்யஸநஸம்ஸ்ரு’ஷ்டா
ஸா புரீ விநஶிஷ்யதி ॥ **2.51.16** ॥ 2008

கத$_2$ம் புத்ரம் மஹாத்மாநம்
ஜ்யேஷ்ட$_2$புத்ரமபஶ்யத: ।
ஶரீரம் தா$_4$ரயிஷ்யந்தி
ப்ராணா ராஜ்ஞோ மஹாத்மந: ॥ **2.51.17** ॥ 2009

விநஷ்டே ந்ரு'பதௌ பஶ்சாத்
கௌஸல்யா விநஶிஷ்யதி ।
அநந்தரம் ச மாதாபி
மம நாஶமுபைஷ்யதி ॥ **2.51.18** ॥ 2010

அதிக்ராந்தமதிக்ராந்த -
மநவாப்ய மநோரத$_2$ம் ।
ராஜ்யே ராமமநிக்ஷிப்ய
பிதா மே விநஶிஷ்யதி ॥ **2.51.19** ॥ 2011

ஸித்$_3$தா$_4$ர்தா$_2$: பிதரம் வ்ரு'த்தம்
தஸ்மிந் காலே ஹ்யுபஸ்தி$_2$தே ।
ப்ரேதகார்யேஷு ஸர்வேஷு
ஸம்ஸ்கரிஷ்யந்தி ராக$_4$வம் ॥ **2.51.20** ॥ 2012

ரம்யசத்வரஸம்ஸ்தா$_2$நாம்
ஸம்விப$_4$க்தமஹாபதா$_2$ம் ।
ஹர்ம்யப்ராஸாத$_3$ஸம்பந்நாம்
க$_3$ணிகாவரஶோபி$_4$தாம் ॥ **2.51.21** ॥ 2013

ரதா$_2$ஶ்வக$_3$ஜஸம்பா$_3$தா$_4$ம்
தூர்யநாத$_3$நிநாதி$_3$தாம் ।
ஸர்வகல்யாணஸம்பூர்ணாம்
ஹ்ரு'ஷ்டபுஷ்டஜநாகுலாம் ॥ **2.51.22** ॥ 2014

ஆராமோத்3யாநஸம்பந்நாம்
ஸமாஜோத்ஸவஶாலிநீம் ।
ஸுகி2தா விசரிஷ்யந்தி
ராஜதா4நீம் பிதுர்மம ॥ **2.51.23** ॥ 2015

அபி ஜீவேத்3 த3ஶரதோ2
வநவாஸாத் புநர்வயம் ।
ப்ரத்யாக3ம்ய மஹாத்மாந -
மபி பஶ்யாம ஸுவ்ரதம் ॥ **2.51.24** ॥ 2016

அபி ஸத்யப்ரதிஜ்ஞேந
ஸார்த4ம் குஶலிநா வயம் ।
நிவ்ரு'த்தே வநவாஸேऽஸ்மி -
ந்நயோத்4யாம் ப்ரவிஶேமஹி ॥ **2.51.25** ॥ 2017

பரிதே3வயமாநஸ்ய
து3:கா2ர்தஸ்ய மஹாத்மந: ।
திஷ்ட2தோ ராஜபுத்ரஸ்ய
ஶர்வரீ ஸாத்யவர்தத ॥ **2.51.26** ॥ 2018

ததா2 ஹி ஸத்யம் ப்3ருவதி ப்ரஜாஹிதே
நரேந்த்3ரஸூநௌ கு3ருஸௌஹ்ரு'தா3த்3 கு3ஹ: ।
முமோச வாஷ்பம் வ்யஸநாபி4பீடி3தோ
ஜ்வராதுரோ நாக3 இவ வ்யதா2துர: ॥ **2.51.27** ॥ 2019

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 ஏகபஞ்சாஶ: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்$_3$விபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீராமஸ்யாஜ்ஞயா கு$_3$ஹேந ஸ்வாமாத்யத்$_3$வாரா நௌகாயா ஆநயநம் ஶ்ரீராமஸ்ய ஸுமந்த்ரம் ப்ரத்யயோத்$_4$யாயாம் நிவர்திதுமாதே$_3$ஶ:, மாது: பிதுஶ்ச க்ரு'தே ஸந்தே$_3$ஶஶ்ராவணம் ஸ்வயமபி வநமேவ க$_3$ந்துமாக்$_3$ரஹம் குர்வத: ஸுமந்த்ரஸ்ய ஶ்ரீராமேண ஸப்ரபோ$_3$த$_4$ம் நிவர்தநம் ஶ்ரீராமாதீ$_3$நாம் நௌகாயாமாரோஹணம் ஸீதாயா க$_3$ங்கா$_3$ம் ப்ரதி ப்ரார்த$_2$நா, நௌகயா க$_3$ங்கா$_3$முத்தீர்ய ஶ்ரீராமாதீ$_3$நாம் வத்ஸதே$_3$ஶே க$_3$மநம் ஸாயம் வ்ரு'க்ஷஸ்ய மூலே நிவாஸநாய ப்ரஸ்தா$_2$நம் ச

ப்ரபா$_4$தாயாம் து ஶர்வர்யாம்
  ப்ரு'து$_2$வக்ஷா மஹாயஶா: ।
உவாச ராம: ஸௌமித்ரிம்
  லக்ஷ்மணம் ஶுப$_4$லக்ஷணம் ॥ **2.52.1** ॥ **2020**

பா$_4$ஸ்கரோத$_3$யகாலோऽஸௌ
  க$_3$தா ப$_4$க$_3$வதீ நிஶா ।
அஸௌ ஸுக்ரு'ஷ்ணோ விஹக$_3$:
  கோகிலஸ்தாத கூஜதி ॥ **2.52.2** ॥ **2021**

ப$_3$ர்ஹிணாநாம் ச நிர்கோ$_4$ஷ:
  ஶ்ரூயதே நத$_3$தாம் வநே ।

தராம ஜாஹ்நவீம் ஸௌம்ய
    ஶீக்4ரகா3ம் ஸாக3ரங்க3மாம் ॥ **2.52.3** ॥ 2022

விஜ்ஞாய ராமஸ்ய வச:
    ஸௌமித்ரிர்மித்ரநந்த3ந: ।
கு3ஹமாமந்த்ர்ய ஸூதம் ச
    ஸோऽதிஷ்ட2த்3 ப்4ராதுரக்3ரத: ॥ **2.52.4** ॥ 2023

ஸ து ராமஸ்ய வசநம்
    நிஶம்ய ப்ரதிக்3ரு'ஹ்ய ச ।
ஸ்த2பதிஸ்தூர்ணமாஹூய
    ஸசிவாநித3மப்3ரவீத் ॥ **2.52.5** ॥ 2024

அஸ்ய வாஹநஸம்யுக்தாம்
    கர்ணக்3ராஹவதீம் ஶுபா4ம் ।
ஸுப்ரதாராம் த்3ரு'டா4ம் தீர்தே2
    ஶீக்4ரம் நாவமுபாஹர ॥ **2.52.6** ॥ 2025

தம் நிஶம்ய கு3ஹாதே3ஶம்
    கு3ஹாமாத்யோ க3தோ மஹாந் ।
உபோஹ்ய ருசிராம் நாவம்
    கு3ஹாய ப்ரத்யவேத3யத் ॥ **2.52.7** ॥ 2026

தத: ஸ ப்ராஞ்ஜலிர்பூ4த்வா
    கு3ஹோ ராக4வமப்3ரவீத் ।
உபஸ்தி2தேயம் நௌர்தே3வ
    பூ4ய: கிம் கரவாணி தே ॥ **2.52.8** ॥ 2027

தவாமரஸுதப்ரக்2ய
    தர்தும் ஸாக3ரகா3மிநீம் ।

நௌரியம் புருஷவ்யாக்$_4$ர
ஶீக்$_4$ரமாரோஹ ஸுவ்ரத ‖ **2.52.9** ‖ 2028

அதோ$_2$வாச மஹாதேஜா
ராமோ கு$_3$ஹமித$_3$ம் வச: ।
க்ரு'தகாமோऽஸ்மி ப$_4$வதா
ஶீக்$_4$ரமாரோப்யதாமிதி ‖ **2.52.10** ‖ 2029

தத: கலாபாந் ஸந்நஹ்ய
க$_2$ட்$_3$கௌ$_3$ ப$_3$த்$_4$வா ச த$_4$ந்விநௌ ।
ஜக்$_3$மதுர்யேந தாம் க$_3$ங்கா$_3$ம்
ஸீதயா ஸஹ ராக$_4$வௌ ‖ **2.52.11** ‖ 2030

ராமமேவம் து த$_4$ர்மஜ்ஞ -
முபாக$_3$த்ய விநீதவத் ।
கிமஹம் கரவாணீதி
ஸூத: ப்ராஞ்ஜலிரப்$_3$ரவீத் ‖ **2.52.12** ‖ 2031

ததோऽப்$_3$ரவீத்$_3$ தா$_3$ஶரதி$_2$: ஸுமந்த்ரம்
ஸ்ப்ரு'ஶந் கரேணோத்தமத$_3$க்ஷிணேந ।
ஸுமந்த்ர ஶீக்$_4$ரம் புநரேவ யாஹி
ராஜ்ஞ: ஸகாஶே ப$_4$வ சாப்ரமத்த: ‖ **2.52.13** ‖ 2032

நிவர்தஸ்வேத்யுவாசைந -
மேதாவத்$_3$தி$_4$ க்ரு'தம் மம ।
ரத$_2$ம் விஹாய பத்$_3$ப்$_4$யாம் து
க$_3$மிஷ்யாமோ மஹாவநம் ‖ **2.52.14** ‖ 2033

ஆத்மாநம் த்வப்$_4$யநுஜ்ஞாத -
மவேக்ஷ்யார்த: ஸ ஸாரதி$_2$: ।

ஸுமந்த்ர: புருஷவ்யாக்4ர -
மைக்ஷ்வாகமித3மப்3ரவீத் ॥ **2.52.15** ॥ 2034

நாதிக்ராந்தமித3ம் லோகே
புருஷேணேஹ கேநசித் ।
தவ ஸப்4ராத்ரு'பா4ர்யஸ்ய
வாஸ: ப்ராக்ரு'தவத்3 வநே ॥ **2.52.16** ॥ 2035

ந மந்யே ப்3ரஹ்மசர்யே வா
ஸ்வதீ4தே வா ப2லோத3ய: ।
மார்த3வார்ஜவயோர்வாபி
த்வாம் சேத்3 வ்யஸநமாக3தம் ॥ **2.52.17** ॥ 2036

ஸஹ ராக4வ வைதே3ஹ்யா
ப்4ராத்ரா சைவ வநே வஸந் ।
த்வம் க3திம் ப்ராப்ஸ்யஸே வீர
த்ரீந் லோகாம்ஸ்து ஜயந்நிவ ॥ **2.52.18** ॥ 2037

வயம் க2லு ஹதா ராம
யே த்வயா ஹ்யுபவஞ்சிதா: ।
கைகேய்யா வஶமேஷ்யாம:
பாபாயா து3:க2பா4கி3ந: ॥ **2.52.19** ॥ 2038

இதி ப்3ருவந்நாத்மஸமம்
ஸுமந்த்ர: ஸாரதி2ஸ்ததா3 ।
த்3ரு'ஷ்ட்வா தூ3ரக3தம் ராமம்
து3:கா2ர்தோ ருருதே3 சிரம் ॥ **2.52.20** ॥ 2039

ததஸ்து விக3தே பா3ஷ்பே
ஸூதம் ஸ்ப்ரு'ஷ்ட்வோத3கம் ஶுசிம் ।

ராமஸ்து மது$_4$ரம் வாக்யம்
புந: புநருவாச தம் ‖ **2.52.21** ‖ 2040

இக்ஷ்வாகூணாம் த்வயா துல்யம்
ஸுஹ்ரு’த$_3$ம் நோபலக்ஷயே ।
யதா$_2$ த$_3$ஶரதோ$_2$ ராஜா
மாம் ந ஶோசேத் ததா$_2$ குரு ‖ **2.52.22** ‖ 2041

ஶோகோபஹததசேதாஶ்ச
வ்ரு’த்$_3$த$_4$ஶ்ச ஜக$_3$தீபதி: ।
காமபா$_4$ராவஸந்நஶ்ச
தஸ்மாதே$_3$தத்$_3$ ப்$_3$ரவீமி தே ‖ **2.52.23** ‖ 2042

யத்$_3$ யதா$_2$ ஜ்ஞாபயேத் கிஞ்சித்
ஸ மஹாத்மா மஹீபதி: ।
கைகேய்யா: ப்ரியகாமார்த$_2$ம்
கார்யம் தத$_3$விகாங்க்ஷயா ‖ **2.52.24** ‖ 2043

ஏதத$_3$ர்த$_2$ம் ஹி ராஜ்யாநி
ப்ரஶாஸதி நராதி$_4$பா: ।
யதே$_3$ஷாம் ஸர்வக்ரு’த்யேஷு
மநோ ந ப்ரதிஹந்யதே ‖ **2.52.25** ‖ 2044

யத்$_3$ யதா$_2$ ஸ மஹாராஜோ
நாலீகமதி$_4$க$_3$ச்ச$_2$தி ।
ந ச தாம்யதி ஶோகேந
ஸுமந்த்ர குரு தத் ததா$_2$ ‖ **2.52.26** ‖ 2045

அத்$_3$ரு’ஷ்டது$_3$:க$_2$ம் ராஜாநம்
வ்ரு’த்$_3$த$_4$மார்யம் ஜிதேந்த்$_3$ரியம் ।

ப்$_3$ரூயாஸ்த்வமபி$_4$வாத்$_3$யைவ
மம ஹேதோரித$_3$ம் வச: ‖ **2.52.27** ‖ 2046

ந சாஹமநுஶோசாமி
லக்ஷ்மணோ ந ச ஶோசதி ।
அயோத்$_4$யாயாஶ்ச்யுதாஶ்சேதி
வநே வத்ஸ்யாமஹேதி வா ‖ **2.52.28** ‖ 2047

சதுர்த$_3$ஶஸு வர்ஷேஷு
நிவ்ரு'த்தேஷு புந: புந: ।
லக்ஷ்மணம் மாம் ச ஸீதாம் ச
த்$_3$ரக்ஷ்யஸே ஶீக்$_4$ரமாக$_3$தாந் ‖ **2.52.29** ‖ 2048

ஏவமுக்த்வா து ராஜாநம்
மாதரம் ச ஸுமந்த்ர மே ।
அந்யாஶ்ச தே$_3$வீ: ஸஹிதா:
கைகேயீம் ச புந: புந: ‖ **2.52.30** ‖ 2049

ஆரோக்$_3$யம் ப்$_3$ரூஹி கௌஸல்யா -
மத$_2$ பாதா$_3$பி$_4$வந்த$_3$நம் ।
ஸீதாயா மம சார்யஸ்ய
வசநால்லக்ஷ்மணஸ்ய ச ‖ **2.52.31** ‖ 2050

ப்$_3$ரூயாஶ்சாபி மஹாராஜம்
ப$_4$ரதம் க்ஷிப்ரமாநய ।
ஆக$_3$தஶ்சாபி ப$_4$ரத:
ஸ்தா$_2$ப்யோ ந்ரு'பமதே பதே$_3$ ‖ **2.52.32** ‖ 2051

ப$_4$ரதம் ச பரிஷ்வஜ்ய
யௌவராஜ்யேऽபி$_4$ஷிச்ய ச ।

அஸ்மத்ஸந்தாபஜம் து$_3$:க$_2$ம்
    ந த்வாமபி$_4$ப$_4$விஷ்யதி ‖ **2.52.33** ‖ 2052

ப$_4$ரதஶ்சாபி வக்தவ்யோ
    யதா$_2$ ராஜநி வர்தஸே ।
ததா$_2$ மாத்ரு’ஷு வர்தேதா$_2$:
    ஸர்வாஸ்வேவாவிஶேஷத: ‖ **2.52.34** ‖ 2053

யதா$_2$ ச தவ கைகேயீ
    ஸுமித்ரா சாவிஶேஷத: ।
ததை$_2$வ தே$_3$வீ கௌஸல்யா
    மம மாதா விஶேஷத: ‖ **2.52.35** ‖ 2054

தாதஸ்ய ப்ரியகாமேந
    யௌவராஜ்யமவேக்ஷதா ।
லோகயோருப$_4$யோ: ஶக்யம்
    நித்யதா$_3$ ஸுக$_2$மேதி$_4$தும் ‖ **2.52.36** ‖ 2055

நிவர்த்யமானோ ராமேண
    ஸுமந்த்ர: ப்ரதிபோ$_3$தி$_4$த: ।
தத்ஸர்வம் வசநம் ஶ்ருத்வா
    ஸ்நேஹாத் காகுத்ஸ்த$_2$மப்$_3$ரவீத் ‖ **2.52.37** ‖ 2056

யத$_3$ஹம் நோபசாரேண
    ப்$_3$ரூயாம் ஸ்நேஹாத$_3$விக்லவம் ।
ப$_4$க்திமாநிதி தத் தாவத்$_3$
    வாக்யம் த்வம் க்ஷந்துமர்ஹஸி ‖ **2.52.38** ‖ 2057

கத$_2$ம் ஹி த்வவிஹீநோ஽ஹம்
    ப்ரதியாஸ்யாமி தாம் புரீம் ।

தவ தாத வியோகே$_3$ந
புத்ரஶோகாதுராமிவ ‖ **2.52.39** ‖ 2058

ஸராமமபி தாவந்மே
ரத$_2$ம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா ததா$_3$ ஜந: ।
விநா ராமம் ரத$_2$ம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா
விதீ$_3$ர்யேதாபி ஸா புரீ ‖ **2.52.40** ‖ 2059

தை$_3$ந்யம் ஹி நக$_3$ரீ க$_3$ச்சே$_2$த்$_3$
த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா ஶூந்யமிமம் ரத$_2$ம் ।
ஸூதாவஶேஷம் ஸ்வம் ஸைந்யம்
ஹதவீரமிவாஹவே ‖ **2.52.41** ‖ 2060

தூ$_3$ரேऽபி நிவஸந்தம் த்வாம்
மாநஸேநாக்$_3$ரத: ஸ்தி$_2$தம் ।
சிந்தயந்தோऽத்$_3$ய நூநம் த்வாம்
நிராஹாரா: க்ரு’தா: ப்ரஜா: ‖ **2.52.42** ‖ 2061

த்$_3$ரு’ஷ்டம் தத்$_3$ வை த்வயா ராம
யாத்$_3$ரு’ஶம் த்வத்ப்ரவாஸநே ।
ப்ரஜாநாம் ஸங்குலம் வ்ரு’த்தம்
த்வச்சோ$_2$கக்லாந்தசேதஸாம் ‖ **2.52.43** ‖ 2062

ஆர்தநாதோ$_3$ ஹி ய: பௌரை -
ருந்முக்தஸ்த்வத்ப்ரவாஸநே ।
ஸரத$_2$ம் மாம் நிஶாம்யைவ
குர்யு: ஶதகு$_3$ணம் தத: ‖ **2.52.44** ‖ 2063

அஹம் கிம் சாபி வக்ஷ்யாமி
தே$_3$வீம் தவ ஸுதோ மயா ।

நீதோऽஸௌ மாதுலகுலம்
ஸந்தாபம் மா க்ரு’தா$_2$ இதி ॥ **2.52.45** ॥ 2064

அஸத்யமபி நைவாஹம்
ப்$_3$ரூயாம் வசநமீத்$_3$ரு’ஶம் ।
கத$_2$மப்ரியமேவாஹம்
ப்$_3$ரூயாம் ஸத்யமித$_3$ம் வச: ॥ **2.52.46** ॥ 2065

மம தாவந்நியோக$_3$ஸ்தா$_2$ -
ஸ்த்வத்$_3$ப$_3$ந்து$_4$ஜநவாஹிந: ।
கத$_2$ம் ரத$_2$ம் த்வயா ஹீநம்
ப்ரவாஹ்யந்தி ஹயோத்தமா: ॥ **2.52.47** ॥ 2066

தந்ந ஶக்ஷ்யாம்யஹம் க$_3$ந்து -
மயோத்$_4$யாம் த்வத்$_3$ரு’தேऽநக$_4$ ।
வநவாஸாநுயாநாய
மாமநுஜ்ஞாதுமர்ஹஸி ॥ **2.52.48** ॥ 2067

யதி$_3$ மே யாசமாநஸ்ய
த்யாக$_3$மேவ கரிஷ்யஸி ।
ஸரதோ$_2$ऽக்$_3$நிம் ப்ரவேக்ஷ்யாமி
த்யக்தமாத்ர இஹ த்வயா ॥ **2.52.49** ॥ 2068

ப$_4$விஷ்யந்தி வநே யாநி
தபோவிக்$_4$நகராணி தே ।
ரதே$_2$ந ப்ரதிபா$_3$தி$_4$ஷ்யே
தாநி ஸர்வாணி ராக$_4$வ ॥ **2.52.50** ॥ 2069

த்வத்க்ரு’தேந மயா ப்ராப்தம்
ரத$_2$சர்யாக்ரு’தம் ஸுக$_2$ம் ।

ஆஶம்ஸே த்வத்க்ரு'தேநாஹம்
வநவாஸக்ரு'தம் ஸுக2ம் ‖ **2.52.51** ‖ 2070

ப்ரஸீதே3ச்சா2மி தேऽரண்யே
ப4விதும் ப்ரத்யநந்தர: ।
ப்ரீத்யாபி4ஹிதமிச்சா2மி
ப4வ மே ப்ரத்யநந்தர: ‖ **2.52.52** ‖ 2071

இமேऽபி ச ஹயா வீர
யதி3 தே வநவாஸிந: ।
பரிசர்யாம் கரிஷ்யந்தி
ப்ராப்ஸ்யந்தி பரமாம் க3திம் ‖ **2.52.53** ‖ 2072

தவ ஶுஶ்ரூஷணம் மூர்த்4நா
கரிஷ்யாமி வநே வஸந் ।
அயோத்4யாம் தே3வலோகம் வா
ஸர்வதா2 ப்ரஜஹாம்யஹம் ‖ **2.52.54** ‖ 2073

நஹி ஶக்யா ப்ரவேஷ்டும் ஸா
மயாயோத்4யா த்வயா விநா ।
ராஜதா4நீ மஹேந்த்3ரஸ்ய
யதா2 து3ஷ்க்ரு'தகர்மணா ‖ **2.52.55** ‖ 2074

வநவாஸே க்ஷயம் ப்ராப்தே
மமைஷ ஹி மநோரத2: ।
யத3நேந ரதே2நைவ
த்வாம் வஹேயம் புரீம் புந: ‖ **2.52.56** ‖ 2075

சதுர்த3ஶ ஹி வர்ஷாணி
ஸஹிதஸ்ய த்வயா வநே ।

க்ஷணபூ4தாநி யாஸ்யந்தி
ஶதஸங்க்2யாநி சாந்யதா2 ‖ **2.52.57** ‖ 2076

ப்4ரு'த்யவத்ஸல திஷ்ட2ந்தம்
ப4ர்த்ரு'புத்ரக3தே பதி2 ।
ப4க்தம் ப்4ரு'த்யம் ஸ்தி2தம் ஸ்தி2த்யா
ந மா த்வம் ஹாதுமர்ஹஸி ‖ **2.52.58** ‖ 2077

ஏவம் ப3ஹுவித4ம் தீ3நம்
யாசமாநம் புந: புந: ।
ராமோ ப்4ரு'த்யாநுகம்பீ து
ஸுமந்த்ரமித3மப்3ரவீத் ‖ **2.52.59** ‖ 2078

ஜாநாமி பரமாம் ப4க்தி -
மஹம் தே ப4ர்த்ரு'வத்ஸல ।
ஶ்ரு'ணு சாபி யத3ர்த2ம் த்வாம்
ப்ரேஷயாமி புரீமித: ‖ **2.52.60** ‖ 2079

நக3ரீம் த்வாம் க3தம் த்3ரு'ஷ்ட்வா
ஜநநீ மே யவீயஸீ ।
கைகேயீ ப்ரத்யயம் க3ச்சே2 -
தி3தி ராமோ வநம் க3த: ‖ **2.52.61** ‖ 2080

விபரீதே துஷ்டிஹீநா
வநவாஸம் க3தே மயி ।
ராஜாநம் நாதிஶங்கேத
மித்2யாவாதீ3தி தா4ர்மிகம் ‖ **2.52.62** ‖ 2081

ஏஷ மே ப்ரத2ம: கல்போ
யத3ம்பா3 மே யவீயஸீ ।

ப$_4$ரதாரக்ஷிதம் ஸ்பீ$_2$தம்
புத்ரராஜ்யமவாப்ஸ்யதே ॥ **2.52.63** ॥ 2082

மம ப்ரியார்த$_2$ம் ராஜ்ஞஶ்ச
ஸுமந்த்ர த்வம் புரீம் வ்ரஜ ।
ஸந்தி$_3$ஷ்டஶ்சாபி யாநர்தா$_2$ம் -
ஸ்தாம்ஸ்தாந் ப்$_3$ரூயாஸ்ததா$_2$ ததா$_2$ ॥ **2.52.64** ॥ 2083

இத்யுக்த்வா வசநம் ஸூதம்
ஸாந்த்வயித்வா புந: புந: ।
கு$_3$ஹம் வசநமக்லீபோ$_3$
ராமோ ஹேதுமத$_3$ப்$_3$ரவீத் ॥ **2.52.65** ॥ 2084

நேதா$_3$நீம் கு$_3$ஹ யோக்$_3$யோऽயம்
வாஸோ மே ஸஜநே வநே ।
அவஶ்யமாஶ்ரமே வாஸ:
கர்தவ்யஸ்தத்$_3$க$_3$தோ விதி$_4$: ॥ **2.52.66** ॥ 2085

ஸோऽஹம் க்$_3$ருஹீத்வா நியமம்
தபஸ்விஜநபூ$_4$ஷணம் ।
ஹிதகாம: பிதுர்பூ$_4$ய:
ஸீதாயா லக்ஷ்மணஸ்ய ச ॥ **2.52.67** ॥ 2086

ஜடா: க்ருத்வா க$_3$மிஷ்யாமி
ந்யக்$_3$ரோத$_4$க்ஷீரமாநய ।
தத்க்ஷீரம் ராஜபுத்ராய
கு$_3$ஹ: க்ஷிப்ரமுபாஹரத் ॥ **2.52.68** ॥ 2087

லக்ஷ்மணஸ்யாத்மநஶ்சைவ
ராமஸ்தேநாகரோஜ்ஜடா: ।

தீ$_3$ர்க$_4$பா$_3$ஹுர்நரவ்யாக்$_4$ரோ
ஜடிலத்வமதா$_4$ரயத் ‖ **2.52.69** ‖ 2088

தௌ ததா$_3$ சீரஸம்பந்நௌ
ஜடாமண்ட$_3$லதா$_4$ரிணௌ ।
அஶோபே$_4$தாம்ரு'ஷிஸமௌ
ப்$_4$ராதரௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ‖ **2.52.70** ‖ 2089

ததோ வைகா$_2$நஸம் மார்க$_3$ -
மாஸ்தி$_2$த: ஸஹலக்ஷ்மண: ।
வ்ரதமாதி$_3$ஷ்டவாந் ராம:
ஸஹாயம் கு$_3$ஹமப்$_3$ரவீத் ‖ **2.52.71** ‖ 2090

அப்ரமத்தோ ப$_3$லே கோஶே
து$_3$ர்கே$_3$ ஜநபதே$_3$ ததா$_2$ ।
ப$_4$வேதா$_2$ கு$_3$ஹ ராஜ்யம் ஹி
து$_3$ராரக்ஷதமம் மதம் ‖ **2.52.72** ‖ 2091

ததஸ்தம் ஸமநுஜ்ஞாப்ய
கு$_3$ஹமிக்ஷ்வாகுநந்த$_3$ந: ।
ஜகா$_3$ம தூர்ணமவ்யக்$_3$ர:
ஸபா$_4$ர்ய: ஸஹலக்ஷ்மண: ‖ **2.52.73** ‖ 2092

ஸ து த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா நதீ$_3$தீரே
நாவமிக்ஷ்வாகுநந்த$_3$ந: ।
திதீர்ஷு: ஶீக்$_4$ரகா$_3$ம் க$_3$ங்கா$_3$ -
மித$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ‖ **2.52.74** ‖ 2093

ஆரோஹ த்வம் நரவ்யாக்$_4$ர
ஸ்தி$_2$தாம் நாவமிமாம் ஶநை: ।

ஸீதாம் சாரோபயாந்வக்ஷம்
    பரிக்₃ரு'ஹ்ய மநஸ்விநீம் ॥ **2.52.75** ॥ 2094

ஸ ப்₄ராது: ஶாஸநம் ஶ்ருத்வா
    ஸர்வமப்ரதிகூலயந் ।
ஆரோப்ய மைதி₂லீம் பூர்வ -
    மாருரோஹாத்மவாம்ஸ்தத: ॥ **2.52.76** ॥ 2095

அதா₂ருரோஹ தேஜஸ்வீ
    ஸ்வயம் லக்ஷ்மணபூர்வஜ: ।
ததோ நிஷாதா₃தி₄பதி -
    ர்கு₃ஹோ ஜ்ஞாதீநசோத₃யத் ॥ **2.52.77** ॥ 2096

ராக₄வோऽபி மஹாதேஜா
    நாவமாருஹ்ய தாம் தத: ।
ப்₃ரஹ்மவத்க்ஷத்ரவச்சைவ
    ஜஜாப ஹிதமாத்மந: ॥ **2.52.78** ॥ 2097

ஆசம்ய ச யதா₂ஶாஸ்த்ரம்
    நதீ₃ம் தாம் ஸஹ ஸீதயா ।
ப்ரணமத்ப்ரீதிஸந்துஷ்டோ
    லக்ஷ்மணஶ்ச மஹாரத₂: ॥ **2.52.79** ॥ 2098

அநுஜ்ஞாய ஸுமந்த்ரம் ச
    ஸப₃லம் சைவ தம் கு₃ஹம் ।
ஆஸ்தா₂ய நாவம் ராமஸ்து
    சோத₃யாமாஸ நாவிகாந் ॥ **2.52.80** ॥ 2099

ததஸ்தைஶ்சாலிதா நௌகா
    கர்ணதா₄ரஸமாஹிதா ।

ஶுப4ஸ்ப்2யவேகா3பி4ஹதா
ஶீக்4ரம் ஸலிலமத்யகா3த் ॥ **2.52.81** ॥ 2100

மத்4யம் து ஸமநுப்ராப்ய
பா4கீ3ரத்2யாஸ்த்வநிந்தி3தா ।
வைதே3ஹீ ப்ராஞ்ஜலிர்பூ4த்வா
தாம் நதீ3மித3மப்3ரவீத் ॥ **2.52.82** ॥ 2101

புத்ரோ த3ஶரத2ஸ்யாயம்
மஹாராஜஸ்ய தீ4மத: ।
நிதே3ஶம் பாலயத்வேநம்
க3ங்கே3 த்வத3பி4ரக்ஷித: ॥ **2.52.83** ॥ 2102

சதுர்த3ஶ ஹி வர்ஷாணி
ஸமக்3ராண்யுஷ்ய காநநே ।
ப்4ராத்ரா ஸஹ மயா சைவ
புந: ப்ரத்யாக3மிஷ்யதி ॥ **2.52.84** ॥ 2103

ததஸ்த்வாம் தே3வி ஸுப4கே3
க்ஷேமேண புநராக3தா ।
யக்ஷ்யே ப்ரமுதி3தா க3ங்கே3
ஸர்வகாமஸம்ரு'த்3தி4நீ ॥ **2.52.85** ॥ 2104

த்வம் ஹி த்ரிபத2கே3 தே3வி
ப்3ரஹ்மலோகம் ஸமக்ஷஸே ।
பா4ர்யா சோத3தி4ராஜஸ்ய
லோகேऽஸ்மிந் ஸம்ப்ரத்3ரு'ஶ்யஸே ॥ **2.52.86** ॥ 2105

ஸா த்வாம் தே3வி நமஸ்யாமி
ப்ரஶம்ஸாமி ச ஶோப4நே ।

ப்ராப்தராஜ்யே நரவ்யாக்4ரே
ஶிவேந புநராக3தே ‖ **2.52.87** ‖ 2106

க3வாம் ஶதஸஹஸ்ரம் ச
வஸ்த்ராண்யந்நம் ச பேஶலம் ।
ப்3ராஹ்மணேப்4ய: ப்ரதா3ஸ்யாமி
தவ ப்ரியசிகீர்ஷயா ‖ **2.52.88** ‖ 2107

ஸுராக4டஸஹஸ்ரேண
மாம்ஸபூ4தௌத3நேந ச ।
யக்ஷ்யே த்வாம் ப்ரீயதாம் தே3வி
புரீம் புநருபாக3தா ‖ **2.52.89** ‖ 2108

யாநி த்வத்தீரவாஸீநி
தை3வதாநி ச ஸந்தி ஹி ।
தாநி ஸர்வாணி யக்ஷ்யாமி
தீர்தா2ந்யாயதநாநி ச ‖ **2.52.90** ‖ 2109

புநரேவ மஹாபா3ஹு -
ர்மயா ப்4ராத்ரா ச ஸங்க3த: ।
அயோத்4யாம் வநவாஸாத் து
ப்ரவிஶத்வநகோ4ऽநகே4 ‖ **2.52.91** ‖ 2110

ததா2 ஸம்பா4ஷமாணா ஸா
ஸீதா க3ங்கா3மநிந்தி3தா ।
த3க்ஷிணா த3க்ஷிணம் தீரம்
க்ஷிப்ரமேவாப்4யுபாக3மத் ‖ **2.52.92** ‖ 2111

தீரம் து ஸமநுப்ராப்ய
நாவம் ஹித்வா நரர்ஷப4: ।

ப்ராதிஷ்ட2த ஸஹ ப்4ராத்ரா
வைதே3ஹ்யா ச பரந்தப: ‖ **2.52.93** ‖ 2112

அதா2ப்3ரவீந்மஹாபா3ஹு:
ஸுமித்ராநந்த3வர்த4நம் ।
ப4வ ஸம்ரக்ஷணார்தா2ய
ஸஜநே விஜநேऽபி வா ‖ **2.52.94** ‖ 2113

அவஶ்யம் ரக்ஷணம் கார்யம்
மத்3விதை4ர்விஜநே வநே ।
அக்3ரதோ க3ச்ச2 ஸௌமித்ரே
ஸீதா த்வாமநுக3ச்ச2து ‖ **2.52.95** ‖ 2114

ப்ரு’ஷ்ட2தோऽநுக3மிஷ்யாமி
ஸீதாம் த்வாம் சாநுபாலயந் ।
அந்யோந்யஸ்ய ஹி நோ ரக்ஷா
கர்தவ்யா புருஷர்ஷப4 ‖ **2.52.96** ‖ 2115

ந ஹி தாவத3திக்ராந்தா -
ஸுகரா காசந க்ரியா ।
அத்3ய து3:க2ம் து வைதே3ஹீ
வநவாஸஸ்ய வேத்ஸ்யதி ‖ **2.52.97** ‖ 2116

ப்ரணஷ்டஜநஸம்பா3த4ம்
க்ஷேத்ராராமவிவர்ஜிதம் ।
விஷமம் ச ப்ரபாதம் ச
வநமத்3ய ப்ரவேக்ஷ்யதி ‖ **2.52.98** ‖ 2117

ஶ்ருத்வா ராமஸ்ய வசநம்
ப்ரதஸ்தே2 லக்ஷ்மணோऽக்3ரத: ।

அநந்தரம் ச ஸீதாயா
ராக$_4$வோ ரகு$_4$நந்த$_3$ந: ‖ **2.52.99** ‖ 2118

க$_3$தம் து க$_3$ங்கா$_3$பரபாரமாஶு
ராமம் ஸுமந்த்ர: ஸததம் நிரீக்ஷ்ய ।
அத்$_4$வப்ரகர்ஷாத்$_3$ விநிவ்ரு’த்தத்$_3$ரு’ஷ்டி -
ர்முமோச பா$_3$ஷ்பம் வ்யதி$_2$தஸ்தபஸ்வீ ‖ **2.52.100** ‖ 2119

ஸ லோகபாலப்ரதிமப்ரபா$_4$வவாம் -
ஸ்தீர்த்வா மஹாத்மா வரதோ$_3$ மஹாநதீ$_3$ம் ।
தத: ஸம்ரு’த்$_3$தா$_4$ஞ்ஶுப$_4$ஸஸ்யமாலிந:
க்ரமேண வத்ஸாந் முதி$_3$தாநுபாக$_3$மத் ‖ **2.52.101** ‖ 2120

தௌ தத்ர ஹத்வா சதுரோ மஹாம்ரு’கா$_3$ந்
வராஹம்ரு’ஶ்யம் ப்ரு’ஷதம் மஹாருரும் ।
ஆதா$_3$ய மேத்$_4$யம் த்வரிதம் பு$_3$பு$_4$க்ஷிதௌ
வாஸாய காலே யயதுர்வநஸ்பதிம் ‖ **2.52.102** ‖ 2121

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்$_3$விபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

‖ த்ரிபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீராமேண கைகேயீத:
கௌஸல்யாப்ரப்$_4$ரு'தீமநிஷ்டஸ்யாஶங்காம் ப்ரதிபாத்$_3$ய லக்ஷ்மணஸ்யாயோத்$_4$யாயாம் நிவர்தநாய ப்ரயத்நகரணம் ஶ்ரீராமம் விநா ஸ்வீயம் ஜீவநமஸம்ப$_4$வமுக்த்வா லக்ஷ்மணேந தத்ர க$_3$மநஸ்யாநங்கீ$_3$கரணம் தத: ஶ்ரீராமேண தஸ்மை வநவாஸாயாநுஜ்ஞாப்ரதா$_3$நம்

ஸ தம் வ்ரு'க்ஷம் ஸமாஸாத்$_3$ய
ஸந்த்$_4$யாமந்வாஸ்ய பஶ்சிமாம் ।
ராமோ ரமயதாம் ஶ்ரேஷ்ட$_2$
இதி ஹோவாச லக்ஷ்மணம் ‖ **2.53.1** ‖ 2122

அத்$_3$யேயம் ப்ரத$_2$மா ராத்ரி -
ர்யாதா ஜநபதா$_3$த்$_3$ ப$_3$ஹி: ।
யா ஸுமந்த்ரேண ரஹிதா
தாம் நோத்கண்டி$_2$துமர்ஹஸி ‖ **2.53.2** ‖ 2123

ஜாக$_3$ர்தவ்யமதந்த்$_3$ரிப்$_4$யா -
மத்$_3$யப்ரப்$_4$ரு'தி ராத்ரிஷு ।
யோக$_3$க்ஷேமௌ ஹி ஸீதாயா
வர்தேதே லக்ஷ்மணாவயோ: ‖ **2.53.3** ‖ 2124

ராத்ரிம் கத$_2$ஞ்சிதே$_3$வேமாம்
ஸௌமித்ரே வர்தயாமஹே ।
அபவர்தாமஹே பூ$_4$மா -
வாஸ்தீர்ய ஸ்வயமர்ஜிதை: ॥ **2.53.4** ॥ 2125

ஸ து ஸம்விஶ்ய மேதி$_3$ந்யாம்
மஹார்ஹஶயநோசித: ।
இமா: ஸௌமித்ரயே ராமோ
வ்யாஜஹார கதா$_2$: ஶுபா$_4$: ॥ **2.53.5** ॥ 2126

த்$_4$ருவமத்$_3$ய மஹாராஜோ
து$_3$:க$_2$ம் ஸ்வபிதி லக்ஷ்மண ।
க்ரு'தகாமா து கைகேயீ
துஷ்டா ப$_4$விதுமர்ஹதி ॥ **2.53.6** ॥ 2127

ஸா ஹி தே$_3$வீ மஹாராஜம்
கைகேயீ ராஜ்யகாரணாத் ।
அபி ந ச்யாவயேத் ப்ராணாந்
த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா ப$_4$ரதமாக$_3$தம் ॥ **2.53.7** ॥ 2128

அநாத$_2$ஶ்ச ஹி வ்ரு'த்$_3$த$_4$ஶ்ச
மயா சைவ விநா க்ரு'த: ।
கிம் கரிஷ்யதி காமாத்மா
கைகேய்யா வஶமாக$_3$த: ॥ **2.53.8** ॥ 2129

இத$_3$ம் வ்யஸநமாலோக்ய
ராஜ்ஞஶ்ச மதிவிப்$_4$ரமம் ।
காம ஏவார்த$_2$த$_4$ர்மாப்$_4$யாம்
க$_3$ரீயாநிதி மே மதி: ॥ **2.53.9** ॥ 2130

கோ ஹ்யவித்$_3$வாநபி புமாந்
ப்ரமதா$_3$யா: க்ரு'தே த்யஜேத் ।
ச$_2$ந்தா$_3$நுவர்திநம் புத்ரம்
தாதோ மாமிவ லக்ஷ்மண ॥ **2.53.10** ॥ 2131

ஸுகீ$_2$ ப$_3$த ஸுபா$_4$ர்யஶ்ச
ப$_4$ரத: கேகயீஸுத: ।
முதி$_3$தாந் கோஸலாநேகோ
யோ போ$_4$க்ஷ்யத்யதி$_4$ராஜவத் ॥ **2.53.11** ॥ 2132

ஸ ஹி ராஜ்யஸ்ய ஸர்வஸ்ய
ஸுக$_2$மேகம் ப$_4$விஷ்யதி ।
தாதே து வயஸாதீதே
மயி சாரண்யமாஶ்ரிதே ॥ **2.53.12** ॥ 2133

அர்த$_2$த$_4$ர்மௌ பரித்யஜ்ய
ய: காமமநுவர்ததே ।
ஏவமாபத்$_3$யதே க்ஷிப்ரம்
ராஜா த$_3$ஶரதோ$_2$ யதா$_2$ ॥ **2.53.13** ॥ 2134

மந்யே த$_3$ஶரதா$_2$ந்தாய
மம ப்ரவ்ராஜநாய ச ।
கைகேயீ ஸௌம்ய ஸம்ப்ராப்தா
ராஜ்யாய ப$_4$ரதஸ்ய ச ॥ **2.53.14** ॥ 2135

அபீதா$_3$நீம் து கைகேயீ
ஸௌபா$_4$க்$_3$யமத$_3$மோஹிதா ।
கௌஸல்யாம் ச ஸுமித்ராம் ச
ஸா ப்ரபா$_3$தே$_4$த மத்க்ரு'தே ॥ **2.53.15** ॥ 2136

மாதாஸ்மத்காரணாத்$_3$ தே$_3$வீ
ஸுமித்ரா து$_3$:க$_2$மாவஸேத் ।
அயோத்$_4$யாமித ஏவ த்வம்
காலே ப்ரவிஶ லக்ஷ்மண ॥ **2.53.16** ॥ 2137

அஹமேகோ க$_3$மிஷ்யாமி
ஸீதயா ஸஹ த$_3$ண்ட$_3$காந் ।
அநாதா$_2$யா ஹி நாத$_2$ஸ்த்வம்
கௌஸல்யாயா ப$_4$விஷ்யஸி ॥ **2.53.17** ॥ 2138

க்ஷுத்$_3$ரகர்மா ஹி கைகேயீ
த்$_3$வேஷாத$_3$ந்யாயமாசரேத் ।
பரித$_3$த்$_3$யாத்$_3$தி$_4$ த$_4$ர்மஜ்ஞ
க$_3$ரம் தே மம மாதரம் ॥ **2.53.18** ॥ 2139

நூநம் ஜாத்யந்தரே தாத
ஸ்த்ரிய: புத்ரைர்வியோஜிதா: ।
ஜநந்யா மம ஸௌமித்ரே
தத$_3$த்$_3$யைதது$_3$பஸ்தி$_2$தம் ॥ **2.53.19** ॥ 2140

மயா ஹி சிரபுஷ்டேந
து$_3$:க$_2$ஸம்வர்தி$_4$தேந ச ।
விப்ரயுஜ்யத கௌஸல்யா
ப$_2$லகாலே தி$_4$க$_3$ஸ்து மாம் ॥ **2.53.20** ॥ 2141

மா ஸ்ம ஸீமந்திநீ காசி -
ஜ்ஜநயேத் புத்ரமீத்$_3$ரு'ஶம் ।
ஸௌமித்ரே யோऽஹமம்பா$_3$யா
த$_3$த்$_3$மி ஶோகமநந்தகம் ॥ **2.53.21** ॥ 2142

மந்யே ப்ரீதிவிஶிஷ்டா ஸா
    மத்தோ லக்ஷ்மண ஸாரிகா ।
யத்தஸ்யா: ஶ்ரூயதே வாக்யம்
    ஶுக பாத$_3$மரேர்த$_3$ஶ ॥ **2.53.22** ॥ 2143

ஶோசந்த்யாஶ்சால்பபா$_4$க்$_3$யாயா
    ந கிஞ்சிது$_3$பகுர்வதா ।
புத்ரேண கிமபுத்ராயா
    மயா கார்யமரிந்த$_3$ம ॥ **2.53.23** ॥ 2144

அல்பபா$_4$க்$_3$யா ஹி மே மாதா
    கௌஸல்யா ரஹிதா மயா ।
ஶேதே பரமது$_3$:கா$_2$ர்தா
    பதிதா ஶோகஸாக$_3$ரே ॥ **2.53.24** ॥ 2145

ஏகோ ஹ்யஹமயோத்$_4$யாம் ச
    ப்ரு'தி$_2$வீம் சாபி லக்ஷ்மண ।
தரேயமிஷுபி$_4$: க்ருத்$_3$தோ$_4$
    நநு வீர்யமகாரணம் ॥ **2.53.25** ॥ 2146

அத$_4$ர்மப$_4$யபீ$_4$தஶ்ச
    பரலோகஸ்ய சாநக$_4$ ।
தேந லக்ஷ்மண நாத்$_3$யாஹ -
    மாத்மாநமபி$_4$ஷேசயே ॥ **2.53.26** ॥ 2147

ஏதத$_3$ந்யச்ச கருணம்
    விலப்ய விஜநே ப$_3$ஹு ।
அஶ்ருபூர்ணமுகோ$_2$ தீ$_3$நோ
    நிஶி தூஷ்ணீமுபாவிஶத் ॥ **2.53.27** ॥ 2148

விலாபோபரதம் ராமம்
    க$_3$தார்சிஷமிவாநலம் ।
ஸமுத்$_3$ரமிவ நிர்வேக$_3$ -
    மாஶ்வாஸயத லக்ஷ்மண: ‖ **2.53.28** ‖ 2149

த்$_4$ருவமத்$_3$ய புரீ ராம
    அயோத்$_4$யாऽऽயுதி$_4$நாம் வர ।
நிஷ்ப்ரபா$_4$ த்வயி நிஷ்க்ராந்தே
    க$_3$தசந்த்$_3$ரேவ ஶர்வரீ ‖ **2.53.29** ‖ 2150

நைததௌ$_3$பயிகம் ராம
    யதி$_3$த$_3$ம் பரிதப்யஸே ।
விஷாத$_3$யஸி ஸீதாம் ச
    மாம் சைவ புருஷர்ஷப$_4$ ‖ **2.53.30** ‖ 2151

ந ச ஸீதா த்வயா ஹீநா
    ந சாஹமபி ராக$_4$வ ।
முஹூர்தமபி ஜீவாவோ
    ஜலாந்மத்ஸ்யாவிவோத்$_3$த்$_4$ரு'தௌ ‖ **2.53.31** ‖ 2152

நஹி தாதம் ந ஶத்ருக்$_4$நம்
    ந ஸுமித்ராம் பரந்தப ।
த்$_3$ரஷ்டுமிச்சே$_2$யமத்$_3$யாஹம்
    ஸ்வர்க$_3$ம் சாபி த்வயா விநா ‖ **2.53.32** ‖ 2153

ததஸ்தத்ர ஸமாஸீநௌ
    நாதிதூ$_3$ரே நிரீக்ஷ்ய தாம் ।
ந்யக்$_3$ரோதே$_4$ ஸுக்ரு'தாம் ஶய்யாம்
    பே$_4$ஜாதே த$_4$ர்மவத்ஸலௌ ‖ **2.53.33** ‖ 2154

ஸ லக்ஷ்மணஸ்யோத்தமபுஷ்கலம் வசோ
நிஶம்ய சைவம் வநவாஸமாத$_3$ராத் ।
ஸமா: ஸமஸ்தா வித$_3$தே$_4$ பரந்தப:
ப்ரபத்$_3$ய த$_4$ர்மம் ஸுசிராய ராக$_4$வ: ॥ **2.53.34** ॥ 2155

ததஸ்து தஸ்மிந் விஜநே மஹாப$_3$லௌ
மஹாவநே ராக$_4$வவம்ஶவர்த$_4$நௌ ।
ந தௌ ப$_4$யம் ஸம்ப்$_4$ரமமப்$_4$யுபேயது -
ர்யதை$_2$வ ஸிம்ஹௌ கி$_3$ரிஸாநுகோ$_3$சரௌ ॥ **2.53.35** ॥ 2156

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ரிபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ சது:பஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

லக்ஷ்மணஸீதாஸஹிதஸ்ய ஶ்ரீராமஸ்ய ப்ரயாகே$_3$ க$_3$ங்கா$_3$யமுநாஸங்க$_3$மஸந்நிதௌ$_4$ ப$_4$ரத்$_3$வாஜாஶ்ரமே க$_3$மநம் முநிநா தஸ்யாதித்$_2$யகரணம் சித்ரகூடேऽவஸ்தா$_2$தும் தஸ்மை ஸம்மதிதா$_3$நம் சித்ரகூடஸ்ய மஹத்தாயா: ஶோபா$_4$யாஶ்ச வர்ணநம்

தே து தஸ்மிந் மஹாவ்ரு'க்ஷே
உஷித்வா ரஜநீம் ஶுபா$_4$ம் ।
விமலேऽப்$_4$யுதி$_3$தே ஸூர்யே
தஸ்மாத்$_3$ தே$_3$ஶாத் ப்ரதஸ்தி$_2$ரே ॥ **2.54.1** ॥ 2157

யத்ர பா$_4$கீ$_3$ரதீ$_2$ம் க$_3$ங்கா$_3$ம்
யமுநாபி$_4$ப்ரவர்ததே ।
ஜக்$_3$முஸ்தம் தே$_3$ஶமுத்$_3$தி$_3$ஶ்ய
விகா$_3$ஹ்ய ஸுமஹத்$_3$ வநம் ॥ **2.54.2** ॥ 2158

தே பூ$_4$மிபா$_4$கா$_3$ந் விவிதா$_4$ந்
தே$_3$ஶாம்ஶ்சாபி மநோஹராந் ।
அத்$_3$ரு'ஷ்டபூர்வாந் பஶ்யந்த -
ஸ்தத்ர தத்ர யஶஸ்விந: ॥ **2.54.3** ॥ 2159

யதா$_2$ க்ஷேமேண ஸம்பஶ்யந்
    புஷ்பிதாந் விவிதா$_4$ந் த்$_3$ருமாந் ।
நிர்வ்ரு'த்தமாத்ரே தி$_3$வஸே
    ராம: ஸௌமித்ரிமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.54.4** ॥ 2160

ப்ரயாக$_3$மபி$_4$த: பஶ்ய
    ஸௌமித்ரே தூ$_4$மமுத்தமம் ।
அக்$_3$நேர்ப$_4$க$_3$வத: கேதும்
    மந்யே ஸந்நிஹிதோ முநி: ॥ **2.54.5** ॥ 2161

நூநம் ப்ராப்தா: ஸ்ம ஸம்பே$_4$த$_3$ம்
    க$_3$ங்கா$_3$யமுநயோர்வயம் ।
ததா$_2$ஹி ஶ்ரூயதே ஶப்$_3$தோ$_3$
    வாரிணோர்வாரிக$_4$ர்ஷஜ: ॥ **2.54.6** ॥ 2162

தா$_3$ரூணி பரிபி$_4$ந்நாநி
    வநஜைருபஜீவிபி$_4$: ।
சி$_2$ந்நாஶ்சாப்யாஶ்ரமே சைதே
    த்$_3$ரு'ஶ்யந்தே விவிதா$_4$ த்$_3$ருமா: ॥ **2.54.7** ॥ 2163

த$_4$ந்விநௌ தௌ ஸுக$_2$ம் க$_3$த்வா
    லம்ப$_3$மாநே தி$_3$வாகரே ।
க$_3$ங்கா$_3$யமுநயோ: ஸந்தௌ$_4$
    ப்ராபதுர்நிலயம் முநே: ॥ **2.54.8** ॥ 2164

ராமஸ்த்வாஶ்ரமமாஸாத்$_3$ய
    த்ராஸயந் ம்ரு'க$_3$பக்ஷிண: ।
க$_3$த்வா முஹூர்தமத்$_4$வாநம்
    ப$_4$ரத்$_3$வாஜமுபாக$_3$மத் ॥ **2.54.9** ॥ 2165

ததஸ்த்வாஶ்ரமமாஸாத்$_3$ய
முநேர்த$_3$ர்ஶநகாங்க்ஷிணௌ ।
ஸீதயாநுக$_3$தௌ வீரௌ
தூ$_3$ராதே$_3$வாவதஸ்த$_2$து: ॥ **2.54.10** ॥ 2166

ஸ ப்ரவிஶ்ய மஹாத்மாந -
ம்ரு'ஷிம் ஶிஷ்யக$_3$ணைர்வ்ரு'தம் ।
ஸம்ஶிதவ்ரதமேகாக்$_3$ரம்
தபஸா லப்$_3$த$_4$சக்ஷுஷம் ॥ **2.54.11** ॥ 2167

ஹுதாக்$_3$நிஹோத்ரம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வைவ
மஹாபா$_4$க$_3$: க்ரு'தாஞ்ஜலி: ।
ராம: ஸௌமித்ரிணா ஸார்த$_4$ம்
ஸீதயா சாப்$_4$யவாத$_3$யத் ॥ **2.54.12** ॥ 2168

ந்யவேத$_3$யத சாத்மாநம்
தஸ்மை லக்ஷ்மணபூர்வஜ: ।
புத்ரௌ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்யாவாம்
ப$_4$க$_3$வந் ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ **2.54.13** ॥ 2169

பா$_4$ர்யா மமேயம் கல்யாணீ
வைதே$_3$ஹீ ஜநகாத்மஜா ।
மாம் சாநுயாதா விஜநம்
தபோவநமநிந்தி$_3$தா ॥ **2.54.14** ॥ 2170

பித்ரா ப்ரவ்ராஜ்யமாநம் மாம்
ஸௌமித்ரிரநுஜ: ப்ரிய: ।
அயமந்வக$_3$மத்$_3$ ப்$_4$ராதா
வநமேவ த்$_4$ரு'தவ்ரத: ॥ **2.54.15** ॥ 2171

பித்ரா நியுக்தா ப4க3வந்
ப்ரவேக்ஷ்யாமஸ்தபோவநம் ।
த4ர்மமேவாசரிஷ்யாம -
ஸ்தத்ர மூலப2லாஶநா: ॥ **2.54.16** ॥ 2172

தஸ்ய தத்3 வசநம் ஶ்ருத்வா
ராஜபுத்ரஸ்ய தீ4மத: ।
உபாநயத த4ர்மாத்மா
கா3மர்க்4யமுத3கம் தத: ॥ **2.54.17** ॥ 2173

நாநாவிதா4நந்நரஸாந்
வந்யமூலப2லாஶ்ரயாந் ।
தேப்4யோ த3தௌ3 தப்ததபா
வாஸம் சைவாப்4யகல்பயத் ॥ **2.54.18** ॥ 2174

ம்ரு'க3பக்ஷிபி4ராஸீநோ
முநிபி4ஶ்ச ஸமந்தத: ।
ராமமாக3தமப்4யர்ச்ய
ஸ்வாக3தேநாக3தம் முநி: ॥ **2.54.19** ॥ 2175

ப்ரதிக்3ரு'ஹ்ய து தாமர்சா -
முபவிஷ்டம் ஸ ராக4வம் ।
ப4ரத்3வாஜோऽப்3ரவீத்3 வாக்யம்
த4ர்மயுக்தமித3ம் ததா3 ॥ **2.54.20** ॥ 2176

சிரஸ்ய க2லு காகுத்ஸ்த2
பஶ்யாம்யஹமுபாக3தம் ।
ஶ்ருதம் தவ மயா சைவ
விவாஸநமகாரணம் ॥ **2.54.21** ॥ 2177

அவகாஶோ விவிக்தோऽயம்
மஹாநத்$_3$யோ: ஸமாக$_3$மே ।
புண்யஶ்ச ரமணீயஶ்ச
வஸத்விஹ ப$_4$வாந் ஸுக$_2$ம் ॥ **2.54.22** ॥ 2178

ஏவமுக்தஸ்து வசநம்
ப$_4$ரத்$_3$வாஜேந ராக$_4$வ: ।
ப்ரத்யுவாச ஶுப$_4$ம் வாக்யம்
ராம: ஸர்வஹிதே ரத: ॥ **2.54.23** ॥ 2179

ப$_4$க$_3$வந்நித ஆஸந்ந:
பௌரஜாநபதோ$_3$ ஜந: ।
ஸுத$_3$ர்ஶமிஹ மாம் ப்ரேக்ஷ்ய
மந்யேऽஹமிமமாஶ்ரமம் ॥ **2.54.24** ॥ 2180

ஆக$_3$மிஷ்யதி வைதே$_3$ஹீம்
மாம் சாபி ப்ரேக்ஷகோ ஜந: ।
அநேந காரணேநாஹ -
மிஹ வாஸம் ந ரோசயே ॥ **2.54.25** ॥ 2181

ஏகாந்தே பஶ்ய ப$_4$க$_3$வ -
ந்நாஶ்ரமஸ்தா$_2$நமுத்தமம் ।
ரமதே யத்ர வைதே$_3$ஹீ
ஸுகா$_2$ர்ஹா ஜநகாத்மஜா ॥ **2.54.26** ॥ 2182

ஏதச்ச்$_2$ருத்வா ஶுப$_4$ம் வாக்யம்
ப$_4$ரத்$_3$வாஜோ மஹாமுநி: ।
ராக$_4$வஸ்ய து தத்$_3$ வாக்ய -
மர்த$_2$க்$_3$ராஹகமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.54.27** ॥ 2183

த3ஶக்ரோஶ இதஸ்தாத
கி3ரிர்யஸ்மிந் நிவத்ஸ்யஸி।
மஹர்ஷிஸேவித: புண்ய:
பர்வத: ஶுப4த3ர்ஶந: ॥ **2.54.28** ॥ 2184

கோ3லாங்கு3லாநுசரிதோ
வாநரர்க்ஷநிஷேவித:।
சித்ரகூட இதி க்2யாதோ
க3ந்த4மாத3நஸந்நிப4: ॥ **2.54.29** ॥ 2185

யாவதா சித்ரகூடஸ்ய
நர: ஶ்ரு’ங்கா3ண்யவேக்ஷதே।
கல்யாணாநி ஸமாத4த்தே
ந பாபே குருதே மந: ॥ **2.54.30** ॥ 2186

ரு’ஷயஸ்தத்ர ப3ஹவோ
விஹ்ரு’த்ய ஶரதா3ம் ஶதம்।
தபஸா தி3வமாரூடா4:
கபாலஶிரஸா ஸஹ ॥ **2.54.31** ॥ 2187

ப்ரவிவிக்தமஹம் மந்யே
தம் வாஸம் ப4வத: ஸுக2ம்।
இஹ வா வநவாஸாய
வஸ ராம மயா ஸஹ ॥ **2.54.32** ॥ 2188

ஸ ராமம் ஸர்வகாமைஸ்தம்
ப4ரத்3வாஜ: ப்ரியாதிதி2ம்।
ஸபா4ர்யம் ஸஹ ச ப்4ராத்ரா
ப்ரதிஜக்3ராஹ ஹர்ஷயந் ॥ **2.54.33** ॥ 2189

தஸ்ய ப்ரயாகே$_3$ ராமஸ்ய
தம் மஹர்ஷிமுபேயுஷ: ।
ப்ரபந்நா ரஜநீ புண்யா
சித்ரா: கத$_2$யத: கதா$_2$: ॥ **2.54.34** ॥ 2190

ஸீதாத்ரு'தீய: காகுத்ஸ்த$_2$:
பரிஶ்ராந்த: ஸுகோ$_2$சித: ।
ப$_4$ரத்$_3$வாஜாஶ்ரமே ரம்யே
தாம் ராத்ரிமவஸத் ஸுக$_2$ம் ॥ **2.54.35** ॥ 2191

ப்ரபா$_4$தாயாம் து ஶர்வர்யாம்
ப$_4$ரத்$_3$வாஜமுபாக$_3$மத் ।
உவாச நரஶார்தூ$_3$லோ
முநிம் ஜ்வலிததேஜஸம் ॥ **2.54.36** ॥ 2192

ஶர்வரீம் ப$_4$க$_3$வந்நத்$_3$ய
ஸத்யஶீல தவாஶ்ரமே ।
உஷிதா: ஸ்மோऽஹ வஸதி -
மநுஜாநாது நோ ப$_4$வாந் ॥ **2.54.37** ॥ 2193

ராத்ர்யாம் து தஸ்யாம் வ்யுஷ்டாயாம்
ப$_4$ரத்$_3$வாஜோऽப்$_3$ரவீதி$_3$த$_3$ம் ।
மது$_4$மூலப$_2$லோபேதம்
சித்ரகூடம் வ்ரஜேதி ஹ ॥ **2.54.38** ॥ 2194

வாஸமௌபயிகம் மந்யே
தவ ராம மஹாப$_3$ல ।
நாநாநக$_3$க$_3$ணோபேத:
கிந்நரோரக$_3$ஸேவித: ॥ **2.54.39** ॥ 2195

மயூரநாதா$_3$பி$_4$ரதோ
 க$_3$ஜராஜநிஷேவித: |
க$_3$ம்யதாம் ப$_4$வதா ஶைல -
 ஶ்சித்ரகூட: ஸ விஶ்ருத: || **2.54.40** || 2196

புண்யஶ்ச ரமணீயஶ்ச
 ப$_3$ஹுமூலப$_2$லாயுத: |
தத்ர குஞ்ஜரயூதா$_2$நி
 ம்ரு'க$_3$யூதா$_2$நி சைவ ஹி || **2.54.41** || 2197

விசரந்தி வநாந்தேஷு
 தாநி த்$_3$ரக்ஷ்யஸி ராக$_4$வ |
ஸரித்ப்ரஸ்ரவணப்ரஸ்தா$_2$ந்
 த$_3$ரீகந்த$_3$ரநிர்ஜ$_2$ராந் |
சரத: ஸீதயா ஸார்த$_4$ம்
 நந்தி$_3$ஷ்யதி மநஸ்தவ || **2.54.42** || 2198

ப்ரஹ்ரு'ஷ்டகோயஷ்டிப$_4$கோகிலஸ்வநை -
 ர்விநோத$_3$யந்தம் ச ஸுக$_2$ம் பரம் ஶிவம் |
ம்ரு'கை$_3$ஶ்ச மத்தைர்ப$_3$ஹுபி$_4$ஶ்ச குஞ்ஜரை:
 ஸுரம்யமாஸாத்$_3$ய ஸமாவஸாஶ்ரயம் || **2.54.43** || 2199

|| இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ சது:பஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ||

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ பஞ்சபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரத்$_3$வாஜேந ஸ்வஸ்திவாசநபூர்வகம் ஸ்ரீராமாதீ$_3$நாம் விஸர்ஜநம் தத$_3$ர்த$_2$ம் சித்ரகூடமார்க$_3$ஸ்ய போ$_3$த$_4$நம் ச தேஷாம் ஸமேஷாம் ஸ்வநிர்மிதேந ப்லவேந யமுநாமுத்தீர்ய பரதடே க$_3$மநம் யமுநாம் ஶ்யாமவடம் ப்ரதி ச ஸீதாயா: ப்ரார்த$_2$நா யமுநாதடவர்திபதா$_2$ க்ரோஶமாத்ரம் க$_3$த்வா த்ரயாணாமபி வநே பரிப்$_4$ரமணம் யமுநாயா: ஸமதலே தடே தேஷாம் ராத்ரௌ நிவாஸஶ்ச

உஷித்வா ரஜநீம் தத்ர
ராஜபுத்ராவரிந்த$_3$மௌ ।
மஹர்ஷிமபி$_4$வாத்$_3$யாத$_2$
ஜக்$_3$மதுஸ்தம் கி$_3$ரிம் ப்ரதி ॥ **2.55.1** ॥ 2200

தேஷாம் ஸ்வஸ்த்யயநம் சைவ
மஹர்ஷி: ஸ சகார ஹ ।
ப்ரஸ்தி$_2$தாந் ப்ரேக்ஷ்ய தாம்ஶ்சைவ
பிதா புத்ராநிவௌரஸாந் ॥ **2.55.2** ॥ 2201

தத: ப்ரசக்ரமே வக்தும்
வசநம் ஸ மஹாமுநி: ।
ப$_4$ரத்$_3$வாஜோ மஹாதேஜா
ராமம் ஸத்யபராக்ரமம் ॥ **2.55.3** ॥ 2202

க$_3$ங்கா$_3$யமுநயோ: ஸந்தி$_4$ -
மாஸாத்$_3$ய மநுஜர்ஷபௌ$_4$ ।
காலிந்தீ$_3$மநுக$_3$ச்சே$_2$தாம்
நதீ$_3$ம் பஶ்சாந்முகா$_2$ஶ்ரிதாம் ॥ **2.55.4** ॥ 2203

அதா$_2$ஸாத்$_3$ய து காலிந்தீ$_3$ம்
ப்ரதிஸ்ரோத:ஸமாக$_3$தாம் ।
தஸ்யாஸ்தீர்த$_2$ம் ப்ரசரிதம்
ப்ரகாமம் ப்ரேக்ஷ்ய ராக$_4$வ ।
தத்ர யூயம் ப்லவம் க்ரு'த்வா
தரதாம்ஶுமதீம் நதீ$_3$ம் ॥ **2.55.5** ॥ 2204

ததோ ந்யக்$_3$ரோத$_4$மாஸாத்$_3$ய
மஹாந்தம் ஹரிதச்ச$_2$த$_3$ம் ।
பரீதம் ப$_3$ஹுபி$_4$ர்வ்ரு'க்ஷை:
ஶ்யாமம் ஸித்$_3$தோ$_4$பஸேவிதம் ॥ **2.55.6** ॥ 2205

தஸ்மிந் ஸீதாஞ்ஜலிம் க்ரு'த்வா
ப்ரயுஞ்ஜீதாஶிஷாம் க்ரியாம் ।
ஸமாஸாத்$_3$ய ச தம் வ்ரு'க்ஷம்
வஸேத்$_3$ வாதிக்ரமேத வா ॥ **2.55.7** ॥ 2206

க்ரோஶமாத்ரம் ததோ க$_3$த்வா
நீலம் ப்ரேக்ஷ்ய ச காநநம் ।
ஸல்லகீப$_3$த$_3$ரீமிஶ்ரம்
ரம்யம் வம்ஶைஶ்ச யாமுநை: ॥ **2.55.8** ॥ 2207

ஸ பந்தா$_2$ஶ்சித்ரகூடஸ்ய
க$_3$தஸ்ய ப$_3$ஹுஶோ மயா ।

ரம்யோ மார்த$_{3}$வயுக்தஶ்ச
தா$_{3}$வைஶ்சைவ விவர்ஜித: ॥ **2.55.9** ॥ 2208

இதி பந்தா$_{2}$நமாதி$_{3}$ஶ்ய
மஹர்ஷி: ஸந்ந்யவர்தத ।
அபி$_{4}$வாத்$_{3}$ய ததே$_{2}$த்யுக்த்வா
ராமேண விநிவர்தித: ॥ **2.55.10** ॥ 2209

உபாவ்ரு'த்தே முநௌ தஸ்மிந்
ராமோ லக்ஷ்மணமப்$_{3}$ரவீத் ।
க்ரு'தபுண்யா: ஸ்ம ப$_{4}$த்$_{3}$ரம் தே
முநிர்யந்நோऽநுகம்பதே ॥ **2.55.11** ॥ 2210

இதி தௌ புருஷவ்யாக்$_{4}$ரௌ
மந்த்ரயித்வா மநஸ்விநௌ ।
ஸீதாமேவாக்$_{3}$ரத: க்ரு'த்வா
காலிந்தீ$_{3}$ம் ஜக்$_{3}$மதுர்நதீ$_{3}$ம் ॥ **2.55.12** ॥ 2211

அதா$_{2}$ஸாத்$_{3}$ய து காலிந்தீ$_{3}$ம்
ஶீக்$_{4}$ரஸ்ரோதஸ்விநீம் நதீ$_{3}$ம் ।
சிந்தாமாபேதி$_{3}$ரே ஸத்$_{3}$யோ
நதீ$_{3}$ஜலதிதீர்ஷவ: ॥ **2.55.13** ॥ 2212

தௌ காஷ்ட$_{2}$ஸங்கா$_{4}$டமதோ$_{2}$
சக்ரது: ஸுமஹாப்லவம் ।
ஶுஷ்கைர்வம்ஶை: ஸமாகீர்ண -
முஶீரைஶ்ச ஸமாவ்ரு'தம் ॥ **2.55.14** ॥ 2213

ததோ வைதஸஶாகா$_{2}$ஶ்ச
ஜம்பு$_{3}$ஶாகா$_{2}$ஶ்ச வீர்யவாந் ।

சகார லக்ஷ்மணஶ்சி$_2$த்த்வா
ஸீதாயா: ஸுக$_2$மாஸநம் ॥ **2.55.15** ॥ 2214

தத்ர ஶ்ரியமிவாசிந்த்யாம்
ராமோ தா$_3$ஶரதி$_2$: ப்ரியாம் ।
ஈஷத்ஸ லஜ்ஜமாநாம் தா -
மத்$_4$யாரோபயத ப்லவம் ॥ **2.55.16** ॥ 2215

பார்ஶ்வே தத்ர ச வைதே$_3$ஹ்யா
வஸநே பூ$_4$ஷணாநி ச ।
ப்லவே கடி$_2$நகாஜம் ச
ராமஶ்சக்ரே ஸமாஹித: ॥ **2.55.17** ॥ 2216

ஆரோப்ய ஸீதாம் ப்ரத$_2$மம்
ஸங்கா$_4$டம் பரிக்$_3$ரு'ஹ்ய தௌ ।
தத: ப்ரதேரதுர்யத்தௌ
ப்ரீதௌ த$_3$ஶரதா$_2$த்மஜௌ ॥ **2.55.18** ॥ 2217

காலிந்தீ$_3$மத்$_4$யமாயாதா
ஸீதா த்வேநாமவந்த$_3$த ।
ஸ்வஸ்தி தே$_3$வி தராமி த்வாம்
பாரயேந்மே பதிர்வ்ரதம் ॥ **2.55.19** ॥ 2218

யக்ஷ்யே த்வாம் கோ$_3$ஸஹஸ்ரேண
ஸுராக$_4$டஶதேந ச ।
ஸ்வஸ்தி ப்ரத்யாக$_3$தே ராமே
புரீமிக்ஷ்வாகுபாலிதாம் ॥ **2.55.20** ॥ 2219

காலிந்தீ$_3$மத$_2$ ஸீதா து
யாசமாநா க்ரு'தாஞ்ஜலி: ।

தீரமேவாபி$_4$ஸம்ப்ராப்தா
த$_3$க்ஷிணம் வரவர்ணிநீ ॥ **2.55.21** ॥ 2220

தத: ப்லவேநாம்ஶுமதீம்
ஶீக்$_4$ரகா$_3$மூர்மிமாலிநீம் ।
தீரஜைர்ப$_3$ஹுபி$_4$ர்வ்ரு’க்ஷை:
ஸந்தேருர்யமுநாம் நதீ$_3$ம் ॥ **2.55.22** ॥ 2221

தே தீர்ணா: ப்லவமுத்ஸ்ரு’ஜ்ய
ப்ரஸ்தா$_2$ய யமுநாவநாத் ।
ஶ்யாமம் ந்யக்$_3$ரோத$_4$மாஸேது$_3$:
ஶீதலம் ஹரிதச்ச$_2$த$_3$ம் ॥ **2.55.23** ॥ 2222

ந்யக்$_3$ரோத$_4$ம் ஸமுபாக$_3$ம்ய
வைதே$_3$ஹீ சாப்$_4$யவந்த$_3$த ।
நமஸ்தேऽஸ்து மஹாவ்ரு’க்ஷ
பாரயேந்மே பதிர்வ்ரதம் ॥ **2.55.24** ॥ 2223

கௌஸல்யாம் சைவ பஶ்யேம
ஸுமித்ராம் ச யஶஸ்விநீம் ।
இதி ஸீதாஞ்ஜலிம் க்ரு’த்வா
பர்யக$_3$ச்ச$_2$ந்மநஸ்விநீ ॥ **2.55.25** ॥ 2224

அவலோக்ய தத: ஸீதா -
மாயாசந்தீமநிந்தி$_3$தாம் ।
த$_3$யிதாம் ச விதே$_4$யாம் ச
ராமோ லக்ஷ்மணமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.55.26** ॥ 2225

ஸீதாமாதா$_3$ய க$_3$ச்ச$_2$ த்வ -
மக்$_3$ரதோ ப$_4$ரதாநுஜ ।

ப்ரு'ஷ்ட2தோऽநுக3மிஷ்யாமி
ஸாயுதோ4 த்3விபதா3ம் வர ॥ **2.55.27** ॥ 2226

யத்3 யத் ப2லம் ப்ரார்த2யதே
புஷ்பம் வா ஜநகாத்மஜா ।
தத் தத் ப்ரயச்ச2 வைதே3ஹ்யா
யத்ராஸ்யா ரமதே மந: ॥ **2.55.28** ॥ 2227

ஏகைகம் பாத3பம் கு3ல்மம்
லதாம் வா புஷ்பஶாலிநீம் ।
அத்3ரு'ஷ்டரூபாம் பஶ்யந்தீ
ராமம் பப்ரச்ச2 ஸாப3லா ॥ **2.55.29** ॥ 2228

ரமணீயாந் ப3ஹுவிதா4ந்
பாத3பாந் குஸுமோத்கராந் ।
ஸீதாவசநஸம்ரப்3த4
ஆநயாமாஸ லக்ஷ்மண: ॥ **2.55.30** ॥ 2229

விசித்ரவாலுகஜலாம்
ஹம்ஸஸாரஸநாதி3தாம் ।
ரேமே ஜநகராஜஸ்ய
ஸுதா ப்ரேக்ஷ்ய ததா3 நதீ3ம் ॥ **2.55.31** ॥ 2230

க்ரோஶமாத்ரம் ததோ க3த்வா
ப்4ராதரௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ।
ப3ஹூந் மேத்4யாந் ம்ரு'கா3ந் ஹத்வா
சேரதுர்யமுநாவநே ॥ **2.55.32** ॥ 2231

விஹ்ரு'த்ய தே ப3ர்ஹிணபூக3நாதி3தே
ஶுபே4 வநே வாரணவாநராயுதே ।

ஸமம் நதீ$_3$வப்ரமுபேத்ய ஸத்வரம்
நிவாஸமாஜக்$_3$முரதீ$_3$நத$_3$ர்ஶநா: ॥ **2.55.33** ॥ 2232

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ பஞ்சபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

|| ஷட்பஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ||

**வநஸ்ய ஶோபா$_4$ம் பஶ்யதாம் மிதோ$_2$ த$_3$ர்ஶயதாம் ச
ஸ்ரீராமப்ரப்$_4$ரு'தீநாம் சித்ரகூடே க$_3$மநம் வால்மீகித$_3$ர்ஶநம்
க்ரு'த்வா ஸ்ரீராமஸ்யாஜ்ஞயா லக்ஷ்மணேந வநே பர்ணஶாலாயா
நிர்மாணம் தஸ்யா வாஸ்துஶாந்திம் க்ரு'த்வா தேஷாம்
ஸர்வேஷாம் தத்ர ப்ரவேஶ:**

அத$_2$ ராத்ர்யாம் வ்யதீதாயா -
மவஸுப்தமநந்தரம் |
ப்ரபோ$_3$த$_4$யாமாஸ ஶநை -
ர்லக்ஷ்மணம் ரகு$_4$புங்க$_3$வ: || **2.56.1** || 2233

ஸௌமித்ரே ஶ்ரு'ணு வந்யாநாம்
வல்கு$_3$ வ்யாஹரதாம் ஸ்வநம் |
ஸம்ப்ரதிஷ்டா$_2$மஹே கால:
ப்ரஸ்தா$_2$நஸ்ய பரந்தப || **2.56.2** || 2234

ப்ரஸுப்தஸ்து ததோ ப்$_4$ராத்ரா
ஸமயே ப்ரதிபோ$_3$தி$_4$த: |
ஜஹௌ நித்$_3$ராம் ச தந்த்$_3$ராம் ச
ப்ரஸக்தம் ச பரிஶ்ரமம் || **2.56.3** || 2235

தத உத்தா$_2$ய தே ஸர்வே
ஸ்ப்ரு’ஷ்ட்வா நத்$_3$யா: ஶிவம் ஜலம் ।
பந்தா$_2$நம்ரு’ஷிபி$_4$ர்ஜுஷ்டம்
சித்ரகூடஸ்ய தம் யயு: ॥ **2.56.4** ॥ 2236

தத: ஸம்ப்ரஸ்தி$_2$த: காலே
ராம: ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ।
ஸீதாம் கமலபத்ராக்ஷீ -
மித$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.56.5** ॥ 2237

ஆதீ$_3$ப்தாநிவ வைதே$_3$ஹி
ஸர்வத: புஷ்பிதாந் நகா$_3$ந் ।
ஸ்வை: புஷ்பை: கிம்ஶுகாந் பஶ்ய
மாலிந: ஶிஶிராத்யயே ॥ **2.56.6** ॥ 2238

பஶ்ய ப$_4$ல்லாதகாந் பி$_3$ல்வாந்
நரைரநுபஸேவிதாந் ।
ப$_2$லபுஷ்பைரவநதாந்
நூநம் ஶக்ஷ்யாம ஜீவிதும் ॥ **2.56.7** ॥ 2239

பஶ்ய த்$_3$ரோணப்ரமாணாநி
லம்ப$_3$மாநாநி லக்ஷ்மண ।
மதூ$_4$நி மது$_4$காரீபி$_4$:
ஸம்ப்$_4$ரு’தாநி நகே$_3$ நகே$_3$ ॥ **2.56.8** ॥ 2240

ஏஷ க்ரோஶதி நத்யூஹ -
ஸ்தம் ஶிகீ$_2$ ப்ரதிகூஜதி ।
ரமணீயே வநோத்$_3$தே$_3$ஶே
புஷ்பஸம்ஸ்தரஸங்கடே ॥ **2.56.9** ॥ 2241

மாதங்க$_3$யூதா$_2$நுஸ்ரு'தம்
பக்ஷிஸங்கா$_4$நுநாதி$_3$தம் ।
சித்ரகூடமிமம் பஶ்ய
ப்ரவ்ரு'த்$_3$த$_4$ஶிக$_2$ரம் கி$_3$ரிம் ॥ **2.56.10** ॥ 2242

ஸமபூ$_4$மிதலே ரம்யே
த்$_3$ருமைர்ப$_3$ஹுபி$_4$ராவ்ரு'தே ।
புண்யே ரஸ்யாமஹே தாத
சித்ரகூடஸ்ய காநநே ॥ **2.56.11** ॥ 2243

ததஸ்தௌ பாத$_3$சாரேண
க$_3$ச்ச$_2$ந்தௌ ஸஹ ஸீதயா ।
ரம்யமாஸேத$_3$து: ஶைலம்
சித்ரகூடம் மநோரமம் ॥ **2.56.12** ॥ 2244

தம் து பர்வதமாஸாத்$_3$ய
நாநாபக்ஷிக$_3$ணாயுதம் ।
ப$_3$ஹுமூலப$_2$லம் ரம்யம்
ஸம்பந்நஸரஸோத$_3$கம் ॥ **2.56.13** ॥ 2245

மநோஜ்ஞோऽயம் கி$_3$ரி: ஸௌம்ய
நாநாத்$_3$ருமலதாயுத: ।
ப$_3$ஹுமூலப$_2$லோ ரம்ய:
ஸ்வாஜீவ: ப்ரதிபா$_4$தி மே ॥ **2.56.14** ॥ 2246

முநயஶ்ச மஹாத்மாநோ
வஸந்த்யஸ்மிஶிலோச்சயே ।
அயம் வாஸோ ப$_4$வேத் தாத
வயமத்ர வஸேமஹி ॥ **2.56.15** ॥ 2247

இதி ஸீதா ச ராமஶ்ச
லக்ஷ்மணஶ்ச க்ரு'தாஞ்ஜலி: ।
அபி$_4$க$_3$ம்யாஶ்ரமம் ஸர்வே
வால்மீகிமபி$_4$வாத$_3$யந் ॥ **2.56.16** ॥ 2248

தாந் மஹர்ஷி: ப்ரமுதி$_3$த:
பூஜயாமாஸ த$_4$ர்மவித் ।
ஆஸ்யதாமிதி சோவாச
ஸ்வாக$_3$தம் தம் நிவேத்$_3$ய ச ॥ **2.56.17** ॥ 2249

ததோऽப்$_3$ரவீந்மஹாபா$_3$ஹு -
ர்லக்ஷ்மணம் லக்ஷ்மணாக்$_3$ரஜ: ।
ஸந்நிவேத்$_3$ய யதா$_2$ந்யாய -
மாத்மாநம்ரு'ஷயே ப்ரபு$_4$: ॥ **2.56.18** ॥ 2250

லக்ஷ்மணாநய தா$_3$ரூணி
த்$_3$ரு'டா$_4$நி ச வராணி ச ।
குருஷ்வாவஸத$_2$ம் ஸௌம்ய
வாஸே மேऽபி$_4$ரதம் மந: ॥ **2.56.19** ॥ 2251

தஸ்ய தத்$_3$ வசநம் ஶ்ருத்வா
ஸௌமித்ரிர்விவிதா$_4$ந் த்$_3$ருமாந் ।
ஆஜஹார ததஶ்சக்ரே
பர்ணஶாலாமரிந்த$_3$ம: ॥ **2.56.20** ॥ 2252

தாம் நிஷ்டி$_2$தாம் ப$_3$த்$_3$த$_4$கடாம்
த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா ராம: ஸுத$_3$ர்ஶநாம் ।
ஶுஶ்ரூஷமாணமேகாக்$_3$ர -
மித$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.56.21** ॥ 2253

ஜனேயம் மாம்ஸமாஹ்ருத்ய
ஶாலாம் யக்ஷ்யாமஹே வயம் ।
கர்தவ்யம் வாஸ்துஶமநம்
ஸௌமித்ரே சிரஜீவிபி$_4$: ॥ **2.56.22** ॥ 2254

ம்ருக$_3$ம் ஹத்வாऽऽநய க்ஷிப்ரம்
லக்ஷ்மணேஹ ஶுபே$_4$க்ஷண ।
கர்தவ்ய: ஶாஸ்த்ரத்$_3$ருஷ்டோ ஹி
விதி$_4$ர்த$_4$ர்மமநுஸ்மர ॥ **2.56.23** ॥ 2255

ப்$_4$ராதுர்வசநமாஜ்ஞாய
லக்ஷ்மண: பரவீரஹா ।
சகார ச யதோ$_2$க்தம் ஹி
தம் ராம: புநரப்$_3$ரவீத் ॥ **2.56.24** ॥ 2256

ஜனேயம் ஶ்ரபயஸ்வைத -
ச்சா$_2$லாம் யக்ஷ்யாமஹே வயம் ।
த்வர ஸௌம்யமுஹூர்தோऽயம்
த்$_4$ருவஶ்ச தி$_3$வஸோ ஹ்யயம் ॥ **2.56.25** ॥ 2257

ஸ லக்ஷ்மண: க்ருஷ்ணம்ருக$_3$ம்
ஹத்வா மேத்$_4$யம் ப்ரதாபவாந் ।
அத$_2$ சிக்ஷேப ஸௌமித்ரி:
ஸமித்$_3$தே$_4$ ஜாதவேத$_3$ஸி ॥ **2.56.26** ॥ 2258

தத் து பக்வம் ஸமாஜ்ஞாய
நிஷ்டப்தம் சி$_2$ந்நஶோணிதம் ।
லக்ஷ்மண: புருஷவ்யாக்$_4$ர -
மத$_2$ ராக$_4$வமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.56.27** ॥ 2259

அயம் ஸர்வ: ஸமஸ்தாங்க$_3$:
ஶ்ரு'த: க்ரு'ஷ்ணம்ரு'கோ$_3$ மயா ।
தே$_3$வதா தே$_3$வஸங்காஶ
யஜஸ்வ குஶலோ ஹ்யஸி ॥ **2.56.28** ॥ 2260

ராம: ஸ்நாத்வா து நியதோ
கு$_3$ணவாஞ்ஜபகோவித$_3$: ।
ஸங்க்$_3$ரஹேணாகரோத் ஸர்வாந்
மந்த்ராந் ஸத்ராவஸாநிகாந் ॥ **2.56.29** ॥ 2261

இஷ்ட்வா தே$_3$வக$_3$ணாந் ஸர்வாந்
விவேஶாவஸத$_2$ம் ஶுசி: ।
ப$_3$பூ$_4$வ ச மநோஹ்லாதோ$_3$
ராமஸ்யாமிததேஜஸ: ॥ **2.56.30** ॥ 2262

வைஶ்வதே$_3$வப$_3$லிம் க்ரு'த்வா
ரௌத்$_3$ரம் வைஷ்ணவமேவ ச ।
வாஸ்துஸம்ஶமநீயாநி
மங்க$_3$லாநி ப்ரவர்தயந் ॥ **2.56.31** ॥ 2263

ஜபம் ச ந்யாயத: க்ரு'த்வா
ஸ்நாத்வா நத்$_3$யாம் யதா$_2$விதி$_4$ ।
பாபஸம்ஶமநம் ராம -
ஶ்சகார ப$_3$லிமுத்தமம் ॥ **2.56.32** ॥ 2264

வேதி$_3$ஸ்த$_2$லவிதா$_4$நாநி
சைத்யாந்யாயதநாநி ச ।
ஆஶ்ரமஸ்யாநுரூபாணி
ஸ்தா$_2$பயாமாஸ ராக$_4$வ: ॥ **2.56.33** ॥ 2265

தாம் வ்ரு’க்ஷபர்ணச்ச$_2$த$_3$நாம் மநோஜ்ஞாம்
யதா$_2$ப்ரதே$_3$ஶம் ஸுக்ரு’தாம் நிவாதாம் ।
வாஸாய ஸர்வே விவிஶு: ஸமேதா:
ஸபா$_4$ம் யதா$_2$ தே$_3$வக$_3$ணா: ஸுத$_4$ர்மாம் ॥ **2.56.34** ॥ 2266

ஸுரம்யமாஸாத்$_3$ய து சித்ரகூடம்
நதீ$_3$ம் ச தாம் மால்யவதீம் ஸுதீர்தா$_2$ம் ।
நநந்த$_3$ ஹ்ரு’ஷ்டோ ம்ரு’க$_3$பக்ஷிஜுஷ்டாம்
ஜஹௌ ச து$_3$:க$_2$ம் புரவிப்ரவாஸாத் ॥ **2.56.35** ॥ 2267

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஷட்பஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸுமந்த்ரஸ்யாயோத்$_4$யாயாம் பராவர்தநம் தஸ்ய முக$_2$த: ஶ்ரீராமஸ்ய ஸந்தே$_3$ஶம் ஶ்ருத்வா பௌராணாம் விலாபோ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ய கௌஸல்யாயாஶ்ச மூர்சா$_2$ந்த:புரஸ்தா$_2$நாம் ராஜ்ஞீநாமார்தநாத$_3$ஶ்ச

கத$_2$யித்வா து து$_3$:கா$_2$ர்த:
ஸுமந்த்ரேண சிரம் ஸஹ ।
ராமே த$_3$க்ஷிணகூலஸ்தே$_2$
ஜகா$_3$ம ஸ்வக்$_3$ரு'ஹம் கு$_3$ஹ: ॥ **2.57.1** ॥ 2268

ப$_4$ரத்$_3$வாஜாபி$_4$க$_3$மநம்
ப்ரயாகே$_3$ ச ஸபா$_4$ஜநம் ।
ஆ கி$_3$ரேர்க$_3$மநம் தேஷாம்
தத்ரஸ்தை$_2$ரபி$_4$லக்ஷிதம் ॥ **2.57.2** ॥ 2269

அநுஜ்ஞாத: ஸுமந்த்ரோऽத$_2$
யோஜயித்வா ஹயோத்தமாந் ।
அயோத்$_4$யாமேவ நக$_3$ரீம்
ப்ரயயௌ கா$_3$ட$_4$து$_3$ர்மநா: ॥ **2.57.3** ॥ 2270

ஸ வநாநி ஸுக$_3$ந்தீ$_4$நி
ஸரிதஶ்ச ஸராம்ஸி ச ।
பஶ்யந் யத்தோ யயௌ ஶீக்$_4$ரம்
க்$_3$ராமாணி நக$_3$ராணி ச ॥ **2.57.4** ॥ 2271

தத: ஸாயாஹ்நஸமயே
த்$_3$விதீயேऽஹநி ஸாரதி$_2$: ।
அயோத்$_4$யாம் ஸமநுப்ராப்ய
நிராநந்தா$_3$ம் த$_3$த$_3$ர்ஶ ஹ ॥ **2.57.5** ॥ 2272

ஸ ஶூந்யாமிவ நி:ஶப்$_3$தா$_3$ம்
த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா பரமது$_3$ர்மநா: ।
ஸுமந்த்ரஶ்சிந்தயாமாஸ
ஶோகவேக$_3$ஸமாஹத: ॥ **2.57.6** ॥ 2273

கச்சிந்ந ஸக$_3$ஜா ஸாஶ்வா
ஸஜநா ஸஜநாதி$_4$பா ।
ராமஸந்தாபது$_3$:கே$_2$ந
த$_3$க்$_3$தா$_4$ ஶோகாக்$_3$நிநா புரீ ॥ **2.57.7** ॥ 2274

இதி சிந்தாபர: ஸூதோ
வாஜிபி$_4$: ஶீக்$_4$ரயாயிபி$_4$: ।
நக$_3$ரத்$_3$வாரமாஸாத்$_3$ய
த்வரித: ப்ரவிவேஶ ஹ ॥ **2.57.8** ॥ 2275

ஸுமந்த்ரமபி$_4$தா$_4$வந்த:
ஶதஶோऽத$_2$ ஸஹஸ்ரஶ: ।
க்வ ராம இதி ப்ரு’ச்ச$_2$ந்த:
ஸூதமப்$_4$யத்$_3$ரவந் நரா: ॥ **2.57.9** ॥ 2276

தேஷாம் ஶஶம்ஸ க3ங்கா3யா -
    மஹமாப்ரு’ச்ச்2ய ராக4வம் ।
அநுஜ்ஞாதோ நிவ்ரு’த்தோऽஸ்மி
    தா4ர்மிகேண மஹாத்மநா ॥ **2.57.10** ॥ 2277

தே தீர்ணா இதி விஜ்ஞாய
    பா3ஷ்பபூர்ணமுகா2 நரா: ।
அஹோ தி4கி3தி நி:ஶ்வஸ்ய
    ஹா ராமேதி விசுக்ருஶு: ॥ **2.57.11** ॥ 2278

ஶுஶ்ராவ ச வசஸ்தேஷாம்
    வ்ரு’ந்த3ம் வ்ரு’ந்த3ம் ச திஷ்ட2தாம் ।
ஹதா: ஸ்ம க2லு யே நேஹ
    பஶ்யாம இதி ராக4வம் ॥ **2.57.12** ॥ 2279

தா3நயஜ்ஞவிவாஹேஷு
    ஸமாஜேஷு மஹத்ஸு ச ।
ந த்3ரக்ஷ்யாம: புநர்ஜாது
    தா4ர்மிகம் ராமமந்தரா ॥ **2.57.13** ॥ 2280

கிம் ஸமர்த2ம் ஜநஸ்யாஸ்ய
    கிம் ப்ரியம் கிம் ஸுகா2வஹம் ।
இதி ராமேண நக3ரம்
    பித்ரேவ பரிபாலிதம் ॥ **2.57.14** ॥ 2281

வாதாயநக3தாநாம் ச
    ஸ்த்ரீணாமந்வந்தராபணம் ।
ராமமேவாபி4தப்தாநாம்
    ஶுஶ்ராவ பரிதே3வநாம் ॥ **2.57.15** ॥ 2282

ஸ ராஜமார்க$_3$மத்$_4$யேந
ஸுமந்த்ர: பிஹிதாநந: ।
யத்ர ராஜா த$_3$ஶரத$_2$ -
ஸ்ததே$_3$வோபயயௌ க்$_3$ரு'ஹம் ॥ **2.57.16** ॥ 2283

ஸோऽவதீர்ய ரதா$_2$ச்சீ$_2$க்$_4$ரம்
ராஜவேஶ்ம ப்ரவிஶ்ய ச ।
கக்ஷ்யா: ஸப்தாபி$_4$சக்ராம
மஹாஜநஸமாகுலா: ॥ **2.57.17** ॥ 2284

ஹர்ம்யைர்விமாநை: ப்ராஸாதை$_3$ -
ரவேக்ஷ்யாத$_2$ ஸமாக$_3$தம் ।
ஹாஹாகாரக்ரு'தா நார்யோ
ராமாத$_3$ர்ஶநகர்ஶிதா: ॥ **2.57.18** ॥ 2285

ஆயதைர்விமலைர்நேத்ரை -
ரஶ்ருவேக$_3$பரிப்லுதை: ।
அந்யோந்யமபி$_4$வீக்ஷந்தே -
ऽவ்யக்தமார்ததரா: ஸ்த்ரிய: ॥ **2.57.19** ॥ 2286

ததோ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்த்ரீணாம்
ப்ராஸாதே$_3$ப்$_4$யஸ்ததஸ்தத: ।
ராமஶோகாபி$_4$தப்தாநாம்
மந்த$_3$ம் ஶுஶ்ராவ ஜல்பிதம் ॥ **2.57.20** ॥ 2287

ஸஹ ராமேண நிர்யாதோ
விநா ராமமிஹாக$_3$த: ।
ஸூத: கிம் நாம கௌஸல்யாம்
க்ரோஶந்தீம் ப்ரதிவக்ஷ்யதி ॥ **2.57.21** ॥ 2288

யதா2 ச மந்யே து3ர்ஜீவ -
    மேவம் ந ஸுகரம் த்4ருவம் ।
ஆச்சி2த்3ய புத்ரே நிர்யாதே
    கௌஸல்யா யத்ர ஜீவதி ॥ **2.57.22** ॥ 2289

ஸத்யரூபம் து தத்3 வாக்யம்
    ராஜஸ்த்ரீணாம் நிஶாமயந் ।
ப்ரதீ3ப்த இவ ஶோகேந
    விவேஶ ஸஹஸா க்3ரு'ஹம் ॥ **2.57.23** ॥ 2290

ஸ ப்ரவிஶ்யாஷ்டமீம் கக்ஷ்யாம்
    ராஜாநம் தீ3நமாதுரம் ।
புத்ரஶோகபரித்3யூந -
    மபஶ்யத் பாண்டு3ரே க்3ரு'ஹே ॥ **2.57.24** ॥ 2291

அபி4க3ம்ய தமாஸீநம்
    ராஜாநமபி4வாத்3ய ச ।
ஸுமந்த்ரோ ராமவசநம்
    யதோ2க்தம் ப்ரத்யவேத3யத் ॥ **2.57.25** ॥ 2292

ஸ தூஷ்ணீமேவ தச்ச்2ருத்வா
    ராஜா வித்3ருதமாநஸ: ।
மூர்சி2தோ ந்யபதத்3 பூ4மௌ
    ராமஶோகாபி4பீடி3த: ॥ **2.57.26** ॥ 2293

ததோऽந்த:புரமாவித்3த4ம்
    மூர்சி2தே ப்ரு'தி2வீபதௌ ।
உச்ச்2ரித்ய பா3ஹூ சுக்ரோஶ
    ந்ரு'பதௌ பதிதே க்ஷிதௌ ॥ **2.57.27** ॥ 2294

ஸுமித்ரயா து ஸஹிதா
கௌஸல்யா பதிதம் பதிம் ।
உத்தா$_2$பயாமாஸ ததா$_3$
வசநம் சேத$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.57.28** ॥ 2295

இமம் தஸ்ய மஹாபா$_4$க$_3$
தூ$_3$தம் து$_3$ஷ்கரகாரிண: ।
வநவாஸாத$_3$நுப்ராப்தம்
கஸ்மாந்ந ப்ரதிபா$_4$ஷஸே ॥ **2.57.29** ॥ 2296

அத்$_3$யேமமநயம் க்ரு’த்வா
வ்யபத்ரபஸி ராக$_4$வ ।
உத்திஷ்ட$_2$ ஸுக்ரு’தம் தேऽஸ்து
ஶோகே ந ஸ்யாத் ஸஹாயதா ॥ **2.57.30** ॥ 2297

தே$_3$வ யஸ்யா ப$_4$யாத்$_3$ ராமம்
நாநுப்ரு’ச்ச$_2$ஸி ஸாரதி$_2$ம் ।
நேஹ திஷ்ட$_2$தி கைகேயீ
விஶ்ரப்$_3$த$_4$ம் ப்ரதிபா$_4$ஷ்யதாம் ॥ **2.57.31** ॥ 2298

ஸா ததோ$_2$க்த்வா மஹாராஜம்
கௌஸல்யா ஶோகலாலஸா ।
த$_4$ரண்யாம் நிபபாதாஶு
பா$_3$ஷ்பவிப்லுதபா$_4$ஷிணீ ॥ **2.57.32** ॥ 2299

விலபந்தீம் ததா$_2$ த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா
கௌஸல்யாம் பதிதாம் பு$_4$வி ।
பதிம் சாவேக்ஷ்ய தா: ஸர்வா:
ஸமந்தாத்$_3$ ருருது$_3$: ஸ்த்ரிய: ॥ **2.57.33** ॥ 2300

ததஸ்தமந்த: புரநாத$_3$முத்தி$_2$தம்
ஸமீக்ஷ்ய வ்ரு'த்$_3$தா$_4$ஸ்தருணாஶ்ச மாநவா: ।
ஸ்த்ரியஶ்ச ஸர்வா ருருது$_3$: ஸமந்தத:
புரம் ததா$_3$ஸீத் புநரேவ ஸங்குலம் ॥ **2.57.34** ॥ 2301

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்தபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ அஷ்டபஞ்சாஶ: ஸர்க$_3$: ॥

த$_3$ஶரத$_2$ஸ்யாஜ்ஞயா ஸுமந்த்ரேண ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணயோ: ஸந்தே$_3$ஶஸ்ய ஶ்ராவணம்

ப்ரத்யாஶ்வஸ்தோ யதா$_3$ ராஜா
மோஹாத் ப்ரத்யாக$_3$தஸ்ம்ரு'தி: ।
ததா$_3$ஜுஹாவ தம் ஸூதம்
ராமவ்ரு'த்தாந்தகாரணாத் ॥ **2.58.1** ॥ 2302

ததா$_3$ ஸூதோ மஹாராஜம்
க்ரு'தாஞ்ஜலிருபஸ்தி$_2$த: ।
ராமமேவாநுஶோசந்தம்
து$_3$:க$_2$ஶோகஸமந்விதம் ॥ **2.58.2** ॥ 2303

வ்ரு'த்$_3$த$_4$ம் பரமஸந்தப்தம்
நவக்$_3$ரஹமிவ த்$_3$விபம் ।
விநி:ஶ்வஸந்தம் த்$_4$யாயந்த -
மஸ்வஸ்த$_2$மிவ குஞ்ஜரம் ॥ **2.58.3** ॥ 2304

ராஜா து ரஜஸா ஸூதம்
த்$_4$வஸ்தாங்க$_3$ம் ஸமுபஸ்தி$_2$தம் ।

அஶ்ருபூர்ணமுக$_2$ம் தீ$_3$ந -
முவாச பரமார்தவத் ॥ **2.58.4** ॥ 2305

க்வ நு வத்ஸ்யதி த$_4$ர்மாத்மா
வ்ரு'க்ஷமூலமுபாஶ்ரித: ।
ஸோऽத்யந்தஸுகி$_2$த: ஸூத
கிமஶிஷ்யதி ராக$_4$வ: ॥ **2.58.5** ॥ 2306

து$_3$:க$_2$ஸ்யாநுசிதோ து$_3$:க$_2$ம்
ஸுமந்த்ர ஶயநோசித: ।
பூ$_4$மிபாலாத்மஜோ பூ$_4$மௌ
ஶேதே கத$_2$மநாத$_2$வத் ॥ **2.58.6** ॥ 2307

யம் யாந்தமநுயாந்தி ஸ்ம
பதா$_3$திரத$_2$குஞ்ஜரா: ।
ஸ வத்ஸ்யதி கத$_2$ம் ராமோ
விஜநம் வநமாஶ்ரித: ॥ **2.58.7** ॥ 2308

வ்யாலைர்ம்ரு'கை$_3$ராசரிதம்
க்ரு'ஷ்ணஸர்பநிஷேவிதம் ।
கத$_2$ம் குமாரௌ வைதே$_3$ஹ்யா
ஸார்த$_4$ம் வநமுபாஶ்ரிதௌ ॥ **2.58.8** ॥ 2309

ஸுகுமார்யா தபஸ்விந்யா
ஸுமந்த்ர ஸஹ ஸீதயா ।
ராஜபுத்ரௌ கத$_2$ம் பாதை$_3$ -
ரவருஹ்ய ரதா$_2$த்$_3$ க$_3$தௌ ॥ **2.58.9** ॥ 2310

ஸித்$_3$தா$_4$ர்த$_2$: க$_2$லு ஸூத த்வம்
யேந த்$_3$ரு'ஷ்டௌ மமாத்மஜௌ ।

வநாந்தம் ப்ரவிஶந்தௌ தா -
வஶ்விநாவிவ மந்த3ரம் ॥ **2.58.10** ॥ 2311

கிமுவாச வசோ ராம:
கிமுவாச ச லக்ஷ்மண: ।
ஸுமந்த்ர வநமாஸாத்3ய
கிமுவாச ச மைதி2லீ ॥ **2.58.11** ॥ 2312

ஆஸிதம் ஶயிதம் பு4க்தம்
ஸூத ராமஸ்ய கீர்தய ।
ஜீவிஷ்யாம்யயமேதேந
யயாதிரிவ ஸாது4ஷு ॥ **2.58.12** ॥ 2313

இதி ஸூதோ நரேந்த்3ரேண
சோதி3த: ஸஜ்ஜமாநயா ।
உவாச வாசா ராஜாநம்
ஸ பா3ஷ்பபரிப3த்3த4யா ॥ **2.58.13** ॥ 2314

அப்3ரவீந்மே மஹாராஜ
த4ர்மமேவாநுபாலயந் ।
அஞ்ஜலிம் ராக4வ: க்ரு'த்வா
ஶிரஸாபி4ப்ரணம்ய ச ॥ **2.58.14** ॥ 2315

ஸூத மத்3வசநாத் தஸ்ய
தாதஸ்ய விதி3தாத்மந: ।
ஶிரஸா வந்த3நீயஸ்ய
வந்த்3யௌ பாதௌ3 மஹாத்மந: ॥ **2.58.15** ॥ 2316

ஸர்வமந்த:புரம் வாச்யம்
ஸூத மத்3வசநாத் த்வயா ।

ஆரோக்$_3$யமவிஶேஷேண
    யதா$_2$ர்ஹமபி$_4$வாத$_3$நம் ॥ **2.58.16** ॥ 2317

மாதா ச மம கௌஸல்யா
    குஶலம் சாபி$_4$வாத$_3$நம் ।
அப்ரமாத$_3$ம் ச வக்தவ்யா
    ப்$_3$ரூயாஸ்சைநாமித$_3$ம் வச: ॥ **2.58.17** ॥ 2318

த$_4$ர்மநித்யா யதா$_2$கால -
    மக்$_3$ந்யகா$_3$ரபரா ப$_4$வ ।
தே$_3$வி தே$_3$வஸ்ய பாதௌ$_3$ ச
    தே$_3$வவத் பரிபாலய ॥ **2.58.18** ॥ 2319

அபி$_4$மாநம் ச மாநம் ச
    த்யக்த்வா வர்தஸ்வ மாத்ரு'ஷு ।
அநுராஜாநமார்யாம் ச
    கைகேயீமம்ப$_3$ காரய ॥ **2.58.19** ॥ 2320

குமாரே ப$_4$ரதே வ்ரு'த்தி -
    ர்வர்திதவ்யா ச ராஜவத் ।
அப்யஜ்யேஷ்டா$_2$ ஹி ராஜாநோ
    ராஜத$_4$ர்மமநுஸ்மர ॥ **2.58.20** ॥ 2321

ப$_4$ரத: குஶலம் வாச்யோ
    வாச்யோ மத்$_3$வசநேந ச ।
ஸர்வாஸ்வேவ யதா$_2$ந்யாயம்
    வ்ரு'த்திம் வர்தஸ்வ மாத்ரு'ஷு ॥ **2.58.21** ॥ 2322

வக்தவ்யஶ்ச மஹாபா$_3$ஹு -
    ரிக்ஷ்வாகுகுலநந்த$_3$ந: ।

பிதரம் யௌவராஜ்யஸ்தோ₂
ராஜ்யஸ்த₂மநுபாலய ‖ **2.58.22** ‖ 2323

அதிக்ராந்தவயா ராஜா
மா ஸ்மைநம் வ்யபரோருத₄: ।
குமாரராஜ்யே ஜீவஸ்வ
தஸ்யைவாஜ்ஞாப்ரவர்தநாத் ‖ **2.58.23** ‖ 2324

அப்₃ரவீச்சாபி மாம் பூ₄யோ
ப்₄ரு'ஶமஶ்ரூணி வர்தயந் ।
மாதேவ மம மாதா தே
த்₃ரஷ்டவ்யா புத்ரக₃ர்தி₄நீ ‖ **2.58.24** ‖ 2325

இத்யேவம் மாம் மஹாபா₃ஹு -
ர்ப்₃ருவந்நேவ மஹாயஶா: ।
ராமோ ராஜீவபத்ராக்ஷோ
ப்₄ரு'ஶமஶ்ரூண்யவர்தயத் ‖ **2.58.25** ‖ 2326

லக்ஷ்மணஸ்து ஸுஸங்க்ருத்₃தோ₄
நி:ஶ்வஸந் வாக்யமப்₃ரவீத் ।
கேநாயமபராதே₄ந
ராஜபுத்ரோ விவாஸித: ‖ **2.58.26** ‖ 2327

ராஜ்ஞா து க₂லு கைகேய்யா
லகு₄ சாஶ்ருத்ய ஶாஸநம் ।
க்ரு'தம் கார்யமகார்யம் வா
வயம் யேநாபி₄பீடி₃தா: ‖ **2.58.27** ‖ 2328

யதி₃ ப்ரவ்ராஜிதோ ராமோ
லோப₄காரணகாரிதம் ।

வரதா3நநிமித்தம் வா
ஸர்வதா2 து3ஷ்க்ரு'தம் க்ரு'தம் ‖ **2.58.28** ‖ 2329

இத3ம் தாவத்3 யதா2காம -
மீஶ்வரஸ்ய க்ரு'தே க்ரு'தம் ।
ராமஸ்ய து பரித்யாகே3
ந ஹேதுமுபலக்ஷயே ‖ **2.58.29** ‖ 2330

அஸமீக்ஷ்ய ஸமாரப்3த4ம்
விருத்3த4ம் பு3த்3தி4லாக4வாத் ।
ஜநயிஷ்யதி ஸங்க்ரோஶம்
ராக4வஸ்ய விவாஸநம் ‖ **2.58.30** ‖ 2331

அஹம் தாவந்மஹாராஜே
பித்ரு'த்வம் நோபலக்ஷயே ।
ப்4ராதா ப4ர்தா ச ப3ந்து4ஶ்ச
பிதா ச மம ராக4வ: ‖ **2.58.31** ‖ 2332

ஸர்வலோகப்ரியம் த்யக்த்வா
ஸர்வலோகஹிதே ரதம் ।
ஸர்வலோகோऽநுரஜ்யேத
கத2ம் சாநேந கர்மணா ‖ **2.58.32** ‖ 2333

ஸர்வப்ரஜாபி4ராமம் ஹி
ராமம் ப்ரவ்ரஜ்ய தா4ர்மிகம் ।
ஸர்வலோகவிரோதே4ந
கத2ம் ராஜா ப4விஷ்யதி ‖ **2.58.33** ‖ 2334

ஜாநகீ து மஹாராஜ
நி:ஶ்வஸந்தீ தபஸ்விநீ ।

பூ4தோபஹததசித்தேவ
    விஷ்டி2தா விஸ்ம்ரு'தா ஸ்தி2தா ॥ **2.58.34** ॥ 2335

அத்3ரு'ஷ்டபூர்வவ்யஸநா
    ராஜபுத்ரீ யஶஸ்விநீ ।
தேந து3:கே2ந ருத3தீ
    நைவ மாம் கிஞ்சித3ப்3ரவீத் ॥ **2.58.35** ॥ 2336

உத்3வீக்ஷமாணா ப4ர்தாரம்
    முகே2ந பரிஶுஷ்யதா ।
முமோச ஸஹஸா பா3ஷ்பம்
    ப்ரயாந்தமுபவீக்ஷ்ய ஸா ॥ **2.58.36** ॥ 2337

ததை2வ ராமோऽஶ்ருமுக2: க்ரு'தாஞ்ஜலி:
    ஸ்தி2தோऽப்3ரவீல்லக்ஷ்மணபா3ஹுபாலித: ।
ததை2வ ஸீதா ருத3தீ தபஸ்விநீ
    நிரீக்ஷதே ராஜரத2ம் ததை2வ மாம் ॥ **2.58.37** ॥ 2338

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 அஷ்டபஞ்சாஶ: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகோநஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீராமஸ்ய ஶோகேந ஸமேஷாம் ஜட$_3$சேதநாநாமயோத்$_4$யாபுர்யாஶ்ச து$_3$ரவஸ்தா$_2$யா வர்ணநம் ராஜ்ஞோ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ய விலாபஶ்ச

மம த்வஶ்வா நிவ்ரு'த்தஸ்ய
ந ப்ராவர்தந்த வர்த்மநி ।
உஷ்ணமஶ்ரு விமுஞ்சந்தோ
ராமே ஸம்ப்ரஸ்தி$_2$தே வநம் ॥ **2.59.1** ॥ 2339

உபா$_4$ப்$_4$யாம் ராஜபுத்ராப்$_4$யா -
மத$_2$ க்ரு'த்வாஹமஞ்ஜலிம் ।
ப்ரஸ்தி$_2$தோ ரத$_2$மாஸ்தா$_2$ய
தத்$_3$து$_3$:க$_2$மபி தா$_4$ரயந் ॥ **2.59.2** ॥ 2340

கு$_3$ஹேந ஸார்த$_4$ம் தத்ரைவ
ஸ்தி$_2$தோऽஸ்மி தி$_3$வஸாந் ப$_3$ஹூந் ।
ஆஶயா யதி$_3$ மாம் ராம:
புந: ஶப்$_3$தா$_3$பயேதி$_3$தி ॥ **2.59.3** ॥ 2341

விஷயே தே மஹாராஜ
மஹாவ்யஸநகர்ஶிதா: ।

அபி வ்ரு'க்ஷா: பரிம்லாநா:
ஸபுஷ்பாங்குரகோரகா: ॥ **2.59.4** ॥ 2342

உபதப்தோத$_3$கா நத்$_3$ய:
பல்வலாநி ஸராம்ஸி ச।
பரிஶுஷ்கபலாஶாநி
வநாந்யுபவநாநி ச ॥ **2.59.5** ॥ 2343

ந ச ஸர்பந்தி ஸத்த்வாநி
வ்யாலா ந ப்ரசரந்தி ச।
ராமஶோகாபி$_4$பூ$_4$தம் த -
ந்நிஷ்கூஜமப$_4$வத்$_3$ வநம் ॥ **2.59.6** ॥ 2344

லீநபுஷ்கரபத்ராஶ்ச
நத்$_3$யஶ்ச கலுஷோத$_3$கா:।
ஸந்தப்தபத்$_3$மா: பத்$_3$மிந்யோ
லீநமீநவிஹங்க$_3$மா: ॥ **2.59.7** ॥ 2345

ஜலஜாநி ச புஷ்பாணி
மால்யாநி ஸ்த$_2$லஜாநி ச।
நாதிபா$_4$ந்த்யல்பக$_3$ந்தீ$_4$நி
ப$_2$லாநி ச யதா$_2$புரம் ॥ **2.59.8** ॥ 2346

அத்ரோத்$_3$யாநாநி ஶூந்யாநி
ப்ரலீநவிஹகா$_3$நி ச।
ந சாபி$_4$ராமாநாராமாந்
பஶ்யாமி மநுஜர்ஷப$_4$ ॥ **2.59.9** ॥ 2347

ப்ரவிஶந்தமயோத்$_4$யாயாம்
ந கஶ்சித$_3$பி$_4$நந்த$_3$தி।

நரா ராமமபஶ்யந்தோ
நி:ஶ்வஸந்தி முஹுர்முஹு: ॥ **2.59.10** ॥ 2348

தே$_3$வ ராஜரத$_2$ம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
விநா ராமமிஹாக$_3$தம் ।
தூ$_3$ராத$_3$ஶ்ருமுக$_2$: ஸர்வோ
ராஜமார்கே$_3$ க$_3$தோ ஜந: ॥ **2.59.11** ॥ 2349

ஹர்ம்யைர்விமாநை: ப்ராஸாதை$_3$ -
ரவேக்ஷ்ய ரத$_2$மாக$_3$தம் ।
ஹாஹாகாரக்ரு'தா நார்யோ
ராமாத$_3$ர்ஶநகர்ஶிதா: ॥ **2.59.12** ॥ 2350

ஆயதைர்விமலைர்நேத்ரை -
ரஶ்ருவேக$_3$பரிப்லுதை: ।
அந்யோந்யமபி$_4$வீக்ஷந்தே -
ऽவ்யக்தமார்ததரா: ஸ்த்ரிய: ॥ **2.59.13** ॥ 2351

நாமித்ராணாம் ந மித்ராணா -
முதா$_3$ஸீநஜநஸ்ய ச ।
அஹமார்ததயா கஞ்சித்$_3$
விஶேஷம் நோபலக்ஷயே ॥ **2.59.14** ॥ 2352

அப்ரஹ்ரு'ஷ்டமநுஷ்யா ச
தீ$_3$நநாக$_3$துரங்க$_3$மா ।
ஆர்தஸ்வரபரிம்லாநா
விநி:ஶ்வஸிதநி:ஸ்வநா ॥ **2.59.15** ॥ 2353

நிராநந்தா$_3$ மஹாராஜ
ராமப்ரவ்ராஜநாதுரா ।

கௌஸல்யா புத்ரஹீநேவ
அயோத்$_4$யா ப்ரதிபா$_4$தி மே ॥ **2.59.16** ॥ 2354

ஸூதஸ்ய வசநம் ஶ்ருத்வா
வாசா பரமதீ$_3$நயா ।
பா$_3$ஷ்போபஹதயா ஸூத -
மித$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.59.17** ॥ 2355

கைகேய்யா விநியுக்தேந
பாபாபி$_4$ஜநபா$_4$வயா ।
மயா ந மந்த்ரகுஶலை -
ர்வ்ரு'த்$_3$தை$_4$: ஸஹ ஸமர்தி$_2$தம் ॥ **2.59.18** ॥ 2356

ந ஸுஹ்ரு'த்$_3$பி$_4$ர்ந சாமாத்யை -
ர்மந்த்ரயித்வா ஸநைக$_3$மை: ।
மயாயமர்த$_2$: ஸம்மோஹாத்
ஸ்த்ரீஹேதோ: ஸஹஸா க்ரு'த: ॥ **2.59.19** ॥ 2357

ப$_4$விதவ்யதயா நூந -
மித$_3$ம் வா வ்யஸநம் மஹத் ।
குலஸ்யாஸ்ய விநாஶாய
ப்ராப்தம் ஸூத யத்$_3$ரு'ச்ச$_2$யா ॥ **2.59.20** ॥ 2358

ஸூத யத்$_3$யஸ்தி தே கிஞ்சி -
ந்மயாபி ஸுக்ரு'தம் க்ரு'தம் ।
த்வம் ப்ராபயாஶு மாம் ராமம்
ப்ராணா: ஸந்த்வரயந்தி மாம் ॥ **2.59.21** ॥ 2359

யத்$_3$யத்$_3$யாபி மமைவாஜ்ஞா
நிவர்தயது ராக$_4$வம் ।

ந ஶக்ஷ்யாமி விநா ராமம்
முஹூர்தமபி ஜீவிதும் ‖ **2.59.22** ‖ 2360

அத$_{2}$வாபி மஹாபா$_{3}$ஹு -
ர்க$_{3}$தோ தூ$_{3}$ரம் ப$_{4}$விஷ்யதி ।
மாமேவ ரத$_{2}$மாரோப்ய
ஶீக்$_{4}$ரம் ராமாய த$_{3}$ர்ஶய ‖ **2.59.23** ‖ 2361

வ்ரு'த்தத$_{3}$ம்ஷ்ட்ரோ மஹேஷ்வாஸ:
க்வாஸௌ லக்ஷ்மணபூர்வஜ: ।
யதி$_{3}$ ஜீவாமி ஸாத்$_{4}$வேநம்
பஶ்யேயம் ஸீதயா ஸஹ ‖ **2.59.24** ‖ 2362

லோஹிதாக்ஷம் மஹாபா$_{3}$ஹு -
மாமுக்தமணிகுண்ட$_{3}$லம் ।
ராமம் யதி$_{3}$ ந பஶ்யேயம்
க$_{3}$மிஷ்யாமி யமக்ஷயம் ‖ **2.59.25** ‖ 2363

அதோ நு கிம் து$_{3}$:க$_{2}$தரம்
யோ஽ஹமிக்ஷ்வாகுநந்த$_{3}$நம் ।
இமாமவஸ்தா$_{2}$மாபந்நோ
நேஹ பஶ்யாமி ராக$_{4}$வம் ‖ **2.59.26** ‖ 2364

ஹா ராம ராமாநுஜ ஹா
ஹா வைதே$_{3}$ஹி தபஸ்விநி ।
ந மாம் ஜாநீத து$_{3}$:கே$_{2}$ந
ம்ரியமாணமநாத$_{2}$வத் ‖ **2.59.27** ‖ 2365

ஸ தேந ராஜா து$_{3}$:கே$_{2}$ந
ப்$_{4}$ரு'ஶமர்பிதசேதந: ।

அவகா$_3$ட$_4$: ஸுது$_3$ஷ்பாரம்
ஶோகஸாக$_3$ரமப்$_3$ரவீத் ‖ **2.59.28** ‖ 2366

ராமஶோகமஹாவேக$_3$:
ஸீதாவிரஹபாரக$_3$: ।
ஶ்வஸிதோர்மிமஹாவர்தோ
பா$_3$ஷ்பவேக$_3$ஜலாவில: ‖ **2.59.29** ‖ 2367

பா$_3$ஹுவிக்ஷேபமீநோऽஸௌ
விக்ரந்தி$_3$தமஹாஸ்வந: ।
ப்ரகீர்ணகேஶஶைவால:
கைகேயீவட$_3$வாமுக$_2$: ‖ **2.59.30** ‖ 2368

மமாஶ்ருவேக$_3$ப்ரப$_4$வ:
குப்$_3$ஜாவாக்யமஹாக்$_3$ரஹ: ।
வரவேலோ ந்ரு’ஶம்ஸாயா
ராமப்ரவ்ராஜநாயத: ‖ **2.59.31** ‖ 2369

யஸ்மிந் ப$_3$த நிமக்$_3$நோऽஹம்
கௌஸல்யே ராக$_4$வம் விநா ।
து$_3$ஸ்தரோ ஜீவதா தே$_3$வி
மயாயம் ஶோகஸாக$_3$ர: ‖ **2.59.32** ‖ 2370

அஶோப$_4$நம் யோऽஹமிஹாத்$_3$ய ராக$_4$வம்
தி$_3$த்$_3$ரு’க்ஷமாணோ ந லபே$_4$ ஸலக்ஷ்மணம் ।
இதீவ ராஜா விலபந் மஹாயஶா:
பபாத தூர்ணம் ஶயநே ஸ மூர்சி$_2$த: ‖ **2.59.33** ‖ 2371

இதி விலபதி பார்தி$_2$வே ப்ரணஷ்டே
கருணதரம் த்$_3$விகு$_3$ணம் ச ராமஹேதோ: ।

வசநமநுநிஶம்ய தஸ்ய தே₃வீ
பு₄யமக₃மத் புநரேவ ராமமாதா ॥ **2.59.34** ॥ 2372

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ ஏகோநஷஷ்டிதம: ஸர்க₃: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ॥

கௌஸல்யாயா விலாப: ஸுமந்த்ரேண தஸ்யா ஆஶ்வாஸநம் ச

ததோ பூ$_4$தோபஸ்ரு'ஷ்டேவ
வேபமாநா புந: புந: ।
த$_4$ரண்யாம் க$_3$தஸத்த்வேவ
கௌஸல்யா ஸூதமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.60.1** ॥ 2373

நய மாம் யத்ர காகுத்ஸ்த$_2$:
ஸீதா யத்ர ச லக்ஷ்மண: ।
தாந் விநா க்ஷணமப்யத்$_3$ய
ஜீவிதும் நோத்ஸஹே ஹ்யஹம் ॥ **2.60.2** ॥ 2374

நிவர்தய ரத$_2$ம் ஶீக்$_4$ரம்
த$_3$ண்ட$_3$காந் நய மாமபி ।
அத$_2$ தாந் நாநுக$_3$ச்சா$_2$மி
க$_3$மிஷ்யாமி யமக்ஷயம் ॥ **2.60.3** ॥ 2375

பா$_3$ஷ்பவேகோ$_3$பஹதயா
ஸ வாசா ஸஜ்ஜமாநயா ।
இத$_3$மாஶ்வாஸயந் தே$_3$வீம்
ஸூத: ப்ராஞ்ஜலிரப்$_3$ரவீத் ॥ **2.60.4** ॥ 2376

த்யஜ ஶோகம் ச மோஹம் ச
ஸம்ப்4ரமம் து3:க2ஜம் ததா2 ।
வ்யவதூ4ய ச ஸந்தாபம்
வநே வத்ஸ்யதி ராக4வ: ॥ **2.60.5** ॥ 2377

லக்ஷ்மணஶ்சாபி ராமஸ்ய
பாதௌ3 பரிசரந் வநே ।
ஆராத4யதி த4ர்மஜ்ஞ:
பரலோகம் ஜிதேந்த்3ரிய: ॥ **2.60.6** ॥ 2378

விஜநேऽபி வநே ஸீதா
வாஸம் ப்ராப்ய க்3ரு'ஹேஷ்விவ ।
விஸ்ரம்ப4ம் லப4தேऽபீ4தா
ராமே விந்யஸ்தமாநஸா ॥ **2.60.7** ॥ 2379

நாஸ்யா தை3ந்யம் க்ரு'தம் கிஞ்சித்
ஸுஸூக்ஷ்மமபி லக்ஷ்யதே ।
உசிதேவ ப்ரவாஸாநாம்
வைதே3ஹீ ப்ரதிபா4தி மே ॥ **2.60.8** ॥ 2380

நக3ரோபவநம் க3த்வா
யதா2 ஸ்ம ரமதே புரா ।
ததை2வ ரமதே ஸீதா
நிர்ஜநேஷு வநேஷ்வபி ॥ **2.60.9** ॥ 2381

பா3லேவ ரமதே ஸீதா -
பா3லசந்த்3ரநிபா4நநா ।
ராமா ராமே ஹ்யதீ3நாத்மா
விஜநேऽபி வநே ஸதீ ॥ **2.60.10** ॥ 2382

தத்$_3$க$_3$தம் ஹ்ரு'த$_3$யம் யஸ்யா -
ஸ்தத$_3$தீ$_4$நம் ச ஜீவிதம் ।
அயோத்$_4$யா ஹி ப$_4$வேத$_3$ஸ்யா
ராமஹீநா ததா$_2$ வநம் ॥ **2.60.11** ॥ 2383

பரிப்ரு'ச்ச$_2$தி வைதே$_3$ஹீ
க்$_3$ராமாம்ஶ்ச நக$_3$ராணி ச ।
க$_3$திம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா நதீ$_3$நாம் ச
பாத$_3$பாந் விவிதா$_4$நபி ॥ **2.60.12** ॥ 2384

ராமம் வா லக்ஷ்மணம் வாபி
த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா ஜாநாதி ஜாநகீ ।
அயோத்$_4$யா க்ரோஶமாத்ரே து
விஹாரமிவ ஸாஶ்ரிதா ॥ **2.60.13** ॥ 2385

இத$_3$மேவ ஸ்மராம்யஸ்யா:
ஸஹஸைவோபஜல்பிதம் ।
கைகேயீஸம்ஶ்ரிதம் ஜல்பம்
நேதா$_3$நீம் ப்ரதிபா$_4$தி மாம் ॥ **2.60.14** ॥ 2386

த்$_4$வம்ஸயித்வா து தத்$_3$ வாக்யம்
ப்ரமாதா$_3$த் பர்யுபஸ்தி$_2$தம் ।
ஹ்லாத$_3$நம் வசநம் ஸூதோ
தே$_3$வ்யா மது$_4$ரமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.60.15** ॥ 2387

அத்$_4$வநா வாதவேகே$_3$ந
ஸம்ப்$_4$ரமேணாதபேந ச ।
ந விக$_3$ச்ச$_2$தி வைதே$_3$ஹ்யா -
ஶ்சந்த்$_3$ராம்ஶுஸத்$_3$ரு'ஶீ ப்ரபா$_4$ ॥ **2.60.16** ॥ 2388

ஸத்$_3$ரு’ஶம் ஶதபத்ரஸ்ய
பூர்ணசந்த்$_3$ரோபமப்ரப$_4$ம் ।
வத$_3$நம் தத்$_3$ வதா$_3$ந்யாயா
வைதே$_3$ஹ்யா ந விகம்பதே ॥ **2.60.17** ॥ 2389

அலக்தரஸரக்தாபா$_4$ -
வலக்தரஸவர்ஜிதௌ ।
அத்$_3$யாபி சரணௌ தஸ்யா:
பத்$_3$மகோஶஸமப்ரபௌ$_4$ ॥ **2.60.18** ॥ 2390

நூபுரோத்க்ரு’ஷ்டலீலேவ
கே$_2$லம் க$_3$ச்ச$_2$தி பா$_4$மிநீ ।
இதா$_3$நீமபி வைதே$_3$ஹீ
தத்$_3$ராகா$_3$ந்யஸ்தபூ$_4$ஷணா ॥ **2.60.19** ॥ 2391

க$_3$ஜம் வா வீக்ஷ்ய ஸிம்ஹம் வா
வ்யாக்$_4$ரம் வா வநமாஶ்ரிதா ।
நாஹாரயதி ஸந்த்ராஸம்
பா$_3$ஹூ ராமஸ்ய ஸம்ஶ்ரிதா ॥ **2.60.20** ॥ 2392

ந ஶோச்யாஸ்தே ந சாத்மா தே
ஶோச்யோ நாபி ஜநாதி$_4$ப: ।
இத$_3$ம் ஹி சரிதம் லோகே
ப்ரதிஷ்டா$_2$ஸ்யதி ஶாஶ்வதம் ॥ **2.60.21** ॥ 2393

விதூ$_4$ய ஶோகம் பரிஹ்ரு’ஷ்டமாநஸா
மஹர்ஷியாதே பதி$_2$ ஸுவ்யவஸ்தி$_2$தா: ।
வநே ரதா வந்யப$_2$லாஶநா: பிது:
ஶுபா$_4$ம் ப்ரதிஜ்ஞாம் ப்ரதிபாலயந்தி தே ॥ **2.60.22** ॥ 2394

தததா$_{2}$பி ஸூதேந ஸுயுக்தவாதி$_{3}$நா
நிவார்யமாணா ஸுதஶோககர்ஶிதா।
ந சைவ தே$_{3}$வீ விரராம கூஜிதாத்
ப்ரியேதி புத்ரேதி ச ராக$_{4}$வேதி ச ॥ **2.60.23** ॥ 2395

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_{3}$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_{3}$காவ்யே
அயோத்$_{4}$யாகாண்டே$_{3}$ ஷஷ்டிதம: ஸர்க$_{3}$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர

பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ॥

கௌஸல்யாயா ராஜாநம் ப்ரதி ஸவிலாபமுபாலம்ப$_4$:

வநம் க$_3$தே த$_4$ர்மரதே
    ராமே ரமயதாம் வரே ।
கௌஸல்யா ருத$_3$தீ சார்தா
    ப$_4$ர்தாரமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.61.1** ॥ 2396

யத்$_3$யபி த்ரிஷு லோகேஷு
    ப்ரதி$_2$தம் தே மஹத்$_3$ யஶ: ।
ஸாநுக்ரோஶோ வதா$_3$ந்யஶ்ச
    ப்ரியவாதீ$_3$ ச ராக$_4$வ: ॥ **2.61.2** ॥ 2397

கத$_2$ம் நரவரஶ்ரேஷ்ட$_2$
    புத்ரௌ தௌ ஸஹ ஸீதயா ।
து$_3$:கி$_2$தௌ ஸுக$_2$ஸம்வ்ரு'த்$_3$தௌ$_4$
    வநே து$_3$:க$_2$ம் ஸஹிஷ்யத: ॥ **2.61.3** ॥ 2398

ஸா நூநம் தருணீ ஶ்யாமா
    ஸுகுமாரீ ஸுகோ$_2$சிதா ।
கத$_2$முஷ்ணம் ச ஶீதம் ச
    மைதி$_2$லீ விஸஹிஷ்யதே ॥ **2.61.4** ॥ 2399

பு4க்த்வாஶநம் விஶாலாக்ஷீ
ஸூபத3ம்ஶாந்விதம் ஶுப4ம் ।
வந்யம் நைவாரமாஹாரம்
கத2ம் ஸீதோபபோ4க்ஷ்யதே ॥ **2.61.5** ॥ 2400

கீ3தவாதி3த்ரநிர்கோ4ஷம்
ஶ்ருத்வா ஶுப4ஸமந்விதா ।
கத2ம் க்ரவ்யாத3ஸிம்ஹாநாம்
ஶப்3த3ம் ஶ்ரோஷ்யத்யஶோப4நம் ॥ **2.61.6** ॥ 2401

மஹேந்த்3ரத்4வஜஸங்காஶ:
க்வ நு ஶேதே மஹாபு4ஜ: ।
பு4ஜம் பரிக4ஸங்காஶ -
முபாதா4ய மஹாப3ல: ॥ **2.61.7** ॥ 2402

பத்3மவர்ணம் ஸுகேஶாந்தம்
பத்3மநி:ஶ்வாஸமுத்தமம் ।
கதா3 த்3ரக்ஷ்யாமி ராமஸ்ய
வத3நம் புஷ்கரேக்ஷணம் ॥ **2.61.8** ॥ 2403

வஜ்ரஸாரமயம் நூநம்
ஹ்ரு’த3யம் மே ந ஸம்ஶய: ।
அபஶ்யந்த்யா ந தம் யத்3 வை
ப2லதீத3ம் ஸஹஸ்ரதா4 ॥ **2.61.9** ॥ 2404

யத் த்வயா கருணம் கர்ம
வ்யபோஹ்ய மம பா3ந்த4வா: ।
நிரஸ்தா: பரிதா4வந்தி
ஸுகா2ர்ஹா: க்ரு’பணா வநே ॥ **2.61.10** ॥ 2405

யதி3 பஞ்சத3ஶே வர்ஷே
ராக4வ: புநரேஷ்யதி ।
ஜஹ்யாத்3 ராஜ்யம் ச கோஶம் ச
ப4ரதோ நோபலக்ஷ்யதே ॥ **2.61.11** ॥ 2406

போ4ஜயந்தி கில ஶ்ராத்3தே4
கேசித் ஸ்வாநேவ பா3ந்த4வாந் ।
தத: பஶ்சாத் ஸமீக்ஷந்தே
க்ரு'தகார்யா த்3விஜோத்தமாந் ॥ **2.61.12** ॥ 2407

தத்ர யே கு3ணவந்தஶ்ச
வித்3வாம்ஸஶ்ச த்3விஜாதய: ।
ந பஶ்சாத் தேऽபி4மந்யந்தே
ஸுதா4மபி ஸுரோபமா: ॥ **2.61.13** ॥ 2408

ப்3ராஹ்மணேஷ்வபி வ்ரு'த்தேஷு
பு4க்தஶேஷம் த்3விஜோத்தமா: ।
நாப்4யுபேதுமலம் ப்ராஜ்ஞா:
ஶ்ரு'ங்க3ச்சே2த3மிவர்ஷபா4: ॥ **2.61.14** ॥ 2409

ஏவம் கநீயஸா ப்4ராத்ரா
பு4க்தம் ராஜ்யம் விஶாம்பதே ।
ப்4ராதா ஜ்யேஷ்டோ2 வரிஷ்ட2ஶ்ச
கிமர்த2ம் நாவமந்யதே ॥ **2.61.15** ॥ 2410

ந பரேணாஹ்ரு'தம் ப4க்ஷ்யம்
வ்யாக்4ர: கா2தி3துமிச்ச2தி ।
ஏவமேவ நரவ்யாக்4ர:
பரலீட4ம் ந மம்ஸ்யதே ॥ **2.61.16** ॥ 2411

ஹவிராஜ்யம் புரோடா3ஶ:
குஶா யூபாஶ்ச கா2தி3ரா: ।
நைதாநி யாதயாமாநி
குர்வந்தி புநரத்4வரே ॥ **2.61.17** ॥ 2412

ததா2 ஹ்யாத்தமித3ம் ராஜ்யம்
ஹ்ரு'தஸாராம் ஸுராமிவ ।
நாபி4மந்துமலம் ராமோ
நஷ்டஸோமமிவாத்4வரம் ॥ **2.61.18** ॥ 2413

நைவம்வித4மஸத்காரம்
ராக4வோ மர்ஷயிஷ்யதி ।
ப3லவாநிவ ஶார்தூ3லோ
வாலதே4ரபி4மர்ஶநம் ॥ **2.61.19** ॥ 2414

நைதஸ்ய ஸஹிதா லோகா
ப4யம் குர்யுர்மஹாம்ரு'தே4 ।
அத4ர்மம் த்விஹ த4ர்மாத்மா
லோகம் த4ர்மேண யோஜயேத் ॥ **2.61.20** ॥ 2415

நந்வஸௌ காஞ்சநைர்பா3ணை -
ர்மஹாவீர்யோ மஹாபு4ஜ: ।
யுகா3ந்த இவ பூ4தாநி
ஸாக3ராநபி நிர்த3ஹேத் ॥ **2.61.21** ॥ 2416

ஸ தாத்3ரு'ஶ: ஸிம்ஹப3லோ
வ்ரு'ஷபா4க்ஷோ நரர்ஷப4: ।
ஸ்வயமேவ ஹத: பித்ரா
ஜலஜேநாத்மஜோ யதா2 ॥ **2.61.22** ॥ 2417

த்$_3$விஜாதிசரிதோ த$_4$ர்ம:
ஶாஸ்த்ரே த்$_3$ரு’ஷ்ட: ஸநாதநை:।
யதி$_3$ தே த$_4$ர்மநிரதே
த்வயா புத்ரே விவாஸிதே ॥ **2.61.23** ॥ 2418

க$_3$திரேகா பதிர்நார்யா
த்$_3$விதீயா க$_3$திராத்மஜ:।
த்ரு’தீயா ஜ்ஞாதயோ ராஜம் -
ஶ்சதுர்தீ$_2$ நைவ வித்$_3$யதே ॥ **2.61.24** ॥ 2419

தத்ர த்வம் மம நைவாஸி
ராமஶ்ச வநமாஹித:।
ந வநம் க$_3$ந்துமிச்சா$_2$மி
ஸர்வதா$_2$ ஹா ஹதா த்வயா ॥ **2.61.25** ॥ 2420

ஹதம் த்வயா ராஷ்ட்ரமித$_3$ம் ஸராஜ்யம்
ஹதா: ஸ்ம ஸர்வா: ஸஹ மந்த்ரிபி$_4$ஶ்ச।
ஹதா ஸபுத்ராஸ்மி ஹதாஶ்ச பௌரா:
ஸுதஶ்ச பா$_4$ர்யா ச தவ ப்ரஹ்ரு’ஷ்டௌ ॥ **2.61.26** ॥ 2421

இமாம் கி$_3$ரம் தா$_3$ருணஶப்$_3$த$_3$ஸம்ஹிதாம்
நிஶம்ய ராமேதி முமோஹ து$_3$:கி$_2$த:।
தத: ஸ ஶோகம் ப்ரவிவேஶ பார்தி$_2$வ:
ஸ்வது$_3$ஷ்க்ரு’தம் சாபி புநஸ்தததா$_2$ஸ்மரத் ॥ **2.61.27** ॥ 2422

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஏகஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்$_3$விஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ॥

து$_3$:கி$_2$தேந ராஜ்ஞா ஸாஞ்ஜலிப$_3$ந்த$_4$ம் கௌஸல்யாயா: ப்ரஸாத$_3$நம் கௌஸல்யயா தஸ்ய பாத$_3$யோ: ப்ரணிபத்ய க்ஷமாப்ரார்த$_2$நம்

ஏவம் து க்ருத்$_3$த$_4$யா ராஜா
    ராமமாத்ரா ஸஶோகயா।
ஶ்ராவித: பருஷம் வாக்யம்
    சிந்தயாமாஸ து$_3$:கி$_2$த: ॥ **2.62.1** ॥ 2423

சிந்தயித்வா ஸ ச ந்ரு’போ
    மோஹவ்யாகுலிதேந்த்$_3$ரிய:।
அத$_2$ தீ$_3$ர்கே$_4$ண காலேந
    ஸம்ஜ்ஞாமாப பரந்தப: ॥ **2.62.2** ॥ 2424

ஸ ஸம்ஜ்ஞாமுபலப்$_4$யைவ
    தீ$_3$ர்க$_4$முஷ்ணம் ச நி:ஶ்வஸந்।
கௌஸல்யாம் பார்ஶ்வதோ த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா
    ததஶ்சிந்தாமுபாக$_3$மத் ॥ **2.62.3** ॥ 2425

தஸ்ய சிந்தயமாநஸ்ய
    ப்ரத்யபா$_4$த் கர்ம து$_3$ஷ்க்ரு’தம்।

யத3நேந க்ரு’தம் பூர்வ -
மஜ்ஞாநாச்ச2ப்3த3வேதி4நா ॥ **2.62.4** ॥ 2426

அமநாஸ்தேந ஶோகேந
ராமஶோகேந ச ப்ரபு4: ।
த்3வாப்4யாமபி மஹாராஜ:
ஶோகாப்4யாமபி4தப்யதே ॥ **2.62.5** ॥ 2427

த3ஹ்யமாநஸ்து ஶோகாப்4யாம்
கௌஸல்யாமாஹ து3:கி2த: ।
வேபமாநோऽஞ்ஜலிம் க்ரு’த்வா
ப்ரஸாதா3ர்த2மவாங்முக2: ॥ **2.62.6** ॥ 2428

ப்ரஸாத3யே த்வாம் கௌஸல்யே
ரசிதோऽயம் மயாஞ்ஜலி: ।
வத்ஸலா சாந்ரு’ஶம்ஸா ச
த்வம் ஹி நித்யம் பரேஷ்வபி ॥ **2.62.7** ॥ 2429

ப4ர்தா து க2லு நாரீணாம்
கு3ணவாந் நிர்கு3ணோऽபி வா ।
த4ர்மம் விம்ரு’ஶமாநாநாம்
ப்ரத்யக்ஷம் தே3வி தை3வதம் ॥ **2.62.8** ॥ 2430

ஸா த்வம் த4ர்மபரா நித்யம்
த்3ரு’ஷ்டலோகபராவரா ।
நார்ஹஸே விப்ரியம் வக்தும்
து3:கி2தாபி ஸுது3:கி2தம் ॥ **2.62.9** ॥ 2431

தத்3 வாக்யம் கருணம் ராஜ்ஞ:
ஶ்ருத்வா தீ3நஸ்ய பா4ஷிதம் ।

கௌஸல்யா வ்யஸ்ரு’ஜத்$_3$ பா$_3$ஷ்பம்
ப்ரணாலீவ நவோத$_3$கம் ॥ **2.62.10** ॥ 2432

ஸா மூர்த்$_4$நி ப$_3$த்$_3$த்$_4$வா ருத$_3$தீ
ராஜ்ஞ: பத்$_3$மமிவாஞ்ஜலிம் ।
ஸம்ப்$_4$ரமாத$_3$ப்$_3$ரவீத் த்ரஸ்தா
த்வரமாணாக்ஷரம் வச: ॥ **2.62.11** ॥ 2433

ப்ரஸீத$_3$ ஶிரஸா யாசே
பூ$_4$மௌ நிபதிதாஸ்மி தே ।
யாசிதாஸ்மி ஹதா தே$_3$வ
க்ஷந்தவ்யாஹம் நஹி த்வயா ॥ **2.62.12** ॥ 2434

நைஷா ஹி ஸா ஸ்த்ரீ ப$_4$வதி
ஶ்லாக$_4$நீயேந தீ$_4$மதா ।
உப$_4$யோர்லோகயோர்லோகே
பத்யா யா ஸம்ப்ரஸாத்$_3$யதே ॥ **2.62.13** ॥ 2435

ஜாநாமி த$_4$ர்மம் த$_4$ர்மஜ்ஞ
த்வாம் ஜாநே ஸத்யவாதி$_3$நம் ।
புத்ரஶோகார்தயா தத்து
மயா கிமபி பா$_4$ஷிதம் ॥ **2.62.14** ॥ 2436

ஶோகோ நாஶயதே தை$_4$ர்யம்
ஶோகோ நாஶயதே ஶ்ருதம் ।
ஶோகோ நாஶயதே ஸர்வம்
நாஸ்தி ஶோகஸமோ ரிபு: ॥ **2.62.15** ॥ 2437

ஶக்யமாபதித: ஸோடு$_4$ம்
ப்ரஹாரோ ரிபுஹஸ்தத: ।

ஸோடு₄மாபதித: ஶோக:
ஸுஸூக்ஷ்மோऽபி ந ஶக்யதே ॥ **2.62.16** ॥ 2438

வநவாஸாய ராமஸ்ய
பஞ்சராத்ரோऽத்ர க₃ண்யதே ।
ய: ஶோகஹததஹர்ஷாயா:
பஞ்சவர்ஷோபமோ மம ॥ **2.62.17** ॥ 2439

தம் ஹி சிந்தயமாநாயா:
ஶோகோऽயம் ஹ்ரு'தி₃ வர்த₄தே ।
நதீ₃நாமிவ வேகே₃ந
ஸமுத்₃ரஸலிலம் மஹத் ॥ **2.62.18** ॥ 2440

ஏவம் ஹி கத₂யந்த்யாஸ்து
கௌஸல்யாயா: ஶுப₄ம் வச: ।
மந்த₃ரஶ்மிரபூ₄த் ஸூர்யோ
ரஜநீ சாப்₄யவர்தத ॥ **2.62.19** ॥ 2441

அத₂ ப்ரஹ்லாதி₃தோ வாக்யை -
ர்தே₃வ்யா கௌஸல்யயா ந்ரு'ப: ।
ஶோகேந ச ஸமாக்ராந்தோ
நித்₃ராயா வஶமேயிவாந் ॥ **2.62.20** ॥ 2442

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ த்₃விஷஷ்டிதம: ஸர்க₃: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ த்ரிஷஷ்டிதம: ஸர்க3: ॥

ராஜ்ஞோ த3ஶரத2ஸ்ய ஶோகஸ்தேந கௌஸல்யாம் ப்ரதி ஸ்வகர்த்ரு'கமுநிகுமாரவத4விஷயகப்ரஸங்க3ஸ்ய ஶ்ராவணம்

ப்ரதிபு3த்3தோ4 முஹூர்தேந
    ஶோகோபஹதசேதந: ।
அத2 ராஜா த3ஶரத2:
    ஸ சிந்தாமப்4யபத்3யத ॥ **2.63.1** ॥ 2443

ராமலக்ஷ்மணயோஶ்சைவ
    விவாஸாத்3 வாஸவோபமம் ।
ஆபேதே3 உபஸர்க3ஸ்தம்
    தம: ஸூர்யமிவாஸுரம் ॥ **2.63.2** ॥ 2444

ஸபா4ர்யே ஹி க3தே ராமே
    கௌஸல்யாம் கோஸலேஶ்வர: ।
விவக்ஷுரஸிதாபாங்கீ3ம்
    ஸ்ம்ரு'த்வா து3ஷ்க்ரு'தமாத்மந: ॥ **2.63.3** ॥ 2445

ஸ ராஜா ரஜநீம் ஷஷ்டீ2ம்
    ராமே ப்ரவ்ராஜிதே வநம் ।

அர்த4ராத்ரே த3ஶரத2:
ஸோऽஸ்மரத்3 து3ஷ்க்ரு’தம் க்ரு’தம் ॥ **2.63.4** ॥ 2446

ஸ ராஜா புத்ரஶோகார்த:
ஸ்ம்ரு’த்வா து3ஷ்க்ரு’தமாத்மந: ।
கௌஸல்யாம் புத்ரஶோகார்தா -
மித3ம் வசநமப்3ரவீத் ॥ **2.63.5** ॥ 2447

யதா3சரதி கல்யாணி
ஶுப4ம் வா யதி3 வாஶுப4ம் ।
தத3ேவ லப4தே ப4த்3ரே
கர்தா கர்மஜமாத்மந: ॥ **2.63.6** ॥ 2448

கு3ருலாக4வமர்தா2நா -
மாரம்பே4 கர்மணாம் ப2லம் ।
தோ3ஷம் வா யோ ந ஜாநாதி
ஸ பா3ல இதி ஹோச்யதே ॥ **2.63.7** ॥ 2449

கஶ்சிதா3ம்ரவணம் சி2த்த்வா
பலாஶாம்ஶ்ச நிஷிஞ்சதி ।
புஷ்பம் த்3ரு’ஷ்ட்வா ப2லே க்3ரு’த்4நு:
ஸ ஶோசதி ப2லாக3மே ॥ **2.63.8** ॥ 2450

அவிஜ்ஞாய ப2லம் யோ ஹி
கர்ம த்வேவாநுதா4வதி ।
ஸ ஶோசேத் ப2லவேலாயாம்
யதா2 கிம்ஶுகஸேசக: ॥ **2.63.9** ॥ 2451

ஸோऽஹமாம்ரவணம் சி2த்த்வா
பலாஶாம்ஶ்ச ந்யஷேசயம் ।

ராமம் ப$_2$லாக$_3$மே த்யக்த்வா
பஶ்சாச்சோ$_2$சாமி து$_3$ர்மதி: ॥ **2.63.10** ॥ 2452

லப்$_3$த$_4$ஶப்$_3$தே$_3$ந கௌஸல்யே
குமாரேண த$_4$நுஷ்மதா ।
குமார: ஶப்$_3$த$_3$வேதீ$_4$தி
மயா பாபமித$_3$ம் க்ரு’தம் ॥ **2.63.11** ॥ 2453

ததி$_3$த$_3$ம் மேऽநுஸம்ப்ராப்தம்
தே$_3$வி து$_3$:க$_2$ம் ஸ்வயங்க்ரு’தம் ।
ஸம்மோஹாதி$_3$ஹ பா$_3$லேந
யதா$_2$ ஸ்யாத்$_3$ ப$_4$க்ஷிதம் விஷம் ॥ **2.63.12** ॥ 2454

யதா$_2$ந்ய: புருஷ: கஶ்சித்
பலாஶைர்மோஹிதோ ப$_4$வேத் ।
ஏவம் மயாப்யவிஜ்ஞாதம்
ஶப்$_3$த$_3$வேத்$_4$யமித$_3$ம் ப$_2$லம் ॥ **2.63.13** ॥ 2455

தே$_3$வ்யநூடா$_4$ த்வமப$_4$வோ
யுவராஜோ ப$_4$வாம்யஹம் ।
தத: ப்ராவ்ரு’ட$_3$நுப்ராப்தா
மம காமவிவர்தி$_4$நீ ॥ **2.63.14** ॥ 2456

அபாஸ்ய ஹி ரஸாந் பௌ$_4$மாம் -
ஸ்தப்த்வா ச ஜக$_3$த$_3$ம்ஶுபி$_4$: ।
பரேதாசரிதாம் பீ$_4$மாம்
ரவிராசரதே தி$_3$ஶம் ॥ **2.63.15** ॥ 2457

உஷ்ணமந்தர்த$_3$தே$_4$ ஸத்$_3$ய:
ஸ்நிக்$_3$தா$_4$ த$_3$த்$_3$ரு’ஶிரே க$_4$நா: ।

ததோ ஜஹ்ரு’ஷிரே ஸர்வே
பே$_4$கஸாரங்க$_3$ப$_3$ர்ஹிண: ॥ **2.63.16** ॥ 2458

க்லிந்நபக்ஷோத்தரா: ஸ்நாதா:
க்ரு’ச்ச்$_2$ராதி$_3$வ பதத்ரிண: ।
வ்ரு’ஷ்டிவாதாவதூ$_4$தாக்$_3$ராந்
பாத$_3$பாநபி$_4$பேதி$_3$ரே ॥ **2.63.17** ॥ 2459

பதிதேநாம்ப$_4$ஸாऽऽச்ச$_2$ந்ந:
பதமாநேந சாஸக்ரு’த் ।
ஆப$_3$பௌ$_4$ மத்தஸாரங்க$_3$ -
ஸ்தோயராஶிரிவாசல: ॥ **2.63.18** ॥ 2460

பாண்டு$_3$ராருணவர்ணாநி
ஸ்ரோதாம்ஸி விமலாந்யபி ।
ஸுஸ்ருவுர்கி$_3$ரிதா$_4$துப்$_4$ய:
ஸப$_4$ஸ்மாநி பு$_4$ஜங்க$_3$வத் ॥ **2.63.19** ॥ 2461

தஸ்மிந்நதிஸுகே$_2$ காலே
த$_4$நுஷ்மாநிஷுமாந் ரதீ$_2$ ।
வ்யாயாமக்ரு’தஸங்கல்ப:
ஸரயூமந்வகா$_3$ம் நதீ$_3$ம் ॥ **2.63.20** ॥ 2462

நிபாநே மஹிஷம் ராத்ரௌ
க$_3$ஜம் வாப்$_4$யாக$_3$தம் ம்ரு’க$_3$ம் ।
அந்யத்$_3$ வா ஶ்வாபத$_3$ம் கிஞ்சி -
ஜ்ஜிகா$_4$ம்ஸுரஜிதேந்த்$_3$ரிய: ॥ **2.63.21** ॥ 2463

அதா$_2$ந்த$_4$காரே த்வஸ்ரௌஷம்
ஜலே கும்ப$_4$ஸ்ய பூர்யத: ।

அசக்ஷுர்விஷயே கோ$_4$ஷம்
வாரணஸ்யேவ நர்த$_3$த: ॥ **2.63.22** ॥ 2464

ததோऽஹம் ஶரமுத்$_3$த்$_4$ரு'த்ய
தீ$_3$ப்தமாஶீவிஷோபமம் ।
ஶப்$_3$த$_3$ம் ப்ரதி க$_3$ஜப்ரேப்ஸு -
ரபி$_4$லக்ஷ்யமபாதயம் ॥ **2.63.23** ॥ 2465

அமுஞ்சம் நிஶிதம் பா$_3$ண -
மஹமாஶீவிஷோபமம் ।
தத்ர வாகு$_3$ஷஸி வ்யக்தா
ப்ராது$_3$ராஸீத்$_3$ வநௌகஸ: ॥ **2.63.24** ॥ 2466

ஹா ஹேதி பததஸ்தோயே
பா$_3$ணாத்$_3$ வ்யதி$_2$தமர்மண: ।
தஸ்மிந்நிபதிதே பூ$_4$மௌ
வாக$_3$பூ$_4$த் தத்ர மாநுஷீ ॥ **2.63.25** ॥ 2467

கத$_2$மஸ்மத்$_3$விதே$_4$ ஶஸ்த்ரம்
நிபதேச்ச தபஸ்விநி ।
ப்ரவிவிக்தாம் நதீ$_3$ம் ராத்ரா -
வுதா$_3$ஹாரோऽஹமாக$_3$த: ॥ **2.63.26** ॥ 2468

இஷுணாபி$_4$ஹத: கேந
கஸ்ய வாபக்ரு'தம் மயா ।
ரு'ஷேர்ஹி ந்யஸ்தத$_3$ண்ட$_3$ஸ்ய
வநே வந்யேந ஜீவத: ॥ **2.63.27** ॥ 2469

கத$_2$ம் நு ஶஸ்த்ரேண வதோ$_4$
மத்$_3$வித$_4$ஸ்ய விதீ$_4$யதே ।

ஜடாபா$_4$ரத$_4$ரஸ்யைவ
வல்கலாஜிநவாஸஸ: ॥ **2.63.28** ॥ 2470

கோ வதே$_4$ந மமார்தீ$_2$ ஸ்யாத்
கிம் வாஸ்யாபக்ரு'தம் மயா ।
ஏவம் நிஷ்ப$_2$லமாரப்$_3$த$_4$ம்
கேவலாநர்த$_2$ஸம்ஹிதம் ॥ **2.63.29** ॥ 2471

ந க்வசித் ஸாது$_4$ மந்யேத
யதை$_2$வ கு$_3$ருதல்பக$_3$ம் ।
நேமம் ததா$_2$நுஶோசாமி
ஜீவிதக்ஷயமாத்மந: ॥ **2.63.30** ॥ 2472

மாதரம் பிதரம் சோபா$_4$ -
வநுஶோசாமி மத்$_3$வதே$_4$ ।
ததே$_3$தந்மிது$_2$நம் வ்ரு'த்$_3$த$_4$ம்
சிரகாலப்$_4$ரு'தம் மயா ॥ **2.63.31** ॥ 2473

மயி பஞ்சத்வமாபந்நே
காம் வ்ரு'த்திம் வர்தயிஷ்யதி ।
வ்ரு'த்$_3$தௌ$_4$ ச மாதாபிதரா -
வஹம் சைகேஷுணா ஹத: ॥ **2.63.32** ॥ 2474

கேந ஸ்ம நிஹதா: ஸர்வே
ஸுபா$_3$லேநாக்ரு'தாத்மநா ।
தாம் கி$_3$ரம் கருணம் ஶ்ருத்வா
மம த$_4$ர்மாநுகாங்க்ஷிண: ॥ **2.63.33** ॥ 2475

கராப்$_4$யாம் ஸஶரம் சாபம்
வ்யதி$_2$தஸ்யாபதத்$_3$ பு$_4$வி ।

தஸ்யாஹம் கருணம் ஶ்ருத்வா
ரு'ஷேர்விலபதோ நிஶி ‖ **2.63.34** ‖ 2476

ஸம்ப்4ராந்த: ஶோகவேகே3ந
ப்4ரு'ஶமாஸம் விசேதந: ।
தம் தே3ஶமஹமாக3ம்ய
தீ3நஸத்த்வ: ஸுது3ர்மநா: ‖ **2.63.35** ‖ 2477

அபஶ்யமிஷுணா தீரே
ஸரய்வாஸ்தாபஸம் ஹதம் ।
அவகீர்ணஜடாபா4ரம்
ப்ரவித்3த4கலஶோத3கம் ‖ **2.63.36** ‖ 2478

பாம்ஸுஶோணிததி3க்3தா4ங்க3ம்
ஶயாநம் ஶல்யவேதி4தம் ।
ஸ மாமுத்3வீக்ஷ்ய நேத்ராப்4யாம்
த்ரஸ்தமஸ்வஸ்த2சேதநம் ‖ **2.63.37** ‖ 2479

இத்யுவாச வச: க்ரூரம்
தி3த4க்ஷந்நிவ தேஜஸா ।
கிம் தவாபக்ரு'தம் ராஜந்
வநே நிவஸதா மயா ‖ **2.63.38** ‖ 2480

ஜிஹீர்ஷுரம்போ4 கு3ர்வர்த2ம்
யத3ஹம் தாடி3தஸ்த்வயா ।
ஏகேந க2லு பா3ணேந
மர்மண்யபி4ஹதே மயி ‖ **2.63.39** ‖ 2481

த்3வாவந்தௌ4 நிஹதௌ வ்ரு'த்3தௌ4
மாதா ஜநயிதா ச மே ।

தௌ நூநம் து$_3$ர்ப$_3$லாவந்தௌ$_4$
மத்ப்ரதீக்ஷௌ பிபாஸிதௌ ‖ **2.63.40** ‖ 2482

சிரமாஶாம் க்ரு’தாம் கஷ்டாம்
த்ரு’ஷ்ணாம் ஸந்தா$_4$ரயிஷ்யத: ।
ந நூநம் தபஸோ வாஸ்தி
ப$_2$லயோக$_3$: ஶ்ருதஸ்ய வா ‖ **2.63.41** ‖ 2483

பிதா யந்மாம் ந ஜாநீதே
ஶயாநம் பதிதம் பு$_4$வி ।
ஜாநந்நபி ச கிம் குர்யா -
த$_3$ஶக்தஶ்சாபரிக்ரம: ‖ **2.63.42** ‖ 2484

பி$_4$த்$_3$யமாநமிவாஶக்த -
ஸ்த்ராதுமந்யோ நகோ$_3$ நக$_3$ம் ।
பிதுஸ்த்வமேவ மே க$_3$த்வா
ஶீக்$_4$ரமாசக்ஷ்வ ராக$_4$வ ‖ **2.63.43** ‖ 2485

ந த்வாமநுத$_3$ஹேத் க்ருத்$_3$தோ$_4$
வநமக்$_3$நிரிவைதி$_4$த: ।
இயமேகபதீ$_3$ ராஜந்
யதோ மே பிதுராஶ்ரம: ‖ **2.63.44** ‖ 2486

தம் ப்ரஸாத$_3$ய க$_3$த்வா த்வம்
ந த்வா ஸங்குபித: ஶபேத் ।
விஶல்யம் குரு மாம் ராஜந்
மர்ம மே நிஶித: ஶர: ‖ **2.63.45** ‖ 2487

ருணத்$_3$தி$_4$ ம்ரு’து$_3$ ஸோத்ஸேத$_4$ம்
தீரமம்பு$_3$ரயோ யதா$_2$ ।

ஸஶல்ய: க்லிஶ்யதே ப்ராணை -
ர்விஶல்யோ விநஶிஷ்யதி ‖ **2.63.46** ‖ 2488

இதி மாமவிஶச்சிந்தா
தஸ்ய ஶல்யாபகர்ஷணே ।
து$_3$:கி$_2$தஸ்ய ச தீ$_3$நஸ்ய
மம ஶோகாதுரஸ்ய ச ‖ **2.63.47** ‖ 2489

லக்ஷயாமாஸ ஸ ருʼஷி -
ஶ்சிந்தாம் முநிஸுதஸ்ததா$_3$ ।
தாம்யமாநம் ஸ மாம் க்ருʼச்ச்$_2$ரா -
து$_3$வாச பரமார்த$_2$வித் ‖ **2.63.48** ‖ 2490

ஸீத$_3$மாநோ விவ்ருʼத்தாங்கோ$_3$ -
ऽசேஷ்டமாநோ க$_3$த: க்ஷயம் ।
ஸம்ஸ்தப்$_4$ய ஶோகம் தை$_4$ர்யேண
ஸ்தி$_2$ரசித்தோ ப$_4$வாம்யஹம் ‖ **2.63.49** ‖ 2491

ப்$_3$ரஹ்மஹத்யாக்ருʼதம் தாபம்
ஹ்ருʼத$_3$யாத$_3$பநீயதாம் ।
ந த்$_3$விஜாதிரஹம் ராஜந்
மா பூ$_4$த் தே மநஸோ வ்யதா$_2$ ‖ **2.63.50** ‖ 2492

ஶூத்$_3$ராயாமஸ்மி வைஶ்யேந
ஜாதோ நரவராதி$_4$ப ।
இதீவ வத$_3$த: க்ருʼச்ச்$_2$ராத்$_3$
பா$_3$ணாபி$_4$ஹதமர்மண: ‖ **2.63.51** ‖ 2493

விகூ$_4$ர்ணதோ விசேஷ்டஸ்ய
வேபமாநஸ்ய பூ$_4$தலே ।

தஸ்ய த்வாதாம்யமாநஸ்ய
    தம் பா3ணமஹமுத்3த4ரம் ।
ஸ மாமுத்3வீக்ஷ்ய ஸந்த்ரஸ்தோ
    ஜஹெள ப்ராணாம்ஸ்தபோத4ந: ॥ **2.63.52** ॥ 2494

ஜலார்த்3ரகா3த்ரம் து விலப்ய க்ரு'ச்ச்2ரம்
    மர்மவ்ரணம் ஸந்ததமுச்ச்2வஸந்தம் ।
தத: ஸரய்வாம் தமஹம் ஶயாநம்
    ஸமீக்ஷ்ய ப4த்3ரே ஸுப்4ரு'ஶம் விஷண்ண: ॥ **2.63.53** ॥ 2495

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 த்ரிஷஷ்டிதம: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

‖ சது:ஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ‖

ராஜ்ஞா ஸ்வக்ரு'தேந முநிகுமாரவதே$_4$ந ததீ$_3$யபித்ரோர்விலாபஸ்ய தத்ப்ரத$_3$த்தஶாபஸ்ய ச ப்ரஸங்க$_3$ம் ஶ்ராவயித்வா கௌஸல்யாயா: பார்ஶ்வே ரோத$_3$ம் ரோத$_3$ம் நிஶீதே$_2$ ஸ்வப்ராணாநாம் பரித்யாக$_3$:

வத$_4$மப்ரதிரூபம் து
    மஹர்ஷேஸ்தஸ்ய ராக$_4$வ: ।
விலபந்நேவ த$_4$ர்மாத்மா
    கௌஸல்யாமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ‖ **2.64.1** ‖ 2496

தத$_3$ஜ்ஞாநாந்மஹத்பாபம்
    க்ரு'த்வா ஸங்குலிதேந்த்$_3$ரிய: ।
ஏகஸ்த்வசிந்தயம் பு$_3$த்$_3$த்$_4$யா
    கத$_2$ம் நு ஸுக்ரு'தம் ப$_4$வேத் ‖ **2.64.2** ‖ 2497

ததஸ்தம் க$_4$டமாதா$_3$ய
    பூர்ணம் பரமவாரிணா ।
ஆஶ்ரமம் தமஹம் ப்ராப்ய
    யதா$_2$க்$_2$யாதபத$_2$ம் க$_3$த: ‖ **2.64.3** ‖ 2498

தத்ராஹம் து$_3$ர்ப$_3$லாவந்தௌ$_4$
    வ்ரு'த்$_3$தா$_4$வபரிணாயகௌ ।

அபஶ்யம் தஸ்ய பிதரௌ
லூநபக்ஷாவிவ த்$_3$விஜௌ ॥ **2.64.4** ॥ 2499

தந்நிமித்தாபி$_4$ராஸீநௌ
கதா$_2$பி$_4$ரபரிஶ்ரமௌ ।
தாமாஶாம் மத்க்ரு'தே ஹீநா -
வுபாஸீநாவநாத$_2$வத் ॥ **2.64.5** ॥ 2500

ஶோகோபஹததசித்தஶ்ச
ப$_4$யஸந்த்ரஸ்தசேதந: ।
தச்சாஶ்ரமபத$_3$ம் க$_3$த்வா
பூ$_4$ய: ஶோகமஹம் க$_3$த: ॥ **2.64.6** ॥ 2501

பத$_3$ஶப்$_3$த$_3$ம் து மே ஶ்ருத்வா
முநிர்வாக்யமபா$_4$ஷத ।
கிம் சிராயஸி மே புத்ர
பாநீயம் க்ஷிப்ரமாநய ॥ **2.64.7** ॥ 2502

யந்நிமித்தமித$_3$ம் தாத
ஸலிலே க்ரீடி$_3$தம் த்வயா ।
உத்கண்டி$_2$தா தே மாதேயம்
ப்ரவிஶ க்ஷிப்ரமாஶ்ரமம் ॥ **2.64.8** ॥ 2503

யத்$_3$ வ்யலீகம் க்ரு'தம் புத்ர
மாத்ரா தே யதி$_3$ வா மயா ।
ந தந்மநஸி கர்தவ்யம்
த்வயா தாத தபஸ்விநா ॥ **2.64.9** ॥ 2504

த்வம் க$_3$திஸ்த்வக$_3$தீநாம் ச
சக்ஷுஸ்த்வம் ஹீநசக்ஷுஷாம் ।

ஸமாஸக்தாஸ்த்வயி ப்ராணா:
கத$_2$ம் த்வம் நாபி$_4$பா$_4$ஷஸே ‖ **2.64.10** ‖ 2505

முநிமவ்யக்தயா வாசா
தமஹம் ஸஜ்ஜமாநயா ।
ஹீநவ்யஞ்ஜநயா ப்ரேக்ஷ்ய
பீ$_4$தசித்த இவாப்$_3$ருவம் ‖ **2.64.11** ‖ 2506

மநஸ: கர்ம சேஷ்டாபி$_4$ -
ரபி$_4$ஸம்ஸ்தப்$_4$ய வாக்$_3$ப$_3$லம் ।
ஆசசக்ஷே த்வஹம் தஸ்மை
புத்ரவ்யஸநஜம் ப$_4$யம் ‖ **2.64.12** ‖ 2507

க்ஷத்ரியோऽஹம் த$_3$ஶரதோ$_2$
நாஹம் புத்ரோ மஹாத்மந: ।
ஸஜ்ஜநாவமதம் து$_3$:க$_2$ -
மித$_3$ம் ப்ராப்தம் ஸ்வகர்மஜம் ‖ **2.64.13** ‖ 2508

ப$_4$க$_3$வம்ஶ்சாபஹஸ்தோऽஹம்
ஸரயூதீரமாக$_3$த: ।
ஜிகா$_4$ம்ஸு: ஶ்வாபத$_3$ம் கிஞ்சி -
ந்நிபாநே வாக$_3$தம் க$_3$ஜம் ‖ **2.64.14** ‖ 2509

தத: ஶ்ருதோ மயா ஶப்$_3$தோ$_3$
ஜலே கும்ப$_4$ஸ்ய பூர்யத: ।
த்$_3$விபோऽயமிதி மத்வாஹம்
பா$_3$ணேநாபி$_4$ஹதோ மயா ‖ **2.64.15** ‖ 2510

க$_3$த்வா தஸ்யாஸ்ததஸ்தீர -
மபஶ்யமிஷுணா ஹ்ரு'தி$_3$ ।

விநிர்பி₄ந்நம் க₃தப்ராணம்
ஶயாநம் பு₄வி தாபஸம் ‖ **2.64.16** ‖ 2511

ததஸ்தஸ்யைவ வசநா -
து₃பேத்ய பரிதப்யத: ।
ஸ மயா ஸஹஸா பா₃ண
உத்₃த்₄ரு'தோ மர்மதஸ்ததா₃ ‖ **2.64.17** ‖ 2512

ஸ சோத்₃த்₄ரு'தேந பா₃ணேந
ஸஹஸா ஸ்வர்க₃மாஸ்தி₂த: ।
ப₄க₃வந்தாவுபௌ₄ ஶோச -
ந்நந்தா₄விதி விலப்ய ச ‖ **2.64.18** ‖ 2513

அஜ்ஞாநாத்₃ ப₄வத: புத்ர:
ஸஹஸாபி₄ஹதோ மயா ।
ஶேஷமேவம் க₃தே யத் ஸ்யாத்
தத் ப்ரஸீத₃து மே முநி: ‖ **2.64.19** ‖ 2514

ஸ தச்ச்₂ருத்வா வச: க்ரூரம்
மயா தத₃க₄ஶம்ஸிநா ।
நாஶகத் தீவ்ரமாயாஸம்
ஸ கர்தும் ப₄க₃வாந்ரு'ஷி: ‖ **2.64.20** ‖ 2515

ஸ பா₃ஷ்பபூர்ணவத₃நோ
நி:ஶ்வஸந் ஶோகமூர்ச்சி₂த: ।
மாமுவாச மஹாதேஜா:
க்ரு'தாஞ்ஜலிமுபஸ்தி₂தம் ‖ **2.64.21** ‖ 2516

யத்₃யேதத₃ஶுப₄ம் கர்ம
ந ஸ்ம மே கத₂யே: ஸ்வயம் ।

ப$_2$லேந்மூர்தா$_4$ ஸ்ம தே ராஜந்
ஸத்$_3$ய: ஶதஸஹஸ்ரதா$_4$ ‖ **2.64.22** ‖ 2517

க்ஷத்ரியேண வதோ$_4$ ராஜந்
வாநப்ரஸ்தே$_2$ விஶேஷத: ।
ஜ்ஞாநபூர்வம் க்ரு'த: ஸ்தா$_2$நா -
ச்ச்யாவயேத$_3$பி வஜ்ரிணம் ‖ **2.64.23** ‖ 2518

ஸப்ததா$_4$ து ப$_4$வேந்மூர்தா$_4$
முநௌ தபஸி திஷ்ட$_2$தி ।
ஜ்ஞாநாத்$_3$ விஸ்ரு'ஜத: ஶஸ்த்ரம்
தாத்$_3$ரு'ஶே ப்$_3$ரஹ்மவாதி$_3$நி ‖ **2.64.24** ‖ 2519

அஜ்ஞாநாத்$_3$தி$_4$ க்ரு'தம் யஸ்மா -
தி$_3$த$_3$ம் தே தேந ஜீவஸே ।
அபி ஹ்யகுஶலம் ந ஸ்யாத்$_3$
ராக$_4$வாணாம் குதோ ப$_4$வாந் ‖ **2.64.25** ‖ 2520

நய நௌ ந்ரு'ப தம் தே$_3$ஶ -
மிதி மாம் சாப்$_4$யபா$_4$ஷத ।
அத்$_3$ய தம் த்$_3$ரஷ்டுமிச்சா$_2$வ:
புத்ரம் பஶ்சிமத$_3$ர்ஶநம் ‖ **2.64.26** ‖ 2521

ருதி$_4$ரேணாவஸிக்தாங்க$_3$ம்
ப்ரகீர்ணாஜிநவாஸஸம் ।
ஶயாநம் பு$_4$வி நி:ஸம்ஜ்ஞம்
த$_4$ர்மராஜவஶம் க$_3$தம் ‖ **2.64.27** ‖ 2522

அதா$_2$ஹமேகஸ்தம் தே$_3$ஶம்
நீத்வா தௌ ப்$_4$ரு'ஶது$_3$:கி$_2$தௌ ।

அஸ்பர்ஶயமஹம் புத்ரம்
தம் முநிம் ஸஹ பா$_4$ர்யயா ॥ **2.64.28** ॥ 2523

தௌ புத்ரமாத்மந: ஸ்ப்ரு’ஷ்ட்வா
தமாஸாத்$_3$ய தபஸ்விநௌ ।
நிபேதது: ஶரீரேऽஸ்ய
பிதா சைநமுவாச ஹ ॥ **2.64.29** ॥ 2524

நாபி$_4$வாத$_3$யஸே மாத்$_3$ய
ந ச மாமபி$_4$பா$_4$ஷஸே ।
கிம் ச ஶேஷே து பூ$_4$மௌ த்வம்
வத்ஸ கிம் குபிதோ ஹ்யஸி ॥ **2.64.30** ॥ 2525

நந்வஹம் தேऽப்ரிய: புத்ர
மாதரம் பஶ்ய தா$_4$ர்மிகீம் ।
கிம் ச நாலிங்க$_3$ஸே புத்ர
ஸுகுமார வசோ வத$_3$ ॥ **2.64.31** ॥ 2526

கஸ்ய வா பரராத்ரேऽஹம்
ஶ்ரோஷ்யாமி ஹ்ரு’த$_3$யங்க$_3$மம் ।
அதீ$_4$யாநஸ்ய மது$_4$ரம்
ஶாஸ்த்ரம் வாந்யத்$_3$ விஶேஷத: ॥ **2.64.32** ॥ 2527

கோ மாம் ஸந்த்$_4$யாமுபாஸ்யைவ
ஸ்நாத்வா ஹுதஹுதாஶந: ।
ஶ்லாக$_4$யிஷ்யத்யுபாஸீந:
புத்ரஶோகப$_4$ர்யாதி$_3$தம் ॥ **2.64.33** ॥ 2528

கந்த$_3$மூலப$_2$லம் ஹ்ரு’த்வா
யோ மாம் ப்ரியமிவாதிதி$_2$ம் ।

போ4ஜயிஷ்யத்யகர்மண்ய -
மப்ரக்3ரஹமநாயகம் ‖ **2.64.34** ‖ 2529

இமாமந்தா4ம் ச வ்ரு’த்3தா4ம் ச
மாதரம் தே தபஸ்விநீம் |
கத2ம் புத்ர ப4ரிஷ்யாமி
க்ரு’பணாம் புத்ரக3ர்தி4நீம் ‖ **2.64.35** ‖ 2530

திஷ்ட2 மா மா க3ம: புத்ர
யமஸ்ய ஸத3நம் ப்ரதி |
ஶ்வோ மயா ஸஹ க3ந்தாஸி
ஜநந்யா ச ஸமேதி4த: ‖ **2.64.36** ‖ 2531

உபா4வபி ச ஶோகார்தா -
வநாதௌ2 க்ரு’பணௌ வநே |
க்ஷிப்ரமேவ க3மிஷ்யாவ -
ஸ்த்வயா ஹீநௌ யமக்ஷயம் ‖ **2.64.37** ‖ 2532

ததோ வைவஸ்வதம் த்3ரு’ஷ்ட்வா
தம் ப்ரவக்ஷ்யாமி பா4ரதீம் |
க்ஷமதாம் த4ர்மராஜோ மே
பி3ப்4ரு’யாத் பிதராவயம் ‖ **2.64.38** ‖ 2533

தா3துமர்ஹதி த4ர்மாத்மா
லோகபாலோ மஹாயஶா: |
ஈத்3ரு’ஶஸ்ய மமாக்ஷய்யா -
மேகாமப4யத3க்ஷிணாம் ‖ **2.64.39** ‖ 2534

அபாபோऽஸி யதா2 புத்ர
நிஹத: பாபகர்மணா |

தேந ஸத்யேந க$_3$ச்சா$_2$ஶு
யே லோகாஸ்த்வஸ்த்ரயோதி$_4$நாம் ॥ **2.64.40** ॥ 2535

யாம் ஹி ஶூரா க$_3$திம் யாந்தி
ஸங்க்$_3$ராமேஷ்வநிவர்திந: ।
ஹதாஸ்த்வபி$_4$முகா$_2$: புத்ர
க$_3$திம் தாம் பரமாம் வ்ரஜ ॥ **2.64.41** ॥ 2536

யாம் க$_3$திம் ஸக$_3$ர: ஶைப்$_3$யோ
தி$_3$லீபோ ஜநமேஜய: ।
நஹுஷோ து$_4$ந்து$_4$மாரஶ்ச
ப்ராப்தாஸ்தாம் க$_3$ச்ச$_2$ புத்ரக ॥ **2.64.42** ॥ 2537

யா க$_3$தி: ஸர்வபூ$_4$தாநாம்
ஸ்வாத்$_4$யாயாத் தபஸஶ்ச யா ।
பூ$_4$மித$_3$ஸ்யாஹிதாக்$_3$நேஶ்ச
ஏகபத்நீவ்ரதஸ்ய ச ॥ **2.64.43** ॥ 2538

கோ$_3$ஸஹஸ்ரப்ரதா$_3$த்ரூ'ணாம்
கு$_3$ருஸேவாப்$_4$ரு'தாமபி ।
தே$_3$ஹந்யாஸக்ரு'தாம் யா ச
தாம் க$_3$திம் க$_3$ச்ச$_2$ புத்ரக ॥ **2.64.44** ॥ 2539

ந ஹி த்வஸ்மிந் குலே ஜாதோ
க$_3$ச்ச$_2$த்யகுஶலாம் க$_3$திம் ।
ஸ து யாஸ்யதி யேந த்வம்
நிஹதோ மம பா$_3$ந்த$_4$வ: ॥ **2.64.45** ॥ 2540

ஏவம் ஸ க்ரு'பணம் தத்ர
பர்யதே$_3$வயதாஸக்ரு'த் ।

ததோ஽ஸ்மை கர்துமுத$_3$கம்
ப்ரவ்ரு'த்த: ஸஹ பா$_4$ர்யயா ॥ **2.64.46** ॥ 2541

ஸ து தி$_3$வ்யேந ரூபேண
முநிபுத்ர: ஸ்வகர்மபி$_4$: ।
ஸ்வர்க$_3$மத்$_4$யாருஹத் க்ஷிப்ரம்
ஶக்ரேண ஸஹ த$_4$ர்மவித் ॥ **2.64.47** ॥ 2542

ஆப$_3$பா$_4$ஷே ச தோ வ்ரு'த்$_3$தௌ$_4$
ஶக்ரேண ஸஹ தாபஸ: ।
ஆஶ்வஸ்ய ச முஹூர்தம் து
பிதரம் வாக்யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.64.48** ॥ 2543

ஸ்தா$_2$நமஸ்மி மஹத் ப்ராப்தோ
ப$_4$வதோ: பரிசாரணாத் ।
ப$_4$வந்தாவபி ச க்ஷிப்ரம்
மம மூலமுபைஷ்யத$_2$: ॥ **2.64.49** ॥ 2544

ஏவமுக்த்வா து தி$_3$வ்யேந
விமாநேந வபுஷ்மதா ।
ஆருரோஹ தி$_3$வம் க்ஷிப்ரம்
முநிபுத்ரோ ஜிதேந்த்$_3$ரிய: ॥ **2.64.50** ॥ 2545

ஸ க்ரு'த்வாதோ$_2$த$_3$கம் தூர்ணம்
தாபஸ: ஸஹ பா$_4$ர்யயா ।
மாமுவாச மஹாதேஜா:
க்ரு'தாஞ்ஜலிமுபஸ்தி$_2$தம் ॥ **2.64.51** ॥ 2546

அத்$_3$யைவ ஜஹி மாம் ராஜந்
மரணே நாஸ்தி மே வ்யதா$_2$ ।

ய: ஶரேணைகபுத்ரம் மாம்
    த்வமகார்ஷீரபுத்ரகம் ॥ **2.64.52** ॥ 2547

த்வயாபி ச யத$_3$ஜ்ஞாநா -
    ந்நிஹதோ மே ஸ பா$_3$லக: ।
தேந த்வாமபி ஶப்ஸ்யேऽஹம்
    ஸுது$_3$:க$_2$மதிதா$_3$ருணம் ॥ **2.64.53** ॥ 2548

புத்ரவ்யஸநஜம் து$_3$:க$_2$ம்
    யதே$_3$தந்மம ஸாம்ப்ரதம் ।
ஏவம் த்வம் புத்ரஶோகேந
    ராஜந் காலம் கரிஷ்யஸி ॥ **2.64.54** ॥ 2549

அஜ்ஞாநாத்து ஹதோ யஸ்மாத்
    க்ஷத்ரியேண த்வயா முநி: ।
தஸ்மாத் த்வாம் நாவிஶத்யாஶு
    ப்$_3$ரஹ்மஹத்யா நராதி$_4$ப ॥ **2.64.55** ॥ 2550

த்வாமப்யேதாத்$_3$ரு’ஶோ பா$_4$வ:
    க்ஷிப்ரமேவ க$_3$மிஷ்யதி ।
ஜீவிதாந்தகரோ கோ$_4$ரோ
    தா$_3$தாரமிவ த$_3$க்ஷிணாம் ॥ **2.64.56** ॥ 2551

ஏவம் ஶாபம் மயி ந்யஸ்ய
    விலப்ய கருணம் ப$_3$ஹு ।
சிதாமாரோப்ய தே$_3$ஹம் த -
    ந்மிது$_2$நம் ஸ்வர்க$_3$மப்$_4$யயாத் ॥ **2.64.57** ॥ 2552

ததே$_3$தச்சிந்தயாநேந
    ஸ்ம்ரு’தம் பாபம் மயா ஸ்வயம் ।

ததா$_3$ பா$_3$ல்யாத் க்ரு'தம் தே$_3$வி
ஶப்$_3$த$_3$வேத்$_4$யநுகர்ஷிணா ॥ **2.64.58** ॥ 2553

தஸ்யாயம் கர்மணோ தே$_3$வி
விபாக: ஸமுபஸ்தி$_2$த: ।
அபத்$_2$யை: ஸஹ ஸம்பு$_4$க்தே
வ்யாதி$_4$ரந்நரஸே யதா$_2$ ॥ **2.64.59** ॥ 2554

தஸ்மாந்மாமாக$_3$தம் ப$_4$த்$_3$ரே
தஸ்யோதா$_3$ரஸ்ய தத்$_3$ வச: ।
இத்யுக்த்வா ஸ ருத$_3$ம்ஸ்த்ரஸ்தோ
பா$_4$ர்யாமாஹ து பூ$_4$மிப: ॥ **2.64.60** ॥ 2555

யத$_3$ஹம் புத்ரஶோகேந
ஸந்த்யஜிஷ்யாமி ஜீவிதம் ।
சக்ஷுர்ப்$_4$யாம் த்வாம் ந பஶ்யாமி
கௌஸல்யே த்வம் ஹி மாம் ஸ்ப்ரு'ஶ ॥ **2.64.61** ॥ 2556

யமக்ஷயமநுப்ராப்தா
த்$_3$ரக்ஷ்யந்தி நஹி மாநவா: ।
யதி$_3$ மாம் ஸம்ஸ்ப்ரு'ஶேத்$_3$ ராம:
ஸக்ரு'த$_3$ந்வாரபே$_4$த வா ॥ **2.64.62** ॥ 2557

த$_4$நம் வா யௌவராஜ்யம் வா
ஜீவேயமிதி மே மதி: ।
ந தந்மே ஸத்$_3$ரு'ஶம் தே$_3$வி
யந்மயா ராக$_4$வே க்ரு'தம் ॥ **2.64.63** ॥ 2558

ஸத்$_3$ரு'ஶம் தத்து தஸ்யைவ
யத$_3$நேந க்ரு'தம் மயி ।

து$_3$ர்வ்ரு'த்தமபி க: புத்ரம்
த்யஜேத்$_3$ பு$_4$வி விசக்ஷண: ‖ **2.64.64** ‖ 2559

கஶ்ச ப்ரவ்ராஜ்யமாநோ வா
நாஸூயேத் பிதரம் ஸுத: ।
சக்ஷுஷா த்வாம் ந பஶ்யாமி
ஸ்ம்ரு'திர்மம விலுப்யதே ‖ **2.64.65** ‖ 2560

தூ$_3$தா வைவஸ்வதஸ்யைதே
கௌஸல்யே த்வரயந்தி மாம் ।
அதஸ்து கிம் து$_3$:க$_2$தரம்
யத$_3$ஹம் ஜீவிதக்ஷயே ‖ **2.64.66** ‖ 2561

நஹி பஶ்யாமி த$_4$ர்மஜ்ஞம்
ராமம் ஸத்யபராக்ரமம் ।
தஸ்யாத$_3$ர்ஶநஜ: ஶோக:
ஸுதஸ்யாப்ரதிகர்மண: ‖ **2.64.67** ‖ 2562

உச்சோ$_2$ஷயதி வை ப்ராணாந்
வாரி ஸ்தோகமிவாதப: ।
ந தே மநுஷ்யா தே$_3$வாஸ்தே
யே சாருஶுப$_4$குண்ட$_3$லம் ‖ **2.64.68** ‖ 2563

முக$_2$ம் த்$_3$ரக்ஷ்யந்தி ராமஸ்ய
வர்ஷே பஞ்சத$_3$ஶே புந: ।
பத்$_3$மபத்ரேக்ஷணம் ஸுப்$_4$ரு
ஸுத$_3$ம்ஷ்ட்ரம் சாருநாஸிகம் ‖ **2.64.69** ‖ 2564

த$_4$ந்யா த்$_3$ரக்ஷ்யந்தி ராமஸ்ய
தாராதி$_4$பஸமம் முக$_2$ம் ।

ஸத்$_3$ரு’ஶம் ஶாரத$_3$ஸ்யேந்தோ$_3$:
    பு$_2$ல்லஸ்ய கமலஸ்ய ச ‖ **2.64.70** ‖ 2565

ஸுக$_3$ந்தி$_4$ மம ராமஸ்ய
    த$_4$ந்யா த்$_3$ரக்ஷ்யந்தி யே முக$_2$ம் ।
நிவ்ரு’த்தவநவாஸம் த -
    மயோத்$_4$யாம் புநராக$_3$தம் ‖ **2.64.71** ‖ 2566

த்$_3$ரக்ஷ்யந்தி ஸுகி$_2$நோ ராமம்
    ஶுக்ரம் மார்க$_3$க$_3$தம் யதா$_2$ ।
கௌஸல்யே சித்தமோஹேந
    ஹ்ரு’த$_3$யம் ஸீத$_3$தேதராம் ‖ **2.64.72** ‖ 2567

வேத$_3$யே ந ச ஸம்யுக்தா -
    ஞ்ஶப்$_3$த$_3$ஸ்பர்ஶரஸாநஹம் ।
சித்தநாஶாத்$_3$ விபத்$_3$யந்தே
    ஸர்வாண்யேவேந்த்$_3$ரியாணி ஹி ।
க்ஷீணஸ்நேஹஸ்ய தீ$_3$பஸ்ய
    ஸம்ரக்தா ரஶ்மயோ யதா$_2$ ‖ **2.64.73** ‖ 2568

அயமாத்மப$_4$வ: ஶோகோ
    மாமநாத$_2$மசேதநம் ।
ஸம்ஸாத$_4$யதி வேகே$_3$ந
    யதா$_2$ கூலம் நதீ$_3$ரய: ‖ **2.64.74** ‖ 2569

ஹா ராக$_4$வ மஹாபா$_3$ஹோ
    ஹா மமாயாஸநாஶந ।
ஹா பித்ரு’ப்ரிய மே நாத$_2$
    ஹா மமாஸி க$_3$த: ஸுத ‖ **2.64.75** ‖ 2570

ஹா கௌஸல்யே ந பஶ்யாமி
ஹா ஸுமித்ரே தபஸ்விநி ।
ஹா ந்ரு'ஶம்ஸே மமாமித்ரே
கைகேயி குலபாம்ஸநி ॥ **2.64.76** ॥ 2571

இதி மாதுஶ்ச ராமஸ்ய
ஸுமித்ராயாஶ்ச ஸந்நிதௌ$_4$ ।
ராஜா த$_3$ஶரத$_2$: ஶோச -
ஞ்ஜீவிதாந்தமுபாக$_3$மத் ॥ **2.64.77** ॥ 2572

ததா$_2$ து தீ$_3$ந: கத$_2$யந் நராதி$_4$ப:
ப்ரியஸ்ய புத்ரஸ்ய விவாஸநாதுர: ।
க$_3$தேऽர்த$_4$ராத்ரே ப்$_4$ரு'ஶது$_3$:க$_2$பீடி$_3$த -
ஸ்ததா$_3$ ஜஹௌ ப்ராணமுதா$_3$ரத$_3$ர்ஶந: ॥ **2.64.78** ॥ 2573

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ சது:ஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

‖ பஞ்சஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ‖

வந்தி$_3$ஜநகர்த்ரு'கோ ராஜ்ஞ: ஸ்தவபாட$_2$:, ராஜாநம் த$_3$ஶரத$_2$ம் தி$_3$வங்க$_3$தம் மத்வா ராஜ்ஞீநாம் விலாப:

அத$_2$ ராத்ர்யாம் வ்யதீதாயாம்
ப்ராதரேவாபரேऽஹநி ।
வந்தி$_3$ந: பர்யுபாதிஷ்ட$_2$ம் -
ஸ்தத்பார்தி$_2$வநிவேஶநம் ‖ **2.65.1** ‖ 2574

ஸூதா: பரமஸம்ஸ்காரா
மாக$_3$தா$_4$ஶ்சோத்தமஶ்ருதா: ।
கா$_3$யகா: ஶ்ருதிஶீலாஶ்ச
நிக$_3$த$_3$ந்த: ப்ரு'த$_2$க்ப்ரு'த$_2$க் ‖ **2.65.2** ‖ 2575

ராஜாநம் ஸ்துவதாம் தேஷா -
முதா$_3$த்தாபி$_4$ஹிதாஶிஷாம் ।
ப்ராஸாதா$_3$போ$_4$க$_3$விஸ்தீர்ண:
ஸ்துதிஶப்$_3$தோ$_3$ ஹ்யவர்தத ‖ **2.65.3** ‖ 2576

ததஸ்து ஸ்துவதாம் தேஷாம்
ஸூதாநாம் பாணிவாத$_3$கா: ।

அபதா3நாந்யுதா3ஹ்ரு’த்ய
பாணிவாதா3ந்யவாத3யந் ॥ **2.65.4** ॥ 2577

தேந ஶப்3தே3ந விஹகா3:
ப்ரதிபு3த்3தா4ஶ்ச ஸஸ்வநு: ।
ஶாகா2ஸ்தா2: பஞ்ஜரஸ்தா2ஶ்ச
யே ராஜகுலகோ3சரா: ॥ **2.65.5** ॥ 2578

வ்யாஹ்ரு’தா: புண்யஶப்3தா3ஶ்ச
வீணாநாம் சாபி நி:ஸ்வநா: ।
ஆஶீர்கே3யம் ச கா3தா2நாம்
பூரயாமாஸ வேஶ்ம தத் ॥ **2.65.6** ॥ 2579

தத: ஶுசிஸமாசாரா:
பர்யுபஸ்தா2நகோவிதா3: ।
ஸ்த்ரீவர்ஷவரபூ4யிஷ்டா2
உபதஸ்து2ர்யதா2புரா ॥ **2.65.7** ॥ 2580

ஹரிசந்த3நஸம்ப்ரு’க்த -
முத3கம் காஞ்சநைர்க4டை: ।
ஆநிந்யு: ஸ்நாநஶிக்ஷாஜ்ஞா
யதா2காலம் யதா2விதி4 ॥ **2.65.8** ॥ 2581

மங்க3லாலம்ப4நீயாநி
ப்ராஶநீயாந்யுபஸ்கராந் ।
உபாநிந்யுஸ்ததா2 புண்யா:
குமாரீப3ஹுலா: ஸ்த்ரிய: ॥ **2.65.9** ॥ 2582

ஸர்வலக்ஷணஸம்பந்நம்
ஸர்வம் விதி4வத3ர்சிதம் ।

ஸர்வம் ஸுகு3ணலக்ஷ்மீவத்
தத்3பூ4தா3பி4ஹாரிகம் ॥ **2.65.10** ॥ 2583

தத: ஸூர்யோத3யம் யாவத்
ஸர்வம் பரிஸமுத்ஸுகம் ।
தஸ்தா2வநுபஸம்ப்ராப்தம்
கிம்ஸ்விதி3த்யுபஶங்கிதம் ॥ **2.65.11** ॥ 2584

அத2 யா: கோஸலேந்த்3ரஸ்ய
ஶயநம் ப்ரத்யநந்தரா: ।
தா: ஸ்த்ரியஸ்து ஸமாக3ம்ய
ப4ர்தாரம் ப்ரத்யபோ3த4யந் ॥ **2.65.12** ॥ 2585

அதா2ப்யுசிதவ்ரு'த்தாஸ்தா
விநயேந நயேந ச ।
நஹ்யஸ்ய ஶயநம் ஸ்ப்ரு'ஷ்ட்வா
கிஞ்சித3ப்யுபலேபி4ரே ॥ **2.65.13** ॥ 2586

தா: ஸ்த்ரிய: ஸ்வப்நஶீலஜ்ஞா -
ஶ்சேஷ்டாம் ஸஞ்சலநாதி3ஷு ।
தா வேபது2பரீதாஶ்ச
ராஜ்ஞ: ப்ராணேஷு ஶங்கிதா: ॥ **2.65.14** ॥ 2587

ப்ரதிஸ்ரோதஸ்த்ரு'ணாக்3ராணாம்
ஸத்3ரு'ஶம் ஸஞ்சகாஶிரே ।
அத2 ஸந்தே3ஹமாநாநாம்
ஸ்த்ரீணாம் த்3ரு'ஷ்ட்வா ச பார்தி2வம் ।
யத் ததா3ஶங்கிதம் பாபம்
தஸ்ய ஜஜ்ஞே விநிஶ்சய: ॥ **2.65.15** ॥ 2588

கௌஸல்யா ச ஸுமித்ரா ச
புத்ரஶோகபராஜிதே ।
ப்ரஸுப்தே ந ப்ரபு$_3$த்$_4$யேதே
யதா$_2$ காலஸமந்விதே ॥ **2.65.16** ॥ 2589

நிஷ்ப்ரபா$_4$ஸா விவர்ணா ச
ஸந்நா ஶோகேந ஸந்நதா ।
ந வ்யராஜத கௌஸல்யா
தாரேவ திமிராவ்ரு'தா ॥ **2.65.17** ॥ 2590

கௌஸல்யாநந்தரம் ராஜ்ஞ:
ஸுமித்ரா தத$_3$நந்தரம் ।
ந ஸ்ம விப்$_4$ராஜதே தே$_3$வீ
ஶோகாஶ்ருலுலிதாநநா ॥ **2.65.18** ॥ 2591

தே ச த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா ததா$_3$ ஸுப்தே
உபே$_4$ தே$_3$வ்யௌ ச தம் ந்ரு'பம் ।
ஸுப்தமேவோத்$_3$க$_3$தப்ராண -
மந்த:புரமமந்யத ॥ **2.65.19** ॥ 2592

தத: ப்ரசுக்ருஶுர்தீ$_3$நா:
ஸஸ்வரம் தா வராங்க$_3$நா: ।
கரேணேவ இவாரண்யே
ஸ்தா$_2$நப்ரச்யுதயூத$_2$பா: ॥ **2.65.20** ॥ 2593

தாஸாமாக்ரந்த$_3$ஶப்$_3$தே$_3$ந
ஸஹஸோத்$_3$க$_3$தசேதநே ।
கௌஸல்யா ச ஸுமித்ரா ச
த்யக்தநித்$_3$ரே ப$_3$பூ$_4$வது: ॥ **2.65.21** ॥ 2594

கௌஸல்யா ச ஸுமித்ரா ச
த்₃ரு’ஷ்ட்வா ஸ்ப்ரு’ஷ்ட்வா ச பார்தி₂வம் ।
ஹா நாதே₂தி பரிக்ருஶ்ய
பேததுர்த₄ரணீதலே ॥ **2.65.22** ॥ 2595

ஸா கோஸலேந்த்₃ரது₃ஹிதா
சேஷ்டமாநா மஹீதலே ।
ந ப்₄ராஜதே ரஜோத்₄வஸ்தா
தாரேவ க₃க₃நச்யுதா ॥ **2.65.23** ॥ 2596

ந்ரு’பே ஶாந்தகு₃ணே ஜாதே
கௌஸல்யாம் பதிதாம் பு₄வி ।
அபஶ்யம்ஸ்தா: ஸ்த்ரிய: ஸர்வா
ஹதாம் நாக₃வதூ₄மிவ ॥ **2.65.24** ॥ 2597

தத: ஸர்வா நரேந்த்₃ரஸ்ய
கைகேயீப்ரமுகா₂: ஸ்த்ரிய: ।
ருத₃ந்த்ய: ஶோகஸந்தப்தா
நிபேதுர்க₃தசேதநா: ॥ **2.65.25** ॥ 2598

தாபி₄: ஸ ப₃லவாந் நாத₃:
க்ரோஶந்தீபி₄ரநுத்₃ருத: ।
யேந ஸ்பீ₂தீக்ரு’தோ பூ₄ய -
ஸ்தத்₃ க்₃ரு’ஹம் ஸமநாத₃யத் ॥ **2.65.26** ॥ 2599

தத் பரித்ரஸ்தஸம்ப்₄ராந்த -
பர்யுத்ஸுகஜநாகுலம் ।
ஸர்வதஸ்துமுலாக்ரந்த₃ம்
பரிதாபார்தபா₃ந்த₄வம் ॥ **2.65.27** ॥ 2600

ஸத்$_3$யோநிபதிதாநந்த$_3$ம்
தீ$_3$நம் விக்லவத$_3$ர்ஶநம் ।
ப$_3$பூ$_4$வ நரதே$_3$வஸ்ய
ஸத்$_3$ம தி$_3$ஷ்டாந்தமீயுஷ: ॥ **2.65.28** ॥ 2601

அதீதமாஜ்ஞாய து பார்தி$_2$வர்ஷப$_4$ம்
யஶஸ்விநம் தம் பரிவார்ய பத்நய: ।
ப்$_4$ரு'ஶம் ருத$_3$ந்த்ய: கருணம் ஸுது$_3$:கி$_2$தா:
ப்ரக்$_3$ரு'ஹ்ய பா$_3$ஹூ வ்யலபந்நநாத$_2$வத் ॥ **2.65.29** ॥ 2602

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ பஞ்சஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஷட்ஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ராஜார்த$_2$ம் கௌஸல்யாயா விலாபஸ்தத்கர்த்ரு'கம் கைகேய்யா ப$_4$ர்த்ஸநம் மந்த்ரிபீ$_4$ ராஜ்ஞ: ஶவஸ்ய தைலபூர்ணே கடாஹே ஸ்தா$_2$பநம் விலாபோऽயோத்$_4$யாபுர்ய்யா: ஶ்ரீஹீநதா புரவாஸிநாம் ஶோகஶ்ச

தமக்$_3$நிமிவ ஸம்ஶாந்த -
    மம்பு$_3$ஹீநமிவார்ணவம் ।
க$_3$தப்ரப$_4$மிவாதி$_3$த்யம்
    ஸ்வர்க$_3$ஸ்த$_2$ம் ப்ரேக்ஷ்ய பூ$_4$மிபம் ॥ **2.66.1** ॥ 2603

கௌஸல்யா பா$_3$ஷ்பபூர்ணாக்ஷீ
    விவித$_4$ம் ஶோககர்ஶிதா ।
உபக்$_3$ரு'ஹ்ய ஶிரோ ராஜ்ஞ:
    கைகேயீம் ப்ரத்யபா$_4$ஷத ॥ **2.66.2** ॥ 2604

ஸகாமா ப$_4$வ கைகேயி
    பு$_4$ங்க்ஷ்வ ராஜ்யமகண்டகம் ।
த்யக்த்வா ராஜாநமேகாக்$_3$ரா
    ந்ரு'ஶம்ஸே து$_3$ஷ்டசாரிணி ॥ **2.66.3** ॥ 2605

விஹாய மாம் க3தோ ராமோ
பு4ர்தா ச ஸ்வர்க3தோ மம।
விபதே2 ஸார்த2ஹீநேவ
நாஹம் ஜீவிதுமுத்ஸஹே ॥ **2.66.4** ॥ 2606

ப4ர்தாரம் து பரித்யஜ்ய
கா ஸ்த்ரீ தை3வதமாத்மந:।
இச்சே2ஜ்ஜீவிதுமந்யத்ர
கைகேய்யாஸ்த்யக்தத4ர்மண: ॥ **2.66.5** ॥ 2607

ந லுப்3தோ4 பு3த்4யதே தோ3ஷாந்
கிம்பாகமிவ ப4க்ஷயந்।
குப்3ஜாநிமித்தம் கைகேய்யா
ராக4வாணாம் குலம் ஹதம் ॥ **2.66.6** ॥ 2608

அநியோகே3 நியுக்தேந
ராஜ்ஞா ராமம் விவாஸிதம்।
ஸபா4ர்யம் ஜநக: ஶ்ருத்வா
பரிதப்ஸ்யத்யஹம் யதா2 ॥ **2.66.7** ॥ 2609

ஸ மாமநாதா2ம் வித4வாம்
நாத்3ய ஜாநாதி தா4ர்மிக:।
ராம: கமலபத்ராக்ஷோ
ஜீவந்நாஶமிதோ க3த: ॥ **2.66.8** ॥ 2610

விதே3ஹராஜஸ்ய ஸுதா
ததா2 சாருதபஸ்விநீ।
து3:க2ஸ்யாநுசிதா து3:க2ம்
வநே பர்யுத்3விஜிஷ்யதி ॥ **2.66.9** ॥ 2611

நத$_3$தாம் பீ$_4$மகோ$_4$ஷாணாம்
நிஶாஸு ம்ரு'க$_3$பக்ஷிணாம் ।
நிஶம்யமாநா ஸந்த்ரஸ்தா
ராக$_4$வம் ஸம்ஶ்ரயிஷ்யதி ॥ **2.66.10** ॥ 2612

வ்ரு'த்$_3$த$_4$ஶ்சைவால்பபுத்ரஶ்ச
வைதே$_3$ஹீமநுசிந்தயந் ।
ஸோऽபி ஶோகஸமாவிஷ்டோ
நூநம் த்யக்ஷ்யதி ஜீவிதம் ॥ **2.66.11** ॥ 2613

ஸாஹமத்$_3$யைவ தி$_3$ஷ்டாந்தம்
க$_3$மிஷ்யாமி பதிவ்ரதா ।
இத$_3$ம் ஶரீரமாலிங்க்$_3$ய
ப்ரவேக்ஷ்யாமி ஹுதாஶநம் ॥ **2.66.12** ॥ 2614

தாம் தத: ஸம்பரிஷ்வஜ்ய
விலபந்தீம் தபஸ்விநீம் ।
வ்யபநிந்யு: ஸுது$_3$:கா$_2$ர்தாம்
கௌஸல்யாம் வ்யாவஹாரிகா: ॥ **2.66.13** ॥ 2615

தைலத்$_3$ரோண்யாம் ததா$_3$மாத்யா:
ஸம்வேஶ்ய ஜக$_3$தீபதிம் ।
ராஜ்ஞ: ஸர்வாண்யதா$_2$தி$_3$ஷ்டா -
ஶ்சக்ரு: கர்மாண்யநந்தரம் ॥ **2.66.14** ॥ 2616

ந து ஸங்காலநம் ராஜ்ஞோ
விநா புத்ரேண மந்த்ரிண: ।
ஸர்வஜ்ஞா: கர்துமீஷுஸ்தே
ததோ ரக்ஷந்தி பூ$_4$மிபம் ॥ **2.66.15** ॥ 2617

தைலத்$_3$ரோண்யாம் ஶாயிதம் தம்
ஸசிவைஸ்து நராதி$_4$பம் ।
ஹா ம்ரு'தோऽயமிதி ஜ்ஞாத்வா
ஸ்த்ரியஸ்தா: பர்யதே$_3$வயந் ॥ **2.66.16** ॥ 2618

பா$_3$ஹூநுச்ச்$_2$ரித்ய க்ரு'பணா
நேத்ரப்ரஸ்ரவணைர்முகை$_2$: ।
ருத$_3$ந்த்ய: ஶோகஸந்தப்தா:
க்ரு'பணம் பர்யதே$_3$வயந் ॥ **2.66.17** ॥ 2619

ஹா மஹாராஜ ராமேண
ஸந்ததம் ப்ரியவாதி$_3$நா ।
விஹீநா: ஸத்யஸந்தே$_4$ந
கிமர்த$_2$ம் விஜஹாஸி ந: ॥ **2.66.18** ॥ 2620

கைகேய்யா து$_3$ஷ்டபா$_4$வாயா
ராக$_4$வேண விவர்ஜிதா: ।
கத$_2$ம் ஸபத்ந்யா வத்ஸ்யாம:
ஸமீபே வித$_4$வா வயம் ॥ **2.66.19** ॥ 2621

ஸ ஹி நாத$_2$: ஸ சாஸ்மாகம்
தவ ச ப்ரபு$_4$ராத்மவாந் ।
வநம் ராமோ க$_3$த: ஶ்ரீமாந்
விஹாய ந்ரு'பதிஶ்ரியம் ॥ **2.66.20** ॥ 2622

த்வயா தேந ச வீரேண
விநா வ்யஸநமோஹிதா: ।
கத$_2$ம் வயம் நிவத்ஸ்யாம:
கைகேய்யா ச விதூ$_3$ஷிதா: ॥ **2.66.21** ॥ 2623

யயா ச ராஜா ராமஶ்ச
லக்ஷ்மணஶ்ச மஹாப$_3$ல: ।
ஸீதயா ஸஹ ஸந்த்யக்தா:
ஸா கமந்யம் ந ஹாஸ்யதி ॥ **2.66.22** ॥ 2624

தா பா$_3$ஷ்பேண ச ஸம்வீதா:
ஶோகேந விபுலேந ச ।
வ்யசேஷ்டந்த நிராநந்தா$_3$
ராக$_4$வஸ்ய வரஸ்த்ரிய: ॥ **2.66.23** ॥ 2625

நிஶா நக்ஷத்ரஹீநேவ
ஸ்த்ரீவ ப$_4$ர்த்ரு'விவர்ஜிதா ।
புரீ நாராஜதாயோத்$_4$யா
ஹீநா ராஜ்ஞா மஹாத்மநா ॥ **2.66.24** ॥ 2626

பா$_3$ஷ்பபர்யாகுலஜநா
ஹாஹாபூ$_4$தகுலாங்க$_3$நா ।
ஶூந்யசத்வரவேஶ்மாந்தா
ந ப$_3$ப்$_4$ராஜ யதா$_2$புரம் ॥ **2.66.25** ॥ 2627

க$_3$தே து ஶோகாத் த்ரிதி$_3$வம் நராதி$_4$பே
மஹீதலஸ்தா$_2$ஸு ந்ரு'பாங்க$_3$நாஸு ச ।
நிவ்ரு'த்தசார: ஸஹஸா க$_3$தோ ரவி:
ப்ரவ்ரு'த்தசாரா ரஜநீ ஹ்யுபஸ்தி$_2$தா ॥ **2.66.26** ॥ 2628

ரு'தே து புத்ராத்$_3$ த$_3$ஹநம் மஹீபதே -
ர்நாரோசயம்ஸ்தே ஸுஹ்ரு'த$_3$: ஸமாக$_3$தா: ।
இதீவ தஸ்மிந் ஶயநே ந்யவேஶயந்
விசிந்த்ய ராஜாநமசிந்த்யத$_3$ர்ஶநம் ॥ **2.66.27** ॥ 2629

க$_3$தப்ரபா$_4$ த்$_3$யௌரிவ பா$_4$ஸ்கரம் விநா
வ்யபேதநக்ஷத்ரக$_3$ணேவ ஶர்வரீ।
புரீ ப$_3$பா$_4$ஸே ரஹிதா மஹாத்மநா
கண்டா$_2$ஸ்ரகண்டா$_2$குலமார்க$_3$சத்வரா ॥ **2.66.28** ॥ 2630

நராஶ்ச நார்யஶ்ச ஸமேத்ய ஸங்க$_4$ஶோ
விக$_3$ர்ஹமாணா ப$_4$ரதஸ்ய மாதரம்।
ததா$_3$ நக$_3$ர்யாம் நரதே$_3$வஸங்க்ஷயே
ப$_3$பூ$_4$வுரார்தா ந ச ஶர்ம லேபி$_4$ரே ॥ **2.66.29** ॥ 2631

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஷட்ஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ॥

மார்கண்டே$_3$யப்ரப்$_4$ரு’திமுநிபி$_4$ர்மந்த்ரிபி$_4$ஶ்ச ராஜாநம் விநா தே$_3$ஶஸ்ய பா$_4$விநிது$_3$ரவஸ்தா$_2$ம் வர்ணயித்வா கமபி ராஜபதே$_3$ ப்ரதிஷ்டா$_2$பயிதும் வஸிஷ்ட$_2$ம் ப்ரத்யநுரோத$_4$:.

ஆக்ரந்தி$_3$தா நிராநந்தா$_3$
ஸாஸ்த்ரகண்ட$_2$ஜநாவிலா ।
அயோத்$_4$யாயாமவததா
ஸா வ்யதீயாய ஶர்வரீ ॥ **2.67.1** ॥ 2632

வ்யதீதாயாம் து ஶர்வர்யா -
மாதி$_3$த்யஸ்யோத$_3$யே தத: ।
ஸமேத்ய ராஜகர்தார:
ஸபா$_4$மீயுர்த்$_3$விஜாதய: ॥ **2.67.2** ॥ 2633

மார்கண்டே$_3$யோऽத$_2$ மௌத்$_3$க$_3$ல்யோ
வாமதே$_3$வஶ்ச கஶ்யப: ।
காத்யாயநோ கௌ$_3$தமஶ்ச
ஜாபா$_3$லிஶ்ச மஹாயஶா: ॥ **2.67.3** ॥ 2634

ஏதே த்$_3$விஜா: ஸஹாமாத்யை:
ப்ரு’த$_2$க்$_3$வாசமுதீ$_3$ரயந் ।

வஸிஷ்ட$_2$மேவாபி$_4$முகா$_2$:
ஶ்ரேஷ்ட$_2$ம் ராஜபுரோஹிதம் ॥ **2.67.4** ॥ 2635

அதீதா ஶர்வரீ து$_3$:க$_2$ம்
யா நோ வர்ஷஶதோபமா ।
அஸ்மிந் பஞ்சத்வமாபந்நே
புத்ரஶோகேந பார்தி$_2$வே ॥ **2.67.5** ॥ 2636

ஸ்வர்க$_3$ஸ்த$_2$ஶ்ச மஹாராஜோ
ராமஶ்சாரண்யமாஶ்ரித: ।
லக்ஷ்மணஶ்சாபி தேஜஸ்வீ
ராமேணைவ க$_3$த: ஸஹ ॥ **2.67.6** ॥ 2637

உபௌ$_4$ ப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நௌ
கேகயேஷு பரந்தபௌ ।
புரே ராஜக்$_3$ரு'ஹே ரம்யே
மாதாமஹநிவேஶநே ॥ **2.67.7** ॥ 2638

இக்ஷ்வாகூணாமிஹாத்$_3$யைவ
கஶ்சித்$_3$ ராஜா விதீ$_4$யதாம் ।
அராஜகம் ஹி நோ ராஷ்ட்ரம்
விநாஶம் ஸமவாப்நுயாத் ॥ **2.67.8** ॥ 2639

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
வித்$_3$யுந்மாலீ மஹாஸ்வந: ।
அபி$_4$வர்ஷதி பர்ஜந்யோ
மஹீம் தி$_3$வ்யேந வாரிணா ॥ **2.67.9** ॥ 2640

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
பீ$_3$ஜமுஷ்டி: ப்ரகீர்யதே ।

நாராஜகே பிது: புத்ரோ
பா$_4$ர்யா வா வர்ததே வஶே ‖ **2.67.10** ‖ 2641

அராஜகே த$_4$நம் நாஸ்தி
நாஸ்தி பா$_4$ர்யாப்யராஜகே ।
இத$_3$மத்யாஹிதம் சாந்யத்
குத: ஸத்யமராஜகே ‖ **2.67.11** ‖ 2642

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
காரயந்தி ஸபா$_4$ம் நரா: ।
உத்$_3$யாநாநி ச ரம்யாணி
ஹ்ரு'ஷ்டா: புண்யக்$_3$ரு'ஹாணி ச ‖ **2.67.12** ‖ 2643

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
யஜ்ஞஶீலா த்$_3$விஜாதய: ।
ஸத்ராண்யந்வாஸதே தா$_3$ந்தா
ப்$_3$ராஹ்மணா: ஸம்ஶிதவ்ரதா: ‖ **2.67.13** ‖ 2644

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
மஹாயஜ்ஞேஷு யஜ்வந: ।
ப்$_3$ராஹ்மணா வஸுஸம்பூர்ணா
விஸ்ரு'ஜந்த்யாப்தத$_3$க்ஷிணா: ‖ **2.67.14** ‖ 2645

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
ப்ரஹ்ரு'ஷ்டநடநர்தகா: ।
உத்ஸவாஶ்ச ஸமாஜாஶ்ச
வர்த$_4$ந்தே ராஷ்ட்ரவர்த$_4$நா: ‖ **2.67.15** ‖ 2646

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
ஸித்$_3$தா$_4$ர்தா$_2$ வ்யவஹாரிண: ।

கதா$_2$பி$_4$ரபி$_4$ரஜ்யந்தே
கதா$_2$ஶீலா: கதா$_2$ப்ரியை: ‖ **2.67.16** ‖ 2647

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
தூத்$_3$யாநாநி ஸமாக$_3$தா: ।
ஸாயாஹ்நே க்ரீடி$_3$தும் யாந்தி
குமார்யோ ஹேமபூ$_4$ஷிதா: ‖ **2.67.17** ‖ 2648

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
த$_4$நவந்த: ஸுரக்ஷிதா: ।
ஶேரதே விவ்ரு'தத்$_3$வாரா:
க்ரு'ஷிகோ$_3$ரக்ஷஜீவிந: ‖ **2.67.18** ‖ 2649

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
வாஹநை: ஶீக்$_4$ரவாஹிபி$_4$: ।
நரா நிர்யாந்த்யரண்யாநி
நாரீபி$_4$: ஸஹ காமிந: ‖ **2.67.19** ‖ 2650

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
ப$_3$த்$_3$த$_4$க$_4$ண்டா விஷாணிந: ।
அடந்தி ராஜமார்கே$_3$ஷு
குஞ்ஜரா: ஷஷ்டிஹாயநா: ‖ **2.67.20** ‖ 2651

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
ஶராந் ஸந்ததமஸ்யதாம் ।
ஶ்ரூயதே தலநிர்கோ$_4$ஷ
இஷ்வஸ்த்ராணாமுபாஸநே ‖ **2.67.21** ‖ 2652

நாராஜகே ஜநபதே$_3$
வணிஜோ தூ$_3$ரகா$_3$மிந: ।

க3ச்ச2ந்தி க்ஷேமமத்4வாநம்
பு3ஹுபண்யஸமாசிதா: ॥ **2.67.22** ॥ 2653

நாராஜகே ஜநபதே3
சரத்யேகசரோ வஶீ ।
பா4வயந்நாத்மநாऽऽத்மாநம்
யத்ர ஸாயம் க்3ரு'ஹோ முநி: ॥ **2.67.23** ॥ 2654

நாராஜகே ஜநபதே3
யோக3க்ஷேம: ப்ரவர்ததே ।
ந சாப்யராஜகே ஸேநா
ஶத்ரூந் விஷஹதே யுதி4 ॥ **2.67.24** ॥ 2655

நாராஜகே ஜநபதே3
ஹ்ரு'ஷ்டை: பரமவாஜிபி4: ।
நரா: ஸம்யாந்தி ஸஹஸா
ரதை2ஶ்ச ப்ரதிமண்டி3தா: ॥ **2.67.25** ॥ 2656

நாராஜகே ஜநபதே3
நரா: ஶாஸ்த்ரவிஶாரதா3: ।
ஸம்வத3ந்தோபதிஷ்ட2ந்தே
வநேஷூபவநேஷு வா ॥ **2.67.26** ॥ 2657

நாராஜகே ஜநபதே3
மால்யமோத3கத3க்ஷிணா: ।
தே3வதாப்4யர்சநார்தா2ய
கல்ப்யந்தே நியதைர்ஜநை: ॥ **2.67.27** ॥ 2658

நாராஜகே ஜநபதே3
சந்த3நாகு3ருரூஷிதா: ।

ராஜபுத்ரா விராஜந்தே
வஸந்தே இவ ஶாகி2ந: ॥ **2.67.28** ॥ 2659

யதா2 ஹ்யநுத3கா நத்3யோ
யதா2 வாப்யத்ரு'ணம் வநம் ।
அகோ3பாலா யதா2 கா3வ -
ஸ்ததா2 ராஷ்ட்ரமராஜகம் ॥ **2.67.29** ॥ 2660

த்4வஜோ ரத2ஸ்ய ப்ரஜ்ஞாநம்
தூ4மோ ஜ்ஞாநம் விபா4வஸோ: ।
தேஷாம் யோ நோ த்4வஜோ ராஜா
ஸ தே3வத்வமிதோ க3த: ॥ **2.67.30** ॥ 2661

நாராஜகே ஜநபதே3
ஸ்வகம் ப4வதி கஸ்யசித் ।
மத்ஸ்யா இவ ஜநா நித்யம்
ப4க்ஷயந்தி பரஸ்பரம் ॥ **2.67.31** ॥ 2662

யே ஹி ஸம்பி4ந்நமர்யாதா3
நாஸ்திகாஶ்சி2ந்நஸம்ஶயா: ।
தேऽபி பா4வாய கல்பந்தே
ராஜத3ண்ட3நிபீடி3தா: ॥ **2.67.32** ॥ 2663

யதா2 த்3ரு'ஷ்டி: ஶரீரஸ்ய
நித்யமேவ ப்ரவர்ததே ।
ததா2 நரேந்த்3ரோ ராஷ்ட்ரஸ்ய
ப்ரப4வ: ஸத்யத4ர்மயோ: ॥ **2.67.33** ॥ 2664

ராஜா ஸத்யம் ச த4ர்மஶ்ச
ராஜா குலவதாம் குலம் ।

ராஜா மாதா பிதா சைவ
ராஜா ஹிதகரோ ந்ரு'ணாம் ‖ **2.67.34** ‖ 2665

யமோ வைஶ்ரவண: ஶக்ரோ
வருணஶ்ச மஹாப$_3$ல: ।
விஶிஷ்யந்தே நரேந்த்$_3$ரேண
வ்ரு'த்தேந மஹதா தத: ‖ **2.67.35** ‖ 2666

அஹோ தம இவேத$_3$ம் ஸ்யா -
ந்ந ப்ரஜ்ஞாயேத கிஞ்சந ।
ராஜா சேந்ந ப$_4$வேல்லோகே
விப$_4$ஜந் ஸாத்$_4$வஸாது$_4$நீ ‖ **2.67.36** ‖ 2667

ஜீவத்யபி மஹாராஜே
தவைவ வசநம் வயம் ।
நாதிக்ரமாமஹே ஸர்வே
வேலாம் ப்ராப்யேவ ஸாக$_3$ர: ‖ **2.67.37** ‖ 2668

ஸ ந: ஸமீக்ஷ்ய த்$_3$விஜவர்ய வ்ரு'த்தம்
ந்ரு'பம் விநா ராஜ்யமரண்யபூ$_4$தம் ।
குமாரமிக்ஷ்வாகுஸுதம் வதா$_3$ந்யம்
த்வமேவ ராஜாநமிஹாபி$_4$ஷிஞ்ச ‖ **2.67.38** ‖ 2669

‖ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்தஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ‖

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

‖ அஷ்டஷஷ்டிதம: ஸர்க3: ‖

வஸிஷ்ட2ஸ்யாஜ்ஞயா பஞ்சாநாம் தூ3தாநாமயோத்4யாத: கேகயதே3ஶஸ்ய ராஜக்3ரு'ஹே நக3ரே க3மநம்

தேஷாம் தத்3 வசநம் ஶ்ருத்வா
வஸிஷ்ட2: ப்ரத்யுவாச ஹ ।
மித்ராமாத்யஜநாந் ஸர்வாந்
ப்3ராஹ்மணாம்ஸ்தாநித3ம் வச: ‖ **2.68.1** ‖ 2670

யத3ஸௌ மாதுலகுலே
த3த்தராஜ்ய: பரம் ஸுகீ2 ।
ப4ரதோ வஸதி ப்4ராத்ரா
ஶத்ருக்4நேந முதா3ந்வித: ‖ **2.68.2** ‖ 2671

தச்சீ2க்4ரம் ஜவநா தூ3தா
க3ச்ச2ந்து த்வரிதம் ஹயை: ।
ஆநேதும் ப்4ராதரௌ வீரௌ
கிம் ஸமீக்ஷாமஹே வயம் ‖ **2.68.3** ‖ 2672

க3ச்ச2ந்த்விதி தத: ஸர்வே
வஸிஷ்ட2ம் வாக்யமப்3ருவந் ।

தேஷாம் தத்$_3$ வசநம் ஶ்ருத்வா
    வஸிஷ்டோ$_2$ வாக்யமப்$_3$ரவீத் ‖ **2.68.4** ‖ 2673

ஏஹி ஸித்$_3$தா$_4$ர்த$_2$ விஜய
    ஜயந்தாஶோகநந்த$_3$ந ।
ஶ்ரூயதாமிதிகர்தவ்யம்
    ஸர்வாநேவ ப்$_3$ரவீமி வ: ‖ **2.68.5** ‖ 2674

புரம் ராஜக்$_3$ரு'ஹம் க$_3$த்வா
    ஶீக்$_4$ரம் ஶீக்$_4$ரஜவைர்ஹயை: ।
த்யக்தஶோகைரித$_3$ம் வாச்ய:
    ஶாஸநாத்$_3$ ப$_4$ரதோ மம ‖ **2.68.6** ‖ 2675

புரோஹிதஸ்த்வாம் குஶலம்
    ப்ராஹ ஸர்வே ச மந்த்ரிண: ।
த்வரமாணஶ்ச நிர்யாஹி
    க்ரு'த்யமாத்யயிகம் த்வயா ‖ **2.68.7** ‖ 2676

மா சாஸ்மை ப்ரோஷிதம் ராமம்
    மா சாஸ்மை பிதரம் ம்ரு'தம் ।
ப$_4$வந்த: ஶம்ஸிஷுர்க$_3$த்வா
    ராக$_4$வாணாமித: க்ஷயம் ‖ **2.68.8** ‖ 2677

கௌஶேயாநி ச வஸ்த்ராணி
    பூ$_4$ஷணாநி வராணி ச ।
க்ஷிப்ரமாதா$_3$ய ராஜ்ஞஶ்ச
    ப$_4$ரதஸ்ய ச க$_3$ச்ச$_2$த ‖ **2.68.9** ‖ 2678

த$_3$த்தபத்$_2$யஶநா தூ$_3$தா
    ஜக்$_3$மு: ஸ்வம் ஸ்வம் நிவேஶநம் ।

கேகயாம்ஸ்தே க$_3$மிஷ்யந்தோ
ஹயாநாருஹ்ய ஸம்மதாந் ‖ **2.68.10** ‖ 2679

தத: ப்ராஸ்தா$_2$நிகம் க்ரு’த்வா
கார்யஶேஷமநந்தரம் ।
வஸிஷ்டே$_2$நாப்$_4$யநுஜ்ஞாதா
தூ$_3$தா: ஸந்த்வரிதம் யயு: ‖ **2.68.11** ‖ 2680

ந்யந்தேநாபரதாலஸ்ய
ப்ரலம்ப$_3$ஸ்யோத்தரம் ப்ரதி ।
நிஷேவமாணாஸ்தே ஜக்$_3$மு -
ர்நதீ$_3$ம் மத்$_4$யேந மாலிநீம் ‖ **2.68.12** ‖ 2681

தே ஹாஸ்திநபுரே க$_3$ங்கா$_3$ம்
தீர்த்வா ப்ரத்யங்முகா$_2$ யயு: ।
பாஞ்சாலதே$_3$ஶமாஸாத்$_3$ய
மத்$_4$யேந குருஜாங்க$_3$லம் ‖ **2.68.13** ‖ 2682

ஸராம்ஸி ச ஸுபு$_2$ல்லாநி
நதீ$_3$ஶ்ச விமலோத$_3$கா: ।
நிரீக்ஷமாணாஜக்$_3$முஸ்தே
தூ$_3$தா: கார்யவஶாத்$_3$ த்$_3$ருதம் ‖ **2.68.14** ‖ 2683

தே ப்ரஸந்நோத$_3$காம் தி$_3$வ்யாம்
நாநாவிஹக$_3$ஸேவிதாம் ।
உபாதிஜக்$_3$முர்வேகே$_3$ந
ஶரத$_3$ண்டா$_3$ம் ஜலாகுலாம் ‖ **2.68.15** ‖ 2684

நிகூலவ்ரு’க்ஷமாஸாத்$_3$ய
தி$_3$வ்யம் ஸத்யோபயாசநம் ।

அபி$_4$க$_3$ம்யாபி$_4$வாத்$_3$யம் தம்
குலிங்கா$_3$ம் ப்ராவிஶந் புரீம் ॥ **2.68.16** ॥ 2685

அபி$_4$காலம் தத: ப்ராப்ய
தேஜோऽபி$_4$ப$_4$வநாச்ச்யுதா: ।
பித்ரு'பைதாமஹீம் புண்யாம்
தேருரிக்ஷுமதீம் நதீ$_3$ம் ॥ **2.68.17** ॥ 2686

அவேக்ஷ்யாஞ்ஜலிபாநாம்ஶ்ச
ப்$_3$ராஹ்மணாந் வேத$_3$பாரகா$_3$ந் ।
யயுர்மத்$_4$யேந பா$_3$ஹ்லீகாந்
ஸுதா$_3$மாநம் ச பர்வதம் ॥ **2.68.18** ॥ 2687

விஷ்ணோ: பத$_3$ம் ப்ரேக்ஷ்யமாணா
விபாஶாம் சாபி ஶால்மலீம் ।
நதீ$_3$ர்வாபீதடாகாநி
பல்வலாநி ஸராம்ஸி ச ॥ **2.68.19** ॥ 2688

பஶ்யந்தோ விவிதா$_4$ம்ஶ்சாபி
ஸிம்ஹாந் வ்யாக்$_4$ராந் ம்ரு'கா$_3$ந் த்$_3$விபாந் ।
யயு: பதா$_2$திமஹதா
ஶாஸநம் ப$_4$ர்துரீப்ஸவ: ॥ **2.68.20** ॥ 2689

தே ஶ்ராந்தவாஹநா தூ$_3$தா
விக்ரு'ஷ்டேந ஸதா பதா$_2$ ।
கி$_3$ரிவ்ரஜம் புரவரம்
ஶீக்$_4$ரமாஸேது$_3$ரஞ்ஜஸா ॥ **2.68.21** ॥ 2690

ப$_4$ர்து: ப்ரியார்த$_2$ம் குலரக்ஷணார்த$_2$ம்
ப$_4$ர்துஶ்ச வம்ஶஸ்ய பரிக்$_3$ரஹார்த$_2$ம் ।

அஹேட$_3$மாநாஸ்த்வரயா ஸ்ம தூ$_3$தா
ராத்ர்யாம் து தே தத்புரமேவ யாதா: ‖ **2.68.22** ‖ 2691

‖ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ அஷ்டஷஷ்டிதம: ஸர்க$_3$: ‖

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகோநஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரதஸ்ய சிந்தா தம் ப்ரஸாத$_3$யிதும் மித்ராணாம் ப்ரயாஸஸ்தை: ப்ரு’ஷ்டேந ப$_4$ரதேந தேஷாம் ஸமக்ஷே ஸ்வத்$_3$ரு’ஷ்டஸ்ய ப$_4$யங்கரது$_3$:ஸ்வப்நஸ்ய வர்ணநம்

யாமேவ ராத்ரிம் தே தூ$_3$தா:
ப்ரவிஶந்தி ஸ்ம தாம் புரீம் ।
ப$_4$ரதேநாபி தாம் ராத்ரிம்
ஸ்வப்நோ த்$_3$ரு’ஷ்டோऽயமப்ரிய: ॥ **2.69.1** ॥ 2692

வ்யுஷ்டாமேவ து தாம் ராத்ரிம்
த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா தம் ஸ்வப்நமப்ரியம் ।
புத்ரோ ராஜாதி$_4$ராஜஸ்ய
ஸுப்$_4$ரு’ஶம் பர்யதப்யத ॥ **2.69.2** ॥ 2693

தப்யமாநம் தமாஜ்ஞாய
வயஸ்யா: ப்ரியவாதி$_3$ந: ।
ஆயாஸம் விநயிஷ்யந்த:
ஸபா$_4$யாம் சக்ரிரே கதா$_2$: ॥ **2.69.3** ॥ 2694

வாத$_3$யந்தி ததா$_3$ ஶாந்திம்
லாஸயந்த்யபி சாபரே ।

நாடகாந்யபரே ஸ்மாஹு -
ர்ஹாஸ்யாநி விவிதா$_4$நி ச ‖ **2.69.4** ‖ 2695

ஸ தைர்மஹாத்மா ப$_4$ரத:
ஸகி$_2$பி$_4$: ப்ரியவாதி$_3$பி$_4$: ।
கோ$_3$ஷ்டீ$_2$ஹாஸ்யாநி குர்வத்$_3$பி$_4$ -
ர்ந ப்ராஹ்ரு’ஷ்யத ராக$_4$வ: ‖ **2.69.5** ‖ 2696

தமப்$_3$ரவீத் ப்ரியஸகோ$_2$
ப$_4$ரதம் ஸகி$_2$பி$_4$ர்வ்ரு’தம் ।
ஸுஹ்ரு’த்$_3$பி$_4$: பர்யுபாஸீந:
கிம் ஸகே$_2$ நாநுமோத$_3$ஸே ‖ **2.69.6** ‖ 2697

ஏவம் ப்$_3$ருவாணம் ஸுஹ்ரு’த$_3$ம்
ப$_4$ரத: ப்ரத்யுவாச ஹ ।
ஶ்ரு’ணு த்வம் யந்நிமித்தம் மே
தை$_3$ந்யமேதது$_3$பாக$_3$தம் ‖ **2.69.7** ‖ 2698

ஸ்வப்நே பிதரமத்$_3$ராக்ஷம்
மலிநம் முக்தமூர்த$_4$ஜம் ।
பதந்தமத்$_3$ரிஶிக$_2$ராத்
கலுஷே கோ$_3$மயே ஹ்ரு’தே$_3$ ‖ **2.69.8** ‖ 2699

ப்லவமாநஶ்ச மே த்$_3$ரு’ஷ்ட:
ஸ தஸ்மிந் கோ$_3$மயே ஹ்ரு’தே$_3$ ।
பிப$_3$ந்நஞ்ஜலிநா தைலம்
ஹஸந்நிவ முஹுர்முஹு: ‖ **2.69.9** ‖ 2700

ததஸ்திலோத$_3$நம் பு$_4$க்த்வா
புந: புநரத$_4$:ஶிரா: ।

தைலேநாப்4யக்தஸர்வாங்க3 -
ஸ்தைலமேவாந்வகா3ஹத ॥ **2.69.10** ॥ 2701

ஸ்வப்நேऽபி ஸாக3ரம் ஶுஷ்கம்
சந்த்3ரம் ச பதிதம் பு4வி ।
உபருத்3தா4ம் ச ஜக3தீம்
தமஸேவ ஸமாவ்ரு'தாம் ॥ **2.69.11** ॥ 2702

ஔபவாஹ்யஸ்ய நாக3ஸ்ய
விஷாணம் ஶகலீக்ரு'தம் ।
ஸஹஸா சாபி ஸம்ஶாந்தா
ஜ்வலிதா ஜாதவேத3ஸ: ॥ **2.69.12** ॥ 2703

அவதீ3ர்ணாம் ச ப்ரு'தி2வீம்
ஶுஷ்காம்ஶ்ச விவிதா4ந் த்3ருமாந் ।
அஹம் பஶ்யாமி வித்4வஸ்தாந்
ஸதூ4மாம்ஶ்சைவ பர்வதாந் ॥ **2.69.13** ॥ 2704

பீடே2 கார்ஷ்ணாயஸே சைவ
நிஷண்ணம் க்ரு'ஷ்ணவாஸஸம் ।
ப்ரஹரந்தி ஸ்ம ராஜாநம்
ப்ரமதா3: க்ரு'ஷ்ணபிங்க3லா: ॥ **2.69.14** ॥ 2705

த்வரமாணஶ்ச த4ர்மாத்மா
ரக்தமால்யாநுலேபந: ।
ரதே2ந க2ரயுக்தேந
ப்ரயாதோ த3க்ஷிணாமுக2: ॥ **2.69.15** ॥ 2706

ப்ரஹஸந்தீவ ராஜாநம்
ப்ரமதா3 ரக்தவாஸிநீ ।

ப்ரகர்ஷந்தீ மயா த்$_3$ரு'ஷ்டா
ராக்ஷஸீ விக்ரு'தாநநா ‖ **2.69.16** ‖ 2707

ஏவமேதந்மயா த்$_3$ரு'ஷ்ட -
மிமாம் ராத்ரிம் ப$_4$யாவஹாம் ।
அஹம் ராமோऽத$_2$வா ராஜா
லக்ஷ்மணோ வா மரிஷ்யதி ‖ **2.69.17** ‖ 2708

நரோ யாநேந ய: ஸ்வப்நே
க$_2$ரயுக்தேந யாதி ஹி ।
அசிராத்தஸ்ய தூ$_4$ம்ராக்$_3$ரம்
சிதாயாம் ஸம்ப்ரத்$_3$ரு'ஶ்யதே ‖ **2.69.18** ‖ 2709

ஏதந்நிமித்தம் தீ$_3$நோऽஹம்
ந வச: ப்ரதிபூஜயே ।
ஶுஷ்யதீவ ச மே கண்டோ$_2$
ந ஸ்வஸ்த$_2$மிவ மே மந: ‖ **2.69.19** ‖ 2710

ந பஶ்யாமி ப$_4$யஸ்தா$_2$நம் ப$_4$யம் சைவோபதா$_4$ரயே ।
ப்$_4$ரஷ்டஶ்ச ஸ்வரயோகோ$_3$ மே சா$_2$யா சாபக$_3$தா மம ।
ஜுகு$_3$ப்ஸு இவ சாத்மாநம் ந ச பஶ்யாமி காரணம் ‖ **2.69.20** ‖ 2711

இமாம் ச து$_3$:ஸ்வப்நக$_3$திம் நிஶம்ய ஹி
த்வநேகரூபாமவிதர்கிதாம் புரா ।
ப$_4$யம் மஹத்தத்$_3$த்$_4$ரு'த$_3$யாந்ந யாதி மே
விசிந்த்ய ராஜாநமசிந்த்யத$_3$ர்ஶநம் ‖ **2.69.21** ‖ 2712

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஏகோநஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ‖

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

‖ ஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ‖

தூ$_3$தைர்ப$_4$ரதாய ததீ$_3$யமாதுலமாதாமஹயோ: க்ரு'த உபஹார்யவஸ்தூநாமர்பணம் வஸிஷ்ட$_2$ஸந்தே$_3$ஶஸ்ய ச ஶ்ராவணம் ப$_4$ரதேந பித்ராதீ$_3$நாம் குஶலம் ப்ரு'ஷ்ட்வா மாதாமஹாத$_3$நுஜ்ஞாமுபஹார்யவஸ்தூநி சோபலப்$_4$ய ஶத்ருக்$_4$நேந ஸஹாயோத்$_4$யாம் ப்ரதி ப்ரஸ்தா$_2$நம்

ப$_4$ரதே ப்$_3$ருவதி ஸ்வப்நம்
தூ$_3$தாஸ்தே க்லாந்தவாஹநா: ।
ப்ரவிஶ்யாஸஹ்யபரிக$_2$ம்
ரம்யம் ராஜக்$_3$ரு'ஹம் புரம் ‖ **2.70.1** ‖ 2713

ஸமாக$_3$ம்ய ச ராஜ்ஞா தே
ராஜபுத்ரேண சார்சிதா: ।
ராஜ்ஞ: பாதௌ$_3$ க்$_3$ரு'ஹீத்வா ச
தமூசுர்ப$_4$ரதம் வச: ‖ **2.70.2** ‖ 2714

புரோஹிதஸ்த்வாம் குஶலம்
ப்ராஹ ஸர்வே ச மந்த்ரிண: ।
த்வரமாணஶ்ச நிர்யாஹி
க்ரு'த்யமாத்யயிகம் த்வயா ‖ **2.70.3** ‖ 2715

இமாநி ச மஹார்ஹாணி
வஸ்த்ராண்யாப$_4$ரணாநி ச ।
ப்ரதிக்$_3$ரு'ஹ்ய விஶாலாக்ஷ
மாதுலஸ்ய ச தா$_3$பய ॥ **2.70.4** ॥ 2716

அத்ர விம்ஶதிகோட்யஸ்து
ந்ரு'பதேர்மாதுலஸ்ய தே ।
த$_3$ஶகோட்யஸ்து ஸம்பூர்ணா -
ஸ்ததை$_2$வ ச ந்ரு'பாத்மஜ ॥ **2.70.5** ॥ 2717

ப்ரதிக்$_3$ரு'ஹ்ய து தத் ஸர்வம்
ஸ்வநுரக்த: ஸுஹ்ரு'ஜ்ஜநே ।
தூ$_3$தாநுவாச ப$_4$ரத:
காமை: ஸம்ப்ரதிபூஜ்ய தாந் ॥ **2.70.6** ॥ 2718

கச்சித் ஸ குஶலீ ராஜா
பிதா த$_3$ஶரதோ$_2$ மம ।
கச்சிதா$_3$ரோக்$_3$யதா ராமே
லக்ஷ்மணே ச மஹாத்மநி ॥ **2.70.7** ॥ 2719

ஆர்யா ச த$_4$ர்மநிரதா
த$_4$ர்மஜ்ஞா த$_4$ர்மவாதி$_3$நீ ।
அரோகா$_3$ சாபி கௌஸல்யா
மாதா ராமஸ்ய தீ$_4$மத: ॥ **2.70.8** ॥ 2720

கச்சித் ஸுமித்ரா த$_4$ர்மஜ்ஞா
ஜநநீ லக்ஷ்மணஸ்ய யா ।
ஶத்ருக்$_4$நஸ்ய ச வீரஸ்ய
அரோகா$_3$ சாபி மத்$_4$யமா ॥ **2.70.9** ॥ 2721

ஆத்மகாமா ஸதா$_3$ சண்டீ$_3$
க்ரோத$_4$நா ப்ராஜ்ஞமாநிநீ ।
அரோகா$_3$ சாபி மே மாதா
கைகேயீ கிமுவாச ஹ ॥ **2.70.10** ॥ 2722

ஏவமுக்தாஸ்து தே தூ$_3$தா
ப$_4$ரதேந மஹாத்மநா ।
ஊசு: ஸம்ப்ரஶ்ரிதம் வாக்ய -
மித$_3$ம் தம் ப$_4$ரதம் ததா$_3$ ॥ **2.70.11** ॥ 2723

குஶலாஸ்தே நரவ்யாக்$_4$ர
யேஷாம் குஶலமிச்ச$_2$ஸி ।
ஶ்ரீஶ்ச த்வாம் வ்ரு'ணுதே பத்$_3$மா
யுஜ்யதாம் சாபி தே ரத$_2$: ॥ **2.70.12** ॥ 2724

ப$_4$ரதஶ்சாபி தாந் தூ$_3$தா -
நேவமுக்தோऽப்$_4$யபா$_4$ஷத ।
ஆப்ரு'ச்சே$_2$ऽஹம் மஹாராஜம்
தூ$_3$தா: ஸந்த்வரயந்தி மாம் ॥ **2.70.13** ॥ 2725

ஏவமுக்த்வா து தாந் தூ$_3$தாந்
ப$_4$ரத: பார்தி$_2$வாத்மஜ: ।
தூ$_3$தை: ஸஞ்சோதி$_3$தோ வாக்யம்
மாதாமஹமுவாச ஹ ॥ **2.70.14** ॥ 2726

ராஜந் பிதுர்க$_3$மிஷ்யாமி
ஸகாஶம் தூ$_3$தசோதி$_3$த: ।
புநரப்யஹமேஷ்யாமி
யதா$_3$ மே த்வம் ஸ்மரிஷ்யஸி ॥ **2.70.15** ॥ 2727

ப₄ரதேனைவமுக்தஸ்து
ந்ரு'போ மாதாமஹஸ்ததா₃ ।
தமுவாச ஶுப₄ம் வாக்யம்
ஶிரஸ்யாக்₄ராய ராக₄வம் ॥ **2.70.16** ॥ 2728

க₃ச்ச₂ தாதாநுஜாநே த்வாம்
கைகேயீ ஸுப்ரஜாஸ்த்வயா ।
மாதரம் குஶலம் ப்₃ரூயா:
பிதரம் ச பரந்தப ॥ **2.70.17** ॥ 2729

புரோஹிதம் ச குஶலம்
யே சாந்யே த்₃விஜஸத்தமா: ।
தௌ ச தாத மஹேஷ்வாஸௌ
ப்₄ராதரௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ **2.70.18** ॥ 2730

தஸ்மை ஹஸ்த்யுத்தமாம்ஶ்சித்ராந்
கம்ப₃லாநஜிநாநி ச ।
ஸத்க்ரு'த்ய கேகயோ ராஜா
ப₄ரதாய த₃தௌ₃ த₄நம் ॥ **2.70.19** ॥ 2731

அந்த:புரேऽதிஸம்வ்ரு'த்₃தா₄ந்
வ்யாக்₄ரவீர்யப₃லோபமாந் ।
த₃ம்ஷ்ட்ராயுக்தாந் மஹாகாயா -
ஶுநஶ்சோபாயநம் த₃தௌ₃ ॥ **2.70.20** ॥ 2732

ருக்மநிஷ்கஸஹஸ்த்ரே த்₃வே
ஷோட₃ஶாஶ்வஶதாநி ச ।
ஸத்க்ரு'த்ய கேகேயீபுத்ரம்
கேகயோ த₄நமாதி₃ஶத் ॥ **2.70.21** ॥ 2733

ததா₃மாத்யாநபி₄ப்ரேதாந்
விஶ்வாஸ்யாம்ஶ்ச கு₃ணாந்விதாந் ।
த₃தா₃வஶ்வபதி: ஶீக்₄ரம்
ப₄ரதாயாநுயாயிந: ॥ **2.70.22** ॥ 2734

ஐராவதாநைந்த்₃ரஶிராந்
நாகா₃ந் வை ப்ரியத₃ர்ஶநாந் ।
க₂ராஞ்ஶீக்₄ராந் ஸுஸம்யுக்தாந்
மாதுலோऽஸ்மை த₄நம் த₃தௌ₃ ॥ **2.70.23** ॥ 2735

ஸ த₃த்தம் கேகயேந்த்₃ரேண
த₄நம் தந்நாப்₄யநந்த₃த ।
ப₄ரத: கேகயீபுத்ரோ
க₃மநத்வரயா ததா₃ ॥ **2.70.24** ॥ 2736

ப₃பூ₄வ ஹ்யஸ்ய ஹ்ருʼத₃யே
சிந்தா ஸுமஹதீ ததா₃ ।
த்வரயா சாபி தூ₃தாநாம்
ஸ்வப்நஸ்யாபி ச த₃ர்ஶநாத் ॥ **2.70.25** ॥ 2737

ஸ ஸ்வவேஶ்மாப்₄யதிக்ரம்ய
நரநாகா₃ஶ்வஸங்குலம் ।
ப்ரபேதே₃ ஸுமஹச்ச்₂ரீமாந்
ராஜமார்க₃மநுத்தமம் ॥ **2.70.26** ॥ 2738

அப்₄யதீத்ய ததோऽபஶ்ய -
த₃ந்த:புரமநுத்தமம் ।
ததஸ்தத்₃ ப₄ரத: ஶ்ரீமா -
நாவிவேஶாநிவாரித: ॥ **2.70.27** ॥ 2739

ஸ மாதாமஹமாப்ரு'ச்ச்$_2$ய
மாதுலம் ச யுதா$_4$ஜிதம் ।
ரத$_2$மாருஹ்ய ப$_4$ரத:
ஶத்ருக்$_4$நஸஹிதோ யயௌ ॥ **2.70.28** ॥ 2740

ரதா$_2$ந் மண்ட$_3$லசக்ராம்ஶ்ச
யோஜயித்வா பர: ஶதம் ।
உஷ்ட்ரகோ$_3$ऽஶ்வக$_2$ரைர்ப்$_4$ரு'த்யா
ப$_4$ரதம் யாந்தமந்வயு: ॥ **2.70.29** ॥ 2741

ப$_3$லேந கு$_3$ப்தோ ப$_4$ரதோ மஹாத்மா
ஸஹார்யகஸ்யாத்மஸமைரமாத்யை: ।
ஆதா$_3$ய ஶத்ருக்$_4$நமபேதஶத்ரு -
ர்க்$_3$ரு'ஹாத்$_3$ யயௌ ஸித்$_3$த$_4$ இவேந்த்$_3$ரலோகாத் ॥ **2.70.30** ॥ 2742

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸேநயா ஸஹ ப$_4$ரதஸ்ய ரதே$_2$ந யாத்ராமார்கே$_3$ விவிதா$_4$நி ஸ்தா$_2$நாநி ஸமுல்லங்க்$_4$ய தஸ்யோஜ்ஜிஹாநாயாம் நக$_3$ர்யாமேகஸ்மிந்நுத்$_3$யாநே ப்ரவேஶஸ்தத்ர ஸேநாம் ஶநை: ஶநைராக$_3$ந்துமாதி$_3$ஶ்ய ஸ்வயம் ரதே$_2$ந தீவ்ரவேகா$_3$த் புர:ஸ்ரு’த்ய ஸாலவநமதிக்ரம்யாயோத்$_4$யாநிகடே க$_3$மநம் ததஶ்ச அயோத்$_4$யாயா து$_3$ரவஸ்தா$_2$ம் த$_3$ர்ஶம் த$_3$ர்ஶமக்$_3$ரே ஸரணம் ஸாரதி$_2$ம் ப்ரதி ஸ்வீயம் து$_3$:க$_2$பூர்ணமுத்$_3$கா$_3$ரம் ப்ரகடய்ய ராஜப$_4$வநே ப்ரவேஶஶ்ச

ஸ ப்ராங்முகோ$_2$ ராஜக்$_3$ரு’ஹா -
த$_3$பி$_4$நிர்யாய வீர்யவாந் ।
தத: ஸுதா$_3$மாம் த்$_3$யுதிமாந்
ஸந்தீர்யாவேக்ஷ்ய தாம் நதீ$_3$ம் ॥ **2.71.1** ॥ 2743

ஹ்ராதி$_3$நீம் தூ$_3$ரபாராம் ச
ப்ரத்யக்ஸ்ரோதஸ்தரங்கி$_3$ணீம் ।
ஶதத்$_3$ருமதரச்ச்$_2$ரீமாந்
நதீ$_3$மிக்ஷ்வாகுநந்த$_3$ந: ॥ **2.71.2** ॥ 2744

ஐலதா$_4$நே நதீ$_3$ம் தீர்த்வா
ப்ராப்ய சாபரபர்வதாந் ।

ஶிலாமாகுர்வதீ தீர்த்வா
ஆக்$_3$நேயம் ஶல்யகர்ஷணம் ॥ **2.71.3** ॥ 2745

ஸத்யஸந்த$_4$: ஶுசிர்பூ$_4$த்வா
ப்ரேக்ஷமாண: ஶிலாவஹாம் ।
அப்$_4$யகா$_3$த் ஸ மஹாஶைலாந்
வநம் சைத்ரரத$_2$ம் ப்ரதி ॥ **2.71.4** ॥ 2746

ஸரஸ்வதீம் ச க$_3$ங்கா$_3$ம் ச
யுக்$_3$மேந ப்ரதிபத்$_3$ய ச ।
உத்தராந் வீரமத்ஸ்யாநாம்
பா$_4$ருண்ட$_3$ம் ப்ராவிஶத்$_3$ வநம் ॥ **2.71.5** ॥ 2747

வேகி$_3$நீம் ச குலிங்கா$_3$க்$_2$யாம்
ஹ்ராதி$_3$நீம் பர்வதாவ்ரு'தாம் ।
யமுநாம் ப்ராப்ய ஸந்தீர்ணோ
ப$_3$லமாஶ்வாஸயத் ததா$_3$ ॥ **2.71.6** ॥ 2748

ஶீதீக்ரு'த்ய து கா$_3$த்ராணி
க்லாந்தாநாஶ்வாஸ்ய வாஜிந: ।
தத்ர ஸ்நாத்வா ச பீத்வா ச
ப்ராயாதா$_3$தா$_3$ய சோத$_3$கம் ॥ **2.71.7** ॥ 2749

ராஜபுத்ரோ மஹாரண்ய -
மநபீ$_4$க்ஷ்ணோபஸேவிதம் ।
ப$_4$த்$_3$ரோ ப$_4$த்$_3$ரேண யாநேந
மாருத: க$_2$மிவாத்யகா$_3$த் ॥ **2.71.8** ॥ 2750

பா$_4$கீ$_3$ரதீ$_2$ம் து$_3$ஷ்ப்ரதராம்
ஸோம்ஶுதா$_4$நே மஹாநதீ$_3$ம் ।

உபாயாத்$_3$ ராக$_4$வஸ்தூர்ணம்
ப்ராக்$_3$வடே விஶ்ருதே புரே ‖ **2.71.9** ‖ 2751

ஸ க$_3$ங்கா$_3$ம் ப்ராக்$_3$வடே தீர்த்வா
ஸமாயாத் குடிகோஷ்டிகாம் ।
ஸப$_3$லஸ்தாம் ஸ தீர்த்வாத$_2$
ஸமகா$_3$த்$_3$ த$_4$ர்மவர்த$_4$நம் ‖ **2.71.10** ‖ 2752

தோரணம் த$_3$க்ஷிணார்தே$_4$ந
ஜம்பூ$_3$ப்ரஸ்த$_2$ம் ஸமாக$_3$மத் ।
வரூத$_2$ம் ச யயௌ ரம்யம்
க்$_3$ராமம் த$_3$ஶரதா$_2$த்மஜ: ‖ **2.71.11** ‖ 2753

தத்ர ரம்யே வநே வாஸம்
க்ரு'த்வாஸௌ ப்ராங்முகோ$_2$ யயௌ ।
உத்$_3$யாநமுஜ்ஜிஹாநாயா:
ப்ரியகா யத்ர பாத$_3$பா: ‖ **2.71.12** ‖ 2754

ஸ தாம்ஸ்து ப்ரியகாந் ப்ராப்ய
ஶீக்$_4$ராநாஸ்தா$_2$ய வாஜிந: ।
அநுஜ்ஞாப்யாத$_2$ ப$_4$ரதோ
வாஹிநீம் த்வரிதோ யயௌ ‖ **2.71.13** ‖ 2755

வாஸம் க்ரு'த்வா ஸர்வதீர்தே$_2$
தீர்கா$_2$ சோத்தாநிகாம் நதீ$_3$ம் ।
அந்யா நதீ$_3$ஶ்ச விவிதை$_4$:
பார்வதீயைஸ்துரங்க$_3$மை: ‖ **2.71.14** ‖ 2756

ஹஸ்திப்ரு'ஷ்ட$_2$கமாஸாத்$_3$ய
குடிகாமப்யவர்தத ।

ததார ச நரவ்யாக்4ரோ
லோஹித்யே ச கபீவதீம் ॥ **2.71.15** ॥ 2757

ஏகஸாலே ஸ்தா2ணுமதீம்
விநதே கோ3மதீம் நதீ3ம் ।
கலிங்க3நக3ரே சாபி
ப்ராப்ய ஸாலவநம் ததா3 ॥ **2.71.16** ॥ 2758

ப4ரத: க்ஷிப்ரமாக3ச்ச2த்
ஸுபரிஶ்ராந்தவாஹந: ।
வநம் ச ஸமதீத்யாஶு
ஶர்வர்யாமருணோத3யே ॥ **2.71.17** ॥ 2759

அயோத்4யாம் மநுநா ராஜ்ஞா
நிர்மிதாம் ஸ த3த3ர்ஶ ஹ ।
தாம் புரீம் புருஷவ்யாக்4ர:
ஸப்தராத்ரோஷித: பதி2 ॥ **2.71.18** ॥ 2760

அயோத்4யாமக்3ரதோ த்3ரு'ஷ்ட்வா
ஸாரதி2ம் சேத3மப்3ரவீத் ।
ஏஷா நாதிப்ரதீதா மே
புண்யோத்3யாநா யஶஸ்விநீ ॥ **2.71.19** ॥ 2761

அயோத்4யா த்3ரு'ஶ்யதே தூ3ராத்
ஸாரதே2 பாண்டு3ம்ரு'த்திகா ।
யஜ்விபி4ர்கு3ணஸம்பந்நை -
ர்ப்3ராஹ்மணைர்வேத3பாரகை3: ॥ **2.71.20** ॥ 2762

பூ4யிஷ்ட2ம்ரு'த்3தை4ராகீர்ணா
ராஜர்ஷிவரபாலிதா ।

அயோத்$_4$யாயாம் புரா ஶப்$_3$த$_3$:
ஶ்ரூயதே துமுலோ மஹாந் ‖ **2.71.21** ‖ 2763

ஸமந்தாந்நரநாரீணாம்
தமத்$_3$ய ந ஶ்ரு'ணோம்யஹம் ।
உத்$_3$யாநாநி ஹி ஸாயாஹ்நே
க்ரீடி$_3$த்வோபரதைர்நரை: ‖ **2.71.22** ‖ 2764

ஸமந்தாத்$_3$ விப்ரதா$_4$வத்$_3$பி$_4$:
ப்ரகாஶந்தே மமாந்யதா$_2$ ।
தாந்யத்$_3$யாநுருத$_3$ந்தீவ
பரித்யக்தாநி காமிபி$_4$: ‖ **2.71.23** ‖ 2765

அரண்யபூ$_4$தேவ புரீ
ஸாரதே$_2$ ப்ரதிபா$_4$தி மாம் ।
நஹ்யத்ர யாநைத்$_3$ரு'ஶ்யந்தே
ந க$_3$ஜைர்ந ச வாஜிபி$_4$: ।
நிர்யாந்தோ வாபி$_4$யாந்தோ வா
நரமுக்$_2$யா யதா$_2$ புரா ‖ **2.71.24** ‖ 2766

உத்$_3$யாநாநி புரா பா$_4$ந்தி
மத்தப்ரமுதி$_3$தாநி ச ।
ஜநாநாம் ரதிஸம்யோகே$_3$ -
ஷ்வத்யந்தகு$_3$ணவந்தி ச ‖ **2.71.25** ‖ 2767

தாந்யேதாந்யத்$_3$ய பஶ்யாமி
நிராநந்தா$_3$நி ஸர்வஶ: ।
ஸ்ரஸ்தபர்ணைரநுபத$_2$ம்
விக்ரோஶத்$_3$பி$_4$ரிவ த்$_3$ருமை: ‖ **2.71.26** ‖ 2768

நாத்$_3$யாபி ஶ்ரூயதே ஶப்$_3$தோ$_3$
மத்தாநாம் ம்ரு'க$_3$பக்ஷிணாம்।
ஸரக்தாம் மது$_4$ராம் வாணீ
கலம் வ்யாஹரதாம் ப$_3$ஹு ॥ **2.71.27** ॥ 2769

சந்த$_3$நாகு$_3$ருஸம்ப்ரு'க்தோ
தூ$_4$பஸம்மூர்சி$_2$தோऽமல:।
ப்ரவாதி பவந: ஶ்ரீமாந்
கிம் நு நாத்$_3$ய யதா$_2$ புரா ॥ **2.71.28** ॥ 2770

பே$_4$ரீம்ரு'த$_3$ங்க$_3$வீணாநாம்
கோணஸங்க$_4$ட்டித: புந:।
கிமத்$_3$ய ஶப்$_3$தோ$_3$ விரத:
ஸதா$_3$தீ$_3$நக$_3$தி: புரா ॥ **2.71.29** ॥ 2771

அநிஷ்டாநி ச பாபாநி
பஶ்யாமி விவிதா$_4$நி ச।
நிமித்தாந்யமநோஜ்ஞாநி
தேந ஸீத$_3$தி மே மந: ॥ **2.71.30** ॥ 2772

ஸர்வதா$_2$ குஶலம் ஸூத
து$_3$ர்லப$_4$ம் மம ப$_3$ந்து$_4$ஷு।
ததா$_2$ ஹ்யஸதி ஸம்மோஹே
ஹ்ரு'த$_3$யம் ஸீத$_3$தீவ மே ॥ **2.71.31** ॥ 2773

விஷண்ண: ஶ்ராந்தஹ்ரு'த$_3$ய -
ஸ்த்ரஸ்த: ஸம்லுலிதேந்த்$_3$ரிய:।
ப$_4$ரத: ப்ரவிவேஶாஶு
புரீமிக்ஷ்வாகுபாலிதாம் ॥ **2.71.32** ॥ 2774

த்₃வாரேண வைஜயந்தேந
ப்ராவிஶச்ச்₂ராந்தவாஹந: ।
த்₃வா:ஸ்தை₂ருத்தா₂ய விஜய -
முக்தஸ்தை: ஸஹிதோ யயௌ ॥ **2.71.33** ॥ 2775

ஸ த்வநேகாக்₃ரஹ்ரு'த₃யோ
த்₃வா:ஸ்த₂ம் ப்ரத்யர்ச்ய தம் ஜநம் ।
ஸூதமஶ்வபதே: க்லாந்த -
மப்₃ரவீத் தத்ர ராக₄வ: ॥ **2.71.34** ॥ 2776

கிமஹம் த்வரயாऽऽநீத:
காரணேந விநாநக₄ ।
அஶுபா₄ஶங்கி ஹ்ரு'த₃யம்
ஶீலம் ச பததீவ மே ॥ **2.71.35** ॥ 2777

ஶ்ருதா நு யாத்₃ரு'ஶா: பூர்வம்
ந்ரு'பதீநாம் விநாஶநே ।
ஆகாராம்ஸ்தாநஹம் ஸர்வா -
நிஹ பஶ்யாமி ஸாரதே₂ ॥ **2.71.36** ॥ 2778

ஸம்மார்ஜநவிஹீநாநி
பருஷாண்யுபலக்ஷயே ।
அஸம்யதகவாடாநி
ஶ்ரீவிஹீநாநி ஸர்வஶ: ॥ **2.71.37** ॥ 2779

ப₃லிகர்மவிஹீநாநி
தூ₄பஸம்மோத₃நேந ச ।
அநாஶிதகுடும்பா₃நி
ப்ரபா₄ஹீநஜநாநி ச ॥ **2.71.38** ॥ 2780

அலக்ஷ்மீகாநி பஶ்யாமி
குடும்பி3ப4வநாந்யஹம் ।
அபேதமால்யஶோபா4நி
அஸம்ம்ரு’ஷ்டாஜிராணி ச ॥ **2.71.39** ॥ 2781

தே3வாகா3ராணி ஶூந்யாநி
ந பா4ந்தீஹ யதா2 புரா ।
தே3வதார்சா: ப்ரவித்3தா4ஶ்ச
யஜ்ஞகோ3ஷ்டா2ஸ்ததை2வ ச ॥ **2.71.40** ॥ 2782

மால்யாபணேஷு ராஜந்தே
நாத்3ய பண்யாநி வா ததா2 ।
த்3ரு’ஶ்யந்தே வணிஜோऽப்யத்3ய
ந யதா2பூர்வமத்ர வை ॥ **2.71.41** ॥ 2783

த்4யாநஸம்விக்3நஹ்ரு’த3யா
நஷ்டவ்யாபாரயந்த்ரிதா: ।
தே3வாயதநசைத்யேஷு
தீ3நா: பக்ஷிம்ரு’கா3ஸ்ததா2 ॥ **2.71.42** ॥ 2784

மலிநம் சாஶ்ருபூர்ணாக்ஷம்
தீ3நம் த்4யாநபரம் க்ரு’ஶம் ।
ஸஸ்த்ரீபும்ஸம் ச பஶ்யாமி
ஜநமுத்கண்டி2தம் புரே ॥ **2.71.43** ॥ 2785

இத்யேவமுக்த்வா ப4ரத:
ஸூதம் தம் தீ3நமாநஸ: ।
தாந்யநிஷ்டாந்யயோத்4யாயாம்
ப்ரேக்ஷ்ய ராஜக்3ரு’ஹம் யயௌ ॥ **2.71.44** ॥ 2786

தாம் ஶூந்யஶ்ரு'ங்கா₃டகவேஶ்மரத்₂யாம்
ரஜோருணத்₃வாரகவாடயந்த்ராம் ।
த்₃ரு'ஷ்ட்வா புரீமிந்த்₃ரபுரீப்ரகாஶாம்
து₃:கே₂ந ஸம்பூர்ணதரோ ப₃பூ₄வ ॥ **2.71.45** ॥ 2787

ப₃பூ₄வ பஶ்யந் மநஸோऽப்ரியாணி
யாந்யந்யதா₃ நாஸ்ய புரே ப₃பூ₄வு: ।
அவாக்ஶிரா தீ₃நமநா ந ஹ்ரு'ஷ்ட:
பிதுர்மஹாத்மா ப்ரவிவேஶ வேஶ்ம ॥ **2.71.46** ॥ 2788

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ ஏகஸப்ததிதம: ஸர்க₃: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர

பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்$_3$விஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

கைகேயீப$_4$வநே ப்ரவிஶ்ய ப$_4$ரதேந தஸ்யா: ஸமக்ஷே ப்ரணமநம் தந்முகா$_2$தே$_3$வ பிது: பரலோகவாஸவ்ரு'த்தம் விஜ்ஞாய து$_3$:கி$_2$தஸ்ய தஸ்ய விலாப: க்வ ததா$_3$நீம் ஸ்ரீராம இதி ப்ரஶ்நே கைகேயீமுகா$_2$தே$_3$வ ஶ்ருத்வா தேந ஸ்ரீராமவநக$_3$மநவிஷயகவ்ரு'த்தஸ்ய ஜ்ஞாநம்

அபஶ்யம்ஸ்து ததஸ்தத்ர
    பிதரம் பிதுராலயே ।
ஜகா$_3$ம ப$_4$ரதோ த்$_3$ரஷ்டும்
    மாதரம் மாதுராலயே ॥ **2.72.1** ॥ 2789

அநுப்ராப்தம் து தம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
    கைகேயீ ப்ரோஷிதம் ஸுதம் ।
உத்பபாத ததா$_3$ ஹ்ரு'ஷ்டா
    த்யக்த்வா ஸௌவர்ணமாஸநம் ॥ **2.72.2** ॥ 2790

ஸ ப்ரவிஶ்யைவ த$_4$ர்மாத்மா
    ஸ்வக்$_3$ரு'ஹம் ஸ்ரீவிவர்ஜிதம் ।
ப$_4$ரத: ப்ரேக்ஷ்ய ஜக்$_3$ராஹ
    ஜநந்யாஶ்சரணௌ ஶுபௌ$_4$ ॥ **2.72.3** ॥ 2791

தம் மூர்த்$_4$நி ஸமுபாக்$_4$ராய
பரிஷ்வஜ்ய யஶஸ்விநம் ।
அங்கே ப$_4$ரதமாரோப்ய
ப்ரஷ்டும் ஸமுபசக்ரமே ॥ **2.72.4** ॥ 2792

அத்$_3$ய தே கதிசித்$_3$ ராத்ர்ய -
ஶ்ச்யுதஸ்யார்யகவேஶ்மந: ।
அபி நாத்$_4$வஶ்ரம: ஶீக்$_4$ரம்
ரதே$_2$நாபததஸ்தவ ॥ **2.72.5** ॥ 2793

ஆர்யகஸ்தே ஸுகுஶலீ
யுதா$_4$ஜிந்மாதுலஸ்தவ ।
ப்ரவாஸாச்ச ஸுக$_2$ம் புத்ர
ஸர்வம் மே வக்துமர்ஹஸி ॥ **2.72.6** ॥ 2794

ஏவம் ப்ருʼஷ்டஸ்து கைகேய்யா
ப்ரியம் பார்தி$_2$வநந்த$_3$ந: ।
ஆசஷ்ட ப$_4$ரத: ஸர்வம்
மாத்ரே ராஜீவலோசந: ॥ **2.72.7** ॥ 2795

அத்$_3$ய மே ஸப்தமீ ராத்ரி -
ஶ்ச்யுதஸ்யார்யகவேஶ்மந: ।
அம்பா$_3$யா: குஶலீ தாதோ
யுதா$_4$ஜிந்மாதுலஶ்ச மே ॥ **2.72.8** ॥ 2796

யந்மே த$_4$நம் ச ரத்நம் ச
த$_3$தௌ$_3$ ராஜா பரந்தப: ।
பரிஶ்ராந்தம் பத்$_2$யப$_4$வத்
ததோऽஹம் பூர்வமாக$_3$த: ॥ **2.72.9** ॥ 2797

ராஜவாக்யஹரைர்தூ₃தை -
ஸ்த்வர்யமாணோऽஹமாக₃த: ।
யத₃ஹம் ப்ரஷ்டுமிச்சா₂மி
தத₃ம்பா₃ வக்துமர்ஹதி ॥ **2.72.10** ॥ 2798

ஶூந்யோऽயம் ஶயநீயஸ்தே
பர்யங்கோ ஹேமபூ₄ஷித: ।
ந சாயமிக்ஷ்வாகுஜந:
ப்ரஹ்ரு'ஷ்ட: ப்ரதிபா₄தி மே ॥ **2.72.11** ॥ 2799

ராஜா ப₄வதி பூ₄யிஷ்ட₂ -
மிஹாம்பா₃யா நிவேஶநே ।
தமஹம் நாத்₃ய பஶ்யாமி
த்₃ரஷ்டுமிச்ச₂ந்நிஹாக₃த: ॥ **2.72.12** ॥ 2800

பிதுர்க்₃ரஹீஷ்யே பாதௌ₃ ச
தம் மமாக்₂யாஹி ப்ரு'ச்ச₂த: ।
ஆஹோஸ்வித₃ம்பா₃ஜ்யேஷ்டா₂யா:
கௌஸல்யாயா நிவேஶநே ॥ **2.72.13** ॥ 2801

தம் ப்ரத்யுவாச கைகேயீ
ப்ரியவத்₃ கோ₄ரமப்ரியம் ।
அஜாநந்தம் ப்ரஜாநந்தீ
ராஜ்யலோபே₄ந மோஹிதா ॥ **2.72.14** ॥ 2802

யா க₃தி: ஸர்வபூ₄தாநாம்
தாம் க₃திம் தே பிதா க₃த: ।
ராஜா மஹாத்மா தேஜஸ்வீ
யாயஜூக: ஸதாம் க₃தி: ॥ **2.72.15** ॥ 2803

தச்ச்₂ருத்வா ப₄ரதோ வாக்யம்
தர்₄மாபி₄ஜநவாஞ்சு₂சி: ।
பபாத ஸஹஸா பூ₄மௌ
பித்ரு'ஶோகப₃லார்தி₃த: ॥ **2.72.16** ॥ 2804

ஹா ஹதோऽஸ்மீதி க்ரு'பணாம்
தீ₃நாம் வாசமுதீ₃ரயந் ।
நிபபாத மஹாபா₃ஹு -
ர்பா₃ஹூ விக்ஷிப்ய வீர்யவாந் ॥ **2.72.17** ॥ 2805

தத: ஶோகேந ஸம்வீத:
பிதுர்மரணது₃:கி₂த: ।
விலலாப மஹாதேஜா
ப்₄ராந்தாகுலிதசேதந: ॥ **2.72.18** ॥ 2806

ஏதத் ஸுருசிரம் பா₄தி
பிதுர்மே ஶயநம் புரா ।
ஶஶிநேவாமலம் ராத்ரௌ
க₃க₃நம் தோயதா₃த்யயே ॥ **2.72.19** ॥ 2807

ததி₃த₃ம் ந விபா₄த்யத்₃ய
விஹீநம் தேந தீ₄மதா ।
வ்யோமேவ ஶஶிநா ஹீந -
மப்ஶுஷ்க இவ ஸாக₃ர: ॥ **2.72.20** ॥ 2808

பா₃ஷ்பமுத்ஸ்ரு'ஜ்ய கண்டே₂ந
ஸ்வாத்மநா பரிபீடி₃த: ।
ப்ரச்சா₂த்₃ய வத₃நம் ஶ்ரீமத்₃
வஸ்த்ரேண ஜயதாம் வர: ॥ **2.72.21** ॥ 2809

தமார்தம் தே$_3$வஸங்காஶம்
    ஸமீக்ஷ்ய பதிதம் பு$_4$வி ।
நிக்ரு’த்தமிவ ஸாலஸ்ய
    ஸ்கந்த$_4$ம் பரஶுநா வநே ॥ **2.72.22** ॥ 2810

மாதா மாதங்க$_3$ஸங்காஶம்
    சந்த்$_3$ரார்கஸத்$_3$ரு’ஶம் ஸுதம் ।
உத்தா$_2$பயித்வா ஶோகார்தம்
    வசநம் சேத$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.72.23** ॥ 2811

உத்திஷ்டோ$_2$த்திஷ்ட$_2$ கிம் ஶேஷே
    ராஜந்நத்ர மஹாயஶ: ।
த்வத்$_3$விதா$_4$ நஹி ஶோசந்தி
    ஸந்த: ஸத$_3$ஸி ஸம்மதா: ॥ **2.72.24** ॥ 2812

தா$_3$நயஜ்ஞாதி$_4$காரா ஹி
    ஶீலஶ்ருதிதபோநுகா$_3$ ।
பு$_3$த்$_3$தி$_4$ஸ்தே பு$_3$த்$_3$தி$_4$ஸம்பந்ந
    ப்ரபே$_4$வார்கஸ்ய மந்தி$_3$ரே ॥ **2.72.25** ॥ 2813

ஸ ருதி$_3$த்வா சிரம் காலம்
    பூ$_4$மௌ பரிவிவ்ரு’த்ய ச ।
ஜநநீம் ப்ரத்யுவாசேத$_3$ம்
    ஶோகைர்ப$_3$ஹுபி$_4$ராவ்ரு’த: ॥ **2.72.26** ॥ 2814

அபி$_4$ஷேக்ஷ்யதி ராமம் து
    ராஜா யஜ்ஞம் நு யக்ஷ்யதே ।
இத்யஹம் க்ரு’தஸங்கல்போ
    ஹ்ரு’ஷ்டோ யாத்ராமயாஸிஷம் ॥ **2.72.27** ॥ 2815

ததி$_3$த$_3$ம் ஹ்யந்யதா$_2$பூ$_4$தம்
வ்யவதீ$_3$ர்ணம் மநோ மம ।
பிதரம் யோ ந பஶ்யாமி
நித்யம் ப்ரியஹிதே ரதம் ॥ **2.72.28** ॥ 2816

அம்ப$_3$ கேநாத்யகா$_3$த்$_3$ ராஜா
வ்யாதி$_4$நா மய்யநாக$_3$தே ।
த$_4$ந்யா ராமாத$_3$ய: ஸர்வே
யை: பிதா ஸம்ஸ்க்ரு’த: ஸ்வயம் ॥ **2.72.29** ॥ 2817

ந நூநம் மாம் மஹாராஜ:
ப்ராப்தம் ஜாநாதி கீர்திமாந் ।
உபஜிக்$_4$ரேத் து மாம் மூர்த்$_4$நி
தாத: ஸந்நாம்ய ஸத்வரம் ॥ **2.72.30** ॥ 2818

க்வ ஸ பாணி: ஸுக$_2$ஸ்பர்ஶ -
ஸ்தாதஸ்யாக்லிஷ்டகர்மண: ।
யோ ஹி மாம் ரஜஸா த்$_4$வஸ்த -
மபீ$_4$க்ஷ்ணம் பரிமார்ஜதி ॥ **2.72.31** ॥ 2819

யோ மே ப்$_4$ராதா பிதா ப$_3$ந்து$_4$ -
ர்யஸ்ய தா$_3$ஸோऽஸ்மி ஸம்மத: ।
தஸ்ய மாம் ஶீக்$_4$ரமாக்$_2$யாஹி
ராமஸ்யாக்லிஷ்டகர்மண: ॥ **2.72.32** ॥ 2820

பிதா ஹி ப$_4$வதி ஜ்யேஷ்டோ$_2$
த$_4$ர்மமார்யஸ்ய ஜாநத: ।
தஸ்ய பாதௌ$_3$ க்$_3$ரஹீஷ்யாமி
ஸ ஹீதா$_3$நீம் க$_3$திர்மம ॥ **2.72.33** ॥ 2821

த$_4$ர்மவித்$_3$ த$_4$ர்மஶீலஶ்ச
மஹாபா$_4$கோ$_3$ த்$_3$ரு'ட$_4$வ்ரத: |
ஆர்யே கிமப்$_3$ரவீத்$_3$ ராஜா
பிதா மே ஸத்யவிக்ரம: || **2.72.34** || 2822

பஶ்சிமம் ஸாது$_4$ஸந்தே$_3$ஶ -
மிச்சா$_2$மி ஶ்ரோதுமாத்மந: |
இதி ப்ரு'ஷ்டா யதா$_2$தத்த்வம்
கைகேயீ வாக்யமப்$_3$ரவீத் || **2.72.35** || 2823

ராமேதி ராஜா விலபந்
ஹா ஸீதே லக்ஷ்மணேதி ச |
ஸ மஹாத்மா பரம் லோகம்
க$_3$தோ மதிமதாம் வர: || **2.72.36** || 2824

இதீமாம் பஶ்சிமாம் வாசம்
வ்யாஜஹார பிதா தவ |
காலத$_4$ர்மம் பரிக்ஷிப்த:
பாஶைரிவ மஹாக$_3$ஜ: || **2.72.37** || 2825

ஸித்$_3$தா$_4$ர்தா$_2$ஸ்து நரா ராம -
மாக$_3$தம் ஸஹ ஸீதயா |
லக்ஷ்மணம் ச மஹாபா$_3$ஹும்
த்$_3$ரக்ஷ்யந்தி புநராக$_3$தம் || **2.72.38** || 2826

தச்ச்$_2$ருத்வா விஷஸாதை$_3$வ
த்$_3$விதீயாப்ரியஶம்ஸநாத் |
விஷண்ணவத$_3$நோ பூ$_4$த்வா
பூ$_4$ய: பப்ரச்ச$_2$ மாதரம் || **2.72.39** || 2827

க்வ சேதா$_3$நீம் ஸ த$_4$ர்மாத்மா
கௌஸல்யாநந்த$_3$வர்த$_4$ந: ।
லக்ஷ்மணேந ஸஹ ப்$_4$ராத்ரா
ஸீதயா ச ஸமாக$_3$த: ॥ **2.72.40** ॥ 2828

ததா$_2$ ப்ரு’ஷ்டா யதா$_2$ந்யாய -
மாக்$_2$யாதுமுபசக்ரமே ।
மாதாஸ்ய யுக$_3$பத்$_3$வாக்யம்
விப்ரியம் ப்ரியஶம்ஸயா ॥ **2.72.41** ॥ 2829

ஸ ஹி ராஜஸுத: புத்ர
சீரவாஸா மஹாவநம் ।
த$_3$ண்ட$_3$காந் ஸஹ வைதே$_3$ஹ்யா
லக்ஷ்மணாநுசரோ க$_3$த: ॥ **2.72.42** ॥ 2830

தச்ச்$_2$ருத்வா ப$_4$ரதஸ்த்ரஸ்தோ
ப்$_4$ராதுஶ்சாரித்ரஶங்கயா ।
ஸ்வஸ்ய வம்ஶஸ்ய மாஹாத்ம்யாத்
ப்ரஷ்டும் ஸமுபசக்ரமே ॥ **2.72.43** ॥ 2831

கச்சிந்ந ப்$_3$ராஹ்மணத$_4$நம்
ஹ்ரு’தம் ராமேண கஸ்யசித் ।
கச்சிந்நாட்$_4$யோ த$_3$ரித்$_3$ரோ வா
தேநாபாபோ விஹிம்ஸித: ॥ **2.72.44** ॥ 2832

கச்சிந்ந பரதா$_3$ராந் வா
ராஜபுத்ரோऽபி$_4$மந்யதே ।
கஸ்மாத் ஸ த$_3$ண்ட$_3$காரண்யே
ப்$_4$ராதா ராமோ விவாஸித: ॥ **2.72.45** ॥ 2833

அதா$_2$ஸ்ய சபலா மாதா
தத் ஸ்வகர்ம யதா$_2$தத$_2$ம் ।
தேநைவ ஸ்த்ரீஸ்வபா$_4$வேந
வ்யாஹர்துமுபசக்ரமே ॥ **2.72.46** ॥ 2834

ஏவமுக்தா து கைகேயீ
ப$_4$ரதேந மஹாத்மநா ।
உவாச வசநம் ஹ்ரு'ஷ்டா
வ்ரு'தா$_2$பண்டி$_3$தமாநிநீ ॥ **2.72.47** ॥ 2835

ந ப்$_3$ராஹ்மணத$_4$நம் கிஞ்சி -
த்$_3$த்$_4$ரு'தம் ராமேண கஸ்யசித் ।
கஶ்சிந்நாட்$_4$யோ த$_3$ரித்$_3$ரோ வா
தேநாபாபோ விஹிம்ஸித: ।
ந ராம: பரதா$_3$ராந் ஸ
சக்ஷுர்ப்$_4$யாமபி பஶ்யதி ॥ **2.72.48** ॥ 2836

மயா து புத்ர ஶ்ருத்வைவ
ராமஸ்யேஹாபி$_4$ஷேசநம் ।
யாசிதஸ்தே பிதா ராஜ்யம்
ராமஸ்ய ச விவாஸநம் ॥ **2.72.49** ॥ 2837

ஸ ஸ்வவ்ரு'த்திம் ஸமாஸ்தா$_2$ய
பிதா தே தத் ததா$_2$கரோத் ।
ராமஸ்து ஸஹஸௌமித்ரி:
ப்ரேஷித: ஸஹ ஸீதயா ॥ **2.72.50** ॥ 2838

தமபஶ்யந் ப்ரியம் புத்ரம்
மஹீபாலோ மஹாயஶா: ।

புத்ரஶோகபரித்$_3$யூந:
பஞ்சத்வமுபபேதி$_3$வாந் ॥ **2.72.51** ॥ 2839

த்வயா த்விதா$_3$நீம் த$_4$ர்மஜ்ஞ
ராஜத்வமவலம்ப்$_3$யதாம் ।
த்வத்க்ரு’தே ஹி மயா ஸர்வ -
மித$_3$மேவம்வித$_4$ம் க்ரு’தம் ॥ **2.72.52** ॥ 2840

மா ஶோகம் மா ச ஸந்தாபம்
தை$_4$ர்யமாஶ்ரய புத்ரக ।
த்வத$_3$தீ$_4$நா ஹி நக$_3$ரீ
ராஜ்யம் சைதத$_3$நாமயம் ॥ **2.72.53** ॥ 2841

தத் புத்ர ஶீக்$_4$ரம் விதி$_4$நா விதி$_4$ஜ்ஞை -
ர்வஸிஷ்ட$_2$முக்$_2$யை: ஸஹிதோ த்$_3$விஜேந்த்$_3$ரை: ।
ஸங்கால்ய ராஜாநமதீ$_3$நஸத்த்வ -
மாத்மாநமுர்வ்யாமபி$_4$ஷேசயஸ்வ ॥ **2.72.54** ॥ 2842

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்$_3$விஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்ரிஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரதேந கைகேய்யா தி$_4$க்காரணம் தாம் ப்ரதி மஹதோ ரோஷஸ்ய ப்ரகடநம் ச

ஶ்ருத்வா ச ஸ பிதுர்வ்ரு'த்தம்
ப்$_4$ராதரௌ ச விவாஸிதௌ ।
ப$_4$ரதோ து$_3$:க$_2$ஸந்தப்த
இத$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.73.1** ॥ 2843

கிம் நு கார்யம் ஹதஸ்யேஹ
மம ராஜ்யேந ஶோசத: ।
விஹீநஸ்யாத$_2$ பித்ரா ச
ப்$_4$ராத்ரா பித்ரு'ஸமேந ச ॥ **2.73.2** ॥ 2844

து$_3$:கே$_2$ மே து$_3$:க$_2$மகரோ -
ர்வ்ரணே க்ஷாரமிவாத$_3$தா$_3$: ।
ராஜாநம் ப்ரேதபா$_4$வஸ்த$_2$ம்
க்ரு'த்வா ராமம் ச தாபஸம் ॥ **2.73.3** ॥ 2845

குலஸ்ய த்வமபா$_4$வாய
காலராத்ரிரிவாக$_3$தா ।

அங்கா3ரமுபகூ3ஹ்ய ஸ்ம
பிதா மே நாவபு3த்3த4வாந் ‖ **2.73.4** ‖ 2846

ம்ரு'த்யுமாபாதி3தோ ராஜா
த்வயா மே பாபத3ர்ஶிநி ।
ஸுக2ம் பரிஹ்ரு'தம் மோஹாத்
குலேऽஸ்மிந் குலபாம்ஸநி ‖ **2.73.5** ‖ 2847

த்வாம் ப்ராப்ய ஹி பிதா மேऽத்3ய
ஸத்யஸந்தோ4 மஹாயஶா: ।
தீவ்ரது3:கா2பி4ஸந்தப்தோ
வ்ரு'த்தோ த3ஶரதோ2 ந்ரு'ப: ‖ **2.73.6** ‖ 2848

விநாஶிதோ மஹாராஜ:
பிதா மே த4ர்மவத்ஸல: ।
கஸ்மாத் ப்ரவ்ராஜிதோ ராம:
கஸ்மாதே3வ வநம் க3த: ‖ **2.73.7** ‖ 2849

கௌஸல்யா ச ஸுமித்ரா ச
புத்ரஶோகாபி4பீடி3தே ।
து3ஷ்கரம் யதி3 ஜீவேதாம்
ப்ராப்ய த்வாம் ஜநநீம் மம ‖ **2.73.8** ‖ 2850

நந்வார்யோऽபி ச த4ர்மாத்மா
த்வயி வ்ரு'த்திமநுத்தமாம் ।
வர்ததே கு3ருவ்ரு'த்திஜ்ஞோ
யதா2 மாதரி வர்ததே ‖ **2.73.9** ‖ 2851

ததா2 ஜ்யேஷ்டா2 ஹி மே மாதா
கௌஸல்யா தீ3ர்க4த3ர்ஶிநீ ।

த்வயி த$_4$ர்மம் ஸமாஸ்தா$_2$ய
பு$_4$கி$_3$ந்யாமிவ வர்ததே ॥ **2.73.10** ॥ 2852

தஸ்யா: புத்ரம் மஹாத்மாநம்
சீரவல்கலவாஸஸம் ।
ப்ரஸ்தா$_2$ப்ய வநவாஸாய
கத$_2$ம் பாபே ந ஶோசஸே ॥ **2.73.11** ॥ 2853

அபாபத$_3$ர்ஶிநம் ஶூரம்
க்ரு'தாத்மாநம் யஶஸ்விநம் ।
ப்ரவ்ராஜ்ய சீரவஸநம்
கிம் நு பஶ்யஸி காரணம் ॥ **2.73.12** ॥ 2854

லுப்$_3$தா$_4$யா விதி$_3$தோ மந்யே
ந தேऽஹம் ராக$_4$வம் யதா$_2$ ।
ததா$_2$ ஹ்யநர்தோ$_2$ ராஜ்யார்த$_2$ம்
த்வயாऽऽநீதோ மஹாநயம் ॥ **2.73.13** ॥ 2855

அஹம் ஹி புருஷவ்யாக்$_4$ரா -
வபஶ்யந் ராமலக்ஷ்மணௌ ।
கேந ஶக்திப்ரபா$_4$வேண
ராஜ்யம் ரக்ஷிதுமுத்ஸஹே ॥ **2.73.14** ॥ 2856

தம் ஹி நித்யம் மஹாராஜோ
ப$_3$லவந்தம் மஹௌஜஸம் ।
உபாஶ்ரிதோऽபூ$_4$த்$_3$ த$_4$ர்மாத்மா
மேருர்மேருவநம் யதா$_2$ ॥ **2.73.15** ॥ 2857

ஸோऽஹம் கத$_2$மிமம் பா$_4$ரம்
மஹாது$_4$ர்யஸமுத்$_3$யதம் ।

த$_3$ம்யோ து$_4$ரமிவாஸாத்$_3$ய
ஸஹேயம் கேந ஸௌஜஸா ॥ **2.73.16** ॥ 2858

அத$_2$வா மே ப$_4$வேச்ச$_2$க்தி -
ர்யோகை$_3$ர்பு$_3$த்$_3$தி$_4$ப$_3$லேந வா ।
ஸகாமாம் ந கரிஷ்யாமி
த்வாமஹம் புத்ரக$_3$ர்த்$_3$தி$_4$நீம் ॥ **2.73.17** ॥ 2859

ந மே விகாங்க்ஷா ஜாயேத
த்யக்தும் த்வாம் பாபநிஶ்சயாம் ।
யதி$_3$ ராமஸ்ய நாவேக்ஷா
த்வயி ஸ்யாந்மாத்ரு'வத் ஸதா$_3$ ॥ **2.73.18** ॥ 2860

உத்பந்நா து கத$_2$ம் பு$_3$த்$_3$தி$_4$ -
ஸ்தவேயம் பாபத$_3$ர்ஶிநீ ।
ஸாது$_4$சாரித்ரவிப்$_4$ரஷ்டே
பூர்வேஷாம் நோ விக$_3$ர்ஹிதா ॥ **2.73.19** ॥ 2861

அஸ்மிந் குலே ஹி ஸர்வேஷாம்
ஜ்யேஷ்டோ$_2$ ராஜ்யேऽபி$_4$ஷிச்யதே ।
அபரே ப்$_4$ராதரஸ்தஸ்மிந்
ப்ரவர்தந்தே ஸமாஹிதா: ॥ **2.73.20** ॥ 2862

ந ஹி மந்யே ந்ரு'ஶம்ஸே த்வம்
ராஜத$_4$ர்மமவேக்ஷஸே ।
க$_3$திம் வா ந விஜாநாஸி
ராஜவ்ரு'த்தஸ்ய ஶாஶ்வதீம் ॥ **2.73.21** ॥ 2863

ஸததம் ராஜபுத்ரேஷு
ஜ்யேஷ்டோ$_2$ ராஜாபி$_4$ஷிச்யதே ।

ராஜ்ஞாமேதத் ஸமம் தத் ஸ்யா -
திக்ஷ்வாகூணாம் விஶேஷத: ‖ **2.73.22** ‖ 2864

தேஷாம் த$_4$ர்மைகரக்ஷாணாம்
குலசாரித்ரஶோபி$_4$நாம் ।
அத்$_3$ய சாரித்ரஶௌடீர்யம்
த்வாம் ப்ராப்ய விநிவர்திதம் ‖ **2.73.23** ‖ 2865

தவாபி ஸுமஹாபா$_4$கே$_3$
ஜநேந்த்$_3$ரகுலபூர்வகே ।
பு$_3$த்$_3$தி$_4$மோஹ: கத$_2$மயம்
ஸம்பூ$_4$தஸ்த்வயி க$_3$ர்ஹித: ‖ **2.73.24** ‖ 2866

ந து காமம் கரிஷ்யாமி
தவாஹம் பாபநிஶ்சயே ।
யயா வ்யஸநமாரப்$_3$த$_4$ம்
ஜீவிதாந்தகரம் மம ‖ **2.73.25** ‖ 2867

ஏஷ த்விதா$_3$நீமேவாஹ -
மப்ரியார்த$_2$ம் தவாநக$_4$ம் ।
நிவர்தயிஷ்யாமி வநாத்$_3$
ப்$_4$ராதரம் ஸ்வஜநப்ரியம் ‖ **2.73.26** ‖ 2868

நிவர்தயித்வா ராமம் ச
தஸ்யாஹம் தீ$_3$ப்ததேஜஸ: ।
தா$_3$ஸபூ$_4$தோ ப$_4$விஷ்யாமி
ஸுஸ்தி$_2$தேநாந்தராத்மநா ‖ **2.73.27** ‖ 2869

இத்யேவமுக்த்வா ப$_4$ரதோ மஹாத்மா
ப்ரியேதரைர்வாக்யக$_3$ணைஸ்துத$_3$ம்ஸ்தாம் ।

ஶோகார்தி$_3$தஶ்சாபி நநாத$_3$ பூ$_4$ய:
ஸிம்ஹோ யதா$_2$ மந்த$_3$ரகந்த$_3$ரஸ்த$_2$: ॥ **2.73.28** ॥ 2870

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ரிஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ சது:ஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரதேந கைகேய்யா ப$_4$ர்த்ஸநம்

தாம் ததா$_2$ க$_3$ர்ஹயித்வா து
  மாதரம் ப$_4$ரதஸ்ததா$_3$ ।
ரோஷேண மஹதாவிஷ்ட:
  புநரேவாப்$_3$ரவீத்$_3$ வச: ॥ **2.74.1** ॥ 2871

ராஜ்யாத்$_3$ ப்$_4$ரம்ஶஸ்வ கைகேயி
  ந்ரு’ஶம்ஸே து$_3$ஷ்டசாரிணி ।
பரித்யக்தாஸி த$_4$ர்மேண
  மா ம்ரு’தம் ருத$_3$தீ ப$_4$வ ॥ **2.74.2** ॥ 2872

கிம் நு தேऽதூ$_3$ஷயத்$_3$ ராமோ
  ராஜா வா ப்$_4$ரு’ஶதா$_4$ர்மிக: ।
யயோர்ம்ரு’த்யுர்விவாஸஶ்ச
  த்வத்க்ரு’தே துல்யமாக$_3$தௌ ॥ **2.74.3** ॥ 2873

ப்$_4$ரூணஹத்யாமஸி ப்ராப்தா
  குலஸ்யாஸ்ய விநாஶநாத் ।
கைகேயி நரகம் க$_3$ச்ச$_2$
  மா ச தாதஸலோகதாம் ॥ **2.74.4** ॥ 2874

யத்த்வயா ஹீத்3ரு'ஶம் பாபம்
க்ரு'தம் கோ4ரேண கர்மணா ।
ஸர்வலோகப்ரியம் ஹித்வா
மமாப்யாபாதி3தம் ப4யம் ॥ **2.74.5** ॥ 2875

த்வத்க்ரு'தே மே பிதா வ்ரு'த்தோ
ராமஶ்சாரண்யமாஶ்ரித: ।
அயஶோ ஜீவலோகே ச
த்வயாஹம் ப்ரதிபாதி3த: ॥ **2.74.6** ॥ 2876

மாத்ரு'ரூபே மமாமித்ரே
ந்ரு'ஶம்ஸே ராஜ்யகாமுகே ।
ந தே஽ஹமபி4பா4ஷ்யோ஽ஸ்மி
து3ர்வ்ரு'த்தே பதிகா4திநி ॥ **2.74.7** ॥ 2877

கௌஸல்யா ச ஸுமித்ரா ச
யாஶ்சாந்யா மம மாதர: ।
து3:கே2ந மஹதாவிஷ்டா -
ஸ்த்வாம் ப்ராப்ய குலதூ3ஷிணீம் ॥ **2.74.8** ॥ 2878

ந த்வமஶ்வபதே: கந்யா
த4ர்மராஜஸ்ய தீ4மத: ।
ராக்ஷஸீ தத்ர ஜாதாஸி
குலப்ரத்4வம்ஸிநீ பிது: ॥ **2.74.9** ॥ 2879

யத் த்வயா தா4ர்மிகோ ராமோ
நித்யம் ஸத்யபராயண: ।
வநம் ப்ரஸ்தா2பிதோ வீர:
பிதாபி த்ரிதி3வம் க3த: ॥ **2.74.10** ॥ 2880

யத் ப்ரதா$_4$நாஸி தத் பாபம்
மயி பித்ரா விநா க்ரு'தே ।
ப்$_4$ராத்ரு'ப்$_4$யாம் ச பரித்யக்தே
ஸர்வலோகஸ்ய சாப்ரியே ॥ **2.74.11** ॥ 2881

கௌஸல்யாம் த$_4$ர்மஸம்யுக்தாம்
வியுக்தாம் பாபநிஶ்சயே ।
க்ரு'த்வா கம் ப்ராப்ஸ்யஸே ஹ்யத்$_3$ய
லோகம் நிரயகா$_3$மிநி ॥ **2.74.12** ॥ 2882

கிம் நாவபு$_3$த்$_4$யஸே க்ரூரே
நியதம் ப$_3$ந்து$_4$ஸம்ஶ்ரயம் ।
ஜ்யேஷ்ட$_2$ம் பித்ரு'ஸமம் ராமம்
கௌஸல்யாயாத்மஸம்ப$_4$வம் ॥ **2.74.13** ॥ 2883

அங்க$_3$ப்ரத்யங்க$_3$ஜ: புத்ரோ
ஹ்ரு'த$_3$யாச்சாபி$_4$ஜாயதே ।
தஸ்மாத் ப்ரியதரோ மாது:
ப்ரியா ஏவ து பா$_3$ந்த$_4$வா: ॥ **2.74.14** ॥ 2884

அந்யதா$_3$ கில த$_4$ர்மஜ்ஞா
ஸுரபி$_4$: ஸுரஸம்மதா ।
வஹமாநௌ த$_3$த$_3$ர்ஶோர்வ்யாம்
புத்ரௌ விக$_3$தசேதஸௌ ॥ **2.74.15** ॥ 2885

தாவர்த$_4$தி$_3$வஸம் ஶ்ராந்தௌ
த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா புத்ரௌ மஹீதலே ।
ருரோத$_3$ புத்ரஶோகேந
பா$_3$ஷ்பபர்யாகுலேக்ஷணம் ॥ **2.74.16** ॥ 2886

அத$_4$ஸ்தாத்$_3$ வ்ரஜதஸ்தஸ்யா:
ஸுரராஜ்ஞோ மஹாத்மந: ।
பி$_3$ந்த$_3$வ: பதிதா கா$_3$த்ரே
ஸூக்ஷ்மா: ஸுரபி$_4$க$_3$ந்தி$_4$ந: ॥ **2.74.17** ॥ 2887

நிரீக்ஷமாணஸ்தாம் ஶக்ரோ
த$_3$த$_3$ர்ஶ ஸுரபி$_4$ம் ஸ்தி$_2$தாம் ।
ஆகாஶே விஷ்டி$_2$தாம் தீ$_3$நாம்
ருத$_3$தீம் ப்$_4$ரு’ஶது$_3$:கி$_2$தாம் ॥ **2.74.18** ॥ 2888

தாம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா ஶோகஸந்தப்தாம்
வஜ்ரபாணிர்யஶஸ்விநீம் ।
இந்த்$_3$ர: ப்ராஞ்ஜலிருத்$_3$விக்$_3$ந:
ஸுரராஜோऽப்$_3$ரவீத்$_3$ வச: ॥ **2.74.19** ॥ 2889

ப$_4$யம் கச்சிந்ந சாஸ்மாஸு
குதஶ்சித்$_3$ வித்$_3$யதே மஹத் ।
குதோநிமித்த: ஶோகஸ்தே
ப்$_3$ரூஹி ஸர்வஹிதைஷிணி ॥ **2.74.20** ॥ 2890

ஏவமுக்தா து ஸுரபி$_4$:
ஸுரராஜேந தீ$_4$மதா ।
ப்ரத்யுவாச ததோ தீ$_4$ரா
வாக்யம் வாக்யவிஶாரதா$_3$ ॥ **2.74.21** ॥ 2891

ஶாந்தம் பாபம் ந வ: கிஞ்சித்
குதஶ்சித$_3$மராதி$_4$ப ।
அஹம் து மக்$_3$நௌ ஶோசாமி
ஸ்வபுத்ரௌ விஷமே ஸ்தி$_2$தௌ ॥ **2.74.22** ॥ 2892

ஏதௌ த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா க்ரு'ஶௌ தீ$_3$நௌ
ஸூர்யரஶ்மிப்ரதாபிதௌ ।
வத்$_4$யமாநௌ ப$_3$லீவர்தௌ$_3$
கர்ஷகேண து$_3$ராத்மநா ॥ **2.74.23** ॥ 2893

மம காயாத் ப்ரஸூதௌ ஹி
து$_3$:கி$_2$தௌ பா$_4$ரபீடி$_3$தௌ ।
யௌ த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா பரிதப்யேऽஹம்
நாஸ்தி புத்ரஸம: ப்ரிய: ॥ **2.74.24** ॥ 2894

யஸ்யா: புத்ரஸஹஸ்ரைஸ்து
க்ரு'த்ஸ்நம் வ்யாப்தமித$_3$ம் ஜக$_3$த் ।
தாம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா ருத$_3$தீம் ஶக்ரோ
ந ஸுதாந் மந்யதே பரம் ॥ **2.74.25** ॥ 2895

இந்த்$_3$ரோ ஹ்யஶ்ருநிபாதம் தம்
ஸ்வகா$_3$த்ரே புண்யக$_3$ந்தி$_4$நம் ।
ஸுரபி$_4$ம் மந்யதே த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
பூ$_4$யஸீ தாமிஹேஶ்வர: ॥ **2.74.26** ॥ 2896

ஸமாப்ரதிமவ்ரு'த்தாயா
லோகதா$_4$ரணகாம்யயா ।
ஶ்ரீமத்யா கு$_3$ணமுக்$_2$யாயா:
ஸ்வபா$_4$வபரிசேஷ்டயா ॥ **2.74.27** ॥ 2897

யஸ்யா: புத்ரஸஹஸ்ராணி
ஸாபி ஶோசதி காமது$_4$க் ।
கிம் புநர்யா விநா ராமம்
கௌஸல்யா வர்தயிஷ்யதி ॥ **2.74.28** ॥ 2898

ஏகபுத்ரா ச ஸாத்$_4$வீ ச
    விவத்ஸேயம் த்வயா க்ரு'தா ।
தஸ்மாத் த்வம் ஸததம் து$_3$:க$_2$ம்
    ப்ரேத்ய சேஹ ச லப்ஸ்யஸே ॥ **2.74.29** ॥ 2899

அஹம் த்வபசிதிம் ப்$_4$ராது:
    பிதுஶ்ச ஸகலாமிமாம் ।
வர்த$_4$நம் யஶஸஶ்சாபி
    கரிஷ்யாமி ந ஸம்ஶய: ॥ **2.74.30** ॥ 2900

ஆநாய்ய ச மஹாபா$_3$ஹும்
    கோஸலேந்த்$_3$ரம் மஹாப$_3$லம் ।
ஸ்வயமேவ ப்ரவேக்ஷ்யாமி
    வநம் முநிநிஷேவிதம் ॥ **2.74.31** ॥ 2901

நஹ்யஹம் பாபஸங்கல்பே
    பாபே பாபம் த்வயா க்ரு'தம் ।
ஶக்தோ தா$_4$ரயிதும் பௌரை -
    ரஶ்ருகண்டை$_2$ர்நிரீக்ஷித: ॥ **2.74.32** ॥ 2902

ஸா த்வமக்$_3$நிம் ப்ரவிஶ வா
    ஸ்வயம் வா விஶ த$_3$ண்ட$_3$காந் ।
ரஜ்ஜும் ப$_3$த்$_3$த்$_4$வாத$_2$வா கண்டே$_2$
    நஹி தேऽந்யத் பராயணம் ॥ **2.74.33** ॥ 2903

அஹமப்யவநீம் ப்ராப்தே
    ராமே ஸத்யபராக்ரமே ।
க்ரு'தக்ரு'த்யோ ப$_4$விஷ்யாமி
    விப்ரவாஸிதகல்மஷ: ॥ **2.74.34** ॥ 2904

இதி நாக3 இவாரண்யே
    தோமராங்குஶதோதி3த: ।
பபாத பு4வி ஸங்க்ருத்3தோ4
    நி:ஶ்வஸந்நிவ பந்நக3: ॥ **2.74.35** ॥ 2905

ஸம்ரக்தநேத்ர: ஶிதி2லாம்ப3ரஸ்ததா2
    விதூ4தஸர்வாப4ரண: பரந்தப: ।
ப3பூ4வ பூ4மௌ பதிதோ ந்ரு'பாத்மஜ:
    ஶசீபதே: கேதுரிவோத்ஸவக்ஷயே ॥ **2.74.36** ॥ 2906

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 சது:ஸப்ததிதம: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ பஞ்சஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

கௌஸல்யாயா: ஸமக்ஷே ப$_4$ரதஸ்ய ஶபத$_2$:

தீ$_3$ர்க$_4$காலாத் ஸமுத்தா$_2$ய
ஸம்ஜ்ஞாம் லப்$_3$த்$_4$வா ஸ வீர்யவாந் ।
நேத்ராப்$_4$யாமஶ்ருபூர்ணாப்$_4$யாம்
தீ$_3$நாம்முத்$_3$வீக்ஷ்ய மாதரம் ॥ **2.75.1** ॥ 2907

ஸோऽமாத்யமத்$_4$யே ப$_4$ரதோ
ஜநநீமப்$_4$யகுத்ஸயத் ।
ராஜ்யம் ந காமயே ஜாது
மந்த்ரயே நாபி மாதரம் ॥ **2.75.2** ॥ 2908

அபி$_4$ஷேகம் ந ஜாநாமி
யோऽபூ$_4$த்$_3$ ராஜ்ஞா ஸமீக்ஷித: ।
விப்ரக்ரு'ஷ்டே ஹ்யஹம் தே$_3$ஶே
ஶத்ருக்$_4$நஸஹிதோऽப$_4$வம் ॥ **2.75.3** ॥ 2909

வநவாஸம் ந ஜாநாமி
ராமஸ்யாஹம் மஹாத்மந: ।
விவாஸநம் ச ஸௌமித்ரே:
ஸீதாயாஶ்ச யதா$_2$ப$_4$வத் ॥ **2.75.4** ॥ 2910

ததை$_2$வ க்ரோஶதஸ்தஸ்ய
பு$_4$ரதஸ்ய மஹாத்மந: ।
கௌஸல்யா ஶப்$_3$த$_3$மாஜ்ஞாய
ஸுமித்ராம் சேத$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.75.5** ॥ 2911

ஆக$_3$த: க்ரூரகார்யாயா:
கைகேய்யா ப$_4$ரத: ஸுத: ।
தமஹம் த்$_3$ரஷ்டுமிச்சா$_2$மி
ப$_4$ரதம் தீ$_3$ர்க$_4$த$_3$ர்ஶிநம் ॥ **2.75.6** ॥ 2912

ஏவமுக்த்வா ஸுமித்ராம் தாம்
விவர்ணவத$_3$நா க்ரு’ஶா ।
ப்ரதஸ்தே$_2$ ப$_4$ரதோ யத்ர
வேபமாநா விசேதநா ॥ **2.75.7** ॥ 2913

ஸ து ராஜாத்மஜஶ்சாபி
ஶத்ருக்$_4$நஸஹிதஸ்ததா$_3$ ।
ப்ரதஸ்தே$_2$ ப$_4$ரதோ யேந
கௌஸல்யாயா நிவேஶநம் ॥ **2.75.8** ॥ 2914

தத: ஶத்ருக்$_4$நப$_4$ரதௌ
கௌஸல்யாம் ப்ரேக்ஷ்ய து$_3$:கி$_2$தௌ ।
பர்யஷ்வஜேதாம் து$_3$:கா$_2$ர்தாம்
பதிதாம் நஷ்டசேதநாம் ॥ **2.75.9** ॥ 2915

ருத$_3$ந்தௌ ருத$_3$தீ து$_3$:கா$_2$த்
ஸமேத்யார்யா மநஸ்விநீ ।
ப$_4$ரதம் ப்ரத்யுவாசேத$_3$ம்
கௌஸல்யா ப்$_4$ரு’ஶது$_3$:கி$_2$தா ॥ **2.75.10** ॥ 2916

இத$_3$ம் தே ராஜ்யகாமஸ்ய
ராஜ்யம் ப்ராப்தமகண்டகம் ।
ஸம்ப்ராப்தம் ப$_3$த கைகேய்யா
ஶீக்$_4$ரம் க்ரூரேண கர்மணா ॥ **2.75.11** ॥ 2917

ப்ரஸ்தா$_2$ப்ய சீரவஸநம்
புத்ரம் மே வநவாஸிநம் ।
கைகேயீ கம் கு$_3$ணம் தத்ர
பஶ்யதி க்ரூரத$_3$ர்ஶிநீ ॥ **2.75.12** ॥ 2918

க்ஷிப்ரம் மாமபி கைகேயீ
ப்ரஸ்தா$_2$பயிதுமர்ஹதி ।
ஹிரண்யநாபோ$_4$ யத்ராஸ்தே
ஸுதோ மே ஸுமஹாயஶா: ॥ **2.75.13** ॥ 2919

அத$_2$வா ஸ்வயமேவாஹம்
ஸுமித்ராநுசரா ஸுக$_2$ம் ।
அக்$_3$நிஹோத்ரம் புரஸ்க்ரு'த்ய
ப்ரஸ்தா$_2$ஸ்யே யத்ர ராக$_4$வ: ॥ **2.75.14** ॥ 2920

காமம் வா ஸ்வயமேவாத்$_3$ய
தத்ர மாம் நேதுமர்ஹஸி ।
யத்ராஸௌ புருஷவ்யாக்$_4$ர -
ஸ்தப்யதே மே ஸுதஸ்தப: ॥ **2.75.15** ॥ 2921

இத$_3$ம் ஹி தவ விஸ்தீர்ணம்
த$_4$நதா$_4$ந்யஸமாசிதம் ।
ஹஸ்த்யஶ்வரத$_2$ஸம்பூர்ணம்
ராஜ்யம் நிர்யாதிதம் தயா ॥ **2.75.16** ॥ 2922

இத்யாதி$_3$ப$_3$ஹுபி$_4$ர்வாக்யை:
க்ரூரை: ஸம்ப$_4$ர்த்ஸிதோऽநக$_4$: ।
விவ்யதே$_2$ ப$_4$ரதோऽதீவ
வ்ரணே துத்$_3$யேவ ஸூசிநா ॥ **2.75.17** ॥ 2923

பபாத சரணௌ தஸ்யா -
ஸ்ததா$_3$ ஸம்ப்$_4$ராந்தசேதந: ।
விலப்ய ப$_3$ஹுதா$_4$ஸம்ஜ்ஞோ
லப்$_3$த$_4$ஸம்ஜ்ஞஸ்ததா$_3$ப$_4$வத் ॥ **2.75.18** ॥ 2924

ஏவம் விலபமாநாம் தாம்
ப்ராஞ்ஜலிர்ப$_4$ரதஸ்ததா$_3$ ।
கௌஸல்யாம் ப்ரத்யுவாசேத$_3$ம்
ஶோகைர்ப$_3$ஹுபி$_4$ராவ்ரு’தாம் ॥ **2.75.19** ॥ 2925

ஆர்யே கஸ்மாத$_3$ஜாநந்தம்
க$_3$ர்ஹஸே மாமகல்மஷம் ।
விபுலாம் ச மம ப்ரீதிம்
ஸ்தி$_2$தாம் ஜாநாஸி ராக$_4$வே ॥ **2.75.20** ॥ 2926

க்ரு’தஶாஸ்த்ராநுகா$_3$ பு$_3$த்$_3$தி$_4$ -
ர்மா பூ$_4$த் தஸ்ய கதா$_3$சந ।
ஸத்யஸந்த$_4$: ஸதாம் ஶ்ரேஷ்டோ$_2$
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.21** ॥ 2927

ப்ரைஷ்யம் பாபீயஸாம் யாது
ஸூர்யம் ச ப்ரதி மேஹது ।
ஹந்து பாதே$_3$ந கா$_3$: ஸுப்தா
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.22** ॥ 2928

காரயித்வா மஹத் கர்ம
 ப4ர்தா ப்4ரு'த்யமநர்த2கம் ।
அத4ர்மோ யோऽஸ்ய ஸோऽஸ்யாஸ்து
 யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.23** ॥ 2929

பரிபாலயமாநஸ்ய
 ராஜ்ஞோ பூ4தாநி புத்ரவத் ।
ததஸ்து த்3ருஹ்யதாம் பாபம்
 யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.24** ॥ 2930

ப3லிஷட்3பா4க3முத்3த்4ரு'த்ய
 ந்ரு'பஸ்யாரக்ஷிது: ப்ரஜா: ।
அத4ர்மோ யோऽஸ்ய ஸோऽஸ்யாஸ்து
 யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.25** ॥ 2931

ஸம்ஶ்ருத்ய ச தபஸ்விப்4ய:
 ஸத்ரே வை யஜ்ஞத3க்ஷிணாம் ।
தாம் சாபலபதாம் பாபம்
 யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.26** ॥ 2932

ஹஸ்த்யஶ்வரத2ஸம்பா3தே4
 யுத்3தே4 ஶஸ்த்ரஸமாகுலே ।
மா ஸ்ம கார்ஷீத் ஸதாம் த4ர்மம்
 யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.27** ॥ 2933

உபதி3ஷ்டம் ஸுஸூக்ஷ்மார்த2ம்
 ஶாஸ்த்ரம் யத்நேந தீ4மதா ।
ஸ நாஶயது து3ஷ்டாத்மா
 யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.28** ॥ 2934

மா ச தம் வ்யூட$_4$பா$_3$ஹ்வம்ஸம்
    சந்த்$_3$ரபா$_4$ஸ்கரதேஜஸம் ।
த்$_3$ராக்ஷீத்$_3$ ராஜ்யஸ்த$_2$மாஸீநம்
    யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ‖ **2.75.29** ‖ 2935

பாயஸம் க்ரு'ஸரம் சா$_2$க$_3$ம்
    வ்ரு'தா$_2$ ஸோऽஶ்நாது நிர்க்$_4$ரு'ண: ।
கு$_3$ரூம்ஶ்சாப்யவஜாநாது
    யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ‖ **2.75.30** ‖ 2936

கா$_3$ஶ்ச ஸ்ப்ரு'ஶது பாதே$_3$ந
    கு$_3$ரூந் பரிவதே$_3$த ச ।
மித்ரே த்$_3$ருஹ்யேத ஸோऽத்யர்த$_2$ம்
    யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ‖ **2.75.31** ‖ 2937

விஶ்வாஸாத் கதி$_2$தம் கிஞ்சித்
    பரிவாத$_3$ம் மித$_2$: க்வசித் ।
விவ்ரு'ணோது ஸ து$_3$ஷ்டாத்மா
    யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ‖ **2.75.32** ‖ 2938

அகர்தா சாக்ரு'தஜ்ஞஶ்ச
    த்யக்தாத்மா நிரபத்ரப: ।
லோகே ப$_4$வது வித்$_3$விஷ்டோ
    யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ‖ **2.75.33** ‖ 2939

புத்ரைர்தா$_3$ஸைஶ்ச ப்$_4$ரு'த்யைஶ்ச
    ஸ்வக்$_3$ரு'ஹே பரிவாரித: ।
ஸ ஏகோ ம்ரு'ஷ்டமஶ்நாது
    யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ‖ **2.75.34** ‖ 2940

அப்ராப்ய ஸத்3ரு’ஶாந் தா3ரா -
நநபத்ய: ப்ரமீயதாம் ।
அநவாப்ய க்ரியாம் த4ர்த்யாம்
யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.35** ॥ 2941

மாऽऽத்மந: ஸந்ததிம் த்3ராக்ஷீத்
ஸ்வேஷு தா3ரேஷு து3:கி2த: ।
ஆயு:ஸமக்3ரமப்ராப்ய
யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.36** ॥ 2942

ராஜஸ்த்ரீபா3லவ்ரு’த்3தா4நாம்
வதே4 யத் பாபமுச்யதே ।
ப்4ரு’த்யத்யாகே3 ச யத் பாபம்
தத் பாபம் ப்ரதிபத்3யதாம் ॥ **2.75.37** ॥ 2943

லாக்ஷயா மது4மாம்ஸேந
லோஹேந ச விஷேண ச ।
ஸதை3வ பி3ப்4ரு’யாத்3 ப்4ரு’த்யாந்
யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.38** ॥ 2944

ஸங்க்3ராமே ஸமுபோடே4 ச
ஶத்ருபக்ஷப4யங்கரே ।
பலாயமாநோ வத்4யேத
யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.39** ॥ 2945

கபாலபாணி: ப்ரு’தி2வீ -
மடதாம் சீரஸம்வ்ரு’த: ।
பி4க்ஷமாணோ யதோ2ந்மத்தோ
யஸ்யார்யோऽநுமதே க3த: ॥ **2.75.40** ॥ 2946

மத்$_3$யப்ரஸக்தோ ப$_4$வது
ஸ்த்ரீஷ்வக்ஷேஷு ச நித்யஶ:।
காமக்ரோதா$_4$பி$_4$பூ$_4$தஶ்ச
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.41** ॥ 2947

மாஸ்ய த$_4$ர்மே மநோ பூ$_4$யா -
த$_3$த$_4$ர்மம் ஸ நிஷேவதாம்।
அபாத்ரவர்ஷீ ப$_4$வது
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.42** ॥ 2948

ஸஞ்சிதாந்யஸ்ய வித்தாநி
விவிதா$_4$நி ஸஹஸ்ரஶ:।
த$_3$ஸ்யுபி$_4$ர்விப்ரலுப்யந்தாம்
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.43** ॥ 2949

உபே$_4$ ஸந்த்$_4$யே ஶயாநஸ்ய
யத் பாபம் பரிகல்ப்யதே।
தச்ச பாபம் ப$_4$வேத் தஸ்ய
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.44** ॥ 2950

யத$_3$க்$_3$நிதா$_3$யகே பாபம்
யத் பாபம் கு$_3$ருதல்பகே$_3$।
மித்ரத்$_3$ரோஹே ச யத் பாபம்
தத் பாபம் ப்ரதிபத்$_3$யதாம் ॥ **2.75.45** ॥ 2951

தே$_3$வதாநாம் பித்ரூ'ணாம் ச
மாதாபித்ரோஸ்ததை$_2$வ ச।
மா ஸ்ம கார்ஷீத் ஸ ஶுஶ்ரூஷாம்
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.46** ॥ 2952

ஸதாம் லோகாத் ஸதாம் கீர்த்யா:
ஸஜ்ஜுஷ்டாத் கர்மணஸ்ததா$_2$ ।
ப்$_4$ரஶ்யது க்ஷிப்ரமத்$_3$யைவ
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.47** ॥ 2953

அபாஸ்ய மாத்ரு'ஶுஶ்ரூஷா -
மநர்தே$_2$ ஸோऽவதிஷ்ட$_2$தாம் ।
தீ$_3$ர்க$_4$பா$_3$ஹுர்மஹாவக்ஷா
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.48** ॥ 2954

ப$_3$ஹுப்$_4$ரு'த்யோ த$_3$ரித்$_3$ரஶ்ச
ஜ்வரரோக$_3$ஸமந்வித: ।
ஸமாயாத் ஸததம் க்லேஶம்
யஸ்யார்யோநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.49** ॥ 2955

ஆஶாமாஶம்ஸமாநாநாம்
தீ$_3$நாநாமூர்த்$_4$வசக்ஷுஷாம் ।
அர்தி$_2$நாம் விததா$_2$ம் குர்யாத்$_3$
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.50** ॥ 2956

மாயயா ரமதாம் நித்யம்
புருஷ: பிஶுநோऽஶுசி: ।
ராஜ்ஞோ பீ$_4$தஸ்த்வத$_4$ர்மாத்மா
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.51** ॥ 2957

ரு'துஸ்நாதாம் ஸதீம் பா$_4$ர்யா -
ம்ரு'துகாலாநுரோதி$_4$நீம் ।
அதிவர்தேத து$_3$ஷ்டாத்மா
யஸ்யார்யோऽநுமதே க$_3$த: ॥ **2.75.52** ॥ 2958

விப்ரலுப்தப்ரஜாதஸ்ய
    து3ஷ்க்ரு'தம் ப்3ராஹ்மணஸ்ய யத் ।
தத3தத் ப்ரதிபத்3யேத
    யஸ்யார்யோ஽நுமதே க3த: ॥ **2.75.53** ॥ 2959

ப்3ராஹ்மணாயோத்3யதாம் பூஜாம்
    விஹந்து கலுஷேந்த்3ரிய: ।
பா3லவத்ஸாம் ச கா3ம் தோ3க்3து4
    யஸ்யார்யோ஽நுமதே க3த: ॥ **2.75.54** ॥ 2960

த4ர்மதா3ராந் பரித்யஜ்ய
    பரதா3ராந் நிஷேவதாம் ।
த்யக்தத4ர்மரதிர்மூடோ4
    யஸ்யார்யோ஽நுமதே க3த: ॥ **2.75.55** ॥ 2961

பாநீயதூ3ஷகே பாபம்
    ததை2வ விஷதா3யகே ।
யத்ததே3க: ஸ லப4தாம்
    யஸ்யார்யோ஽நுமதே க3த: ॥ **2.75.56** ॥ 2962

த்ரு'ஷார்தம் ஸதி பாநீயே
    விப்ரலம்பே4ந யோஜயந் ।
யத் பாபம் லப4தே தத் ஸ்யாத்3
    யஸ்யார்யோ஽நுமதே க3த: ॥ **2.75.57** ॥ 2963

ப4க்த்யா விவத3மாநேஷு
    மார்க3மாஶ்ரித்ய பஶ்யத: ।
தேந பாபேந யுஜ்யேத
    யஸ்யார்யோ஽நுமதே க3த: ॥ **2.75.58** ॥ 2964

ஏவமாஶ்வாஸயந்நேவ
து$_3$:கா$_2$ர்தோऽநுபபாத ஹ ।
விஹீநாம் பதிபுத்ராப்$_4$யாம்
கௌஸல்யாம் பார்தி$_2$வாத்மஜ: ॥ **2.75.59** ॥ 2965

ததா$_3$ தம் ஶபதை$_2$: கஷ்டை:
ஶபமாநமசேதநம் ।
ப$_4$ரதம் ஶோகஸந்தப்தம்
கௌஸல்யா வாக்யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.75.60** ॥ 2966

மம து$_3$:க$_2$மித$_3$ம் புத்ர
பூ$_4$ய: ஸமுபஜாயதே ।
ஶபதை$_2$: ஶபமாநோ ஹி
ப்ராணாநுபருணத்ஸி மே ॥ **2.75.61** ॥ 2967

தி$_3$ஷ்ட்யா ந சலிதோ த$_4$ர்மா -
தா$_3$த்மா தே ஸஹலக்ஷண: ।
வத்ஸ ஸத்யப்ரதிஜ்ஞோ ஹி
ஸதாம் லோகாநவாப்ஸ்யஸி ॥ **2.75.62** ॥ 2968

இத்யுக்த்வா சாங்கமாநீய
ப$_4$ரதம் ப்$_4$ராத்ரு'வத்ஸலம் ।
பரிஷ்வஜ்ய மஹாபா$_3$ஹும்
ருரோத$_3$ ப்$_4$ரு'ஶது$_3$:கி$_2$தா ॥ **2.75.63** ॥ 2969

ஏவம் விலபமாநஸ்ய
து$_3$:கா$_2$ர்தஸ்ய மஹாத்மந: ।
மோஹாச்ச ஶோகஸம்ரம்பா$_4$த்$_3$
ப$_3$பூ$_4$வ லுலிதம் மந: ॥ **2.75.64** ॥ 2970

லாலப்யமாநஸ்ய விசேதநஸ்ய
ப்ரணஷ்டபு3த்3தே4: பதிதஸ்ய பூ4மௌ।
முஹுர்முஹுர்நி:ஶ்வஸதஶ்ச தீ3ர்க4ம்
ஸா தஸ்ய ஶோகேந ஜகா3ம ராத்ரி: ॥ **2.75.65** ॥ 2971

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 பஞ்சஸப்ததிதம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஷட்ஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ராஜ்ஞோ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்யாந்த்யேஷ்டிஸம்ஸ்கார:

தமேவம் ஶோக ஸந்தப்தம்
    ப$_4$ரதம் கைகயீஸுதம் ।
உவாச வத$_3$தாம் ஶ்ரேஷ்டோ$_2$
    வஸிஷ்ட$_2$: ஶ்ரேஷ்ட$_2$வாக்$_3$ரு'ஷி: ॥ **2.76.1** ॥ 2972

அலம் ஶோகேந ப$_4$த்$_3$ரம் தே
    ராஜபுத்ர மஹாயஶ: ।
ப்ராப்தகாலம் நரபதே:
    குரு ஸம்யாநமுத்தமம் ॥ **2.76.2** ॥ 2973

வஸிஷ்ட$_2$ஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா
    ப$_4$ரதோ த$_4$ரணீம் க$_3$த: ।
ப்ரேதக்ரு'த்யாநி ஸர்வாணி
    காரயாமாஸ த$_4$ர்மவித் ॥ **2.76.3** ॥ 2974

உத்$_3$த்$_4$ரு'த்ய தைலஸம்ஸேகாத்
    ஸ து பூ$_4$மௌ நிவேஶிதம் ।
ஆபீதவர்ணவத$_3$நம்
    ப்ரஸுப்தமிவ பூ$_4$மிபம் ॥ **2.76.4** ॥ 2975

ஸம்வேஶ்ய ஶயநே சாக்$_3$ர்யே
நாநாரத்நபரிஷ்க்ரு'தே ।
ததோ த$_3$ஶரத$_2$ம் புத்ரோ
விலலாப ஸுது$_3$:கி$_2$த: ॥ **2.76.5** ॥ 2976

கிம் தே வ்யவஸிதம் ராஜந்
ப்ரோஷிதே மய்யநாக$_3$தே ।
விவாஸ்ய ராமம் த$_4$ர்மஜ்ஞம்
லக்ஷ்மணம் ச மஹாப$_3$லம் ॥ **2.76.6** ॥ 2977

க்வ யாஸ்யஸி மஹாராஜ
ஹித்வேமம் து$_3$:கி$_2$தம் ஜநம் ।
ஹீநம் புருஷஸிம்ஹேந
ராமேணாக்லிஷ்டகர்மணா ॥ **2.76.7** ॥ 2978

யோக$_3$க்ஷேமம் து தேऽவ்யக்$_3$ரம்
கோऽஸ்மிந் கல்பயிதா புரே ।
த்வயி ப்ரயாதே ஸ்வஸ்தாத
ராமே ச வநமாஶ்ரிதே ॥ **2.76.8** ॥ 2979

வித$_4$வா ப்ரு'தி$_2$வீ ராஜம் -
ஸ்த்வயா ஹீநா ந ராஜதே ।
ஹீநசந்த்$_3$ரேவ ரஜநீ
நக$_3$ரீ ப்ரதிபா$_4$தி மாம் ॥ **2.76.9** ॥ 2980

ஏவம் விலபமாநம் தம்
ப$_4$ரதம் தீ$_3$நமாநஸம் ।
அப்$_3$ரவீத்$_3$ வசநம் பூ$_4$யோ
வஸிஷ்ட$_2$ஸ்து மஹாமுநி: ॥ **2.76.10** ॥ 2981

ப்ரேதகார்யாணி யாந்யஸ்ய
கர்தவ்யாநி விஶாம்பதே: ।
தாந்யவ்யக்$_3$ரம் மஹாபா$_3$ஹோ
க்ரியதாமவிசாரிதம் ॥ **2.76.11** ॥ 2982

ததே$_2$தி ப$_4$ரதோ வாக்யம்
வஸிஷ்ட$_2$ஸ்யாபி$_4$பூஜ்ய தத் ।
ரு'த்விக்புரோஹிதாசார்யாம் -
ஸ்த்வரயாமாஸ ஸர்வஶ: ॥ **2.76.12** ॥ 2983

யே த்வக்$_3$நயோ நரேந்த்$_3$ரஸ்ய
அக்$_3$ந்யகா$_3$ராத்$_3$ ப$_3$ஹிஷ்க்ரு'தா: ।
ரு'த்விக்$_3$பி$_4$ர்யாஜகைஶ்சைவ
தே ஹூயந்தே யதா$_2$விதி$_4$ ॥ **2.76.13** ॥ 2984

ஶிபி$_3$காயாமதா$_2$ரோப்ய
ராஜாநம் க$_3$தசேதநம் ।
பா$_3$ஷ்பகண்டா$_2$ விமநஸ -
ஸ்தமூசு: பரிசாரகா: ॥ **2.76.14** ॥ 2985

ஹிரண்யம் ச ஸுவர்ணம் ச
வாஸாம்ஸி விவிதா$_4$நி ச ।
ப்ரகிரந்தோ ஜநா மார்கே$_3$
ந்ரு'பதேரக்$_3$ரதோ யயு: ॥ **2.76.15** ॥ 2986

சந்த$_3$நாகு$_3$ருநிர்யாஸாந்
ஸரலம் பத்$_3$மகம் ததா$_2$ ।
தே$_3$வதா$_3$ரூணி சாஹ்ரு'த்ய
க்ஷேபயந்தி ததா$_2$பரே ॥ **2.76.16** ॥ 2987

க3ந்தா4நுச்சாவசாம்ஶ்சாந்யாம் -
ஸ்தத்ர க3த்வாத2 பூ4மிபம் ।
தத்ர ஸம்வேஶயாமாஸு -
ஶ்சிதாமத்4யே தம்ருʼத்விஜ: ॥ **2.76.17** ॥ 2988

ததா3 ஹுதாஶநம் ஹுத்வா
ஜேபுஸ்தஸ்ய தத்3ருʼத்விஜ: ।
ஜகு3ஶ்ச தே யதா2ஶாஸ்த்ரம்
தத்ர ஸாமாநி ஸாமகா3: ॥ **2.76.18** ॥ 2989

ஶிபி3காபி4ஶ்ச யாநைஶ்ச
யதா2ர்ஹம் தஸ்ய யோஷித: ।
நக3ராந்நிர்யயுஸ்தத்ர
வ்ருʼத்3தை4: பரிவ்ருʼதாஸ்ததா2 ॥ **2.76.19** ॥ 2990

ப்ரஸவ்யம் சாபி தம் சக்ரு -
ர்ருʼத்விஜோऽக்3நிசிதம் ந்ருʼபம் ।
ஸ்த்ரியஶ்ச ஶோகஸந்தப்தா:
கௌஸல்யாப்ரமுகா2ஸ்ததா3 ॥ **2.76.20** ॥ 2991

க்ரௌஞ்சீநாமிவ நாரீணாம்
நிநாத3ஸ்தத்ர ஶுஶ்ருவே ।
ஆர்தாநாம் கருணம் காலே
க்ரோஶந்தீநாம் ஸஹஸ்ரஶ: ॥ **2.76.21** ॥ 2992

ததோ ருத3ந்த்யோ விவஶா
விலப்ய ச புந: புந: ।
யாநேப்4ய: ஸரயூதீர -
மவதேருர்ந்ருʼபாங்க3நா: ॥ **2.76.22** ॥ 2993

க்ரு’த்வோத$_3$கம் தே ப$_4$ரதேந ஸார்த$_4$ம்
ந்ரு’பாங்க$_3$நா மந்த்ரிபுரோஹிதாஶ்ச ।
புரம் ப்ரவிஶ்யாஶ்ருபரீதநேத்ரா
பூ$_4$மௌ த$_3$ஶாஹம் வ்யநயந்த து$_3$:க$_2$ம் ॥ **2.76.23** ॥ 2994

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஷட்ஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரதேந பிது: ஶ்ராத்$_3$தே$_4$ ப்$_3$ராஹ்மணேப்$_4$யோ ப$_3$ஹுத$_4$நரத்நப்ரப்$_4$ரு'தீநாம் தா$_3$நம் த்ரயோத$_3$ஶே தி$_3$நே ऽஸ்தி$_2$ஸஞ்சயஸ்ய ஶிஷ்டம் கார்யம் பூரயிதும் பிதுஶ்சிதாபூ$_4$மௌ க$_3$த்வா ப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நயோர்விலாபோ வஸிஷ்ட$_2$ஸுமந்த்ராப்$_4$யாம் தயோராஶ்வாஸநம் ச

ததோ த$_3$ஶாஹேऽதிக$_3$தே
க்ரு'தஶௌசோ ந்ரு'பாத்மஜ: ।
த்$_3$வாத$_3$ஶேऽஹநி ஸம்ப்ராப்தே
ஶ்ராத்$_3$த$_4$கர்மாண்யகாரயத் ॥ **2.77.1** ॥ 2995

ப்$_3$ராஹ்மணேப்$_4$யோ த$_4$நம் ரத்நம்
த$_3$தா$_3$வந்நம் ச புஷ்கலம் ।
வாஸாம்ஸி ச மஹார்ஹாணி
ரத்நாநி விவிதா$_4$நி ச ।
வாஸ்திகம் ப$_3$ஹு ஶுக்லம் ச
கா$_3$ஶ்சாபி ப$_3$ஹுஶஸ்ததா$_3$ ॥ **2.77.2** ॥ 2996

தா$_3$ஸீர்தா$_3$ஸாம்ஶ்ச யாநாநி
வேஶ்மாநி ஸுமஹாந்தி ச ।

ப்$_3$ராஹ்மணேப்$_4$யோ த$_3$தௌ$_3$ புத்ரோ
ராஜ்ஞஸ்தஸ்யௌர்த்$_4$வதே$_3$ஹிகம் ॥ **2.77.3** ॥ 2997

தத: ப்ரபா$_4$தஸமயே
தி$_3$வஸே ச த்ரயோத$_3$ஶே ।
விலலாப மஹாபா$_3$ஹு -
ர்ப$_4$ரத: ஶோகமூர்சி$_2$த: ॥ **2.77.4** ॥ 2998

ஶப்$_3$தா$_3$பிஹிதகண்ட$_2$ஶ்ச
ஶோத$_4$நார்த$_2$முபாக$_3$த: ।
சிதாமூலே பிதுர்வாக்ய -
மித$_3$மாஹ ஸுது$_3$:கி$_2$த: ॥ **2.77.5** ॥ 2999

தாத யஸ்மிந் நிஸ்ருʼஷ்டோऽஹம்
த்வயா ப்$_4$ராதரி ராக$_4$வே ।
தஸ்மிந் வநம் ப்ரவ்ரஜிதே
ஶூந்யே த்யக்தோऽஸ்ம்யஹம் த்வயா ॥ **2.77.6** ॥ 3000

யஸ்யா க$_3$திரநாதா$_2$யா:
புத்ர: ப்ரவ்ராஜிதோ வநம் ।
தாமம்பா$_3$ம் தாத கௌஸல்யாம்
த்யக்த்வா த்வம் க்வ க$_3$தோ ந்ருʼப ॥ **2.77.7** ॥ 3001

த்$_3$ருʼஷ்ட்வா ப$_4$ஸ்மாருணம் தச்ச
த$_3$க்$_3$தா$_4$ஸ்தி$_2$ ஸ்தா$_2$நமண்ட$_3$லம் ।
பிது: ஶரீரநிர்வாணம்
நிஷ்டநந் விஷஸாத$_3$ ஹ ॥ **2.77.8** ॥ 3002

ஸ து த்$_3$ருʼஷ்ட்வா ருத$_3$ந் தீ$_3$ந:
பபாத த$_4$ரணீதலே ।

உத்தா$_2$ப்யமாந: ஶக்ரஸ்ய
யந்த்ரத்$_4$வஜ இவோச்ச்$_2$ரித: ‖ **2.77.9** ‖ 3003

அபி$_4$பேதுஸ்தத: ஸர்வே
தஸ்யாமாத்யா: ஶுசிவ்ரதம் ।
அந்தகாலே நிபதிதம்
யயாதிம்ரு’ஷயோ யதா$_2$ ‖ **2.77.10** ‖ 3004

ஶத்ருக்$_4$நஶ்சாபி ப$_4$ரதம்
த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா ஶோகபரிப்லுதம் ।
விஸம்ஜ்ஞோ ந்யபதத்$_3$ பூ$_4$மௌ
பூ$_4$மிபாலமநுஸ்மரந் ‖ **2.77.11** ‖ 3005

உந்மத்த இவ நிஶ்சித்தோ
விலலாப ஸுது$_3$:கி$_2$த: ।
ஸ்ம்ரு’த்வா பிதுர்கு$_3$ணாங்கா$_3$நி
தாநி தாநி ததா$_3$ ததா$_3$ ‖ **2.77.12** ‖ 3006

மந்த$_2$ராப்ரப$_4$வஸ்தீவ்ர:
கைகேயீக்$_3$ராஹஸங்குல: ।
வரதா$_3$நமயோऽக்ஷோப்$_4$யோ -
ऽமஜ்ஜயச்சோ$_2$கஸாக$_3$ர: ‖ **2.77.13** ‖ 3007

ஸுகுமாரம் ச பா$_3$லம் ச
ஸததம் லாலிதம் த்வயா ।
க்வ தாத ப$_4$ரதம் ஹித்வா
விலபந்தம் க$_3$தோ ப$_4$வாந் ‖ **2.77.14** ‖ 3008

நநு போ$_4$ஜ்யேஷு பாநேஷு
வஸ்த்ரேஷ்டா$_2$ப$_4$ரணேஷு ச ।

ப்ரவாரயதி ஸர்வாந் ந -
ஸ்தந்ந: கோऽத்$_3$ய கரிஷ்யதி ‖ **2.77.15** ‖ 3009

அவதா$_3$ரணகாலே து
ப்ரு'தி$_2$வீ நாவதீ$_3$ர்யதே ।
விஹீநா யா த்வயா ராஜ்ஞா
த$_4$ர்மஜ்ஞேந மஹாத்மநா ‖ **2.77.16** ‖ 3010

பிதரி ஸ்வர்க$_3$மாபந்நே
ராமே சாரண்யமாஶ்ரிதே ।
கிம் மே ஜீவிதஸாமர்த்$_2$யம்
ப்ரவேக்ஷ்யாமி ஹுதாஶநம் ‖ **2.77.17** ‖ 3011

ஹீநோ ப்$_4$ராத்ரா ச பித்ரா ச
ஶூந்யாமிக்ஷ்வாகுபாலிதாம் ।
அயோத்$_4$யாம் ந ப்ரவேக்ஷ்யாமி
ப்ரவேக்ஷ்யாமி தபோவநம் ‖ **2.77.18** ‖ 3012

தயோர்விலபிதம் ஶ்ருத்வா
வ்யஸநம் சாப்யவேக்ஷ்ய தத் ।
ப்$_4$ரு'ஶமார்ததரா பூ$_4$ய:
ஸர்வ ஏவாநுகா$_3$மிந: ‖ **2.77.19** ‖ 3013

ததோ விஷண்ணௌ ஶ்ராந்தௌ ச
ஶத்ருக்$_4$நப$_4$ரதாவுபௌ$_4$ ।
த$_4$ராயாம் ஸ்ம வ்யசேஷ்டேதாம்
ப$_4$க்$_3$நஶ்ரு'ங்கா$_3$விவர்ஷபௌ$_4$ ‖ **2.77.20** ‖ 3014

தத: ப்ரக்ரு'திமாந் வைத்$_3$ய:
பிதுரேஷாம் புரோஹித: ।

வஸிஷ்டோ$_2$ ப$_4$ரதம் வாக்ய -
முத்தா$_2$ப்ய தமுவாச ஹ ॥ **2.77.21** ॥ 3015

த்ரயோத$_3$ஶோऽயம் தி$_3$வஸ:
பிதுர்வ்ரு'த்தஸ்ய தே விபோ$_4$ ।
ஸாவஶேஷாஸ்தி$_2$நிசயே
கிமிஹ த்வம் விலம்ப$_3$ஸே ॥ **2.77.22** ॥ 3016

த்ரீணி த்$_3$வந்த்$_3$வாநி பூ$_4$தேஷு
ப்ரவ்ரு'த்தாந்யவிஶேஷத: ।
தேஷு சாபரிஹார்யேஷு
நைவம் ப$_4$விதுமர்ஹஸி ॥ **2.77.23** ॥ 3017

ஸுமந்த்ரஶ்சாபி ஶத்ருக்$_4$ந -
முத்தா$_2$ப்யாபி$_4$ப்ரஸாத்$_3$ய ச ।
ஶ்ராவயாமாஸ தத்த்வஜ்ஞ:
ஸர்வபூ$_4$தப$_4$வாப$_4$வௌ ॥ **2.77.24** ॥ 3018

உத்தி$_2$தௌ தௌ நரவ்யாக்$_4$ரௌ
ப்ரகாஶேதே யஶஸ்விநௌ ।
வர்ஷாதபபரிக்$_3$லாநௌ
ப்ரு'த$_2$கி$_3$ந்த்$_3$ரத்$_4$வஜாவிவ ॥ **2.77.25** ॥ 3019

அஶ்ரூணி பரிம்ரு'த்$_3$நந்தௌ
ரக்தாக்ஷௌ தீ$_3$நபா$_4$ஷிணௌ ।
அமாத்யாஸ்த்வரயந்தி ஸ்ம
தநயௌ சாபரா: க்ரியா: ॥ **2.77.26** ॥ 3020

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்தஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ அஷ்டஸப்ததிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶத்ருக்$_4$நஸ்ய ரோஷஸ்தேந குப்$_3$ஜாயா பூ$_4$மௌ விகர்ஷணம் ப$_4$ரதஸ்யாதே$_3$ஶேந தஸ்யா மோசநம் ச

அத$_2$ யாத்ராம் ஸமீஹந்தம்
ஶத்ருக்$_4$நோ லக்ஷ்மணாநுஜ: ।
ப$_4$ரதம் ஶோகஸந்தப்த -
மித$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.78.1** ॥ 3021

க$_3$திர்ய: ஸர்வபூ$_4$தாநாம்
து$_3$:கே$_2$ கிம் புநராத்மந: ।
ஸ ராம: ஸத்த்வஸம்பந்ந:
ஸ்த்ரியா ப்ரவ்ராஜிதோ வநம் ॥ **2.78.2** ॥ 3022

ப$_3$லவாந் வீர்யஸம்பந்நோ
லக்ஷ்மணோ நாம யோऽப்யஸௌ ।
கிம் ந மோசயதே ராமம்
க்ரு'த்வாபி பித்ரு'நிக்$_3$ரஹம் ॥ **2.78.3** ॥ 3023

பூர்வமேவ து விக்$_3$ராஹ்ய:
ஸமவேக்ஷ்ய நயாநயௌ ।

உத்பத$_{2}$ம் ய: ஸமாரூடோ$_{4}$
நார்யா ராஜா வஶம் க$_{3}$த: ॥ **2.78.4** ॥ 3024

இதி ஸம்பா$_{4}$ஷமாணே து
ஶத்ருக்$_{4}$நே லக்ஷ்மணாநுஜே ।
ப்ராக்$_{3}$த்$_{3}$வாரேऽபூ$_{4}$த் ததா$_{3}$ குப்$_{3}$ஜா
ஸர்வாப$_{4}$ரணபூ$_{4}$ஷிதா ॥ **2.78.5** ॥ 3025

லிப்தா சந்த$_{3}$நஸாரேண
ராஜவஸ்த்ராணி பி$_{3}$ப்$_{4}$ரதீ ।
விவித$_{4}$ம் விவிதை$_{4}$ஸ்தைஸ்தை -
ர்பூ$_{4}$ஷணைஶ்ச விபூ$_{4}$ஷிதா ॥ **2.78.6** ॥ 3026

மேக$_{2}$லாதா$_{3}$மபி$_{4}$ஶ்சித்ரை -
ரந்யைஶ்ச வரபூ$_{4}$ஷணை: ।
ப$_{3}$பா$_{4}$ஸே ப$_{3}$ஹுபி$_{4}$ர்ப$_{3}$த்$_{3}$தா$_{4}$
ரஜ்ஜுபி$_{4}$ரிவ வாநரீ ॥ **2.78.7** ॥ 3027

தாம் ஸமீக்ஷ்ய ததா$_{3}$ த்$_{3}$வா:ஸ்தோ$_{2}$
ப்$_{4}$ரு'ஶம் பாபஸ்ய காரிணீம் ।
க்$_{3}$ரு'ஹீத்வாகருணம் குப்$_{3}$ஜாம்
ஶத்ருக்$_{4}$நாய ந்யவேத$_{3}$யத் ॥ **2.78.8** ॥ 3028

யஸ்யா: க்ரு'தே வநே ராமோ
ந்யஸ்ததே$_{3}$ஹஶ்ச வ: பிதா ।
ஸேயம் பாபா ந்ரு'ஶம்ஸா ச
தஸ்யா: குரு யதா$_{2}$மதி ॥ **2.78.9** ॥ 3029

ஶத்ருக்$_{4}$நஶ்ச ததா$_{3}$ஜ்ஞாய
வசநம் ப்$_{4}$ரு'ஶது$_{3}$:கி$_{2}$த: ।

அந்த:புரசராந் ஸர்வா -
நித்யுவாச த்4ரு'தவ்ரத: ॥ **2.78.10** ॥ 3030

தீவ்ரமுத்பாதி3தம் து3:க2ம்
ப்4ராத்ரூ'ணாம் மே ததா2 பிது: ।
யதா2 ஸேயம் ந்ரு'ஶம்ஸஸ்ய
கர்மண: ப2லமஶ்நுதாம் ॥ **2.78.11** ॥ 3031

ஏவமுக்த்வா ச தேநாஶு
ஸகீ2ஜநஸமாவ்ரு'தா ।
க்3ரு'ஹீதா ப3லவத் குப்3ஜா
ஸா தத்3 க்3ரு'ஹமநாத3யத் ॥ **2.78.12** ॥ 3032

தத: ஸுப்4ரு'ஶஸந்தப்த -
ஸ்தஸ்யா: ஸர்வ: ஸகீ2ஜந: ।
க்ருத்3த4மாஜ்ஞாய ஶத்ருக்4நம்
வ்யபலாயத ஸர்வஶ: ॥ **2.78.13** ॥ 3033

அமந்த்ரயத க்ரு'த்ஸ்நஶ்ச
தஸ்யா: ஸர்வ: ஸகீ2ஜந: ।
யதா2யம் ஸமுபக்ராந்தோ
நி:ஶேஷம் ந: கரிஷ்யதி ॥ **2.78.14** ॥ 3034

ஸாநுக்ரோஶாம் வதா3ந்யாம் ச
த4ர்மஜ்ஞாம் ச யஶஸ்விநீம் ।
கௌஸல்யாம் ஶரணம் யாம:
ஸா ஹி நோऽஸ்தி த்4ருவா க3தி: ॥ **2.78.15** ॥ 3035

ஸ ச ரோஷேண ஸம்வீத:
ஶத்ருக்4ந: ஶத்ருஶாஸந: ।

விசகர்ஷ ததா$_3$ குப்$_3$ஜாம்
க்ரோஶந்தீம் ப்ரு'தி$_2$வீதலே ॥ **2.78.16** ॥ 3036

தஸ்யாம் ஹ்யாக்ரு'ஷ்யமாணாயாம்
மந்த$_2$ராயாம் ததஸ்தத: ।
சித்ரம் ப$_3$ஹுவித$_4$ம் பா$_4$ண்ட$_3$ம்
ப்ரு'தி$_2$வ்யாம் தத்$_3$வ்யஶீர்யத ॥ **2.78.17** ॥ 3037

தேந பா$_4$ண்டே$_3$ந விஸ்தீர்ணம்
ஶ்ரீமத்$_3$ ராஜநிவேஶநம் ।
அஶோப$_4$த ததா$_3$ பூ$_4$ய:
ஶாரத$_3$ம் க$_3$க$_3$நம் யதா$_2$ ॥ **2.78.18** ॥ 3038

ஸ ப$_3$லீ ப$_3$லவத் க்ரோதா$_4$த்$_3$
க்$_3$ரு'ஹீத்வா புருஷர்ஷப$_4$: ।
கைகேயீமபி$_4$நிர்ப$_4$ர்த்ஸ்ய
ப$_3$பா$_4$ஷே பருஷம் வச: ॥ **2.78.19** ॥ 3039

தைர்வாக்யை: பருஷைர்து$_3$:கை$_2$:
கைகேயீ ப்$_4$ரு'ஶது$_3$:கி$_2$தா ।
ஶத்ருக்$_4$நப$_4$யஸந்த்ரஸ்தா
புத்ரம் ஶரணமாக$_3$தா ॥ **2.78.20** ॥ 3040

தம் ப்ரேக்ஷ்ய ப$_4$ரத: க்ருத்$_3$த$_4$ம்
ஶத்ருக்$_4$நமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ।
அவத்$_4$யா: ஸர்வபூ$_4$தாநாம்
ப்ரமதா$_3$: க்ஷம்யதாமிதி ॥ **2.78.21** ॥ 3041

ஹந்யாமஹமிமாம் பாபாம்
கைகேயீம் து$_3$ஷ்டசாரிணீம் ।

யதி3 மாம் தா4ர்மிகோ ராமோ
    நாஸூயேந்மாத்ரு'கா4தகம் ‖ **2.78.22** ‖ 3042

இமாமபி ஹதாம் குப்3ஜாம்
    யதி3 ஜாநாதி ராக4வ: ।
த்வாம் ச மாம் சைவ த4ர்மாத்மா
    நாபி4பா4ஷிஷ்யதே த்4ருவம் ‖ **2.78.23** ‖ 3043

ப4ரதஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா
    ஶத்ருக்4நோ லக்ஷ்மணாநுஜ: ।
ந்யவர்தத ததோ தோ3ஷாத்
    தாம் முமோச ச மூர்சி2தாம் ‖ **2.78.24** ‖ 3044

ஸா பாத3மூலே கைகேய்யா
    மந்த2ரா நிபபாத ஹ ।
நி:ஶ்வஸந்தீ ஸுது3:கா2ர்தா
    க்ரு'பணம் விலலாப ஹ ‖ **2.78.25** ‖ 3045

ஶத்ருக்4நவிக்ஷேபவிமூட4ஸம்ஜ்ஞாம்
    ஸமீக்ஷ்ய குப்3ஜாம் ப4ரதஸ்ய மாதா ।
ஶநை: ஸமாஶ்வாஸயதா3ர்தரூபாம்
    க்ரௌஞ்சீம் விலக்3நாமிவ வீக்ஷமாணாம் ‖ **2.78.26** ‖ 3046

‖ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 அஷ்டஸப்ததிதம: ஸர்க3: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகோநாஶீதிதம: ஸர்க3: ॥

மந்த்ரிப்ரப்4ரு'தீநாம் ப4ரதம் ப்ரதி ராஜ்யமங்கீ3கர்தும் ப்ரஸ்தாவோ ப4ரதேநாபி4ஷேகஸாமக்3ரீம் பரிக்ரம்ய "ஶ்ரீராம ஏவ ராஜ்யமதி4கரோதி" இதி ப்ரதிபாத்3ய தந்நிவர்தயிதும் வநே க3ந்தும் வ்யவஸ்தா2கரணாய ஸர்வாந் ப்ரத்யாதே3ஶதா3நம் ச

தத: ப்ரபா4தஸமயே
    தி3வஸேऽத2 சதுர்த3ஶே ।
ஸமேத்ய ராஜகர்தாரோ
    ப4ரதம் வாக்யமப்3ருவந் ॥ **2.79.1** ॥ 3047

க3தோ த3ஶரத2: ஸ்வர்க3ம்
    யோ நோ கு3ருதரோ கு3ரு: ।
ராமம் ப்ரவ்ராஜ்ய வை ஜ்யேஷ்ட2ம்
    லக்ஷ்மணம் ச மஹாப3லம் ॥ **2.79.2** ॥ 3048

த்வமத்3ய ப4வ நோ ராஜா
    ராஜபுத்ர மஹாயஶ: ।
ஸங்க3த்யா நாபராத்4நோதி
    ராஜ்யமேதத3நாயகம் ॥ **2.79.3** ॥ 3049

ஆபி$_4$ஷேசநிகம் ஸர்வ -
மித$_3$மாதா$_3$ய ராக$_4$வ ।
ப்ரதீக்ஷதே த்வாம் ஸ்வஜந:
ஶ்ரேணயஶ்ச ந்ரு'பாத்மஜ ॥ **2.79.4** ॥ 3050

ராஜ்யம் க்$_3$ரு'ஹாண ப$_4$ரத
பித்ரு'பைதாமஹம் த்$_4$ருவம் ।
அபி$_4$ஷேசய சாத்மாநம்
பாஹி சாஸ்மாந் நரர்ஷப$_4$ ॥ **2.79.5** ॥ 3051

ஆபி$_4$ஷேசநிகம் பா$_4$ண்ட$_3$ம்
க்ரு'த்வா ஸர்வம் ப்ரத$_3$க்ஷிணம் ।
ப$_4$ரதஸ்தம் ஜநம் ஸர்வம்
ப்ரத்யுவாச த்$_4$ரு'தவ்ரத: ॥ **2.79.6** ॥ 3052

ஜ்யேஷ்ட$_2$ஸ்ய ராஜதா நித்ய -
முசிதா ஹி குலஸ்ய ந: ।
நைவம் ப$_4$வந்தோ மாம் வக்து -
மர்ஹந்தி குஶலா ஜநா: ॥ **2.79.7** ॥ 3053

ராம: பூர்வோ ஹி நோ ப்$_4$ராதா
ப$_4$விஷ்யதி மஹீபதி: ।
அஹம் த்வரண்யே வத்ஸ்யாமி
வர்ஷாணி நவ பஞ்ச ச ॥ **2.79.8** ॥ 3054

யுஜ்யதாம் மஹதீ ஸேநா
சதுரங்க$_3$மஹாப$_3$லா ।
ஆநயிஷ்யாம்யஹம் ஜ்யேஷ்ட$_2$ம்
ப்$_4$ராதரம் ராக$_4$வம் வநாத் ॥ **2.79.9** ॥ 3055

ஆபி$_4$ஷேசநிகம் சைவ
ஸர்வமேதது$_3$பஸ்க்ரு'தம் |
புரஸ்க்ரு'த்ய க$_3$மிஷ்யாமி
ராமஹேதோர்வநம் ப்ரதி || **2.79.10** || 3056

தத்ரைவ தம் நரவ்யாக்$_4$ர -
மபி$_4$ஷிச்ய புரஸ்க்ரு'தம் |
ஆநயிஷ்யாமி வை ராமம்
ஹவ்யவாஹமிவாத்$_4$வராத் || **2.79.11** || 3057

ந ஸகாமாம் கரிஷ்யாமி
ஸ்வாமிமாம் மாத்ரு'க$_3$ந்தி$_4$நீம் |
வநே வத்ஸ்யாம்யஹம் து$_3$ர்கே$_3$
ராமோ ராஜா ப$_4$விஷ்யதி || **2.79.12** || 3058

க்ரியதாம் ஶில்பிபி$_4$: பந்தா$_2$:
ஸமாநி விஷமாணி ச |
ரக்ஷிணஶ்சாநுஸம்யாந்து
பதி$_2$ து$_3$ர்க$_3$விசாரகா: || **2.79.13** || 3059

ஏவம் ஸம்பா$_4$ஷமாணம் தம்
ராமஹேதோர்ந்ரு'பாத்மஜம் |
ப்ரத்யுவாச ஜந: ஸர்வ:
ஶ்ரீமத்$_3$ வாக்யமநுத்தமம் || **2.79.14** || 3060

ஏவம் தே பா$_4$ஷமாணஸ்ய
பத்$_3$மா ஶ்ரீருபதிஷ்ட$_2$தாம் |
யஸ்த்வம் ஜ்யேஷ்டே$_2$ ந்ரு'பஸுதே
ப்ரு'தி$_2$வீம் தா$_3$துமிச்ச$_2$ஸி || **2.79.15** || 3061

அநுத்தமம் தத்$_3$வசநம் ந்ரு'பாத்மஜ:
ப்ரபா$_4$ஷிதம் ஸம்ஶ்ரவணே நிஶம்ய ச।
ப்ரஹர்ஷஜாஸ்தம் ப்ரதி பா$_3$ஷ்பபி$_3$ந்த$_3$வோ
நிபேதுரார்யாநநநேத்ரஸம்ப$_4$வா: ॥ **2.79.16** ॥ 3062

ஊசுஸ்தே வசநமித$_3$ம் நிஶம்ய ஹ்ரு'ஷ்டா:
ஸாமாத்யா: ஸபரிஷதோ$_3$ வியாதஶோகா:।
பந்தா$_2$நம் நரவரப$_4$க்திமாந் ஜநஶ்ச
வ்யாதி$_3$ஷ்டஸ்தவ வசநாச்ச ஶில்பிவர்க$_3$: ॥ **2.79.17** ॥ 3063

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஏகோநாஶீதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக₃மாந்தமஹாதே₃ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப₄ரதஶத்ருக்₄நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்₃ர பரப்₃ரஹ்மணே நம:

॥ அஶீதிதம: ஸர்க₃: ॥

அயோத்₄யாதோ க₃ங்கா₃தடமபி₄வ்யாப்ய ஸுரம்யஶிவிரகூபாதி₃யுதஸ்ய ஸுக₂த₃ராஜமார்க₃ஸ்ய நிர்மாணம்

அத₂ பூ₄மிப்ரதே₃ஶஜ்ஞா:
ஸூத்ரகர்மவிஶாரதா₃: ।
ஸ்வகர்மாபி₄ரதா: ஶூரா:
க₂நகா யந்த்ரகாஸ்ததா₂ ॥ **2.80.1** ॥ 3064

கர்மாந்திகா: ஸ்த₂பதய:
புருஷா யந்த்ரகோவிதா₃: ।
ததா₂ வர்த₄கயஶ்சைவ
மார்கி₃ணோ வ்ரு'க்ஷதக்ஷகா: ॥ **2.80.2** ॥ 3065

ஸூபகாரா: ஸுதா₄காரா
வம்ஶசர்மக்ரு'தஸ்ததா₂ ।
ஸமர்தா₂ யே ச த்₃ரஷ்டார:
புரதஶ்ச ப்ரதஸ்தி₂ரே ॥ **2.80.3** ॥ 3066

ஸ து ஹர்ஷாத் தமுத்₃தே₃ஶம்
ஜநௌகோ₄ விபுல: ப்ரயாந் ।

அஶோப$_4$த மஹாவேக$_3$:
ஸாக$_3$ரஸ்யேவ பர்வணி ॥ **2.80.4** ॥ 3067

தே ஸ்வவாரம் ஸமாஸ்தா$_2$ய
வர்த்மகர்மணி கோவிதா$_3$: ।
கரணைர்விவிதோ$_4$பேதை:
புரஸ்தாத் ஸம்ப்ரதஸ்தி$_2$ரே ॥ **2.80.5** ॥ 3068

லதா வல்லீஶ்ச கு$_3$ல்மாம்ஶ்ச
ஸ்தா$_2$ணூநஶ்மந ஏவ ச ।
ஜநாஸ்தே சக்ரிரே மார்க$_3$ம்
சி$_2$ந்த$_3$ந்தோ விவிதா$_4$ந் த்$_3$ருமாந் ॥ **2.80.6** ॥ 3069

அவ்ரு'க்ஷேஷு ச தே$_3$ஶேஷு
கேசித்$_3$ வ்ரு'க்ஷாநரோபயந் ।
கேசித் குடா$_2$ரைஷ்டங்கைஶ்ச
தா$_3$த்ரைஶ்சி$_2$ந்த$_3$ந் க்வசித் க்வசித் ॥ **2.80.7** ॥ 3070

அபரே வீரணஸ்தம்பா$_3$ந்
ப$_3$லிநோ ப$_3$லவத்தரா: ।
வித$_4$மந்தி ஸ்ம து$_3$ர்கா$_3$ணி
ஸ்த$_2$லாநி ச ததஸ்தத: ॥ **2.80.8** ॥ 3071

அபரேऽபூரயந் கூபாந்
பாம்ஸுபி$_4$: ஶ்வப்$_4$ரமாயதம் ।
நிம்நபா$_4$கா$_3$ம்ஸ்ததை$_2$வாஶு
ஸமாம்ஶ்சக்ரு: ஸமந்தத: ॥ **2.80.9** ॥ 3072

ப$_3$ப$_3$ந்து$_4$ர்ப$_3$ந்த$_4$நீயாம்ஶ்ச
க்ஷோத்$_3$யாந் ஸஞ்சுக்ஷுது$_3$ஸ்ததா$_2$ ।

பி$_3$பி$_4$து$_3$ர்பே$_4$த$_3$நீயாம்ஶ்ச
தாம்ஸ்தாந் தே$_3$ஶாந் நராஸ்ததா$_3$ ॥ **2.80.10** ॥ 3073

அசிரேண து காலேந
பரிவாஹாந் ப$_3$ஹூத$_3$காந் ।
சக்ருர்ப$_3$ஹுவிதா$_4$காராந்
ஸாக$_3$ரப்ரதிமாந் ப$_3$ஹூந் ॥ **2.80.11** ॥ 3074

நிர்ஜலேஷு ச தே$_3$ஶேஷு
கா$_2$நயாமாஸுருத்தமாந் ।
உத$_3$பாநாந் ப$_3$ஹுவிதா$_4$ந்
வேதி$_3$காபரிமண்டி$_3$தாந் ॥ **2.80.12** ॥ 3075

ஸஸுதா$_4$குட்டிமதல:
ப்ரபுஷ்பிதமஹீருஹ: ।
மத்தோத்$_3$கு$_4$ஷ்டத்$_3$விஜக$_3$ண:
பதாகாபி$_4$ரலங்க்ரு'த: ॥ **2.80.13** ॥ 3076

சந்த$_3$நோத$_3$கஸம்ஸிக்தோ
நாநாகுஸுமபூ$_4$ஷித: ।
ப$_3$ஹ்வஶோப$_4$த ஸேநாயா:
பந்தா$_2$: ஸுரபதோ$_2$பம: ॥ **2.80.14** ॥ 3077

ஆஜ்ஞாப்யாத$_2$ யதா$_2$ஜ்ஞப்தி
யுக்தாஸ்தேऽதி$_4$க்ரு'தா நரா: ।
ரமணீயேஷு தே$_3$ஶேஷு
ப$_3$ஹுஸ்வாது$_3$ப$_2$லேஷு ச ॥ **2.80.15** ॥ 3078

யோ நிவேஶஸ்த்வபி$_4$ப்ரேதோ
ப$_4$ரதஸ்ய மஹாத்மந: ।

பூ4யஸ்தம் ஶோப4யாமாஸு -
ர்பூ4ஷாபி4ர்பூ4ஷணோபமம் ‖ **2.80.16** ‖ 3079

நக்ஷத்ரேஷு ப்ரஶஸ்தேஷு
முஹூர்தேஷு ச தத்3வித3: ।
நிவேஶாந் ஸ்தா2பயாமாஸு -
ர்ப4ரதஸ்ய மஹாத்மந: ‖ **2.80.17** ‖ 3080

ப3ஹுபாம்ஸுசயாஶ்சாபி
பரிகா2: பரிவாரிதா: ।
தத்ரேந்த்3ரநீலப்ரதிமா:
ப்ரதோலீவரஶோபி4தா: ‖ **2.80.18** ‖ 3081

ப்ராஸாத3மாலாஸம்யுக்தா:
ஸௌத4ப்ராகாரஸம்வ்ரு’தா: ।
பதாகாஶோபி4தா: ஸர்வே
ஸுநிர்மிதமஹாபதா2: ‖ **2.80.19** ‖ 3082

விஸர்பத்3பி4ரிவாகாஶே
விடங்காக்3ரவிமாநகை: ।
ஸமுச்ச்2ரிதைர்நிவேஶாஸ்தே
ப3பு4: ஶக்ரபுரோபமா: ‖ **2.80.20** ‖ 3083

ஜாஹ்நவீம் து ஸமாஸாத்3ய
விவித4த்3ருமகாநநாம் ।
ஶீதலாமலபாநீயாம்
மஹாமீநஸமாகுலாம் ‖ **2.80.21** ‖ 3084

ஸசந்த்3ரதாராக3ணமண்டி3தம் யதா2
நப4: க்ஷபாயாமமலம் விராஜதே ।

நரேந்த்$_3$ரமார்க$_3$: ஸ ததா$_3$ வ்யராஜத
க்ரமேண ரம்ய: ஶுப$_4$ஶில்பிநிர்மித: ॥ **2.80.22** ॥ 3085

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ அஶீதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகாஶீதிதம: ஸர்க3: ॥

ப்ராதர்மங்க3லவாத்3யகோ4ஷமாகர்ண்ய ப4ரதஸ்ய து3:க2ம் தத்ஸந்நிவர்த்ய விலபநம் ராஜஸபா4மாக3தேந வஸிஷ்டே2ந மந்த்ரிப்ரப்4ரு'தீநாநயிதும் தூ3தாநாம் ப்ரேஷணம்

ததோ நாந்தீ3முகீ2ம் ராத்ரிம்
ப4ரதம் ஸூதமாக3தா4: ।
துஷ்டுவு: ஸவிஶேஷஜ்ஞா:
ஸ்தவைர்மங்க3லஸம்ஸ்தவை: ॥ **2.81.1** ॥ 3086

ஸுவர்ணகோணாபி4ஹத:
ப்ராணத3த்3யாமது3ந்து3பி4: ।
த3த்4மு: ஶங்கா2ம்ஶ்ச ஶதஶோ
வாத்3யாம்ஶ்சோச்சாவசஸ்வராந் ॥ **2.81.2** ॥ 3087

ஸ தூர்யகோ4ஷ: ஸுமஹாந்
தி3வமாபூரயந்நிவ ।
ப4ரதம் ஶோகஸந்தப்தம்
பூ4ய: ஶோகைரரந்த4யத் ॥ **2.81.3** ॥ 3088

தத: ப்ரபு3த்3தோ4 ப4ரத -
ஸ்தம் கோ4ஷம் ஸந்நிவர்த்ய ச ।

நாஹம் ராஜேதி சோக்த்வா தம்
ஶத்ருக்$_4$நமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.81.4** ॥ 3089

பஶ்ய ஶத்ருக்$_4$ந கைகேய்யா
லோகஸ்யாபக்ரு'தம் மஹத் ।
விஸ்ரு'ஜ்ய மயி து$_3$:கா$_2$நி
ராஜா த$_3$ஶரதோ$_2$ க$_3$த: ॥ **2.81.5** ॥ 3090

தஸ்யைஷா த$_4$ர்மராஜஸ்ய
த$_4$ர்மமூலா மஹாத்மந: ।
பரிப்$_4$ரமதி ராஜஶ்ரீ -
ர்நௌரிவாகர்ணிகா ஜலே ॥ **2.81.6** ॥ 3091

யோ ஹி ந: ஸுமஹாந் நாத$_2$:
ஸோऽபி ப்ரவ்ராஜிதோ வநே ।
அநயா த$_4$ர்மமுத்ஸ்ரு'ஜ்ய
மாத்ரா மே ராக$_4$வ: ஸ்வயம் ॥ **2.81.7** ॥ 3092

இத்யேவம் ப$_4$ரதம் வீக்ஷ்ய
விலபந்தமசேதநம் ।
க்ரு'பணா ருருது$_3$: ஸர்வா:
ஸுஸ்வரம் யோஷிதஸ்ததா$_3$ ॥ **2.81.8** ॥ 3093

ததா$_2$ தஸ்மிந் விலபதி
வஸிஷ்டோ$_2$ ராஜத$_4$ர்மவித் ।
ஸபா$_4$மிக்ஷ்வாகுநாத$_2$ஸ்ய
ப்ரவிவேஶ மஹாயஶா: ॥ **2.81.9** ॥ 3094

ஶாதகும்ப$_4$மயீம் ரம்யாம்
மணிஹேமஸமாகுலாம் ।

ஸுத$_4$ர்மாமிவ த$_4$ர்மாத்மா
ஸக$_3$ண: ப்ரத்யபத்$_3$யத ॥ **2.81.10** ॥ 3095

ஸ காஞ்சநமயம் பீட$_2$ம்
ஸ்வஸ்த்யாஸ்தரணஸம்வ்ரு'தம் ।
அத்$_4$யாஸ்த ஸர்வவேத$_3$ஜ்ஞோ
தூ$_3$தாநநுஶஶாஸ ச ॥ **2.81.11** ॥ 3096

ப்$_3$ராஹ்மணாந் க்ஷத்ரியாந் யோதா$_4$ -
நமாத்யாந் க$_3$ணவல்லபா$_4$ந் ।
க்ஷிப்ரமாநயதாவ்யக்$_3$ரா:
க்ரு'த்யமாத்யயிகம் ஹி ந: ॥ **2.81.12** ॥ 3097

ஸராஜபுத்ரம் ஶத்ருக்$_4$நம்
ப$_4$ரதம் ச யஶஸ்விநம் ।
யுதா$_4$ஜிதம் ஸுமந்த்ரம் ச
யே ச தத்ர ஹிதா ஜநா: ॥ **2.81.13** ॥ 3098

ததோ ஹலஹலாஶப்$_3$தோ$_3$
மஹாந் ஸமுத$_3$பத்$_3$யத ।
ரதை$_2$ரஶ்வைர்க$_3$ஜைஶ்சாபி
ஜநாநாமுபக$_3$ச்ச$_2$தாம் ॥ **2.81.14** ॥ 3099

ததோ ப$_4$ரதமாயாந்தம்
ஶதக்ரதுமிவாமரா: ।
ப்ரத்யநந்த$_3$ந் ப்ரக்ரு'தயோ
யதா$_2$ த$_3$ஶரத$_2$ம் ததா$_2$ ॥ **2.81.15** ॥ 3100

ஹ்ரத$_3$ இவ திமிநாக$_3$ஸம்வ்ரு'த:
ஸ்திமிதஜலோ மணிஶங்க$_2$ஶர்கர: ।

த$_3$ஶரத$_2$ஸுதஶோபி$_4$தா ஸபா$_4$
ஸத$_3$ஶரதே$_2$வ ப$_3$பூ$_4$வ ஸா புரா ॥ **2.81.16** ॥ 3101

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஏகாஶீதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்$_3$வ்யஶீதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

வஸிஷ்ட$_2$ஸ்ய ப$_4$ரதம் ப்ரதி ராஜ்யே ஸ்வமபி$_4$ஷேசயிதுமாதே$_3$ஶோ ப$_4$ரதேந தமாதே$_3$ஶமநுசிதம் கத$_2$யித்வா தஸ்யாநங்கீ$_3$கரணம் ஸ்ரீராமம் நிவர்தயிதும் வநே க$_3$மநார்த$_2$ம் வ்யவஸ்தா$_2$கரணாய ஸர்வாந் ப்ரத்யாதே$_3$ஶதா$_3$நம் ச

தாமார்யக$_3$ணஸம்பூர்ணாம்
ப$_4$ரத: ப்ரக்$_3$ரஹாம் ஸபா$_4$ம் ।
த$_3$த$_3$ர்ஶ பு$_3$த்$_3$தி$_4$ஸம்பந்ந:
பூர்ணசந்த்$_3$ராம் நிஶாமிவ ॥ **2.82.1** ॥ 3102

ஆஸநாநி யதா$_2$ந்யாய -
மார்யாணாம் விஶதாம் ததா$_3$ ।
வஸ்த்ராங்க$_3$ராக$_3$ப்ரப$_4$யா
த்$_3$யோதிதா ஸா ஸபோ$_4$த்தமா ॥ **2.82.2** ॥ 3103

ஸா வித்$_3$வஜ்ஜநஸம்பூர்ணா
ஸபா$_4$ ஸுருசிரா ததா$_2$ ।
அத்$_3$ரு'ஶ்யத க$_4$நாபாயே
பூர்ணசந்த்$_3$ரேவ ஶர்வரீ ॥ **2.82.3** ॥ 3104

ராஜ்ஞஸ்து ப்ரக்ரு’தீ: ஸர்வா:
ஸ ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய ச த$_4$ர்மவித் ।
இத$_3$ம் புரோஹிதோ வாக்யம்
ப$_4$ரதம் ம்ரு’து$_3$ சாப்$_3$ரவீத் ॥ **2.82.4** ॥ 3105

தாத ராஜா த$_3$ஶரத$_2$:
ஸ்வர்க$_3$தோ த$_4$ர்மமாசரந் ।
த$_4$நதா$_4$ந்யவதீம் ஸ்பீ$_2$தாம்
ப்ரதா$_3$ய ப்ரு’தி$_2$வீம் தவ ॥ **2.82.5** ॥ 3106

ராமஸ்ததா$_2$ ஸத்யவ்ரு’த்தி:
ஸதாம் த$_4$ர்மமநுஸ்மரந் ।
நாஜஹாத் பிதுராதே$_3$ஶம்
ஶஶீ ஜ்யோத்ஸ்நாமிவோதி$_3$த: ॥ **2.82.6** ॥ 3107

பித்ரா ப்$_4$ராத்ரா ச தே த$_3$த்தம்
ராஜ்யம் நிஹதகண்டகம் ।
தத்$_3$ பு$_4$ங்க்ஷ்வ முதி$_3$தாமாத்ய:
க்ஷிப்ரமேவாபி$_4$ஷேசய ॥ **2.82.7** ॥ 3108

உதீ$_3$ச்யாஶ்ச ப்ரதீச்யாஶ்ச
தா$_3$க்ஷிணாத்யாஶ்ச கேவலா: ।
கோட்யாபராந்தா: ஸாமுத்$_3$ரா
ரத்நாந்யுபஹரந்து தே ॥ **2.82.8** ॥ 3109

தச்ச்$_2$ருத்வா ப$_4$ரதோ வாக்யம்
ஶோகேநாபி$_4$பரிப்லுத: ।
ஜகா$_3$ம மநஸா ராமம்
த$_4$ர்மஜ்ஞோ த$_4$ர்மகாங்க்ஷயா ॥ **2.82.9** ॥ 3110

ஸபா$_3$ஷ்பகலயா வாசா
கலஹம்ஸஸ்வரோ யுவா ।
விலலாப ஸபா$_4$மத்$_4$யே
ஜக$_3$ர்ஹே ச புரோஹிதம் ॥ **2.82.10** ॥ 3111

சரிதப்$_3$ரஹ்மசர்யஸ்ய
வித்$_3$யாஸ்நாதஸ்ய தீ$_4$மத: ।
த$_4$ர்மே ப்ரயதமாநஸ்ய
கோ ராஜ்யம் மத்$_3$விதோ$_4$ ஹரேத் ॥ **2.82.11** ॥ 3112

கத$_2$ம் த$_3$ஶரதா$_2$ஜ்ஜாதோ
ப$_4$வேத்$_3$ ராஜ்யாபஹாரக: ।
ராஜ்யம் சாஹம் ச ராமஸ்ய
த$_4$ர்மம் வக்துமிஹார்ஹஸி ॥ **2.82.12** ॥ 3113

ஜ்யேஷ்ட$_2$: ஶ்ரேஷ்ட$_2$ஶ்ச த$_4$ர்மாத்மா
தி$_3$லீபநஹுஷோபம: ।
லப்$_3$து$_4$மர்ஹதி காகுத்ஸ்தோ$_2$
ராஜ்யம் த$_3$ஶரதோ$_2$ யதா$_2$ ॥ **2.82.13** ॥ 3114

அநார்யஜுஷ்டமஸ்வர்க்$_3$யம்
குர்யாம் பாபமஹம் யதி$_3$ ।
இக்ஷ்வாகூணாமஹம் லோகே
ப$_4$வேயம் குலபாம்ஸந: ॥ **2.82.14** ॥ 3115

யத்$_3$தி$_4$ மாத்ரா க்ரு'தம் பாபம்
நாஹம் தத$_3$பி ரோசயே ।
இஹஸ்தோ$_2$ வநது$_3$ர்க$_3$ஸ்த$_2$ம்
நமஸ்யாமி க்ரு'தாஞ்ஜலி: ॥ **2.82.15** ॥ 3116

ராமமேவாநுக3ச்சா2மி
ஸ ராஜா த்3விபதா3ம் வர: ।
த்ரயாணாமபி லோகாநாம்
ராக4வோ ராஜ்யமர்ஹதி ॥ **2.82.16** ॥ 3117

தத்3வாக்யம் த4ர்மஸம்யுக்தம்
ஶ்ருத்வா ஸர்வே ஸபா4ஸத3: ।
ஹர்ஷாந்முமுசுரஶ்ரூணி
ராமே நிஹிதசேதஸ: ॥ **2.82.17** ॥ 3118

யதி3 த்வார்யம் ந ஶக்ஷ்யாமி
விநிவர்தயிதும் வநாத் ।
வநே தத்ரைவ வத்ஸ்யாமி
யதா2ர்யோ லக்ஷ்மணஸ்ததா2 ॥ **2.82.18** ॥ 3119

ஸர்வோபாயம் து வர்திஷ்யே
விநிவர்தயிதும் ப3லாத் ।
ஸமக்ஷமார்யமிஶ்ராணாம்
ஸாதூ4நாம் கு3ணவர்திநாம் ॥ **2.82.19** ॥ 3120

விஷ்டிகர்மாந்திகா: ஸர்வே
மார்க3ஶோத4கத3க்ஷகா: ।
ப்ரஸ்தா2பிதா மயா பூர்வம்
யாத்ரா ச மம ரோசதே ॥ **2.82.20** ॥ 3121

ஏவமுக்த்வா து த4ர்மாத்மா
ப4ரதோ ப்4ராத்ரு'வத்ஸல: ।
ஸமீபஸ்த2முவாசேத3ம்
ஸுமந்த்ரம் மந்த்ரகோவித3ம் ॥ **2.82.21** ॥ 3122

தூர்ணமுத்தா$_{2}$ய க$_{3}$ச்ச$_{2}$ த்வம்
ஸுமந்த்ர மம ஶாஸநாத் ।
யாத்ராமாஜ்ஞாபய க்ஷிப்ரம்
ப$_{3}$லம் சைவ ஸமாநய ॥ **2.82.22** ॥ 3123

ஏவமுக்த: ஸுமந்த்ரஸ்து
ப$_{4}$ரதேந மஹாத்மநா ।
ப்ரஹ்ரு'ஷ்ட: ஸோऽதி$_{3}$ஶத் ஸர்வம்
யதா$_{2}$ஸந்தி$_{3}$ஷ்டமிஷ்டவத் ॥ **2.82.23** ॥ 3124

தா: ப்ரஹ்ரு'ஷ்டா: ப்ரக்ரு'தயோ
ப$_{3}$லாத்$_{4}$யக்ஷா ப$_{3}$லஸ்ய ச ।
ஶ்ருத்வா யாத்ராம் ஸமாஜ்ஞப்தாம்
ராக$_{4}$வஸ்ய நிவர்தநே ॥ **2.82.24** ॥ 3125

ததோ யோதா$_{4}$ங்க$_{3}$நா: ஸர்வா
ப$_{4}$ர்த்ரூ'ந் ஸர்வாந் க்$_{3}$ரு'ஹே க்$_{3}$ரு'ஹே ।
யாத்ராக$_{3}$மநமாஜ்ஞாய
த்வரயந்தி ஸ்ம ஹர்ஷிதா: ॥ **2.82.25** ॥ 3126

தே ஹயைர்கோ$_{3}$ரதை$_{2}$: ஶீக்$_{4}$ரம்
ஸ்யந்த$_{3}$நைஶ்ச மநோஜவை: ।
ஸஹ யோஷித்$_{3}$ப$_{3}$லாத்$_{4}$யக்ஷா
ப$_{3}$லம் ஸர்வமசோத$_{3}$யந் ॥ **2.82.26** ॥ 3127

ஸஜ்ஜம் து தத்$_{3}$ ப$_{3}$லம் த்$_{3}$ரு'ஷ்ட்வா
ப$_{4}$ரதோ கு$_{3}$ருஸந்நிதௌ$_{4}$ ।
ரத$_{2}$ம் மே த்வரயஸ்வேதி
ஸுமந்த்ரம் பார்ஶ்வதோऽப்$_{3}$ரவீத் ॥ **2.82.27** ॥ 3128

ப4ரதஸ்ய து தஸ்யாஜ்ஞாம்
பரிக்3ரு'ஹ்ய ப்ரஹர்ஷித: ।
ரத2ம் க்3ரு'ஹீத்வோபயயௌ
யுக்தம் பரமவாஜிபி4: ॥ **2.82.28** ॥ 3129

ஸ ராக4வ: ஸத்யத்4ரு'தி: ப்ரதாபவாந்
ப்3ருவந் ஸுயுக்தம் த்3ரு'ட4ஸத்யவிக்ரம: ।
கு3ரும் மஹாரண்யக3தம் யஶஸ்விநம்
ப்ரஸாத3யிஷ்யந் ப4ரதோऽப்3ரவீத் ததா3 ॥ **2.82.29** ॥ 3130

தூர்ணம் த்வமுத்தா2ய ஸுமந்த்ர க3ச்ச2
ப3லஸ்ய யோகா3ய ப3லப்ரதா4நாந் ।
ஆநேதுமிச்சா2மி ஹி தம் வநஸ்த2ம்
ப்ரஸாத்3ய ராமம் ஜக3தோ ஹிதாய ॥ **2.82.30** ॥ 3131

ஸ ஸூதபுத்ரோ ப4ரதேந ஸம்ய -
கா3ஜ்ஞாபித: ஸம்பரிபூர்ணகாம: ।
ஶஶாஸ ஸர்வாந் ப்ரக்ரு'திப்ரதா4நாந்
ப3லஸ்ய முக்2யாம்ஶ்ச ஸுஹ்ரு'ஜ்ஜநம் ச ॥ **2.82.31** ॥ 3132

தத: ஸமுத்தா2ய குலே குலே தே
ராஜந்யவைஶ்யா வ்ரு'ஷலாஶ்ச விப்ரா: ।
அயூயுஜந்நுஷ்ட்ரரதா2ந் க2ராம்ஶ்ச
நாகா3ந் ஹயாம்ஶ்சைவ குலப்ரஸூதாந் ॥ **2.82.32** ॥ 3133

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 த்3வ்யஶீதிதம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்ர்யஶீதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரதஸ்ய வநயாத்ரா ஶ்ரு'ங்க$_3$வேரபுரே ராத்ரிவாஸஶ்ச

தத: ஸமுத்தி$_2$த: கல்ய -
மாஸ்தா$_2$ய ஸ்யந்த$_3$நோத்தமம் ।
ப்ரயயௌ ப$_4$ரத: ஶீக்$_4$ரம்
ராமத$_3$ர்ஶநகாம்யயா ॥ **2.83.1** ॥ 3134

அக்$_3$ரத: ப்ரயயுஸ்தஸ்ய
ஸர்வே மந்த்ரிபுரோஹிதா: ।
அதி$_4$ருஹ்ய ஹயைர்யுக்தாந்
ரதா$_2$ந் ஸூர்யரதோ$_2$பமாந் ॥ **2.83.2** ॥ 3135

நவநாக$_3$ஸஹஸ்ராணி
கல்பிதாநி யதா$_2$விதி$_4$ ।
அந்வயுர்ப$_4$ரதம் யாந்த -
மிக்ஷ்வாகுகுலநந்த$_3$நம் ॥ **2.83.3** ॥ 3136

ஷஷ்டி$_2$ ரத$_2$ஸஹஸ்ராணி
த$_4$ந்விநோ விவிதா$_4$யுதா$_4$: ।
அந்வயுர்ப$_4$ரதம் யாந்தம்
ராஜபுத்ரம் யஶஸ்விநம் ॥ **2.83.4** ॥ 3137

ஶதம் ஸஹஸ்ராண்யஶ்வாநாம்
ஸமாரூடா$_4$நி ராக$_4$வம் ।
அந்வயுர்ப$_4$ரதம் யாந்தம்
ராஜபுத்ரம் யஶஸ்விநம் ॥ **2.83.5** ॥ 3138

கைகேயீ ச ஸுமித்ரா ச
கௌஸல்யா ச யஶஸ்விநீ ।
ராமாநயநஸந்துஷ்டா
யயுர்யாநேந பா$_4$ஸ்வதா ॥ **2.83.6** ॥ 3139

ப்ரயாதாஶ்சார்யஸங்கா$_4$தா
ராமம் த்$_3$ரஷ்டும் ஸலக்ஷ்மணம் ।
தஸ்யைவ ச கதா$_2$ஶ்சித்ரா:
குர்வாணா ஹ்ரு'ஷ்டமாநஸா: ॥ **2.83.7** ॥ 3140

மேக$_4$ஶ்யாமம் மஹாபா$_3$ஹும்
ஸ்தி$_2$ரஸத்த்வம் த்$_3$ரு'ட$_4$வ்ரதம் ।
கதா$_3$ த்$_3$ரக்ஷ்யாமஹே ராமம்
ஜக$_3$த: ஶோகநாஶநம் ॥ **2.83.8** ॥ 3141

த்$_3$ரு'ஷ்ட ஏவ ஹி ந: ஶோக -
மபநேஷ்யதி ராக$_4$வ: ।
தம: ஸர்வஸ்ய லோகஸ்ய
ஸமுத்$_3$யந்நிவ பா$_4$ஸ்கர: ॥ **2.83.9** ॥ 3142

இத்யேவம் கத$_2$யந்தஸ்தே
ஸம்ப்ரஹ்ரு'ஷ்டா: கதா$_2$: ஶுபா$_4$: ।
பரிஷ்வஜாநாஶ்சாந்யோந்யம்
யயுர்நாக$_3$ரிகாஸ்ததா$_3$ ॥ **2.83.10** ॥ 3143

யே ச தத்ராபரே ஸர்வே
ஸம்மதா யே ச நைக$_3$மா: ।
ராமம் ப்ரதியயுர்ஹ்ரு’ஷ்டா:
ஸர்வா: ப்ரக்ரு’தய: ஶுபா$_4$: ॥ **2.83.11** ॥ 3144

மணிகாராஶ்ச யே கேசித்
கும்ப$_4$காராஶ்ச ஶோப$_4$நா: ।
ஸூத்ரகர்மவிஶேஷஜ்ஞா
யே ச ஶஸ்த்ரோபஜீவிந: ॥ **2.83.12** ॥ 3145

மாயூரகா: க்ராகசிகா
வேத$_4$கா ரோசகாஸ்ததா$_2$ ।
த$_3$ந்தகாரா: ஸுதா$_4$காரா
யே ச க$_3$ந்தோ$_4$பஜீவிந: ॥ **2.83.13** ॥ 3146

ஸுவர்ணகாரா: ப்ரக்$_2$யாதா -
ஸ்ததா$_2$ கம்ப$_3$லகாரகா: ।
ஸ்நாபகோஷ்ணோத$_3$கா வைத்$_3$யா
தூ$_4$பகா: ஶௌண்டி$_3$காஸ்ததா$_2$ ॥ **2.83.14** ॥ 3147

ரஜகாஸ்துந்நவாயாஶ்ச
க்$_3$ராமகோ$_4$ஷமஹத்தரா: ।
ஶைலூஷாஶ்ச ஸஹ ஸ்த்ரீபி$_4$ -
ர்யாந்தி கைவர்தகாஸ்ததா$_2$ ॥ **2.83.15** ॥ 3148

ஸமாஹிதா வேத$_3$விதோ$_3$
ப்$_3$ராஹ்மணா வ்ரு’த்தஸம்மதா: ।
கோ$_3$ரதை$_2$ர்ப$_4$ரதம் யாந்த -
மநுஜக்$_3$மு: ஸஹஸ்ரஶ: ॥ **2.83.16** ॥ 3149

ஸுவேஷா: ஶுத்$_3$த$_4$வஸநா -
ஸ்தாம்ரம்ரு’ஷ்டாநுலேபிந: ।
ஸர்வே தே விவிதை$_4$ர்யாநை:
ஶநைர்ப$_4$ரதமந்வயு: ॥ **2.83.17** ॥ 3150

ப்ரஹ்ரு’ஷ்டமுதி$_3$தா ஸேநா
ஸாந்வயாத் கைகயீஸுதம் ।
ப்$_4$ராதுராநயநே யாதம்
ப$_4$ரதம் ப்$_4$ராத்ரு’வத்ஸலம் ॥ **2.83.18** ॥ 3151

தே க$_3$த்வா தூ$_3$ரமத்$_4$வாநம்
ரத$_2$யாநாஶ்வகுஞ்ஜரை: ।
ஸமாஸேது$_3$ஸ்ததோ க$_3$ங்கா$_3$ம்
ஶ்ரு’ங்க$_3$வேரபுரம் ப்ரதி ॥ **2.83.19** ॥ 3152

யத்ர ராமஸகா$_2$ வீரோ
கு$_3$ஹோ ஜ்ஞாதிக$_3$ணைர்வ்ரு’த: ।
நிவஸத்யப்ரமாதே$_3$ந
தே$_3$ஶம் தம் பரிபாலயந் ॥ **2.83.20** ॥ 3153

உபேத்ய தீரம் க$_3$ங்கா$_3$யா -
ஶ்சக்ரவாகைரலங்க்ரு’தம் ।
வ்யவதிஷ்ட$_2$த ஸா ஸேநா
ப$_4$ரதஸ்யாநுயாயிநீ ॥ **2.83.21** ॥ 3154

நிரீக்ஷ்யாநுத்தி$_2$தாம் ஸேநாம்
தாம் ச க$_3$ங்கா$_3$ம் ஶிவோத$_3$காம் ।
ப$_4$ரத: ஸசிவாந் ஸர்வா -
நப்$_3$ரவீத்$_3$ வாக்யகோவித$_3$: ॥ **2.83.22** ॥ 3155

நிவேஶயத மே ஸைந்ய -
　　மபி₄ப்ராயேண ஸர்வத: ।
விஶ்ராந்தா: ப்ரதரிஷ்யாம:
　　ஶ்வ இமாம் ஸாக₃ரங்க₃மாம் ॥ **2.83.23** ॥ 3156

தா₃தும் ச தாவதி₃ச்சா₂மி
　　ஸ்வர்க₃தஸ்ய மஹீபதே: ।
ஔர்த்₄வதே₃ஹநிமித்தார்த₂ -
　　மவதீர்யோத₃கம் நதீ₃ம் ॥ **2.83.24** ॥ 3157

தஸ்யைவம் ப்₃ருவதோऽமாத்யா -
　　ஸ்தத₂த்யுக்த்வா ஸமாஹிதா: ।
ந்யவேஶயம்ஸ்தாம்ஶ்ச₂ந்தே₃ந
　　ஸ்வேந ஸ்வேந ப்ரு'த₂க் ப்ரு'த₂க் ॥ **2.83.25** ॥ 3158

நிவேஶ்ய க₃ங்கா₃மநு தாம் மஹாநதீ₃ம்
　　சமூம் விதா₄நை: பரிப₃ர்ஹஶோபி₄நீம் ।
உவாஸ ராமஸ்ய ததா₃ மஹாத்மநோ
　　விசிந்தமாநோ ப₄ரதோ நிவர்தநம் ॥ **2.83.26** ॥ 3159

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ த்ர்யஶீதிதம: ஸர்க₃: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

‖ சதுரஶீதிதம: ஸர்க3: ‖

ஸ்வப3ந்தூ4ந் நதீ3ஸம்ரக்ஷணாய யுத்3தா4ர்த2முத்3யமாய சாதி3ஶ்ய கு3ஹேநோபஹாரவஸ்தூந்யாதா3ய ப4ரதஸ்ய ஸமீபே க3மநம் தம் ப்ரத்யாதித்2யம் ஸ்வீகர்துமநுரோத4ஶ்ச

ததோ நிவிஷ்டாம் த்4வஜிநீம்
    க3ங்கா3மந்வாஶ்ரிதாம் நதீ3ம் ।
நிஷாத3ராஜோ த்3ரு’ஷ்ட்வைவ
    ஜ்ஞாதீந் ஸ பரிதோऽப்3ரவீத் ‖ **2.84.1** ‖ 3160

மஹதீயமித: ஸேநா
    ஸாக3ராபா4 ப்ரத்3ரு’ஶ்யதே ।
நாஸ்யாந்தமவக3ச்சா2மி
    மநஸாபி விசிந்தயந் ‖ **2.84.2** ‖ 3161

யதா3 ந க2லு து3ர்பு3த்3தி4 -
    ர்ப4ரத: ஸ்வயமாக3த: ।
ஸ ஏஷ ஹி மஹாகாய:
    கோவிதா3ரத்4வஜோ ரதே2 ‖ **2.84.3** ‖ 3162

ப3ந்த4யிஷ்யதி வா பாஶை -
    ரத2 வாஸ்மாந் வதி4ஷ்யதி ।

அநு தா$_3$ஶரதி$_2$ம் ராமம்
பித்ரா ராஜ்யாத்$_3$ விவாஸிதம் ॥ **2.84.4** ॥ 3163

ஸம்பந்நாம் ஶ்ரியமந்விச்ச$_2$ம் -
ஸ்தஸ்ய ராஜ்ஞ: ஸுது$_3$ர்லபா$_4$ம் ।
ப$_4$ரத: கைகயீபுத்ரோ
ஹந்தும் ஸமதி$_4$க$_3$ச்ச$_2$தி ॥ **2.84.5** ॥ 3164

ப$_4$ர்தா சைவ ஸகா$_2$ சைவ
ராமோ தா$_3$ஶரதி$_2$ர்மம ।
தஸ்யார்த$_2$காமா: ஸந்நத்$_3$தா$_4$
க$_3$ங்கா$_3$நூபேऽத்ர திஷ்ட$_2$த ॥ **2.84.6** ॥ 3165

திஷ்ட$_2$ந்து ஸர்வதா$_3$ஶாஶ்ச
க$_3$ங்கா$_3$மந்வாஶ்ரிதா நதீ$_3$ம் ।
ப$_3$லயுக்தா நதீ$_3$ரக்ஷா
மாம்ஸமூலப$_2$லாஶநா: ॥ **2.84.7** ॥ 3166

நாவாம் ஶதாநாம் பஞ்சாநாம்
கைவர்தாநாம் ஶதம் ஶதம் ।
ஸந்நத்$_3$தா$_4$நாம் ததா$_2$ யூநாம்
திஷ்ட$_2$ந்த்வித்யப்$_4$யசோத$_3$யத் ॥ **2.84.8** ॥ 3167

யதி$_3$ துஷ்டஸ்து ப$_4$ரதோ
ராமஸ்யேஹ ப$_4$விஷ்யதி ।
இயம் ஸ்வஸ்திமதீ ஸேநா
க$_3$ங்கா$_3$மத்$_3$ய தரிஷ்யதி ॥ **2.84.9** ॥ 3168

இத்யுக்த்வோபாயநம் க்$_3$ரு'ஹ்ய
மத்ஸ்யமாம்ஸமதூ$_4$நி ச ।

அபி$_4$சக்ராம ப$_4$ரதம்
நிஷாதா$_3$தி$_4$பதிர்கு$_3$ஹ: ॥ **2.84.10** ॥ 3169

தமாயாந்தம் து ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய
ஸூதபுத்ர: ப்ரதாபவாந் ।
ப$_4$ரதாயாசசக்ஷே஽த$_2$
ஸமயஜ்ஞோ விநீதவத் ॥ **2.84.11** ॥ 3170

ஏஷ ஜ்ஞாதிஸஹஸ்ரேண
ஸ்த$_2$பதி: பரிவாரித: ।
குஶலோ த$_3$ண்ட$_3$காரண்யே
வ்ரு'த்$_3$தோ$_4$ ப்$_4$ராதுஶ்ச தே ஸகா$_2$ ॥ **2.84.12** ॥ 3171

தஸ்மாத் பஶ்யது காகுத்ஸ்த$_2$ம்
த்வாம் நிஷாதா$_3$தி$_4$போ கு$_3$ஹ: ।
அஸம்ஶயம் விஜாநீதே
யத்ர தௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ **2.84.13** ॥ 3172

ஏதத் து வசநம் ஶ்ருத்வா
ஸுமந்த்ராத்$_3$ ப$_4$ரத: ஶுப$_4$ம் ।
உவாச வசநம் ஶீக்$_4$ரம்
கு$_3$ஹ: பஶ்யது மாமிதி ॥ **2.84.14** ॥ 3173

லப்$_3$த்$_4$வாநுஜ்ஞாம் ஸம்ப்ரஹ்ரு'ஷ்டோ
ஜ்ஞாதிபி$_4$: பரிவாரித: ।
ஆக$_3$ம்ய ப$_4$ரதம் ப்ரஹ்வோ
கு$_3$ஹோ வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.84.15** ॥ 3174

நிஷ்குடஶ்சைவ தே$_3$ஶோ஽யம்
வஞ்சிதாஶ்சாபி தே வயம் ।

நிவேத$_3$யாம தே ஸர்வம்
ஸ்வகே தா$_3$ஶக்$_3$ரு'ஹே வஸ ॥ **2.84.16** ॥ 3175

அஸ்தி மூலப$_2$லம் சைத -
ந்நிஷாதை$_3$: ஸ்வயமர்ஜிதம் ।
ஆர்த்$_3$ரம் ஶுஷ்கம் ததா$_2$ மாம்ஸம்
வந்யம் சோச்சாவசம் ததா$_2$ ॥ **2.84.17** ॥ 3176

ஆஶம்ஸே ஸ்வாஶிதா ஸேநா
வத்ஸ்யத்யேநாம் விபா$_4$வரீம் ।
அர்சிதோ விவிதை$_4$: காமை: -
ஶ்வ: ஸஸைந்யோ க$_3$மிஷ்யஸி ॥ **2.84.18** ॥ 3177

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ சதுரஶீதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ பஞ்சாஶீதிதம: ஸர்க3: ॥

கு3ஹப4ரதயோர்வார்தாலாபோ ப4ரதஸ்ய ஶோகஶ்ச

ஏவமுக்தஸ்து ப4ரதோ
  நிஷாதா3தி4பதிம் கு3ஹம் ।
ப்ரத்யுவாச மஹாப்ராஜ்ஞோ
  வாக்யம் ஹேத்வர்த2ஸம்ஹிதம் ॥ **2.85.1** ॥ 3178

ஊர்ஜித: க2லு தே காம:
  க்ரு'தோ மம கு3ரோ: ஸகே2 ।
யோ மே த்வமீத்3ரு'ஶீம் ஸேநா -
  மப்4யர்சயிதுமிச்ச2ஸி ॥ **2.85.2** ॥ 3179

இத்யுக்த்வா ஸ மஹாதேஜா
  கு3ஹம் வசநமுத்தமம் ।
அப்3ரவீத்3 ப4ரத: ஶ்ரீமாந்
  பந்தா2நம் த3ர்ஶயந் புந: ॥ **2.85.3** ॥ 3180

கதரேண க3மிஷ்யாமி
  ப4ரத்3வாஜாஶ்ரமம் யதா2 ।
க3ஹநோऽயம் ப்4ரு'ஶம் தே3ஶோ
  க3ங்கா3நூபோ து3ரத்யய: ॥ **2.85.4** ॥ 3181

தஸ்ய தத்$_3$ வசநம் ஶ்ருத்வா
    ராஜபுத்ரஸ்ய தீ$_4$மத: ।
அப்$_3$ரவீத் ப்ராஞ்ஜலிர்பூ$_4$த்வா
    கு$_3$ஹோ க$_3$ஹநகோ$_3$சர: ॥ **2.85.5** ॥ 3182

தா$_3$ஶாஸ்த்வநுக$_3$மிஷ்யந்தி
    தே$_3$ஶஜ்ஞா: ஸுஸமாஹிதா: ।
அஹம் சாநுக$_3$மிஷ்யாமி
    ராஜபுத்ர மஹாப$_3$ல ॥ **2.85.6** ॥ 3183

கச்சிந்ந து$_3$ஷ்டோ வ்ரஜஸி
    ராமஸ்யாக்லிஷ்டகர்மண: ।
இயம் தே மஹதீ ஸேநா
    ஶங்காம் ஜநயதீவ மே ॥ **2.85.7** ॥ 3184

தமேவமபி$_4$பா$_4$ஷந்த -
    மாகாஶ இவ நிர்மல: ।
ப$_4$ரத: ஶ்லக்ஷ்ணயா வாசா
    கு$_3$ஹம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.85.8** ॥ 3185

மா பூ$_4$த் ஸ காலோ யத் கஷ்டம்
    ந மாம் ஶங்கிதுமர்ஹஸி ।
ராக$_4$வ: ஸ ஹி மே ப்$_4$ராதா
    ஜ்யேஷ்ட$_2$: பித்ரு'ஸமோ மத: ॥ **2.85.9** ॥ 3186

தம் நிவர்தயிதும் யாமி
    காகுத்ஸ்த$_2$ம் வநவாஸிநம் ।
பு$_3$த்$_3$தி$_4$ரந்யா ந மே கார்யா
    கு$_3$ஹ ஸத்யம் ப்$_3$ரவீமி தே ॥ **2.85.10** ॥ 3187

ஸ து ஸம்ஹ்ரு'ஷ்டவத$_3$ந:
ஶ்ருத்வா ப$_4$ரதபா$_4$ஷிதம் |
புநரேவாப்$_3$ரவீத்$_3$ வாக்யம்
ப$_4$ரதம் ப்ரதி ஹர்ஷித: || **2.85.11** || 3188

த$_4$ந்யஸ்த்வம் ந த்வயா துல்யம்
பஶ்யாமி ஜக$_3$தீதலே |
அயத்நாதா$_3$க$_3$தம் ராஜ்யம்
யஸ்த்வம் த்யக்துமிஹேச்ச$_2$ஸி || **2.85.12** || 3189

ஶாஶ்வதீ க$_2$லு தே கீர்தி -
ர்லோகாநநு சரிஷ்யதி |
யஸ்த்வம் க்ரு'ச்ச்$_2$ரக$_3$தம் ராமம்
ப்ரத்யாநயிதுமிச்ச$_2$ஸி || **2.85.13** || 3190

ஏவம் ஸம்பா$_4$ஷமாணஸ்ய
கு$_3$ஹஸ்ய ப$_4$ரதம் ததா$_3$ |
ப$_3$பௌ$_4$ நஷ்டப்ரப$_4$: ஸூர்யோ
ரஜநீ சாப்$_4$யவர்தத || **2.85.14** || 3191

ஸந்நிவேஶ்ய ஸ தாம் ஸேநாம்
கு$_3$ஹேந பரிதோஷித: |
ஶத்ருக்$_4$நேந ஸமம் ஶ்ரீமா -
ஞ்ச$_2$யநம் புநராக$_3$மத் || **2.85.15** || 3192

ராமசிந்தாமய: ஶோகோ
ப$_4$ரதஸ்ய மஹாத்மந: |
உபஸ்தி$_2$தோ ஹ்யநர்ஹஸ்ய
த$_4$ர்மப்ரேக்ஷஸ்ய தாத்$_3$ரு'ஶ: || **2.85.16** || 3193

அந்தர்தா3ஹேந த3ஹந:
ஸந்தாபயதி ராக4வம் ।
வநதா3ஹாக்3நிஸந்தப்தம்
கூ3டோ4ऽக்3நிரிவ பாத3பம் ॥ **2.85.17** ॥ 3194

ப்ரஸ்ரு'த: ஸர்வகா3த்ரேப்4ய:
ஸ்வேத3ம் ஶோகாக்3நிஸம்ப4வம் ।
யதா2 ஸூர்யாம்ஶுஸந்தப்தோ
ஹிமவாந் ப்ரஸ்ரு'தோ ஹிமம் ॥ **2.85.18** ॥ 3195

த்4யாநநிர்த3ரஶைலேந
விநி:ஶ்வஸிததா4துநா ।
தை3ந்யபாத3பஸங்கே4ந
ஶோகாயாஸாதி4ஶ்ரு'ங்கி3ணா ॥ **2.85.19** ॥ 3196

ப்ரமோஹாநந்தஸத்த்வேந ஸந்தாபௌஷதி4வேணுநா ।
ஆக்ராந்தோ து3:க2ஶைலேந மஹதா கைகயீஸுத: ॥ **2.85.20** ॥ 3197

விநி:ஶ்வஸந் வை ப்4ரு'ஶது3ர்மநாஸ்தத:
ப்ரமூட4ஸம்ஜ்ஞ: பரமாபத3ம் க3த: ।
ஶமம் ந லேபே4 ஹ்ரு'த3யஜ்வரார்தி3தோ
நரர்ஷபோ4 யூத2ஹதோ யத2ர்ஷப4: ॥ **2.85.21** ॥ 3198

கு3ஹேந ஸார்த4ம் ப4ரத: ஸமாக3தோ
மஹாநுபா4வ: ஸஜந: ஸமாஹித: ।
ஸுது3ர்மநாஸ்தம் ப4ரதம் ததா3 புந -
ர்கு3ஹ: ஸமாஶ்வாஸயத3க்3ரஜம் ப்ரதி ॥ **2.85.22** ॥ 3199

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 பஞ்சாஶீதிதம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர
பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஷடஶீதிதம: ஸர்க3: ॥

நிஷாத3ராஜேந கு3ஹேந லக்ஷ்மணஸத்3பா4வவிலாபயோர்வர்ணநம்

ஆசசக்ஷேऽத2 ஸத்3பா4வம்
லக்ஷ்மணஸ்ய மஹாத்மந: ।
ப4ரதாயாப்ரமேயாய
கு3ஹோ க3ஹநகோ3சர: ॥ **2.86.1** ॥ 3200

தம் ஜாக்3ரதம் கு3ணைர்யுக்தம்
வரசாபேஷுதா4ரிணம் ।
ப்4ராத்ரு'கு3ப்த்யர்த2மத்யந்த -
மஹம் லக்ஷ்மணமப்3ருவம் ॥ **2.86.2** ॥ 3201

இயம் தாத ஸுகா2 ஶய்யா
த்வத3ர்த2முபகல்பிதா ।
ப்ரத்யாஶ்வஸிஹி ஶேஷ்வாஸ்யாம்
ஸுக2ம் ராக4வநந்த3ந ॥ **2.86.3** ॥ 3202

உசிதோऽயம் ஜந: ஸர்வோ
து3:கா2நாம் த்வம் ஸுகோ2சித: ।

த$_4$ர்மாத்மம்ஸ்தஸ்ய கு$_3$ப்த்யர்த$_2$ம்
ஜாக$_3$ரிஷ்யாமஹே வயம் ॥ **2.86.4** ॥ 3203

நஹி ராமாத் ப்ரியதரோ
மமாஸ்தி பு$_4$வி கஶ்சந ।
மோத்ஸுகோ பூ$_4$ர்ப்$_3$ரவீம்யேத -
த$_3$த$_2$ ஸத்யம் தவாக்$_3$ரத: ॥ **2.86.5** ॥ 3204

அஸ்ய ப்ரஸாதா$_3$தா$_3$ஶம்ஸே
லோகேऽஸ்மிந் ஸுமஹத்$_3$யஶ: ।
த$_4$ர்மாவாப்திம் ச விபுலா -
மர்த$_2$காமௌ ச கேவலௌ ॥ **2.86.6** ॥ 3205

ஸோऽஹம் ப்ரியஸக$_2$ம் ராமம்
ஶயாநம் ஸஹ ஸீதயா ।
ரக்ஷிஷ்யாமி த$_4$நுஷ்பாணி:
ஸர்வை: ஸ்வைர்ஜாதிபி$_4$: ஸஹ ॥ **2.86.7** ॥ 3206

நஹி மேऽவிதி$_3$தம் கிஞ்சித்$_3$
வநேऽஸ்மிம்ஶ்சரத: ஸதா$_3$ ।
சதுரங்க$_3$ ஹ்யபி ப$_3$லம்
ப்ரஸஹேம வயம் யுதி$_4$ ॥ **2.86.8** ॥ 3207

ஏவமஸ்மாபி$_4$ருக்தேந
லக்ஷ்மணேந மஹாத்மநா ।
அநுநீதா வயம் ஸர்வே
த$_4$ர்மமேவாநுபஶ்யதா ॥ **2.86.9** ॥ 3208

கத$_2$ம் தா$_3$ஶரதௌ$_2$ பூ$_4$மௌ
ஶயாநே ஸஹ ஸீதயா ।

ஶக்யா நித்$_3$ரா மயா லப்$_3$து$_4$ம்
ஜீவிதாநி ஸுகா$_2$நி வா ॥ **2.86.10** ॥ 3209

யோ ந தே$_3$வாஸுரை: ஸர்வை:
ஶக்ய: ப்ரஸஹிதும் யுதி$_4$ ।
தம் பஶ்ய கு$_3$ஹ ஸம்விஷ்டம்
த்ரு'ணேஷு ஸஹ ஸீதயா ॥ **2.86.11** ॥ 3210

மஹதா தபஸா லப்$_3$தோ$_4$
விவிதை$_4$ஶ்ச பரிஶ்ரமை: ।
ஏகோ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்யைஷ
புத்ர: ஸத்$_3$ரு'ஶலக்ஷண: ॥ **2.86.12** ॥ 3211

அஸ்மிந் ப்ரவாஜிதே ராஜா
ந சிரம் வர்தயிஷ்யதி ।
வித$_4$வா மேதி$_3$நீ நூநம்
க்ஷிப்ரமேவ ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.86.13** ॥ 3212

விநத்$_3$ய ஸுமஹாநாத$_3$ம்
ஶ்ரமேணோபரதா: ஸ்த்ரிய: ।
நிர்கோ$_4$ஷோ விரதோ நூந -
மத்$_3$ய ராஜநிவேஶநே ॥ **2.86.14** ॥ 3213

கௌஸல்யா சைவ ராஜா ச
ததை$_2$வ ஜநநீ மம ।
நாஶம்ஸே யதி$_3$ தே ஸர்வே
ஜீவேயு: ஶர்வரீமிமாம் ॥ **2.86.15** ॥ 3214

ஜீவேத$_3$பி ச மே மாதா
ஶத்ருக்$_4$நஸ்யாந்வவேக்ஷயா ।

து$_3$:கி$_2$தா யா ஹி கௌஸல்யா
வீரஸூர்விநஶிஷ்யதி ॥ **2.86.16** ॥ 3215

அதிக்ராந்தமதிக்ராந்த -
மநவாப்ய மநோரத$_2$ம் ।
ராஜ்யே ராமமநிக்ஷிப்ய
பிதா மே விநஶிஷ்யதி ॥ **2.86.17** ॥ 3216

ஸித்$_3$தா$_4$ர்தா$_2$: பிதரம் வ்ரு'த்தம்
தஸ்மிந் காலே ஹ்யுபஸ்தி$_2$தே ।
ப்ரேதகார்யேஷு ஸர்வேஷு
ஸம்ஸ்கரிஷ்யந்தி பூ$_4$மிபம் ॥ **2.86.18** ॥ 3217

ரம்யசத்வரஸம்ஸ்தா$_2$நாம்
ஸுவிப$_4$க்தமஹாபதா$_2$ம் ।
ஹர்ம்யப்ராஸாத$_3$ஸம்பந்நாம்
ஸர்வரத்நவிபூ$_4$ஷிதாம் ॥ **2.86.19** ॥ 3218

க$_3$ஜாஶ்வரத$_2$ஸம்பா$_3$தா$_4$ம்
தூர்யநாத$_3$விநாதி$_3$தாம் ।
ஸர்வகல்யாணஸம்பூர்ணாம்
ஹ்ரு'ஷ்டபுஷ்டஜநாகுலாம் ॥ **2.86.20** ॥ 3219

ஆராமோத்$_3$யாநஸம்பூர்ணாம்
ஸமாஜோத்ஸவஶாலிநீம் ।
ஸுகி$_2$தா விசரிஷ்யந்தி
ராஜதா$_4$நீம் பிதுர்மம ॥ **2.86.21** ॥ 3220

அபி ஸத்யப்ரதிஜ்ஞேந
ஸார்த$_4$ம் குஶலிநா வயம் ।

நிவ்ரு’த்தே ஸமயே ஹ்யஸ்மிந்
ஸுகி$_2$தா: ப்ரவிஶேமஹி ॥ **2.86.22** ॥ 3221

பரிதே$_3$வயமாநஸ்ய
தஸ்யைவம் ஹி மஹாத்மந: ।
திஷ்ட$_2$தோ ராஜபுத்ரஸ்ய
ஶர்வரீ ஸாத்யவர்தத ॥ **2.86.23** ॥ 3222

ப்ரபா$_4$தே விமலே ஸூர்யே
காரயித்வா ஜடா உபௌ$_4$ ।
அஸ்மிந் பா$_4$கீ$_3$ரதீ$_2$தீரே
ஸுக$_2$ம் ஸந்தாரிதௌ மயா ॥ **2.86.24** ॥ 3223

ஜடாத$_4$ரௌ தௌ த்$_3$ருமசீரவாஸஸௌ
மஹாப$_3$லௌ குஞ்ஜரயூத$_2$போபமௌ ।
வரேஷுதீ$_4$சாபத$_4$ரௌ பரந்தபௌ
வ்யபேக்ஷமாணௌ ஸஹ ஸீதயா க$_3$தௌ ॥ **2.86.25** ॥ 3224

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஷட$_3$ஶீதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தாஶீதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரதஸ்ய மூர்ச்ச$_2$யா கு$_3$ஹஸ்ய ஶத்ருக்$_4$நஸ்ய மாத்ரூ'ணாம் ச து$_3$:க$_2$ம் ஸம்ஜ்ஞாமாப்தஸ்ய ப$_4$ரதஸ்ய கு$_3$ஹம் ப்ரதி ஸ்ரீராமப்ரப்$_4$ரு'தீநாம் போ$_4$ஜநஶயநவிஷயே ப்ரஶ்நோ கு$_3$ஹேந தம் ப்ரதி ஸம்பூர்ணவ்ரு'த்தஸ்ய வர்ணநம்

கு$_3$ஹஸ்ய வசநம் ஶ்ருத்வா
ப$_4$ரதோ ப்$_4$ரு'ஶமப்ரியம் ।
த்$_4$யாநம் ஜகா$_3$ம தத்ரைவ
யத்ர தச்ச்$_2$ருதமப்ரியம் ॥ **2.87.1** ॥ 3225

ஸுகுமாரோ மஹாஸத்த்வ:
ஸிம்ஹஸ்கந்தோ$_4$ மஹாபு$_4$ஜ: ।
புண்ட$_3$ரீகவிஶாலாக்ஷ -
ஸ்தருண: ப்ரியத$_3$ர்ஶந: ॥ **2.87.2** ॥ 3226

ப்ரத்யாஶ்வஸ்ய முஹூர்தம் து
காலம் பரமது$_3$ர்மநா: ।
ஸஸாத$_3$ ஸஹஸா தோத்ரை -
ர்ஹதி$_3$ வித்$_3$த$_4$ இவ த்$_3$விப: ॥ **2.87.3** ॥ 3227

ப4ரதம் மூர்சி2தம் த்3ரு’ஷ்ட்வா
விவர்ணவத3நோ கு3ஹ: ।
ப3பூ4வ வ்யதி2தஸ்தத்ர
பூ4மிகம்பே யதா2 த்3ரும: ॥ **2.87.4** ॥ 3228

தத3வஸ்த2ம் து ப4ரதம்
ஶத்ருக்4நோऽநந்தரஸ்தி2த: ।
பரிஷ்வஜ்ய ருரோதோ3ச்சை -
ர்விஸம்ஜ்ஞ: ஶோககர்ஶித: ॥ **2.87.5** ॥ 3229

தத: ஸர்வா: ஸமாபேது -
ர்மாதரோ ப4ரதஸ்ய தா: ।
உபவாஸக்ரு’ஶா தீ3நா
ப4ர்த்ரு’வ்யஸநகர்ஶிதா: ॥ **2.87.6** ॥ 3230

தாஶ்ச தம் பதிதம் பூ4மௌ
ருத3த்ய: பர்யவாரயந் ।
கௌஸல்யா த்வநுஸ்ரு’த்யைநம்
து3ர்மநா: பரிஷஸ்வஜே ॥ **2.87.7** ॥ 3231

வத்ஸலா ஸ்வம் யதா2 வத்ஸ -
முபகு3ஹ்ய தபஸ்விநீ ।
பரிபப்ரச்ச2 ப4ரதம்
ருத3தீ ஶோகலாலஸா ॥ **2.87.8** ॥ 3232

புத்ர வ்யாதி4ர்ந தே கச்சி -
ச்ச2ரீரம் ப்ரதி பா3த4தே ।
அஸ்ய ராஜகுலஸ்யாத்3ய
த்வத3தீ4நம் ஹி ஜீவிதம் ॥ **2.87.9** ॥ 3233

த்வாம் த்$_3$ரு’ஷ்ட்வா புத்ர ஜீவாமி
ராமே ஸப்$_4$ராத்ரு’கே க$_3$தே ।
வ்ரு’த்தே த$_3$ஶரதே$_2$ ராஜ்ஞி
நாத$_2$ ஏகஸ்த்வமத்$_3$ய ந: ॥ **2.87.10** ॥ 3234

கச்சிந்ந லக்ஷ்மணே புத்ர
ஶ்ருதம் தே கிஞ்சித$_3$ப்ரியம் ।
புத்ரே வா ஹ்யேகபுத்ராயா:
ஸஹபா$_4$ர்யே வநம் க$_3$தே ॥ **2.87.11** ॥ 3235

ஸ முஹூர்தம் ஸமாஶ்வஸ்ய
ருத$_3$ந்நேவ மஹாயஶா: ।
கௌஸல்யா பரிஸாந்த்வ்யேத$_3$ம்
கு$_3$ஹம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.87.12** ॥ 3236

ப்$_4$ராதா மே க்வாவஸத்$_3$ ராத்ரௌ
க்வ ஸீதா க்வ ச லக்ஷ்மண: ।
அஸ்வபச்ச$_2$யநே கஸ்மிந்
கிம் பு$_4$க்த்வா கு$_3$ஹ ஶம்ஸ மே ॥ **2.87.13** ॥ 3237

ஸோऽப்$_3$ரவீத்$_3$ ப$_4$ரதம் ஹ்ரு’ஷ்டோ
நிஷாதா$_3$தி$_4$பதிர்கு$_3$ஹ: ।
யத்$_3$வித$_4$ம் ப்ரதிபேதே$_3$ ச
ராமே ப்ரியஹிதேऽதிதௌ$_2$ ॥ **2.87.14** ॥ 3238

அந்நமுச்சாவசம் ப$_4$க்ஷ்யா:
ப$_2$லாநி விவிதா$_4$நி ச ।
ராமாயாப்$_4$யவஹாரார்த$_2$ம்
ப$_3$ஹுஶோऽபஹ்ரு’தம் மயா ॥ **2.87.15** ॥ 3239

தத் ஸர்வம் ப்ரத்யநுஜ்ஞாஸீத்$_3$
ராம: ஸத்யபராக்ரம: ।
ந ஹி தத் ப்ரத்யக்$_3$ரு'ஹ்ணாத் ஸ
க்ஷத்ரத$_4$ர்மமநுஸ்மரந் ॥ **2.87.16** ॥ 3240

நஹ்யஸ்மாபி$_4$: ப்ரதிக்$_3$ராஹ்யம்
ஸகே$_2$ தே$_3$யம் து ஸர்வதா$_3$ ।
இதி தேந வயம் ஸர்வே
அநுநீதா மஹாத்மநா ॥ **2.87.17** ॥ 3241

லக்ஷ்மணேந யதா$_3$நீதம்
பீதம் வாரி மஹாத்மநா ।
ஔபவாஸ்யம் ததா$_3$கார்ஷீத்$_3$
ராக$_4$வ: ஸஹ ஸீதயா ॥ **2.87.18** ॥ 3242

ததஸ்து ஜலஶேஷேண
லக்ஷ்மணோऽப்யகரோத் ததா$_3$ ।
வாக்$_3$யதாஸ்தே த்ரய: ஸந்த்$_4$யாம்
ஸமுபாஸந்த ஸம்ஹிதா: ॥ **2.87.19** ॥ 3243

ஸௌமித்ரிஸ்து தத: பஶ்சா -
த$_3$கரோத் ஸ்வாஸ்தரம் ஶுப$_4$ம் ।
ஸ்வயமாநீய ப$_3$ர்ஹீம்ஷி
க்ஷிப்ரம் ராக$_4$வகாரணாத் ॥ **2.87.20** ॥ 3244

தஸ்மிந் ஸமாவிஶத்$_3$ ராம:
ஸ்வாஸ்தரே ஸஹ ஸீதயா ।
ப்ரக்ஷால்ய ச தயோ: பாதௌ$_3$
வ்யபாக்ராமத் ஸலக்ஷ்மண: ॥ **2.87.21** ॥ 3245

ஏதத் ததி$_3$ங்கு$_3$தீ$_3$மூல -
மித$_3$மேவ ச தத் த்ரு’ணம் ।
யஸ்மிந் ராமஶ்ச ஸீதா ச
ராத்ரிம் தாம் ஶயிதாவுபௌ$_4$ ॥ **2.87.22** ॥ 3246

நியம்ய ப்ரு’ஷ்டே$_2$ து தலாங்கு$_3$லித்ரவாஞ் -
ஶரை: ஸுபூர்ணாவிஷுதீ$_4$ பரந்தப: ।
மஹத்$_3$த$_4$நு: ஸஜ்ஜமுபோஹ்ய லக்ஷ்மணோ
நிஶாமதிஷ்ட$_2$த் பரிதோऽஸ்ய கேவலம் ॥ **2.87.23** ॥ 3247

ததஸ்த்வஹம் சோத்தமபா$_3$ணசாபப்$_4$ரு’த்
ஸ்தி$_2$தோऽப$_4$வம் தத்ர ஸ யத்ர லக்ஷ்மண: ।
அதந்த்$_3$ரிதைர்ஜ்ஞாதிபி$_4$ராத்தகார்முகை -
ர்மஹேந்த்$_3$ரகல்பம் பரிபாலயம்ஸ்ததா$_3$ ॥ **2.87.24** ॥ 3248

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்தாஶீதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ அஷ்டாஶீதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீராமஸ்ய குஶஶய்யாம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா ப$_4$ரதஸ்ய ஶோகபூர்ண உத்$_3$கா$_3$ரஸ்தேந ஸ்வயமபி வல்கலஜடாதா$_4$ரணபூர்வகம் வநே நிவாஸாய விசாரஸ்ய ப்ரகடநம்

தச்ச்$_2$ருத்வா நிபுணம் ஸர்வம்
    ப$_4$ரத: ஸஹ மந்த்ரிபி$_4$: ।
இங்கு$_3$தீ$_3$மூலமாக$_3$ம்ய
    ராமஶய்யாமவைக்ஷத ॥ **2.88.1** ॥ 3249

அப்$_3$ரவீஜ்ஜநநீ: ஸர்வா
    இஹ தஸ்ய மஹாத்மந: ।
ஶர்வரீ ஶயிதா பூ$_4$மா -
    வித$_3$மஸ்ய விமர்தி$_3$தம் ॥ **2.88.2** ॥ 3250

மஹாராஜகுலீநேந
    மஹாபா$_4$கே$_3$ந தீ$_4$மதா ।
ஜாதோ த$_3$ஶரதே$_2$நோர்வ்யாம்
    ந ராம: ஸ்வப்துமர்ஹதி ॥ **2.88.3** ॥ 3251

அஜிநோத்தரஸம்ஸ்தீர்ணே
    வராஸ்தரணஸஞ்சயே ।

ஶயித்வா புருஷவ்யாக்$_4$ர:
கத$_2$ம் ஶேதே மஹீதலே ॥ **2.88.4** ॥ 3252

ப்ராஸாதா$_3$க்$_3$ரவிமாநேஷு
வலபீ$_4$ஷு ச ஸர்வதா$_3$ ।
ஹைமராஜதபௌ$_4$மேஷு
வராஸ்தரணஶாலிஷு ॥ **2.88.5** ॥ 3253

புஷ்பஸஞ்சயசித்ரேஷு
சந்த$_3$நாகு$_3$ருக$_3$ந்தி$_4$ஷு ।
பாண்டு$_3$ராப்$_4$ரப்ரகாஶேஷு
ஶுகஸங்க$_4$ருதேஷு ச ॥ **2.88.6** ॥ 3254

ப்ராஸாத$_3$வரவர்யேஷு
ஶீதவத்ஸு ஸுக$_3$ந்தி$_4$ஷு ।
உஷித்வா மேருகல்பேஷு
க்ரு'தகாஞ்சநபி$_4$த்திஷு ॥ **2.88.7** ॥ 3255

கீ$_3$தவாதி$_3$த்ரநிர்கோ$_4$ஷை -
ர்வராப$_4$ரணநி:ஸ்வநை: ।
ம்ரு'த$_3$ங்க$_3$வரஶப்$_3$தை$_3$ஶ்ச
ஸததம் ப்ரதிபோ$_3$தி$_4$த: ॥ **2.88.8** ॥ 3256

ப$_3$ந்தி$_3$பி$_4$ர்வந்தி$_3$த: காலே
ப$_3$ஹுபி$_4$: ஸூதமாக$_3$தை$_4$: ।
கா$_3$தா$_2$பி$_4$ரநுரூபாபி$_4$:
ஸ்துதிபி$_4$ஶ்ச பரந்தப: ॥ **2.88.9** ॥ 3257

அஶ்ரத்$_3$தே$_4$யமித$_3$ம் லோகே
ந ஸத்யம் ப்ரதிபா$_4$தி மா ।

முஹ்யதே க$_2$லு மே பா$_4$வ:
ஸ்வப்நோऽயமிதி மே மதி: ‖ **2.88.10** ‖ 3258

ந நூநம் தை$_3$வதம் கிஞ்சித்
காலேந ப$_3$லவத்தரம் ।
யத்ர தா$_3$ஶரதீ$_2$ ராமோ
பூ$_4$மாவேவமஶேத ஸ: ‖ **2.88.11** ‖ 3259

யஸ்மிந் விதே$_3$ஹராஜஸ்ய
ஸுதா ச ப்ரியத$_3$ர்ஶநா ।
த$_3$யிதா ஶயிதா பூ$_4$மௌ
ஸ்நுஷா த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ய ச ‖ **2.88.12** ‖ 3260

இயம் ஶய்யா மம ப்$_4$ராது -
ரித$_3$மாவர்திதம் ஶுப$_4$ம் ।
ஸ்த$_2$ண்டி$_3$லே கடி$_2$நே ஸர்வம்
கா$_3$த்ரைர்விம்ரு’தி$_3$தம் த்ரு’ணம் ‖ **2.88.13** ‖ 3261

மந்யே ஸாப$_4$ரணா ஸுப்தா
ஸீதாஸ்மிஞ்ஶயநே ஶுபா$_4$ ।
தத்ர தத்ர ஹி த்$_3$ரு’ஶ்யந்தே
ஸக்தா: கநகபி$_3$ந்த$_3$வ: ‖ **2.88.14** ‖ 3262

உத்தரீயமிஹாஸக்தம்
ஸுவ்யக்தம் ஸீதயா ததா$_3$ ।
ததா$_2$ ஹ்யேதே ப்ரகாஶந்தே
ஸக்தா: கௌஶேயதந்தவ: ‖ **2.88.15** ‖ 3263

மந்யே ப$_4$ர்து: ஸுகா$_2$ ஶய்யா
யேந பா$_3$லா தபஸ்விநீ ।

ஸுகுமாரீ ஸதீ து$_3$:க$_2$ம்
    ந விஜாநாதி மைதி$_2$லீ ॥ **2.88.16** ॥ 3264

ஹா ஹதோऽஸ்மி ந்ரு'ஶம்ஸோऽஸ்மி
    யத் ஸபா$_4$ர்ய: க்ரு'தே மம ।
ஈத்$_3$ரு'ஶீம் ராக$_4$வ: ஶய்யா -
    மதி$_4$ஶேதே ஹ்யநாத$_2$வத் ॥ **2.88.17** ॥ 3265

ஸார்வபௌ$_4$மகுலே ஜாத:
    ஸர்வலோகஸுகா$_2$வஹ: ।
ஸர்வப்ரியகரஸ்த்யக்த்வா
    ராஜ்யம் ப்ரியமநுத்தமம் ॥ **2.88.18** ॥ 3266

கத$_2$மிந்தீ$_3$வரஶ்யாமோ
    ரக்தாக்ஷ: ப்ரியத$_3$ர்ஶந: ।
ஸுக$_2$பா$_4$கீ$_3$ ந து$_3$:கா$_2$ர்ஹ:
    ஶயிதோ பு$_4$வி ராக$_4$வ: ॥ **2.88.19** ॥ 3267

த$_4$ந்ய: க$_2$லு மஹாபா$_4$கோ$_3$
    லக்ஷ்மண: ஶுப$_4$லக்ஷண: ।
ப்$_4$ராதரம் விஷமே காலே
    யோ ராமமநுவர்ததே ॥ **2.88.20** ॥ 3268

ஸித்$_3$தா$_4$ர்தா$_2$ க$_2$லு வைதே$_3$ஹீ
    பதிம் யாநுக$_3$தா வநம் ।
வயம் ஸம்ஶயிதா: ஸர்வே
    ஹீநாஸ்தேந மஹாத்மநா ॥ **2.88.21** ॥ 3269

அகர்ணதா$_4$ரா ப்ரு'தி$_2$வீ
    ஶூந்யேவ ப்ரதிபா$_4$தி மே ।

க3தே த3ஶரதே2 ஸ்வர்க3ம்
ராமே சாரண்யமாஶ்ரிதே ‖ **2.88.22** ‖ 3270

ந ச ப்ரார்த2யதே கஶ்சி -
ந்மநஸாபி வஸுந்த4ராம் ।
வநே நிவஸதஸ்தஸ்ய
பா3ஹுவீர்யாபி4ரக்ஷிதாம் ‖ **2.88.23** ‖ 3271

ஶூந்யஸம்வரணாரக்ஷா -
மயந்த்ரிதஹயத்3விபாம் ।
அநாவ்ரு'தபுரத்3வாராம்
ராஜதா4நீமரக்ஷிதாம் ‖ **2.88.24** ‖ 3272

அப்ரஹ்ரு'ஷ்டப3லாம் ஶூந்யாம்
விஷமஸ்தா2மநாவ்ரு'தாம் ।
ஶத்ரவோ நாபி4மந்யந்தே
ப4க்ஷ்யாந் விஷக்ரு'தாநிவ ‖ **2.88.25** ‖ 3273

அத்3யப்ரப்4ரு'தி பூ4மௌ து
ஶயிஷ்யேऽஹம் த்ரு'ணேஷு வா ।
ப2லமூலாஶநோ நித்யம்
ஜடாசீராணி தா4ரயந் ‖ **2.88.26** ‖ 3274

தஸ்யாஹமுத்தரம் காலம்
நிவத்ஸ்யாமி ஸுக2ம் வநே ।
தத் ப்ரதிஶ்ருதமார்யஸ்ய
நைவ மித்2யா ப4விஷ்யதி ‖ **2.88.27** ‖ 3275

வஸந்தம் ப்4ராதுரர்தா2ய
ஶத்ருக்4நோ மாநுவத்ஸ்யதி ।

லக்ஷ்மணேந ஸஹாயோத்$_4$யா -
மார்யோ மே பாலயிஷ்யதி ‖ **2.88.28** ‖ 3276

அபி$_4$ஷேக்ஷ்யந்தி காகுத்ஸ்த$_2$ -
மயோத்$_4$யாயாம் த்$_3$விஜாதய: |
அபி மே தே$_3$வதா: குர்யு -
ரிமம் ஸத்யம் மநோரத$_2$ம் ‖ **2.88.29** ‖ 3277

ப்ரஸாத்$_3$யமாந: ஶிரஸா மயா ஸ்வயம்
ப$_3$ஹுப்ரகாரம் யதி$_3$ ந ப்ரபத்ஸ்யதே |
ததோऽநுவத்ஸ்யாமி சிராய ராக$_4$வம்
வநேசரம் நார்ஹதி மாமுபேக்ஷிதும் ‖ **2.88.30** ‖ 3278

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ அஷ்டாஸீதிதம: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகோநநவதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

க$_3$ங்கா$_3$முத்தீர்ய ஸேநாஸஹிதஸ்ய ப$_4$ரதஸ்ய ப$_4$ரத்$_3$வாஜாஶ்ரமே க$_3$மநம்

வ்யுஷ்ய ராத்ரிம் து தத்ரைவ
க$_3$ங்கா$_3$கூலே ஸ ராக$_4$வ: ।
கால்யமுத்தா$_2$ய ஶத்ருக்$_4$ந -
மித$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.89.1** ॥ 3279

ஶத்ருக்$_4$நோத்திஷ்ட$_2$ கிம் ஶேஷே
நிஷாதா$_3$தி$_4$பதிம் கு$_3$ஹம் ।
ஶீக்$_4$ரமாநய ப$_4$த்$_3$ரம் தே
தாரயிஷ்யதி வாஹிநீம் ॥ **2.89.2** ॥ 3280

ஜாக$_3$ர்மி நாஹம் ஸ்வபிமி
ததை$_2$வார்யம் விசிந்தயந் ।
இத்யேவமப்$_3$ரவீத்$_3$ ப்$_4$ராதா
ஶத்ருக்$_4$நோ விப்ரசோதி$_3$த: ॥ **2.89.3** ॥ 3281

இதி ஸம்வத$_3$தோரேவ -
மந்யோந்யம் நரஸிம்ஹயோ: ।

ஆக3ம்ய ப்ராஞ்ஜலி: காலே
குஹோ3 வசநமப்3ரவீத் ‖ **2.89.4** ‖ 3282

கச்சித் ஸுக2ம் நதீ3தீரே -
ऽவாத்ஸீ: காகுத்ஸ்த2 ஶர்வரீம் ।
கச்சிச்ச ஸஹஸைந்யஸ்ய
தவ நித்யமநாமயம் ‖ **2.89.5** ‖ 3283

கு3ஹஸ்ய தத் து வசநம்
ஶ்ருத்வா ஸ்நேஹாது3தீ3ரிதம் ।
ராமஸ்யாநுவஶோ வாக்யம்
ப4ரதோऽபீத3மப்3ரவீத் ‖ **2.89.6** ‖ 3284

ஸுகா2 ந: ஶர்வரீ தீ4மந்
பூஜிதாஶ்சாபி தே வயம் ।
க3ங்கா3ம் து நௌபி4ர்ப3ஹ்வீபி4 -
ர்தா3ஶா: ஸந்தாரயந்து ந: ‖ **2.89.7** ‖ 3285

ததோ கு3ஹ: ஸந்த்வரித:
ஶ்ருத்வா ப4ரதஶாஸநம் ।
ப்ரதிப்ரவிஶ்ய நக3ரம்
தம் ஜ்ஞாதிஜநமப்3ரவீத் ‖ **2.89.8** ‖ 3286

உத்திஷ்ட2த ப்ரபு3த்4யத்4வம்
ப4த்3ரமஸ்து ஹி வ: ஸதா3 ।
நாவ: ஸமுபகர்ஷத்4வம்
தாரயிஷ்யாமி வாஹிநீம் ‖ **2.89.9** ‖ 3287

தே ததோ2க்தா: ஸமுத்தா2ய
த்வரிதா ராஜஶாஸநாத் ।

பஞ்ச நாவாம் ஶதாந்யேவ
ஸமாநிந்யு: ஸமந்தத: ॥ **2.89.10** ॥ 3288

அந்யா: ஸ்வஸ்திகவிஜ்ஞேயா
மஹாக$_4$ண்டாத$_4$ராவரா: ।
ஶோப$_4$மாநா: பதாகிந்யோ
யுக்தவாஹா: ஸுஸம்ஹதா: ॥ **2.89.11** ॥ 3289

தத: ஸ்வஸ்திகவிஜ்ஞேயாம்
பாண்டு$_3$கம்ப$_3$லஸம்வ்ரு'தாம் ।
ஸநந்தி$_3$கோ$_4$ஷாம் கல்யாணீம்
கு$_3$ஹோ நாவமுபாஹரத் ॥ **2.89.12** ॥ 3290

தாமாருரோஹ ப$_4$ரத:
ஶத்ருக்$_4$நஶ்ச மஹாப$_3$ல: ।
கௌஸல்யா ச ஸுமித்ரா ச
யாஶ்சாந்யா ராஜயோஷித: ॥ **2.89.13** ॥ 3291

புரோஹிதஶ்ச தத் பூர்வம்
கு$_3$ரவோ ப்$_3$ராஹ்மணாஶ்ச யே ।
அநந்தரம் ராஜதா$_3$ரா -
ஸ்ததை$_2$வ ஶகடாபணா: ॥ **2.89.14** ॥ 3292

ஆவாஸமாதீ$_3$பயதாம்
தீர்த$_2$ம் சாப்யவகா$_3$ஹதாம் ।
பா$_4$ண்டா$_3$நி சாத$_3$தா$_3$நாநாம்
கோ$_4$ஷஸ்து தி$_3$வமஸ்ப்ரு'ஶத் ॥ **2.89.15** ॥ 3293

பதாகிந்யஸ்து தா நாவ:
ஸ்வயம் தா$_3$ஸைரதி$_4$ஷ்டி$_2$தா: ।

வஹந்த்யோ ஜநமாரூட4ம்
    ததா3 ஸம்பேதுராஶுகா3: ॥ **2.89.16** ॥ 3294

நாரீணாமபி4பூர்ணாஸ்து
    காஶ்சித் காஶ்சித் து வாஜிநாம் ।
காஶ்சித் தத்ர வஹந்தி ஸ்ம
    யாநயுக்3யம் மஹாத4நம் ॥ **2.89.17** ॥ 3295

தாஸ்து க3த்வா பரம் தீர -
    மவரோப்ய ச தம் ஜநம் ।
நிவ்ரு'த்தா காண்ட3சித்ராணி
    க்ரியந்தே தா3ஶப3ந்து4பி4: ॥ **2.89.18** ॥ 3296

ஸவைஜயந்தாஸ்து க3ஜா
    க3ஜாரோஹை: ப்ரசோதி3தா: ।
தரந்த: ஸ்ம ப்ரகாஶந்தே
    ஸபக்ஷா இவ பர்வதா: ॥ **2.89.19** ॥ 3297

நாவஶ்சாருருஹஸ்த்வந்யே
    ப்லவைஸ்தேருஸ்ததா2பரே ।
அந்யே கும்ப4க4டைஸ்தேரு -
    ரந்யே தேருஶ்ச பா3ஹுபி4: ॥ **2.89.20** ॥ 3298

ஸா புண்யா த்4வஜிநீ க3ங்கா3ம்
    தா3ஶை: ஸந்தாரிதா ஸ்வயம் ।
மைத்ரே முஹூர்தே ப்ரயயௌ
    ப்ரயாக3வநமுத்தமம் ॥ **2.89.21** ॥ 3299

ஆஶ்வாஸயித்வா ச சமூம் மஹாத்மா
    நிவேஶயித்வா ச யதோ2பஜோஷம் ।

த்3ரஷ்டும் ப4ரத்3வாஜம்ரு'ஷிப்ரவர்ய -
ம்ரு'த்விக்ஸத3ஸ்யைர்ப4ரத: ப்ரதஸ்தே2 ॥ **2.89.22** ॥ 3300

ஸ ப்3ராஹ்மணஸ்யாஶ்ரமமப்4யுபேத்ய
மஹாத்மநோ தே3வபுரோஹிதஸ்ய ।
த3த3ர்ஶ ரம்யோடஜவ்ரு'க்ஷதே3ஶம்
மஹத்3வநம் விப்ரவரஸ்ய ரம்யம் ॥ **2.89.23** ॥ 3301

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 ஏகோநநவதிதம: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

‖ நவதிதம: ஸர்க$_3$: ‖

ப$_4$ரதப$_4$ரத்$_3$வாஜயோ: ஸமாக$_3$மோ முநிநா ஸ்வாஶ்ரம ஏவ வாஸம் கர்தும் தம் ப்ரத்யாதே$_3$ஶஸ்ய ப்ரதா$_3$நம்

ப$_4$ரத்$_3$வாஜாஶ்ரமம் க$_3$த்வா
க்ரோஶாதே$_3$வ நரர்ஷப$_4$: ।
ஜநம் ஸர்வமவஸ்தா$_2$ப்ய
ஜகா$_3$ம ஸஹ மந்த்ரிபி$_4$: ‖ **2.90.1** ‖ 3302

பத்$_3$ப்$_4$யாமேவ து த$_4$ர்மஜ்ஞோ
ந்யஸ்தஶஸ்த்ரபரிச்ச$_2$த$_3$: ।
வஸாநோ வாஸஸீ க்ஷௌமே
புரோதா$_4$ய புரோஹிதம் ‖ **2.90.2** ‖ 3303

தத: ஸந்த$_3$ர்ஶநே தஸ்ய
ப$_4$ரத்$_3$வாஜஸ்ய ராக$_4$வ: ।
மந்த்ரிணஸ்தாநவஸ்தா$_2$ப்ய
ஜகா$_3$மாநுபுரோஹிதம் ‖ **2.90.3** ‖ 3304

வஸிஷ்ட$_2$மத$_2$ த்$_3$ரு’ஷ்ட்வைவ
ப$_4$ரத்$_3$வாஜோ மஹாதபா: ।

ஸஞ்சசாலாஸநாத் தூர்ணம்
ஶிஷ்யாநர்க்4யமிதி ப்3ருவந் ॥ **2.90.4** ॥ 3305

ஸமாக3ம்ய வஸிஷ்டே2ந
ப4ரதேநாபி4வாதி3த: ।
அபு3த்4யத மஹாதேஜா:
ஸுதம் த3ஶரத2ஸ்ய தம் ॥ **2.90.5** ॥ 3306

தாப்4யாமர்க்4யம் ச பாத்3யம் ச
த3த்த்வா பஶ்சாத் ப2லாநி ச ।
ஆநுபூர்வ்யாச்ச த4ர்மஜ்ஞ:
பப்ரச்ச2 குஶலம் குலே ॥ **2.90.6** ॥ 3307

அயோத்4யாயாம் ப3லே கோஶே
மித்ரேஷ்வபி ச மந்த்ரிஷு ।
ஜாநந் த3ஶரத2ம் வ்ரு'த்தம்
ந ராஜாநமுதா3ஹரத் ॥ **2.90.7** ॥ 3308

வஸிஷ்டோ2 ப4ரதஶ்சைநம்
பப்ரச்ச2துரநாமயம் ।
ஶரீரேऽக்3நிஷு ஶிஷ்யேஷு
வ்ரு'க்ஷேஷு ம்ரு'க3பக்ஷிஷு ॥ **2.90.8** ॥ 3309

ததே2தி து ப்ரதிஜ்ஞாய
ப4ரத்3வாஜோ மஹாயஶா: ।
ப4ரதம் ப்ரத்யுவாசேத3ம்
ராக4வஸ்நேஹப3ந்த4நாத் ॥ **2.90.9** ॥ 3310

கிமிஹாக3மநே கார்யம்
தவ ராஜ்யம் ப்ரஶாஸத: ।

ஏததா$_3$சக்ஷ்வ ஸர்வம் மே
நஹி மே ஶுத்$_4$யதே மந: ॥ **2.90.10** ॥ 3311

ஶுஶ்ருவே யமமித்ரக்$_4$நம்
கௌஸல்யாऽऽநந்த$_3$வர்த$_4$நம் ।
ப்$_4$ராத்ரா ஸஹ ஸபா$_4$ர்யோ ய -
ஶ்சிரம் ப்ரவாஜிதோ வநம் ॥ **2.90.11** ॥ 3312

நியுக்த: ஸ்த்ரீநிமித்தேந
பித்ரா யோऽஸௌ மஹாயஶா: ।
வநவாஸீ ப$_4$வேதீஹ
ஸமா: கில சதுர்த$_3$ஶ ॥ **2.90.12** ॥ 3313

கச்சிந்ந தஸ்யாபாபஸ்ய
பாபம் கர்துமிஹேச்ச$_2$ஸி ।
அகண்டகம் போ$_4$க்துமநா
ராஜ்யம் தஸ்யாநுஜஸ்ய ச ॥ **2.90.13** ॥ 3314

ஏவமுக்தோ ப$_4$ரத்$_3$வாஜம்
ப$_4$ரத: ப்ரத்யுவாச ஹ ।
பர்யஶ்ருநயநோ து$_3$:கா$_2$த்$_3$
வாசா ஸம்ஸஜ்ஜமாநயா ॥ **2.90.14** ॥ 3315

ஹதோऽஸ்மி யதி$_3$ மாமேவம்
ப$_4$க$_3$வாநபி மந்யதே ।
மத்தோ ந தோ$_3$ஷமாஶங்கே
மைவம் மாமநுஶாதி$_4$ ஹி ॥ **2.90.15** ॥ 3316

ந சைததி$_3$ஷ்டம் மாதா மே
யத$_3$வோசந்மத$_3$ந்தரே ।

நாஹமேதேந துஷ்டஶ்ச
    ந தத்₃வசநமாத₃தே₃ ॥ **2.90.16** ॥ 3317

அஹம் து தம் நரவ்யாக்₄ர -
    முபயாத: ப்ரஸாத₃க: ।
ப்ரதிநேதுமயோத்₄யாயாம்
    பாதௌ₃ சாஸ்யாபி₄வந்தி₃தும் ॥ **2.90.17** ॥ 3318

தம் மாமேவங்க₃தம் மத்வா
    ப்ரஸாத₃ம் கர்துமர்ஹஸி ।
ஶம்ஸ மே ப₄க₃வந் ராம:
    க்வ ஸம்ப்ரதி மஹீபதி: ॥ **2.90.18** ॥ 3319

வஸிஷ்டா₂தி₃பி₄ர்ரு'த்விக்₃பி₄ -
    ர்யாசிதோ ப₄க₃வாம்ஸ்தத: ।
உவாச தம் ப₄ரத்₃வாஜ:
    ப்ரஸாதா₃த்₃ ப₄ரதம் வச: ॥ **2.90.19** ॥ 3320

த்வய்யேதத் புருஷவ்யாக்₄ர
    யுக்தம் ராக₄வவம்ஶஜே ।
கு₃ருவ்ரு'த்திர்த₃மஶ்சைவ
    ஸாதூ₄நாம் சாநுயாயிதா ॥ **2.90.20** ॥ 3321

ஜாநே சைதந்மந:ஸ்த₂ம் தே
    த்₃ரு'டீ₄கரணமஸ்த்விதி ।
அப்ரு'ச்ச₂ம் த்வாம் தவாத்யர்த₂ம்
    கீர்திம் ஸமபி₄வர்த₄யந் ॥ **2.90.21** ॥ 3322

ஜாநே ச ராமம் த₄ர்மஜ்ஞம்
    ஸஸீதம் ஸஹலக்ஷ்மணம் ।

அயம் வஸதி தே ப்$_4$ராதா
சித்ரகூடே மஹாகி$_3$ரெள ‖ **2.90.22** ‖ 3323

ஶ்வஸ்து க$_3$ந்தாஸி தம் தே$_3$ஶம்
வஸாத்$_3$ய ஸஹ மந்த்ரிபி$_4$: ।
ஏதம் மே குரு ஸுப்ராஜ்ஞ
காமம் காமார்த$_2$கோவித$_3$ ‖ **2.90.23** ‖ 3324

ததஸ்ததே$_2$த்யேவமுதா$_3$ரத$_3$ர்ஶந:
ப்ரதீதரூபோ ப$_4$ரதோऽப்$_3$ரவீத்$_3$ வச: ।
சகார பு$_3$த்$_3$தி$_4$ம் ச ததா$_3$ஶ்ரமே ததா$_3$
நிஶாநிவாஸாய நராதி$_4$பாத்மஜ: ‖ **2.90.24** ‖ 3325

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ நவதிதம: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர
பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகநவதிதம: ஸர்க3: ॥

ப4ரத்3வாஜேந ஸஸைந்யஸ்ய ப4ரதஸ்ய தி3வ்ய: ஸத்கார:

க்ரு’தபு3த்3தி4ம் நிவாஸாய
    தத்ரைவ ஸ முநிஸ்ததா3 ।
ப4ரதம் கேகயீபுத்ர -
    மாதித்2யேந ந்யமந்த்ரயத் ॥ **2.91.1** ॥ 3326

அப்3ரவீத்3 ப4ரதஸ்த்வேநம்
    நந்விதம்3ம் ப4வதா க்ரு’தம் ।
பாத்3யமர்க்4யமதா2தித்2யம்
    வநே யது3பபத்3யதே ॥ **2.91.2** ॥ 3327

அதோ2வாச ப4ரத்3வாஜோ
    ப4ரதம் ப்ரஹஸந்நிவ ।
ஜாநே த்வாம் ப்ரீதிஸம்யுக்தம்
    துஷ்யேஸ்த்வம் யேந கேநசித் ॥ **2.91.3** ॥ 3328

ஸேநாயாஸ்து தவைவாஸ்யா:
    கர்துமிச்சா2மி போ4ஜநம் ।
மம ப்ரீதிர்யதா2ரூபா
    த்வமர்ஹோ மநுஜர்ஷப4 ॥ **2.91.4** ॥ 3329

கிமர்த$_2$ம் சாபி நிக்ஷிப்ய
தூ$_3$ரே ப$_3$லமிஹாக$_3$த: ।
கஸ்மாந்நேஹோபயாதோऽஸி
ஸப$_3$ல: புருஷர்ஷப$_4$ ॥ **2.91.5** ॥ 3330

ப$_4$ரத: ப்ரத்யுவாசேத$_3$ம்
ப்ராஞ்ஜலிஸ்தம் தபோத$_4$நம் ।
ந ஸைந்யேநோபயாதோऽஸ்மி
ப$_4$க$_3$வந் ப$_4$க$_3$வத்$_3$ப$_4$யாத் ॥ **2.91.6** ॥ 3331

ராஜ்ஞா ஹி ப$_4$க$_3$வந் நித்யம்
ராஜபுத்ரேண வா ததா$_2$ ।
யத்நத: பரிஹர்தவ்யா
விஷயேஷு தபஸ்விந: ॥ **2.91.7** ॥ 3332

வாஜிமுக்$_2$யா மநுஷ்யாஶ்ச
மத்தாஶ்ச வரவாரணா: ।
ப்ரச்சா$_2$த்$_3$ய ப$_4$க$_3$வந் பூ$_4$மிம்
மஹதீமநுயாந்தி மாம் ॥ **2.91.8** ॥ 3333

தே வ்ரு'க்ஷாநுத$_3$கம் பூ$_4$மி -
மாஶ்ரமேஷூடஜாம்ஸ்ததா$_2$ ।
ந ஹிம்ஸ்யுரிதி தேநாஹ -
மேக ஏவாக$_3$தஸ்தத: ॥ **2.91.9** ॥ 3334

ஆநீயதாமித: ஸேநே -
த்யாஜ்ஞப்த: பரமர்ஷிணா ।
ததா$_2$நுசக்ரே ப$_4$ரத:
ஸேநாயா: ஸமுபாக$_3$மம் ॥ **2.91.10** ॥ 3335

அக்$_3$நிஶாலாம் ப்ரவிஶ்யாத$_2$
பீத்வாப: பரிம்ரு'ஜ்ய ச ।
ஆதித்$_2$யஸ்ய க்ரியாஹேதோ -
ர்விஶ்வகர்மாணமாஹ்வயத் ॥ **2.91.11** ॥ 3336

ஆஹ்வயே விஶ்வகர்மாண -
மஹம் த்வஷ்டாரமேவ ச ।
ஆதித்$_2$யம் கர்துமிச்சா$_2$மி
தத்ர மே ஸம்விதீ$_4$யதாம் ॥ **2.91.12** ॥ 3337

ஆஹ்வயே லோகபாலாம்ஸ்த்ரீந்
தே$_3$வாந் ஶக்ரபுரோக$_3$மாந் ।
ஆதித்$_2$யம் கர்துமிச்சா$_2$மி
தத்ர மே ஸம்விதீ$_4$யதாம் ॥ **2.91.13** ॥ 3338

ப்ராக்ஸ்ரோதஸஶ்ச யா நத்$_3$ய -
ஸ்திர்யக்ஸ்ரோதஸ ஏவ ச ।
ப்ரு'தி$_2$வ்யாமந்தரிக்ஷே ச
ஸமாயாந்த்வத்$_3$ய ஸர்வஶ: ॥ **2.91.14** ॥ 3339

அந்யா: ஸ்ரவந்து மைரேயம்
ஸுராமந்யா: ஸுநிஷ்டி$_2$தாம் ।
அபராஶ்சோத$_3$கம் ஶீத -
மிக்ஷுகாண்ட$_3$ரஸோபமம் ॥ **2.91.15** ॥ 3340

ஆஹ்வயே தே$_3$வக$_3$ந்த$_4$ர்வாந்
விஶ்வாவஸுஹஹாஹுஹூந் ।
ததை$_2$வாப்ஸரஸோ தே$_3$வ -
க$_3$ந்த$_4$ர்வைஶ்சாபி ஸர்வஶ: ॥ **2.91.16** ॥ 3341

க்$_4$ரு'தாசீமத$_2$ விஶ்வாசீம்
மிஶ்ரகேஶீமலம்பு$_3$ஷாம் ।
நாக$_3$த$_3$த்தாம் ச ஹேமாம் ச
ஸோமாமத்$_3$ரிக்ரு'தஸ்த$_2$லீம் ॥ **2.91.17** ॥ 3342

ஶக்ரம் யாஶ்சோபதிஷ்ட$_2$ந்தி
ப்$_3$ரஹ்மாணம் யாஶ்ச பா$_4$மிநீ: ।
ஸர்வாஸ்தும்பு$_3$ருணா ஸார்த$_4$ -
மாஹ்வயே ஸபரிச்ச$_2$தா$_3$: ॥ **2.91.18** ॥ 3343

வநம் குருஷு யத்$_3$ தி$_3$வ்யம்
வாஸோபூ$_4$ஷணபத்ரவத் ।
தி$_3$வ்யநாரீப$_2$லம் ஶஶ்வத்
தத்கௌபே$_3$ரமிஹைவ து ॥ **2.91.19** ॥ 3344

இஹ மே ப$_4$க$_3$வாந் ஸோமோ
வித$_4$த்தாமந்நமுத்தமம் ।
ப$_4$க்ஷ்யம் போ$_4$ஜ்யம் ச சோஷ்யம் ச
லேஹ்யம் ச விவித$_4$ம் ப$_3$ஹு ॥ **2.91.20** ॥ 3345

விசித்ராணி ச மால்யாநி
பாத$_3$பப்ரச்யுதாநி ச ।
ஸுராதீ$_3$நி ச பேயாநி
மாம்ஸாநி விவிதா$_4$நி ச ॥ **2.91.21** ॥ 3346

ஏவம் ஸமாதி$_4$நா யுக்த -
ஸ்தேஜஸாப்ரதிமேந ச ।
ஶிக்ஷாஸ்வரஸமாயுக்தம்
ஸுவ்ரதஶ்சாப்$_3$ரவீந்முநி: ॥ **2.91.22** ॥ 3347

மநஸா த்$_4$யாயதஸ்தஸ்ய
ப்ராங்முக$_2$ஸ்ய க்ரு’தாஞ்ஜலே: ।
ஆஜக்$_3$முஸ்தாநி ஸர்வாணி
தை$_3$வதாநி ப்ரு’த$_2$க் ப்ரு’த$_2$க் ॥ **2.91.23** ॥ 3348

மலயம் த$_3$ர்து$_3$ரம் சைவ
தத: ஸ்வேத$_3$நுதோ$_3$ऽநில: ।
உபஸ்ப்ரு’ஶ்ய வவௌ யுக்த்யா
ஸுப்ரியாத்மா ஸுக$_2$ம் ஶிவ: ॥ **2.91.24** ॥ 3349

ததோऽப்$_4$யவர்ஷந்த க$_4$நா
தி$_3$வ்யா: குஸுமவ்ரு’ஷ்டய: ।
தே$_3$வது$_3$ந்து$_3$பி$_4$கோ$_4$ஷஶ்ச
தி$_3$க்ஷு ஸர்வாஸு ஶுஶ்ருவே ॥ **2.91.25** ॥ 3350

ப்ரவவுஶ்சோத்தமா வாதா
நந்ரு’துஶ்சாப்ஸரோக$_3$ணா: ।
ப்ரஜகு$_3$ர்தே$_3$வக$_3$ந்த$_4$ர்வா
வீணா: ப்ரமுமுசு: ஸ்வராந் ॥ **2.91.26** ॥ 3351

ஸ ஶப்$_3$தோ$_3$ த்$_3$யாம் ச பூ$_4$மிம் ச
ப்ராணிநாம் ஶ்ரவணாநி ச ।
விவேஶோச்சாவச: ஶ்லக்ஷ்ண:
ஸமோ லயகு$_3$ணாந்வித: ॥ **2.91.27** ॥ 3352

தஸ்மிந்நேவங்க$_3$தே ஶப்$_3$தே$_3$
தி$_3$வ்யே ஶ்ரோத்ரஸுகே$_2$ ந்ரு’ணாம் ।
த$_3$த$_3$ர்ஶ பா$_4$ரதம் ஸைந்யம்
விதா$_4$நம் விஶ்வகர்மண: ॥ **2.91.28** ॥ 3353

ப3பூ4வ ஹி ஸமா பூ4மி:
ஸமந்தாத் பஞ்சயோஜநம் ।
ஶாத்3வலைர்ப3ஹுபி4ஶ்ச2ந்நா
நீலவைதூ3ர்யஸந்நிபை4: ॥ **2.91.29** ॥ 3354

தஸ்மிந் பி3ல்வா: கபித்தா2ஶ்ச
பநஸா பீ3ஜபூரகா: ।
ஆமலக்யோ ப3பூ4வுஶ்ச
சூதாஶ்ச ப2லபூ4ஷிதா: ॥ **2.91.30** ॥ 3355

உத்தரேப்4ய: குருப்4யஶ்ச
வநம் தி3வ்யோபபோ4க3வத் ।
ஆஜகா3ம நதீ3 ஸௌம்யா
தீரஜைர்ப3ஹுபி4ர்வ்ரு'தா ॥ **2.91.31** ॥ 3356

சது:ஶாலாநி ஶுப்4ராணி
ஶாலாஶ்ச க3ஜவாஜிநாம் ।
ஹர்ம்யப்ராஸாத3ஸம்யுக்த -
தோரணாநி ஶுபா4நி ச ॥ **2.91.32** ॥ 3357

ஸிதமேக4நிப4ம் சாபி
ராஜவேஶ்ம ஸுதோரணம் ।
ஶுக்லமால்யக்ரு'தாகாரம்
தி3வ்யக3ந்த4ஸமுக்ஷிதம் ॥ **2.91.33** ॥ 3358

சதுரஸ்ரமஸம்பா3த4ம்
ஶயநாஸநயாநவத் ।
தி3வ்யை: ஸர்வரஸைர்யுக்தம்
தி3வ்யபோ4ஜநவஸ்த்ரவத் ॥ **2.91.34** ॥ 3359

உபகல்பிதஸர்வாந்நம்
தௌ4தநிர்மலபா4ஜநம் ।
க்ல்ரு'ப்தஸர்வாஸநம் ஸ்ரீம -
த்ஸ்வாஸ்தீர்ணஶயநோத்தமம் ॥ **2.91.35** ॥ 3360

ப்ரவிவேஶ மஹாபா3ஹு -
ரநுஜ்ஞாதோ மஹர்ஷிணா ।
வேஶ்ம தத்3 ரத்நஸம்பூர்ணம்
ப4ரத: கைகயீஸுத: ॥ **2.91.36** ॥ 3361

அநுஜக்3முஶ்ச தே ஸர்வே
மந்த்ரிண: ஸபுரோஹிதா: ।
ப3பூ4வுஶ்ச முதா3 யுக்தா -
ஸ்தம் த்3ரு'ஷ்ட்வா வேஶ்மஸம்விதி4ம் ॥ **2.91.37** ॥ 3362

தத்ர ராஜாஸநம் தி3வ்யம்
வ்யஜநம் ச2த்ரமேவ ச ।
ப4ரதோ மந்த்ரிபி4: ஸார்த4 -
மப்4யவர்தத ராஜவத் ॥ **2.91.38** ॥ 3363

ஆஸநம் பூஜயாமாஸ
ராமாயாபி4ப்ரணம்ய ச ।
வாலவ்யஜநமாதா3ய
ந்யஷீத3த் ஸசிவாஸநே ॥ **2.91.39** ॥ 3364

ஆநுபூர்வ்யாந்நிஷேது3ஶ்ச
ஸர்வே மந்த்ரிபுரோஹிதா: ।
தத: ஸேநாபதி: பஶ்சாத்
ப்ரஶாஸ்தா ச ந்யஷீத3த ॥ **2.91.40** ॥ 3365

ததஸ்தத்ர முஹூர்தேந
நத்$_{3}$ய: பாயஸகர்த$_{3}$மா: ।
உபாதிஷ்ட$_{2}$ந்த ப$_{4}$ரதம்
ப$_{4}$ரத்$_{3}$வாஜஸ்ய ஶாஸநாத் ॥ **2.91.41** ॥ 3366

ஆஸாமுப$_{4}$யத:கூலம்
பாண்டு$_{3}$ம்ரு'த்திகலேபநா: ।
ரம்யாஶ்சாவஸதா$_{2}$ தி$_{3}$வ்யா
ப்$_{3}$ராஹ்மணஸ்ய ப்ரஸாத$_{3}$ஜா: ॥ **2.91.42** ॥ 3367

தேநைவ ச முஹூர்தேந
தி$_{3}$வ்யாப$_{4}$ரணபூ$_{4}$ஷிதா: ।
ஆகு$_{3}$ர்விம்ஶதிஸாஹஸ்ரா:
ப்$_{3}$ரஹ்மணா ப்ரஹிதா: ஸ்த்ரிய: ॥ **2.91.43** ॥ 3368

ஸுவர்ணமணிமுக்தேந
ப்ரவாலேந ச ஶோபி$_{4}$தா: ।
ஆகு$_{3}$ர்விம்ஶதிஸாஹஸ்ரா:
குபே$_{3}$ரப்ரஹிதா: ஸ்த்ரிய: ॥ **2.91.44** ॥ 3369

யாபி$_{4}$ர்க்$_{3}$ரு'ஹீத: புருஷ:
ஸோந்மாத$_{3}$ இவ லக்ஷ்யதே ।
ஆகு$_{3}$ர்விம்ஶதிஸாஹஸ்ரா
நந்த$_{3}$நாத$_{3}$ப்ஸரோக$_{3}$ணா: ॥ **2.91.45** ॥ 3370

நாரத$_{3}$ஸ்தும்பு$_{3}$ருர்கோ$_{3}$ப:
ப்ரப$_{4}$யா ஸூர்யவர்சஸ: ।
ஏதே க$_{3}$ந்த$_{4}$ர்வராஜாநோ
ப$_{4}$ரதஸ்யாக்$_{3}$ரதோ ஜகு$_{3}$: ॥ **2.91.46** ॥ 3371

அலம்பு$_3$ஷா மிஶ்ரகேஶீ
புண்ட$_3$ரீகாத$_2$ வாமநா ।
உபாந்ரு’த்யந்த ப$_4$ரதம்
ப$_4$ரத்$_3$வாஜஸ்ய ஶாஸநாத் ॥ **2.91.47** ॥ 3372

யாநி மால்யாநி தே$_3$வேஷு
யாநி சைத்ரரதே$_2$ வநே ।
ப்ரயாகே$_3$ தாந்யத்$_3$ரு’ஶ்யந்த
ப$_4$ரத்$_3$வாஜஸ்ய தேஜஸா ॥ **2.91.48** ॥ 3373

பி$_3$ல்வா மார்த$_3$ங்கி$_3$கா ஆஸந்
ஶம்யாக்$_3$ராஹா பி$_3$பீ$_4$தகா: ।
அஶ்வத்தா$_2$ நர்தகாஶ்சாஸந்
ப$_4$ரத்$_3$வாஜஸ்ய தேஜஸா ॥ **2.91.49** ॥ 3374

தத: ஸரலதாலாஶ்ச
திலகா: ஸதமாலகா: ।
ப்ரஹ்ரு’ஷ்டாஸ்தத்ர ஸம்பேது:
குப்$_3$ஜா பூ$_4$த்வாத$_2$ வாமநா: ॥ **2.91.50** ॥ 3375

ஶிம்ஶபா஽஽மலகீ ஜம்பூ$_3$ -
ர்யாஶ்சாந்யா: காநநே லதா: ।
மாலதீ மல்லிகா ஜாதி -
ர்யாஶ்சாந்யா: காநநே லதா: ।
ப்ரமதா$_3$விக்$_3$ரஹம் க்ரு’த்வா
ப$_4$ரத்$_3$வாஜாஶ்ரமே஽வஸந் ॥ **2.91.51** ॥ 3376

ஸுராம் ஸுராபா: பிப$_3$த
பாயஸம் ச பு$_3$பு$_4$க்ஷிதா: ।

மாம்ஸாநி ச ஸுமேத்$_4$யாநி
பக்ஷயந்தாம் யோ யதி$_3$ச்ச$_2$தி ‖ **2.91.52** ‖ 3377

உச்சோ$_2$த்$_3$ய ஸ்நாபயந்தி ஸ்ம
நதீ$_3$தீரேஷு வல்கு$_3$ஷு ।
அப்யேகமேகம் புருஷம்
ப்ரமதா$_3$: ஸப்த சாஷ்ட ச ‖ **2.91.53** ‖ 3378

ஸம்வாஹந்த்ய: ஸமாபேது -
ர்நார்யோ விபுலலோசநா: ।
பரிம்ரு'ஜ்ய ததா$_3$ந்யோந்யம்
பாயயந்தி வராங்க$_3$நா: ‖ **2.91.54** ‖ 3379

ஹயாந் க$_3$ஜாந் க$_2$ராநுஷ்ட்ராம் -
ஸ்ததை$_2$வ ஸுரபே$_4$: ஸுதாந் ।
அபோ$_4$ஜயந் வாஹநபா -
ஸ்தேஷாம் போ$_4$ஜ்யம் யதா$_2$விதி$_4$ ‖ **2.91.55** ‖ 3380

இக்ஷூம்ஶ்ச மது$_4$லாஜாம்ஶ்ச
போ$_4$ஜயந்தி ஸ்ம வாஹநாந் ।
இக்ஷ்வாகுவரயோதா$_4$நாம்
சோத$_3$யந்தோ மஹாப$_3$லா: ‖ **2.91.56** ‖ 3381

நாஶ்வப$_3$ந்தோ$_4$ऽஶ்வமாஜாநா -
ந்ந க$_3$ஜம் குஞ்ஜரக்$_3$ரஹ: ।
மத்தப்ரமத்தமுதி$_3$தா
ஸா சமூஸ்தத்ர ஸம்ப$_3$பௌ$_4$ ‖ **2.91.57** ‖ 3382

தர்பிதா: ஸர்வகாமைஶ்ச
ரக்தசந்த$_3$நரூஷிதா: ।

அப்ஸரோக$_3$ணஸம்யுக்தா:
ஸைந்யா வாசமுதீ$_3$ரயந் ॥ **2.91.58** ॥ 3383

நைவாயோத்$_4$யாம் க$_3$மிஷ்யாமோ
ந க$_3$மிஷ்யாம த$_3$ண்ட$_3$காந் ।
குஶலம் ப$_4$ரதஸ்யாஸ்து
ராமஸ்யாஸ்து ததா$_2$ ஸுக$_2$ம் ॥ **2.91.59** ॥ 3384

இதி பாதா$_3$தயோதா$_4$ஶ்ச
ஹஸ்த்யஶ்வாரோஹப$_3$ந்த$_4$கா: ।
அநாதா$_2$ஸ்தம் விதி$_4$ம் லப்$_3$த்$_4$வா
வாசமேதாமுதீ$_3$ரயந் ॥ **2.91.60** ॥ 3385

ஸம்ப்ரஹ்ரு'ஷ்டா விநேது$_3$ஸ்தே
நராஸ்தத்ர ஸஹஸ்ரஶ: ।
ப$_4$ரதஸ்யாநுயாதார:
ஸ்வர்கோ$_3$ऽயமிதி சாப்$_3$ருவந் ॥ **2.91.61** ॥ 3386

ந்ரு'த்யந்தஶ்ச ஹஸந்தஶ்ச
கா$_3$யந்தஶ்சைவ ஸைநிகா: ।
ஸமந்தாத் பரிதா$_4$வந்தோ
மால்யோபேதா: ஸஹஸ்ரஶ: ॥ **2.91.62** ॥ 3387

ததோ பு$_4$க்தவதாம் தேஷாம்
தத$_3$ந்நமம்ரு'தோபமம் ।
தி$_3$வ்யாநுத்$_3$வீக்ஷ்ய ப$_4$க்ஷ்யாம்ஸ்தா -
நப$_4$வத்$_3$ ப$_4$க்ஷணே மதி: ॥ **2.91.63** ॥ 3388

ப்ரேஷ்யாஶ்சேட்யஶ்ச வத்$_4$வஶ்ச
ப$_3$லஸ்தா$_2$ஶ்சாபி ஸர்வஶ: ।

ப3பூ4வுஸ்தே ப்4ரு'ஶம் ப்ரீதா:
ஸர்வே சாஹதவாஸஸ: ‖ **2.91.64** ‖ 3389

குஞ்ஜராஶ்ச க2ரோஷ்ட்ராஶ்ச
கோ3ऽஶ்வாஶ்ச ம்ரு'க3பக்ஷிண: ।
ப3பூ4வு: ஸுப்4ரு'தாஸ்தத்ர
நாதோ ஹ்யந்யமகல்பயத் ‖ **2.91.65** ‖ 3390

நாஶுக்லவாஸாஸ்தத்ராஸீத்
க்ஷுதி4தோ மலிநோऽபி வா ।
ரஜஸா த்4வஸ்தகேஶோ வா
நர: கஶ்சித3த்3ரு'ஶ்யத ‖ **2.91.66** ‖ 3391

ஆஜைஶ்சாபி ச வாராஹை -
ர்நிஷ்டா2நவரஸஞ்சயை: ।
ப2லநிர்யூஹஸம்ஸித்3தை4:
ஸூபைர்க3ந்த4ரஸாந்விதை: ‖ **2.91.67** ‖ 3392

புஷ்பத்4வஜவதீ: பூர்ணா:
ஶுக்லஸ்யாந்நஸ்ய சாபி4த: ।
த3த்3ரு'ஶுர்விஸ்மிதாஸ்தத்ர
நரா லௌஹீ: ஸஹஸ்ரஶ: ‖ **2.91.68** ‖ 3393

ப3பூ4வுர்வநபார்ஶ்வேஷு
கூபா: பாயஸகர்த3மா: ।
தாஶ்ச காமது3கா4 கா3வோ
த்3ருமாஶ்சாஸந் மது4ச்யுத: ‖ **2.91.69** ‖ 3394

வாப்யோ மைரேயபூர்ணாஶ்ச
ம்ரு'ஷ்டமாம்ஸசயைர்வ்ரு'தா: ।

ப்ரதப்தபிட$_2$ரைஶ்சாபி
மார்க$_3$மாயூரகௌக்குடை: ‖ **2.91.70** ‖ 3395

பாத்ரீணாம் ச ஸஹஸ்ராணி
ஸ்தா$_2$லீநாம் நியுதாநி ச ।
ந்யர்பு$_3$தா$_3$நி ச பாத்ராணி
ஶாதகும்ப$_4$மயாநி ச ‖ **2.91.71** ‖ 3396

ஸ்தா$_2$ல்ய: கும்ப்$_4$ய: கரம்ப்$_4$யஶ்ச
த$_3$தி$_4$பூர்ணா: ஸுஸம்ஸ்க்ரு'தா: ।
யௌவநஸ்த$_2$ஸ்ய கௌ$_3$ரஸ்ய
கபித்த$_2$ஸ்ய ஸுக$_3$ந்தி$_4$ந: ‖ **2.91.72** ‖ 3397

ஹ்ரதா$_3$: பூர்ணா ரஸாலஸ்ய
த$_3$த்$_4$ந: ஶ்வேதஸ்ய சாபரே ।
ப$_3$பூ$_4$வு: பாயஸஸ்யாந்யே
ஶர்கராணாம் ச ஸஞ்சயா: ‖ **2.91.73** ‖ 3398

கல்காம்ஶ்சூர்ணகஷாயாம்ஶ்ச
ஸ்நாநாநி விவிதா$_4$நி ச ।
த$_3$த்$_3$ரு'ஶுர்பா$_4$ஜநஸ்தா$_2$நி
தீர்தே$_2$ஷு ஸரிதாம் நரா: ‖ **2.91.74** ‖ 3399

ஶுக்லாநம்ஶுமதஶ்சாபி
த$_3$ந்ததா$_4$வநஸஞ்சயாந் ।
ஶுக்லாம்ஶ்சந்த$_3$நகல்காம்ஶ்ச
ஸமுத்$_3$ரேஷ்வவதிஷ்ட$_2$த: ‖ **2.91.75** ‖ 3400

த$_3$ர்பணாந் பரிம்ரு'ஷ்டாம்ஶ்ச
வாஸஸாம் சாபி ஸஞ்சயாந் ।

பாது3கோபாநஹம் சைவ
யுக்3மாந்யத்ர ஸஹஸ்ரஶ: ॥ **2.91.76** ॥ 3401

ஆஞ்ஜநீ: கங்கதாந் கூர்சாம் -
ஶ்ச2த்ராணி ச த4நூம்ஷி ச ।
மர்மத்ராணாநி சித்ராணி
ஶயநாந்யாஸநாநி ச ॥ **2.91.77** ॥ 3402

ப்ரதிபாநஹ்ரதா3ந் பூர்ணாந்
க2ரோஷ்ட்ரக3ஜவாஜிநாம் ।
அவகா3ஹ்யஸுதீர்தா2ம்ஶ்ச
ஹ்ரதா3ந் ஸோத்பலபுஷ்கராந் ।
ஆகாஶவர்ணப்ரதிமாந்
ஸ்வச்ச2தோயாந் ஸுகோ2ப்லவாந் ॥ **2.91.78** ॥ 3403

நீலவைதூ3ர்யவர்ணாம்ஶ்ச
ம்ரு'தூ3ந் யவஸஸஞ்சயாந் ।
நிர்வாபார்த2ம் பஶூநாம் தே
த3த்3ரு'ஶுஸ்தத்ர ஸர்வஶ: ॥ **2.91.79** ॥ 3404

வ்யஸ்மயந்த மநுஷ்யாஸ்தே
ஸ்வப்நகல்பம் தத3த்3பு4தம் ।
த்3ரு'ஷ்ட்வாऽऽதித்2யம் க்ரு'தம் தாத்3ரு'க்3
ப4ரதஸ்ய மஹர்ஷிணா ॥ **2.91.80** ॥ 3405

இத்யேவம் ரமமாணாநாம்
தே3வாநாமிவ நந்த3நே ।
ப4ரத்3வாஜாஶ்ரமே ரம்யே
ஸா ராத்ரிர்வ்யத்யவர்தத ॥ **2.91.81** ॥ 3406

ப்ரதிஜக்₃முஶ்ச தா நத்₃யோ
கந்த₄ர்வாஶ்ச யதா₂க₃தம் ।
ப₄ரத்₃வாஜமநுஜ்ஞாப்ய
தாஶ்ச ஸர்வா வராங்க₃நா: ‖ **2.91.82** ‖ 3407

ததை₂வ மத்தா மதி₃ரோத்கடா நரா -
ஸ்ததை₂வ தி₃வ்யாகு₃ருசந்த₃நோக்ஷிதா: ।
ததை₂வ தி₃வ்யா விவிதா₄: ஸ்ரகு₃த்தமா:
ப்ரு'த₂க்₃விகீர்ணா மநுஜை: ப்ரமர்தி₃தா: ‖ **2.91.83** ‖ 3408

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ ஏகநவதிதம: ஸர்க₃: ‖

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்$_3$விநவதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரதேந ப$_4$ரத்$_3$வாஜாத்$_3$ க$_3$ந்துமநுஜ்ஞாக்$_3$ரஹணம் ஸ்ரீராமஸ்யாஶ்ரமே க$_3$மநாய மார்க$_3$ஸ்ய பரிசயக்$_3$ரஹணம் முநயே மாத்ரூ'ணாம் பரிசயம் த$_3$த்த்வா ததஶ்சித்ரகூடம் க$_3$ந்தும் ஸஸைந்யஸ்ய ப$_4$ரதஸ்ய ப்ரஸ்தா$_2$நம்

ததஸ்தாம் ரஜநீம் வ்யுஷ்ய
    ப$_4$ரத: ஸபரிச்ச$_2$த$_3$: ।
க்ரு'தாதித்$_2$யோ ப$_4$ரத்$_3$வாஜம்
    காமாத$_3$பி$_4$ஜகா$_3$ம ஹ ॥ **2.92.1** ॥ 3409

தம்ரு'ஷி: புருஷவ்யாக்$_4$ரம்
    ப்ரேக்ஷ்ய ப்ராஞ்ஜலிமாக$_3$தம் ।
ஹுதாக்$_3$நிஹோத்ரோ ப$_4$ரதம்
    ப$_4$ரத்$_3$வாஜோऽப்$_4$யபா$_4$ஷத ॥ **2.92.2** ॥ 3410

கச்சித$_3$த்ர ஸுகா$_2$ ராத்ரி -
    ஸ்தவாஸ்மத்$_3$விஷயே க$_3$தா ।
ஸமக்$_3$ரஸ்தே ஜந: கச்சி -
    தா$_3$தித்$_2$யே ஶம்ஸ மேऽநக$_4$ ॥ **2.92.3** ॥ 3411

தமுவாசாஞ்ஜலிம் க்ரு’த்வா
பரதோऽபி4ப்ரணம்ய ச ।
ஆஶ்ரமாது3பநிஷ்க்ராந்த -
ம்ரு’ஷிமுத்தமதேஜஸம் ॥ **2.92.4** ॥ 3412

ஸுகோ2ஷிதோऽஸ்மி ப4க3வந்
ஸமக்3ரப3லவாஹந: ।
ப3லவத்தர்பிதஶ்சாஹம்
ப3லவாந் ப4க3வம்ஸ்த்வயா ॥ **2.92.5** ॥ 3413

அபேதக்லமஸந்தாபா:
ஸுபி4க்ஷா: ஸுப்ரதிஶ்ரயா: ।
அபி ப்ரேஷ்யாநுபாதா3ய
ஸர்வே ஸ்ம ஸுஸுகோ2ஷிதா: ॥ **2.92.6** ॥ 3414

ஆமந்த்ரயேऽஹம் ப4க3வந்
காமம் த்வாம்ரு’ஷிஸத்தம ।
ஸமீபம் ப்ரஸ்தி2தம் ப்4ராது -
ர்மைத்ரேணேக்ஷஸ்வ சக்ஷுஷா ॥ **2.92.7** ॥ 3415

ஆஶ்ரமம் தஸ்ய த4ர்மஜ்ஞ
தா4ர்மிகஸ்ய மஹாத்மந: ।
ஆசக்ஷ்வ கதமோ மார்க3:
கியாநிதி ச ஶம்ஸ மே ॥ **2.92.8** ॥ 3416

இதி ப்ரு’ஷ்டஸ்து ப4ரதம்
ப்4ராதுர்த3ர்ஶநலாலஸம் ।
ப்ரத்யுவாச மஹாதேஜா
ப4ரத்3வாஜோ மஹாதபா: ॥ **2.92.9** ॥ 3417

ப$_4$ரதார்த$_4$த்ரு’தீயேஷு
யோஜநேஷ்வஜநே வநே।
சித்ரகூடகி$_3$ரிஸ்தத்ர
ரம்யநிர்ஜ$_2$ரகாநந: ॥ **2.92.10** ॥ 3418

உத்தரம் பார்ஶ்வமாஸாத்$_3$ய
தஸ்ய மந்தா$_3$கிநீ நதீ$_3$।
புஷ்பிதத்$_3$ருமஸஞ்ச$_2$ந்நா
ரம்யபுஷ்பிதகாநநா ॥ **2.92.11** ॥ 3419

அநந்தரம் தத்ஸரித -
ஶ்சித்ரகூடம் ச பர்வதம்।
தயோ: பர்ணகுடீம் தாத
தத்ர தௌ வஸதோ த்$_4$ருவம் ॥ **2.92.12** ॥ 3420

த$_3$க்ஷிணேந ச மார்கே$_3$ண
ஸவ்யத$_3$க்ஷிணமேவ ச।
க$_3$ஜவாஜிஸமாகீர்ணாம்
வாஹிநீம் வாஹிநீபதே ॥ **2.92.13** ॥ 3421

வாஹயஸ்வ மஹாபா$_4$க$_3$
ததோ த்$_3$ரக்ஷ்யஸி ராக$_4$வம்।
ப்ரயாணமிதி ச ஶ்ருத்வா
ராஜராஜஸ்ய யோஷித: ॥ **2.92.14** ॥ 3422

ஹித்வா யாநாநி யாநார்ஹா
ப்$_3$ராஹ்மணம் பர்யவாரயந்।
வேபமாநா க்ரு’ஶா தீ$_3$நா
ஸஹ தே$_3$வ்யா ஸுமித்ரயா ॥ **2.92.15** ॥ 3423

கௌஸல்யா தத்ர ஜக்$_3$ராஹ
    கராப்$_4$யாம் சரணௌ முநே:।
அஸம்ரு'த்$_3$தே$_4$ந காமேந
    ஸர்வலோகஸ்ய க$_3$ர்ஹிதா ॥ **2.92.16** ॥ 3424

கைகேயீ தத்ர ஜக்$_3$ராஹ
    சரணௌ ஸவ்யபத்ரபா।
தம் ப்ரத$_3$க்ஷிணமாக$_3$ம்ய
    ப$_4$க$_3$வந்தம் மஹாமுநிம் ॥ **2.92.17** ॥ 3425

அதூ$_3$ராத்$_3$ ப$_4$ரதஸ்யைவ
    தஸ்தௌ$_2$ தீ$_3$நமநாஸ்ததா$_3$।
தத்ர பப்ரச்ச$_2$ ப$_4$ரதம்
    ப$_4$ரத்$_3$வாஜோ மஹாமுநி: ॥ **2.92.18** ॥ 3426

விஶேஷம் ஜ்ஞாதுமிச்சா$_2$மி
    மாத்ரூ'ணாம் தவ ராக$_4$வ।
ஏவமுக்தஸ்து ப$_4$ரதோ
    ப$_4$ரத்$_3$வாஜேந தா$_4$ர்மிக: ॥ **2.92.19** ॥ 3427

உவாச ப்ராஞ்ஜலிர்பூ$_4$த்வா
    வாக்யம் வசநகோவித$_3$:।
யாமிமாம் ப$_4$க$_3$வந் தீ$_3$நாம்
    ஶோகாநஶநகர்ஶிதாம் ॥ **2.92.20** ॥ 3428

பிதுர்ஹி மஹிஷீம் தே$_3$வீம்
    தே$_3$வதாமிவ பஶ்யஸி।
ஏஷாம் தம் புருஷவ்யாக்$_4$ரம்
    ஸிம்ஹவிக்ராந்தகா$_3$மிநம் ॥ **2.92.21** ॥ 3429

கௌஸல்யா ஸுஷுவே ராமம்
தா$_4$தாரமதி$_3$திர்யதா$_2$ ।
அஸ்யா வாமபு$_4$ஜம் ஶ்லிஷ்டா
யா ஸா திஷ்ட$_2$தி து$_3$ர்மநா: ॥ **2.92.22** ॥ 3430

இயம் ஸுமித்ரா து$_3$:கா$_2$ர்தா
தே$_3$வீ ராஜ்ஞஶ்ச மத்$_4$யமா ।
கர்ணிகாரஸ்ய ஶாகே$_2$வ
ஶீர்ணபுஷ்பா வநாந்தரே ॥ **2.92.23** ॥ 3431

ஏதஸ்யாஸ்தௌ ஸுதௌ தே$_3$வ்யா:
குமாரௌ தே$_3$வவர்ணிநௌ ।
உபௌ$_4$ லக்ஷ்மணஶத்ருக்$_4$நௌ
வீரௌ ஸத்யபராக்ரமௌ ॥ **2.92.24** ॥ 3432

யஸ்யா: க்ரு’தே நரவ்யாக்$_4$ரௌ
ஜீவநாஶமிதோ க$_3$தௌ ।
ராஜா புத்ரவிஹீநஶ்ச
ஸ்வர்க$_3$ம் த$_3$ஶரதோ$_2$ க$_3$த: ॥ **2.92.25** ॥ 3433

க்ரோத$_4$நாமக்ரு’தப்ரஜ்ஞாம்
த்$_3$ரு’ப்தாம் ஸுப$_4$க$_3$மாநிநீம் ।
ஐஶ்வர்யகாமாம் கைகேயீ -
மநார்யாமார்யரூபிணீம் ॥ **2.92.26** ॥ 3434

மமைதாம் மாதரம் வித்$_3$தி$_4$
ந்ரு’ஶம்ஸாம் பாபநிஶ்சயாம் ।
யதோமூலம் ஹி பஶ்யாமி
வ்யஸநம் மஹதா$_3$த்மந: ॥ **2.92.27** ॥ 3435

இத்யுக்த்வா நரஶார்தூ$_3$லோ
பா$_3$ஷ்பக$_3$த்$_3$க$_3$த$_3$யா கி$_3$ரா ।
விநி:ஶ்வஸ்ய ஸ தாம்ராக்ஷ:
க்ருத்$_3$தோ$_4$ நாக$_3$ இவ ஶ்வஸந் ॥ **2.92.28** ॥ 3436

ப$_4$ரத்$_3$வாஜோ மஹர்ஷிஸ்தம்
ப்$_3$ருவந்தம் ப$_4$ரதம் ததா$_3$ ।
ப்ரத்யுவாச மஹாபு$_3$த்$_3$தி$_4$ -
ரித$_3$ம் வசநமர்த$_2$வித் ॥ **2.92.29** ॥ 3437

ந தோ$_3$ஷேணாவக$_3$ந்தவ்யா
கைகேயீ ப$_4$ரத த்வயா ।
ராமப்ரவ்ராஜநம் ஹ்யேதத்
ஸுகோ$_2$த$_3$ர்கம் ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.92.30** ॥ 3438

தே$_3$வாநாம் தா$_3$நவாநாம் ச
ரு'ஷீணாம் பா$_4$விதாத்மநாம் ।
ஹிதமேவ ப$_4$விஷ்யத்$_3$தி$_4$
ராமப்ரவ்ராஜநாதி$_3$ஹ ॥ **2.92.31** ॥ 3439

அபி$_4$வாத்$_3$ய து ஸம்ஸித்$_3$த$_4$:
க்ரு'த்வா சைநம் ப்ரத$_3$க்ஷிணம் ।
ஆமந்த்ர்ய ப$_4$ரத: ஸைந்யம்
யுஜ்யதாமிதி சாப்$_3$ரவீத் ॥ **2.92.32** ॥ 3440

ததோ வாஜிரதா$_2$ந் யுக்த்வா
தி$_3$வ்யாந் ஹேமவிபூ$_4$ஷிதாந் ।
அத்$_4$யாரோஹத் ப்ரயாணார்த$_2$ம்
ப$_3$ஹூந் ப$_3$ஹுவிதோ$_4$ ஜந: ॥ **2.92.33** ॥ 3441

க$_3$ஜகந்யா க$_3$ஜாஶ்சைவ
    ஹேமகக்ஷ்யா: பதாகிந: ।
ஜீமூதா இவ க$_4$ர்மாந்தே
    ஸகோ$_4$ஷா: ஸம்ப்ரதஸ்தி$_2$ரே ॥ **2.92.34** ॥ 3442

விவிதா$_4$ந்யபி யாநாநி
    மஹாந்தி ச லகூ$_4$நி ச ।
ப்ரயயு: ஸுமஹார்ஹாணி
    பாதை$_3$ரபி பதா$_3$தய: ॥ **2.92.35** ॥ 3443

அத$_2$ யாநப்ரவேகைஸ்து
    கௌஸல்யாப்ரமுகா$_2$: ஸ்த்ரிய: ।
ராமத$_3$ர்ஶநகாங்க்ஷிண்ய:
    ப்ரயயுர்முதி$_3$தாஸ்ததா$_3$ ॥ **2.92.36** ॥ 3444

சந்த்$_3$ரார்கதருணாபா$_4$ஸாம்
    நியுக்தாம் ஶிபி$_3$காம்ஶுபா$_4$ம் ।
ஆஸ்தா$_2$ய ப்ரயயௌ ஶ்ரீமாந்
    ப$_4$ரத: ஸபரிச்ச$_2$த$_3$: ॥ **2.92.37** ॥ 3445

ஸா ப்ரயாதா மஹாஸேநா
    க$_3$ஜவாஜிஸமாகுலா ।
த$_3$க்ஷிணாம் தி$_3$ஶமாவ்ரு'த்ய
    மஹாமேக$_4$ இவோத்தி$_2$த: ॥ **2.92.38** ॥ 3446

வநாநி ச வ்யதிக்ரம்ய
    ஜுஷ்டாநி ம்ரு'க$_3$பக்ஷிபி$_4$: ।
க$_3$ங்கா$_3$யா: பரவேலாயாம்
    கி$_3$ரிஷ்வத$_2$ நதீ$_3$ஷ்வபி ॥ **2.92.39** ॥ 3447

ஸா ஸம்ப்ரஹ்ரு'ஷ்டத்$_3$விபவாஜியூதா$_2$
வித்ராஸயந்தீ ம்ரு'க$_3$பக்ஷிஸங்கா$_4$ந் ।
மஹத்$_3$வநம் தத் ப்ரவிகா$_3$ஹமாநா
ரராஜ ஸேநா ப$_4$ரதஸ்ய தத்ர ॥ **2.92.40** ॥ 3448

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்$_3$விநவதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர

பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்ரிநவதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸஸைந்யஸ்ய ப$_4$ரதஸ்ய சித்ரகூடயாத்ராயா வர்ணநம்

தயா மஹத்யா யாயிந்யா
　த்$_4$வஜிந்யா வநவாஸிந: ।
அர்தி$_3$தா யூத$_2$பா மத்தா:
　ஸயூதா$_2$: ஸம்ப்ரது$_3$த்$_3$ருவு: ॥ **2.93.1** ॥ 3449

ரு'க்ஷா: ப்ரு'ஷதமுக்$_2$யாஶ்ச
　ருரவஶ்ச ஸமந்தத: ।
த்$_3$ரு'ஶ்யந்தே வநவாடேஷு
　கி$_3$ரிஷ்வபி நதீ$_3$ஷு ச ॥ **2.93.2** ॥ 3450

ஸ ஸம்ப்ரதஸ்தே$_2$ த$_4$ர்மாத்மா
　ப்ரீதோ த$_3$ஶரதா$_2$த்மஜ: ।
வ்ரு'தோ மஹத்யா நாதி$_3$ந்யா
　ஸேநயா சதுரங்க$_3$யா ॥ **2.93.3** ॥ 3451

ஸாக$_3$ரௌக$_4$நிபா$_4$ ஸேநா
　ப$_4$ரதஸ்ய மஹாத்மந: ।
மஹீம் ஸஞ்சா$_2$த$_3$யாமாஸ
　ப்ராவ்ரு'ஷி த்$_3$யாமிவாம்பு$_3$த$_3$: ॥ **2.93.4** ॥ 3452

துரங்கௌ$_3$கை$_4$ரவததா
வாரணைஶ்ச மஹாப$_3$லை: ।
அநாலக்ஷ்யா சிரம் காலம்
தஸ்மிந் காலே ப$_3$பூ$_4$வ ஸா ॥ **2.93.5** ॥ 3453

ஸ க$_3$த்வா தூ$_3$ரமத்$_4$வாநம்
ஸம்பரிஶ்ராந்தவாஹந: ।
உவாச வசநம் ஸ்ரீமாந்
வஸிஷ்ட$_2$ம் மந்த்ரிணாம் வரம் ॥ **2.93.6** ॥ 3454

யாத்$_3$ரு'ஶம் லக்ஷ்யதே ரூபம்
யதா$_2$ சைவ மயா ஶ்ருதம் ।
வ்யக்தம் ப்ராப்தா: ஸ்ம தம் தே$_3$ஶம்
ப$_4$ரத்$_3$வாஜோ யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.93.7** ॥ 3455

அயம் கி$_3$ரிஶ்சித்ரகூட -
ஸ்ததா$_2$ மந்தா$_3$கிநீ நதீ$_3$ ।
ஏதத் ப்ரகாஶதே தூ$_3$ரா -
ந்நீலமேக$_4$நிப$_4$ம் வநம் ॥ **2.93.8** ॥ 3456

கி$_3$ரே: ஸாநூநி ரம்யாணி
சித்ரகூடஸ்ய ஸம்ப்ரதி ।
வாரணைரவம்ரு'த்$_3$யந்தே
மாமகை: பர்வதோபமை: ॥ **2.93.9** ॥ 3457

முஞ்சந்தி குஸுமாந்யேதே
நகா$_3$: பர்வதஸாநுஷு ।
நீலா இவாதபாபாயே
தோயம் தோயத$_4$ரா க$_4$நா: ॥ **2.93.10** ॥ 3458

கிந்நராசரிதம் தே3ஶம்
பஶ்ய ஶத்ருக்4ந பர்வதே ।
ஹயை: ஸமந்தாதா3கீர்ணம்
மகரைரிவ ஸாக3ரம் ॥ **2.93.11** ॥ 3459

ஏதே ம்ரு'க3க3ணா பா4ந்தி
ஶீக்4ரவேகா3: ப்ரசோதி3தா: ।
வாயுப்ரவித்3தா4: ஶரதி3
மேக4ஜாலா இவாம்ப3ரே ॥ **2.93.12** ॥ 3460

குர்வந்தி குஸுமாபீடா3ந்
ஶிர:ஸு ஸுரபீ4நமீ ।
மேக4ப்ரகாஶை: ப2லகை -
ர்தா3க்ஷிணாத்யா நரா யதா2 ॥ **2.93.13** ॥ 3461

நிஷ்கூஜமிவ பூ4த்வேத3ம்
வநம் கோ4ரப்ரத3ர்ஶநம் ।
அயோத்4யேவ ஜநாகீர்ணா
ஸம்ப்ரதி ப்ரதிபா4தி மே ॥ **2.93.14** ॥ 3462

கு2ரைருதீ3ரிதோ ரேணு -
ர்தி3வம் ப்ரச்சா2த்3ய திஷ்ட2தி ।
தம் வஹத்யநில: ஶீக்4ரம்
குர்வந்நிவ மம ப்ரியம் ॥ **2.93.15** ॥ 3463

ஸ்யந்த3நாம்ஸ்துரகோ3பேதாந்
ஸூதமுக்2யைரதி4ஷ்டி2தாந் ।
ஏதாந் ஸம்பதத: ஶீக்4ரம்
பஶ்ய ஶத்ருக்4ந காநநே ॥ **2.93.16** ॥ 3464

ஏதாந் வித்ராஸிதாந் பஶ்ய
பு$_3$ர்ஹிண: ப்ரியத$_3$ர்ஶநாந் ।
ஏவமாபதத: ஶைல -
மதி$_4$வாஸம் பதத்ரிண: ॥ **2.93.17** ॥ 3465

அதிமாத்ரமயம் தே$_3$ஶோ
மநோஜ்ஞ: ப்ரதிபா$_4$தி மே ।
தாபஸாநாம் நிவாஸோऽயம்
வ்யக்தம் ஸ்வர்க$_3$பதோ$_2$ऽநக$_4$ ॥ **2.93.18** ॥ 3466

ம்ரு'கா$_3$ ம்ரு'கீ$_3$பி$_4$: ஸஹிதா
ப$_3$ஹவ: ப்ரு'ஷதா வநே ।
மநோஜ்ஞரூபா லக்ஷ்யந்தே
குஸுமைரிவ சித்ரிதா: ॥ **2.93.19** ॥ 3467

ஸாது$_4$ ஸைந்யா: ப்ரதிஷ்ட$_2$ந்தாம்
விசிந்வந்து ச காநநம் ।
யதா$_2$ தௌ புருஷவ்யாக்$_4$ரௌ
த்$_3$ரு'ஶ்யேதே ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ **2.93.20** ॥ 3468

ப$_4$ரதஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா
புருஷா: ஶஸ்த்ரபாணய: ।
விவிஶுஸ்தத்$_3$வநம் ஶூரா
தூ$_4$மாக்$_3$ரம் த$_3$த்$_3$ரு'ஶுஸ்தத: ॥ **2.93.21** ॥ 3469

தே ஸமாலோக்ய தூ$_4$மாக்$_3$ர -
மூசுர்ப$_4$ரதமாக$_3$தா: ।
நாமநுஷ்யே ப$_4$வத்யக்$_3$நி -
ர்வ்யக்தமத்ரைவ ராக$_4$வௌ ॥ **2.93.22** ॥ 3470

அத$_2$ நாத்ர நரவ்யாக்$_4$ரௌ
ராஜபுத்ரௌ பரந்தபௌ ।
அந்யே ராமோபமா: ஸந்தி
வ்யக்தமத்ர தபஸ்விந: ॥ **2.93.23** ॥ 3471

தச்ச்$_2$ருத்வா ப$_4$ரதஸ்தேஷாம்
வசநம் ஸாது$_4$ஸம்மதம் ।
ஸைந்யாநுவாச ஸர்வாம்ஸ்தா -
நமித்ரப$_3$லமர்த$_3$ந: ॥ **2.93.24** ॥ 3472

யத்தா ப$_4$வந்தஸ்திஷ்ட$_2$ந்து
நேதோ க$_3$ந்தவ்யமக்$_3$ரத: ।
அஹமேவ க$_3$மிஷ்யாமி
ஸுமந்த்ரோ த்$_4$ரு'திரேவ ச ॥ **2.93.25** ॥ 3473

ஏவமுக்தாஸ்தத: ஸைந்யா -
ஸ்தத்ர தஸ்து$_2$: ஸமந்தத: ।
ப$_4$ரதோ யத்ர தூ$_4$மாக்$_3$ரம்
தத்ர த்$_3$ரு'ஷ்டிம் ஸமாத$_3$த$_4$த் ॥ **2.93.26** ॥ 3474

வ்யவஸ்தி$_2$தா யா ப$_4$ரதேந ஸா சமூ -
ர்நிரீக்ஷமாணாபி ச பூ$_4$மிமக்$_3$ரத: ।
ப$_3$பூ$_4$வ ஹ்ரு'ஷ்டா நசிரேண ஜாநதீ
ப்ரியஸ்ய ராமஸ்ய ஸமாக$_3$மம் ததா$_3$ ॥ **2.93.27** ॥ 3475

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ரிநவதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ சதுர்நவதிதம: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீராம: ஸீதாம் சித்ரகூடஶோபா4மத3ர்ஶயத்

தீ3ர்க4காலோஷிதஸ்தஸ்மிந்
    கி3ரௌ கி3ரிவரப்ரிய: ।
வைதே3ஹ்யா: ப்ரியமாகாங்க்ஷந்
    ஸ்வம் ச சித்தம் விலோப4யந் ॥ **2.94.1** ॥ 3476

அத2 தா3ஶரதி2ஶ்சித்ரம்
    சித்ரகூடமத3ர்ஶயத் ।
பா4ர்யாமமரஸங்காஶ:
    ஶசீமிவ புரந்த3ர: ॥ **2.94.2** ॥ 3477

ந ராஜ்யப்4ரம்ஶநம் ப4த்3ரே
    ந ஸுஹ்ருʼத்3பி4ர்விநாப4வ: ।
மநோ மே பா3த4தே த்3ருʼஷ்ட்வா
    ரமணீயமிமம் கி3ரிம் ॥ **2.94.3** ॥ 3478

பஶ்யேமமசலம் ப4த்3ரே
    நாநாத்3விஜக3ணாயுதம் ।
ஶிக2ரை: க2மிவோத்3வித்3தை4 -
    ர்தா4துமத்3பி4ர்விபூ4ஷிதம் ॥ **2.94.4** ॥ 3479

கேசித்$_3$ ரஜதஸங்காஶா:
கேசித் க்ஷதஜஸந்நிபா$_4$: ।
பீதமாஞ்ஜிஷ்ட$_2$வர்ணாஶ்ச
கேசிந்மணிவரப்ரபா$_4$: ॥ **2.94.5** ॥ 3480

புஷ்பார்ககேதகாபா$_4$ஶ்ச
கேசிஜ்ஜ்யோதீரஸப்ரபா$_4$: ।
விராஜந்தேऽசலேந்த்$_3$ரஸ்ய
தே$_3$ஶா தா$_4$துவிபூ$_4$ஷிதா: ॥ **2.94.6** ॥ 3481

நாநாம்ரு'க$_3$க$_3$ணைர்த்$_3$வீபி -
தரக்ஷ்வ்ரு'க்ஷக$_3$ணைர்வ்ரு'த: ।
அது$_3$ஷ்டைர்பா$_4$த்யயம் ஶைலோ
ப$_3$ஹுபக்ஷிஸமாகுல: ॥ **2.94.7** ॥ 3482

ஆம்ரஜம்ப்$_3$வஸநைர்லோத்$_4$ரை:
ப்ரியாலை: பநஸைர்த$_4$வை: ।
அங்கோலைர்ப$_4$வ்யதிநிஶை -
ர்பி$_3$ல்வதிந்து$_3$கவேணுபி$_4$: ॥ **2.94.8** ॥ 3483

காஶ்மர்யாரிஷ்டவரணை -
ர்மதூ$_4$கைஸ்திலகைரபி ।
ப$_3$த$_3$ர்யாமலகைர்நீபை -
ர்வேத்ரத$_4$ந்வநபீ$_3$ஜகை: ॥ **2.94.9** ॥ 3484

புஷ்பவத்$_3$பி$_4$: ப$_2$லோபேதை -
ஶ்சா$_2$யாவத்$_3$பி$_4$ர்மநோரமை: ।
ஏவமாதி$_3$பி$_4$ராகீர்ண:
ஶ்ரியம் புஷ்யத்யயம் கி$_3$ரி: ॥ **2.94.10** ॥ 3485

ஶைலப்ரஸ்தே2ஷு ரம்யேஷு
　　பஶ்யேமாந் காமஹர்ஷணாந் ।
கிந்நராந் த்3வந்த்3வஶோ ப4த்3ரே
　　ரமமாணாந் மநஸ்விந: ॥ **2.94.11** ॥ 3486

ஶாகா2வஸக்தாந் க2ட்3கா3ம்ஶ்ச
　　ப்ரவராண்யம்ப3ராணி ச ।
பஶ்ய வித்3யாத4ரஸ்த்ரீணாம்
　　க்ரீடோ3த்3தே3ஶாந் மநோரமாந் ॥ **2.94.12** ॥ 3487

ஜலப்ரபாதைருத்3பே4தை3 -
　　ர்நிஷ்பந்தை3ஶ்ச க்வசித் க்வசித் ।
ஸ்ரவத்3பி4ர்பா4த்யயம் ஶைல:
　　ஸ்ரவந்மத3 இவ த்3விப: ॥ **2.94.13** ॥ 3488

கு3ஹாஸமீரணோ க3ந்தா4ந்
　　நாநாபுஷ்பப4வாந் ப3ஹூந் ।
க்4ராணதர்பணமப்4யேத்ய
　　கம் நரம் ந ப்ரஹர்ஷயேத் ॥ **2.94.14** ॥ 3489

யதீ3ஹ ஶரதோ3ऽநேகா -
　　ஸ்த்வயா ஸார்த4மநிந்தி3தே ।
லக்ஷ்மணேந ச வத்ஸ்யாமி
　　ந மாம் ஶோக: ப்ரத4ர்ஷதி ॥ **2.94.15** ॥ 3490

ப3ஹுபுஷ்பப2லே ரம்யே
　　நாநாத்3விஜக3ணாயுதே ।
விசித்ரஶிக2ரே ஹ்யஸ்மிந்
　　ரதவாநஸ்மி பா4மிநி ॥ **2.94.16** ॥ 3491

அநேந வநவாஸேந
மம ப்ராப்தம் ப₂லத்₃வயம் ।
பிதுஶ்சாந்ரு'ண்யதா த₄ர்மே
ப₄ரதஸ்ய ப்ரியம் ததா₂ ॥ **2.94.17** ॥ 3492

வைதே₃ஹி ரமஸே கச்சி -
ச்சித்ரகூடே மயா ஸஹ ।
பஶ்யந்தீ விவிதா₄ந் பா₄வாந்
மநோவாக்காயஸம்மதாந் ॥ **2.94.18** ॥ 3493

இத₃மேவாம்ரு'தம் ப்ராஹூ
ராஜ்ஞி ராஜர்ஷய: பரே ।
வநவாஸம் ப₄வார்தா₂ய
ப்ரேத்ய மே ப்ரபிதாமஹா: ॥ **2.94.19** ॥ 3494

ஶிலா: ஶைலஸ்ய ஶோப₄ந்தே
விஶாலா: ஶதஶோऽபி₄த: ।
ப₃ஹுலா ப₃ஹுலைர்வர்ணை -
ர்நீலபீதஸிதாருணை: ॥ **2.94.20** ॥ 3495

நிஶி பா₄ந்த்யசலேந்த்₃ரஸ்ய
ஹுதாஶநஶிகா₂ இவ ।
ஓஷத்₄ய: ஸ்வப்ரபா₄லக்ஷ்ம்யா
ப்₄ராஜமாநா: ஸஹஸ்ரஶ: ॥ **2.94.21** ॥ 3496

கேசித் க்ஷயநிபா₄ தே₃ஶா:
கேசிது₃த்₃யாநஸந்நிபா₄: ।
கேசிதே₃கஶிலா பா₄ந்தி
பர்வதஸ்யாஸ்ய பா₄மிநி ॥ **2.94.22** ॥ 3497

பி$_4$த்த்வேவ வஸுதா$_4$ம் பா$_4$தி
சித்ரகூட: ஸமுத்தி$_2$த: ।
சித்ரகூடஸ்ய கூடோऽயம்
த்$_3$ரு’ஶ்யதே ஸர்வத: ஶுப$_4$: ॥ **2.94.23** ॥ 3498

குஷ்ட$_2$ஸ்த$_2$க$_3$ரபுந்நாக$_3$ -
பூ$_4$ர்ஜபத்ரோத்தரச்ச$_2$தா$_3$ந் ।
காமிநாம் ஸ்வாஸ்தராந் பஶ்ய
குஶேஶயத$_3$லாயுதாந் ॥ **2.94.24** ॥ 3499

ம்ரு’தி$_3$தாஶ்சாபவித்$_3$தா$_4$ஶ்ச
த்$_3$ரு’ஶ்யந்தே கமலஸ்ரஜ: ।
காமிபி$_4$ர்வநிதே பஶ்ய
ப$_2$லாநி விவிதா$_4$நி ச ॥ **2.94.25** ॥ 3500

வஸ்வௌகஸாராம் நலிநீ -
மதீத்யைவோத்தராந் குரூந் ।
பர்வதஶ்சித்ரகூடோऽஸௌ
ப$_3$ஹுமூலப$_2$லோத$_3$க: ॥ **2.94.26** ॥ 3501

இமம் து காலம் வநிதே விஜஹ்ரிவாம் -
ஸ்த்வயா ச ஸீதே ஸஹ லக்ஷ்மணேந ச ।
ரதிம் ப்ரபத்ஸ்யே குலத$_4$ர்மவர்தி$_4$நீம்
ஸதாம் பதி$_2$ ஸ்வைர்நியமை: பரை: ஸ்தி$_2$த: ॥ **2.94.27** ॥ 3502

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ சதுர்நவதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

‖ பஞ்சநவதிதம: ஸர்க$_3$: ‖

ஸ்ரீராமேண ஸீதாம் ப்ரதி ஸரித்$_3$வராயா மந்தா$_3$கிந்யா: ஸுஷமாயா வர்ணநம்

அத$_2$ ஶைலாத்$_3$ விநிஷ்க்ரம்ய
மைதி$_2$லீம் கோஸலேஶ்வர: ।
அத$_3$ர்ஶயச்சு$_2$ப$_4$ஜலாம்
ரம்யாம் மந்தா$_3$கிநீம் நதீ$_3$ம் ‖ **2.95.1** ‖ 3503

அப்$_3$ரவீச்ச வராரோஹாம்
சந்த்$_3$ரசாருநிபா$_4$நநாம் ।
விதே$_3$ஹராஜஸ்ய ஸுதாம்
ராமோ ராஜீவலோசந: ‖ **2.95.2** ‖ 3504

விசித்ரபுலிநாம் ரம்யாம்
ஹம்ஸஸாரஸஸேவிதாம் ।
குஸுமைருபஸம்பந்நாம்
பஶ்ய மந்தா$_3$கிநீம் நதீ$_3$ம் ‖ **2.95.3** ‖ 3505

நாநாவிதை$_4$ஸ்தீரருஹை -
ர்வ்ரு’தாம் புஷ்பப$_2$லத்$_3$ருமை: ।

ராஜந்தீம் ராஜராஜஸ்ய
நலிநீமிவ ஸர்வத: ॥ **2.95.4** ॥ 3506

ம்ரு'க$_3$யூத$_2$நிபீதாநி
கலுஷாம்பா$_4$ம்ஸி ஸாம்ப்ரதம் ।
தீர்தா$_2$நி ரமணீயாநி
ரதிம் ஸஞ்ஜநயந்தி மே ॥ **2.95.5** ॥ 3507

ஜடாஜிநத$_4$ரா: காலே
வல்கலோத்தரவாஸஸ: ।
ரு'ஷயஸ்த்வவகா$_3$ஹந்தே
நதீ$_3$ம் மந்தா$_3$கிநீம் ப்ரியே ॥ **2.95.6** ॥ 3508

ஆதி$_3$த்யமுபதிஷ்ட$_2$ந்தே
நியமாதூ$_3$ர்த்$_4$வபா$_3$ஹவ: ।
ஏதே பரே விஶாலாக்ஷி
முநய: ஸம்ஶிதவ்ரதா: ॥ **2.95.7** ॥ 3509

மாருதோத்$_3$தூ$_4$தஶிக$_2$ரை:
ப்ரந்ரு'த்த இவ பர்வத: ।
பாத$_3$பை: புஷ்பபத்ராணி
ஸ்ரு'ஜத்$_3$பி$_4$ரபி$_4$தோ நதீ$_3$ம் ॥ **2.95.8** ॥ 3510

க்வசிந்மணிநிகாஶோதா$_3$ம்
க்வசித் புலிநஶாலிநீம் ।
க்வசித் ஸித்$_3$த$_4$ஜநாகீர்ணாம்
பஶ்ய மந்தா$_3$கிநீம் நதீ$_3$ம் ॥ **2.95.9** ॥ 3511

நிர்தூ$_4$தாந் வாயுநா பஶ்ய
விததாந் புஷ்பஸஞ்சயாந் ।

போப்லூயமாநாநபராந்
பஶ்ய த்வம் தநுமத்$_{4}$யமே ॥ **2.95.10** ॥ 3512

பஶ்யைதத்$_{3}$வல்கு$_{3}$வசஸோ
ரதா$_{2}$ங்கா$_{3}$ஹ்வயநா த்$_{3}$விஜா: ।
அதி$_{4}$ரோஹந்தி கல்யாணி
நிஷ்கூஜந்த: ஶுபா$_{4}$ கி$_{3}$ர: ॥ **2.95.11** ॥ 3513

த$_{3}$ர்ஶநம் சித்ரகூடஸ்ய
மந்தா$_{3}$கிந்யாஶ்ச ஶோப$_{4}$நே ।
அதி$_{4}$கம் புரவாஸாச்ச
மந்யே தவ ச த$_{3}$ர்ஶநாத் ॥ **2.95.12** ॥ 3514

விதூ$_{4}$தகல்மஷை: ஸித்$_{3}$தை$_{4}$ -
ஸ்தபோத$_{3}$மஶமாந்விதை: ।
நித்யவிக்ஷோபி$_{4}$தஜலாம்
விகா$_{3}$ஹஸ்வ மயா ஸஹ ॥ **2.95.13** ॥ 3515

ஸகீ$_{2}$வச்ச விகா$_{3}$ஹஸ்வ
ஸீதே மந்தா$_{3}$கிநீம் நதீ$_{3}$ம் ।
கமலாந்யவமஜ்ஜந்தீ
புஷ்கராணி ச பா$_{4}$மிநி ॥ **2.95.14** ॥ 3516

த்வம் பௌரஜநவத்$_{3}$ வ்யாலா -
நயோத்$_{4}$யாமிவ பர்வதம் ।
மந்யஸ்வ வநிதே நித்யம்
ஸரயூவதி$_{3}$மாம் நதீ$_{3}$ம் ॥ **2.95.15** ॥ 3517

லக்ஷ்மணஶ்சைவ த$_{4}$ர்மாத்மா
மந்நிதே$_{3}$ஶே வ்யவஸ்தி$_{2}$த: ।

த்வம் சாநுகூலா வைதே$_3$ஹி
ப்ரீதிம் ஜநயதீ மம ‖ **2.95.16** ‖ 3518

உபஸ்ப்ரு’ஶம்ஸ்த்ரிஷவணம்
மது$_4$மூலப$_2$லாஶந: ।
நாயோத்$_4$யாயை ந ராஜ்யாய
ஸ்ப்ரு’ஹயே ச த்வயா ஸஹ ‖ **2.95.17** ‖ 3519

இமாம் ஹி ரம்யாம் க$_3$ஜயூத$_2$லோடி$_3$தாம்
நிபீததோயாம் க$_3$ஜஸிம்ஹவாநரை: ।
ஸுபுஷ்பிதாம் புஷ்பப$_4$ரைரலங்க்ரு’தாம்
ந ஸோऽஸ்தி ய: ஸ்யாந்ந க$_3$தக்லம: ஸுகீ$_2$ ‖ **2.95.18** ‖ 3520

இதீவ ராமோ ப$_3$ஹுஸங்க$_3$தம் வச:
ப்ரியாஸஹாய: ஸரிதம் ப்ரதி ப்$_3$ருவந் ।
சசார ரம்யம் நயநாஞ்ஜநப்ரப$_4$ம்
ஸ சித்ரகூடம் ரகு$_4$வம்ஶவர்த$_4$ந: ‖ **2.95.19** ‖ 3521

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ பஞ்சநவதிதம: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஷண்ணவதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

த்ரஸ்தாநாம் வந்யம்ரு'கா$_3$ணாம் பலாயநஹேதுமபி$_4$ஜ்ஞாதும் ஶ்ரீராமஸ்ய ஸௌமித்ரிம் ப்ரத்யாதே$_3$ஶ:, லக்ஷ்மணேந ஶாலவ்ரு'க்ஷமாருஹ்ய ப$_4$ரதஸைந்யநிரீக்ஷணம் தம் ப்ரதி ஸ்வரோஷபூர்ணோத்$_3$கா$_3$ரஸ்ய ப்ரகடநம்

தாம் ததா$_3$ த$_3$ர்ஶயித்வா து
மைதி$_2$லீம் கி$_3$ரிநிம்நகா$_3$ம் ।
நிஷஸாத$_3$ கி$_3$ரிப்ரஸ்தே$_2$
ஸீதாம் மாம்ஸேந ச$_2$ந்த$_3$யந் ॥ **2.96.1** ॥ 3522

இத$_3$ம் மேத்$_4$யமித$_3$ம் ஸ்வாது$_3$
நிஷ்டப்தமித$_3$மக்$_3$நிநா ।
ஏவமாஸ்தே ஸ த$_4$ர்மாத்மா
ஸீதயா ஸஹ ராக$_4$வ: ॥ **2.96.2** ॥ 3523

ததா$_2$ தத்ராஸதஸ்தஸ்ய
ப$_4$ரதஸ்யோபயாயிந: ।
ஸைந்யரேணுஶ்ச ஶப்$_3$த$_3$ஶ்ச
ப்ராது$_3$ராஸ்தாம் நப$_4$ஸ்ப்ரு'ஶௌ ॥ **2.96.3** ॥ 3524

ஏதஸ்மிந்நந்தரே த்ரஸ்தா:
ஶப்3தே3ந மஹதா தத: ।
அர்தி3தா யூத2பா மத்தா:
ஸயூதா2த்3 து3த்3ருவுர்தி3ஶ: ॥ **2.96.4** ॥ 3525

ஸ தம் ஸைந்யஸமுத்3தூ4தம்
ஶப்3த3ம் ஶுஶ்ராவ ராக4வ: ।
தாம்ஶ்ச விப்ரத்3ருதாந் ஸர்வாந்
யூத2பாநந்வவைக்ஷத ॥ **2.96.5** ॥ 3526

தாம்ஶ்ச விப்ரத்3ருதாந் த்3ரு’ஷ்ட்வா
தம் ச ஶ்ருத்வா மஹாஸ்வநம் ।
உவாச ராம: ஸௌமித்ரிம்
லக்ஷ்மணம் தீ3ப்ததேஜஸம் ॥ **2.96.6** ॥ 3527

ஹந்த லக்ஷ்மண பஶ்யேஹ
ஸுமித்ரா ஸுப்ரஜாஸ்த்வயா ।
பீ4மஸ்தநிதக3ம்பீ4ரம்
துமுல: ஶ்ரூயதே ஸ்வந: ॥ **2.96.7** ॥ 3528

க3ஜயூதா2நி வாரண்யே
மஹிஷா வா மஹாவநே ।
வித்ராஸிதா ம்ரு’கா3: ஸிம்ஹை:
ஸஹஸா ப்ரத்3ருதா தி3ஶ: ॥ **2.96.8** ॥ 3529

ராஜா வா ராஜபுத்ரோ வா
ம்ரு’க3யாமடதே வநே ।
அந்யத்3வா ஶ்வாபத3ம் கிஞ்சித்
ஸௌமித்ரே ஜ்ஞாதுமர்ஹஸி ॥ **2.96.9** ॥ 3530

ஸுது$_3$ஶ்சரோ கி$_3$ரிஶ்சாயம்
பக்ஷிணாமபி லக்ஷ்மண।
ஸர்வமேதத்$_3$ யதா$_2$தத்த்வ -
மபி$_4$ஜ்ஞாதுமிஹார்ஹஸி ॥ **2.96.10** ॥ 3531

ஸ லக்ஷ்மண: ஸந்த்வரித:
ஸாலமாருஹ்ய புஷ்பிதம்।
ப்ரேக்ஷமாணோ தி$_3$ஶ: ஸர்வா:
பூர்வாம் தி$_3$ஶமவைக்ஷத ॥ **2.96.11** ॥ 3532

உத$_3$ங்முக$_2$: ப்ரேக்ஷமாணோ
த$_3$த$_3$ர்ஶ மஹதீம் சமூம்।
க$_3$ஜாஶ்வரத$_2$ஸம்பா$_3$தா$_4$ம்
யத்தைர்யுக்தாம் பதா$_3$திபி$_4$: ॥ **2.96.12** ॥ 3533

தாமஶ்வரத$_2$ஸம்பூர்ணாம்
ரத$_2$த்$_4$வஜவிபூ$_4$ஷிதாம்।
ஶஶம்ஸ ஸேநாம் ராமாய
வசநம் சேத$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.96.13** ॥ 3534

அக்$_3$நிம் ஸம்ஶமயத்வார்ய:
ஸீதா ச ப$_4$ஜதாம் கு$_3$ஹாம்।
ஸஜ்யம் குருஷ்வ சாபம் ச
ஶராம்ஶ்ச கவசம் ததா$_2$ ॥ **2.96.14** ॥ 3535

தம் ராம: புருஷவ்யாக்$_4$ரோ
லக்ஷ்மணம் ப்ரத்யுவாச ஹ।
அங்கா$_3$வேக்ஷஸ்வ ஸௌமித்ரே
கஸ்யேமாம் மந்யஸே சமூம் ॥ **2.96.15** ॥ 3536

ஏவமுக்தஸ்து ராமேண
லக்ஷ்மணோ வாக்யமப்$_{3}$ரவீத் ।
தி$_{3}$த$_{4}$க்ஷந்நிவ தாம் ஸேநாம்
ருஷித: பாவகோ யதா$_{2}$ ॥ **2.96.16** ॥ 3537

ஸம்பந்நம் ராஜ்யமிச்ச$_{2}$ம்ஸ்து
வ்யக்தம் ப்ராப்யாபி$_{4}$ஷேசநம் ।
ஆவாம் ஹந்தும் ஸமப்$_{4}$யேதி
கைகேய்யா ப$_{4}$ரத: ஸுத: ॥ **2.96.17** ॥ 3538

ஏஷ வை ஸுமஹாஞ்ச்$_{2}$ரீமாந்
விடபீ ஸம்ப்ரகாஶதே ।
விராஜத்யுஜ்ஜ்வலஸ்கந்த$_{4}$:
கோவிதா$_{3}$ரத்$_{4}$வஜோ ரதே$_{2}$ ॥ **2.96.18** ॥ 3539

ப$_{4}$ஜந்த்யேதே யதா$_{2}$காம -
மஶ்வாநாருஹ்ய ஶீக்$_{4}$ரகா$_{3}$ந் ।
ஏதே ப்$_{4}$ராஜந்தி ஸம்ஹ்ரு'ஷ்டா
க$_{3}$ஜாநாருஹ்ய ஸாதி$_{3}$ந: ॥ **2.96.19** ॥ 3540

க்$_{3}$ரு'ஹீதத$_{4}$நுஷாவாவாம்
கி$_{3}$ரிம் வீர ஶ்ரயாவஹே ।
அத$_{2}$வேஹைவ திஷ்டா$_{2}$வ:
ஸந்நத்$_{3}$தா$_{4}$வுத்$_{3}$யதாயுதௌ$_{4}$ ॥ **2.96.20** ॥ 3541

அபி நௌ வஶமாக$_{3}$ச்சே$_{2}$த்
கோவிதா$_{3}$ரத்$_{4}$வஜோ ரணே ।
அபி த்$_{3}$ரக்ஷ்யாமி ப$_{4}$ரதம்
யத்க்ரு'தே வ்யஸநம் மஹத் ॥ **2.96.21** ॥ 3542

த்வயா ராக$_4$வ ஸம்ப்ராப்தம்
ஸீதயா ச மயா ததா$_2$ ।
யந்நிமித்தம் ப$_4$வாந் ராஜ்யா -
ச்ச்யுதோ ராக$_4$வ ஶாஶ்வதாத் ‖ **2.96.22** ‖ 3543

ஸம்ப்ராப்தோऽயமரிர்வீர
ப$_4$ரதோ வத்$_4$ய ஏவ ஹி ।
ப$_4$ரதஸ்ய வதே$_4$ தோ$_3$ஷம்
நாஹம் பஶ்யாமி ராக$_4$வ ‖ **2.96.23** ‖ 3544

பூர்வாபகாரிணம் ஹத்வா
ந ஹ்யத$_4$ர்மேண யுஜ்யதே ।
பூர்வாபகாரீ ப$_4$ரத -
ஸ்த்யாகே$_3$ऽத$_4$ர்மஶ்ச ராக$_4$வ ‖ **2.96.24** ‖ 3545

ஏதஸ்மிந் நிஹதே க்ரு'த்ஸ்நா -
மநுஶாதி$_4$ வஸுந்த$_4$ராம் ।
அத்$_3$ய புத்ரம் ஹதம் ஸங்க்$_2$யே
கைகேயீ ராஜ்யகாமுகா ‖ **2.96.25** ‖ 3546

மயா பஶ்யேத் ஸுது$_3$:கா$_2$ர்தா
ஹஸ்திபி$_4$ந்நமிவ த்$_3$ருமம் ।
கைகேயீம் ச வதி$_4$ஷ்யாமி
ஸாநுப$_3$ந்தா$_4$ம் ஸபா$_3$ந்த$_4$வாம் ‖ **2.96.26** ‖ 3547

கலுஷேணாத்$_3$ய மஹதா
மேதி$_3$நீ பரிமுச்யதாம் ।
அத்$_3$யேமம் ஸம்யதம் க்ரோத$_4$ -
மஸத்காரம் ச மாநத$_3$ ‖ **2.96.27** ‖ 3548

மோக்ஷ்யாமி ஶத்ருஸைந்யேஷு
கக்ஷேஷ்விவ ஹுதாஶநம் ।
அத்₃யைவ சித்ரகூடஸ்ய
காநநம் நிஶிதை: ஶரை: ॥ **2.96.28** ॥ 3549

சி₂ந்த₃ஞ்ச₂த்ருஶரீராணி
கரிஷ்யே ஶோணிதோக்ஷிதம் ।
ஶரைர்நிர்பி₄ந்நஹ்ரு'த₃யாந்
குஞ்ஜராம்ஸ்துரகா₃ம்ஸ்ததா₂ ॥ **2.96.29** ॥ 3550

ஶ்வாபதா₃: பரிகர்ஷந்து
நராம்ஶ்ச நிஹதாந் மயா ।
ஶராணாம் த₄நுஷஶ்சாஹ -
மந்ரு'ணோऽஸ்மிந் மஹாவநே ।
ஸஸைந்யம் ப₄ரதம் ஹத்வா
ப₄விஷ்யாமி ந ஸம்ஶய: ॥ **2.96.30** ॥ 3551

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ ஷண்ணவதிதம: ஸர்க₃: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தநவதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீராமேண குபிதம் ஸௌமித்ரிம் பரிஸாந்த்வ்ய ப$_4$ரதஸத்$_3$பா$_4$வஸ்ய வர்ணநம், லஜ்ஜிதஸ்ய லக்ஷ்மணஸ்ய ஶ்ரீராமபார்ஶ்வே க$_3$மநம், தஸ்ய ஶைலஸ்ய ஸமந்தாத்$_3$ ப$_4$ரதஸைந்யஸ்ய நிவேஶநம்

ஸுஸம்ரப்$_3$த$_4$ம் து ப$_4$ரதம்
லக்ஷ்மணம் க்ரோத$_4$மூர்ச்சி$_2$தம் ।
ராமஸ்து பரிஸாந்த்வ்யாத$_2$
வசநம் சேத$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.97.1** ॥ 3552

கிமத்ர த$_4$நுஷா கார்ய -
மஸிநா வா ஸசர்மணா ।
மஹாப$_3$லே மஹோத்ஸாஹே
ப$_4$ரதே ஸ்வயமாக$_3$தே ॥ **2.97.2** ॥ 3553

பிது: ஸத்யம் ப்ரதிஶ்ருத்ய
ஹத்வா ப$_4$ரதமாஹவே ।
கிம் கரிஷ்யாமி ராஜ்யேந
ஸாபவாதே$_3$ந லக்ஷ்மண ॥ **2.97.3** ॥ 3554

யத்3 த்3ரவ்யம் பா3ந்த4வாநாம் வா
மித்ராணாம் வா க்ஷயே ப4வேத் ।
நாஹம் தத் ப்ரதிக்3ரு'ஹ்ணீயாம்
ப4க்ஷ்யாந் விஷக்ரு'தாநிவ ॥ **2.97.4** ॥ 3555

த4ர்மமர்த2ம் ச காமம் ச
ப்ரு'தி2வீம் சாபி லக்ஷ்மண ।
இச்சா2மி ப4வதாமர்தே2
ஏதத் ப்ரதிஶ்ரு'ணோமி தே ॥ **2.97.5** ॥ 3556

ப்4ராத்ரூ'ணாம் ஸங்க்3ரஹார்த2ம் ச
ஸுகா2ர்த2ம் சாபி லக்ஷ்மண ।
ராஜ்யமப்யஹமிச்சா2மி
ஸத்யேநாயுத4மாலபே4 ॥ **2.97.6** ॥ 3557

நேயம் மம மஹீ ஸௌம்ய
து3ர்லபா4 ஸாக3ராம்ப3ரா ।
நஹீச்சே2யமத4ர்மேண
ஶக்ரத்வமபி லக்ஷ்மண ॥ **2.97.7** ॥ 3558

யத்3 விநா ப4ரதம் த்வாம் ச
ஶத்ருக்4நம் வாபி மாநத3 ।
ப4வேந்மம ஸுக2ம் கிஞ்சித்3
ப4ஸ்ம தத் குருதாம் ஶிகீ2 ॥ **2.97.8** ॥ 3559

மந்யேऽஹமாக3தோऽயோத்4யாம்
ப4ரதோ ப்4ராத்ரு'வத்ஸல: ।
மம ப்ராணை: ப்ரியதர:
குலத4ர்மமநுஸ்மரந் ॥ **2.97.9** ॥ 3560

ஶ்ருத்வா ப்ரவ்ராஜிதம் மாம் ஹி
ஜடாவல்கலதா4ரிணம் ।
ஜாநக்யா ஸஹிதம் வீர
த்வயா ச புருஷோத்தம ॥ **2.97.10** ॥ 3561

ஸ்நேஹேநாக்ராந்தஹ்ருʼத3ய:
ஶோகேநாகுலிதேந்த்3ரிய: ।
த்3ரஷ்டுமப்4யாக3தோ ஹ்யேஷ
ப4ரதோ நாந்யதா2ऽऽக3த: ॥ **2.97.11** ॥ 3562

அம்பா3ம் ச கேகயீம் ருஷ்ய
ப4ரதஶ்சாப்ரியம் வத3ந் ।
ப்ரஸாத்3ய பிதரம் ஶ்ரீமாந்
ராஜ்யம் மே தா3துமாக3த: ॥ **2.97.12** ॥ 3563

ப்ராப்தகாலம் யதை2ஷோऽஸ்மாந்
ப4ரதோ த்3ரஷ்டுமர்ஹதி ।
அஸ்மாஸு மநஸாப்யேஷ
நாஹிதம் கிஞ்சிதா3சரேத் ॥ **2.97.13** ॥ 3564

விப்ரியம் க்ருʼதபூர்வம் தே
ப4ரதேந கதா3 நு கிம் ।
ஈத்3ருʼஶம் வா ப4யம் தேऽத்3ய
ப4ரதம் யத்3 விஶங்கஸே ॥ **2.97.14** ॥ 3565

நஹி தே நிஷ்டு2ரம் வாச்யோ
ப4ரதோ நாப்ரியம் வச: ।
அஹம் ஹ்யப்ரியமுக்த: ஸ்யாம்
ப4ரதஸ்யாப்ரியே க்ருʼதே ॥ **2.97.15** ॥ 3566

கத$_2$ம் நு புத்ரா: பிதரம்
ஹந்யு: கஸ்யாஞ்சிதா$_3$பதி$_3$ ।
ப்$_4$ராதா வா ப்$_4$ராதரம் ஹந்யாத்
ஸௌமித்ரே ப்ராணமாத்மந: ॥ **2.97.16** ॥ 3567

யதி$_3$ ராஜ்யஸ்ய ஹேதோஸ்த்வ -
மிமாம் வாசம் ப்ரபா$_4$ஷஸே ।
வக்ஷ்யாமி ப$_4$ரதம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
ராஜ்யமஸ்மை ப்ரதீ$_3$யதாம் ॥ **2.97.17** ॥ 3568

உச்யமானோ ஹி ப$_4$ரதோ
மயா லக்ஷ்மண தத்$_3$வச: ।
ராஜ்யமஸ்மை ப்ரயச்சே$_2$தி
பா$_3$ட$_4$மித்யேவ மம்ஸ்யதே ॥ **2.97.18** ॥ 3569

ததோ$_2$க்தோ த$_4$ர்மஶீலேந
ப்$_4$ராத்ரா தஸ்ய ஹிதே ரத: ।
லக்ஷ்மண: ப்ரவிவேஶேவ
ஸ்வாநி கா$_3$த்ராணி லஜ்ஜயா ॥ **2.97.19** ॥ 3570

தத்$_3$வாக்யம் லக்ஷ்மண: ஶ்ருத்வா
வ்ரீடி$_3$த: ப்ரத்யுவாச ஹ ।
த்வாம் மந்யே த்$_3$ரஷ்டுமாயாத:
பிதா த$_3$ஶரத$_2$: ஸ்வயம் ॥ **2.97.20** ॥ 3571

வ்ரீடி$_3$தம் லக்ஷ்மணம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
ராக$_4$வ: ப்ரத்யுவாச ஹ ।
ஏஷ மந்யே மஹாபா$_3$ஹு -
ரிஹாஸ்மாந் த்$_3$ரஷ்டுமாக$_3$த: ॥ **2.97.21** ॥ 3572

அத$_2$வா நெள த்$_4$ருவம் மந்யே
    மந்யமாந: ஸுகோ$_2$சிதெள ।
வநவாஸமநுத்$_4$யாய
    க்$_3$ரு'ஹாய ப்ரதிநேஷ்யதி ॥ **2.97.22** ॥ 3573

இமாம் சாப்யேஷ வைதே$_3$ஹீ -
    மத்யந்தஸுக$_2$ஸேவிநீம் ।
பிதா மே ராக$_4$வ: ஶ்ரீமாந்
    வநாதா$_3$தா$_3$ய யாஸ்யதி ॥ **2.97.23** ॥ 3574

ஏதெள தெள ஸம்ப்ரகாஶேதே
    கோ$_3$த்ரவந்தெள மநோரமெள ।
வாயுவேக$_3$ஸமெள வீரெள
    ஜவநெள துரகோ$_3$த்தமெள ॥ **2.97.24** ॥ 3575

ஸ ஏஷ ஸுமஹாகாய:
    கம்பதே வாஹிநீமுகே$_2$ ।
நாக$_3$: ஶத்ருஞ்ஜயோ நாம
    வ்ரு'த்$_3$த$_4$ஸ்தாதஸ்ய தீ$_4$மத: ॥ **2.97.25** ॥ 3576

ந து பஶ்யாமி தச்ச$_2$த்ரம்
    பாண்டு$_3$ரம் லோகவிஶ்ருதம் ।
பிதுர்தி$_3$வ்யம் மஹாபா$_4$க$_3$
    ஸம்ஶயோ ப$_4$வதீஹ மே ॥ **2.97.26** ॥ 3577

வ்ரு'க்ஷாக்$_3$ராத$_3$வரோஹ த்வம்
    குரு லக்ஷ்மண மத்$_3$வச: ।
இதீவ ராமோ த$_4$ர்மாத்மா
    ஸௌமித்ரிம் தமுவாச ஹ ॥ **2.97.27** ॥ 3578

அவதீர்ய து ஸாலாக்₃ராத்
தஸ்மாத் ஸ ஸமிதிஞ்ஜய: ।
லக்ஷ்மண: ப்ராஞ்ஜலிர்பூ₄த்வா
தஸ்தௌ₂ ராமஸ்ய பார்ஶ்வத: ॥ **2.97.28** ॥ 3579

ப₄ரதேநாத₂ ஸந்தி₃ஷ்டா
ஸம்மர்தோ₃ ந ப₄வேதி₃தி ।
ஸமந்தாத் தஸ்ய ஶைலஸ்ய
ஸேநா வாஸமகல்பயத் ॥ **2.97.29** ॥ 3580

அத்₄யர்த₄மிக்ஷ்வாகுசமூ -
ர்யோஜநம் பர்வதஸ்ய ஹ ।
பார்ஶ்வே ந்யவிஶதா₃வ்ரு'த்ய
க₃ஜவாஜிநராகுலா ॥ **2.97.30** ॥ 3581

ஸா சித்ரகூடே ப₄ரதேந ஸேநா
த₄ர்மம் புரஸ்க்ரு'த்ய விதூ₄ய த₃ர்பம் ।
ப்ரஸாத₃நார்த₂ம் ரகு₄நந்த₃நஸ்ய
விரோசதே நீதிமதா ப்ரணீதா ॥ **2.97.31** ॥ 3582

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ ஸப்தநவதிதம: ஸர்க₃: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ அஷ்டநவதிதம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரதகர்த்ரு'கா ஸ்ரீராமாஶ்ரமமந்வேஷ்டும் வ்யவஸ்தா$_2$ தேநாஶ்ரமஸ்ய த$_3$ர்ஶநம் ச

நிவேஶ்ய ஸேநாம் து விபு$_4$:
    பத்$_3$ப்$_4$யாம் பாத$_3$வதாம் வர: ।
அபி$_4$க$_3$ந்தும் ஸ காகுத்ஸ்த$_2$ -
    மியேஷ குு$_3$ருவர்தகம் ॥ **2.98.1** ॥ 3583

நிவிஷ்டமாத்ரே ஸைந்யே து
    யதோ$_2$த்$_3$தே$_3$ஶம் விநீதவத் ।
ப$_4$ரதோ ப்$_4$ராதரம் வாக்யம்
    ஶத்ருக்$_4$நமித$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.98.2** ॥ 3584

க்ஷிப்ரம் வநமித$_3$ம் ஸௌம்ய
    நரஸங்கை$_4$: ஸமந்தத: ।
லுப்$_3$தை$_4$ஶ்ச ஸஹிதைரேபி$_4$ -
    ஸ்த்வமந்வேஷிதுமர்ஹஸி ॥ **2.98.3** ॥ 3585

கு$_3$ஹோ ஜ்ஞாதிஸஹஸ்ரேண
    ஶரசாபாஸிபாணிநா ।

ஸமந்வேஷது காகுத்ஸ்தா$_2$ -
வஸ்மிந் பரிவ்ரு’த: ஸ்வயம் ‖ **2.98.4** ‖ 3586

அமாத்யை: ஸஹ பௌரைஶ்ச
கு$_3$ருபி$_4$ஶ்ச த்$_3$விஜாதிபி$_4$: ।
ஸஹ ஸர்வம் சரிஷ்யாமி
பத்$_3$ப்$_4$யாம் பரிவ்ரு’த: ஸ்வயம் ‖ **2.98.5** ‖ 3587

யாவந்ந ராமம் த்$_3$ரக்ஷ்யாமி
லக்ஷ்மணம் வா மஹாப$_3$லம் ।
வைதே$_3$ஹீம் வா மஹாபா$_4$கா$_3$ம்
ந மே ஶாந்திர்ப$_4$விஷ்யதி ‖ **2.98.6** ‖ 3588

யாவந்ந சந்த்$_3$ரஸங்காஶம்
தத்$_3$ த்$_3$ரக்ஷ்யாமி ஶுபா$_4$நநம் ।
ப்$_4$ராது: பத்$_3$மவிஶாலாக்ஷம்
ந மே ஶாந்திர்ப$_4$விஷ்யதி ‖ **2.98.7** ‖ 3589

ஸித்$_3$தா$_4$ர்த$_2$: க$_2$லு ஸௌமித்ரி -
ர்யஶ்சந்த்$_3$ரவிமலோபமம் ।
முக$_2$ம் பஶ்யதி ராமஸ்ய
ராஜீவாக்ஷம் மஹாத்$_3$யுதி ‖ **2.98.8** ‖ 3590

யாவந்ந சரணௌ ப்$_4$ராது:
பார்தி$_2$வவ்யஞ்ஜநாந்விதௌ ।
ஶிரஸா ப்ரக்$_3$ரஹீஷ்யாமி
ந மே ஶாந்திர்ப$_4$விஷ்யதி ‖ **2.98.9** ‖ 3591

யாவந்ந ராஜ்யே ராஜ்யார்ஹ:
பித்ரு’பைதாமஹே ஸ்தி$_2$த: ।

அபி$_4$ஷிக்தோ ஜலக்லிந்நோ
    ந மே ஶாந்திர்ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.98.10** ॥ 3592

க்ரு’தக்ரு’த்யா மஹாபா$_4$கா$_3$
    வைதே$_3$ஹீ ஜநகாத்மஜா ।
ப$_4$ர்தாரம் ஸாக$_3$ராந்தாயா:
    ப்ரு’தி$_2$வ்யா யாநுக$_3$ச்ச$_2$தி ॥ **2.98.11** ॥ 3593

ஸுஶுப$_4$ஶ்சித்ரகூடோ஽ஸௌ
    கி$_3$ரிராஜஸமோ கி$_3$ரி: ।
யஸ்மிந் வஸதி காகுத்ஸ்த$_2$:
    குபே$_3$ர இவ நந்த$_3$நே ॥ **2.98.12** ॥ 3594

க்ரு’தகார்யமித$_3$ம் து$_3$ர்க$_3$ -
    வநம் வ்யாலநிஷேவிதம் ।
யத$_3$த்$_4$யாஸ்தே மஹாராஜோ
    ராம: ஶஸ்த்ரப்$_4$ரு’தாம் வர: ॥ **2.98.13** ॥ 3595

ஏவமுக்த்வா மஹாபா$_3$ஹு -
    ர்ப$_4$ரத: புருஷர்ஷப$_4$: ।
பத்$_3$ப்$_4$யாமேவ மஹாதேஜா:
    ப்ரவிவேஶ மஹத்$_3$ வநம் ॥ **2.98.14** ॥ 3596

ஸ தாநி த்$_3$ருமஜாலாநி
    ஜாதாநி கி$_3$ரிஸாநுஷு ।
புஷ்பிதாக்$_3$ராணி மத்$_4$யேந
    ஜகா$_3$ம வத$_3$தாம் வர: ॥ **2.98.15** ॥ 3597

ஸ கி$_3$ரேஶ்சித்ரகூடஸ்ய
    ஸாலமாருஹ்ய ஸத்வரம் ।

ராமாஶ்ரமக3தஸ்யாக்3நே -
ர்த3த3ர்ஶ த்4வஜமுச்ச்2ரிதம் ॥ **2.98.16** ॥ 3598

தம் த்3ருʼஷ்ட்வா ப4ரத: ஶ்ரீமாந்
முமோத3 ஸஹபா3ந்த4வ: ।
அத்ர ராம இதி ஜ்ஞாத்வா
க3த: பாரமிவாம்ப4ஸ: ॥ **2.98.17** ॥ 3599

ஸ சித்ரகூடே து கி3ரௌ நிஶம்ய
ராமாஶ்ரமம் புண்யஜநோபபந்நம் ।
கு3ஹேந ஸார்த4ம் த்வரிதோ ஜகா3ம
புநர்நிவேஶ்யைவ சமூம் மஹாத்மா ॥ **2.98.18** ॥ 3600

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 அஷ்டநவதிதம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

‖ ஏகோநஶததம: ஸர்க$_3$: ‖

ப$_4$ரதேந ஶத்ருக்$_4$நாதி$_3$பி$_4$: ஸஹ ஸ்ரீராமாஶ்ரமே க$_3$த்வா தத்பர்ணஶாலாயா நிரீக்ஷணம் ருத$_3$தா தேந ப்$_4$ராதுஶ்சரணயோர்நிபதநம், ஸ்ரீராமேண தை: ஸார்த$_4$ம் ஸமாலிங்க$_3$நம்

நிவிஷ்டாயாம் து ஸேநாயா -
முத்ஸுகோ ப$_4$ரதஸ்தத: ।
ஜகா$_3$ம ப்$_4$ராதரம் த்$_3$ரஷ்டும்
ஶத்ருக்$_4$நமநுத$_3$ர்ஶயந் ‖ **2.99.1** ‖ 3601

ரு'ஷிம் வஸிஷ்ட$_2$ம் ஸந்தி$_3$ஶ்ய
மாத்ரூ'ர்மே ஶீக்$_4$ரமாநய ।
இதி த்வரிதமக்$_3$ரே ஸ
ஜகா$_3$ம கு$_3$ருவத்ஸல: ‖ **2.99.2** ‖ 3602

ஸுமந்த்ரஸ்த்வபி ஶத்ருக்$_4$ந -
மதூ$_3$ராத$_3$ந்வபத்$_3$யத ।
ராமத$_3$ர்ஶநஜஸ்தர்ஷோ
ப$_4$ரதஸ்யேவ தஸ்ய ச ‖ **2.99.3** ‖ 3603

க$_3$ச்ச$_2$ந்நேவாத$_2$ ப$_4$ரத -
ஸ்தாபஸாலயஸம்ஸ்தி$_2$தாம் ।
ப்$_4$ராது: பர்ணகுடீம் ஶ்ரீமா -
நுடஜாம் ச த$_3$த$_3$ர்ஶ ஹ ॥ **2.99.4** ॥ 3604

ஶாலாயாஸ்த்வக்$_3$ரதஸ்தஸ்யா
த$_3$த$_3$ர்ஶ ப$_4$ரதஸ்ததா$_3$ ।
காஷ்டா$_2$நி சாவப$_4$க்$_3$நாநி
புஷ்பாண்யபசிதாநி ச ॥ **2.99.5** ॥ 3605

ஸ லக்ஷ்மணஸ்ய ராமஸ்ய
த$_3$த$_3$ர்ஶாஶ்ரமமீயுஷ: ।
க்ரு'தம் வ்ரு'க்ஷேஷ்வபி$_4$ஜ்ஞாநம்
குஶசீரை: க்வசித் க்வசித் ॥ **2.99.6** ॥ 3606

த$_3$த$_3$ர்ஶ ச வநே தஸ்மிந்
மஹத: ஸஞ்சயாந் க்ரு'தாந் ।
ம்ரு'கா$_3$ணாம் மஹிஷாணாம் ச
கரீஷை: ஶீதகாரணாத் ॥ **2.99.7** ॥ 3607

க$_3$ச்ச$_2$ந்நேவ மஹாபா$_3$ஹு -
ர்த்$_3$யுதிமாந் ப$_4$ரதஸ்ததா$_3$ ।
ஶத்ருக்$_4$நம் சாப்$_3$ரவீத்$_3$த்$_4$ரு'ஷ்ட -
ஸ்தாநமாத்யாம்ஶ்ச ஸர்வஶ: ॥ **2.99.8** ॥ 3608

மந்யே ப்ராப்தா: ஸ்ம தம் தே$_3$ஶம்
ப$_4$ரத்$_3$வாஜோ யமப்$_3$ரவீத் ।
நாதிதூ$_3$ரே ஹி மந்யேऽஹம்
நதீ$_3$ம் மந்தா$_3$கிநீமித: ॥ **2.99.9** ॥ 3609

உச்சைர்ப$_3$த்$_3$தா$_4$நி சீராணி
லக்ஷ்மணேந ப$_4$வேத$_3$யம் ।
அபி$_4$ஜ்ஞாநக்ரு’த: பந்தா$_2$
விகாலே க$_3$ந்துமிச்ச$_2$தா ॥ **2.99.10** ॥ 3610

இதஶ்சோதா$_3$த்தத$_3$ந்தாநாம்
குஞ்ஜராணாம் தரஸ்விநாம் ।
ஶைலபார்ஶ்வே பரிக்ராந்த -
மந்யோந்யமபி$_4$க$_3$ர்ஜதாம் ॥ **2.99.11** ॥ 3611

யமேவாதா$_4$துமிச்ச$_2$ந்தி
தாபஸா: ஸததம் வநே ।
தஸ்யாஸௌ த்$_3$ரு’ஶ்யதே தூ$_4$ம:
ஸங்குல: க்ரு’ஷ்ணவர்த்மந: ॥ **2.99.12** ॥ 3612

அத்ராஹம் புருஷவ்யாக்$_4$ரம்
கு$_3$ருஸத்காரகாரிணம் ।
ஆர்யம் த்$_3$ரக்ஷ்யாமி ஸம்ஹ்ரு’ஷ்டம்
மஹர்ஷிமிவ ராக$_4$வம் ॥ **2.99.13** ॥ 3613

அத$_2$ க$_3$த்வா முஹூர்தம் து
சித்ரகூடம் ஸ ராக$_4$வ: ।
மந்தா$_3$கிநீமநு ப்ராப்த -
ஸ்தம் ஜநம் சேத$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.99.14** ॥ 3614

ஜக$_3$த்யாம் புருஷவ்யாக்$_4$ர
ஆஸ்தே வீராஸநே ரத: ।
ஜநேந்த்$_3$ரோ நிர்ஜநம் ப்ராப்ய
தி$_4$ங்மே ஜந்ம ஸஜீவிதம் ॥ **2.99.15** ॥ 3615

மத்க்ரு’தே வ்யஸநம் ப்ராப்தோ
லோகநாதோ$_2$ மஹாத்$_3$யுதி: ।
ஸர்வாந் காமாந் பரித்யஜ்ய
வநே வஸதி ராக$_4$வ: ॥ **2.99.16** ॥ 3616

இதி லோகஸமாக்ருஷ்ட:
பாதே$_3$ஷ்வத்$_3$ய ப்ரஸாத$_3$யந் ।
ராமம் தஸ்ய பதிஷ்யாமி
ஸீதாயா லக்ஷ்மணஸ்ய ச ॥ **2.99.17** ॥ 3617

ஏவம் ஸ விலபம்ஸ்தஸ்மிந்
வநே த$_3$ஶரதா$_2$த்மஜ: ।
த$_3$த$_3$ர்ஶ மஹதீம் புண்யாம்
பர்ணஶாலாம் மநோரமாம் ॥ **2.99.18** ॥ 3618

ஸாலதாலாஶ்வகர்ணாநாம்
பர்ணைர்ப$_3$ஹுபி$_4$ராவ்ரு’தாம் ।
விஶாலாம் ம்ரு’து$_3$பி$_4$ஸ்தீர்ணாம்
குஶைர்வேதி$_3$மிவாத்$_4$வரே ॥ **2.99.19** ॥ 3619

ஶக்ராயுத$_4$நிகாஶைஶ்ச
கார்முகைர்பா$_4$ரஸாத$_4$நை: ।
ருக்மப்ரு’ஷ்டை$_2$ர்மஹாஸாரை:
ஶோபி$_4$தாம் ஶத்ருபா$_3$த$_4$கை: ॥ **2.99.20** ॥ 3620

அர்கரஶ்மிப்ரதீகாஶை -
ர்கோ$_4$ரைஸ்தூணக$_3$தை: ஶரை: ।
ஶோபி$_4$தாம் தீ$_3$ப்தவத$_3$நை:
ஸர்பைர்போ$_4$க$_3$வதீமிவ ॥ **2.99.21** ॥ 3621

மஹாரஜதவாஸோப்4யா -
மஸிப்4யாம் ச விராஜிதாம் ।
ருக்மபி3ந்து3விசித்ராப்4யாம்
சர்மப்4யாம் சாபி ஶோபி4தாம் ॥ **2.99.22** ॥ 3622

கோ3தா4ங்கு3லித்ரைராஸக்தை -
ஶ்சித்ரகாஞ்சநபூ4ஷிதை: ।
அரிஸந்தை4ரநாத்4ரு'ஷ்யாம்
ம்ரு'கை3: ஸிம்ஹகு3ஹாமிவ ॥ **2.99.23** ॥ 3623

ப்ராகு3த3க்ப்ரவணாம் வேதி3
விஶாலாம் தீ3ப்தபாவகாம் ।
த3த3ர்ஶ ப4ரதஸ்தத்ர
புண்யாம் ராமநிவேஶநே ॥ **2.99.24** ॥ 3624

நிரீக்ஷ்ய ஸ முஹூர்தம் து
த3த3ர்ஶ ப4ரதோ கு3ரும் ।
உடஜே ராமமாஸீநம்
ஜடாமண்ட3லதா4ரிணம் ॥ **2.99.25** ॥ 3625

க்ரு'ஷ்ணாஜிநத4ரம் தம் து
சீரவல்கலவாஸஸம் ।
த3த3ர்ஶ ராமமாஸீந -
மபி4த: பாவகோபமம் ॥ **2.99.26** ॥ 3626

ஸிம்ஹஸ்கந்த4ம் மஹாபா3ஹும்
புண்ட3ரீகநிபே4க்ஷணம் ।
ப்ரு'தி2வ்யா: ஸாக3ராந்தாயா
ப4ர்தாரம் த4ர்மசாரிணம் ॥ **2.99.27** ॥ 3627

உபவிஷ்டம் மஹாபா3ஹும்
ப்3ரஹ்மாணமிவ ஶாஶ்வதம் ।
ஸ்த2ண்டி3லே த3ர்ப4ஸம்ஸ்தீர்ணே
ஸீதயா லக்ஷ்மணேந ச ॥ **2.99.28** ॥ 3628

தம் த்3ரு'ஷ்ட்வா ப4ரத: ஶ்ரீமாஞ் -
ஶோகமோஹபரிப்லுத: ।
அப்4யதா4வத த4ர்மாத்மா
ப4ரத: கேகயீஸுத: ॥ **2.99.29** ॥ 3629

த்3ரு'ஷ்ட்வைவ விலலாபார்தோ
பா3ஷ்பஸந்தி3க்3த4யா கி3ரா ।
அஶக்நுவந் வாரயிதும்
தை4ர்யாத்3 வசநமப்3ருவந் ॥ **2.99.30** ॥ 3630

ய: ஸம்ஸதி3 ப்ரக்ரு'திபி4 -
ர்ப4வேத்3 யுக்த உபாஸிதும் ।
வந்யைர்ம்ரு'கை3ருபாஸீந:
ஸோऽயமாஸ்தே மமாக்3ரஜ: ॥ **2.99.31** ॥ 3631

வாஸோபி4ர்ப3ஹுஸாஹஸ்த்ரை -
ர்யோ மஹாத்மா புரோசித: ।
ம்ரு'கா3ஜிநே ஸோऽயமிஹ
ப்ரவஸ்தே த4ர்மமாசரந் ॥ **2.99.32** ॥ 3632

அதா4ரயத்3 யோ விவிதா4 -
ஶ்சித்ரா: ஸுமநஸ: ஸதா3 ।
ஸோऽயம் ஜடாபா4ரமிமம்
ஸஹதே ராக4வ: கத2ம் ॥ **2.99.33** ॥ 3633

யஸ்ய யஜ்ஞைர்யதா$_2$தி$_3$ஷ்டை -
ர்யுக்தோ த$_4$ர்மஸ்ய ஸஞ்சய: |
ஶரீரக்லேஶஸம்பூ$_4$தம்
ஸ த$_4$ர்மம் பரிமார்க$_3$தே || **2.99.34** || 3634

சந்த$_3$நேந மஹார்ஹேண
யஸ்யாங்க$_3$முபஸேவிதம் |
மலேந தஸ்யாங்க$_3$மித$_3$ம்
கத$_2$மார்யஸ்ய ஸேவ்யதே || **2.99.35** || 3635

மந்நிமித்தமித$_3$ம் து$_3$:க$_2$ம்
ப்ராப்தோ ராம: ஸுகோ$_2$சித: |
தி$_4$க்$_3$ஜீவிதம் ந்ரு'ஶம்ஸஸ்ய
மம லோகவிக$_3$ர்ஹிதம் || **2.99.36** || 3636

இத்யேவம் விலபந் தீ$_3$ந:
ப்ரஸ்விந்நமுக$_2$பங்கஜ: |
பாதா$_3$வப்ராப்ய ராமஸ்ய
பபாத ப$_4$ரதோ ருத$_3$ந் || **2.99.37** || 3637

து$_3$:கா$_2$பி$_4$தப்தோ ப$_4$ரதோ
ராஜபுத்ரோ மஹாப$_3$ல: |
உக்த்வாऽऽயேதி ஸக்ரு'த்$_3$ தீ$_3$நம்
புநர்நோவாச கிஞ்சந || **2.99.38** || 3638

பா$_3$ஷ்பை: பிஹிதகண்ட$_2$ஶ்ச
ப்ரேக்ஷ்ய ராமம் யஶஸ்விநம் |
ஆர்யேத்யேவாபி$_4$ஸங்க்ருஶ்ய
வ்யாஹர்தும் நாஶகத் தத: || **2.99.39** || 3639

ஶத்ருக்4நஶ்சாபி ராமஸ்ய
வவந்தே3 சரணௌ ருத3ந் ।
தாவுபௌ4 ச ஸமாலிங்க்3ய
ராமோऽப்யஶ்ரூண்யவர்தயத் ॥ **2.99.40** ॥ 3640

தத: ஸுமந்த்ரேண கு3ஹேந சைவ
ஸமீயதூ ராஜஸுதாவரண்யே ।
தி3வாகரஶ்சைவ நிஶாகரஶ்ச
யதா2ம்ப3ரே ஶுக்ரப்3ரு'ஹஸ்பதிப்4யாம் ॥ **2.99.41** ॥ 3641

தாந் பார்தி2வாந் வாரணயூத2பார்ஹாந்
ஸமாக3தாம்ஸ்தத்ர மஹத்யரண்யே ।
வநௌகஸஸ்தேऽபி4ஸமீக்ஷ்ய ஸர்வே
த்வஶ்ரூண்யமுஞ்சந் ப்ரவிஹாய ஹர்ஷம் ॥ **2.99.42** ॥ 3642

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 நவநவதிதம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஶததம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீராமஸ்ய ப4ரதம் ப்ரதி குஶலப்ரஶ்நவ்யாஜேந ராஜநீதேருபதே3ஶ:

ஜடிலம் சீரவஸநம்
    ப்ராஞ்ஜலிம் பதிதம் பு4வி ।
த3த3ர்ஶ ராமோ து3ர்த3ர்ஶம்
    யுகா3ந்தே பா4ஸ்கரம் யதா2 ॥ **2.100.1** ॥ 3643

கத2ஞ்சித3பி4விஜ்ஞாய
    விவர்ணவத3நம் க்ரு'ஶம் ।
ப்4ராதரம் ப4ரதம் ராம:
    பரிஜக்3ராஹ பாணிநா ॥ **2.100.2** ॥ 3644

ஆக்4ராய ராமஸ்தம் மூர்த்4நி
    பரிஷ்வஜ்ய ச ராக4வம் ।
அங்கே ப4ரதமாரோப்ய
    பர்யப்ரு'ச்ச2த ஸாத3ரம் ॥ **2.100.3** ॥ 3645

க்வ நு தேऽபூ4த் பிதா தாத
    யத3ரண்யம் த்வமாக3த: ।

ந ஹி த்வம் ஜீவதஸ்தஸ்ய
வநமாக3ந்துமர்ஹஸி ॥ **2.100.4** ॥ 3646

சிரஸ்ய ப3த பஶ்யாமி
தூ3ராத்3 ப4ரதமாக3தம் ।
து3ஷ்ப்ரதீகமரண்யேऽஸ்மிந்
கிம் தாத வநமாக3த: ॥ **2.100.5** ॥ 3647

கச்சிந்நு த4ரதே தாத
ராஜா யத் த்வமிஹாக3த: ।
கஞ்சிந்ந தீ3ந: ஸஹஸா
ராஜா லோகாந்தரம் க3த: ॥ **2.100.6** ॥ 3648

கச்சித் ஸௌம்ய ந தே ராஜ்யம்
ப்4ரஷ்டம் பா3லஸ்ய ஶாஶ்வதம் ।
கச்சிச்ச்2ருஶ்ரூஷஸே தாத
பிது: ஸத்யபராக்ரம ॥ **2.100.7** ॥ 3649

கச்சித்3 த3ஶரதோ2 ராஜா
குஶலீ ஸத்யஸங்க3ர: ।
ராஜஸூயாஶ்வமேதா4நா -
மாஹர்தா த4ர்மநிஶ்சித: ॥ **2.100.8** ॥ 3650

ஸ கச்சித்3 ப்3ராஹ்மணோ வித்3வாந்
த4ர்மநித்யோ மஹாத்3யுதி: ।
இக்ஷ்வாகூணாமுபாத்4யாயோ
யதா2வத் தாத பூஜ்யதே ॥ **2.100.9** ॥ 3651

தாத கச்சிச்ச கௌஸல்யா
ஸுமித்ரா ச ப்ரஜாவதீ ।

ஸுகி$_2$நீ கச்சிதா$_3$ர்யா ச
தே$_3$வீ நந்த$_3$தி கைகயீ ‖ **2.100.10** ‖ 3652

கச்சித்$_3$ விநயஸம்பந்ந:
குலபுத்ரோ ப$_3$ஹுஶ்ருத: ।
அநஸூயுரநுத்$_3$ரஷ்டா
ஸத்க்ரு’தஸ்தே புரோஹித: ‖ **2.100.11** ‖ 3653

கச்சித$_3$க்$_3$நிஷு தே யுக்தோ
விதி$_4$ஜ்ஞோ மதிமாந்ரு’ஜு: ।
ஹுதம் ச ஹோஷ்யமாணம் ச
காலே வேத$_3$யதே ஸதா$_3$ ‖ **2.100.12** ‖ 3654

கச்சித்$_3$ தே$_3$வாந் பித்ரூ’ந் ப்$_4$ரு’த்யாந்
கு$_3$ரூந் பித்ரு’ஸமாநபி ।
வ்ரு’த்$_3$தா$_4$ம்ஶ்ச தாத வைத்$_3$யாம்ஶ்ச
ப்$_3$ராஹ்மணாம்ஶ்சாபி$_4$மந்யஸே ‖ **2.100.13** ‖ 3655

இஶ்வஸ்த்ரவரஸம்பந்ந -
மர்த$_2$ஶாஸ்த்ரவிஶாரத$_3$ம் ।
ஸுத$_4$ந்வாநமுபாத்$_4$யாயம்
கச்சித் த்வம் தாத மந்யஸே ‖ **2.100.14** ‖ 3656

கச்சிதா$_3$த்மஸமா: ஶூரா:
ஶ்ருதவந்தோ ஜிதேந்த்$_3$ரியா: ।
குலீநாஶ்சேங்கி$_3$தஜ்ஞாஶ்ச
க்ரு’தாஸ்தே தாத மந்த்ரிண: ‖ **2.100.15** ‖ 3657

மந்த்ரோ விஜயமூலம் ஹி
ராஜ்ஞாம் ப$_4$வதி ராக$_4$வ ।

ஸுஸம்வ்ரு'தோ மந்த்ரிது$_4$ரை -
ரமாத்யை: ஶாஸ்த்ரகோவிதை$_3$: ॥ **2.100.16** ॥ 3658

கசிந்நித்$_3$ராவஶம் நைஷி
கச்சித் காலேऽவபு$_3$த்$_4$யஸே ।
கச்சிச்சாபரராத்ரேஷு
சிந்தயஸ்யர்த$_2$நைபுணம் ॥ **2.100.17** ॥ 3659

கஞ்சிந்மந்த்ரயஸே நைக:
கச்சிந்ந ப$_3$ஹுபி$_4$: ஸஹ ।
கச்சித் தே மந்த்ரிதோ மந்த்ரோ
ராஷ்ட்ரம் ந பரிதா$_4$வதி ॥ **2.100.18** ॥ 3660

கச்சித$_3$ர்த$_2$ம் விநிஶ்சித்ய
லகு$_4$மூலம் மஹோத$_3$யம் ।
க்ஷிப்ரமாரப$_4$ஸே கர்ம
ந தீ$_3$ர்க$_4$யஸி ராக$_4$வ ॥ **2.100.19** ॥ 3661

கச்சிந்நு ஸுக்ரு'தாந்யேவ
க்ரு'தரூபாணி வா புந: ।
விது$_3$ஸ்தே ஸர்வகார்யாணி
ந கர்தவ்யாநி பார்தி$_2$வா: ॥ **2.100.20** ॥ 3662

கச்சிந்ந தர்கைர்யுக்த்யா வா
யே சாப்யபரிகீர்திதா: ।
த்வயா வா தவ வாமாத்யை -
ர்பு$_3$த்$_4$யதே தாத மந்த்ரிதம் ॥ **2.100.21** ॥ 3663

கச்சித் ஸஹஸ்ரைர்மூர்கா$_2$ணா -
மேகமிச்ச$_2$ஸி பண்டி$_3$தம் ।

பண்டி$_3$தோ ஹ்யர்த$_2$க்ரு'ச்ச்$_2$ரேஷு
குர்யாந்நி:ஶ்ரேயஸம் மஹத் ॥ **2.100.22** ॥ 3664

ஸஹஸ்ராண்யபி மூர்கா$_2$ணாம்
யத்$_3$யுபாஸ்தே மஹீபதி: ।
அத$_2$வாப்யயுதாந்யேவ
நாஸ்தி தேஷு ஸஹாயதா ॥ **2.100.23** ॥ 3665

ஏகோऽப்யமாத்யோ மேதா$_4$வீ
ஶூரோ த$_3$க்ஷோ விசக்ஷண: ।
ராஜாநம் ராஜபுத்ரம் வா
ப்ராபயேந்மஹதீம் ஶ்ரியம் ॥ **2.100.24** ॥ 3666

கச்சிந்முக்$_2$யா மஹத்ஸ்வேவ
மத்$_4$யமேஷு ச மத்$_4$யமா: ।
ஜக$_4$ந்யாஶ்ச ஜக$_4$ந்யேஷு
ப்$_4$ரு'த்யாஸ்தே தாத யோஜிதா: ॥ **2.100.25** ॥ 3667

அமாத்யாநுபதா$_4$தீதாந்
பித்ரு'பைதாமஹாஶுசீந் ।
ஶ்ரேஷ்டா$_2$ச்ச்$_2$ரேஷ்டே$_2$ஷு கச்சித் த்வம்
நியோஜயஸி கர்மஸு ॥ **2.100.26** ॥ 3668

கச்சிந்நோக்$_3$ரேண த$_3$ண்டே$_3$ந
ப்$_4$ரு'ஶமுத்$_3$வேஜிதா: ப்ரஜா: ।
ராஷ்ட்ரே தவாவஜாநந்தி
மந்த்ரிண: கைகயீஸுத ॥ **2.100.27** ॥ 3669

கச்சித் த்வாம் நாவஜாநந்தி
யாஜகா: பதிதம் யதா$_2$ ।

உக்$_3$ரப்ரதிக்$_3$ரஹீதாரம்
காமயாநமிவ ஸ்த்ரிய: ॥ **2.100.28** ॥ 3670

உபாயகுஶலம் வைத்$_3$யம்
ப்$_4$ரு'த்யஸந்தூ$_3$ஷணே ரதம் ।
ஶூரமைஶ்வர்யகாமம் ச
யோ ஹந்தி ந ஸ ஹந்யதே ॥ **2.100.29** ॥ 3671

கச்சித்$_3$ த்$_4$ரு'ஷ்டஶ்ச ஶூரஶ்ச
த்$_4$ரு'திமாந் மதிமாஞ்சு$_2$சி: ।
குலீநஶ்சாநுரக்தஶ்ச
த$_3$க்ஷ: ஸேநாபதி: க்ரு'த: ॥ **2.100.30** ॥ 3672

ப$_3$லவந்தஶ்ச கச்சித் தே
முக்$_2$யா யுத்$_3$த$_4$விஶாரதா$_3$: ।
த்$_3$ரு'ஷ்டாபதா$_3$நா விக்ராந்தா -
ஸ்த்வயா ஸத்க்ரு'த்ய மாநிதா: ॥ **2.100.31** ॥ 3673

கச்சித்$_3$ ப$_3$லஸ்ய ப$_4$க்தம் ச
வேதநம் ச யதோ$_2$சிதம் ।
ஸம்ப்ராப்தகாலம் தா$_3$தவ்யம்
த$_3$தா$_3$ஸி ந விலம்ப$_3$ஸே ॥ **2.100.32** ॥ 3674

காலாதிக்ரமணே ஹ்யேவ
ப$_4$க்தவேதநயோர்ப்$_4$ரு'தா: ।
ப$_4$ர்துரப்யதிகுப்யந்தி
ஸோऽநர்த$_2$: ஸுமஹாந் க்ரு'த: ॥ **2.100.33** ॥ 3675

கச்சித் ஸர்வேऽநுரக்தாஸ்த்வாம்
குலபுத்ரா: ப்ரதா$_4$நத: ।

கச்சித் ப்ராணாம்ஸ்தவார்தே$_2$ஷு
ஸந்த்யஜந்தி ஸமாஹிதா: ‖ **2.100.34** ‖ 3676

கச்சிஜாநபதோ$_3$ வித்$_3$வாந்
த$_3$க்ஷிண: ப்ரதிபா$_4$நவாந் ।
யதோ$_2$க்தவாதீ$_3$ தூ$_3$தஸ்தே
க்ரு'தோ ப$_4$ரத பண்டி$_3$த: ‖ **2.100.35** ‖ 3677

கச்சித$_3$ஷ்டாத$_3$ஶாந்யேஷு
ஸ்வபக்ஷே த$_3$ஶ பஞ்ச ச ।
த்ரிபி$_4$ஸ்த்ரிபி$_4$ரவிஜ்ஞாதை -
ர்வத்ஸி தீர்தா$_2$நி சாரகை: ‖ **2.100.36** ‖ 3678

கச்சித்$_3$ வ்யபாஸ்தாநஹிதாந்
ப்ரதியாதாம்ஶ்ச ஸர்வதா$_3$ ।
து$_3$ர்ப$_3$லாநநவஜ்ஞாய
வர்தஸே ரிபுஸூத$_3$ந ‖ **2.100.37** ‖ 3679

கச்சிந்ந லோகாயதிகாந்
ப்$_3$ராஹ்மணாம்ஸ்தாத ஸேவஸே ।
அநர்த$_2$குஶலா ஹ்யேதே
பா$_3$லா: பண்டி$_3$தமாநிந: ‖ **2.100.38** ‖ 3680

த$_4$ர்மஶாஸ்த்ரேஷு முக்$_2$யேஷு
வித்$_3$யமாநேஷு து$_3$ர்பு$_3$தா$_4$: ।
பு$_3$த்$_3$தி$_4$மாந்வீக்ஷிகீ ப்ராப்ய
நிரர்த$_2$ம் ப்ரவத$_3$ந்தி தே ‖ **2.100.39** ‖ 3681

வீரைரத்$_4$யுஷிதாம் பூர்வ -
மஸ்மாகம் தாத பூர்வகை: ।

ஸத்யநாமாம் த்$_3$ரு’ட$_4$த்$_3$வாராம்
ஹஸ்த்யஶ்வரத$_2$ஸங்குலாம் ॥ **2.100.40** ॥ 3682

ப்$_3$ராஹ்மணை: க்ஷத்ரியைர்வைஶ்யை:
ஸ்வகர்மநிரதை: ஸதா$_3$ ।
ஜிதேந்த்$_3$ரியைர்மஹோத்ஸாஹை -
ர்வ்ரு’தாமார்யை: ஸஹஸ்ரஶ: ॥ **2.100.41** ॥ 3683

ப்ராஸாதை$_3$ர்விவிதா$_4$காரை -
ர்வ்ரு’தாம் வைத்$_3$யஜநாகுலாம் ।
கச்சித் ஸமுதி$_3$தாம் ஸ்பீ$_2$தா -
மயோத்$_4$யாம் பரிரக்ஷஸே ॥ **2.100.42** ॥ 3684

கச்சிச்சைத்யஶதைர்ஜுஷ்ட:
ஸுநிவிஷ்டஜநாகுல: ।
தே$_3$வஸ்தா$_2$நை: ப்ரபாபி$_4$ஶ்ச
தடாகைஶ்சோபஶோபி$_4$த: ॥ **2.100.43** ॥ 3685

ப்ரஹ்ரு’ஷ்டநரநாரீக:
ஸமாஜோத்ஸவஶோபி$_4$த: ।
ஸுக்ரு’ஷ்டஸீமாபஶுமாந்
ஹிம்ஸாபி$_4$ரபி$_4$வர்ஜித: ॥ **2.100.44** ॥ 3686

அதே$_3$வமாத்ரு’கோ ரம்ய:
ஶ்வாபதை$_3$: பரிவர்ஜித: ।
பரித்யக்தோ ப$_4$யை: ஸர்வை:
க$_2$நிபி$_4$ஶ்சோபஶோபி$_4$த: ॥ **2.100.45** ॥ 3687

விவர்ஜிதோ நரை: பாபை -
ர்மம பூர்வை: ஸுரக்ஷித: ।

கச்சிஜநபத$_3$: ஸ்பீ$_2$த:
ஸுக$_2$ம் வஸதி ராக$_4$வ ‖ **2.100.46** ‖ 3688

கச்சித் தே த$_3$யிதா: ஸர்வே
க்ரு’ஷிகோ$_3$ரக்ஷஜீவிந: ।
வார்தாயாம் ஸம்ஶ்ரிதஸ்தாத
லோகோऽயம் ஸுக$_2$மேத$_4$தே ‖ **2.100.47** ‖ 3689

தேஷாம் கு$_3$ப்திபரீஹாரை:
கச்சித் தே ப$_4$ரணம் க்ரு’தம் ।
ரக்ஷ்யா ஹி ராஜ்ஞா த$_4$ர்மேண
ஸர்வே விஷயவாஸிந: ‖ **2.100.48** ‖ 3690

கஞ்சித் ஸ்த்ரிய: ஸாந்த்வயஸே
கச்சித் தாஸ்தே ஸுரக்ஷிதா: ।
கஞ்சிந்ந ஶ்ரத்$_3$த$_3$தா$_4$ஸ்யாஸாம்
கச்சித்$_3$ கு$_3$ஹ்யம் ந பா$_4$ஷஸே ‖ **2.100.49** ‖ 3691

கச்சிந்நாக$_3$வநம் கு$_3$ப்தம்
கச்சித் தே ஸந்தி தே$_4$நுகா: ।
கச்சிந்ந க$_3$ணிகாஶ்வாநாம்
குஞ்ஜராணாம் ச த்ரு’ப்யஸி ‖ **2.100.50** ‖ 3692

கச்சித்$_3$ த$_3$ர்ஶயஸே நித்யம்
மாநுஷாணாம் விபூ$_4$ஷிதம் ।
உத்தா$_2$யோத்தா$_2$ய பூர்வாஹ்நே
ராஜபுத்ர மஹாபதே$_2$ ‖ **2.100.51** ‖ 3693

கச்சிந்ந ஸர்வே கர்மாந்தா:
ப்ரத்யக்ஷாஸ்தேऽவிஶங்கயா ।

ஸர்வே வா புநருத்ஸ்ரு’ஷ்டா
மத்4யமேவாத்ர காரணம் ‖ **2.100.52** ‖ 3694

கச்சித்3 து3ர்கா3ணி ஸர்வாணி
த4நதா4ந்யாயுதோ4த3கை: ।
யந்த்ரைஶ்ச ப்ரதிபூர்ணாநி
ததா2 ஶில்பித4நுர்த4ரை: ‖ **2.100.53** ‖ 3695

ஆயஸ்தே விபுல: கச்சித்
கச்சித3ல்பதரோ வ்யய: ।
அபாத்ரேஷு ந தே கஞ்சித்
கோஷோ க3ச்ச2தி ராக4வ ‖ **2.100.54** ‖ 3696

தே3வதார்தே2 ச பித்ரர்தே2
ப்3ராஹ்மணாப்4யாக3தேஷு ச ।
யோதே4ஷு மித்ரவர்கே3ஷு
கச்சித்3 க3ச்ச2தி தே வ்யய: ‖ **2.100.55** ‖ 3697

கச்சிதா3ர்யோऽபி ஶுத்3தா4த்மா
க்ஷாரிதஶ்சாபகர்மணா ।
அத்3ரு’ஷ்ட: ஶாஸ்த்ரகுஶலை -
ர்ந லோபா4த்3 ப3த்4யதே ஶுசி: ‖ **2.100.56** ‖ 3698

க்3ரு’ஹீதஶ்சைவ ப்ரு’ஷ்டஶ்ச
காலே த்3ரு’ஷ்ட: ஸகாரண: ।
கச்சிந்ந முச்யதே சோரோ
த4நலோபா4ந்நரர்ஷப4 ‖ **2.100.57** ‖ 3699

வ்யஸநே கச்சிதா3ட்4யஸ்ய
து3ர்ப3லஸ்ய ச ராக4வ ।

அர்த2ம் விராகா3: பஶ்யந்தி
தவாமாத்யா ப3ஹுஶ்ருதா: ‖ **2.100.58** ‖ 3700

யாநி மித்2யாபி4ஶஸ்தாநாம்
பதந்த்யஶ்ரூணி ராக4வ ।
தாநி புத்ரபஶூந் க்4நந்தி
ப்ரீத்யர்த2மநுஶாஸத: ‖ **2.100.59** ‖ 3701

கச்சித்3 வ்ரு'த்3தா4ம்ஶ்ச பா3லாம்ஶ்ச
வைத்3யாந் முக்2யாம்ஶ்ச ராக4வ ।
தா3நேந மநஸா வாசா
த்ரிபி4ரேதைர்பு3பூ4ஷஸே ‖ **2.100.60** ‖ 3702

கச்சித்3 கு3ரூம்ஶ்ச வ்ரு'த்3தா4ம்ஶ்ச
தாபஸாந் தே3வதாதிதீ2ந் ।
சைத்யாம்ஶ்ச ஸர்வாந் ஸித்3தா4ர்தா2ந்
ப்3ராஹ்மணாம்ஶ்ச நமஸ்யஸி ‖ **2.100.61** ‖ 3703

கச்சித3ர்தே2ந வா த4ர்ம -
மர்த2ம் த4ர்மேண வா புந: ।
உபௌ4 வா ப்ரீதிலோபே4ந
காமேந ந விபா3த4ஸே ‖ **2.100.62** ‖ 3704

கச்சித3ர்த2ம் ச காமம் ச
த4ர்மம் ச ஜயதாம் வர ।
விப4ஜ்ய காலே காலஜ்ஞ
ஸர்வாந் வரத3 ஸேவஸே ‖ **2.100.63** ‖ 3705

கச்சித் தே ப்3ராஹ்மணா: ஶர்ம
ஸர்வஶாஸ்த்ரார்த2கோவிதா3: ।

ஆஶம்ஸந்தே மஹாப்ராஜ்ஞ
பௌரஜாநபதை$_3$: ஸஹ ॥ **2.100.64** ॥ 3706

நாஸ்திக்யமந்ரு'தம் க்ரோத$_4$ம்
ப்ரமாத$_3$ம் தீ$_3$ர்க$_4$ஸூத்ரதாம் ।
அத$_3$ர்ஶநம் ஜ்ஞாநவதா -
மாலஸ்யம் பஞ்சவ்ரு'த்திதாம் ॥ **2.100.65** ॥ 3707

ஏகசிந்தநமர்தா$_2$நா -
மநர்த$_2$ஜ்ஞைஶ்ச மந்த்ரணம் ।
நிஶ்சிதாநாமநாரம்ப$_4$ம்
மந்த்ரஸ்யாபரிரக்ஷணம் ॥ **2.100.66** ॥ 3708

மங்க$_3$லாத்$_3$யப்ரயோக$_3$ம் ச
ப்ரத்யுத்தா$_2$நம் ச ஸர்வத: ।
கச்சித் த்வம் வர்ஜயஸ்யேதாந்
ராஜதோ$_3$ஷாம்ஶ்சதுர்த$_3$ஶ ॥ **2.100.67** ॥ 3709

த$_3$ஶபஞ்சசதுர்வர்கா$_3$ந்
ஸப்தவர்க$_3$ம் ச தத்த்வத: ।
அஷ்டவர்க$_3$ம் த்ரிவர்க$_3$ம் ச
வித்$_3$யாஸ்திஸ்ரஶ்ச ராக$_4$வ ॥ **2.100.68** ॥ 3710

இந்த்$_3$ரியாணாம் ஜயம் பு$_3$த்$_3$த்$_4$வா
ஷாட்$_3$கு$_3$ண்யம் தை$_3$வமாநுஷம் ।
க்ரு'த்யம் விம்ஶதிவர்க$_3$ம் ச
ததா$_2$ ப்ரக்ரு'திமண்ட$_3$லம் ॥ **2.100.69** ॥ 3711

யாத்ராத$_3$ண்ட$_3$விதா$_4$நம் ச
த்$_3$வியோநீ ஸந்தி$_4$விக்$_3$ரஹோ ।

கச்சிதே3தாந் மஹாப்ராஜ்ஞ
யதா2வத3நுமந்யஸே ‖ **2.100.70** ‖ 3712

மந்த்ரிபி4ஸ்த்வம் யதோ2த்3தி3ஷ்டம்
சதுர்பி4ஸ்த்ரிபி4ரேவ வா ।
கச்சித் ஸமஸ்தைர்வ்யஸ்தைஶ்ச
மந்த்ரம் மந்த்ரயஸே பு3த4 ‖ **2.100.71** ‖ 3713

கச்சித் தே ஸப2லா வேதா3:
கச்சித் தே ஸப2லா: க்ரியா: ।
கச்சித் தே ஸப2லா தா3ரா:
கச்சித் தே ஸப2லம் ஶ்ருதம் ‖ **2.100.72** ‖ 3714

கச்சிதே3ஷைவ தே பு3த்3தி4 -
ர்யதோ2க்தா மம ராக4வ ।
ஆயுஷ்யா ச யஶஸ்யா ச
த4ர்மகாமார்த2ஸம்ஹிதா ‖ **2.100.73** ‖ 3715

யாம் வ்ரு'த்திம் வர்ததே தாதோ
யாம் ச ந: ப்ரபிதாமஹ: ।
தாம் வ்ரு'த்திம் வர்தஸே கச்சித்3
யா ச ஸத்பத2கா3 ஶுபா4 ‖ **2.100.74** ‖ 3716

கச்சித் ஸ்வாது3க்ரு'தம் போ4ஜ்ய -
மேகோ நாஶ்நாஸி ராக4வ ।
கச்சிதா3ஶம்ஸமாநேப்4யோ
மித்ரேப்4ய: ஸம்ப்ரயச்ச2ஸி ‖ **2.100.75** ‖ 3717

ராஜா து த4ர்மேண ஹி பாலயித்வா
மஹீபதிர்த3ண்ட3த4ர: ப்ரஜாநாம் ।

அவாப்ய க்ரு’த்ஸ்நாம் வஸுதா4ம் யதா2வ -
தி3தஶ்ச்யுத: ஸ்வர்க3முபைதி வித்3வாந் ‖ **2.100.76** ‖ 3718

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 ஶததம: ஸர்க3: ‖

ஶ்ரீ:
ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:
ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:
ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீராமஸ்ய ப$_4$ரதம் ப்ரதி வநாக$_3$மநஹேதுவிஷயிகீ ஜிஜ்ஞாஸா, ப$_4$ரதஸ்ய தம் ப்ரதி ராஜ்யக்$_3$ரஹணாய ப்ரார்த$_2$நா, ஶ்ரீராமேண தத$_3$ஸ்வீகரணம்

தம் து ராம: ஸமாஜ்ஞாய
    ப்$_4$ராதரம் கு$_3$ருவத்ஸலம் ।
லக்ஷ்மணேந ஸஹ ப்$_4$ராத்ரா
    ப்ரஷ்டும் ஸமுபசக்ரமே ॥ **2.101.1** ॥ 3719

கிமேததி$_3$ச்சே$_2$யமஹம்
    ஶ்ரோதும் ப்ரவ்யாஹ்ரு'தம் த்வயா ।
யஸ்மாத் த்வமாக$_3$தோ தே$_3$ஶ -
    மிமம் சீரஜடாஜிநீ ॥ **2.101.2** ॥ 3720

யந்நிமித்தமிமம் தே$_3$ஶம்
    க்ரு'ஷ்ணாஜிநஜடாத$_4$ர: ।
ஹித்வா ராஜ்யம் ப்ரவிஷ்டஸ்த்வம்
    தத் ஸர்வம் வக்துமர்ஹஸி ॥ **2.101.3** ॥ 3721

இத்யுக்த: கேகயீபுத்ர:
    காகுத்ஸ்தே$_2$ந மஹாத்மநா ।

ப்ரக்3ரு'ஹ்ய ப3லவத்3 பூ4ய:
ப்ராஞ்ஜலிர்வாக்யமப்3ரவீத் ॥ **2.101.4** ॥ 3722

ஆர்ய தாத: பரித்யஜ்ய
க்ரு'த்வா கர்ம ஸுது3ஷ்கரம் ।
க3த: ஸ்வர்க3ம் மஹாபா3ஹு:
புத்ரஶோகாபி4பீடி3த: ॥ **2.101.5** ॥ 3723

ஸ்த்ரியா நியுக்த: கைகேய்யா
மம மாத்ரா பரந்தப ।
சகார ஸா மஹத்பாப -
மித3மாத்மயஶோஹரம் ॥ **2.101.6** ॥ 3724

ஸா ராஜ்யப2லமப்ராப்ய
வித4வா ஶோககர்ஶிதா ।
பதிஷ்யதி மஹாகோ4ரே
நரகே ஜநநீ மம ॥ **2.101.7** ॥ 3725

தஸ்ய மே தா3ஸபூ4தஸ்ய
ப்ரஸாத3ம் கர்துமர்ஹஸி ।
அபி4ஷிஞ்சஸ்வ சாத்3யைவ
ராஜ்யேந மக4வாநிவ ॥ **2.101.8** ॥ 3726

இமா: ப்ரக்ரு'தய: ஸர்வா
வித4வா மாதரஶ்ச யா: ।
த்வத்ஸகாஶமநுப்ராப்தா:
ப்ரஸாத3ம் கர்துமர்ஹஸி ॥ **2.101.9** ॥ 3727

ததா2நுபூர்வ்யா யுக்தஶ்ச
யுக்தம் சாத்மநி மாநத3 ।

ராஜ்யம் ப்ராப்நுஹி த$_4$ர்மேண
ஸகாமாந் ஸுஹ்ருʼத$_3$: குரு ॥ **2.101.10** ॥ 3728

ப$_4$வத்வவித$_4$வா பூ$_4$மி:
ஸமக்$_3$ரா பதிநா த்வயா ।
ஶஶிநா விமலேநேவ
ஶாரதீ$_3$ ரஜநீ யதா$_2$ ॥ **2.101.11** ॥ 3729

ஏபி$_4$ஶ்ச ஸசிவை: ஸார்த$_4$ம்
ஶிரஸா யாசிதோ மயா ।
ப்$_4$ராது: ஶிஷ்யஸ்ய தா$_3$ஸஸ்ய
ப்ரஸாத$_3$ம் கர்துமர்ஹஸி ॥ **2.101.12** ॥ 3730

ததி$_3$த$_3$ம் ஶாஶ்வதம் பித்ர்யம்
ஸர்வம் ஸசிவமண்ட$_3$லம் ।
பூஜிதம் புருஷவ்யாக்$_4$ர
நாதிக்ரமிதுமர்ஹஸி ॥ **2.101.13** ॥ 3731

ஏவமுக்த்வா மஹாபா$_3$ஹு:
ஸபா$_3$ஷ்ப: கைகயீஸுத: ।
ராமஸ்ய ஶிரஸா பாதௌ$_3$
ஜக்$_3$ராஹ ப$_4$ரத: புந: ॥ **2.101.14** ॥ 3732

தம் மத்தமிவ மாதங்க$_3$ம்
நி:ஶ்வஸந்தம் புந: புந: ।
ப்$_4$ராதரம் ப$_4$ரதம் ராம:
பரிஷ்வஜ்யேத$_3$மப்$_3$ரவீத் ॥ **2.101.15** ॥ 3733

குலீந: ஸத்த்வஸம்பந்ந -
ஸ்தேஜஸ்வீ சரிதவ்ரத: ।

ராஜ்யஹேதோ: கத$_2$ம் பாப -
மாசரேந்மத்$_3$விதோ$_4$ ஜந: ॥ **2.101.16** ॥ 3734

ந தோ$_3$ஷம் த்வயி பஶ்யாமி
ஸூக்ஷ்மமப்யரிஸூத$_3$ந ।
ந சாபி ஜநநீம் பா$_3$ல்யாத்
த்வம் விக$_3$ர்ஹிதுமர்ஹஸி ॥ **2.101.17** ॥ 3735

காமகாரோ மஹாப்ராஜ்ஞ
கு$_3$ரூணாம் ஸர்வதா$_3$நக$_4$ ।
உபபந்நேஷு தா$_3$ரேஷு
புத்ரேஷு ச விதீ$_4$யதே ॥ **2.101.18** ॥ 3736

வயமஸ்ய யதா$_2$ லோகே
ஸங்க்$_2$யாதா: ஸௌம்ய ஸாது$_4$பி$_4$: ।
பா$_4$ர்யா: புத்ராஶ்ச ஶிஷ்யாஶ்ச
த்வமபி ஜ்ஞாதுமர்ஹஸி ॥ **2.101.19** ॥ 3737

வநே வா சீரவஸநம்
ஸௌம்ய க்ரு’ஷ்ணாஜிநாம்ப$_3$ரம் ।
ராஜ்யே வாபி மஹாராஜோ
மாம் வாஸயிதுமீஶ்வர: ॥ **2.101.20** ॥ 3738

யாவத் பிதரி த$_4$ர்மஜ்ஞ
கௌ$_3$ரவம் லோகஸத்க்ரு’தே ।
தாவத்$_3$ த$_4$ர்மக்ரு’தாம் ஶ்ரேஷ்ட$_2$
ஜநந்யாமபி கௌ$_3$ரவம் ॥ **2.101.21** ॥ 3739

ஏதாப்$_4$யாம் த$_4$ர்மஶீலாப்$_4$யாம்
வநம் க$_3$ச்சே$_2$தி ராக$_4$வ ।

மாதாபித்ரு'ப்4யாமுக்தோऽஹம்
கத2மந்யத் ஸமாசரே ॥ **2.101.22** ॥ 3740

த்வயா ராஜ்யமயோத்4யாயாம்
ப்ராப்தவ்யம் லோகஸத்க்ரு'தம் ।
வஸ்தவ்யம் த3ண்ட3காரண்யே
மயா வல்கலவாஸஸா ॥ **2.101.23** ॥ 3741

ஏவமுக்த்வா மஹாராஜோ
விபா4க3ம் லோகஸந்நிதௌ4 ।
வ்யாதி3ஶ்ய ச மஹாராஜோ
தி3வம் த3ஶரதோ2 க3த: ॥ **2.101.24** ॥ 3742

ஸ ச ப்ரமாணம் த4ர்மாத்மா
ராஜா லோககு3ருஸ்தவ ।
பித்ரா த3த்தம் யதா2பா4க3 -
முபபோ4க்தும் த்வமர்ஹஸி ॥ **2.101.25** ॥ 3743

சதுர்த3ஶ ஸமா: ஸௌம்ய
த3ண்ட3காரண்யமாஶ்ரித: ।
உபபோ4க்ஷ்யே த்வஹம் த3த்தம்
பா4க3ம் பித்ரா மஹாத்மநா ॥ **2.101.26** ॥ 3744

யத3ப்3ரவீந்மாம் நரலோகஸத்க்ரு'த:
பிதா மஹாத்மா விபு3தா4தி4போபம: ।
தமேவ மந்யே பரமாத்மநோ ஹிதம்
ந ஸர்வலோகேஶ்வரபா4வமவ்யயம் ॥ **2.101.27** ॥ 3745

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 ஏகாதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர
பரப்3ரஹ்மணே நம:

‖ த்3வ்யதி4கஶததம: ஸர்க3: ‖

ப4ரதேந பூ4ய: ஶ்ரீராமம் ப்ரதி ராஜ்யக்3ரஹணாயாநுரோத4ம் க்ரு'த்வா தஸ்மை பித்ரு'நித4நஸமாசாரஸ்ய நிவேத3நம்

ராமஸ்ய வசநம் ஶ்ருத்வா
    ப4ரத: ப்ரத்யுவாச ஹ ।
கிம் மே த4ர்மாத்3 விஹீநஸ்ய
    ராஜத4ர்ம: கரிஷ்யதி ‖ **2.102.1** ‖ 3746

ஶாஶ்வதோऽயம் ஸதா3 த4ர்ம:
    ஸ்தி2தோऽஸ்மாஸு நரர்ஷப4 ।
ஜ்யேஷ்டே2 புத்ரே ஸ்தி2தே ராஜா
    ந கநீயாந் ப4வேந்ந்ரு'ப: ‖ **2.102.2** ‖ 3747

ஸ ஸம்ரு'த்3தா4ம் மயா ஸார்த4 -
    மயோத்4யாம் க3ச்ச2 ராக4வ ।
அபி4ஷேசய சாத்மாநம்
    குலஸ்யாஸ்ய ப4வாய ந: ‖ **2.102.3** ‖ 3748

ராஜாநம் மாநுஷம் ப்ராஹு -
    ர்தே3வத்வே ஸம்மதோ மம ।

யஸ்ய த4ர்மார்த2ஸஹிதம்
வ்ரு'த்தமாஹுரமாநுஷம் ॥ **2.102.4** ॥ 3749

கேகயஸ்தே2 ச மயி து
த்வயி சாரண்யமாஶ்ரிதே ।
தீ4மாந் ஸ்வர்க3ம் க3தோ ராஜா
யாயஜூக: ஸதாம் மத: ॥ **2.102.5** ॥ 3750

நிஷ்க்ராந்தமாத்ரே ப4வதி
ஸஹஸீதே ஸலக்ஷ்மணே ।
து3:க2ஶோகாபி4பூ4தஸ்து
ராஜா த்ரிதி3வமப்4யகா3த் ॥ **2.102.6** ॥ 3751

உத்திஷ்ட2 புருஷவ்யாக்4ர
க்ரியதாமுத3கம் பிது: ।
அஹம் சாயம் ச ஶத்ருக்4ந:
பூர்வமேவ க்ரு'தோத3கௌ ॥ **2.102.7** ॥ 3752

ப்ரியேண கில த3த்தம் ஹி
பித்ரு'லோகேஷு ராக4வ ।
அக்ஷயம் ப4வதீத்யாஹு -
ர்ப4வாம்ஶ்சைவ பிது: ப்ரிய: ॥ **2.102.8** ॥ 3753

த்வாமேவ ஶோசம்ஸ்தவ த3ர்ஶநேப்ஸு -
ஸ்த்வய்யேவ ஸக்தாமநிவர்த்ய பு3த்3தி4ம் ।
த்வயா விஹீநஸ்தவ ஶோகருக்3ண -
ஸ்த்வாம் ஸம்ஸ்மரந்நேவ க3த: பிதா தே ॥ **2.102.9** ॥ 3754

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 த்3வ்யதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஸிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஸத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ த்ர்யதி4கஸததம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீராமாதீ3நாம் விலாப:, தை: பித்ரே ஜலாஞ்ஜலிதா3நம் பிண்ட3தா3நம் ரோத3நம் ச

தாம் ஸ்ருத்வா கருணாம் வாசம்
    பிதுர்மரணஸம்ஹிதாம் ।
ராக4வோ ப4ரதேநோக்தாம்
    ப3பூ4வ க3தசேதந: ॥ **2.103.1** ॥ 3755

தம் து வஜ்ரமிவோத்ஸ்ரு'ஷ்ட -
    மாஹவே தா3நவாரிணா ।
வாக்3வஜ்ரம் ப4ரதேநோக்த -
    மமநோஜ்ஞம் பரந்தப: ॥ **2.103.2** ॥ 3756

ப்ரக்3ரு'ஹ்ய ராமோ பா3ஹூ வை
    புஷ்பிதாங்க3 இவ த்3ரும: ।
வநே பரஸுநா க்ரு'த்த -
    ஸ்ததா2 பு4வி பபாத ஹ ॥ **2.103.3** ॥ 3757

ததா2 ஹி பதிதம் ராமம்
    ஜக3த்யாம் ஜக3தீபதிம் ।

கூலகா$_4$தபரிஶ்ராந்தம்
ப்ரஸுப்தமிவ குஞ்ஜரம் ॥ **2.103.4** ॥ 3758

ப்$_4$ராதரஸ்தே மஹேஷ்வாஸம்
ஸர்வத: ஶோககர்ஶிதம் ।
ருத$_3$ந்த: ஸஹ வைதே$_3$ஹ்யா
ஸிஷிசு: ஸலிலேந வை ॥ **2.103.5** ॥ 3759

ஸ து ஸம்ஜ்ஞாம் புநர்லப்$_3$த்$_4$வா
நேத்ராப்$_4$யாமஶ்ருமுத்ஸ்ரு'ஜந் ।
உபாக்ராமத காகுத்ஸ்த$_2$:
க்ரு'பணம் ப$_3$ஹு பா$_4$ஷிதும் ॥ **2.103.6** ॥ 3760

ஸ ராம: ஸ்வர்க$_3$தம் ஶ்ருத்வா
பிதரம் ப்ரு'தி$_2$வீபதிம் ।
உவாச ப$_4$ரதம் வாக்யம்
த$_4$ர்மாத்மா த$_4$ர்மஸம்ஹிதம் ॥ **2.103.7** ॥ 3761

கிம் கரிஷ்யாம்யயோத்$_4$யாயாம்
தாதே தி$_3$ஷ்டாம் க$_3$திம் க$_3$தே ।
கஸ்தாம் ராஜவராத்$_3$தீ$_4$நா -
மயோத்$_4$யாம் பாலயிஷ்யதி ॥ **2.103.8** ॥ 3762

கிம் நு தஸ்ய மயா கார்யம்
து$_3$ர்ஜாதேந மஹாத்மந: ।
யோ ம்ரு'தோ மம ஶோகேந
ஸ மயா ந ச ஸம்ஸ்க்ரு'த: ॥ **2.103.9** ॥ 3763

அஹோ ப$_4$ரத ஸித்$_3$தா$_4$ர்தோ$_2$
யேந ராஜா த்வயாநக$_4$ ।

ஶத்ருக்₄நேந ச ஸர்வேஷு
    ப்ரேதக்ரு'த்யேஷு ஸத்க்ரு'த: ‖ **2.103.10** ‖ 3764

நிஷ்ப்ரதா₄நாமநேகாக்₃ராம்
    நரேந்த்₃ரேண விநா க்ரு'தாம் ।
நிவ்ரு'த்தவநவாஸோऽபி
    நாயோத்₄யாம் க₃ந்துமுத்ஸஹே ‖ **2.103.11** ‖ 3765

ஸமாப்தவநவாஸம் மா -
    மயோத்₄யாயாம் பரந்தப ।
கோऽநுஶாஸிஷ்யதி புந -
    ஸ்தாதே லோகாந்தரம் க₃தே ‖ **2.103.12** ‖ 3766

புரா ப்ரேக்ஷ்ய ஸுவ்ரு'த்தம் மாம்
    பிதா யாந்யாஹ ஸாந்த்வயந் ।
வாக்யாநி தாநி ஶ்ரோஷ்யாமி
    குத: கர்ண ஸுகா₂ந்யஹம் ‖ **2.103.13** ‖ 3767

ஏவமுக்த்வாத₂ ப₄ரதம்
    பா₄ர்யாமப்₄யேத்ய ராக₄வ: ।
உவாச ஶோகஸந்தப்த:
    பூர்ணசந்த்₃ரநிபா₄நநாம் ‖ **2.103.14** ‖ 3768

ஸீதே ம்ரு'தஸ்தே ஶ்வஶுர:
    பித்ரு'ஹீநோऽஸி லக்ஷ்மண ।
ப₄ரதோ து₃:க₂மாசஷ்டே
    ஸ்வர்க₃திம் ப்ரு'தி₂வீபதே: ‖ **2.103.15** ‖ 3769

ததோ ப₃ஹுகு₃ணம் தேஷாம்
    பா₃ஷ்பம் நேத்ரேஷ்வஜாயத ।

ததா$_2$ ப்$_3$ருவதி காகுத்ஸ்தே$_2$
குமாராணாம் யஶஸ்விநாம் ‖ **2.103.16** ‖ 3770

ததஸ்தே ப்$_4$ராதர: ஸர்வே
ப்$_4$ரு’ஶமாஶ்வாஸ்ய து$_3$:கி$_2$தம் ।
அப்$_3$ருவஞ்ஜக$_3$தீப$_4$ர்து:
க்ரியதாமுத$_3$கம் பிது: ‖ **2.103.17** ‖ 3771

ஸா ஸீதா ஸ்வர்க$_3$தம் ஶ்ருத்வா
ஶ்வஶுரம் தம் மஹாந்ரு’பம் ।
நேத்ராப்$_4$யாமஶ்ருபூர்ணாப்$_4$யாம்
ந ஶஶாகேக்ஷிதும் ப்ரியம் ‖ **2.103.18** ‖ 3772

ஸாந்த்வயித்வா து தாம் ராமோ
ருத$_3$தீம் ஜநகாத்மஜாம் ।
உவாச லக்ஷ்மணம் தத்ர
து$_3$:கி$_2$தோ து$_3$:கி$_2$தம் வச: ‖ **2.103.19** ‖ 3773

ஆநயேங்கு$_3$தி$_3$பிண்யாகம்
சீரமாஹர சோத்தரம் ।
ஜலக்ரியார்த$_2$ம் தாதஸ்ய
க$_3$மிஷ்யாமி மஹாத்மந: ‖ **2.103.20** ‖ 3774

ஸீதா புரஸ்தாத்$_3$ வ்ரஜது
த்வமேநாமபி$_4$தோ வ்ரஜ ।
அஹம் பஶ்சாத்$_3$ க$_3$மிஷ்யாமி
க$_3$திர்ஹ்யேஷா ஸுதா$_3$ருணா ‖ **2.103.21** ‖ 3775

ததோ நித்யாநுக$_3$ஸ்தேஷாம்
விதி$_3$தாத்மா மஹாமதி: ।

ம்ரு'து$_3$ர்தா$_3$ந்தஶ்ச காந்தஶ்ச
    ராமே ச த்$_3$ரு'ட$_4$ப$_4$க்திமாந் ‖ **2.103.22** ‖ 3776

ஸுமந்த்ரஸ்தைர்ந்ரு'பஸுதை:
    ஸார்த$_4$மாஶ்வாஸ்ய ராக$_4$வம் ।
அவதாரயதா$_3$லம்ப்$_3$ய
    நதீ$_3$ம் மந்தா$_3$கிநீம் ஶிவாம் ‖ **2.103.23** ‖ 3777

தே ஸுதீர்தா$_2$ம் தத: க்ரு'ச்ச்$_2$ரா -
    து$_3$பக$_3$ம்ய யஶஸ்விந: ।
நதீ$_3$ம் மந்தா$_3$கிநீம் ரம்யாம்
    ஸதா$_3$ புஷ்பிதகாநநாம் ‖ **2.103.24** ‖ 3778

ஶீக்$_4$ரஸ்ரோதஸமாஸாத்$_3$ய
    தீர்த$_2$ம் ஶிவமகர்த$_3$மம் ।
ஸிஷிசுஸ்தூத$_3$கம் ராஜ்ஞே
    தத ஏதத்$_3$ ப$_4$வத்விதி ‖ **2.103.25** ‖ 3779

ப்ரக்$_3$ரு'ஹ்ய து மஹீபாலோ
    ஜலாபூரிதமஞ்ஜலிம் ।
தி$_3$ஶம் யாம்யாமபி$_4$முகோ$_2$
    ருத$_3$ந் வசநமப்$_3$ரவீத் ‖ **2.103.26** ‖ 3780

ஏதத் தே ராஜஶார்தூ$_3$ல
    விமலம் தோயமக்ஷயம் ।
பித்ரு'லோகக$_3$தஸ்யாத்$_3$ய
    மத்$_3$த$_3$த்தமுபதிஷ்ட$_2$து ‖ **2.103.27** ‖ 3781

ததோ மந்தா$_3$கிநீதீரம்
    ப்ரத்யுத்தீர்ய ஸ ராக$_4$வ: ।

பிதுஶ்சகார தேஜஸ்வீ
நிர்வாபம் ப்$_4$ராத்ரு'பி$_4$: ஸஹ ॥ **2.103.28** ॥ 3782

ஐங்கு$_3$த$_3$ம் ப$_3$த$_3$ரைர்மிஶ்ரம்
பிண்யாகம் த$_3$ர்ப$_4$ஸம்ஸ்தரே ।
ந்யஸ்ய ராம: ஸுது$_3$:கா$_2$ர்தோ
ருத$_3$ந் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.103.29** ॥ 3783

இத$_3$ம் பு$_4$ங்க்ஷ்வ மஹாராஜ
ப்ரீதோ யத$_3$ஶநா வயம் ।
யத$_3$ந்நம்புருஷோஶ்நாதி
தத$_3$ந்நாஸ்தஸ்ய தே$_3$வதா: ॥ **2.103.30** ॥ 3784

ததஸ்தேநைவ மார்கே$_3$ண
ப்ரத்யுத்தீர்ய ஸரித்தடாத் ।
ஆருரோஹ நரவ்யாக்$_4$ரோ
ரம்யஸாநும் மஹீத$_4$ரம் ॥ **2.103.31** ॥ 3785

தத: பர்ணகுடீத்$_3$வார -
மாஸாத்$_3$ய ஜக$_3$தீபதி: ।
பரிஜக்$_3$ராஹ பாணிப்$_4$யா -
முபௌ$_4$ ப$_4$ரதலக்ஷ்மணௌ ॥ **2.103.32** ॥ 3786

தேஷாம் து ருத$_3$தாம் ஶப்$_3$தா$_3$த்
ப்ரதிஶப்$_3$தோ$_3$ऽப$_4$வத்$_3$ கி$_3$ரௌ ।
ப்$_4$ராத்ரூ'ணாம் ஸஹ வைதே$_3$ஹ்யா
ஸிம்ஹாநாம் நர்த$_3$தாமிவ ॥ **2.103.33** ॥ 3787

மஹாப$_3$லாநாம் ருத$_3$தாம்
குர்வதாமுத$_3$கம் பிது: ।

விஜ்ஞாய துமுலம் ஶப்3த3ம்
த்ரஸ்தா ப4ரதஸைநிகா: ॥ **2.103.34** ॥ 3788

அப்3ருவம்ஶ்சாபி ராமேண
ப4ரத: ஸங்க3தோ த்4ருவம் ।
தேஷாமேவ மஹாந் ஶப்3த3:
ஶோசதாம் பிதரம் ம்ரு'தம் ॥ **2.103.35** ॥ 3789

அத2 வாஹாந் பரித்யஜ்ய
தம் ஸர்வேऽபி4முகா2: ஸ்வநம் ।
அப்யேகமநஸோ ஜக்3மு -
ர்யதா2ஸ்தா2நம் ப்ரதா4விதா: ॥ **2.103.36** ॥ 3790

ஹயைரந்யே க3ஜைரந்யே
ரதை2ரந்யே ஸ்வலங்க்ரு'தை: ।
ஸுகுமாராஸ்ததை2வாந்யே
பத்3பி4ரேவ நரா யயு: ॥ **2.103.37** ॥ 3791

அசிரப்ரோஷிதம் ராமம்
சிரவிப்ரோஷிதம் யதா2 ।
த்3ரஷ்டுகாமோ ஜந: ஸர்வோ
ஜகா3ம ஸஹஸாஶ்ரமம் ॥ **2.103.38** ॥ 3792

ப்4ராத்ரூ'ணாம் த்வரிதாஸ்தே து
த்3ரஷ்டுகாமா: ஸமாக3மம் ।
யயுர்ப3ஹுவிதை4ர்யாநை:
கு2ரநேமிஸமாகுலை: ॥ **2.103.39** ॥ 3793

ஸா பூ4மிர்ப3ஹுபி4ர்யாநை
ரத2நேமிஸமாஹதா ।

முமோச துமுலம் ஶப்$_3$த$_3$ம்
த்$_3$யௌரிவாப்$_4$ரஸமாக$_3$மே ॥ **2.103.40** ॥ 3794

தேந வித்ராஸிதா நாகா$_3$:
கரேணுபரிவாரிதா: ।
ஆவாஸயந்தோ க$_3$ந்தே$_4$ந
ஜக்$_3$முரந்யத்$_3$வநம் தத: ॥ **2.103.41** ॥ 3795

வராஹவ்ரு'கஸிம்ஹாஶ்ச
மஹிஷா: ஸ்ரு'மராஸ்ததா$_2$ ।
வ்யாக்$_4$ரகோ$_3$கர்ணக$_3$வயா
வித்ரேஸு: ப்ரு'ஷதை: ஸஹ ॥ **2.103.42** ॥ 3796

ரதா$_2$ஹ்வஹம்ஸாநத்யூஹா:
ப்லவா: காரண்ட$_3$வா: பரே ।
ததா$_2$ பும்ஸ்கோகிலா: க்ரௌஞ்சா
விஸம்ஜ்ஞா பே$_4$ஜிரே தி$_3$ஶ: ॥ **2.103.43** ॥ 3797

தேந ஶப்$_3$தே$_3$ந வித்ரஸ்தை -
ராகாஶம் பக்ஷிபி$_4$ர்வ்ரு'தம் ।
மநுஷ்யைராவ்ரு'தா பூ$_4$மி -
ருப$_4$யம் ப்ரப$_3$பௌ$_4$ ததா$_3$ ॥ **2.103.44** ॥ 3798

ததஸ்தம் புருஷவ்யாக்$_4$ரம்
யஶஸ்விநமகல்மஷம் ।
ஆஸீநம் ஸ்த$_2$ண்டி$_3$லே ராமம்
த$_3$த$_3$ர்ஶ ஸஹஸா ஜந: ॥ **2.103.45** ॥ 3799

விக$_3$ர்ஹமாண: கைகேயீம்
மந்த$_2$ராஸஹிதாமபி ।

அபி$_4$க$_3$ம்ய ஜநோ ராமம்
பா$_3$ஷ்பபூர்ணமுகோ$_2$ऽப$_4$வத் ॥ **2.103.46** ॥ 3800

தாந் நராந் பா$_3$ஷ்பபூர்ணாக்ஷாந்
ஸமீக்ஷ்யாத$_2$ ஸுது$_3$:கி$_2$தாந் ।
பர்யஷ்வஜத த$_4$ர்மஜ்ஞ:
பித்ரு’வந்மாத்ரு’வச்ச ஸ: ॥ **2.103.47** ॥ 3801

ஸ தத்ர காம்ஶ்சித் பரிஷஸ்வஜே நராந்
நராம்ஶ்ச கேசித்து தமப்$_4$யவாத$_3$யந் ।
சகார ஸர்வாந் ஸவயஸ்யபா$_3$ந்த$_4$வாந்
யதா$_2$ர்ஹமாஸாத்$_3$ய ததா$_3$ ந்ரு’பாத்மஜ: ॥ **2.103.48** ॥ 3802

தத: ஸ தேஷாம் ருத$_3$தாம் மஹாத்மநாம்
பு$_4$வம் ச க$_2$ம் சாநுவிநாத$_3$யந் ஸ்வந: ।
கு$_3$ஹா கி$_3$ரீணாம் ச தி$_3$ஶஶ்ச ஸந்ததம்
ம்ரு’த$_3$ங்க$_3$கோ$_4$ஷப்ரதிமோ விஶுஶ்ருவே ॥ **2.103.49** ॥ 3803

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ர்யதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ சதுரதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

வஸிஷ்டே$_2$ந ஸஹாக$_3$ச்ச$_2$ந்த்யா: கௌஸல்யாயா மந்தா$_3$கிநீதடே ஸுமித்ராதீ$_3$நாம் ஸமக்ஷே து$_3$:க$_2$பூர்ணோத்$_3$கா$_3$ர:, ஸீதாராம லக்ஷ்மணகர்த்ரு'கா மாத்ரூ'ணாம் சரணவந்த$_3$நா வஸிஷ்ட$_2$ம் ப்ரணம்ய ஶ்ரீராமாதீ$_3$நாம் ஸர்வை: ஸஹோபவேஶநம்

வஸிஷ்ட$_2$: புரத: க்ரு'த்வா
தா$_3$ராந் த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ய ச।
அபி$_4$சக்ராம தம் தே$_3$ஶம்
ராமத$_3$ர்ஶநதர்ஷித: ॥ **2.104.1** ॥ 3804

ராஜபத்ந்யஶ்ச க$_3$ச்ச$_2$ந்த்யோ
மந்த$_3$ம் மந்தா$_3$கிநீம் ப்ரதி।
த$_3$த்$_3$ரு'ஶுஸ்தத்ர தத் தீர்த$_2$ம்
ராமலக்ஷ்மணஸேவிதம் ॥ **2.104.2** ॥ 3805

கௌஸல்யா பா$_3$ஷ்பபூர்ணேந
முகே$_2$ந பரிஶுஷ்யதா।
ஸுமித்ராமப்$_3$ரவீத்$_3$ தீ$_3$நாம்
யாஶ்சாந்யா ராஜயோஷித: ॥ **2.104.3** ॥ 3806

இத$_3$ம் தேஷாமநாதா$_2$நாம்
க்லிஷ்டமக்லிஷ்டகர்மணாம் ।
வநே ப்ராக்கலநம் தீர்த$_2$ம்
யே தே நிர்விஷயீக்ரு'தா: ॥ **2.104.4** ॥ 3807

இத: ஸுமித்ரே புத்ரஸ்தே
ஸதா$_3$ ஜலமதந்த்$_3$ரித: ।
ஸ்வயம் ஹரதி ஸௌமித்ரி -
ர்மம புத்ரஸ்ய காரணாத் ॥ **2.104.5** ॥ 3808

ஜக$_4$ந்யமபி தே புத்ர:
க்ரு'தவாந் ந து க$_3$ர்ஹித: ।
ப்$_4$ராதுர்யத$_3$ர்த$_2$ரஹிதம்
ஸர்வம் தத்$_3$ க$_3$ர்ஹிதம் கு$_3$ணை: ॥ **2.104.6** ॥ 3809

அத்$_3$யாயமபி தே புத்ர:
க்லேஶாநாமததோ$_2$சித: ।
நீசாநர்த$_2$ஸமாசாரம்
ஸஜ்ஜம் கர்ம ப்ரமுஞ்சது ॥ **2.104.7** ॥ 3810

த$_3$க்ஷிணாக்$_3$ரேஷு த$_3$ர்பே$_4$ஷு
ஸா த$_3$த$_3$ர்ஶ மஹீதலே ।
பிதுரிங்கு$_3$தி$_3$பிண்யாகம்
ந்யஸ்தமாயதலோசநா ॥ **2.104.8** ॥ 3811

தம் பூ$_4$மௌ பிதுரார்தேந
ந்யஸ்தம் ராமேண வீக்ஷ்ய ஸா ।
உவாச தே$_3$வீ கௌஸல்யா
ஸர்வா த$_3$ஶரத$_2$ஸ்த்ரிய: ॥ **2.104.9** ॥ 3812

இத$_3$மிக்ஷ்வாகுநாத$_2$ஸ்ய
ராக$_4$வஸ்ய மஹாத்மந: ।
ராக$_4$வேண பிதுர்த$_3$த்தம்
பஶ்யதைதத்$_3$ யதா$_2$விதி$_4$ ॥ **2.104.10** ॥ 3813

தஸ்ய தே$_3$வஸமாநஸ்ய
பார்தி$_2$வஸ்ய மஹாத்மந: ।
நைததௌ$_3$பயிகம் மந்யே
பு$_4$க்தபோ$_4$க$_3$ஸ்ய போ$_4$ஜநம் ॥ **2.104.11** ॥ 3814

சதுரந்தாம் மஹீம் பு$_4$க்த்வா
மஹேந்த்$_3$ரஸத்$_3$ரு'ஶோ பு$_4$வி ।
கத$_2$மிங்கு$_3$தி$_3$பிண்யாகம்
ஸ பு$_4$ங்க்தே வஸுதா$_4$தி$_4$ப: ॥ **2.104.12** ॥ 3815

அதோ து$_3$:க$_2$தரம் லோகே
ந கிஞ்சித் ப்ரதிபா$_4$தி மே ।
யத்ர ராம: பிதுர்த$_3$த்$_3$யா -
தி$_3$ங்கு$_3$தீ$_3$க்ஷோத$_3$ம்ரு'த்$_3$தி$_4$மாந் ॥ **2.104.13** ॥ 3816

ராமேணேங்கு$_3$தி$_3$பிண்யாகம்
பிதுர்த$_3$த்தம் ஸமீக்ஷ்ய மே ।
கத$_2$ம் து$_3$:கே$_2$ந ஹ்ரு'த$_3$யம்
ந ஸ்போ$_2$டதி ஸஹஸ்ரதா$_4$ ॥ **2.104.14** ॥ 3817

ஶ்ருதிஸ்து க$_2$ல்வியம் ஸத்யா
லௌகிகீ ப்ரதிபா$_4$தி மே ।
யத$_3$ந்ந: புருஷோ ப$_4$வதி
தத$_3$ந்நாஸ்தஸ்ய தே$_3$வதா: ॥ **2.104.15** ॥ 3818

ஏவமார்தாம் ஸபத்ந்யஸ்தா
ஜக்$_3$முராஶ்வாஸ்ய தாம் ததா$_3$ ।
த$_3$த்$_3$ரு’ஶுஶ்சாஶ்ரமே ராமம்
ஸ்வர்க$_3$ச்யுதமிவாமரம் ॥ **2.104.16** ॥ 3819

தம் போ$_4$கை$_3$: ஸம்பரித்யக்தம்
ராமம் ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய மாதர: ।
ஆர்தா முமுசுரஶ்ரூணி
ஸஸ்வரம் ஶோககர்ஶிதா: ॥ **2.104.17** ॥ 3820

தாஸாம் ராம: ஸமுத்தா$_2$ய
ஜக்$_3$ராஹ சரணாம்பு$_3$ஜாந் ।
மாத்ரூ’ணாம் மநுஜவ்யாக்$_4$ர:
ஸர்வாஸாம் ஸத்யஸங்க$_3$ர: ॥ **2.104.18** ॥ 3821

தா: பாணிபி$_4$: ஸுக$_2$ஸ்பர்ஶை -
ர்ம்ரு’த்$_3$வங்கு$_3$லிதலை: ஶுபை$_4$: ।
ப்ரமமார்ஜூ ரஜ: ப்ரு’ஷ்டா$_2$த்$_3$
ராமஸ்யாயதலோசநா: ॥ **2.104.19** ॥ 3822

ஸௌமித்ரிரபி தா: ஸர்வா
மாத்ரூ’: ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய து$_3$:கி$_2$த: ।
அப்$_4$யவாத$_3$யதா$_3$ஸக்தம்
ஶநை ராமாத$_3$நந்தரம் ॥ **2.104.20** ॥ 3823

யதா$_2$ ராமே ததா$_2$ தஸ்மிந்
ஸர்வா வவ்ரு’திரே ஸ்த்ரிய: ।
வ்ரு’த்திம் த$_3$ஶரதா$_2$ஜ்ஜாதே
லக்ஷ்மணே ஶுப$_4$லக்ஷணே ॥ **2.104.21** ॥ 3824

ஸீதாபி சரணாம்ஸ்தாஸா -
முபஸங்க்$_3$ரு'ஹ்ய து$_3$:கி$_2$தா ।
ஶ்வஶ்ரூணாமஶ்ருபூர்ணாக்ஷீ
ஸம்ப$_3$பூ$_4$வாக்$_3$ரத: ஸ்தி$_2$தா ॥ **2.104.22** ॥ 3825

தாம் பரிஷ்வஜ்ய து$_3$:கா$_2$ர்தா
மாதா து$_3$ஹிதரம் யதா$_2$ ।
வநவாஸக்ரு'தாம் தீ$_3$நாம்
கௌஸல்யா வாக்யமப்$_3$ரதீத் ॥ **2.104.23** ॥ 3826

வைதே$_3$ஹராஜந்யஸுதா
ஸ்நுஷா த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ய ச ।
ராமபத்நீ கத$_2$ம் து$_3$:க$_2$ம்
ஸம்ப்ராப்தா விஜநே வநே ॥ **2.104.24** ॥ 3827

பத்$_3$மமாதபஸந்தப்தம்
பரிக்லிஷ்டமிவோத்பலம் ।
காஞ்சநம் ரஜஸா த்$_4$வஸ்தம்
க்லிஷ்டம் சந்த்$_3$ரமிவாம்பு$_3$தை$_3$: ॥ **2.104.25** ॥ 3828

முக$_2$ம் தே ப்ரேக்ஷ்ய மாம் ஶோகோ
த$_3$ஹத்யக்$_3$நிரிவாஶ்ரயம் ।
ப்$_4$ரு'ஶம் மநஸி வைதே$_3$ஹி
வ்யஸநாரணிஸம்ப$_4$வ: ॥ **2.104.26** ॥ 3829

ப்$_3$ருவந்த்யாமேவமார்தாயாம்
ஜநந்யாம் ப$_4$ரதாக்$_3$ரஜ: ।
பாதா$_3$வாஸாத்$_3$ய ஜக்$_3$ராஹ
வஸிஷ்ட$_2$ஸ்ய ச ராக$_4$வ: ॥ **2.104.27** ॥ 3830

புரோஹிதஸ்யாக்3நிஸமஸ்ய தஸ்ய வை
ப்3ரு'ஹஸ்பதேரிந்த்3ர இவாமராதி4ப: ।
ப்ரக்3ரு'ஹ்ய பாதௌ3 ஸுஸம்ரு'த்3த4தேஜஸ:
ஸஹைவ தேநோபவிவேஶ ராக4வ: ॥ **2.104.28** ॥ 3831

ததோ ஜக4ந்யம் ஸஹிதை: ஸ்வமந்த்ரிபி4:
புரப்ரதா4நைஶ்ச ததை2வ ஸைநிகை: ।
ஜநேந த4ர்மஜ்ஞதமேந த4ர்மவா -
நுபோபவிஷ்டோ ப4ரதஸ்ததா3க்3ரஜம் ॥ **2.104.29** ॥ 3832

உபோபவிஷ்டஸ்து ததா3திவீர்யவாம் -
ஸ்தபஸ்விவேஷேண ஸமீக்ஷ்ய ராக4வம் ।
ஶ்ரியா ஜ்வலந்தம் ப4ரத: க்ரு'தாஞ்ஜலி -
ர்யதா2 மஹேந்த்3ர: ப்ரயத: ப்ரஜாபதிம் ॥ **2.104.30** ॥ 3833

கிமேஷ வாக்யம் ப4ரதோऽத்3ய ராக4வம்
ப்ரணம்ய ஸத்க்ரு'த்ய ச ஸாது4 வக்ஷ்யதி ।
இதீவ தஸ்யார்யஜநஸ்ய தத்த்வதோ
ப3பூ4வ கௌதூஹலமுத்தமம் ததா3 ॥ **2.104.31** ॥ 3834

ஸ ராக4வ: ஸத்யத்4ரு'திஶ்ச லக்ஷ்மணோ
மஹாநுபா4வோ ப4ரதஶ்ச தா4ர்மிக: ।
வ்ரு'தா: ஸுஹ்ரு'த்3பி4ஶ்ச விரேஜிரேऽத்4வரே
யதா2 ஸத3ஸ்யை: ஸஹிதாஸ்த்ரயோऽக்3நய: ॥ **2.104.32** ॥ 3835

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 சதுரதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ பஞ்சாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீராமம் ப்ரத்யயோத்$_4$யாம் க$_3$த்வா ராஜ்யக்$_3$ரஹணார்த$_2$ம் ப$_4$ரதஸ்யாநுரோத$_4$:, ஜீவநஸ்யாநித்யதாம் நிரூபயத: ஶ்ரீராமஸ்ய "பித்ரு'நித$_4$நஹேதோ: ஶோகோ ந கர்தவ்ய:" இதி ப$_4$ரதம் ப்ரத்யுபதே$_3$ஶஸ்ததா$_2$ ஶ்ரீராமேண பிதுராஜ்ஞாபாலநார்த$_2$மேவ ராஜ்யமக்$_3$ரு'ஹீத்வா வநவாஸாயைவ ஸ்வாபி$_4$ப்ராயப்ரகடநம்

தத: புருஷஸிம்ஹாநாம்
    வ்ரு'தாநாம் தை: ஸுஹ்ரு'த்$_3$க$_3$ணை: ।
ஶோசதாமேவ ரஜநீ
    து$_3$:கே$_2$ந வ்யத்யவர்தத ॥ **2.105.1** ॥ 3836

ரஜந்யாம் ஸுப்ரபா$_4$தாயாம்
    ப்$_4$ராதரஸ்தே ஸுஹ்ரு'த்$_3$வ்ரு'தா: ।
மந்தா$_3$கிந்யாம் ஹுதம் ஜப்யம்
    க்ரு'த்வா ராமமுபாக$_3$மந் ॥ **2.105.2** ॥ 3837

தூஷ்ணீம் தே ஸமுபாஸீநா
    ந கஶ்சித் கிஞ்சித$_3$ப்$_3$ரவீத் ।
ப$_4$ரதஸ்து ஸுஹ்ரு'ந்மத்$_4$யே
    ராமம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.105.3** ॥ 3838

ஸாந்த்விதா மாமிகா மாதா
    த3த்தம் ராஜ்யமித3ம் மம।
தத்3 த3தா3மி தவைவாஹம்
    பு4ங்க்ஷ்வ ராஜ்யமகண்டகம் ॥ **2.105.4** ॥ 3839

மஹாதே3வாம்பு3வேகே3ந
    பி4ந்ந: ஸேதுர்ஜலாக3மே।
து3ராவரம் த்வத3ந்யேந
    ராஜ்யக2ண்ட3மித3ம் மஹத் ॥ **2.105.5** ॥ 3840

க3திம் க2ர இவாஶ்வஸ்ய
    தார்க்ஷ்யஸ்யேவ பதத்ரிண:।
அநுக3ந்தும் ந ஶக்திர்மே
    க3திம் தவ மஹீபதே ॥ **2.105.6** ॥ 3841

ஸுஜீவம் நித்யஶஸ்தஸ்ய
    ய: பரைருபஜீவ்யதே।
ராம தேந து து3ர்ஜீவம்
    ய: பராநுபஜீவதி ॥ **2.105.7** ॥ 3842

யதா2 து ரோபிதோ வ்ரு'க்ஷ:
    புருஷேண விவர்தி4த:।
ஹ்ரஸ்வகேந து3ராரோஹோ
    ரூட4ஸ்கந்தோ4 மஹாத்3ரும: ॥ **2.105.8** ॥ 3843

ஸ யதா3 புஷ்பிதோ பூ4த்வா
    ப2லாநி ந வித3ர்ஶயேத்।
ஸ தாம் நாநுப4வேத் ப்ரீதிம்
    யஸ்ய ஹேதோ: ப்ரரோபித: ॥ **2.105.9** ॥ 3844

ஏஷோபமா மஹாபா3ஹோ
தத3ர்த2ம் வேத்துமர்ஹஸி।
யத்ர த்வமஸ்மாந் வ்ரு’ஷபோ4
ப4ர்தா ப்4ரு’த்யாந் ந ஶாதி4 ஹி ॥ **2.105.10** ॥ 3845

ஶ்ரேணயஸ்த்வாம் மஹாராஜ
பஶ்யந்த்வக்3ர்யாஶ்ச ஸர்வஶ:।
ப்ரதபந்தமிவாதி3த்யம்
ராஜ்யஸ்தி2தமரிந்த3மம் ॥ **2.105.11** ॥ 3846

ததா2நுயாநே காகுத்ஸ்த2
மத்தா நர்த3ந்து குஞ்ஜரா:।
அந்த:புரக3தா நார்யோ
நந்த3ந்து ஸுஸமாஹிதா: ॥ **2.105.12** ॥ 3847

தஸ்ய ஸாத்4வநுமந்யந்த
நாக3ரா விவிதா4 ஜநா:।
ப4ரதஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா
ராமம் ப்ரத்யநுயாசத: ॥ **2.105.13** ॥ 3848

தமேவம் து3:கி2தம் ப்ரேக்ஷ்ய
விலபந்தம் யஶஸ்விநம்।
ராம: க்ரு’தாத்மா ப4ரதம்
ஸமாஶ்வாஸயதா3த்மவாந் ॥ **2.105.14** ॥ 3849

நாத்மந: காமகாரோ ஹி
புருஷோऽயமநீஶ்வர:।
இதஶ்சேதரதஶ்சைநம்
க்ரு’தாந்த: பரிகர்ஷதி ॥ **2.105.15** ॥ 3850

ஸர்வே க்ஷயாந்தா நிசயா:
பதநாந்தா: ஸமுச்ச்$_2$ரயா:।
ஸம்யோகா$_3$ விப்ரயோகா$_3$ந்தா
மரணாந்தம் ச ஜீவிதம் ॥ **2.105.16** ॥ 3851

யதா$_2$ ப$_2$லாநாம் பக்வாநாம்
நாந்யத்ர பதநாத்$_3$ ப$_4$யம்।
ஏவம் நரஸ்ய ஜாதஸ்ய
நாந்யத்ர மரணாத்$_3$ ப$_4$யம் ॥ **2.105.17** ॥ 3852

யதா$_2$ऽऽகா$_3$ரம் த்$_3$ரு'ட$_4$ஸ்தூ$_2$ணம்
ஜீர்ணம் பூ$_4$த்வோபஸீத$_3$தி।
ததா$_2$வஸீத$_3$ந்தி நரா
ஜராம்ரு'த்யுவஶங்க$_3$தா: ॥ **2.105.18** ॥ 3853

அத்யேதி ரஜநீ யா து
ஸா ந ப்ரதிநிவர்ததே।
யாத்யேவ யமுநா பூர்ணம்
ஸமுத்$_3$ரமுத$_3$கார்ணவம் ॥ **2.105.19** ॥ 3854

அஹோராத்ராணி க$_3$ச்ச$_2$ந்தி
ஸர்வேஷாம் ப்ராணிநாமிஹ।
ஆயூம்ஷி க்ஷபயந்த்யாஶு
க்$_3$ரீஷ்மே ஜலமிவாம்ஶவ: ॥ **2.105.20** ॥ 3855

ஆத்மாநமநுஶோச த்வம்
கிமந்யமநுஶோசஸி।
ஆயுஸ்து ஹீயதே யஸ்ய
ஸ்தி$_2$தஸ்யாஸ்ய க$_3$தஸ்ய ச ॥ **2.105.21** ॥ 3856

ஸஹைவ ம்ரு'த்யுர்வ்ரஜதி
ஸஹ ம்ரு'த்யுர்நிஷீத$_3$தி ।
க$_3$த்வா ஸுதீ$_3$ர்க$_4$மத்$_4$வாநம்
ஸஹ ம்ரு'த்யுர்நிவர்ததே ॥ **2.105.22** ॥ 3857

கா$_3$த்ரேஷு வலய: ப்ராப்தா:
ஶ்வேதாஶ்சைவ ஶிரோருஹா: ।
ஜரயா புருஷோ ஜீர்ண:
கிம் ஹி க்ரு'த்வா ப்ரபா$_4$வயேத் ॥ **2.105.23** ॥ 3858

நந்த$_3$ந்த்யுதி$_3$த ஆதி$_3$த்யே
நந்த$_3$ந்த்யஸ்தமிதேऽஹநி ।
ஆத்மநோ நாவபு$_3$த்$_4$யந்தே
மநுஷ்யா ஜீவிதக்ஷயம் ॥ **2.105.24** ॥ 3859

ஹ்ரு'ஷ்யந்த்ய்ரு'துமுக$_2$ம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
நவம் நவமிவாக$_3$தம் ।
ரு'தூநாம் பரிவர்தேந
ப்ராணிநாம் ப்ராணஸங்க்ஷய: ॥ **2.105.25** ॥ 3860

யதா$_2$ காஷ்ட$_2$ம் ச காஷ்ட$_2$ம் ச
ஸமேயாதாம் மஹார்ணவே ।
ஸமேத்ய து வ்யபேயாதாம்
காலமாஸாத்$_3$ய கஞ்சந ॥ **2.105.26** ॥ 3861

ஏவம் பா$_4$ர்யாஶ்ச புத்ராஶ்ச
ஜ்ஞாதயஶ்ச வஸூநி ச ।
ஸமேத்ய வ்யவதா$_4$வந்தி
த்$_4$ருவோ ஹ்யேஷாம் விநாப$_4$வ: ॥ **2.105.27** ॥ 3862

நாத்ர கஶ்சித்$_3$ யதா$_2$பா$_4$வம்
    ப்ராணீ ஸமதிவர்ததே ।
தேந தஸ்மிந் ந ஸாமர்த்$_2$யம்
    ப்ரேதஸ்யாஸ்த்யநுஶோசத: ॥ **2.105.28** ॥ 3863

யதா$_2$ ஹி ஸார்த$_2$ம் க$_3$ச்ச$_2$ந்தம்
    ப்$_3$ரூயாத் கஶ்சித் பதி$_2$ ஸ்தி$_2$த: ।
அஹமப்யாக$_3$மிஷ்யாமி
    ப்ரு’ஷ்ட$_2$தோ ப$_4$வதாமிதி ॥ **2.105.29** ॥ 3864

ஏவம் பூர்வைர்க$_3$தோ மார்க$_3$:
    பித்ரு’பைதாமஹைர்த்$_4$ருவ: ।
தமாபந்ந: கத$_2$ம் ஶோசேத்$_3$
    யஸ்ய நாஸ்தி வ்யதிக்ரம: ॥ **2.105.30** ॥ 3865

வயஸ: பதமாநஸ்ய
    ஸ்ரோதஸோ வாநிவர்திந: ।
ஆத்மா ஸுகே$_2$ நியோக்தவ்ய:
    ஸுக$_2$பா$_4$ஜ: ப்ரஜா: ஸ்ம்ரு’தா: ॥ **2.105.31** ॥ 3866

த$_4$ர்மாத்மா ஸுஶுபை$_4$: க்ரு’த்ஸ்நை:
    க்ரதுபி$_4$ஶ்சாப்தத$_3$க்ஷிணை: ।
தூ$_4$தபாபோ க$_3$த: ஸ்வர்க$_3$ம்
    பிதா ந: ப்ரு’தி$_2$வீபதி: ॥ **2.105.32** ॥ 3867

ப்$_4$ரு’த்யாநாம் ப$_4$ரணாத் ஸம்யக்
    ப்ரஜாநாம் பரிபாலநாத் ।
அர்தா$_2$தா$_3$நாச்ச த$_4$ர்மேண
    பிதா நஸ்த்ரிதி$_3$வம் க$_3$த: ॥ **2.105.33** ॥ 3868

கர்மபி4ஸ்து ஶுபை4ரிஷ்டை:
    க்ரதுபி4ஶ்சாப்தத3க்ஷிணை: ।
ஸ்வர்க3ம் த3ஶரத2: ப்ராப்த:
    பிதா ந: ப்ரு'தி2வீபதி: ॥ **2.105.34** ॥ 3869

இஷ்ட்வா ப3ஹுவிதை4ர்யஜ்ஞை -
    ர்போ4கா3ம்ஶ்சாவாப்ய புஷ்கலாந் ।
உத்தமம் சாயுராஸாத்3ய
    ஸ்வர்க3த: ப்ரு'தி2வீபதி: ॥ **2.105.35** ॥ 3870

ஆயுருத்தமமாஸாத்3ய
    போ4கா3நபி ச ராக4வ: ।
ந ஸ ஶோச்ய: பிதா தாத
    ஸ்வர்க3த: ஸத்க்ரு'த: ஸதாம் ॥ **2.105.36** ॥ 3871

ஸ ஜீர்ணமாநுஷம் தே3ஹம்
    பரித்யஜ்ய பிதா ஹி ந: ।
தை3வீம்ரு'த்3தி4மநுப்ராப்தோ
    ப்3ரஹ்மலோகவிஹாரிணீம் ॥ **2.105.37** ॥ 3872

தம் து நைவம்வித4: கஶ்சித்
    ப்ராஜ்ஞ: ஶோசிதுமர்ஹஸி ।
த்வத்3விதோ4 மத்3வித4ஶ்சாபி
    ஶ்ருதவாந் பு3த்3தி4மத்தர: ॥ **2.105.38** ॥ 3873

ஏதே ப3ஹுவிதா4: ஶோகா
    விலாபருதி3தே ததா3 ।
வர்ஜநீயா ஹி தீ4ரேண
    ஸர்வாவஸ்தா2ஸு தீ4மதா ॥ **2.105.39** ॥ 3874

ஸ ஸ்வஸ்தோ$_2$ ப$_4$வ மா ஶோகோ
யாத்வா சாவஸ தாம் புரீம் ।
ததா$_2$ பித்ரா நியுக்தோऽஸி
வஶிநா வத$_3$தாம் வர ॥ **2.105.40** ॥ 3875

யத்ராஹமபி தேநைவ
நியுக்த: புண்யகர்மணா ।
தத்ரைவாஹம் கரிஷ்யாமி
பிதுரார்யஸ்ய ஶாஸநம் ॥ **2.105.41** ॥ 3876

ந மயா ஶாஸநம் தஸ்ய
த்யக்தும் ந்யாய்யமரிந்த$_3$ம ।
ஸ த்வயாபி ஸதா$_3$ மாந்ய:
ஸ வை ப$_3$ந்து$_4$: ஸ ந: பிதா ॥ **2.105.42** ॥ 3877

தத்$_3$ வச: பிதுரேவாஹம்
ஸம்மதம் த$_4$ர்மசாரிணாம் ।
கர்மணா பாலயிஷ்யாமி
வநவாஸேந ராக$_4$வ ॥ **2.105.43** ॥ 3878

தா$_4$ர்மிகேணாந்ரு’ஶம்ஸேந
நரேண கு$_3$ருவர்திநா ।
ப$_4$விதவ்யம் நரவ்யாக்$_4$ர
பரலோகம் ஜிகீ$_3$ஷதா ॥ **2.105.44** ॥ 3879

ஆத்மாநமநுதிஷ்ட$_2$ த்வம்
ஸ்வபா$_4$வேந நரர்ஷப$_4$ ।
நிஶாம்ய து ஶுப$_4$ம் வ்ரு’த்தம்
பிதுர்த$_3$ஶரத$_2$ஸ்ய ந: ॥ **2.105.45** ॥ 3880

இத்யேவமுக்த்வா வசநம் மஹாத்மா
பிதுர்நிதே3ஶப்ரதிபாலநார்த2ம் ।
யவீயஸம் ப்4ராதரமர்த2வச்ச
ப்ரபு4ர்முஹூர்தாத்3 விரராம ராம: ॥ **2.105.46** ॥ 3881

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 பஞ்சாதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஷட$_3$தி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீராமம் ப்ரதி பூ$_4$யோ ப$_4$ரதஸ்யாயோத்$_4$யாக$_3$மநாய ராஜ்யக்$_3$ரஹணாய ச ப்ரார்த$_2$நா

ஏவமுக்த்வா து விரதே
    ராமே வசநமர்த$_2$வத் ।
ததோ மந்தா$_3$கிநீதீரே
    ராமம் ப்ரக்ரு’திவத்ஸலம் ॥ **2.106.1** ॥ 3882

உவாச ப$_4$ரதஶ்சித்ரம்
    தா$_4$ர்மிகோ தா$_4$ர்மிகம் வச: ।
கோ ஹி ஸ்யாதீ$_3$த்$_3$ரு’ஶோ லோகே
    யாத்$_3$ரு’ஶஸ்த்வமரிந்த$_3$ம ॥ **2.106.2** ॥ 3883

ந த்வாம் ப்ரவ்யத$_2$யேத்$_3$ து$_3$:க$_2$ம்
    ப்ரீதிர்வா ந ப்ரஹர்ஷயேத் ।
ஸம்மதஶ்சாபி வ்ரு’த்$_3$தா$_4$நாம்
    தாம்ஶ்ச ப்ரு’ச்ச$_2$ஸி ஸம்ஶயாந் ॥ **2.106.3** ॥ 3884

யதா$_2$ ம்ரு’தஸ்ததா$_2$ ஜீவந்
    யதா$_2$ஸதி ததா$_2$ ஸதி ।

யஸ்யைஷ பு$_3$த்$_3$தி$_4$லாப$_4$: ஸ்யாத்
    பரிதப்யேத கேந ஸ: ॥ **2.106.4** ॥ 3885

பராவரஜ்ஞோ யஶ்ச ஸ்யாத்$_3$
    யதா$_2$ த்வம் மநுஜாதி$_4$ப ।
ஸ ஏவ வ்யஸநம் ப்ராப்ய
    ந விஷீதி$_3$துமர்ஹதி ॥ **2.106.5** ॥ 3886

அமரோபமஸத்த்வஸ்த்வம்
    மஹாத்மா ஸத்யஸங்க$_3$ர: ।
ஸர்வஜ்ஞ: ஸர்வத$_3$ர்ஶீ ச
    பு$_3$த்$_3$தி$_4$மாம்ஶ்சாஸி ராக$_4$வ ॥ **2.106.6** ॥ 3887

ந த்வாமேவங்கு$_3$ணைர்யுக்தம்
    ப்ரப$_4$வாப$_4$வகோவித$_3$ம் ।
அவிஷஹ்யதமம் து$_3$:க$_2$ -
    மாஸாத$_3$யிதுமர்ஹதி ॥ **2.106.7** ॥ 3888

ப்ரோஷிதே மயி யத் பாபம்
    மாத்ரா மத்காரணாத் க்ரு'தம் ।
க்ஷுத்$_3$ரயா தத$_3$நிஷ்டம் மே
    ப்ரஸீத$_3$து ப$_4$வாந் மம ॥ **2.106.8** ॥ 3889

த$_4$ர்மப$_3$ந்தே$_4$ந ப$_3$த்$_3$தோ$_4$ऽஸ்மி
    தேநேமாம் நேஹ மாதரம் ।
ஹந்மி தீவ்ரேண த$_3$ண்டே$_3$ந
    த$_3$ண்டா$_3$ர்ஹாம் பாபகாரிணீம் ॥ **2.106.9** ॥ 3890

கத$_2$ம் த$_3$ஶரதா$_2$ஜ்ஜாத:
    ஶுபா$_4$பி$_4$ஜநகர்மண: ।

ஜாநந் த$_4$ர்மமத$_4$ர்மம் ச
குர்யாம் கர்ம ஜுகு$_3$ப்ஸிதம் ‖ **2.106.10** ‖ 3891

கு$_3$ரு: க்ரியாவாந் வ்ரு'த்$_3$த$_4$ஶ்ச
ராஜா ப்ரேத: பிதேதி ச ।
தாதம் ந பரிக$_3$ர்ஹே஽ஹம்
தை$_3$வதம் சேதி ஸம்ஸதி$_3$ ‖ **2.106.11** ‖ 3892

கோ ஹி த$_4$ர்மார்த$_2$யோர்ஹீந -
மீத்$_3$ரு'ஶம் கர்ம கில்பி$_3$ஷம் ।
ஸ்த்ரிய: ப்ரியசிகீர்ஷு: ஸந்
குர்யாத்$_3$ த$_4$ர்மஜ்ஞ த$_4$ர்மவித் ‖ **2.106.12** ‖ 3893

அந்தகாலே ஹி பூ$_4$தாநி
முஹ்யந்தீதி புரா ஶ்ருதி: ।
ராஜ்ஞைவம் குர்வதா லோகே
ப்ரத்யக்ஷா ஸா ஶ்ருதி: க்ரு'தா ‖ **2.106.13** ‖ 3894

ஸாத்$_4$வர்த$_2$மபி$_4$ஸந்தா$_4$ய
க்ரோதா$_4$ந்மோஹாச்ச ஸாஹஸாத் ।
தாதஸ்ய யத$_3$திக்ராந்தம்
ப்ரத்யாஹரது தத்$_3$ ப$_4$வாந் ‖ **2.106.14** ‖ 3895

பிதுர்ஹி ஸமதிக்ராந்தம்
புத்ரோ ய: ஸாது$_4$ மந்யதே ।
தத$_3$பத்யம் மதம் லோகே
விபரீதமதோ஽ந்யதா$_2$ ‖ **2.106.15** ‖ 3896

தத$_3$பத்யம் ப$_4$வாநஸ்து
மா ப$_4$வாந் து$_3$ஷ்க்ரு'தம் பிது: ।

அதி யத் தத் க்ரு'தம் கர்ம
லோகே தீ$_4$ரவிக$_3$ர்ஹிதம் ॥ **2.106.16** ॥ 3897

கைகேயீம் மாம் ச தாதம் ச
ஸுஹ்ரு'தோ$_3$ பா$_3$ந்த$_4$வாம்ஶ்ச ந: ।
பௌரஜாநபதா$_3$ந் ஸர்வாம் -
ஸ்த்ராதும் ஸர்வமித$_3$ம் ப$_4$வாந் ॥ **2.106.17** ॥ 3898

க்வ சாரண்யம் க்வ ச க்ஷாத்ரம்
க்வ ஜடா: க்வ ச பாலநம் ।
ஈத்$_3$ரு'ஶம் வ்யாஹதம் கர்ம
ந ப$_4$வாந் கர்துமர்ஹதி ॥ **2.106.18** ॥ 3899

ஏஷ ஹி ப்ரத$_2$மோ த$_4$ர்ம:
க்ஷத்ரியஸ்யாபி$_4$ஷேசநம் ।
யேந ஶக்யம் மஹாப்ராஜ்ஞ
ப்ரஜாநாம் பரிபாலநம் ॥ **2.106.19** ॥ 3900

கஶ்ச ப்ரத்யக்ஷமுத்ஸ்ரு'ஜ்ய
ஸம்ஶயஸ்த$_2$மலக்ஷணம் ।
ஆயதிஸ்த$_2$ம் சரேத்$_3$ த$_4$ர்மம்
க்ஷத்ரப$_3$ந்து$_4$ரநிஶ்சிதம் ॥ **2.106.20** ॥ 3901

அத$_2$ க்லேஶஜமேவ த்வம்
த$_4$ர்மம் சரிதுமிச்ச$_2$ஸி ।
த$_4$ர்மேண சதுரோ வர்ணாந்
பாலயந் க்லேஶமாப்நுஹி ॥ **2.106.21** ॥ 3902

சதுர்ணாமாஶ்ரமாணாம் ஹி
கா$_3$ர்ஹஸ்த்$_2$யம் ஶ்ரேஷ்ட$_2$முத்தமம் ।

ஆஹூர்த$_4$ர்மஜ்ஞ த$_4$ர்மஜ்ஞா -
ஸ்தம் கத$_2$ம் த்யக்துமிச்ச$_2$ஸி ‖ **2.106.22** ‖ 3903

ஶ்ருதேந பா$_3$ல: ஸ்தா$_2$நேந
ஜந்மநா ப$_4$வதோ ஹ்யஹம் ।
ஸ கத$_2$ம் பாலயிஷ்யாமி
பூ$_4$மிம் ப$_4$வதி திஷ்ட$_2$தி ‖ **2.106.23** ‖ 3904

ஹீநபு$_3$த்$_3$தி$_4$கு$_3$ணோ பா$_3$லோ
ஹீநஸ்தா$_2$நேந சாப்யஹம் ।
ப$_4$வதா ச விநாபூ$_4$தோ
ந வர்தயிதுமுத்ஸஹே ‖ **2.106.24** ‖ 3905

இத$_3$ம் நிகி$_2$லமப்யக்$_3$ர்யம்
ராஜ்யம் பித்ர்யமகண்டகம் ।
அநுஶாதி$_4$ ஸ்வத$_4$ர்மேண
த$_4$ர்மஜ்ஞ ஸஹ பா$_3$ந்த$_4$வை: ‖ **2.106.25** ‖ 3906

இஹைவ த்வாபி$_4$ஷிஞ்சந்து
ஸர்வா: ப்ரக்ரு’தய: ஸஹ ।
ரு’த்விஜ: ஸவஸிஷ்டா$_2$ஶ்ச
மந்த்ரவிந்மந்த்ரகோவிதா$_3$: ‖ **2.106.26** ‖ 3907

அபி$_4$ஷிக்தஸ்த்வமஸ்மாபி$_4$ -
ரயோத்$_4$யாம் பாலநே வ்ரஜ ।
விஜித்ய தரஸா லோகாந்
மருத்$_3$பி$_4$ரிவ வாஸவ: ‖ **2.106.27** ‖ 3908

ரு’ணாநி த்ரீண்யபாகுர்வந்
து$_3$ர்ஹ்ரு’த$_3$: ஸாது$_4$ நிர்த$_3$ஹந் ।

ஸுஹ்ரு'த$_3$ஸ்தர்பயந் காமை -
ஸ்த்வமேவாத்ரானுஶாதி$_4$ மாம் ॥ **2.106.28** ॥ 3909

அத்$_3$யார்ய முதி$_3$தா: ஸந்து
ஸுஹ்ரு'த$_3$ஸ்தேऽபி$_4$ஷேசநே ।
அத்$_3$ய பீ$_4$தா: பலாயந்து
து$_3$ஷ்ப்ரதா$_3$ஸ்தே தி$_3$ஶோ த$_3$ஶ ॥ **2.106.29** ॥ 3910

ஆக்ரோஶம் மம மாதுஶ்ச
ப்ரம்ரு'ஜ்ய புருஷர்ஷப$_4$ ।
அத்$_3$ய தத்ரப$_4$வந்தம் ச
பிதரம் ரக்ஷ கில்பி$_3$ஷாத் ॥ **2.106.30** ॥ 3911

ஶிரஸா த்வாபி$_4$யாசேऽஹம்
குருஷ்வ கருணாம் மயி ।
பா$_3$ந்த$_4$வேஷு ச ஸர்வேஷு
பூ$_4$தேஷ்விவ மஹேஶ்வர: ॥ **2.106.31** ॥ 3912

அத$_2$வா ப்ரு'ஷ்ட$_2$த: க்ரு'த்வா
வநமேவ ப$_4$வாநித: ।
க$_3$மிஷ்யதி க$_3$மிஷ்யாமி
ப$_4$வதா ஸார்த$_4$மப்யஹம் ॥ **2.106.32** ॥ 3913

ததா$_2$பி$_4$ராமோ ப$_4$ரதேந தாம்யதா
ப்ரஸாத்$_3$யமாந: ஶிரஸா மஹீபதி: ।
ந சைவ சக்ரே க$_3$மநாய ஸத்த்வவாந்
மதிம் பிதுஸ்தத்$_3$ வசநே ப்ரதிஷ்டி$_2$த: ॥ **2.106.33** ॥ 3914

தத$_3$த்$_3$பு$_4$தம் ஸ்தை$_2$ர்யமவேக்ஷ்ய ராக$_4$வே
ஸமம் ஜநோ ஹர்ஷமவாப து$_3$:கி$_2$த: ।

ந யாத்யயோத்$_4$யாமிதி து$_3$:கி$_2$தோऽப$_4$வத்
ஸ்தி$_2$ரப்ரதிஜ்ஞத்வமவேக்ஷ்ய ஹர்ஷித: ॥ **2.106.34** ॥ 3915

தம்ரு'த்விஜோ நைக$_3$மயூத$_2$வல்லபா$_4$ -
ஸ்ததா$_2$ விஸம்ஜ்ஞாஶ்ருகலாஶ்ச மாதர: ।
ததா$_2$ ப்$_3$ருவாணம் ப$_4$ரதம் ப்ரதுஷ்டுவு:
ப்ரணம்ய ராமம் ச யயாசிரே ஸஹ ॥ **2.106.35** ॥ 3916

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஷட$_3$தி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீராமஸ்ய ப$_4$ரதம் பரிஸாந்த்வ்யாயோத்$_4$யாக$_3$மநார்த$_2$ம் தம் ப்ரத்யாதே$_3$ஶ:

புநரேவம் ப்$_3$ருவாணம் தம்
    ப$_4$ரதம் லக்ஷ்மணாக்$_3$ரஜ: ।
ப்ரத்யுவாச தத: ஶ்ரீமாந்
    ஜ்ஞாதிமத்$_4$யே ஸுஸத்க்ரு’த: ॥ **2.107.1** ॥ 3917

உபபந்நமித$_3$ம் வாக்யம்
    யஸ்த்வமேவமபா$_4$ஷதா$_2$: ।
ஜாத: புத்ரோ த$_3$ஶரதா$_2$த்
    கைகேய்யாம் ராஜஸத்தமாத் ॥ **2.107.2** ॥ 3918

புரா ப்$_4$ராத: பிதா ந: ஸ
    மாதரம் தே ஸமுத்$_3$வஹந் ।
மாதாமஹே ஸமாஶ்ரௌஷீத்$_3$
    ராஜ்யஶுல்கமநுத்தமம் ॥ **2.107.3** ॥ 3919

தே$_3$வாஸுரே ச ஸங்க்$_3$ராமே
    ஜநந்யை தவ பார்தி$_2$வ: ।

ஸம்ப்ரஹ்ரு’ஷ்டோ த$_3$தௌ$_3$ ராஜா
    வரமாராதி$_4$த: ப்ரபு$_4$: ॥ **2.107.4** ॥ 3920

தத: ஸா ஸம்ப்ரதிஶ்ராவ்ய
    தவ மாதா யஶஸ்விநீ ।
அயாசத நரஶ்ரேஷ்ட$_2$ம்
    த்$_3$வௌ வரௌ வரவர்ணிநீ ॥ **2.107.5** ॥ 3921

தவ ராஜ்யம் நரவ்யாக்$_4$ர
    மம ப்ரவ்ராஜநம் ததா$_2$ ।
தச்ச ராஜா ததா$_2$ தஸ்யை
    நியுக்த: ப்ரத$_3$தௌ$_3$ வரம் ॥ **2.107.6** ॥ 3922

தேந பித்ராஹமப்யத்ர
    நியுக்த: புருஷர்ஷப$_4$ ।
சதுர்த$_3$ஶ வநே வாஸம்
    வர்ஷாணி வரதா$_3$நிகம் ॥ **2.107.7** ॥ 3923

ஸோऽயம் வநமித$_3$ம் ப்ராப்தோ
    நிர்ஜநம் லக்ஷ்மணாந்வித: ।
ஸீதயா சாப்ரதித்$_3$வந்த்$_3$வ:
    ஸத்யவாதே$_3$ ஸ்தி$_2$த: பிது: ॥ **2.107.8** ॥ 3924

ப$_4$வாநபி ததே$_2$த்யேவ
    பிதரம் ஸத்யவாதி$_3$நம் ।
கர்துமர்ஹஸி ராஜேந்த்$_3$ர
    க்ஷிப்ரமேவாபி$_4$ஷிஞ்சநாத் ॥ **2.107.9** ॥ 3925

ரு’ணாந்மோசய ராஜாநம்
    மத்க்ரு’தே ப$_4$ரத ப்ரபு$_4$ம் ।

பிதரம் த்ராஹி த$_4$ர்மஜ்ஞ
மாதரம் சாபி$_4$நந்த$_3$ய ॥ **2.107.10** ॥ 3926

ஶ்ரூயதே தீ$_4$மதா தாத
ஶ்ருதிர்கீ$_3$தா யஶஸ்விநா ।
க$_3$யேந யஜமாநேந
க$_3$யேஷ்வேவ பித்ரூ'ந் ப்ரதி ॥ **2.107.11** ॥ 3927

புந்நாம்நோ நரகாத்$_3$ யஸ்மாத்
பிதரம் த்ராயதே ஸுத: ।
தஸ்மாத் புத்ர இதி ப்ரோக்த:
பித்ரூ'ந் ய: பாதி ஸர்வத: ॥ **2.107.12** ॥ 3928

ஏஷ்டவ்யா ப$_3$ஹவ: புத்ரா
கு$_3$ணவந்தோ ப$_3$ஹுஶ்ருதா: ।
தேஷாம் வை ஸமவேதாநா -
மபி கஶ்சித்$_3$ க$_3$யாம் வ்ரஜேத் ॥ **2.107.13** ॥ 3929

ஏவம் ராஜர்ஷய: ஸர்வே
ப்ரதீதா ரகு$_4$நந்த$_3$ந ।
தஸ்மாத் த்ராஹி நரஶ்ரேஷ்ட$_2$
பிதரம் நரகாத் ப்ரபோ$_4$ ॥ **2.107.14** ॥ 3930

அயோத்$_4$யாம் க$_3$ச்ச$_2$ ப$_4$ரத
ப்ரக்ரு'தீருபரஞ்ஜய ।
ஶத்ருக்$_4$நஸஹிதோ வீர
ஸஹ ஸர்வைர்த்$_3$விஜாதிபி$_4$: ॥ **2.107.15** ॥ 3931

ப்ரவேக்ஷ்யே த$_3$ண்ட$_3$காரண்ய -
மஹமப்யவிலம்ப$_3$யந் ।

ஆப்$_4$யாம் து ஸஹிதோ வீர
வைதே$_3$ஹ்யா லக்ஷ்மணேந ச ॥ **2.107.16** ॥ 3932

த்வம் ராஜா ப$_4$ரத ப$_4$வ ஸ்வயம் நராணாம்
வந்யாநாமஹமபி ராஜராண்ம்ரு'கா$_3$ணாம் ।
க$_3$ச்ச$_2$ த்வம் புரவரமத்$_3$ய ஸம்ப்ரஹ்ரு'ஷ்ட:
ஸம்ஹ்ரு'ஷ்டஸ்த்வஹமபி த$_3$ண்ட$_3$காந் ப்ரவேக்ஷ்யே ॥ **2.107.17** ॥ 3933

சா$_2$யாம் தே தி$_3$நகரபா$_4$: ப்ரபா$_3$த$_4$மாநம்
வர்ஷத்ரம் ப$_4$ரத கரோது மூர்த்$_4$நி ஶீதாம் ।
ஏதேஷாமஹமபி காநநத்$_3$ருமாணாம்
சா$_2$யாம் தாமதிஶயிநீம் ஶநை: ஶ்ரயிஷ்யே ॥ **2.107.18** ॥ 3934

ஶத்ருக்$_4$நஸ்த்வதுலமதிஸ்து தே ஸஹாய:
ஸௌமித்ரிர்மம விதி$_3$த: ப்ரதா$_4$நமித்ரம் ।
சத்வாரஸ்தநயவரா வயம் நரேந்த்$_3$ரம்
ஸத்யஸ்த$_2$ம் ப$_4$ரத சராம மா விஷீத$_3$ ॥ **2.107.19** ॥ 3935

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஸப்தாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ அஷ்டாதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீராமம் ப்ரதி நாஸ்திகமதமவலம்ப்3ய ஜாபா3லிமுநேர்பா4ஷணம்

ஆஶ்வாஸயந்தம் ப4ரதம்
  ஜாபா3லிர்ப்3ராஹ்மணோத்தம: ।
உவாச ராமம் த4ர்மஜ்ஞம்
  த4ர்மாபேதமித3ம் வச: ॥ **2.108.1** ॥ 3936

ஸாது4 ராக4வ மா பூ4த் தே
  பு3த்3தி4ரேவம் நிரர்தி2கா ।
ப்ராக்ரு'தஸ்ய நரஸ்யேவ
  ஹ்யார்யபு3த்3தே4ஸ்தபஸ்விந: ॥ **2.108.2** ॥ 3937

க: கஸ்ய புருஷோ ப3ந்து4:
  கிமாப்யம் கஸ்ய கேநசித் ।
ஏகோ ஹி ஜாயதே ஜந்து -
  ரேக ஏவ விநஶ்யதி ॥ **2.108.3** ॥ 3938

தஸ்மாந்மாதா பிதா சேதி
  ராம ஸஜ்ஜேத யோ நர: ।
உந்மத்த இவ ஸ ஜ்ஞேயோ
  நாஸ்தி கஶ்சித்3தி4 கஸ்யசித் ॥ **2.108.4** ॥ 3939

யதா2 க்3ராமாந்தரம் க3ச்ச2ந்
நர: கஶ்சித்3 ப3ஹிர்வஸேத் ।
உத்ஸ்ரு'ஜ்ய ச தமாவாஸம்
ப்ரதிஷ்டே2தாபரேऽஹநி ॥ **2.108.5** ॥ 3940

ஏவமேவ மநுஷ்யாணாம்
பிதா மாதா க்3ரு'ஹம் வஸு ।
ஆவாஸமாத்ரம் காகுத்ஸ்த2
ஸஜ்ஜந்தே நாத்ர ஸஜ்ஜநா: ॥ **2.108.6** ॥ 3941

பித்ர்யம் ராஜ்யம் ஸமுத்ஸ்ரு'ஜ்ய
ஸ நார்ஹஸி நரோத்தம ।
ஆஸ்தா2தும் காபத2ம் து3:க2ம்
விஷமம் ப3ஹுகண்டகம் ॥ **2.108.7** ॥ 3942

ஸம்ரு'த்3தா4யாமயோத்4யாயா -
மாத்மாநமபி4ஷேசய ।
ஏகவேணீத4ரா ஹி த்வா
நக3ரீ ஸம்ப்ரதீக்ஷதே ॥ **2.108.8** ॥ 3943

ராஜபோ4கா3நநுப4வந்
மஹார்ஹாந் பார்தி2வாத்மஜ ।
விஹர த்வமயோத்4யாயாம்
யதா2 ஶக்ரஸ்த்ரிவிஷ்டபே ॥ **2.108.9** ॥ 3944

ந தே கஶ்சித்3 த3ஶரத2 -
ஸ்த்வம் ச தஸ்ய ச கஶ்சந ।
அந்யோ ராஜா த்வமந்யஸ்து
தஸ்மாத் குரு யது3ச்யதே ॥ **2.108.10** ॥ 3945

பீ₃ஜமாத்ரம் பிதா ஜந்தோ:
    ஶுக்ரம் ஶோணிதமேவ ச।
ஸம்யுக்தம்ரு'துமந்மாத்ரா
    புருஷஸ்யேஹ ஜந்ம தத் ॥ **2.108.11** ॥ 3946

க₃த: ஸ ந்ரு'பதிஸ்தத்ர
    க₃ந்தவ்யம் யத்ர தேந வை।
ப்ரவ்ரு'த்திரேஷா பூ₄தாநாம்
    த்வம் து மித்₂யா விஹந்யஸே ॥ **2.108.12** ॥ 3947

அர்த₂த₄ர்மபரா யே யே
    தாம்ஸ்தாந் ஶோசாமி நேதராந்।
தே ஹி து₃:க₂மிஹ ப்ராப்ய
    விநாஶம் ப்ரேத்ய லேபி₄ரே ॥ **2.108.13** ॥ 3948

அஷ்டகாபித்ரு'தே₃வத்ய -
    மித்யயம் ப்ரஸ்ரு'தோ ஜந:।
அந்நஸ்யோபத்₃ரவம் பஶ்ய
    ம்ரு'தோ ஹி கிமஶிஷ்யதி ॥ **2.108.14** ॥ 3949

யதி₃ பு₄க்தமிஹாந்யேந
    தே₃ஹமந்யஸ்ய க₃ச்ச₂தி।
த₃த்₃யாத் ப்ரவஸதாம் ஶ்ராத்₃த₄ம்
    ந தத் பத்₂யஶநம் ப₄வேத் ॥ **2.108.15** ॥ 3950

தா₃நஸம்வநநா ஹ்யேதே
    க்₃ரந்தா₂ மேதா₄விபி₄: க்ரு'தா:।
யஜஸ்வ தே₃ஹி தீ₃க்ஷஸ்வ
    தபஸ்தப்யஸ்வ ஸந்த்யஜ ॥ **2.108.16** ॥ 3951

ஸ நாஸ்தி பரமித்யேதத்
குரு பு$_3$த்$_3$தி$_4$ம் மஹாமதே।
ப்ரத்யக்ஷம் யத் ததா$_3$திஷ்ட$_2$
பரோக்ஷம் ப்ரு'ஷ்ட$_2$த: குரு ॥ **2.108.17** ॥ 3952

ஸதாம் பு$_3$த்$_3$தி$_4$ம் புரஸ்க்ரு'த்ய
ஸர்வலோகநித$_3$ர்ஶிநீம்।
ராஜ்யம் ஸ த்வம் நிக்$_3$ரு'ஹ்ணீஷ்வ
ப$_4$ரதேந ப்ரஸாதி$_3$த: ॥ **2.108.18** ॥ 3953

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ அஷ்டாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ நவாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீராமகர்த்ரு'கம் ஜாபா$_3$லிமுநேர்நாஸ்திகமதம் நிரஸ்யாஸ்திகமதஸ்ய ஸ்தா$_2$பநம்

ஜாபா$_3$லேஸ்து வச: ஶ்ருத்வா
ராம: ஸத்யபராக்ரம: ।
உவாச பரயா ஸூக்த்யா
பு$_3$த்$_3$த்$_4$யாவிப்ரதிபந்நயா ॥ **2.109.1** ॥ 3954

ப$_4$வாந் மே ப்ரியகாமார்த$_2$ம்
வசநம் யதி$_3$ஹோக்தவாந் ।
அகார்யம் கார்யஸங்காஶ -
மபத்$_2$யம் பத்$_2$யஸந்நிப$_4$ம் ॥ **2.109.2** ॥ 3955

நிர்மர்யாத$_3$ஸ்து புருஷ:
பாபாசாரஸமந்வித: ।
மாநம் ந லப$_4$தே ஸத்ஸு
பி$_4$ந்நசாரித்ரத$_3$ர்ஶந: ॥ **2.109.3** ॥ 3956

குலீநமகுலீநம் வா
வீரம் புருஷமாநிநம் ।

சாரித்ரமேவ வ்யாக்$_2$யாதி
ஶுசிம் வா யதி$_3$ வாஶுசிம் ‖ **2.109.4** ‖ 3957

அநார்யஸ்த்வார்யஸம்ஸ்தா$_2$ந:
ஶௌசாத்$_3$தீ$_4$நஸ்ததா$_2$ ஶுசி: ।
லக்ஷண்யவத$_3$லக்ஷண்யோ
து$_3$:ஶீல: ஶீலவாநிவ ‖ **2.109.5** ‖ 3958

அத$_4$ர்மம் த$_4$ர்மவேஷேண
யத்$_3$யஹம் லோகஸங்கரம் ।
அபி$_4$பத்ஸ்யே ஶுப$_4$ம் ஹித்வா
க்ரியாம் விதி$_4$விவர்ஜிதாம் ‖ **2.109.6** ‖ 3959

கஶ்சேதயாந: புருஷ:
கார்யாகார்யவிசக்ஷண: ।
ப$_3$ஹு மந்யேத மாம் லோகே
து$_3$ர்வ்ரு’த்தம் லோகதூ$_3$ஷணம் ‖ **2.109.7** ‖ 3960

கஸ்ய யாஸ்யாம்யஹம் வ்ரு’த்தம்
கேந வா ஸ்வர்க$_3$மாப்நுயாம் ।
அநயா வர்தமாநோ஽ஹம்
வ்ரு’த்த்யா ஹீநப்ரதிஜ்ஞயா ‖ **2.109.8** ‖ 3961

காமவ்ரு’த்தோ஽ந்வயம் லோக:
க்ரு’த்ஸ்ந: ஸமுபவர்ததே ।
யத்$_3$வ்ரு’த்தா: ஸந்தி ராஜாந -
ஸ்தத்$_3$வ்ரு’த்தா: ஸந்தி ஹி ப்ரஜா: ‖ **2.109.9** ‖ 3962

ஸத்யமேவாந்ரு’ஶம்ஸம் ச
ராஜவ்ரு’த்தம் ஸநாதநம் ।

தஸ்மாத் ஸத்யாத்மகம் ராஜ்யம்
ஸத்யே லோக: ப்ரதிஷ்டி$_2$த: ‖ **2.109.10** ‖ 3963

ரு’ஷயஶ்சைவ தே$_3$வாஶ்ச
ஸத்யமேவ ஹி மேநிரே ।
ஸத்யவாதீ$_3$ ஹி லோகேऽஸ்மிந்
பரம் க$_3$ச்ச$_2$தி சாக்ஷயம் ‖ **2.109.11** ‖ 3964

உத்$_3$விஜந்தே யதா$_2$ ஸர்பா -
ந்நராத$_3$ந்ரு’தவாதி$_3$ந: ।
த$_4$ர்ம: ஸத்யபரோ லோகே
மூலம் ஸர்வஸ்ய சோச்யதே ‖ **2.109.12** ‖ 3965

ஸத்யமேவேஶ்வரோ லோகே
ஸத்யே த$_4$ர்ம: ஸதா$_3$ஶ்ரித: ।
ஸத்யமூலாநி ஸர்வாணி
ஸத்யாந்நாஸ்தி பரம் பத$_3$ம் ‖ **2.109.13** ‖ 3966

த$_3$த்தமிஷ்டம் ஹுதம் சைவ
தப்தாநி ச தபாம்ஸி ச ।
வேதா$_3$: ஸத்யப்ரதிஷ்டா$_2$நா -
ஸ்தஸ்மாத் ஸத்யபரோ ப$_4$வேத் ‖ **2.109.14** ‖ 3967

ஏக: பாலயதே லோக -
மேக: பாலயதே குலம் ।
மஜ்ஜத்யேகோ ஹி நிரய
ஏக: ஸ்வர்கே$_3$ மஹீயதே ‖ **2.109.15** ‖ 3968

ஸோऽஹம் பிதுர்நிதே$_3$ஶம் து
கிமர்த$_2$ம் நாநுபாலயே ।

ஸத்யப்ரதிஶ்ரவ: ஸத்யம்
ஸத்யேந ஸமயீக்ரு'தம் ॥ **2.109.16** ॥ 3969

நைவ லோபா4ந்ந மோஹாத்3 வா
ந சாஜ்ஞாநாத் தமோऽந்வித: ।
ஸேதும் ஸத்யஸ்ய பே4த்ஸ்யாமி
கு3ரோ: ஸத்யப்ரதிஶ்ரவ: ॥ **2.109.17** ॥ 3970

அஸத்யஸந்த4ஸ்ய ஸத -
ஶ்சலஸ்யாஸ்தி2ரசேதஸ: ।
நைவ தே3வா ந பிதர:
ப்ரதீச்ச2ந்தீதி ந: ஶ்ருதம் ॥ **2.109.18** ॥ 3971

ப்ரத்யகா3த்மமிமம் த4ர்மம்
ஸத்யம் பஶ்யாம்யஹம் த்4ருவம் ।
பா4ர: ஸத்புருஷைஶ்சீர்ண -
ஸ்தத3ர்த2மபி4நந்த்3யதே ॥ **2.109.19** ॥ 3972

க்ஷாத்ரம் த4ர்மமஹம் த்யக்ஷ்யே
ஹ்யத4ர்மம் த4ர்மஸம்ஹிதம் ।
க்ஷுத்3ரைர்ந்ரு'ஶம்ஸைர்லுப்3தை4ஶ்ச
ஸேவிதம் பாபகர்மபி4: ॥ **2.109.20** ॥ 3973

காயேந குருதே பாபம்
மநஸா ஸம்ப்ரதா4ர்ய தத் ।
அந்ரு'தம் ஜிஹ்வயா சாஹ
த்ரிவித4ம் கர்ம பாதகம் ॥ **2.109.21** ॥ 3974

பூ4மி: கீர்திர்யஶோ லக்ஷ்மீ:
புருஷம் ப்ரார்த2யந்தி ஹி ।

ஸத்யம் ஸமநுவர்தந்தே
ஸத்யமேவ ப$_4$ஜேத் தத: ॥ **2.109.22** ॥ 3975

ஶ்ரேஷ்ட$_2$ம் ஹ்யநார்யமேவ ஸ்யாத்$_3$
யத்$_3$ ப$_4$வாநவதா$_4$ர்ய மாம் ।
ஆஹ யுக்திகரைர்வாக்யை -
ரித$_3$ம் ப$_4$த்$_3$ரம் குருஷ்வ ஹ ॥ **2.109.23** ॥ 3976

கத$_2$ம் ஹ்யஹம் ப்ரதிஜ்ஞாய
வநவாஸமிமம் கு$_3$ரோ: ।
ப$_4$ரதஸ்ய கரிஷ்யாமி
வசோ ஹித்வா கு$_3$ரோர்வச: ॥ **2.109.24** ॥ 3977

ஸ்தி$_2$ரா மயா ப்ரதிஜ்ஞாதா
ப்ரதிஜ்ஞா கு$_3$ருஸந்நிதௌ$_4$ ।
ப்ரஹ்ரு'ஷ்டமாநஸா தே$_3$வீ
கைகேயீ சாப$_4$வத் ததா$_3$ ॥ **2.109.25** ॥ 3978

வநவாஸம் வஸந்நேவ
ஶுசிர்நியதபோ$_4$ஜந: ।
மூலபுஷ்பப$_2$லை: புண்யை:
பித்ரூ'ந் தே$_3$வாம்ஶ்ச தர்பயந் ॥ **2.109.26** ॥ 3979

ஸந்துஷ்டபஞ்சவர்கோ$_3$ऽஹம்
லோகயாத்ராம் ப்ரவாஹயே ।
அகுஹ: ஶ்ரத்$_3$த$_3$தா$_4$ந: ஸந்
கார்யாகார்யவிசக்ஷண: ॥ **2.109.27** ॥ 3980

கர்மபூ$_4$மிமிமாம் ப்ராப்ய
கர்தவ்யம் கர்ம யச்சு$_2$ப$_4$ம் ।

அக்$_3$நிர்வாயுஶ்ச ஸோமஶ்ச
கர்மணாம் ப$_2$லபா$_4$கி$_3$ந: ॥ **2.109.28** ॥ 3981

ஶதம் க்ரதூநாமாஹ்ரு'த்ய
தே$_3$வராட் த்ரிதி$_3$வம் க$_3$த: ।
தபாம்ஸ்யுக்$_3$ராணி சாஸ்தா$_2$ய
தி$_3$வம் ப்ராப்தா மஹர்ஷய: ॥ **2.109.29** ॥ 3982

அம்ரு'ஷ்யமாண: புநருக்$_3$ரதேஜா
நிஶம்ய தந்நாஸ்திகவாக்யஹேதும் ।
அதா$_2$ப்$_3$ரவீத் தம் ந்ரு'பதேஸ்தநூஜோ
விக$_3$ர்ஹமாணோ வசநாநி தஸ்ய ॥ **2.109.30** ॥ 3983

ஸத்யம் ச த$_4$ர்மம் ச பராக்ரமம் ச
பூ$_4$தாநுகம்பாம் ப்ரியவாதி$_3$தாம் ச ।
த்$_3$விஜாதிதே$_3$வாதிதி$_2$பூஜநம் ச
பந்தா$_2$நமாஹுஸ்த்ரிதி$_3$வஸ்ய ஸந்த: ॥ **2.109.31** ॥ 3984

தேநைவமாஜ்ஞாய யதா$_2$வத$_3$ர்த$_2$ -
மேகோத$_3$யம் ஸம்ப்ரதிபத்$_3$ய விப்ரா: ।
த$_4$ர்மம் சரந்த: ஸகலம் யதா$_2$வத்
காங்க்ஷந்தி லோகாக$_3$மமப்ரமத்தா: ॥ **2.109.32** ॥ 3985

நிந்தா$_3$ம்யஹம் கர்ம க்ரு'தம் பிதுஸ்தத்$_3$
யஸ்த்வாமக்$_3$ரு'ஹ்ணாத்$_3$ விஷமஸ்த$_2$பு$_3$த்$_3$தி$_4$ம் ।
பு$_3$த்$_3$த்$_4$யாநயைவம்வித$_4$யா சரந்தம்
ஸுநாஸ்திகம் த$_4$ர்மபதா$_2$த$_3$பேதம் ॥ **2.109.33** ॥ 3986

யதா$_2$ ஹி சோர: ஸ ததா$_2$ ஹி பு$_3$த்$_3$த$_4$ -
ஸ்ததா$_2$க$_3$தம் நாஸ்திகமத்ர வித்$_3$தி$_4$ ।

தஸ்மாத்3தி4 ய: ஶக்யதம: ப்ரஜாநாம்
ஸ நாஸ்திகே நாபி4முகோ2 பு3த4: ஸ்யாத் ॥ **2.109.34** ॥ 3987

த்வத்தோ ஜநா: பூர்வதரே த்3விஜாஶ்ச
ஶுபா4நி கர்மாணி ப3ஹூநி சக்ரு: ।
சி2த்த்வா ஸதே3மம் ச பரம் ச லோகம்
தஸ்மாத்3 த்3விஜா: ஸ்வஸ்தி க்ரு'தம் ஹுதம் ச ॥ **2.109.35** ॥ 3988

த4ர்மே ரதா: ஸத்புருஷை: ஸமேதா -
ஸ்தேஜஸ்விநோதா3நகு3ணப்ரதா4நா: ।
அஹிம்ஸகா வீதமலாஶ்ச லோகே
ப4வந்தி பூஜ்யா முநய: ப்ரதா4நா: ॥ **2.109.36** ॥ 3989

இதி ப்3ருவந்தம் வசநம் ஸரோஷம்
ராமம் மஹாத்மாநமதீ3நஸத்த்வம் ।
உவாச பத்2யம் புநராஸ்திகம் ச
ஸத்யம் வச: ஸாநுநயம் ச விப்ர: ॥ **2.109.37** ॥ 3990

ந நாஸ்திகாநாம் வசநம் ப்3ரவீம்யஹம்
ந நாஸ்திகோऽஹம் ந ச நாஸ்தி கிஞ்சந ।
ஸமீக்ஷ்ய காலம் புநராஸ்திகோऽப4வம்
ப4வேய காலே புநரேவ நாஸ்திக: ॥ **2.109.38** ॥ 3991

ஸ சாபி காலோऽயமுபாக3த: ஶநை -
ர்யதா2 மயா நாஸ்திகவாகு3தீ3ரிதா ।
நிவர்தநார்த2ம் தவ ராம காரணாத்
ப்ரஸாத3நார்த2ம் ச மயைததீ3ரிதம் ॥ **2.109.39** ॥ 3992

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 நவாதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

வஸிஷ்ட$_2$ஸ்ய ஸ்ரு'ஷ்டிபரம்பரயா ஸஹேக்ஷ்வாகுகுலபரம்பராமுபவர்ண்ய ஜ்யேஷ்ட$_2$ஸ்யைவ ராஜ்யாபி$_4$ஷேசநமுசிதமிதி நிஶ்சித்ய ஸ்ரீராமம் ப்ரதி ராஜ்யக்$_3$ரஹணார்த$_2$மநுரோத$_4$:

க்ருத்$_3$த$_4$மாஜ்ஞாய ராமம் து
வஸிஷ்ட$_2$: ப்ரத்யுவாச ஹ ।
ஜாபா$_3$லிரபி ஜாநீதே
லோகஸ்யாஸ்ய க$_3$தாக$_3$திம் ॥ **2.110.1** ॥ 3993

நிவர்தயிதுகாமஸ்து
த்வாமேதத்$_3$ வாக்யமப்$_3$ரவீத் ।
இமாம் லோகஸமுத்பத்திம்
லோகநாத$_2$ நிபோ$_3$த$_4$ மே ॥ **2.110.2** ॥ 3994

ஸர்வம் ஸலிலமேவாஸீத்
ப்ரு'தி$_2$வீ தத்ர நிர்மிதா ।
தத: ஸமப$_4$வத்$_3$ ப்$_3$ரஹ்மா
ஸ்வயம்பூ$_4$ர்தை$_3$வதை: ஸஹ ॥ **2.110.3** ॥ 3995

ஸ வராஹஸ்ததோ பூ$_4$த்வா
    ப்ரோஜ்ஜஹார வஸுந்த$_4$ராம் ।
அஸ்ரு'ஜச்ச ஜக$_3$த் ஸர்வம்
    ஸஹ புத்ரை: க்ரு'தாத்மபி$_4$: ‖ **2.110.4** ‖ 3996

ஆகாஶப்ரப$_4$வோ ப்$_3$ரஹ்மா
    ஶாஶ்வதோ நித்ய அவ்யய: ।
தஸ்மாந்மரீசி: ஸஞ்ஜஜ்ஞே
    மரீசே: கஶ்யப: ஸுத: ‖ **2.110.5** ‖ 3997

விவஸ்வாந் கஶ்யபாஜ்ஜஜ்ஞே
    மநுர்வைவஸ்வத: ஸ்வயம் ।
ஸ து ப்ரஜாபதி: பூர்வ -
    மிக்ஷ்வாகுஸ்து மநோ: ஸுத: ‖ **2.110.6** ‖ 3998

யஸ்யேயம் ப்ரத$_2$மம் த$_3$த்தா
    ஸம்ரு'த்$_3$தா$_4$ மநுநா மஹீ ।
தமிக்ஷ்வாகுமயோத்$_4$யாயாம்
    ராஜாநம் வித்$_3$தி$_4$ பூர்வகம் ‖ **2.110.7** ‖ 3999

இக்ஷ்வாகோஸ்து ஸுத: ஶ்ரீமாந்
    குக்ஷிரித்யேவ விஶ்ருத: ।
குக்ஷேரதா$_2$த்மஜோ வீரோ
    விகுக்ஷிருத$_3$பத்$_3$யத ‖ **2.110.8** ‖ 4000

விகுக்ஷேஸ்து மஹாதேஜா:
    பா$_3$ண: புத்ர: ப்ரதாபவாந் ।
பா$_3$ணஸ்ய ச மஹாபா$_3$ஹு -
    ரநரண்யோ மஹாதபா: ‖ **2.110.9** ‖ 4001

நாநாவ்ரு'ஷ்டிர்ப$_3$பூ$_4$வாஸ்மிந்
ந து$_3$ர்பி$_4$க்ஷ: ஸதாம் வரே |
அநரண்யே மஹாராஜே
தஸ்கரோ வாபி கஶ்சந || **2.110.10** || 4002

அநரண்யாந்மஹாராஜ
ப்ரு'தூ$_2$ ராஜா ப$_3$பூ$_4$வ ஹ |
தஸ்மாத் ப்ரு'தோ$_2$ர்மஹாதேஜா -
ஸ்த்ரிஶங்குருத$_3$பத்$_3$யத || **2.110.11** || 4003

ஸ ஸத்யவசநாத்$_3$ வீர:
ஸஶரீரோ தி$_3$வம் க$_3$த: |
த்ரிஶங்கோரப$_4$வத் ஸூநு -
ர்து$_4$ந்து$_4$மாரோ மஹாயஶா: || **2.110.12** || 4004

து$_4$ந்து$_4$மாராந்மஹாதேஜா
யுவநாஶ்வோ வ்யஜாயத |
யுவநாஶ்வஸுத: ஶ்ரீமாந்
மாந்தா$_4$தா ஸமபத்$_3$யத || **2.110.13** || 4005

மாந்தா$_4$துஸ்து மஹாதேஜா:
ஸுஸந்தி$_4$ருத$_3$பத்$_3$யத |
ஸுஸந்தே$_4$ரபி புத்ரௌ த்$_3$வௌ
த்$_4$ருவஸந்தி$_4$: ப்ரஸேநஜித் || **2.110.14** || 4006

யஶஸ்வீ த்$_4$ருவஸந்தே$_4$ஸ்து
ப$_4$ரதோ ரிபுஸூத$_3$ந: |
ப$_4$ரதாத் து மஹாபா$_3$ஹோ -
ரஸிதோ நாம ஜாயத || **2.110.15** || 4007

யஸ்யைதே ப்ரதிராஜாந
உத3பத்3யந்த ஶத்ரவ: ।
ஹைஹயாஸ்தாலஜங்கா4ஶ்ச
ஶூராஶ்ச ஶஶபி3ந்த3வ: ॥ **2.110.16** ॥ 4008

தாம்ஸ்து ஸர்வாந் ப்ரதிவ்யூஹ்ய
யுத்3தே4 ராஜா ப்ரவாஸித: ।
ஸ ச ஶைலவரே ரம்யே
ப3பூ4வாபி4ரதோ முநி: ॥ **2.110.17** ॥ 4009

த்3வே சாஸ்ய பா4ர்யே க3ர்பி4ண்யௌ
ப3பூ4வதுரிதி ஶ்ருதி: ।
தத்ர சைகா மஹாபா4கா3
பா4ர்க3வம் தே3வவர்சஸம் ॥ **2.110.18** ॥ 4010

வவந்தே3 பத்3மபத்ராக்ஷீ
காங்க்ஷிணீ புத்ரமுத்தமம் ।
ஏகா க3ர்ப4விநாஶாய
ஸபத்ந்யை க3ரலம் த3தௌ3 ॥ **2.110.19** ॥ 4011

பா4ர்க3வஶ்ச்யவநோ நாம
ஹிமவந்தமுபாஶ்ரித: ।
தம்ரு'ஷிம் ஸாப்4யுபாக3ம்ய
காலிந்தீ3 த்வப்4யவாத3யத் ॥ **2.110.20** ॥ 4012

ஸ தாமப்4யவத3த் ப்ரீதோ
வரேப்ஸும் புத்ரஜந்மநி ।
புத்ரஸ்தே ப4விதா தே3வி
மஹாத்மா லோகவிஶ்ருத: ॥ **2.110.21** ॥ 4013

தா$_4$ர்மிகஶ்ச ஸுபீ$_4$மஶ்ச
வம்ஶகர்தாரிஸூத$_3$ந: ।
ஶ்ருத்வா ப்ரத$_3$க்ஷிணம் க்ரு'த்வா
முநிம் தமநுமாந்ய ச ॥ **2.110.22** ॥ 4014

பத்$_3$மபத்ரஸமாநாக்ஷம்
பத்$_3$மக$_3$ர்ப$_4$ஸமப்ரப$_4$ம் ।
தத: ஸா க்$_3$ரு'ஹமாக$_3$ம்ய
பத்நீ புத்ரமஜாயத ॥ **2.110.23** ॥ 4015

ஸபத்ந்யா து க$_3$ரஸ்தஸ்யை
த$_3$த்தோ க$_3$ர்ப$_4$ஜிகா$_4$ம்ஸயா ।
க$_3$ரேண ஸஹ தேநைவ
தஸ்மாத் ஸ ஸக$_3$ரோऽப$_4$வத் ॥ **2.110.24** ॥ 4016

ஸ ராஜா ஸக$_3$ரோ நாம
ய: ஸமுத்$_3$ரமகா$_2$நயத் ।
இஷ்ட்வா பர்வணி வேகே$_3$ந
த்ராஸயாந இமா: ப்ரஜா: ॥ **2.110.25** ॥ 4017

அஸமஞ்ஜஸ்து புத்ரோऽபூ$_4$த்
ஸக$_3$ரஸ்யேதி ந: ஶ்ருதம் ।
ஜீவந்நேவ ஸ பித்ரா து
நிரஸ்த: பாபகர்மக்ரு'த் ॥ **2.110.26** ॥ 4018

அம்ஶுமாநபி புத்ரோऽபூ$_4$ -
த$_3$ஸமஞ்ஜஸ்ய வீர்யவாந் ।
தி$_3$லீபோம்ऽஶுமத: புத்ரோ
தி$_3$லீபஸ்ய ப$_4$கீ$_3$ரத$_2$: ॥ **2.110.27** ॥ 4019

ப4கீ3ரதா2த் ககுத்ஸ்த2ஶ்ச
காகுத்ஸ்தா2 யேந து ஸ்ம்ரு'தா: ।
ககுத்ஸ்த2ஸ்ய து புத்ரோऽபூ4த்3
ரகு4ர்யேந து ராக4வா: ॥ **2.110.28** ॥ 4020

ரகோ4ஸ்து புத்ரஸ்தேஜஸ்வீ
ப்ரவ்ரு'த்3த4: புருஷாத3க: ।
கல்மாஷபாத3: ஸௌதா3ஸ
இத்யேவம் ப்ரதி2தோ பு4வி ॥ **2.110.29** ॥ 4021

கல்மாஷபாத3புத்ரோऽபூ4 -
ச்ச2ங்க2ணஸ்த்விதி ந: ஶ்ருதம் ।
யஸ்து தத்3வீர்யமாஸாத்3ய
ஸஹஸைந்யோ வ்யநீநஶத் ॥ **2.110.30** ॥ 4022

ஶங்க2ணஸ்ய து புத்ரோऽபூ4 -
ச்சூ2ர: ஶ்ரீமாந் ஸுத3ர்ஶந: ।
ஸுத3ர்ஶநஸ்யாக்3நிவர்ண
அக்3நிவர்ணஸ்ய ஶீக்4ரக3: ॥ **2.110.31** ॥ 4023

ஶீக்4ரக3ஸ்ய மரு: புத்ரோ
மரோ: புத்ர: ப்ரஶுஶ்ருவ: ।
ப்ரஶுஶ்ருவஸ்ய புத்ரோऽபூ4 -
த3ம்ப3ரீஷோ மஹாமதி: ॥ **2.110.32** ॥ 4024

அம்ப3ரீஷஸ்ய புத்ரோऽபூ4 -
ந்நஹுஷ: ஸத்யவிக்ரம: ।
நஹுஷஸ்ய ச நாபா4க3:
புத்ர: பரமதா4ர்மிக: ॥ **2.110.33** ॥ 4025

அஜஶ்ச ஸுவ்ரதஶ்சைவ
நாபா$_4$க$_3$ஸ்ய ஸுதாவுபௌ$_4$ ।
அஜஸ்ய சைவ த$_4$ர்மாத்மா
ராஜா த$_3$ஶரத$_2$: ஸுத: ॥ **2.110.34** ॥ 4026

தஸ்ய ஜ்யேஷ்டோ$_2$ऽஸி தா$_3$யாதோ$_3$
ராம இத்யபி$_4$விஶ்ருத: ।
தத்$_3$ க்$_3$ரு'ஹாண ஸ்வகம் ராஜ்ய -
மவேக்ஷஸ்வ ஜக$_3$ந்ந்ரு'ப ॥ **2.110.35** ॥ 4027

இக்ஷ்வாகூணாம் ஹி ஸர்வேஷாம்
ராஜா ப$_4$வதி பூர்வஜ: ।
பூர்வஜே நாவர: புத்ரோ
ஜ்யேஷ்டோ$_2$ ராஜாபி$_4$ஷிச்யதே ॥ **2.110.36** ॥ 4028

ஸ ராக$_4$வாணாம் குலத$_4$ர்மமாத்மந:
ஸநாதநம் நாத்$_3$ய விஹந்துமர்ஹஸி ।
ப்ரபூ$_4$தரத்நாமநுஶாதி$_4$ மேதி$_3$நீம்
ப்ரபூ$_4$தராஷ்ட்ராம் பித்ரு'வந்மஹாயஶ: ॥ **2.110.37** ॥ 4029

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகாத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

வஸிஷ்டே$_2$நைவமுக்தேऽபி ஶ்ரீராமம் பிதுராஜ்ஞாபாலநாத$_3$விரதம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா ப$_4$ரதஸ்ய ப்ராயோபவேஶநாயோத்$_3$யமநம் ஶ்ரீராமேண தம் ப்ரபோ$_3$த்$_4$யாயோத்$_4$யாயாம் நிவர்தநாய தம் ப்ரத்யாதே$_3$ஶதா$_3$நம்

வஸிஷ்ட$_2$: ஸ ததா$_3$ ராம -
முக்த்வா ராஜபுரோஹித: ।
அப்$_3$ரவீத்$_3$ த$_4$ர்மஸம்யுக்தம்
புநரேவாபரம் வச: ॥ **2.111.1** ॥ 4030

புருஷஸ்யேஹ ஜாதஸ்ய
ப$_4$வந்தி கு$_3$ரவ: ஸதா$_3$ ।
ஆசார்யஶ்சைவ காகுத்ஸ்த$_2$
பிதா மாதா ச ராக$_4$வ ॥ **2.111.2** ॥ 4031

பிதா ஹ்யேநம் ஜநயதி
புருஷம் புருஷர்ஷப$_4$ ।
ப்ரஜ்ஞாம் த$_3$தா$_3$தி சாசார்ய -
ஸ்தஸ்மாத் ஸ கு$_3$ருருச்யதே ॥ **2.111.3** ॥ 4032

ஸ தேऽஹம் பிதுராசார்ய -
ஸ்தவ சைவ பரந்தப ।
மம த்வம் வசநம் குர்வந்
நாதிவர்தே: ஸதாம் க$_3$திம் ॥ **2.111.4** ॥ 4033

இமா ஹி தே பரிஷதோ$_3$
ஜ்ஞாதயஶ்ச ந்ரு'பாஸ்ததா$_2$ ।
ஏஷு தாத சரந் த$_4$ர்மம்
நாதிவர்தே: ஸதாம் க$_3$திம் ॥ **2.111.5** ॥ 4034

வ்ரு'த்$_3$தா$_4$யா த$_4$ர்மஶீலாயா
மாதுர்நார்ஹஸ்யவர்திதும் ।
அஸ்யா ஹி வசநம் குர்வந்
நாதிவர்தே: ஸதாம் க$_3$திம் ॥ **2.111.6** ॥ 4035

ப$_4$ரதஸ்ய வச: குர்வந்
யாசமாநஸ்ய ராக$_4$வ ।
ஆத்மாநம் நாதிவர்தேஸ்த்வம்
ஸத்யத$_4$ர்மபராக்ரம ॥ **2.111.7** ॥ 4036

ஏவம் மது$_4$ரமுக்த: ஸ
கு$_3$ருணா ராக$_4$வ: ஸ்வயம் ।
ப்ரத்யுவாச ஸமாஸீநம்
வஸிஷ்ட$_2$ம் புருஷர்ஷப$_4$: ॥ **2.111.8** ॥ 4037

யந்மாதாபிதரௌ வ்ரு'த்தம்
தநயே குருத: ஸதா$_3$ ।
ந ஸுப்ரதிகரம் தத் து
மாத்ரா பித்ரா ச யத்க்ரு'தம் ॥ **2.111.9** ॥ 4038

யதா$_2$ஶக்திப்ரதா$_3$நேந
ஸ்வாபநோச்சா$_2$த$_3$நேந ச ।
நித்யம் ச ப்ரியவாதே$_3$ந
ததா$_2$ ஸம்வர்த$_4$நேந ச ॥ **2.111.10** ॥ 4039

ஸ ஹி ராஜா த$_3$ஶரத$_2$:
பிதா ஜநயிதா மம ।
ஆஜ்ஞாபயந்மாம் யத் தஸ்ய
ந தந்மித்$_2$யா ப$_4$விஷ்யதி ॥ **2.111.11** ॥ 4040

ஏவமுக்தஸ்து ராமேண
ப$_4$ரத: ப்ரத்யநந்தரம் ।
உவாச விபுலோரஸ்க:
ஸூதம் பரமது$_3$ர்மநா: ॥ **2.111.12** ॥ 4041

இஹ து ஸ்த$_2$ண்டி$_3$லே ஶீக்$_4$ரம்
குஶாநாஸ்தர ஸாரதே$_2$ ।
ஆர்யம் ப்ரத்யுபவேக்ஷ்யாமி
யாவந்மே ஸம்ப்ரஸீத$_3$தி ॥ **2.111.13** ॥ 4042

நிராஹாரோ நிராலோகோ
த$_4$நஹீநோ யதா$_2$ த்$_3$விஜ: ।
ஶயே புரஸ்தாச்சா$_2$லாயாம்
யாவந்மாம் ப்ரதியாஸ்யதி ॥ **2.111.14** ॥ 4043

ஸ து ராமமவேக்ஷந்தம்
ஸுமந்த்ரம் ப்ரேக்ஷ்ய து$_3$ர்மநா: ।
குஶோத்தரமுபஸ்தா$_2$ப்ய
பூ$_4$மாவேவாஸ்தி$_2$த: ஸ்வயம் ॥ **2.111.15** ॥ 4044

தமுவாச மஹாதேஜா
    ராமோ ராஜர்ஷிஸத்தம: ।
கிம் மாம் ப$_4$ரத குர்வாணம்
    தாத ப்ரத்யுபவேக்ஷ்யஸே ॥ **2.111.16** ॥ 4045

ப்$_3$ராஹ்மணோ ஹ்யேகபார்ஶ்வந
    நராந் ரோத்$_3$து$_4$மிஹார்ஹதி ।
ந து மூர்தா$_4$பி$_4$ஷிக்தாநாம்
    விதி$_4$: ப்ரத்யுபவேஶநே ॥ **2.111.17** ॥ 4046

உத்திஷ்ட$_2$ நரஶார்தூ$_3$ல
    ஹித்வைதத்$_3$ தா$_3$ருணம் வ்ரதம் ।
புரவர்யாமித: க்ஷிப்ர -
    மயோத்$_4$யாம் யாஹி ராக$_4$வ ॥ **2.111.18** ॥ 4047

ஆஸீநஸ்த்வேவ ப$_4$ரத:
    பௌரஜாநபத$_3$ம் ஜநம் ।
உவாச ஸர்வத: ப்ரேக்ஷ்ய
    கிமார்யம் நாநுஶாஸத$_2$ ॥ **2.111.19** ॥ 4048

தே ததோ$_3$சுர்மஹாத்மாநம்
    பௌரஜாநபதா$_3$ ஜநா: ।
காகுத்ஸ்த$_2$மபி$_4$ஜாநீம:
    ஸம்யக்$_3$ வத$_3$தி ராக$_4$வ: ॥ **2.111.20** ॥ 4049

ஏஷோऽபி ஹி மஹாபா$_4$க$_3$:
    பிதுர்வசஸி திஷ்ட$_2$தி ।
அத ஏவ ந ஶக்தா: ஸ்மோ
    வ்யாவர்தயிதுமஞ்ஜஸா ॥ **2.111.21** ॥ 4050

தேஷாமாஜ்ஞாய வசநம்
ராமோ வசநமப்3ரவீத் ।
ஏவம் நிபோ3த்4 வசநம்
ஸுஹ்ரு'தா3ம் த4ர்மசக்ஷுஷாம் ॥ **2.111.22** ॥ 4051

ஏதச்சைவோப4யம் ஶ்ருத்வா
ஸம்யக் ஸம்பஶ்ய ராக4வ ।
உத்திஷ்ட2 த்வம் மஹாபா3ஹோ
மாம் ச ஸ்ப்ரு'ஶ ததோ2த3கம் ॥ **2.111.23** ॥ 4052

அதோ2த்தா2ய ஜலம் ஸ்ப்ரு'ஷ்ட்வா
ப4ரதோ வாக்யமப்3ரவீத் ।
ஶ்ரு'ண்வந்து மே பரிஷதோ3
மந்த்ரிண: ஶ்ரு'ணுயுஸ்ததா2 ॥ **2.111.24** ॥ 4053

ந யாசே பிதரம் ராஜ்யம்
நாநுஶாஸாமி மாதரம் ।
ஏவம் பரமத4ர்மஜ்ஞம்
நாநுஜாநாமி ராக4வம் ॥ **2.111.25** ॥ 4054

யதி3 த்வவஶ்யம் வஸ்தவ்யம்
கர்தவ்யம் ச பிதுர்வச: ।
அஹமேவ நிவத்ஸ்யாமி
சதுர்த3ஶ வநே ஸமா: ॥ **2.111.26** ॥ 4055

த4ர்மாத்மா தஸ்ய ஸத்யேந
ப்4ராதுர்வாக்யேந விஸ்மித: ।
உவாச ராம: ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய
பௌரஜாநபத3ம் ஜநம் ॥ **2.111.27** ॥ 4056

விக்ரீதமாஹிதம் க்ரீதம்
யத் பித்ரா ஜீவதா மம ।
ந தல்லோபயிதும் ஶக்யம்
மயா வா ப₄ரதேந வா ॥ **2.111.28** ॥ 4057

உபாதி₄ர்ந மயா கார்யோ
வநவாஸே ஜுகு₃ப்ஸித: ।
யுக்தமுக்தம் ச கைகேய்யா
பித்ரா மே ஸுக்ரு'தம் க்ரு'தம் ॥ **2.111.29** ॥ 4058

ஜாநாமி ப₄ரதம் க்ஷாந்தம்
கு₃ருஸத்காரகாரிணம் ।
ஸர்வமேவாத்ர கல்யாணம்
ஸத்யஸந்தே₄ மஹாத்மநி ॥ **2.111.30** ॥ 4059

அநேந த₄ர்மஶீலேந
வநாத் ப்ரத்யாக₃த: புந: ।
ப்₄ராத்ரா ஸஹ ப₄விஷ்யாமி
ப்ரு'தி₂வ்யா: பதிருத்தம: ॥ **2.111.31** ॥ 4060

வ்ரு'தோ ராஜா ஹி கைகேய்யா
மயா தத்₃வசநம் க்ரு'தம் ।
அந்ரு'தாந்மோசயாநேந
பிதரம் தம் மஹீபதிம் ॥ **2.111.32** ॥ 4061

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ ஏகாத₃ஶாதி₄கஶததம: ஸர்க₃: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

‖ த்3வாத3ஶாதி4கஶததம: ஸர்க3: ‖

ருʼஷீணாம் ப4ரதம் ப்ரதி ஸ்ரீராமாஜ்ஞயா நிவர்திதும் ஸம்மதிர்ப4ரதஸ்ய ஸ்ரீராமசரணயோ: ப்ரணிபத்ய புரீம் ப்ரதி சலிதும் தத்ப்ரதி ப்ரார்த2நா ஸ்ரீராமேண தம் ப்ரபோ3த்4ய ஸ்வீயாம் சரணபாது3காம் த3த்த்வா தேஷாம் ஸர்வேஷாம் தத: ப்ரஸ்தா2பநம்

தமப்ரதிமதேஜோப்4யாம்
ப்4ராத்ருʼப்4யாம் ரோமஹர்ஷணம் ।
விஸ்மிதா: ஸங்க3மம் ப்ரேக்ஷ்ய
ஸமுபேதா மஹர்ஷய: ‖ **2.112.1** ‖ 4062

அந்தர்ஹிதா முநிக3ணா:
ஸ்தி2தாஶ்ச பரமர்ஷய: ।
தௌ ப்4ராதரௌ மஹாபா4கௌ3
காகுத்ஸ்தௌ2 ப்ரஶஶம்ஸிரே ‖ **2.112.2** ‖ 4063

ஸதா3ர்யௌ ராஜபுத்ரௌ த்3வௌ
த4ர்மஜ்ஞௌ த4ர்மவிக்ரமௌ ।
ஶ்ருத்வா வயம் ஹி ஸம்பா4ஷா -
முப4யோ: ஸ்ப்ருʼஹயாமஹே ‖ **2.112.3** ‖ 4064

ததஸ்த்வ்ரு’ஷிக$_3$ணா: க்ஷிப்ரம்
    த$_3$ஶக்$_3$ரீவவதை$_4$ஷிண: ।
ப$_4$ரதம் ராஜஶார்தூ$_3$ல -
    மித்யூசு: ஸங்க$_3$தா வச: ॥ **2.112.4** ॥ 4065

குலே ஜாத மஹாப்ராஜ்ஞ
    மஹாவ்ரு’த்த மஹாயஶ: ।
க்$_3$ராஹ்யம் ராமஸ்ய வாக்யம் தே
    பிதரம் யத்$_3$யவேக்ஷஸே ॥ **2.112.5** ॥ 4066

ஸதா$_3$ந்ரு’ணமிமம் ராமம்
    வயமிச்சா$_2$மஹே பிது: ।
அந்ரு’ணத்வாச்ச கைகேய்யா:
    ஸ்வர்க$_3$ம் த$_3$ஶரதோ$_2$ க$_3$த: ॥ **2.112.6** ॥ 4067

ஏதாவது$_3$க்த்வா வசநம்
    க$_3$ந்த$_4$ர்வா: ஸமஹர்ஷய: ।
ராஜர்ஷயஶ்சைவ ததா$_2$
    ஸர்வே ஸ்வாம் ஸ்வாம் க$_3$திம் க$_3$தா: ॥ **2.112.7** ॥ 4068

ஹ்லாதி$_3$தஸ்தேந வாக்யேந
    ஶுஶுபே$_4$ ஶுப$_4$த$_3$ர்ஶந: ।
ராம: ஸம்ஹ்ரு’ஷ்டவத$_3$ந -
    ஸ்தாந்ரு’ஷீநப்$_4$யபூஜயத் ॥ **2.112.8** ॥ 4069

த்ரஸ்தகா$_3$த்ரஸ்து ப$_4$ரத:
    ஸ வாசா ஸஜ்ஜமாநயா ।
க்ரு’தாஞ்ஜலிரித$_3$ம் வாக்யம்
    ராக$_4$வம் புநரப்$_3$ரவீத் ॥ **2.112.9** ॥ 4070

ராம த$_4$ர்மமிமம் ப்ரேக்ஷ்ய
குலத$_4$ர்மாநுஸந்ததம் ।
கர்துமர்ஹஸி காகுத்ஸ்த$_2$
மம மாதுஶ்ச யாசநாம் ॥ **2.112.10** ॥ 4071

ரக்ஷிதும் ஸுமஹத்$_3$ ராஜ்ய -
மஹமேகஸ்து நோத்ஸஹே ।
பௌரஜாநபதா$_3$ம்ஶ்சாபி
ரக்தாந் ரஞ்ஜயிதும் ததா$_3$ ॥ **2.112.11** ॥ 4072

ஜ்ஞாதயஶ்சாபி யோதா$_4$ஶ்ச
மித்ராணி ஸுஹ்ரு'த$_3$ஶ்ச ந: ।
த்வாமேவ ஹி ப்ரதீக்ஷந்தே
பர்ஜந்யமிவ கர்ஷகா: ॥ **2.112.12** ॥ 4073

இத$_3$ம் ராஜ்யம் மஹாப்ராஜ்ஞ
ஸ்தா$_2$பய ப்ரதிபத்$_3$ய ஹி ।
ஶக்திமாந் ஸ ஹி காகுத்ஸ்த$_2$
லோகஸ்ய பரிபாலநே ॥ **2.112.13** ॥ 4074

ஏவமுக்த்வாபதத்$_3$ ப்$_4$ராது:
பாத$_3$யோர்ப$_4$ரதஸ்ததா$_3$ ।
ப்$_4$ரு'ஶம் ஸம்ப்ரார்த$_2$யாமாஸ
ராக$_4$வேऽதிப்ரியம் வத$_3$ந் ॥ **2.112.14** ॥ 4075

தமங்கே ப்$_4$ராதரம் க்ரு'த்வா
ராமோ வசநமப்$_3$ரவீத் ।
ஶ்யாமம் நலிநபத்ராக்ஷம்
மத்தஹம்ஸஸ்வர: ஸ்வயம் ॥ **2.112.15** ॥ 4076

ஆக3தா த்வாமியம் பு3த்3தி4:
ஸ்வஜா வைநயிகீ ச யா।
ப்4ரு'ஶமுத்ஸஹஸே தாத
ரக்ஷிதும் ப்ரு'தி2வீமபி ॥ **2.112.16** ॥ 4077

அமாத்யைஶ்ச ஸுஹ்ரு'த்3பி4ஶ்ச
பு3த்3தி4மத்3பி4ஶ்ச மந்த்ரிபி4:।
ஸர்வகார்யாணி ஸம்மந்த்ர்ய
மஹாந்த்யபி ஹி காரய ॥ **2.112.17** ॥ 4078

லக்ஷ்மீஶ்சந்த்3ராத3பேயாத்3 வா
ஹிமவாந் வா ஹிமம் த்யஜேத்।
அதீயாத் ஸாக3ரோ வேலாம்
ந ப்ரதிஜ்ஞாமஹம் பிது: ॥ **2.112.18** ॥ 4079

காமாத்3 வா தாத லோபா4த்3 வா
மாத்ரா துப்4யமித3ம் க்ரு'தம்।
ந தந்மநஸி கர்தவ்யம்
வர்திதவ்யம் ச மாத்ரு'வத் ॥ **2.112.19** ॥ 4080

ஏவம் ப்3ருவாணம் ப4ரத:
கௌஸல்யாஸுதமப்3ரவீத்।
தேஜஸாऽऽதி3த்யஸங்காஶம்
ப்ரதிபச்சந்த்3ரத3ர்ஶநம் ॥ **2.112.20** ॥ 4081

அதி4ரோஹார்ய பாதா3ப்4யாம்
பாது3கே ஹேமபூ4ஷிதே।
ஏதே ஹி ஸர்வலோகஸ்ய
யோக3க்ஷேமம் விதா4ஸ்யத: ॥ **2.112.21** ॥ 4082

ஸோऽதி$_4$ருஹ்ய நரவ்யாக்$_4$ர:
பாது$_3$கே வ்யவமுச்ய ச।
ப்ராயச்ச$_2$த் ஸுமஹாதேஜா
ப$_4$ரதாய மஹாத்மநே ॥ **2.112.22** ॥ 4083

ஸ பாது$_3$கே ஸம்ப்ரணம்ய
ராமம் வசநமப்$_3$ரவீத்।
சதுர்த$_3$ஶ ஹி வர்ஷாணி
ஜடாசீரத$_4$ரோ ஹ்யஹம் ॥ **2.112.23** ॥ 4084

ப$_2$லமூலாஶநோ வீர
ப$_4$வேயம் ரகு$_4$நந்த$_3$ந।
தவாக$_3$மநமாகாங்க்ஷந்
வஸந் வை நக$_3$ராத்$_3$ ப$_3$ஹி: ॥ **2.112.24** ॥ 4085

தவ பாது$_3$கயோர்ந்யஸ்ய
ராஜ்யதந்த்ரம் பரந்தப।
சதுர்த$_3$ஶே ஹி ஸம்பூர்ணே
வர்ஷேऽஹநி ரகூ$_4$த்தம ॥ **2.112.25** ॥ 4086

ந த்$_3$ரக்ஷ்யாமி யதி$_3$ த்வாம் து
ப்ரவேக்ஷ்யாமி ஹுதாஶநம்।
ததே$_2$தி ச ப்ரதிஜ்ஞாய
தம் பரிஷ்வஜ்ய ஸாத$_3$ரம் ॥ **2.112.26** ॥ 4087

ஶத்ருக்$_4$நம் ச பரிஷ்வஜ்ய
வசநம் சேத$_3$மப்$_3$ரவீத்।
மாதரம் ரக்ஷ கைகேயீம்
மா ரோஷம் குரு தாம் ப்ரதி ॥ **2.112.27** ॥ 4088

மயா ச ஸீதயா சைவ
ஶப்தோऽஸி ரகு4நந்த3ந ।
இத்யுக்த்வாஶ்ருபரீதாக்ஷோ
ப்4ராதரம் விஸஸர்ஜ ஹ ॥ **2.112.28** ॥ 4089

ஸ பாது3கே தே ப4ரத: ஸ்வலங்க்ரு'தே
மஹோஜ்ஜ்வலே ஸம்பரிக்3ரு'ஹ்ய த4ர்மவித் ।
ப்ரத3க்ஷிணம் சைவ சகார ராக4வம்
சகார சைவோத்தமநாக3மூர்த4நி ॥ **2.112.29** ॥ 4090

அதா2நுபூர்வ்யா ப்ரதிபூஜ்ய தம் ஜநம்
கு3ரூம்ஶ்ச மந்த்ரீ ப்ரக்ரு'தீஸ்ததா2நுஜௌ ।
வ்யஸர்ஜயத்3 ராக4வவம்ஶவர்த4ந:
ஸ்தி2த: ஸ்வத4ர்மே ஹிமவாநிவாசல: ॥ **2.112.30** ॥ 4091

தம் மாதரோ பா3ஷ்பக்3ரு'ஹீதகண்ட்2யோ
து3:கே2ந நாமந்த்ரயிதும் ஹி ஶேகு: ।
ஸ சைவ மாத்ரூ'அபி4வாத்3ய ஸர்வா
ருத3ந் குடீ ஸ்வாம் ப்ரவிவேஶ ராம: ॥ **2.112.31** ॥ 4092

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 த்3வாத3ஶாதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ த்ரயோத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரத்$_3$வாஜேந ஸஹ மிலித்வா ப$_4$ரதஸ்யாயோத்$_4$யாம் ப்ரதி நிவர்த்தநம்

தத: ஶிரஸி க்ரு'த்வா து
பாது$_3$கே ப$_4$ரதஸ்ததா$_3$ ।
ஆருரோஹ ரத$_2$ம் ஹ்ரு'ஷ்ட:
ஶத்ருக்$_4$நஸஹிதஸ்ததா$_3$ ॥ **2.113.1** ॥ 4093

வஸிஷ்டோ$_2$ வாமதே$_3$வஶ்ச
ஜாபா$_3$லிஶ்ச த்$_3$ரு'ட$_4$வ்ரத: ।
அக்$_3$ரத: ப்ரயயு: ஸர்வே
மந்த்ரிணோ மந்த்ரபூஜிதா: ॥ **2.113.2** ॥ 4094

மந்தா$_3$கிநீம் நதீ$_3$ ரம்யாம்
ப்ராங்முகா$_2$ஸ்தே யயுஸ்ததா$_3$ ।
ப்ரத$_3$க்ஷிணம் ச குர்வாணா -
ஶ்சித்ரகூடம் மஹாகி$_3$ரிம் ॥ **2.113.3** ॥ 4095

பஶ்யந் தா$_4$துஸஹஸ்ராணி
ரம்யாணி விவிதா$_4$நி ச ।

ப்ரயயௌ தஸ்ய பார்ஶ்வேந
ஸஸைந்யோ ப$_4$ரதஸ்ததா$_3$ ॥ **2.113.4** ॥ 4096

அதூ$_3$ராச்சித்ரகூடஸ்ய
த$_3$த$_3$ர்ஶ ப$_4$ரதஸ்ததா$_3$ ।
ஆஶ்ரமம் யத்ர ஸ முநி -
ர்ப$_4$ரத்$_3$வாஜ: க்ரு'தாலய: ॥ **2.113.5** ॥ 4097

ஸ தமாஶ்ரமமாக$_3$ம்ய
ப$_4$ரத்$_3$வாஜஸ்ய வீர்யவாந் ।
அவதீர்ய ரதா$_2$த் பாதௌ$_3$
வவந்தே$_3$ குலநந்த$_3$ந: ॥ **2.113.6** ॥ 4098

ததோ ஹ்ரு'ஷ்டோ ப$_4$ரத்$_3$வாஜோ
ப$_4$ரதம் வாக்யமப்$_3$ரவீத் ।
அபி க்ரு'த்யம் க்ரு'தம் தாத
ராமேண ச ஸமாக$_3$தம் ॥ **2.113.7** ॥ 4099

ஏவமுக்த: ஸ து ததோ
ப$_4$ரத்$_3$வாஜேந தீ$_4$மதா ।
ப்ரத்யுவாச ப$_4$ரத்$_3$வாஜம்
ப$_4$ரதோ த$_4$ர்மவத்ஸல: ॥ **2.113.8** ॥ 4100

ஸ யாச்யமாநோ கு$_3$ருணா
மயா ச த்$_3$ரு'ட$_4$விக்ரம: ।
ராக$_4$வ: பரமப்ரீதோ
வஸிஷ்ட$_2$ம் வாக்யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.113.9** ॥ 4101

பிது: ப்ரதிஜ்ஞாம் தாமேவ
பாலயிஷ்யாமி தத்த்வத: ।

சதுர்த$_3$ஶ ஹி வர்ஷாணி
யா ப்ரதிஜ்ஞா பிதுர்மம ॥ **2.113.10** ॥ 4102

ஏவமுக்தோ மஹாப்ராஜ்ஞோ
வஸிஷ்ட$_2$: ப்ரத்யுவாச ஹ ।
வாக்யஜ்ஞோ வாக்யகுஶலம்
ராக$_4$வம் வசநம் மஹத் ॥ **2.113.11** ॥ 4103

ஏதே ப்ரயச்ச$_2$ ஸம்ஹ்ரு’ஷ்ட:
பாது$_3$கே ஹேமபூ$_4$ஷிதே ।
அயோத்$_4$யாயாம் மஹாப்ராஜ்ஞ
யோக$_3$க்ஷேமகரோ ப$_4$வ ॥ **2.113.12** ॥ 4104

ஏவமுக்தோ வஸிஷ்டே$_2$ந
ராக$_4$வ: ப்ராங்முக$_2$: ஸ்தி$_2$த: ।
பாது$_3$கே ஹேமவிக்ரு’தே
மம ராஜ்யாய தே த$_3$தௌ$_3$ ॥ **2.113.13** ॥ 4105

நிவ்ரு’த்தோऽஹமநுஜ்ஞாதோ
ராமேண ஸுமஹாத்மநா ।
அயோத்$_4$யாமேவ க$_3$ச்சா$_2$மி
க்$_3$ரு’ஹீத்வா பாது$_3$கே ஶுபே$_4$ ॥ **2.113.14** ॥ 4106

ஏதச்ச்$_2$ருத்வா ஶுப$_4$ம் வாக்யம்
ப$_4$ரதஸ்ய மஹாத்மந: ।
ப$_4$ரத்$_3$வாஜ: ஶுப$_4$தரம்
முநிர்வாக்யமுதா$_3$ஹரத் ॥ **2.113.15** ॥ 4107

நைதச்சித்ரம் நரவ்யாக்$_4$ரே
ஶீலவ்ரு’த்தவிதா$_3$ம் வரே ।

யதா$_{3}$ர்யம் த்வயி திஷ்டே$_{2}$த்து
நிம்நோத்ஸ்ரு’ஷ்டமிவோத$_{3}$கம் ॥ **2.113.16** ॥ 4108

அந்ரு’ண: ஸ மஹாபா$_{3}$ஹு:
பிதா த$_{3}$ஶரத$_{2}$ஸ்தவ ।
யஸ்ய த்வமீத்$_{3}$ரு’ஶ: புத்ரோ
த$_{4}$ர்மாத்மா த$_{4}$ர்மவத்ஸல: ॥ **2.113.17** ॥ 4109

தம்ரு’ஷிம் து மஹாப்ராஜ்ஞ -
முக்தவாக்யம் க்ரு’தாஞ்ஜலி: ।
ஆமந்த்ரயிதுமாரேபே$_{4}$
சரணாவுபக்$_{3}$ரு’ஹ்ய ச ॥ **2.113.18** ॥ 4110

தத: ப்ரத$_{3}$க்ஷிணம் க்ரு’த்வா
ப$_{4}$ரத்$_{3}$வாஜம் புந: புந: ।
ப$_{4}$ரதஸ்து யயௌ ஶ்ரீமா -
நயோத்$_{4}$யாம் ஸஹ மந்த்ரிபி$_{4}$: ॥ **2.113.19** ॥ 4111

யாநைஶ்ச ஶகடைஶ்சைவ
ஹயைர்நாகை$_{3}$ஶ்ச ஸா சமூ: ।
புநர்நிவ்ரு’த்தா விஸ்தீர்ணா
ப$_{4}$ரதஸ்யாநுயாயிநீ ॥ **2.113.20** ॥ 4112

ததஸ்தே யமுநாம் தி$_{3}$வ்யாம்
நதீ$_{3}$ம் தீர்த்வோர்மிமாலிநீம் ।
த$_{3}$த்$_{3}$ரு’ஶுஸ்தாம் புந: ஸர்வே
க$_{3}$ங்கா$_{3}$ம் ஶிவஜலாம் நதீ$_{3}$ம் ॥ **2.113.21** ॥ 4113

தாம் ரம்யஜலஸம்பூர்ணாம்
ஸந்தீர்ய ஸஹபா$_{3}$ந்த$_{4}$வ: ।

ஶ்ரு'ங்க$_3$வேரபுரம் ரம்யம்
ப்ரவிவேஶ ஸஸைநிக: ‖ **2.113.22** ‖ 4114

ஶ்ரு'ங்க$_3$வேரபுராத்$_3$ பூ$_4$ய
அயோத்$_4$யாம் ஸந்த$_3$த$_3$ர்ஶ ஹ ।
அயோத்$_4$யாம் து ததா$_3$ த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
பித்ரா ப்$_4$ராத்ரா விவர்ஜிதாம் ‖ **2.113.23** ‖ 4115

ப$_4$ரதோ து$_3$:க$_2$ஸந்தப்த:
ஸாரதி$_2$ம் சேத$_3$மப்$_3$ரவீத் ।
ஸாரதே$_2$ பஶ்ய வித்$_4$வஸ்தா
அயோத்$_4$யா ந ப்ரகாஶதே ‖ **2.113.24** ‖ 4116

நிராகாரா நிராநந்தா$_3$
தீ$_3$நா ப்ரதிஹதஸ்வநா ‖ **2.113.25** ‖ 4117

‖ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ த்ரயோத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ‖

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர
பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ சதுர்த$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரதேநாயோத்$_4$யாது$_3$ரவஸ்தா$_2$யா த$_3$ர்ஶநமந்த:புரே ப்ரவிஶ்ய தஸ்ய து$_3$:க$_2$பாரவஶ்யம்

ஸ்நிக்$_3$த$_4$க$_3$ம்பீ$_4$ரகோ$_4$ஷேண
ஸ்யந்த$_3$நேநோபயாந் ப்ரபு$_4$: ।
அயோத்$_4$யாம் ப$_4$ரத: க்ஷிப்ரம்
ப்ரவிவேஶ மஹாயஶா: ॥ **2.114.1** ॥ 4118

பி$_3$டா$_3$லோலூகசரிதா -
மாலீநநரவாரணாம் ।
திமிராப்$_4$யாஹதாம் காலீ -
மப்ரகாஶாம் நிஶாமிவ ॥ **2.114.2** ॥ 4119

ராஹுஶத்ரோ: ப்ரியாம் பத்நீம்
ஶ்ரியா ப்ரஜ்வலிதப்ரபா$_4$ம் ।
க்$_3$ரஹேணாப்$_4$யுதி$_3$தேநைகாம்
ரோஹிணீமிவ பீடி$_3$தாம் ॥ **2.114.3** ॥ 4120

அல்போஷ்ணக்ஷுப்$_3$த$_4$ஸலிலாம்
த$_4$ர்மதப்தவிஹங்க$_3$மாம் ।

லீநமீநஜ$_2$ஷக்$_3$ராஹாம்
க்ரு’ஶாம் கி$_3$ரிநதீ$_3$மிவ ‖ **2.114.4** ‖ 4121

விதூ$_4$மாமிவ ஹேமாபா$_4$ம்
ஶிகா$_2$மக்$_3$நே: ஸமுத்தி$_2$தாம் ।
ஹவிரப்$_4$யுக்ஷிதாம் பஶ்சா -
ச்சி$_2$கா$_2$ம் விப்ரலயம் க$_3$தாம் ‖ **2.114.5** ‖ 4122

வித்$_4$வஸ்தகவசாம் ருக்$_3$ண -
க$_3$ஜவாஜிரத$_2$த்$_4$வஜாம் ।
ஹதப்ரவீராமாபந்நாம்
சமூமிவ மஹாஹவே ‖ **2.114.6** ‖ 4123

ஸபே$_2$நாம் ஸஸ்வநாம் பூ$_4$த்வா
ஸாக$_3$ரஸ்ய ஸமுத்தி$_2$தாம் ।
ப்ரஶாந்தமாருதோத்$_3$தூ$_4$தாம்
ஜலோர்மிமிவ நி:ஸ்வநாம் ‖ **2.114.7** ‖ 4124

த்யக்தாம் யஜ்ஞாயுதை$_4$: ஸர்வை -
ரபி$_4$ரூபைஶ்ச யாஜகை: ।
ஸுத்யாகாலே ஸுநிர்வ்ரு’த்தே
வேதி$_3$ம் க$_3$தரவாமிவ ‖ **2.114.8** ‖ 4125

கோ$_3$ஷ்ட$_2$மத்$_4$யே ஸ்தி$_2$தாமார்தா -
மசரந்தீம் நவம் த்ரு’ணம் ।
கோ$_3$வ்ரு’ஷேண பரித்யக்தாம்
க$_3$வாம் பத்நீமிவோத்ஸுகாம் ‖ **2.114.9** ‖ 4126

ப்ரபா$_4$கராத்$_3$யை: ஸுஸ்நிக்$_3$தை$_4$:
ப்ரஜ்வலத்$_3$பி$_4$ரிவோத்தமை: ।

வியுக்தாம் மணிபி$_4$ர்ஜாத்யை -
ர்நவாம் முக்தாவலீமிவ ॥ **2.114.10** ॥ 4127

ஸஹஸாசரிதாம் ஸ்தா$_2$நா -
ந்மஹீம் புண்யக்ஷயாத்$_3$ க$_3$தாம் ।
ஸம்ஹ்ரு’தத்$_3$யுதிவிஸ்தாராம்
தாராமிவ தி$_3$வஶ்ச்யுதாம் ॥ **2.114.11** ॥ 4128

புஷ்பநத்$_3$தா$_4$ம் வஸந்தாந்தே
மத்தப்$_4$ரமரஶாலிநீம் ।
த்$_3$ருததா$_3$வாக்$_3$நிவிப்லுஷ்டாம்
க்லாந்தாம் வநலதாமிவ ॥ **2.114.12** ॥ 4129

ஸம்மூட$_4$நிக$_3$மாம் ஸர்வாம்
ஸங்க்ஷிப்தவிபணாபணாம் ।
ப்ரச்ச$_2$ந்நஶஶிநக்ஷத்ராம்
த்$_3$யாமிவாம்பு$_3$த$_4$ரைர்யுதாம் ॥ **2.114.13** ॥ 4130

க்ஷீணபாநோத்தமைர்ப$_4$க்$_3$நை:
ஶராவைரபி$_4$ஸம்வ்ரு’தாம் ।
ஹதஶௌண்டா$_3$மிவ த்$_4$வஸ்தாம்
பாநபூ$_4$மிமஸம்ஸ்க்ரு’தாம் ॥ **2.114.14** ॥ 4131

வ்ரு’க்ணபூ$_4$மிதலாம் நிம்நாம்
வ்ரு’க்ணபாத்ரை: ஸமாவ்ரு’தாம் ।
உபயுக்தோத$_3$காம் ப$_4$க்$_3$நாம்
ப்ரபாம் நிபதிதாமிவ ॥ **2.114.15** ॥ 4132

விபுலாம் விததாம் சைவ
யுக்தபாஶாம் தரஸ்விநாம் ।

பூ$_4$மௌ பா$_3$ணைர்விநிஷ்க்ரு'த்தாம்
பதிதாம் ஜ்யாமிவாயுதா$_4$த் ॥ **2.114.16** ॥ 4133

ஸஹஸா யுத்$_3$த$_4$ஶௌண்டே$_3$ந
ஹயாரோஹேண வாஹிதாம் ।
நிஹதாம் ப்ரதிஸைந்யேந
வட$_3$வாமிவ பாதிதாம் ॥ **2.114.17** ॥ 4134

ப$_4$ரதஸ்து ரத$_2$ஸ்த$_2$: ஸந்
ஶ்ரீமாந் த$_3$ஶரதா$_2$த்மஜ: ।
வாஹயந்தம் ரத$_2$ஶ்ரேஷ்ட$_2$ம்
ஸாரதி$_2$ம் வாக்யமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.114.18** ॥ 4135

கிம் நு க$_2$ல்வத்$_3$ய க$_3$ம்பீ$_4$ரோ
மூர்ச்சி$_2$தோ ந நிஶாம்யதே ।
யதா$_2$புரமயோத்$_4$யாயாம்
கீ$_3$தவாதி$_3$த்ரநி:ஸ்வந: ॥ **2.114.19** ॥ 4136

வாருணீமத$_3$க$_3$ந்த$_4$ஶ்ச
மால்யக$_3$ந்த$_4$ஶ்ச மூர்சி$_2$த: ।
சந்த$_3$நாகு$_3$ருக$_3$ந்த$_4$ஶ்ச
ந ப்ரவாதி ஸமந்தத: ॥ **2.114.20** ॥ 4137

யாநப்ரவரகோ$_4$ஷஶ்ச
ஸுஸ்நிக்$_3$த$_4$ஹயநி:ஸ்வந: ।
ப்ரமத்தக$_3$ஜநாத$_3$ஶ்ச
மஹாம்ஶ்ச ரத$_2$நி:ஸ்வந: ॥ **2.114.21** ॥ 4138

நேதா$_3$நீம் ஶ்ரூயதே புர்யா -
மஸ்யாம் ராமே விவாஸிதே ।

சந்த3நாகு3ருக3ந்தா4ம்ஶ்ச
மஹார்ஹாஶ்ச வநஸ்ரஜ: ॥ **2.114.22** ॥ 4139

க3தே ராமே ஹி தருணா:
ஸந்தப்தா நோபபு4ஞ்ஜதே ।
ப3ஹிர்யாத்ராம் ந க3ச்ச2ந்தி
சித்ரமால்யத4ரா நரா: ॥ **2.114.23** ॥ 4140

நோத்ஸவா: ஸம்ப்ரவர்தந்தே
ராமஶோகார்தி3தே புரே ।
ஸா ஹி நூநம் மம ப்4ராத்ரா
புரஸ்யாஸ்ய த்3யுதிர்க3தா ॥ **2.114.24** ॥ 4141

நஹி ராஜத்யயோத்4யேயம்
ஸாஸாரேவார்ஜுநீ க்ஷபா ।
கதா3 நு க2லு மே ப்4ராதா
மஹோத்ஸவ இவாக3த: ॥ **2.114.25** ॥ 4142

ஜநயிஷ்யத்யயோத்4யாயாம்
ஹர்ஷம் க்3ரீஷ்ம இவாம்பு3த3: ।
தருணைஶ்சாருவேஷைஶ்ச
நரைருந்நதகா3மிபி4: ॥ **2.114.26** ॥ 4143

ஸம்பதத்3பி4ரயோத்4யாயாம்
நாபி4பா4ந்தி மஹாபதா2: ।
இதி ப்3ருவந் ஸாரதி2நா
து3:கி2தோ ப4ரதஸ்ததா3 ॥ **2.114.27** ॥ 4144

அயோத்4யாம் ஸம்ப்ரவிஶ்யைவ
விவேஶ வஸதிம் பிது: ।

தேந ஹீநாம் நரேந்த்$_{3}$ரேண
ஸிம்ஹஹீநாம் கு$_{3}$ஹாமிவ ॥ **2.114.28** ॥ 4145

ததா$_{3}$ தத$_{3}$ந்த:புரமுஜ்ஜி$_{2}$தப்ரப$_{4}$ம்
ஸூரைரிவோத்க்ரு’ஷ்டமபா$_{4}$ஸ்கரம் தி$_{3}$நம் ।
நிரீக்ஷ்ய ஸர்வத்ர விப$_{4}$க்தமாத்மவாந்
முமோச பா$_{3}$ஷ்பம் ப$_{4}$ரத: ஸுது$_{3}$:கி$_{2}$த: ॥ **2.114.29** ॥ 4146

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_{3}$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_{3}$காவ்யே
அயோத்$_{4}$யாகாண்டே$_{3}$ சதுர்த$_{3}$ஶாதி$_{4}$கஶததம: ஸர்க$_{3}$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ பஞ்சத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ப$_4$ரதேந நந்தி$_3$க்$_3$ராமமுபேத்ய ஶ்ரீராமபாது$_3$கயோ ராஜ்யே ऽபி$_4$ஷேகஸ்தத$_3$க்$_3$ரே நிவேத$_3$நபூர்வகம் தேந ஸமஸ்தராஜகீயகார்யாணாம் ஸம்பாத$_3$நம்

ததோ நிக்ஷிப்ய மாத்ரூ’ஸ்தா
அயோத்$_4$யாயாம் த்$_3$ரு’ட$_4$வ்ரத: ।
ப$_4$ரத: ஶோகஸந்தப்தோ
கு$_3$ரூநித$_3$மதா$_2$ப்$_3$ரவீத் ॥ **2.115.1** ॥ 4147

நந்தி$_3$க்$_3$ராமம் க$_3$மிஷ்யாமி
ஸர்வாநாமந்த்ரயேऽத்ர வ: ।
தத்ர து$_3$:க$_2$மித$_3$ம் ஸர்வம்
ஸஹிஷ்யே ராக$_4$வம் விநா ॥ **2.115.2** ॥ 4148

க$_3$தஶ்சாஹோ தி$_3$வம் ராஜா
வநஸ்த$_2$: ஸ கு$_3$ருர்மம ।
ராமம் ப்ரதீக்ஷே ராஜ்யாய
ஸ ஹி ராஜா மஹாயஶா: ॥ **2.115.3** ॥ 4149

ஏதச்ச்$_2$ருத்வா ஶுப$_4$ம் வாக்யம்
ப$_4$ரதஸ்ய மஹாத்மந: ।

அப்$_3$ருவந் மந்த்ரிண: ஸர்வே
வஸிஷ்ட$_2$ஶ்ச புரோஹித: ॥ **2.115.4** ॥ 4150

ஸூப்$_4$ரு’ஶம் ஶ்லாக$_4$நீயம் ச
யது$_3$க்தம் ப$_4$ரத த்வயா ।
வசநம் ப்$_4$ராத்ரு’வாத்ஸல்யா -
த$_3$நுரூபம் தவைவ தத் ॥ **2.115.5** ॥ 4151

நித்யம் தே ப$_3$ந்து$_4$லுப்$_3$த$_4$ஸ்ய
திஷ்ட$_2$தோ ப்$_4$ராத்ரு’ஸௌஹ்ரு’தே$_3$ ।
மார்க$_3$மார்யம் ப்ரபந்நஸ்ய
நாநுமந்யேத க: புமாந் ॥ **2.115.6** ॥ 4152

மந்த்ரிணாம் வசநம் ஶ்ருத்வா
யதா$_2$பி$_4$லஷிதம் ப்ரியம் ।
அப்$_3$ரவீத் ஸாரதி$_2$ம் வாக்யம்
ரதோ$_2$ மே யுஜ்யதாமிதி ॥ **2.115.7** ॥ 4153

ப்ரஹ்ரு’ஷ்டவத$_3$ந: ஸர்வா
மாத்ரூ’: ஸமபி$_4$பா$_4$ஷ்ய ச ।
ஆருரோஹ ரத$_2$ம் ஶ்ரீமா -
ஞ்ஶத்ருக்$_4$நேந ஸமந்வித: ॥ **2.115.8** ॥ 4154

ஆருஹ்ய து ரத$_2$ம் க்ஷிப்ரம்
ஶத்ருக்$_4$நப$_4$ரதாவுபௌ$_4$ ।
யயது: பரமப்ரீதௌ
வ்ரு’தௌ மந்த்ரிபுரோஹிதை: ॥ **2.115.9** ॥ 4155

அக்$_3$ரதோ கு$_3$ரவ: ஸர்வே
வஸிஷ்ட$_2$ப்ரமுகா$_2$ த்$_3$விஜா: ।

ப்ரயயு: ப்ராங்முகா$_2$: ஸர்வே
    நந்தி$_3$க்$_3$ராமோ யதோ ப$_4$வேத் ॥ **2.115.10** ॥ 4156

ப$_3$லம் ச தத$_3$நாஹூதம்
    க$_3$ஜாஶ்வரத$_2$ஸங்குலம் ।
ப்ரயயௌ ப$_4$ரதே யாதே
    ஸர்வே ச புரவாஸிந: ॥ **2.115.11** ॥ 4157

ரத$_2$ஸ்த$_2$: ஸ து த$_4$ர்மாத்மா
    ப$_4$ரதோ ப்$_4$ராத்ரு'வத்ஸல: ।
நந்தி$_3$க்$_3$ராமம் யயௌ தூர்ணம்
    ஶிரஸ்யாதா$_3$ய பாது$_3$கே ॥ **2.115.12** ॥ 4158

ப$_4$ரதஸ்து தத: க்ஷிப்ரம்
    நந்தி$_3$க்$_3$ராமம் ப்ரவிஶ்ய ஸ: ।
அவதீர்ய ரதா$_2$த் தூர்ணம்
    கு$_3$ரூநித$_3$மபா$_4$ஷத ॥ **2.115.13** ॥ 4159

ஏதத்$_3$ ராஜ்யம் மம ப்$_4$ராத்ரா
    த$_3$த்தம் ஸந்ந்யாஸமுத்தமம் ।
யோக$_3$க்ஷேமவஹே சேமே
    பாது$_3$கே ஹேமபூ$_4$ஷிதே ॥ **2.115.14** ॥ 4160

ப$_4$ரத: ஶிரஸா க்ரு'த்வா
    ஸந்ந்யாஸம் பாது$_3$கே தத: ।
அப்$_3$ரவீத்$_3$ து$_3$:க$_2$ஸந்தப்த:
    ஸர்வம் ப்ரக்ரு'திமண்ட$_3$லம் ॥ **2.115.15** ॥ 4161

ச$_2$த்ரம் தா$_4$ரயத க்ஷிப்ர -
    மார்யபாதா$_3$விமௌ மதௌ ।

ஆப்4யாம் ராஜ்யே ஸ்தி2தோ த4ர்ம:
பாது3காப்4யாம் கு3ரோர்மம ॥ **2.115.16** ॥ 4162

ப்4ராத்ரா து மயி ஸந்ந்யாஸோ
நிக்ஷிப்த: ஸௌஹ்ரு'தா3த3யம் ।
தமிமம் பாலயிஷ்யாமி
ராக4வாக3மநம் ப்ரதி ॥ **2.115.17** ॥ 4163

க்ஷிப்ரம் ஸம்யோஜயித்வா து
ராக4வஸ்ய புந: ஸ்வயம் ।
சரணௌ தௌ து ராமஸ்ய
த்3ரக்ஷ்யாமி ஸஹபாது3கௌ ॥ **2.115.18** ॥ 4164

ததோ நிக்ஷிப்தபா4ரோऽஹம்
ராக4வேண ஸமாக3த: ।
நிவேத்3ய கு3ரவே ராஜ்யம்
ப4ஜிஷ்யே கு3ருவர்திதாம் ॥ **2.115.19** ॥ 4165

ராக4வாய ச ஸந்ந்யாஸம்
த3த்த்வேமே வரபாது3கே ।
ராஜ்யம் சேத3மயோத்4யாம் ச
தூ4தபாபோ ப4வாம்யஹம் ॥ **2.115.20** ॥ 4166

அபி4ஷிக்தே து காகுத்ஸ்தே2
ப்ரஹ்ரு'ஷ்டமுதி3தே ஜநே ।
ப்ரீதிர்மம யஶஶ்சைவ
ப4வேத்3 ராஜ்யாச்சதுர்கு3ணம் ॥ **2.115.21** ॥ 4167

ஏவம் து விலபந் தீ3நோ
ப4ரத: ஸ மஹாயஶா: ।

நந்தி$_3$க்$_3$ராமேऽகரோத்$_3$ ராஜ்யம்
துः$_3$:கி$_2$தோ மந்த்ரிபி$_4$: ஸஹ ॥ **2.115.22** ॥ 4168

ஸ வல்கலஜடாதா$_4$ரீ
முநிவேஷத$_4$ர: ப்ரபு$_4$: ।
நந்தி$_3$க்$_3$ராமேऽவஸத்$_3$ தீ$_4$ர:
ஸஸைந்யோ ப$_4$ரதஸ்ததா$_3$ ॥ **2.115.23** ॥ 4169

ராமாக$_3$மநமாகாங்க்ஷந்
ப$_4$ரதோ ப்$_4$ராத்ரு'வத்ஸல: ।
ப்$_4$ராதுர்வசநகாரீ ச
ப்ரதிஜ்ஞாபாரக$_3$ஸ்ததா$_3$ ।
பாது$_3$கே த்வபி$_4$ஷிச்யாத$_2$
நந்தி$_3$க்$_3$ராமேऽவஸத் ததா$_3$ ॥ **2.115.24** ॥ 4170

ஸவாலவ்யஜநம் ச$_2$த்ரம்
தா$_4$ரயாமாஸ ஸ ஸ்வயம் ।
ப$_4$ரத: ஶாஸநம் ஸர்வம்
பாது$_3$காப்$_4$யாம் நிவேத$_3$யந் ॥ **2.115.25** ॥ 4171

ததஸ்து ப$_4$ரத: ஶ்ரீமாநபி$_4$ஷிச்யார்யபாது$_3$கே ।
தத$_3$தீ$_4$நஸ்ததா$_3$ ராஜ்யம் காரயாமாஸ ஸர்வதா$_3$ ॥ **2.115.26** ॥ 4172

ததா$_3$ ஹி யத் கார்யமுபைதி கிஞ்சி -
து$_3$பாயநம் சோபஹ்ரு'தம் மஹார்ஹம் ।
ஸ பாது$_3$காப்$_4$யாம் ப்ரத$_2$மம் நிவேத்$_3$ய
சகார பஶ்சாத்$_3$ ப$_4$ரதோ யதா$_2$வத் ॥ **2.115.27** ॥ 4173

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ பஞ்சத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக$_3$மாந்தமஹாதே$_3$ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப$_4$ரதஶத்ருக்$_4$நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்$_3$ர பரப்$_3$ரஹ்மணே நம:

॥ ஷோட$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

வ்ரு'த்$_3$தே$_4$ந குலபதிநா ஸஹ ப$_3$ஹூநாம் முநீநாம் சித்ரகூடம் த்யக்த்வாந்யஸ்மிந்நாஶ்ரமே க$_3$மநம்

ப்ரதியாதே து ப$_4$ரதே
    வஸந் ராமஸ்ததா$_3$ வநே ।
லக்ஷயாமாஸ ஸோத்$_3$வேக$_3$ -
    மதௌ$_2$த்ஸுக்யம் தபஸ்விநாம் ॥ **2.116.1** ॥ 4174

யே தத்ர சித்ரகூடஸ்ய
    புரஸ்தாத் தாபஸாஶ்ரமே ।
ராமமாஶ்ரித்ய நிரதா -
    ஸ்தாநலக்ஷயது$_3$த்ஸுகாந் ॥ **2.116.2** ॥ 4175

நயநைர்ப்$_4$ருகுடீபி$_4$ஶ்ச
    ராமம் நிர்தி$_3$ஶ்ய ஶங்கிதா: ।
அந்யோந்யமுபஜல்பந்த:
    ஶநைஶ்சக்ருர்மித$_2$: கதா$_2$: ॥ **2.116.3** ॥ 4176

தேஷாமௌத்ஸுக்யமாலக்ஷ்ய
    ராமஸ்த்வாத்மநி ஶங்கித: ।

க்ரு’தாஞ்ஜலிருவாசேத$_3$ -
ம்ரு’ஷிம் குலபதிம் தத: ॥ **2.116.4** ॥ 4177

ந கஶ்சித்$_3$ ப$_4$க$_3$வந் கிஞ்சித்
பூர்வவ்ரு’த்தமித$_3$ம் மயி ।
த்$_3$ரு’ஶ்யதே விக்ரு’தம் யேந
விக்ரியந்தே தபஸ்விந: ॥ **2.116.5** ॥ 4178

ப்ரமாதா$_3$ச்சரிதம் கிஞ்சித்
கச்சிந்நாவரஜஸ்ய மே ।
லக்ஷ்மணஸ்யர்ஷிபி$_4$ர்த்$_3$ரு’ஷ்டம்
நாநுரூபம் மஹாத்மந: ॥ **2.116.6** ॥ 4179

கச்சிச்சு$_2$ஶ்ரூஷமாணா வ:
ஶுஶ்ரூஷணபரா மயி ।
ப்ரமதா$_3$ப்$_4$யுசிதாம் வ்ரு’த்திம்
ஸீதா யுக்தாம் ந வர்ததே ॥ **2.116.7** ॥ 4180

அத$_2$ர்ஷிர்ஜரயா வ்ரு’த்$_3$த$_4$ -
ஸ்தபஸா ச ஜராம் க$_3$த: ।
வேபமாந இவோவாச
ராமம் பூ$_4$தத$_3$யாபரம் ॥ **2.116.8** ॥ 4181

குத: கல்யாணஸத்த்வாயா:
கல்யாணாபி$_4$ரதே: ஸதா$_3$ ।
சலநம் தாத வைதே$_3$ஹ்யா -
ஸ்தபஸ்விஷு விஶேஷத: ॥ **2.116.9** ॥ 4182

த்வந்நிமித்தமித$_3$ம் தாவத்
தாபஸாந் ப்ரதி வர்ததே ।

ரக்ஷோப்$_4$யஸ்தேந ஸம்விக்$_3$நா:
கத$_2$யந்தி மித$_2$: கதா$_2$: ॥ **2.116.10** ॥ 4183

ராவணாவரஜ: கஶ்சித்
க$_2$ரோ நாமேஹ ராக்ஷஸ: ।
உத்பாட்ய தாபஸாந் ஸர்வா -
ஞ்ஜநஸ்தா$_2$நநிவாஸிந: ॥ **2.116.11** ॥ 4184

த்$_4$ரு'ஷ்டஶ்ச ஜிதகாஶீ ச
ந்ரு'ஶம்ஸ: புருஷாத$_3$க: ।
அவலிப்தஶ்ச பாபஶ்ச
த்வாம் ச தாத ந ம்ரு'ஷ்யதே ॥ **2.116.12** ॥ 4185

த்வம் யதா$_3$ப்ரப்$_4$ரு'தி ஹ்யஸ்மி -
ந்நாஶ்ரமே தாத வர்தஸே ।
ததா$_3$ப்ரப்$_4$ரு'தி ரக்ஷாம்ஸி
விப்ரகுர்வந்தி தாபஸாந் ॥ **2.116.13** ॥ 4186

த$_3$ர்ஶயந்தி ஹி பீ$_3$ப$_4$த்ஸை:
க்ரூரைர்பீ$_4$ஷணகைரபி ।
நாநாரூபைர்விரூபைஶ்ச
ரூபைரஸுக$_2$த$_3$ர்ஶநை: ॥ **2.116.14** ॥ 4187

அப்ரஶஸ்தைரஶுசிபி$_4$:
ஸம்ப்ரயுஜ்ய ச தாபஸாந் ।
ப்ரதிக்$_4$நந்த்யபராந் க்ஷிப்ர -
மநார்யா: புரத: ஸ்தி$_2$தாந் ॥ **2.116.15** ॥ 4188

தேஷு தேஷ்வாஶ்ரமஸ்தா$_2$நே -
ஷ்வபு$_3$த்$_3$த$_4$மவலீய ச ।

ரமந்தே தாபஸாம்ஸ்தத்ர
நாஶயந்தோऽல்பசேதஸ: ॥ **2.116.16** ॥ 4189

அவக்ஷிபந்தி ஸ்ருக்$_3$பா$_4$ண்டா$_3$ -
நக்$_3$நீந் ஸிஞ்சந்தி வாரிணா ।
கலஶாம்ஶ்ச ப்ரமர்த$_3$ந்தி
ஹவநே ஸமுபஸ்தி$_2$தே ॥ **2.116.17** ॥ 4190

தைர்து$_3$ராத்மபி$_4$ராவிஷ்டா -
நாஶ்ரமாந் ப்ரஜிஹாஸவ: ।
க$_3$மநாயாந்யதே$_3$ஶஸ்ய
சோத$_3$யந்த்ய்ரு'ஷயோऽத்$_3$ய மாம் ॥ **2.116.18** ॥ 4191

தத் புரா ராம ஶாரீரீ -
முபஹிம்ஸாம் தபஸ்விஷு ।
த$_3$ர்ஶயந்தி ஹி து$_3$ஷ்டாஸ்தே
த்யக்ஷ்யாம இமமாஶ்ரமம் ॥ **2.116.19** ॥ 4192

ப$_3$ஹுமூலப$_2$லம் சித்ர -
மவிதூ$_3$ராதி$_3$தோ வநம் ।
அஶ்வஸ்யாஶ்ரமமேவாஹம்
ஶ்ரயிஷ்யே ஸக$_3$ண: புந: ॥ **2.116.20** ॥ 4193

க$_2$ரஸ்த்வய்யபி சாயுக்தம்
புரா ராம ப்ரவர்ததே ।
ஸஹாஸ்மாபி$_4$ரிதோ க$_3$ச்ச$_2$
யதி$_3$ பு$_3$த்$_3$தி$_4$: ப்ரவர்ததே ॥ **2.116.21** ॥ 4194

ஸகலத்ரஸ்ய ஸந்தே$_3$ஹோ
நித்யம் யுக்தஸ்ய ராக$_4$வ ।

ஸமர்த₂ஸ்யாபி ஹி ஸதோ
வாஸோ து₃:க₂மிஹாத்₃ய தே ॥ **2.116.22** ॥ 4195

இத்யுக்தவந்தம் ராமஸ்தம்
ராஜபுத்ரஸ்தபஸ்விநம் ।
ந ஶஶாகோத்தரைர்வாக்யை -
ரவப₃த்₃த₄ம் ஸமுத்ஸுகம் ॥ **2.116.23** ॥ 4196

அபி₄நந்த்₃ய ஸமாப்ரு'ச்ச்₂ய
ஸமாதா₄ய ச ராக₄வம் ।
ஸ ஜகா₃மாஶ்ரமம் த்யக்த்வா
குலை: குலபதி: ஸஹ ॥ **2.116.24** ॥ 4197

ராம: ஸம்ஸாத்₄ய ரு'ஷிக₃ணமநுக₃மநாத்₃
தே₃ஶாத் தஸ்மாத் குலபதிமபி₄வாத்₃ய ரு'ஷிம் ।
ஸம்யக்ப்ரீதைஸ்தைரநுமத உபதி₃ஷ்டார்த₂:
புண்யம் வாஸாய ஸ்வநிலயமுபஸம்பேதே₃ ॥ **2.116.25** ॥ 4198

ஆஶ்ரமம்ரு'ஷிவிரஹிதம் ப்ரபு₄:
க்ஷணமபி ந ஜஹௌ ஸ ராக₄வ: ।
ராக₄வம் ஹி ஸததமநுக₃தா -
ஸ்தாபஸாஶ்சார்ஷசரிதே த்₄ரு'தகு₃ணா: ॥ **2.116.26** ॥ 4199

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
அயோத்₄யாகாண்டே₃ ஷோட₃ஶாதி₄கஶததம: ஸர்க₃: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர
பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஸப்தத3ஶாதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

அத்ரேராஶ்ரமம் க3தாநாம் ஶ்ரீராமாதீ3நாம் தேந ஸத்காரோ ऽநஸூயயா ச ஸீதாயா: ஸமாத3ர:

ராக4வஸ்த்வபயாதேஷு
ஸர்வேஷ்வநுவிசிந்தயந் ।
ந தத்ராரோசயத்3 வாஸம்
காரணைர்ப3ஹுபி4ஸ்ததா3 ॥ **2.117.1** ॥ 4200

இஹ மே ப4ரதோ த்3ரு’ஷ்டோ
மாதரஶ்ச ஸநாக3ரா: ।
ஸா ச மே ஸ்ம்ரு’திரந்வேதி
தாந் நித்யமநுஶோசத: ॥ **2.117.2** ॥ 4201

ஸ்கந்தா4வாரநிவேஶேந
தேந தஸ்ய மஹாத்மந: ।
ஹயஹஸ்திகரீஷைஶ்ச
உபமர்த3: க்ரு’தோ ப்4ரு’ஶம் ॥ **2.117.3** ॥ 4202

தஸ்மாத3ந்யத்ர க3ச்சா2ம
இதி ஸஞ்சிந்த்ய ராக4வ: ।

ப்ராதிஷ்ட2த ஸ வைதே3ஹ்யா
லக்ஷ்மணேந ச ஸங்க3த: ॥ **2.117.4** ॥ 4203

ஸோऽத்ரேராஶ்ரமமாஸாத்3ய
தம் வவந்தே3 மஹாயஶா: ।
தம் சாபி ப4க3வாநத்ரி:
புத்ரவத் ப்ரத்யபத்3யத ॥ **2.117.5** ॥ 4204

ஸ்வயமாதித்2யமாதி3ஶ்ய
ஸர்வமஸ்ய ஸுஸத்க்ரு'தம் ।
ஸௌமித்ரிம் ச மஹாபா4க3ம்
ஸீதாம் ச ஸமஸாந்த்வயத் ॥ **2.117.6** ॥ 4205

பத்நீம் ச தமநுப்ராப்தாம்
வ்ரு'த்3தா4மாமந்த்ர்ய ஸத்க்ரு'தாம் ।
ஸாந்த்வயாமாஸ த4ர்மஜ்ஞ:
ஸர்வபூ4தஹிதே ரத: ॥ **2.117.7** ॥ 4206

அநஸூயாம் மஹாபா4கா3ம்
தாபஸீம் த4ர்மசாரிணீம் ।
ப்ரதிக்3ரு'ஹ்ணீஷ்வ வைதே3ஹீ -
மப்3ரவீத்3ரு'ஷிஸத்தம: ॥ **2.117.8** ॥ 4207

ராமாய சாசசக்ஷே தாம்
தாபஸீம் த4ர்மசாரிணீம் ।
த3ஶ வர்ஷாண்யநாவ்ரு'ஷ்ட்யா
த3க்3தே4 லோகே நிரந்தரம் ॥ **2.117.9** ॥ 4208

யயா மூலப2லே ஸ்ரு'ஷ்டே
ஜாஹ்நவீ ச ப்ரவர்திதா ।

உக்$_3$ரேண தபஸா யுக்தா
நியமைஶ்சாப்யலங்க்ரு'தா ॥ **2.117.10** ॥ 4209

த$_3$ஶ வர்ஷஸஹஸ்ராணி
யயா தப்தம் மஹத் தப: ।
அநஸூயாவ்ரதைஸ்தாத
ப்ரத்யூஹாஶ்ச நிப$_3$ர்ஹிதா: ॥ **2.117.11** ॥ 4210

தே$_3$வகார்யநிமித்தம் ச
யயா ஸந்த்வரமாணயா ।
த$_3$ஶராத்ரம் க்ரு'தா ராத்ரி:
ஸேயம் மாதேவ தேऽநக$_4$ ॥ **2.117.12** ॥ 4211

தாமிமாம் ஸர்வபூ$_4$தாநாம்
நமஸ்கார்யாம் தபஸ்விநீம் ।
அபி$_4$க$_3$ச்ச$_2$து வைதே$_3$ஹீ
வ்ரு'த்$_3$தா$_4$மக்ரோத$_4$நாம் ஸதா$_3$ ॥ **2.117.13** ॥ 4212

ஏவம் ப்$_3$ருவாணம் தம்ரு'ஷிம்
ததே$_2$த்யுக்த்வா ஸ ராக$_4$வ: ।
ஸீதாமாலோக்ய த$_4$ர்மஜ்ஞா -
மித$_3$ம் வசநமப்$_3$ரவீத் ॥ **2.117.14** ॥ 4213

ராஜபுத்ரி ஶ்ருதம் த்வேத -
ந்முநேரஸ்ய ஸமீரிதம் ।
ஶ்ரேயோऽர்த$_2$மாத்மந: ஶீக்$_4$ர -
மபி$_4$க$_3$ச்ச$_2$ தபஸ்விநீம் ॥ **2.117.15** ॥ 4214

அநஸூயேதி யா லோகே
கர்மபி$_4$: க்$_2$யாதிமாக$_3$தா ।

தாம் ஶீக்4ரமபி4க3ச்ச2 த்வ -
மபி4க3ம்யாம் தபஸ்விநீம் ॥ **2.117.16** ॥ 4215

ஸீதா த்வேதத்3 வச: ஶ்ருத்வா
ராக4வஸ்ய யஶஸ்விநீ ।
தாமத்ரிபத்நீம் த4ர்மஜ்ஞா -
மபி4சக்ராம மைதி2லீ ॥ **2.117.17** ॥ 4216

ஶிதி2லாம் வலிதாம் வ்ரு'த்3தா4ம்
ஜராபாண்டு3ரமூர்த4ஜாம் ।
ஸததம் வேபமாநாங்கீ3ம்
ப்ரவாதே கத3லீமிவ ॥ **2.117.18** ॥ 4217

தாம் து ஸீதா மஹாபா4கா3 -
மநஸூயாம் பதிவ்ரதாம் ।
அப்4யவாத3யத3வ்யக்3ரா
ஸ்வம் நாம ஸமுதா3ஹரத் ॥ **2.117.19** ॥ 4218

அபி4வாத்3ய ச வைதே3ஹீ
தாபஸீம் தாம் த3மாந்விதாம் ।
ப3த்3தா4ஞ்ஜலிபுடா ஹ்ரு'ஷ்டா
பர்யப்ரு'ச்ச2த3நாமயம் ॥ **2.117.20** ॥ 4219

தத: ஸீதாம் மஹாபா4கா3ம்
த்3ரு'ஷ்ட்வா தாம் த4ர்மசாரிணீம் ।
ஸாந்த்வயந்த்யப்3ரவீத்3 வ்ரு'த்3தா4
தி3ஷ்ட்யா த4ர்மமவேக்ஷஸே ॥ **2.117.21** ॥ 4220

த்யக்த்வா ஜ்ஞாதிஜநம் ஸீதே
மாநவ்ரு'த்3தி4ம் ச மாநிநி ।

அவருத்$_3$த$_4$ம் வநே ராமம்
தி$_3$ஷ்ட்யா த்வமநுக$_3$ச்ச$_2$ஸி ॥ **2.117.22** ॥ 4221

நக$_3$ரஸ்தோ$_2$ வநஸ்தோ$_2$ வா
ஶுபோ$_4$ வா யதி$_3$ வாஶுப$_4$: ।
யாஸாம் ஸ்த்ரீணாம் ப்ரியோ ப$_4$ர்தா
தாஸாம் லோகா மஹோத$_3$யா: ॥ **2.117.23** ॥ 4222

து$_3$:ஶீல: காமவ்ரு'த்தோ வா
த$_4$நைர்வா பரிவர்ஜித: ।
ஸ்த்ரீணாமார்யஸ்வபா$_4$வாநாம்
பரமம் தை$_3$வதம் பதி: ॥ **2.117.24** ॥ 4223

நாதோ விஶிஷ்டம் பஶ்யாமி
பா$_3$ந்த$_4$வம் விம்ரு'ஶந்த்யஹம் ।
ஸர்வத்ர யோக்$_3$யம் வைதே$_3$ஹி
தப:க்ரு'தமிவாவ்யயம் ॥ **2.117.25** ॥ 4224

ந த்வேவமநுக$_3$ச்ச$_2$ந்தி
கு$_3$ணதோ$_3$ஷமஸஸ்த்ரிய: ।
காமவக்தவ்யஹ்ரு'த$_3$யா
ப$_4$ர்த்ரு'நாதா$_2$ஶ்சரந்தி யா: ॥ **2.117.26** ॥ 4225

ப்ராப்நுவந்த்யயஶஶ்சைவ
த$_4$ர்மப்$_4$ரம்ஶம் ச மைதி$_2$லி ।
அகார்யவஶமாபந்நா:
ஸ்த்ரியோ யா: க$_2$லு தத்$_3$விதா$_4$: ॥ **2.117.27** ॥ 4226

த்வத்$_3$விதா$_4$ஸ்து கு$_3$ணைர்யுக்தா
த்$_3$ரு'ஷ்டலோகபராவரா: ।

ஸ்த்ரிய: ஸ்வர்கே3 சரிஷ்யந்தி
யதா2 புண்யக்ரு'தஸ்ததா2 ॥ **2.117.28** ॥ 4227

ததே3வமேதம் த்வமநுவ்ரதா ஸதீ
பதிப்ரதா4நா ஸமயாநுவர்திநீ ।
ப4வ ஸ்வப4ர்து: ஸஹத4ர்மசாரிணீ
யஶஶ்ச த4ர்மம் ச தத: ஸமாப்ஸ்யஸி ॥ **2.117.29** ॥ 4228

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்3ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி3காவ்யே
அயோத்4யாகாண்டே3 ஸப்தத3ஶாதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ அஷ்டாத3ஶாதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

ஸீதாநஸூயாஸம்வாதோ3ऽநஸூயயா ஸீதாயை ப்ரேமோபஹாரஸ்ய தா3நமநஸூயயா ப்ரு'ஷ்டயா ஸீதயா தாம் ப்ரதி ஸ்வீயஸ்வயம்வரவ்ரு'த்தாந்தஸ்ய வர்ணநம்

ஸா த்வேவமுக்தா வைதே3ஹீ
த்வநஸூயாநஸூயயா।
ப்ரதிபூஜ்ய வசோ மந்த3ம்
ப்ரவக்துமுபசக்ரமே ॥ **2.118.1** ॥ 4229

நைததா3ஶ்சர்யமார்யாயாம்
யந்மாம் த்வமநுபா4ஷஸே।
விதி3தம் து மமாப்யேதத்3
யதா2 நார்யா: பதிர்கு3ரு: ॥ **2.118.2** ॥ 4230

யத்3யப்யேஷ ப4வேத்3 ப4ர்தா
அநார்யோ வ்ரு'த்திவர்ஜித:।
அத்3வைத4மத்ர வர்தவ்யம்
ததா2ப்யேஷ மயா ப4வேத் ॥ **2.118.3** ॥ 4231

கிம் புநர்யோ கு3ணஶ்லாக்4ய:
ஸாநுக்ரோஶோ ஜிதேந்த்3ரிய:।

ஸ்தி$_2$ரானுராகோ$_3$ த$_4$ர்மாத்மா
மாத்ரு’வத்பித்ரு’வத்ப்ரிய: ‖ **2.118.4** ‖ 4232

யாம் வ்ரு’த்திம் வர்ததே ராம:
கௌஸல்யாயாம் மஹாப$_3$ல: ।
தாமேவ ந்ரு’பநாரீணா -
மந்யாஸாமபி வர்ததே ‖ **2.118.5** ‖ 4233

ஸக்ரு’த்$_3$ த்$_3$ரு’ஷ்டாஸ்வபி ஸ்த்ரீஷு
ந்ரு’பேண ந்ரு’பவத்ஸல: ।
மாத்ரு’வத்$_3$ வர்ததே வீரோ
மாநமுத்ஸ்ரு’ஜ்ய த$_4$ர்மவித் ‖ **2.118.6** ‖ 4234

ஆக$_3$ச்ச$_2$ந்த்யாஶ்ச விஜநம்
வநமேவம் ப$_4$யாவஹம் ।
ஸமாஹிதம் ஹி மே ஶ்வஶ்ர்வா
ஹ்ரு’த$_3$யே யத் ஸ்தி$_2$ரம் மம ‖ **2.118.7** ‖ 4235

பாணிப்ரதா$_3$நகாலே ச
யத் புரா த்வக்$_3$நிஸந்நிதௌ$_4$ ।
அநுஶிஷ்டம் ஜநந்யா மே
வாக்யம் தத$_3$பி மே த்$_4$ரு’தம் ‖ **2.118.8** ‖ 4236

ந விஸ்ம்ரு’தம் து மே ஸர்வம்
வாக்யை: ஸ்வைர்த$_4$ர்மசாரிணி ।
பதிஶுஶ்ரூஷணாந்நார்யா -
ஸ்தபோ நாந்யத்$_3$ விதீ$_4$யதே ‖ **2.118.9** ‖ 4237

ஸாவித்ரீ பதிஶுஶ்ரூஷாம்
க்ரு’த்வா ஸ்வர்கே$_3$ மஹீயதே ।

ததா2வ்ரு'த்திஶ்ச யாதா த்வம்
பதிஶுஶ்ரூஷயா தி3வம் ॥ **2.118.10** ॥ 4238

வரிஷ்டா2 ஸர்வநாரீணா -
மேஷா ச தி3வி தே3வதா ।
ரோஹிணீ ந விநா சந்த்3ரம்
முஹூர்தமபி த்3ரு'ஶ்யதே ॥ **2.118.11** ॥ 4239

ஏவம்விதா4ஶ்ச ப்ரவரா:
ஸ்த்ரியோ ப4ர்த்ரு'த்3ரு'ட4வ்ரதா: ।
தே3வலோகே மஹீயந்தே
புண்யேந ஸ்வேந கர்மணா ॥ **2.118.12** ॥ 4240

ததோऽநஸூயா ஸம்ஹ்ரு'ஷ்டா
ஶ்ருத்வோக்தம் ஸீதயா வச: ।
ஶிரஸாऽऽக்4ராய சோவாச
மைதி2லீம் ஹர்ஷயந்த்யுத ॥ **2.118.13** ॥ 4241

நியமைர்விவிதை4ராப்தம்
தபோ ஹி மஹத3ஸ்தி மே ।
தத் ஸம்ஶ்ரித்ய ப3லம் ஸீதே
ச2ந்த3யே த்வாம் ஶுசிவ்ரதே ॥ **2.118.14** ॥ 4242

உபபந்நம் ச யுக்தம் ச
வசநம் தவ மைதி2லி ।
ப்ரீதா சாஸ்ம்யுசிதாம் ஸீதே
கரவாணி ப்ரியம் ச கிம் ॥ **2.118.15** ॥ 4243

தஸ்யாஸ்தத்3 வசநம் ஶ்ருத்வா
விஸ்மிதா மந்த3விஸ்மயா ।

க்ரு'தமித்யப்3ரவீத் ஸீதா
தபோப3லஸமந்விதாம் ॥ **2.118.16** ॥ 4244

ஸா த்வேவமுக்தா த4ர்மஜ்ஞா
தயா ப்ரீததராப4வத் ।
ஸப2லம் ச ப்ரஹர்ஷம் தே
ஹந்த ஸீதே கரோம்யஹம் ॥ **2.118.17** ॥ 4245

இத3ம் தி3வ்யம் வரம் மால்யம்
வஸ்த்ரமாப4ரணாநி ச ।
அங்க3ராக3ம் ச வைதே3ஹி
மஹார்ஹமநுலேபநம் ॥ **2.118.18** ॥ 4246

மயா த3த்தமித3ம் ஸீதே
தவ கா3த்ராணி ஶோப4யேத் ।
அநுரூபமஸங்க்லிஷ்டம்
நித்யமேவ ப4விஷ்யதி ॥ **2.118.19** ॥ 4247

அங்க3ராகே3ண தி3வ்யேந
லிப்தாங்கீ3 ஜநகாத்மஜே ।
ஶோப4யிஷ்யஸி ப4ர்தாரம்
யதா2 ஶ்ரீர்விஷ்ணுமவ்யயம் ॥ **2.118.20** ॥ 4248

ஸா வஸ்த்ரமங்க3ராக3ம் ச
பூ4ஷணாநி ஸ்ரஜஸ்ததா2 ।
மைதி2லீ ப்ரதிஜக்3ராஹ
ப்ரீதிதா3நமநுத்தமம் ॥ **2.118.21** ॥ 4249

ப்ரதிக்3ரு'ஹ்ய ச தத் ஸீதா
ப்ரீதிதா3நம் யஶஸ்விநீ ।

ஶ்லிஷ்டாஞ்ஜலிபுடா தீ$_4$ரா
ஸமுபாஸ்த தபோத$_4$நாம் ॥ **2.118.22** ॥ 4250

ததா$_2$ ஸீதாமுபாஸீநா -
மநஸூயா த்$_3$ரு'ட$_4$வ்ரதா ।
வசநம் ப்ரஷ்டுமாரேபே$_4$
கதா$_2$ம் காஞ்சித$_3$நுப்ரியாம் ॥ **2.118.23** ॥ 4251

ஸ்வயம்வரே கில ப்ராப்தா
த்வமநேந யஶஸ்விநா ।
ராக$_4$வேணேதி மே ஸீதே
கதா$_2$ ஶ்ருதிமுபாக$_3$தா ॥ **2.118.24** ॥ 4252

தாம் கதா$_2$ம் ஶ்ரோதுமிச்சா$_2$மி
விஸ்தரேண ச மைதி$_2$லி ।
யதா$_2$பூ$_4$தம் ச கார்த்ஸ்ந்யேந
தந்மே த்வம் வக்துமர்ஹஸி ॥ **2.118.25** ॥ 4253

ஏவமுக்தா து ஸா ஸீதா
தாபஸீம் த$_4$ர்மசாரிணீம் ।
ஶ்ரூயதாமிதி சோக்த்வா வை
கத$_2$யாமாஸ தாம் கதா$_2$ம் ॥ **2.118.26** ॥ 4254

மிதி$_2$லாதி$_4$பதிர்வீரோ
ஜநகோ நாம த$_4$ர்மவித் ।
க்ஷத்ரகர்மண்யபி$_4$ரதோ
ந்யாயத: ஶாஸ்தி மேதி$_3$நீம் ॥ **2.118.27** ॥ 4255

தஸ்ய லாங்க$_3$லஹஸ்தஸ்ய
க்ரு'ஷத: க்ஷேத்ரமண்ட$_3$லம் ।

அஹம் கிலோத்தி2தா பி4த்த்வா
ஜக3தீம் ந்ரு'பதே: ஸுதா ॥ **2.118.28** ॥ 4256

ஸ மாம் த்3ரு'ஷ்ட்வா நரபதி -
ர்முஷ்டிவிக்ஷேபதத்பர: ।
பாம்ஸுகு3ண்டி2தஸர்வாங்கீ3ம்
விஸ்மிதோ ஜநகோऽப4வத் ॥ **2.118.29** ॥ 4257

அநபத்யேந ச ஸ்நேஹா -
த3ங்கமாரோப்ய ச ஸ்வயம் ।
மமேயம் தநயேத்யுக்த்வா
ஸ்நேஹோ மயி நிபாதித: ॥ **2.118.30** ॥ 4258

அந்தரிக்ஷே ச வாகு3க்தா
ப்ரதிமாமாநுஷீ கில ।
ஏவமேதந்நரபதே
த4ர்மேண தநயா தவ ॥ **2.118.31** ॥ 4259

தத: ப்ரஹ்ரு'ஷ்டோ த4ர்மாத்மா
பிதா மே மிதி2லாதி4ப: ।
அவாப்தோ விபுலாம்ரு'த்3தி4ம்
மாமவாப்ய நராதி4ப: ॥ **2.118.32** ॥ 4260

த3த்தா சாஸ்மீஷ்டவத்3தே3வ்யை
ஜ்யேஷ்டா2யை புண்யகர்மணே ।
தயா ஸம்பா4விதா சாஸ்மி
ஸ்நிக்3த4யா மாத்ரு'ஸௌஹ்ரு'தா3த் ॥ **2.118.33** ॥ 4261

பதிஸம்யோக3ஸுலப4ம்
வயோ த்3ரு'ஷ்ட்வா து மே பிதா ।

சிந்தாமப்4யக3மத்3 தீ3நோ
    வித்தநாஶாதி3வாத4ந: ‖ **2.118.34** ‖ 4262

ஸத்3ரு'ஶாச்சாபக்ரு'ஷ்டாச்ச
    லோகே கந்யாபிதா ஜநாத் ।
ப்ரத4ர்ஷணமவாப்நோதி
    ஶக்ரேணாபி ஸமோ பு4வி ‖ **2.118.35** ‖ 4263

தாம் த4ர்ஷணாமதூ3ரஸ்தா2ம்
    ஸந்த்3ரு'ஶ்யாத்மநி பார்தி2வ: ।
சிந்தார்ணவக3த: பாரம்
    நாஸஸாதா3ப்லவோ யதா2 ‖ **2.118.36** ‖ 4264

அயோநிஜாம் ஹி மாம் ஜ்ஞாத்வா
    நாத்4யக3ச்ச2த் ஸ சிந்தயந் ।
ஸத்3ரு'ஶம் சாபி4ரூபம் ச
    மஹீபால: பதிம் மம ‖ **2.118.37** ‖ 4265

தஸ்ய பு3த்3தி4ரியம் ஜாதா
    சிந்தயாநஸ்ய ஸந்ததம் ।
ஸ்வயம்வரம் தநூஜாயா:
    கரிஷ்யாமீதி த4ர்மத: ‖ **2.118.38** ‖ 4266

மஹாயஜ்ஞே ததா3 தஸ்ய
    வருணேந மஹாத்மநா ।
த3த்தம் த4நுர்வரம் ப்ரீத்யா
    தூணீ சாக்ஷய்யஸாயகௌ ‖ **2.118.39** ‖ 4267

அஸஞ்சால்யம் மநுஷ்யைஶ்ச
    யத்நேநாபி ச கௌ3ரவாத் ।

தந்ந ஶக்தா நமயிதும்
ஸ்வப்நேஷ்வபி நராதி4பா: ॥ **2.118.40** ॥ 4268

தத்3த4நு: ப்ராப்ய மே பித்ரா
வ்யாஹ்ரு'தம் ஸத்யவாதி3நா ।
ஸமவாயே நரேந்த்3ராணாம்
பூர்வமாமந்த்ர்ய பார்தி2வாந் ॥ **2.118.41** ॥ 4269

இத3ம் ச த4நுருத்3யம்ய
ஸஜ்யம் ய: குருதே நர: ।
தஸ்ய மே து3ஹிதா பா4ர்யா
ப4விஷ்யதி ந ஸம்ஶய: ॥ **2.118.42** ॥ 4270

தச்ச த்3ரு'ஷ்ட்வா த4நு:ஶ்ரேஷ்ட2ம்
கௌ3ரவாத்3 கி3ரிஸந்நிப4ம் ।
அபி4வாத்3ய ந்ரு'பா ஜக்3மு -
ரஶக்தாஸ்தஸ்ய தோலநே ॥ **2.118.43** ॥ 4271

ஸுதீ3ர்க4ஸ்ய து காலஸ்ய
ராக4வோऽயம் மஹாத்3யுதி: ।
விஶ்வாமித்ரேண ஸஹிதோ
யஜ்ஞம் த்3ரஷ்டும் ஸமாக3த: ॥ **2.118.44** ॥ 4272

லக்ஷ்மணேந ஸஹ ப்4ராத்ரா
ராம: ஸத்யபராக்ரம: ।
விஶ்வாமித்ரஸ்து த4ர்மாத்மா
மம பித்ரா ஸுபூஜித: ॥ **2.118.45** ॥ 4273

ப்ரோவாச பிதரம் தத்ர
ராக4வௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ।

ஸுதௌ த$_3$ஶரத$_2$ஸ்யேமௌ
த$_4$நுர்த$_3$ர்ஶநகாங்க்ஷிணௌ ।
த$_4$நுர்த$_3$ர்ஶய ராமாய
ராஜபுத்ராய தை$_3$விகம் ॥ **2.118.46** ॥ 4274

இத்யுக்தஸ்தேந விப்ரேண
தத்$_3$ த$_4$நு: ஸமுபாநயத் ।
தத்$_3$ த$_4$நுர்த$_3$ர்ஶயாமாஸ
ராஜபுத்ராய தை$_3$விகம் ॥ **2.118.47** ॥ 4275

நிமேஷாந்தரமாத்ரேண
ததா$_3$நம்ய மஹாப$_3$ல: ।
ஜ்யாம் ஸமாரோப்ய ஜ$_2$டிதி
பூரயாமாஸ வீர்யவாந் ॥ **2.118.48** ॥ 4276

தேநாபூரயதா வேகா$_3$ -
ந்மத்$_4$யே ப$_4$க்$_3$நம் த்$_3$விதா$_4$ த$_4$நு: ।
தஸ்ய ஶப்$_3$தோ$_3$ऽப$_4$வத்$_3$ பீ$_4$ம:
பதிதஸ்யாஶநேர்யதா$_2$ ॥ **2.118.49** ॥ 4277

ததோऽஹம் தத்ர ராமாய
பித்ரா ஸத்யாபி$_4$ஸந்தி$_4$நா ।
உத்$_3$யதா தா$_3$துமுத்$_3$யம்ய
ஜலபா$_4$ஜநமுத்தமம் ॥ **2.118.50** ॥ 4278

தீ$_3$யமாநாம் ந து ததா$_3$
ப்ரதிஜக்$_3$ராஹ ராக$_4$வ: ।
அவிஜ்ஞாய பிதுஶ்ச$_2$ந்த$_3$ -
மயோத்$_4$யாதி$_4$பதே: ப்ரபோ$_4$: ॥ **2.118.51** ॥ 4279

தத: ஶ்வஶுரமாமந்த்ர்ய
வ்ரு'த்$_3$த$_4$ம் த$_3$ஶரத$_2$ம் ந்ரு'பம் ।
மம பித்ரா த்வஹம் த$_3$த்தாம்
ராமாய விதி$_3$தாத்மநே ॥ **2.118.52** ॥ 4280

மம சைவாநுஜா ஸாத்$_4$வீ
ஊர்மிலா ஶுப$_4$த$_3$ர்ஶநா ।
பா$_4$ர்யார்தே$_2$ லக்ஷ்மணஸ்யாபி
த$_3$த்தா பித்ரா மம ஸ்வயம் ॥ **2.118.53** ॥ 4281

ஏவம் த$_3$த்தாஸ்மி ராமாய
ததா$_2$ தஸ்மிந் ஸ்வயம்வரே ।
அநுரக்தாஸ்மி த$_4$ர்மேண
பதிம் வீர்யவதாம் வரம் ॥ **2.118.54** ॥ 4282

॥ இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ அஷ்டாத$_3$ஶாதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥

ஶ்ரீ:

ஶ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஶ்ரீமதே நிக3மாந்தமஹாதே3ஶிகாய நம:

ஶ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப4ரதஶத்ருக்4நஹநுமத்ஸமேத ஶ்ரீராமசந்த்3ர பரப்3ரஹ்மணே நம:

॥ ஏகோநவிம்ஶத்யதி4கஶததம: ஸர்க3: ॥

அநஸூயாதே3ஶேந ஸீதாயாஸ்தத்ப்ரதத்தாநாம் தி3வ்யவஸ்த்ராபூ4ஷணாநாம் தா4ரணம் க்ரு'த்வா ஶ்ரீராமஸ்ய பார்ஶ்வே க3மநம் ஶ்ரீராமாதீ3நாம் ராத்ராவாஶ்ரமே ஸ்தி2த்வா ப்ராதரந்யத்ர க3ந்தும்ரு'ஷிப்4யோऽநுஜ்ஞாயா க்3ரஹணம்

அநஸூயா து த4ர்மஜ்ஞா
ஶ்ருத்வா தாம் மஹதீம் கதா2ம் ।
பர்யஷ்வஜத பா3ஹுப்4யாம்
ஶிரஸ்யாக்4ராய மைதி2லீம் ॥ **2.119.1** ॥ 4283

வ்யக்தாக்ஷரபத3ம் சித்ரம்
பா4ஷிதம் மது4ரம் த்வயா ।
யதா2 ஸ்வயம்வரம் வ்ரு'த்தம்
தத் ஸர்வம் ச ஶ்ருதம் மயா ॥ **2.119.2** ॥ 4284

ரமேயம் கத2யா தே து
த்3ரு'ட4ம் மது4ரபா4ஷிணி ।
ரவிரஸ்தம் க3த: ஶ்ரீமா -
நுபோஹ்ய ரஜநீ ஶுபா4ம் ॥ **2.119.3** ॥ 4285

தி$_3$வஸம் பரிகீர்ணாநா -
மாஹாரார்த$_2$ம் பதத்ரிணாம் ।
ஸந்த்$_4$யாகாலே நிலீநாநாம்
நித்$_3$ரார்த$_2$ம் ஶ்ரூயதே த்$_4$வநி: ॥ **2.119.4** ॥ 4286

ஏதே சாப்யபி$_4$ஷேகார்த்$_3$ரா
முநய: கலஶோத்$_3$யதா: ।
ஸஹிதா உபவர்தந்தே
ஸலிலாப்லுதவல்கலா: ॥ **2.119.5** ॥ 4287

அக்$_3$நிஹோத்ரே ச ரு’ஷிணா
ஹுதே ச விதி$_4$பூர்வகம் ।
கபோதாங்கா$_3$ருணோ தூ$_4$மோ
த்$_3$ரு’ஶ்யதே பவநோத்$_3$த$_4$த: ॥ **2.119.6** ॥ 4288

அல்பவர்ணா ஹி தரவோ
க$_4$நீபூ$_4$தா: ஸமந்தத: ।
விப்ரக்ரு’ஷ்டேந்த்$_3$ரியே தே$_3$ஶே
ந ப்ரகாஶந்தி வை தி$_3$ஶ: ॥ **2.119.7** ॥ 4289

ரஜநீசரஸத்த்வாநி
ப்ரசரந்தி ஸமந்தத: ।
தபோவநம்ரு’கா$_3$ ஹ்யேதே
வேதி$_3$தீர்தே$_2$ஷு ஶேரதே ॥ **2.119.8** ॥ 4290

ஸம்ப்ரவ்ரு’த்தா நிஶா ஸீதே
நக்ஷத்ரஸமலங்க்ரு’தா ।
ஜ்யோத்ஸ்நாப்ராவரணஶ்சந்த்$_3$ரோ
த்$_3$ரு’ஶ்யதேऽப்$_4$யுதி$_3$தோऽம்ப$_3$ரே ॥ **2.119.9** ॥ 4291

க$_3$ம்யதாமநுஜாநாமி
ராமஸ்யாநுசரீ ப$_4$வ ।
கத$_2$யந்த்யா ஹி மது$_4$ரம்
த்வயாஹமபி தோஷிதா ॥ **2.119.10** ॥ 4292

அலங்குரு ச தாவத் த்வம்
ப்ரத்யக்ஷம் மம மைதி$_2$லி ।
ப்ரீதிம் ஜநய மே வத்ஸே
தி$_3$வ்யாலங்காரஶோபி$_4$நீ ॥ **2.119.11** ॥ 4293

ஸா ததா$_3$ ஸமலங்க்ரு'த்ய
ஸீதா ஸுரஸுதோபமா ।
ப்ரணம்ய ஶிரஸா பாதௌ$_3$
ராமம் த்வபி$_4$முகீ$_2$ யயௌ ॥ **2.119.12** ॥ 4294

ததா$_2$ து பூ$_4$ஷிதாம் ஸீதாம்
த$_3$த$_3$ர்ஶ வத$_3$தாம் வர: ।
ராக$_4$வ: ப்ரீதிதா$_3$நேந
தபஸ்விந்யா ஜஹர்ஷ ச ॥ **2.119.13** ॥ 4295

ந்யவேத$_3$யத் தத: ஸர்வம்
ஸீதா ராமாய மைதி$_2$லீ ।
ப்ரீதிதா$_3$நம் தபஸ்விந்யா
வஸநாப$_4$ரணஸ்ரஜாம் ॥ **2.119.14** ॥ 4296

ப்ரஹ்ரு'ஷ்டஸ்த்வப$_4$வத்$_3$ ராமோ
லக்ஷ்மணஶ்ச மஹாரத$_2$: ।
மைதி$_2$ல்யா: ஸத்க்ரியாம் த்$_3$ரு'ஷ்ட்வா
மாநுஷேஷு ஸுது$_3$ர்லபா$_4$ம் ॥ **2.119.15** ॥ 4297

தத: ஸ ஶர்வரீம் ப்ரீத:
புண்யாம் ஶஶிநிபா$_4$நநாம் ।
அர்சிதஸ்தாபஸை: ஸர்வை -
ருவாஸ ரகு$_4$நந்த$_3$ந: ॥ **2.119.16** ॥ 4298

தஸ்யாம் ராத்ர்யாம் வ்யதீதாயா -
மபி$_4$ஷிச்ய ஹுதாக்$_3$நிகாந் ।
ஆப்ரு’ச்சே$_2$தாம் நரவ்யாக்$_4$ரௌ
தாபஸாந் வநகோ$_3$சராந் ॥ **2.119.17** ॥ 4299

தாவூசுஸ்தே வநசரா -
ஸ்தாபஸா த$_4$ர்மசாரிண: ।
வநஸ்ய தஸ்ய ஸஞ்சாரம்
ராக்ஷஸை: ஸமபி$_4$ப்லுதம் ॥ **2.119.18** ॥ 4300

ரக்ஷாம்ஸி புருஷாதா$_3$நி
நாநாரூபாணி ராக$_4$வ ।
வஸந்த்யஸ்மிந் மஹாரண்யே
வ்யாலாஶ்ச ருதி$_4$ராஶநா: ॥ **2.119.19** ॥ 4301

உச்சி$_2$ஷ்டம் வா ப்ரமத்தம் வா
தாபஸம் ப்$_3$ரஹ்மசாரிணம் ।
அத$_3$ந்த்யஸ்மிந் மஹாரண்யே
தாந் நிவாரய ராக$_4$வ ॥ **2.119.20** ॥ 4302

ஏஷ பந்தா$_2$ மஹர்ஷீணாம்
ப$_2$லாந்யாஹரதாம் வநே ।
அநேந து வநம் து$_3$ர்க$_3$ம்
க$_3$ந்தும் ராக$_4$வ தே க்ஷமம் ॥ **2.119.21** ॥ 4303

இதீரித: ப்ராஞ்ஜலிபி$_4$ஸ்தபஸ்விபி$_4$ -
ர்த்$_3$விஜை: க்ரு'தஸ்வஸ்த்யயந: பரந்தப:।
வநம் ஸபா$_4$ர்ய: ப்ரவிவேஶ ராக$_4$வ:
ஸலக்ஷ்மண: ஸூர்ய இவாப்$_4$ரமண்ட$_3$லம் ॥ **2.119.22** ॥ 4304

॥ இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத்$_3$ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி$_3$காவ்யே
அயோத்$_4$யாகாண்டே$_3$ ஏகோநவிம்ஶத்யதி$_4$கஶததம: ஸர்க$_3$: ॥